Horia Tecuceanu

CĂPITANUL APOSTOLESCU și FILIERA

EDITURA
CARTEA ROMÂNEASCĂ

NOTĂ: Întrucât această lucrare este, în exclusivitate, o ficțiune, orice asemănare cu situații, persoane sau nume reale este cu totul întâmplătoare.

Horia Tecuceanu
Căpitanul Apostolescu și filiera

Partea întâi
Filiera

Capitolul I
Cutia cu surprize

Mi-am îmbrăcat trencicotul, am strâns cordonul în catarame și am pornit spre ușă. Când am pus mâna pe clanță, telefonul a început să zbârnâie. Fără să dau drumul clanței, am întors capul și am privit spre dispozitivul inventat de Graham Beli. Când a țârâit pentru a doua oară, mi-am amintit că, printre altele, în salariul ce-l primesc este inclusă și sarcina de a răspunde la telefon când sunt căutat. În consecință, m-am apropiat de biroul meu și am ridicat receptorul.

„Brigada omucidere, căpitanul Apostolescu...", am zis, ascultând urmarea... „Asta ce fel de glumă mai e, tovarășe locotenent?!" m-am interesat, mai mult decât contrariat. Când mi-a comunicat că regulamentul de

ordine interioară nu-i permite să facă bancuri cu superiorii, l-am rugat să-mi dea adresa la care trebuia să vin.

După ce am depus receptorul pe furcă, am scris pe o coală de hârtie unde mă deplasez și am așezat depeșa, la vedere, pe biroul locotenentului Dan Simionescu, care, ghidat de un fler extraordinar, știe să lipsească cu o precizie matematică exact atunci când am mai multă nevoie de el.

*

Ștergătorul automat, cu mișcările sale regulate de du-te-vino, ca de metronom, se străduia să îndepărteze apa care potopea parbrizul mașinii, însă fără să aibă vreun spor. Pentru o clipă se zăreau doi-trei metri din caldarâmul inundat de ploaia care se revărsa cu înverșunare asupra bulevardului Dimitrov, apoi, tot atât de repede, dispărea în pâclă pentru a reapărea la același interval de timp. Deși mașina înainta cu prudență, încet, nu cum i-ar fi plăcut plutonierului Vartunian, cu 140 de kilometri pe oră, apa era zvârlită în jurul mașinii mai abitir decât ar fi putut s-o împroaște un papuc zburător lansat într-un concurs nautic. Mai mult am ghicit decât am văzut cum am virat la stânga, pe șoseaua Mihai Bravu, și apoi la dreapta, pe strada Chiristigiilor.

Când mașina a oprit la destinație, am deschis portiera

și am privit scara, cu zece-douăsprezece trepte, care ducea spre marea clădire cu cărămizi aparente, ca la cazărmi. Am mai ezitat o clipă, privind cum apa ce se revarsă din cer lovește pavajul trotuarului și rebondează de parcă ar fi plouat de jos în sus, și m-am aruncat afară. Deși am urcat câte patru trepte odată, când am ajuns sus și am trecut de cealaltă parte a porții, la adăpost de ploaie, trencicotul meu era atât de îmbibat, încât, dacă aș fi avut un adaos de rom și frișca, aș fi putut trece drept o savarină apetisantă.

În timp ce-mi scoteam cu mișcări grăbite trencicotul, care-mi demonstrase că la nevoie pot conta pe el și în calitate de sugativă, am privit în jurul meu, deși nu mai era necesar, deoarece miasma care mi-a lovit mucoasa olfactivă era suficient de edificatoare pentru a mă convinge că mă aflu exact acolo unde fusesem programat. În dreapta, de-a lungul pereților, se aflau raioanele pentru vânzarea peștelui, în fața cărora zeci de cumpărători încercau să-și pună de acord gusturile și pretențiile cu marfa ce li se oferea. În fața intrării prin care irupsese, se vedea gangul care conducea spre hala de carne. Cum nu venisem după cumpărături, am întors capul spre stânga și am văzut tocmai ceea ce mă interesa. În fața unei uși, practicată într-o poartă metalică, ca de hangar, un tânăr locotenent de miliție stătea cumințel și privea întrebător spre mine.

— Locotenentul Tudorache? am spus, apropiindu-mă de el.

După ce a confirmat, nu mi-a lăsat timpul necesar pentru a-i povesti că i-aș fi rămas recunoscător dacă apela la serviciile mele după încetarea ploii. M-a rugat să-l însoțesc.

I-am făcut pe plac și l-am urmat în dosul porții metalice. Am străbătut un gang înalt și larg, transformat în antrepozit pentru rulouri de hârtie de împachetat și lăzi de diferite dimensiuni. După aproximativ douăzeci de metri, când am depășit o nouă poartă metalică, de data asta cu ușile deschise larg, până la pereți, m-am pomenit pe peronul liniei de garare a halei Obor. Câțiva metri mai departe, ghidul meu și-a stopat elanul în dreptul unui vagon frigorific, în fața căruia, pe peron, se aflau opt lăzi cu pește.

— Aici este, m-a anunțat locotenentul, indicându-mi una dintre lăzi.

Era un container înalt și lat de un metru și lung de aproape doi. În interiorul lui, căptușit cu tablă zincată, se aflau crapi și bucăți de gheață, iar printre acestea, flotând, un tip de vreo patruzeci de ani mă privea cu o totală indiferență. Fusese împușcat în buza superioară, la baza nasului. Am ocolit lada și, când am ajuns lângă capul victimei, am examinat locul pe unde ieșise glonțul. În creștet, avea o gaură cât pumnul. Pentru

prima dată vedeam o rană, cauzată de o armă de foc, cu ravagii atât de masive. În prima clipă m-am gândit la un glonte exploziv, apoi am exclus această posibilitate. Un glonte dum-dum n-ar fi avut puterea să străbată un craniu omenesc. Ar fi explodat la contact sau imediat după ce se lovea de maxilarul superior.

— Acum o oră, responsabilul halei de pește, a zis locotenentul, arătându-mi, printre cei șase-șapte muncitori care se uitau înlemniți la macabrul conținut al cutiei, un bărbat dolofan și scund, în jur de patruzeci de ani, cu părul blond, îmbrăcat într-un halat bleu, ne-a telefonat la secție. Iar eu, după ce m-am deplasat la fața locului și am verificat temeinicia sesizării, am apelat la brigada dumneavoastră.

— Ai stabilit cine-i victima?

— Nu, tovarășe căpitan. În conformitate cu dispozițiile existente ne este interzisă atingerea persoanelor asasinate până la venirea anchetatorilor specializați în cercetarea omorurilor, îmi comunică locotenentul, fără să-mi lase impresia că regretă existența acestei instrucțiuni.

— Te rog să notezi numele persoanelor care au participat la descoperirea victimei, i-am cerut, cuprinzând printr-un gest circular manipulanții de colete care înconjurau lada devenită ad-hoc coșciug. În tot cazul, până una-alta, să rămână pe loc până la

efectuarea chestionărilor preliminare. Aș vrea să discut cu dumneavoastră, am continuat, adresându-mă responsabilului halei.

— Vă rog să poftiți la mine în birou, m-a invitat el.

Ajungând în gangul utilizat ca antrepozit pentru mărfuri și materiale, s-a oprit în fața unei uși laterale și a deschis-o. Mai înainte de a-i trece pragul, m-am oprit. Zărisem un grup de patru bărbați apropiindu-se din direcția opusă, unde se afla hala de desfacere a peștelui.

— Nu mai plouă? m-am mirat, uitându-mă cu invidie la costumul uscat și călcat al locotenentului Dan Simionescu, adjunctul meu.

— Când am ieșit din inspectorat cerul era senin, m-a informat, privind cu o candoare ironică trencicotul ud de pe brațul meu. Așa-s ploile... Cum se pornesc, la fel și contenesc, brusc...

— Despre ce-i vorba? a intervenit grăsanul căpitan Maier, de la criminalistică.

— O să vedeți. Duceți-vă pe peron... am răspuns, arătând cu capul spre direcția de unde venisem. Vă rog să lucrați repede și, dacă-i posibil, bine!

— Luați loc, m-a invitat responsabilul halei, indicându-mi cu mâna să aleg unul din cele trei scaune așezate în fața mesei de lucru a biroului său.

Am privit spre trencicotul meu care, cu toată sârguința, se apucase să fabrice o băltoacă pe

dușumeaua încăperii.

— Scuzați-mă... Toată întâmplarea asta m-a zăpăcit, a zis, decolând de pe scaunul pe care se grăbise să aterizeze. Vă rog să-mi dați impermeabilul.

Cu o sprinteneală nebănuită pentru un tip rotofei ca el, în clipa următoare obiectul pe care, nu știu de ce, l-a numit impermeabil, se afla agățat pe unul din cele trei cuie bătute în partea superioară a ușii, pe post de cuiere. După ce și-a agățat și el halatul, a pornit să-și reocupe scaunul dindărătul mesei de lucru. Purta un costum Prince-de-Galles, cu revere late, prea elegant pentru funcția lui. Cămașa, cravata și pantofii erau la fel de pretențioase. Citind în privirea mea surprinderea cu care-i examinam îmbrăcămintea, s-a simțit obligat să-mi explice:

— Azi-noapte am făcut-o lată și n-am mai avut când să ajung acasă să mă schimb, mi-a zâmbit strengărește, ridicând mâinile și fluturându-și degetele pentru a putea constata că n-are verighetă.

Am înclinat capul aprobator. Și mie mi se întâmplă să-mi schimb patul, dar, din păcate, de cele mai multe ori, din cauze imputabile muncii pentru care sunt plătit.

— Pentru început, vă rog să-mi spuneți cum vă numiți, l-am rugat, în timp ce-mi pregăteam notesul și pixul.

— Cristea Grunovici, mi-a surâs din nou cu fața lui

ovală și simpatică.

Abia acum am observat că rădăcina părului era albă. Păcătosul se apucase să-și vopsească în culoarea snopilor de grâu podoaba capilară, și așa destul de tocită și rară!

— Erați de față când a fost descoperită victima?

— Da, tovarășu...

— Căpitanul Apostolescu, m-am recomandat.

— A fost îngrozitor... Mai întâi am remarcat un pantof. Crezând că-i doar o glumă, am tras de el... Nereușind să-l scot, am rugat un manipulant să mă ajute. Atunci a apărut restul... a zis, cutremurându-se.

— Victima vă este cunoscută?

— Nu. Azi o văd pentru prima oară.

— Cum și când credeți că a putut să ajungă în containerul în care a fost găsită?

— De unde pot eu să știu...? Am văzut... Am văzut ce ați văzut și dumneavoastră... s-a tulburat el.

— Vagonul în care vi s-au expediat lăzile cu pește era sigilat?

— Bineînțeles, ca de obicei! Chiar eu am desfăcut sigiliul.

— Toate containerele din vagon erau livrate de același furnizor? m-am decis s-o iau metodic.

— Da. Furnizorul este Întreprinderea piscicolă „Pescarul”, din Constanța.

— Când a fost efectuată livrarea de către furnizor și când a ajuns la dumneavoastră?

A început să răsfoiască într-un vraf de hârtii prinse cu o clamă. A extras o scrisoare de trăsură și a citit:

— Marfa a fost urcată în vagonul căii ferate ieri, adică miercuri, la ora unsprezece noaptea... Vagonul respectiv a fost garat în fața halei noastre tot ieri, adică azi la ora patru și jumătate dimineața.

— Când ați descărcat lăzile din vagon?

— Cum am ajuns la serviciu. Pentru a nu plăti locație, am rupt sigiliul și am ordonat coborârea fără întârziere a containerelor pe peron, a spus el, mândru și autoritar ca Napoleon pe vremea când pulveriza armatele ruso-austriece, la Austerlitz.

Își bombase pieptul atât de mult, încât dacă aș fi avut la mine o decorație n-aș fi pregetat să i-o agăț de reverul hainei. Cum nu puteam însă să-mi demonstrez sentimentul de puternică admirație stârnit de înalta sa competență profesională, am fost obligat să mă limitez la limitele limitatului meu mandat de anchetator:

— Deci la ce oră s-a descărcat vagonul?

— Ne-am apucat de treabă la ora șase, și jumătate de oră mai târziu lăzile erau pe peron. Apoi am trecut la deschiderea containerelor pentru a lua marfa în primire la greutatea netă... Adică numai peștele, fără gheață și fără apă, că așa-l vindeam la clienți, ținu dolofanul

responsabil să precizeze. La ora opt, când a venit și rândul lăzii în care... pe care-o știți, am văzut pantoful și... și restul...

Amintindu-și de conținutul containerului, s-a tulburat din nou. L-am lăsat puțin să se liniștească și am întrebat:

— Lăzile cu pește au capacele sigilate?

— Nu, sunt numai bătute în cuie.

— Greutatea brută a lăzilor este uniformă?

A clătinat capul:

— Variază. Unele sunt confecționate din lemn de brad, altele din fag... De asemenea, nici tabla zincată cu care sunt căptușite nu-i întotdeauna de aceeași grosime. De altfel, nici încărcarea lor cu pește nu-i la fel.

L-am poftit să ia scrisoarea de trăsură și să vină cu mine.

Când am ajuns pe peronul liniei de garare, oamenii căpitanului Maier își băgau în truse aparatele de fotografiat, iar medicul legist era aplecat peste brancarda unde fusese instalată victima.

— Ce părere ai, Olimp? m-am adresat doctorului.

S-a ridicat și m-a privit făcând un gest de indiferență:

— Având în vedere traiectoria ascendentă a proiectilului, de la fosele nazale spre osul parietal, s-ar părea că avem de-a face cu o sinucidere clasică cu arma de vânătoare. S-a așezat pe un scaun, a luat pușca între

picioare, sprijinind-o de pardoseală, și s-a aplecat asupra țevii... Restul a venit de la sine.

— Și dimensiunile rănii? a intrat pe fir Dan.

— Păi asta-i problema! Dacă la traiectorie adăugăm și un cartuș cu încărcătură pentru vânat mistreți, comentariile sunt epuizate.

— Oare? se arătă neconvins Dan.

— Oare ce?! se uită Dobrescu urât la el.

— Oare cum s-a ambalat și expediat dânsu... a arătat colaboratorul meu spre brancardă. Înainte sau după ce s-a sinucis?

— Asta-i treaba voastră! Eu sunt medic legist, nu polițai! s-a dezlănțuit doctorul Olimp Dobrescu.

— În jurul orificiului de penetrare a proiectilului, se relevă urme de arsură sau pulbere? am vrut să știu, așa ca chestie, pentru a nu fi obligat să-i privesc ciondănindu-se.

— Asta n-am verificat... mi-a răspuns stingherit ca un călător găsit de controlor fără bilet în autobuz.

În timp ce se apleca grăbit și înlătura cearșaful de pe fața victimei, m-am adresat locotenentului Simionescu:

— Dane, identitatea victimei?

— Lipsește, șefu. Asupra victimei nu există niciun fel de hârtii din care să rezulte cine a fost și ce-nvârtea. Buzunarele i-au fost golite cu toată atenția.

— Urme de pulbere apar, de arsură însă nu, mă

anunță Dobrescu, ridicându-se de lângă victimă. Rezultă că împușcătura n-a pornit din imediata apropiere a rănii... Cum sinuciderea cu o pușcă poate fi realizată numai prin lipirea țevii de țintă, rezultă că avem de-a face cu un omor, a mai spus, aruncând o uitătură sfidătoare spre Dan, ca și cum colaboratorul meu ar fi încercat să susțină varianta sinuciderii.

— Perfect. Preliminar, poți să-mi dai unele indicii? am vrut să știu.

— Regret, nimic. Nu uita că a stat în gheață! Gheață în care nu se poate ști când a ajuns. După o oră... după două zile. Pricepi? Într-o astfel de situație este absolut imposibil de apreciat momentul comiterii omorului.

— Și după necropsie?

— Încă nu-mi dau seama... Dar să sperăm, a zis ridicând din umeri, apoi a arătat spre brancardă: Pot lua victima?

— Sigur... după ce o cântărim.

Au ridicat cu toții capul spre mine și m-au privit ca pe un pensionar scăpat din secția de psihiatrie Bălăceanca. Când le-am explicat însă ce urmăresc, s-au apucat grăbiți să-mi execute ordinul.

După ce operația a fost terminată și medicul legist s-a îndepărtat cu brancardierii care duceau victima, i-am făcut semn responsabilului halei să se apropie.

— Domnule Grunovici, cu câte kilograme este

înregistrat containerul?

— 1.129 de kilograme, a răspuns, după ce a consultat scrisoarea de trăsură.

— Vă rog să-l cântăriți.

— La net sau la brut?

— Exact așa cum este.

— 1053 de kilograme, m-a anunțat, zece minute mai târziu, citind greutatea arătată de basculă.

— Cu 76 kilograme victima, socoteala e cinstită... a constatat Dan, după ce a făcut adunarea pe notesul lui.

— Și acum ce-ai de gând? a întrebat Maier.

— Să-ți cer fotografiile victimei și... să-ncerc s-o identific.

— Pleci la Constanța?

— Vezi altă alternativă? De îndată ce victima se afla deja plasată în container în momentul preluării acestuia de către stația de cale ferată Constanța, nu-mi rămâne decât să străbat, în sens invers, traiectoria făcută de aceasta până a poposit aici, în fața noastră.

Capitolul II
Întreprinderea „Pescarul”

A doua zi, la ora șapte și jumătate dimineața, împreună cu Dan, am intrat în biroul șefului Serviciului judiciar al Miliției județului Constanța. În încăpere se

afla un singur birou, iar în spatele acestuia, un tip brunet, de vreo 35 de ani scria ceva și ne arăta creștetul capului, acoperit cu un păr negru-încărunțit și tuns scurt ca o perie, a la boxer.

Văzând că nu intenționează să-și ridice privirea spre noi, mi-am dres puțin glasul, fără discreție. A ridicat nițel capul, cam atât cât să ne poată privi pe sub sprâncene, și cu mâna stângă a făcut gestul care simboliza invitația: „Vă rog să luați loc. Termin imediat". Apoi, uitând de prezența noastră, s-a reapucat să zgârie cu nădejde hârtia din fața lui cu penița stiloului. Numai pentru câteva fracțiuni de secundă, deoarece, ridicându-și din nou ochii spre mine, în clipa următoare a țâșnit din scaun.

— Nicule, ce-i cu tine? a exclamat surprins și, ocolindu-și biroul, m-a prins cu vigoare în brațe.

— Maiorul Stoica și locotenentul Simionescu, am făcut prezentările, când am reușit să mă eliberez din strânsoarea vechiului meu prieten și coleg de năzbâtii din școala militară.

În următorul sfert de oră, am epuizat atât subiectele legate de anii în care nu ne-am mai văzut, cât și pe cel care m-a obligat să-i invadez biroul.

— Scârboasă treabă... a constatat, dezgustat, restituindu-mi fotografiile victimei.

Deși aș fi putut să-i susțin remarca prin replica:

„Curat murdar!”, m-am abținut, de teamă să nu se spună că-l plagiez pe marele clasic I.L. Caragiale.

— Cum te pot ajuta? Vrei să te însoțesc? a continuat, văzând că nu-i contest neacademica apreciere.

Am făcut un gest de negație și am arătat spre vraful de hârtii de pe biroul lui:

— Văd că ai destule probleme de rezolvat. Ocupă-te de ele. Dacă ne reții camere la hotel și ne faci rost de o mașină de serviciu, e suficient. În rest, pe măsură ce încep să pricep ce se ascunde îndărătul cazului, mai stăm de vorbă.

*

O oră mai târziu ne aflam în fața portarului întreprinderii „Pescarul”.

— Dorim să discutăm, cu directorul întreprinderii, a zis Dan, punându-i sub nas legitimația.

— Este plecat la București... ne-a informat el, adoptând, nu știu de ce, un aer de adâncă dezolare.

— Cu cine altcineva din conducerea întreprinderii am putea discuta? am intervenit repede, de teamă să nu adauge mâhnirii pe care o afișa și niscaiva lacrimi.

— Tovarășul director adjunct Dragomir...

— Unde are biroul? i-am scurtat-o, convins fiind că, dacă îl mai privesc mult, întristarea lui mă va molipsi și pe mine, ca gripa.

Când am ajuns în fața clădirii corpului administrativ,

urmare a prețioaselor indicații date de portar, am urcat până la etajul întâi și ne-am curmat elanul înaintea ușii pe care scria: Directorul comercial. Am bătut în tablieră și, fără a mai aștepta invitația, am deschis ușa și am pășit înăuntru. Mai întâi am văzut o masă de lucru, două posturi telefonice și un vraf de corespondență, apoi, alături și în dreapta primului birou, o măsuță pe care se afla instalată o mașină de scris electrică, dindărătul căreia mă examinau cu nedisimulată curiozitate o pereche de ochi albaștri. Erau atât de mari și frumoși, încât am simțit că mă încălzesc mai tare ca sub arșița razelor solare de iulie, pe nisipul plajei de la Mamaia, când și brizele marine, toropite de fierbințeală, uită să-și mai facă meseria. Figura ovală, cu pielea alb-trandafirie, marcată de o gură frumoasă, cu buze cărnoase și neîntinate cu ruj, și un nas mic, cu vârful puțin săltat în vânt, era încadrat de un păr bogat, de culoarea lanurilor de grâu în perioada secerișului, care își sprijinea ondulațiile pe un pulover bleumarin lipit de bust. Jerseul stătea atât de bine mulat, încât era mai mult decât evident că între el și cele două proeminențe, ferme și dezvoltate exact atât cât trebuie pentru a desemna perfecțiunea, nu se afla decât un furou fin, transparent și, îmi place să cred, parfumat discret cu unul din produsele răposatei doamne Chanel. Cred că nu avea mai mult de douăzeci și cinci de ani.

Tocmai când mă străduiam cu disperare să-mi amintesc ce motive m-au adus în fața ei, și-a mutat privirea spre urechea mea dreaptă, adică acolo unde se afla Dan. În clipa următoare am realizat și cum mă cheamă și care-mi este profesia. Această rapidă revenire pe Terra a fost determinată tot de magnificii ochi albaștri ai fetișcanei. Curiozitatea cu care mă examinase pe mine s-a transformat brusc, când a dat cu ochii de Dan, într-un interes fără echivoc. Ba, chiar i-a și surâs colaboratorului meu! Bineînțeles, fără a omite să fabrice și două gropițe în obrajii ei frumoși!

— Sărut mâna! am zis, pentru a-i demonstra că sunt imun la farmecul ei. Am putea discuta cu tovarășul director Dragomir?

— Cine sunteți și în ce problemă doriți să-l vedeți? s-a interesat cu un glas de sirenă (mitologică, nu uzinală sau de autovehicule cu prioritate în circulația rutieră).

Cum întrebarea i-a fost adresată lui Dan, deoarece continua să se uite în direcția lui ca și cum ar fi fost picată în transă, i-am spus dintr-o bucată cum mă numesc și în ce fel îmi câștig pâinea.

— Vă rog să așteptați un moment... Să văd dacă s-a terminat ședința, a zis, cu diplomația caracteristică breslei secretarelor, dezlipindu-și cu regret privirea ce și-o ancorase peste umărul meu.

Când s-a ridicat dindărătul mașinii de scris și s-a

întors pentru a porni spre ușa capitonată din spatele ei, i-am examinat cu un total dezinteres fusta din stofă albă, care, ridicându-se cu o palmă peste genunchi, expunea privirii două picioare, lungi și drepte, atât de frumos modelate, încât dacă în locul meu s-ar fi aflat ultima diplomată a concursului Miss Univers, ar fi riscat să se aleagă cu un icter, chestie de invidie.

Ajunsă la destinație, a deschis ușa capitonată atât cât să se poată strecura înăuntru și a tras-o repede după ea pentru a se asigura că privirile noastre nu vor comite sacrilegiul de a examina sanctuarul directorial, fără aprobarea expresă a titularului.

Am întors capul și m-am uitat la Dan. Ochii săi albaștri căutau ca hipnotizați spre ușa prin care a dispărut blonda zeiță. Când am vrut să-l readuc pe pământ, cu un ghiont amical, a reapărut fetișcana. A lăsat să se deschidă ușa larg, până la perete, și ne-a arătat-o cu un gest grațios al mâinilor.

— Tovarășul director vă roagă să poftiți, ne-a îmbiat surâzătoare.

După ce am intrat în cabinet, n-am rămas deloc surprins văzând că plenul ședinței se limita la o singură persoană, aceea care stătea pe fotoliul din spatele unui birou din nuc masiv, acoperit cu o placă de cristal gros. Atât datorită cheliei lucitoare, cât și unei tendințe spre obezitate, capul lui părea rotund ca al unui nou-născut,

deși cred că împlinise de multișor jumătate de secol.

S-a ridicat dindărătul biroului, l-a ocolit și ne-a venit cu cordialitate în întâmpinare. Era scund și grăsan. În timp ce ne prezentam, ne-a oferit prețioasa sa mână, pufoasă și transpirată.

— Cu ce vă pot fi de folos, dragii mei tovarăși? a întrebat, clipind seducător din ochii săi mici și fără culoare, când am luat loc în jurul unei mese lungi, de ședințe.

— Cunoașteți această persoană? am zis, arătându-i una din fotografiile polaroid făcute de căpitanul Maier.

— Da' ăsta-i Ion Vorba! Ce-i cu el?... De ce privește așa?! a exclamat speriat el.

— A fost ucis.

— Când? De ce?! a vrut să știe, începând să-și umezească buzele groase cu limba și să-și înghită saliva cu convulsii, ca un înecat înainte de a se da la fund.

— La aceste întrebări se poate răspunde numai cu sprijinul dumneavoastră. Pentru început, vă rog să-mi spuneți, de când absentează din întreprindere? am vrut să știu, pentru a obține certitudinea că persoana numită de interlocutorul meu este una și aceeași cu cea expediată la București în compania unor crapi. Nu de alta, dar am mai avut eu parte de niscaiva confuzii generate de o asemănare de persoane.

— De ieri dimineață... Când am fost anunțat că n-a

venit la serviciu. Nu m-am gândit la nimic rău, pentru că s-a mai întâmplat ca înainte de a veni la întreprindere să treacă pe la furnizorii noștri... Abia câteva ore mai târziu, după ce a venit soția lui să se intereseze de el, deoarece în noaptea precedentă nu dormise acasă, mi-am zis că poate s-o fi întâmplat ceva rău. Vorba nu făcea parte din categoria celor care dorm noaptea prin case străine și lipsesc nemotivat de la lucru. De aceea n-am întârziat să anunț miliția, de unde mi s-a cerut să am răbdare... a terminat el, respirând cu dificultate și cu fruntea scăldată de transpirația ce i se scurgea de-a lungul nasului pentru a-i picura exact pe cravată.

— Cu ce se ocupa în întreprinderea dumneavoastră? am întrebat, apreciind că relatarea dispariției lui Vorba înlătura orice confuzie asupra identității victimei.

— Era șeful magaziei de expediții.

— Lucra de mult aici?

— S-a angajat la noi încă de la înființarea întreprinderii, în urmă cu aproape cincisprezece ani. Toată lumea îl aprecia pentru onestitatea și seriozitatea sa. De altfel, făcea parte din comitetul oamenilor „muncii și de curând a fost ales ca locțiitor al secretarului comitetului de partid...

— Dumneavoastră când l-ați văzut ultima oară? a întrebat Dan, care întocmea stenograma audierii.

— Alaltăieri, adică miercuri, la ora trei și jumătate,

când s-a terminat programul de lucru. A venit să mă informeze că s-a defectat instalația de dozare a gheții și s-au ivit întârzieri în livrarea mărfii. M-a asigurat însă că pot pleca liniștit acasă deoarece el rămâne în întreprindere și până seara totul va fi în perfectă ordine. De atunci nu l-am mai văzut, a zis, pe când își tampona fruntea cu batista udă de transpirație.

— Ar fi avut cineva motive să-i ia viața?

— Da' de unde? Era iubit de toată lumea... Da' cum s-a întâmplat? și-a reamintit el să ceară amănunte.

I-am făcut pe plac și i-am povestit pe ce cale a poposit victima la București, în hala Obor.

— Cum... într-o ladă de pește?! a exclamat, privindu-mă de parcă aș fi fost noua versiune a lui King-Kong.

comunicându-i că n-am adăugat nimic de la mine, l-am rugat să-mi spună cine erau colaboratorii cei mai apropiați ai victimei. Când Dan a terminat de notat cele câteva nume furnizate, l-am informat că doresc să vizitez întreprinderea.

— Am să vă însoțesc eu, s-a oferit, săltându-se din fotoliu.

În momentul în care, ajunși lângă ușă, puneam mâna pe clanță, s-a declanșat soneria unuia din cele trei posturi telefonice de pe măsuța alăturată biroului din lemn de nuc masiv. Privind peste umăr, l-am văzut pe directorul Dragomir alergând să răspundă.

— Alo, da!... Sărut mâna, eu sunt... Da, situația cerută este pregătită... Bine, aștept să mă rechemați, a zis, închizând telefonul și întorcându-se spre mine. Vă rog să mă iertați, dar nu mai pot să merg cu dumneavoastră. Trebuie să mă sune din moment în moment directorul general... Am să vă dau însă pe altcineva să vă însoțească... a continuat, apăsând pe butonul unei sonerii.

— Viorica, a zis directorul, când și-a făcut apariția zeița blondă, te rog să-i conduci prin fabrică pe tovarășii și să le arăți tot ce doresc să vadă.

— Pentru început aș prefera să nu se cunoască scopul vizitei noastre, am cerut, înainte de a părăsi încăperea.

— Bineînțeles! Discreția va fi absolută, m-a asigurat el cu toată convingerea.

— De unde vreți să începem? s-a interesat cu o voce suavă ghidul nostru, când am ajuns în secretariat și a început să-și îmbrace pardesiul, evident ajutată de colaboratorul meu, care atunci când este cazul – și acum era? – știe să fie de-o promptitudine inegalabilă.

— De unde doriți dumneavoastră, a răspuns cu galanterie Dan, în timp ce se uitau unul la celălalt de parcă ar fi fost singurii locuitori ai planetei și se întâlneau acum pentru prima oară.

— Cred că vizitarea întreprinderii ar trebui să fie făcută începând cu punctul prin care intră materiile

prime și terminând cu acela pe unde sunt expediate produsele finite, am zis.

A urmat o oră și jumătate de colindare a fabricii, timp în care mi-am îmbogățit bagajul de cunoștințe asupra modului de sortare a peștelui pentru a putea ajunge prin diferite moduri de preparare în și mai diferite cutii din tablă sau borcane.

— Mai avem de vizitat magazia de expediție, și am terminat, ne-a anunțat, cu regret, însoțitoarea noastră, arătând spre o clădire mare.

— Unde a lucrat Ion Vorba, a zis Dan, cu subînțeles, către mine.

— Pentru el ați venit? a tresărit companioana noastră.

Am aprobat.

— Ce i s-a întâmplat?

— De ce credeți că trebuia să i se întâmple ceva?

— Dacă la absentarea lui nemotivată de două zile adaug și vizita dumneavoastră, n-am suficiente motive să-mi închipui că s-a întâmplat ceva? m-a contrat ea, cu o logică imbatabilă.

— L-ați cunoscut bine?

— Pentru ce folosiți timpul trecut? Ce-a pățit? s-a grăbit ea, alarmată.

— A fost ucis... m-am decis să-i spun.

— Cum e posibil...? a rostit cu glasul vlăguit, privindu-mă înspăimântată.

Ce puteam să-i spun? Că în lume mai există încă destui ticăloși? Spre norocul meu, n-a mai fost necesar să-i explic inexplicabilul, deoarece a intervenit Dan:

— Intrăm pe aici? a întrebat el, arătând spre ușa mare, metalică, în fața căreia ajunsesem.

Însoțitoarea noastră a confirmat și am pătruns într-o hală mare cât un hangar de avioane. Cred că avea treizeci de metri în lățime și dublu în lungime. Părțile laterale ale primei jumătăți de hală erau parcelate cu panouri din sârmă împletită, iar în interiorul lor stive imense cu conserve de pește.

Pe când străbăteam culoarul zonei parcelate, din sens opus s-a apropiat de noi un bărbat înalt, bine legat, cu alură de sportiv. În ciuda faptului că nu părea să aibă mai mult de patruzeci de ani, părul, șaten, era încărunțit masiv la tâmple, iar fruntea și obrajii cutate de riduri profunde. Purta un halat verde, la fel ca majoritatea salariaților întâlniți în timpul peregrinării noastre prin fabrică.

— Domnul Gigi Radu, adjunctul șefului de sector și domnii Apostolescu și Simionescu de la miliție, ne-a recomandat Viorica.

— Sunt dezolat de cele întâmplate... a zis, în timp ce dădea mâna cu mine.

— La ce vă referiți? am vrut să știu.

— Evident, la uciderea colegului nostru Vorba.

— De unde știți că a fost ucis? s-a declanșat Dan, pe drept cuvânt contrariat.

— Mi-a telefonat acum o oră și ceva directorul nostru comercial pentru a-mi anunța vizita dumneavoastră. Cu această ocazie mi-a povestit și scopul prezenței dumneavoastră în fabrică.

Am ridicat privirea spre Dan și ochii lui mi-au spus că avem o opinie comună. Directorul Dragomir se dovedise a fi, într-adevăr, un tip pe al cărui „ajutor" se putea conta! Deși îl rugasem să nu divulge scopul misiunii noastre, nici n-a așteptat să ieșim din biroul lui și s-a și grăbit să bată toba în întreaga întreprindere. Abia acum îmi explicam modul în care ne-au examinat toți salariații secțiilor prin care trecusem. De obicei personalul unei întreprinderi, obișnuit fiind cu invazia cotidiană a luft-inspectorilor, nu se mai ostenește să-i privească pe străinii care cască gura la desfășurarea muncii lor. Era clar că „discreția" lui Dragomir ne-a încadrat pe deloc doritul post de pisică cu clopoței, care, după cum bine se știe, nu prea prinde șoareci.

— Îl cunoașteți de mult pe Vorba?

— De opt ani, adică de când lucrez în această întreprindere.

— Mai înainte unde ați lucrat? am continuat, chestie de conversație, când am reînceput înaintarea spre fundul halei.

— Întrucât vă aflați pe mâini bune, v-aș ruga să-mi permiteți să mă retrag. Lipsesc de prea mult timp din secretariat, a intervenit Viorica, pe un ton de scuză, cu palmele împreunate ca la rugăciune.

Am dat aprobator din cap. N-am mai apucat să-i mulțumesc, deoarece m-a handicapat Dan, cu un glas mieros și fața numai zâmbet:

— Vă rămânem recunoscători pentru plăcuta dumneavoastră companie.

— Dacă credeți că mai pot face ceva pentru dumneavoastră, vă stau la dispoziție, ne anunță ea, bineînțeles cu ochii numai la Dan, ca și cum eu aș fi fost invizibil.

— Înainte de a lucra aici, spuse Radu, în timp ce frumoasa secretară, pivotând pe tocul cui al unuia din pantofi, se îndepărta, am fost răsfățatul orașului, în calitate de component al reprezentativei de fotbal... Iar când randamentul pe teren a început să fie invers proporțional cu înaintarea în vârstă, sinecura a trebuit să fie înlocuită cu o muncă efectivă, a adăugat melancolic.

— Probabil unde nimic nu-i veșnic pe pământ și performanțele sportive, la fel ca toate sărbătorile, au viața scurtă, l-am consolat într-o doară, deoarece mă preocupa cu totul altceva...

Ajunsesem aproape de capătul halei, unde pardoseala

din ciment era alunecoasă datorită umidității din aer, și privirea mi-a fost atrasă de peretele din stânga, în care era înzidit un dulap mare, cu multiple ușițe, asemănătoare celor de frigider. Toate fiind blocate în mod independent, de câte o bară plată din oțel, așezată transversal. Un capăt al barei era prins într-un inel fix, iar celălalt asigurat printr-un lacăt puternic.

— Banca Națională își păstrează rezervele de aur la dumneavoastră? am întrebat, arătând spre ciudatul seif.

— Numai o parte din ele... a zâmbit, conducându-ne spre insolita construcție metalică. Știți, România este unul din cei mai importanți furnizori de caviar ai lumii... a continuat, scoțând o legătură de chei și descuind unul din lacăte.

După ce a înlăturat bara transversală și a deschis ușa blocată de aceasta, am constatat că dulapul făcea cumul de funcții: era atât seif, cât și frigider. În interior se aflau stive cu zeci de cutii circulare din tablă, așezate ca fișicurile cu monede. După ce a scos o cutie și i-a înlăturat capacul, pentru a ne arăta conținutul de bobițe negre, a continuat:

— Pentru a putea fi conservate, instalația trebuie să asigure o temperatură constantă de zero grade. Iar pentru că această marfă este la fel de prețioasă ca și aurul, este necesar ca ea să fie păzită bine, sub cheie.

Cum dintotdeauna am preferat icrele de crap celor de

sturioni, în pofida riscului de a fi considerat un tip insuficient evoluat pe linia bunului-gust, i-am făcut semn lui Radu că poate să-și închidă „tezaurul", al cărui conținut m-a lăsat tot atât de rece ca și frigiderul în care era păstrat.

— Când l-ați văzut ultima dată pe Vorba? am întrebat în timp ce străbăteam ultimii metri care ne despărțeau de ieșirea halei.

— Miercuri seara.

— La ce oră? se interesă Dan.

— În jurul orei nouă, poate nouă și un sfert.

— Unde? l-am chestionat eu, pe când îmi spuneam că, deși am văzut întreaga întreprindere, n-am reușit să depistez niciun loc propice pentru uciderea victimei, ceea ce putea să însemne că omorul a fost săvârșit aiurea, undeva între fabrică și vagonul căii ferate.

— Aici. Chiar în acest loc, mi-a răspuns, arătând cu degetul gros, peste umăr, în direcția frigiderului din spatele nostru.

M-am oprit și, făcând o întoarcere de nouăzeci de grade pentru a-l putea privi din față am întrebat:

— Cu ce ocazie vă aflați în întreprindere atât de târziu, seara?

— Miercuri după-amiaza s-a făcut, ca să zic așa, schimbarea gărzii... Adică inventarierea și preluarea gestiunii de către mine, a zis, arătând din nou spre

conservatorul de caviar. În acest post, care-mi dă acum posibilitatea să vă servesc drept ghid, am fost numit oficial în urmă cu o săptămână, dar efectiv de miercuri seară, când s-a semnat procesul-verbal de luare în primire a gestiunii.

— La ce oră a început și când s-a terminat această operațiune? a vrut să știe Dan.

— Ne-am apucat de treabă imediat după terminarea programului, adică la trei și jumătate după-amiaza și am isprăvit-o, așa cum v-am mai spus, în jurul orei nouă seara.

— În afară de dumneavoastră și Vorba, a mai participat cineva la această acțiune? am preluat chestionarea.

— Bineînțeles! Marinache, fostul magaziner-adjunct, care mi-a predat gestiunea.

— De ce? A fost mutat în altă secție?

— Nu, a plecat din fabrică, a răspuns, după o scurtă ezitare.

— Transferat?

Mai întâi a aprobat printr-o înclinare a capului, apoi s-a răzgândit:

— I s-a desfăcut contractul de muncă.

— Pentru ce? m-am mirat.

— Pentru imoralitate, a zis, după o nouă ezitare.

— Cum adică? s-a grăbit să afle Dan, chestie de

deformare profesională, deoarece cariera de copoi și-a început-o la Moravuri.

— S-a încurcat cu soția unui salariat al întreprinderii noastre... Adică a lui Vorba, s-a decis el, cu un aer de evidentă stânjeneală.

— Deși îmi dau seama că nu vă face nicio plăcere să comiteți o indiscreție la adresa unor colegi de-ai dumneavoastră, vă rog să continuați relatarea conflictului care a condus la înlăturarea lui Marinache din întreprindere, l-am încurajat, văzându-i ezitările.

După ce s-a mai opintit de câteva ori, ca un cal înhămat la o căruță prea grea, s-a decis să vorbească:

— Când s-a aflat de legătura ce o avea cu soția lui Vorba, comitetul oamenilor muncii a decis grabnica lui îndepărtare din întreprindere. După părerea mea, a continuat el mai dezinvolt, cred că a fost o măsură pripită. Că nu mai putea continua să lucreze în același loc cu soțul dezonorat, sunt de acord... Dar de aici și până la a-l arunca în stradă, mai înainte de a-i da posibilitatea de a-și găsi un transfer pentru a nu-și pierde vechimea în muncă, mi se pare exagerat. În definitiv, dacă situația era judecată cu obiectivitate, trebuia să se ia în considerare și faptul că soția lui Vorba era departe de a fi o adolescentă neștiutoare, coruptă de un satir. Noi, bărbații, știm bine că o femeie, atunci când dorește, poate să pună cu ușurință la punct un curtezan

indezirabil. De ce nu l-a respins? Ba mai mult, faptul că legătura lor extraconjugală s-a întins de-a lungul mai multor luni, indică destul de grăitor că vina ei a fost cel puțin egală cu a lui Marinache, deoarece infidelitatea soției este mai gravă decât cea a colegului. De altfel, Marinache este o persoană atât de timidă, încât, vă mărturisesc, îmi este imposibil să-l văd făcând avansuri soției șefului său... Invers, ar fi fost cu mult mai plauzibil.

— S-a constatat că timizii, prin aerul lor pașnic, inofensiv, pot fi adesea o sursă de mari surprize, glumi Dan.

Zicându-mi că povestea adulterului merita a fi examinată mai pe îndelete, știut fiind că triunghiul într-o căsnicie se poate solda câteodată și cu un omor, am pus mâna pe clanța ușii care trebuia să conducă afară și am deschis-o. Dar, surpriză. În loc să văd, așa cum mă așteptam, curtea, m-am trezit într-o altă secție de producție.

Capitolul III
Secția conveierului

În fața mea se afla o hală dreptunghiulară, cu laturile de aproximativ douăzeci de metri, iar în centrul ei huruia o bandă rulantă circulară, ca un carusel alungit,

care scotea și introducea în secție niște lăzi mari. Niște lăzi ce aduceau aidoma cu cea în care fusese găsit Vorba la București. În jurul conveierului lucrau patru sau cinci oameni echipați cu mănuși, șorțuri și cizme de cauciuc. Aerul era umed, îmbâcsit cu miros de pește, iar pardoseala de beton era udă și alunecoasă.

La câțiva pași de noi. În punctul în care banda rulantă se răsucea pentru ca lăzile ce soseau să facă calea-întoarsă, spre exterior, se afla un jgheab semicircular cu diametrul de aproximativ o jumătate de metru. Am privit spre celălalt capăt al său, care se afla la opt-zece metri de bandă, și l-am văzut pierzându-se în pântecul unui buncher înalt, lipit de peretele din dreapta halei.

— Peștele proaspăt, pe măsură ce sosește de la cherhanale, este descărcat, din exterior, în rezervor, a explicat Radu, arătând spre buncher. Apoi, printr-o telecomandă, alunecă pe jgheab pentru a umple lăzile goale aduse de conveier.

— Și celălalt? am arătat spre un al doilea buncher, instalat la câțiva metri mai departe, în sensul de evacuare a lăzilor.

— Funcționând după același principiu, asigură gheața necesară conservării peștelui deversat în lăzi.

M-am apropiat și am privit desfășurarea procesului tehnologic. Banda rulantă avea o funcționare asincronă, avansa trei metri, se oprea pentru două minute și

pornea pentru a se opri din nou, cu aceeași periodicitate. Opririle fiind necesare pentru încărcarea lăzilor ajunse mai întâi sub jgheabul care deversa pește, apoi sub cel care adăuga gheața. Am mers de-a lungul conveierului urmărind încărcarea unei lăzi și evacuarea ei, după circa cincisprezece metri, afară pe o rampă, unde lăzile erau ridicate de pe transportor, li se băteau capacele în cuie și erau preluate de niște autocamioane. Probabil pentru a fi cărate la stația de cale ferată.

Am revenit în hală la pas cu transportorul care introducea lăzile goale. M-am oprit în punctul unde se încărcau lăzile cu pește. Muncitorul care supraveghea, așezat pe un scaun înalt cu aspect de pupitru, oprirea containerului gol sub jgheab, acționa o mică pârghie și într-un minut de buluceală acesta se umplea pe trei sferturi cu crapi. Niște crapi croiți exact pe măsura unei saramuri care să ceară suficient vin demisec pentru a ajunge în situația să dai cu căciula d-azvârlita după câini.

Peștele este încărcat după ochi? am întrebat.

— Cum adică? a zis Radu, mirat.

— De unde se știe cât pește se află în ladă?

A zâmbit și a arătat cu mâna spre pântecele buncherului:

— Înăuntru se află un dozator electronic, care cântărește și expulzează automat câte 700 de kilograme

de pește, cu o abatere de maximum 100 de grame.

— Și atunci de ce beneficiarii dumneavoastră îl mai cântăresc încă o dată, la recepție? a întrebat Dan.

În timp ce Radu explica că instalația a intrat în funcțiune numai de câteva luni, iar beneficiarii s-au obișnuit, de-a lungul multor ani, să cântărească peștele expediat la greutatea netă datorită marilor variații care existau înainte, pe mine mă preocupa cu totul altceva. M-am apropiat de muncitorul care lucra la pupitrul de comandă. Ajuns în spatele lui, am privit spre lăzile goale care soseau din stânga. Le vedeam perfect, cu excepția celei care urma să intre la încărcat. Jgheabul, aflat la o înălțime de o palmă de pereții containerului în care deversa peștii, ecrana aproape complet câmpul de vedere spre lada ce trebuia să intre sub el.

Pe când Dan continua să se converseze cu Radu, ei știau despre ce, mi-am spus că sunt edificat. Descoperisem locul de unde a fost expediată victima.

— Există o încăpere unde am putea sta de vorbă? m-am adresat lui Radu.

— Sigur, la serviciul comercial, de care și aparține secția noastră, a zis el, invitându-mă printr-un gest al mâinii spre ieșirea din hală.

După ce am coborât cele câteva trepte care despărțeau rampa de expediere a lăzilor cu pește de curte, am pornit spre stânga și am intrat pe aleea principală,

îndreptându-ne spre clădirea corpului tehnico-administrativ.

Urcând la etajul doi, Radu a deschis ușa pe care scria: Serviciul comercial. Am văzut o încăpere bine luminată în care șase mese de lucru erau amplasate pe două rânduri, ca băncile școlarilor într-o sală de clasă, și excentric, lângă fereastră, cel de-al șaptelea birou, unde o femeie în jur de treizeci de ani, foarte fardată, cu părul foarte roșu și cu o rochie foarte înflorată, mitralia o hârtie în mașina de scris.

Când am intrat, ca la o comandă, cei patru bărbați care lucrau îndărătul birourilor și dactilografa și-au întrerupt activitatea pentru a ne examina cu o curiozitate ce-mi spunea că știu cine suntem și de ce am venit la ei. Ținând seama de „discreția" dovedită deja de directorul Dragomir, era și firesc ca prezența noastră să nu-i surprindă, dar să-i intrige.

Făcând cunoștință cu ei, și-au exprimat uimirea în legătură cu cele întâmplate colegului lor. Apoi, explicându-le că suntem nevoiți să stăm de vorbă cu toți colegii victimei, șeful serviciului, un tip uscățiv și înalt, cu ochii adăpostiți în spatele unor ochelari cu multiple dioptrii, m-a întrebat dacă nu am dori să intrăm în biroul lui, unde este mai multă liniște. Cum tocmai așa ceva căutam, i-am acceptat oferta și ne-a introdus, prin ușa din spatele dactilografei, într-o încăpere mai mică,

în care se afla un singur birou, un dulap din oțel și câteva scaune.

Deși mi-am dat seama că ar fi dorit să asiste și el la audierea subalternilor săi, nu i-am putut fi pe plac. Chestie de meserie.

— Vom discuta pe rând cu fiecare salariat, iar începutul îl vom face cu persoana care a văzut ultima oară victima, l-am anunțat, arătând spre Radu.

A priceput și, indispus că-i știrbesc autoritatea de șef, s-a retras, închizând ușa după el.

— Deci – m-am declanșat, după ce ne-am așezat pe scaune –, în jurul orei nouă și un sfert vă aflați lângă conservatorul de caviar împreună cu Vorba și Marinache. Corect?

— Cu o abatere de câteva minute, aceasta trebuie să fi fost ora când, semnându-se procesul-verbal de predare-preluare a gestiunii, am început să ne pregătim de plecare.

— Cine a plecat primul de acolo?

— Eu. Am venit să aduc și să încui în dulapul meu actele pe care le întocmisem, a răspuns el, arătând cu capul spre peretele în spatele căruia se afla încăperea cu șase birouri... și cu al dactilografei șapte.

— Ce făceau ceilalți când ați ieșit din secție?

— Începuseră să se îmbrace, iar Vorba mi-a zis să nu zăbovesc mult, deoarece mă așteaptă la ieșirea din

întreprindere. Când mi-am terminat treaba și am ajuns în stradă, n-am văzut pe nimeni. Interesându-mă la portar, acesta mi-a spus că nu l-a zărit ieșind decât pe Marinache. Am mai așteptat câteva minute și, văzând că tot nu apare, am plecat, spunându-mi că și Vorba o fi făcut probabil la fel, apreciind că întârzii prea mult cu încuiatul hârtiilor.

— Parcă spuneați că portarul nu l-a văzut plecând, a zis Dan.

A făcut un gest de dispreț:

— Nu se poate conta pe afirmațiile lui. Doarme de-a-n picioarelea, visând la pensionarea de care-l mai despart câteva luni...

— Cât timp considerați că a trecut din momentul în care ați plecat de lângă conservatorul de caviar și până ați ajuns la poarta întreprinderii? am întrebat eu.

— Întrucât ceasul de pontaj mi-a marcat fișa cu ora douăzeci și unu și douăzeci și cinci de minute, cel mult zece minute.

— Decât să-l întrebați pe portar dacă Vorba a ieșit din fabrică, ar fi fost mai simplu să verificați dacă și-a pontat fișa... a ținut să remarce Dan, cu privirea fixată pe notesul din fața lui.

— Bineînțeles că ar fi fost mai simplu, dacă ar fi fost posibil un astfel de control... Din păcate, am fost nevoit să mă rezum la informațiile furnizate de portar,

deoarece șefii de serviciu n-au fișe de pontaj, a replicat Radu, ridicând din umeri.

— În câte schimburi lucrează fabrica? l-am preluat eu.

— Într-un singur schimb.

— Deci, în secția de expediere a lăzilor cu pește proaspăt nu se mai afla nimeni când ați lucrat La inventarierea caviarului, am zis, cu intenția de a reduce cercul persoanelor suspectabile.

— Ba da. Deoarece, datorită unor defecțiuni, conveierul a lucrat miercuri dimineața cu intermitențe. Până a fost reparat și pus în funcțiune, spre ora două după amiază, livrarea mărfii a fost practic sistată. De aceea, pentru a se recupera întârzierea, am oprit patru oameni pentru a lucra și după-amiaza.

— Până la ce oră?

— Când am trecut prin secția conveierului pentru a-mi duce în birou actele întocmite, mi-au spus că în următoarea jumătate de oră își termină treaba și pleacă și ei.

— Cine sunt cei patru muncitori? a cerut Dan, grăbindu-se apoi să le consemneze numele în notes.

— Inventarierea caviarului a indicat vreo lipsă în gestiunea lui Marinache?

— A corespuns întocmai cu datele contabile.

— În timpul în care v-ați aflat împreună, despre ce-au discutat Vorba și Marinache?

— N-a existat nicio referire la conflictul dintre ei, îmi ghici gândul Radu. Întreaga discuție s-a limitat numai la activitatea noastră profesională. Probabil că amândoi cunoșteau zicala: „În casa spânzuratului nu se vorbește de funie!”. A adăugat el, spiritual.

— Ce-ați făcut miercuri seară, după ora nouă și jumătate, când ați părăsit întreprinderea? a întrebat Dan.

A răspuns că s-a dus să mănânce la un restaurant, apoi la el acasă, unde s-a culcat.

— În ce restaurant ați luat masa? am zis eu.

— La autoservirea din centru.

— V-ați dus direct acolo sau ați mai zăbovit pe drum?

— Direct, deoarece nu mâncasem aproape nimic în ziua aceea. Plecând cu mașina mea, cred că la zece fără douăzeci înfulecam deja.

— Și când ați ajuns acasă la dumneavoastră?

— În jur de zece și un sfert.

Am arătat cu bărbia spre degetele lui lipsite de verighetă:

— Burlac?

— Da. Am fost căsătorit, dar de cinci ani locuiesc singur.

I-am mulțumit pentru colaborare și l-am rugat să invite la noi pe unul din colegii săi din cealaltă încăpere.

O oră mai târziu, eram edificat. Toți funcționarii din

serviciul comercial erau suspectabili. În seara când fusese ucis Vorba respectivii lucraseră până în jurul orei douăzeci și unu și treizeci de minute.

— Ca să vezi ce ghinion! a aruncat Dan, indispus, după ce a ieșit și ultimul audiat. Au ales cel mai potrivit moment pentru verificarea lor scriptologică... Tocmai când este ucis un om în apropierea lor. Prevăd că vom întocmi o listă de suspecți bună să rivalizeze cu cea a abonaților dintr-o carte de telefon!

— Chiar dacă ar fi așa, încă nu-i o catastrofă... Vreau să zic o catastrofă mare! Ce, Constanța-i Tokio sau New York? l-am consolat eu, turnând gaz pe foc.

Mi-a răspuns printr-o privire de tigru ulcerat.

Când vroiam să-l rog să nu se mai uite atât de urât la mine că voi avea coșmaruri noaptea, s-a auzit o bătaie ușoară în ușă.

Era unul din cei patru muncitori care lucraseră în seara omorului în secția conveierului.

După ce s-a așezat pe scaun, și Dan s-a grăbit să-i pună întrebările preliminare despre prenume, nume și așa mai departe, l-am luat în primire:

— Tovarășe Matea, probabil că ați aflat despre uciderea lui Vorba.

A dat din cap și a comentat cu amărăciune:

— N-aveți idee ce om cumsecade era... Pâinea lui Dumnezeu nu altceva...

— Avem motive să credem că autorul crimei nu-i străin de personalul fabricii „Pescarul”, am afirmat, fixându-l cu atenție.

Pentru o clipă m-a privit surprins, apoi, făcând un gest de filosofică resemnare, a zis:

— Printre cei aproape o mie de oameni care lucrează în fabrica noastră, e posibil să se fi strecurat și o uscătură.

— Locul unde s-a petrecut fărădelegea fiind chiar secția de încărcare a lăzilor cu pește...

N-a avut când să se mire de afirmația mea, că Dan s-a grăbit să precizeze:

— Omorul comițându-se miercuri seară, când vă aflați și dumneavoastră acolo.

— Nu se poate! a protestat, scuturându-și capul cu convingere. Oare credeți că eu și colegii mei am fi stat cu mâinile-n sân dacă am fi văzut cum i se ia viața tovarășului Vorba?

Dacă omiteam posibilitatea că patru oameni s-ar fi putut înțelege să-l ucidă pe al cincilea, argumentul lui era mai mult decât corect. Din păcate, profesia mea nu-mi permite să exclud decât acele variante care, după o temeinică verificare, se dovedesc a fi complet nefondate. Iar situația pe care o cercetăm mă obliga să nu renunț la nicio ipoteză, oricât de fragilă ar fi fost ea. În consecință, m-am decis să încep, după cum se

obișnuiește, cu începutul:

— De la ce oră ați rămas singuri în secție, dumneavoastră și cei trei colegi cu care ați lucrat la conveier?

— După trei și jumătate, când s-a terminat programul și muncitorii schimbului unu au plecat acasă.

— Și până la ce oră v-ați aflat acolo?

— Dacă la zece și zece ne-am pontat fișele... Cam douăzeci de minute până ne-am schimbat hainele de protecție... a zis el gânditor, în timp ce bătea demonstrativ cu palma în șorțul și cizmele sale de cauciuc... Până la zece fără un sfert, zece fără zece... Cam așa ceva.

— Deci ora zece fără un sfert ar corespunde cu momentul în care s-a terminat încărcarea ultimei lăzi cu pește și a fost evacuată pe rampa de încărcare în autocamioane. Așa e?

A dat din cap că așa e.

— Cine s-a ocupat cu pusul și bătutul capacelor în cuie pe rampă?

— Noi, cei care ne aflam acolo.

— Cine au fost conducătorii autocamioanelor care au participat la preluarea lăzilor cu pește de pe rampă?

A rostit trei nume și Dan s-a grăbit să-i adauge pe lista suspecților.

— Pe cine ați mai văzut miercuri, în intervalul de timp

în care v-ați aflat în secție?

— Pe tovarășii Vorba, Radu și Marinache.

— Atât?

— Au mai fost și alții, dar n-au stat. Au trecut numai așa... ca inspectorii. Numărau lăzile de pe rampă și se grăbeau să dispară. Probabil de teamă să nu li se răcească scaunele și cafelușele din birou!

— Cine au fost „inspectorii" de care ne vorbiți?

— Cine alții decât ăia de la comercial! Când ești nevoit să te duci la ei în birou, nici n-au timp să te asculte de ocupați ce sunt cu șuetele. Ce mai, e o diviziune a muncii a-ntâia! Noi muncim și ei transpiră! zise cu năduf.

Cum nu fusesem trimis pentru a organiza munca în fabrică după metode științifice, am făcut o mină ce trebuia să-l convingă că aflu pentru prima dată de existența unor salariați care nu dau în brânci de prea multă muncă. Apoi am întrebat care anume au fost funcționarii serviciului comercial care-i onorase cu vizita lor.

— Toți, a răspuns el, dintr-o bucată.

— Chiar și dactilografa? s-a interesat Dan, cu dorința vădită de a mai reduce cât de cât numărul celor care ar fi avut posibilitatea să suprime victima.

Muncitorul, făcând un gest de confirmare, i-a spulberat însă firava speranță.

— Pentru a nu i se „surmena” colegii prea mult, din când în când venea și ea pe rampă.

— Funcționarii de la comercial au intrat și în secție. Ori s-au rezumat numai la supravegherea lăzilor ce se urcau în autocamioane? a insistat Dan, ceea ce demonstra că optimismul lui, câteodată, e nemărginit.

— Bineînțeles! pentru a-și motiva prezența, se simțeau obligați să dea o tură și conveierului!

Marea șansă a funcționarilor de la serviciul comercial era că interlocutorul meu n-avea o funcție care să-i permită să le reorganizeze munca, altfel ar fi trebuit să ia contact cu Oficiul de plasare a forțelor de muncă.

— Când i-ați văzut pentru ultima oară pe Vorba, Marinache și Radu? am zis, trecând de la întrebări preliminare la cele concrete.

— În jurul orei opt și jumătate, când m-am dus la secția de conveier să-l anunț pe tovarășul Vorba, așa cum convenisem, că mai avem zece lăzi de umplut și am terminat cu expedierea comenzii.

— Ce făcea în acel moment?

— Verifica cu sonda conținutul cutiilor de caviar.

— Cine era împreună cu el?

— Tovarășii Radu și Marinache.

— Și ce făceau?

— Tovarășul Marinache privea cum tovarășul Vorba vâră sonda în icre, iar tovarășul Radu scria pe niște

hârtii.

— Discutau ceva?

— Nu.

— Ulterior i-ați mai văzut?

— Numai pe tovarășul Radu. În jurul orei nouă a trecut pe la noi, c-un vraf de hârtii în mână, și ne-a întrebat de ce ne moșmondim atât. I-am explicat că banda transportoare ne-a mai făcut o figură și până am reușit s-o punem din nou în funcțiune ne-am pierdut o grămadă de timp.

— După ora opt și jumătate, deci, nu i-ați mai văzut pe Vorba sau Marinache intrând la dumneavoastră în secție.

— Nu.

— Dumneavoastră unde ați lucrat? La instalația de deversare a peștelui, la cea pentru gheață sau afară la prinsul capacelor?

— Peste tot. În schimb normal, dimineața, fiecare are postul lui... Miercuri seară fiind însă foarte puțini oameni, mai ales pe rampă, unde nu este ușor pentru doi oameni să manevreze un conteiner care cântărește peste o tonă, trebuia să punem mâna cu toții. Așa că ne-am ocupat cu de toate.

— Dar șoferii de autocamioane nu v-au ajutat pe rampă? a întrebat Dan.

— Numai la încărcatul în mașini, după ce băteam

capacele în cuie. Nu de alta, da' am mai avut noi niște probleme cu ei... Adică s-au primit reclamații că lăzile erau ușurate de pește. Doar știți cum sunt șoferii... Cum întorci puțin capul, cum șterpelesc crapul... Și dacă ar fi numai unul singur! Așa însă, după ce batem capacele, nu mai e niciun pericol și-i lăsăm să se apropie.

Dan a clipit fericit din ochi. Cum victima era deja plasată într-una din lăzi, iar capacul acesteia era bătut în cuie în momentul încărcării containerelor în autocamioane, șoferii puteau fi excluși din cercul bănuiților. Deci lista care până atunci crescuse sistematic, în sfârșit rămânea neutră.

— Reținem că miercuri după amiază ați lucrat cu colegii dumneavoastră, ca să zic așa, în devălmășie pe toate fazele procesului tehnologic.

A făcut un gest de confirmare.

— Și totuși sunt nevoit să insist, rugându-vă să faceți un efort de memorie și să-mi spuneți cine a lucrat la jgheabul de încărcare cu pește, după ce ați fost și ați discutat cu Vorba.

— Păi să ne gândim... Când m-am înapoiat, în secție lucra Albu... Da, așa-i! El a lucrat până spre ora nouă... Apoi s-a defectat conveierul... După douăzeci de minute, când a fost repus în funcțiune, am trecut eu la comanda instalației de dozare a peștelui în lăzi.

— Dar ce a avut de s-a defectat? am întrebat, fără un

scop determinat.

— Un fleac! Se arsese siguranța motorului, care acționează conveierul.

— Și schimbarea unei siguranțe a cerut atâta timp? m-am mirat.

— Aș! a aruncat el disprețuitor. Pusul siguranței a durat mai puțin de treizeci de secunde, restul timpului a fost irosit pentru căutarea electricianului de serviciu.

Trebuie să recunosc că această pană mi-a stârnit curiozitatea, și cum această slăbiciune mă domină ca stupefiantele pe toxicoman, spre rușinea mea, nu i-am putut rezista.

— Cine anume dintre dumneavoastră a plecat să-l caute pe electrician? am vrut să știu.

— Întâi a plecat Anton, apoi, când s-a înapoiat și ne-a spus că nu l-a găsit la el în atelier, ne-am dus cu toții să-l căutăm. Vă dați seama ce nervoși eram... Noi lucram în schimburi prelungite ca întreprinderea să-și realizeze planul de producție, iar dânsul, afară în stradă, trăgea clopotele unei femei.

L-am aprobat, pentru a-i da satisfacția că-i împărtășesc supărarea la adresa electricianului lipsit de conștiință profesională. În realitate, dacă aș fi fost singur, mi-aș fi strâns mina, felicitându-mă. Începusem să realizez modul în care ajunsese victima să țină tovărășie crapilor din containerul expediat la București.

— În consecință, la un moment dat, în secție nu s-a mai aflat nimeni dintre dumneavoastră.

Și-a dat asentimentul printr-o înclinare a capului.

— Ați putea preciza ora când, plecând să-l căutați pe electrician, n-a mai rămas nimeni în secție?

— În jurul orei nouă... Nu pot să fiu mai exact, deoarece n-am avut nicio treabă să mă uit la ceas.

— Când a trecut tovarășul Radu prin secția dumneavoastră, conveierul era pus în funcțiune?

— Încă nu fusese schimbată siguranța... Dar după câteva minute reîncepuse să meargă...

— După ora opt și jumătate, ați auzit zgomotul unei împușcături?

Nu auzise. Când a ajuns lângă ușă, l-am rugat să ne trimită un alt om din echipa cu care lucrase miercuri seara.

— Dane, ca să bâjbâim cât mai puțin, valea! Verifică la poartă fișele de pontaj a celor care au plecat din fabrică după ora douăzeci și unu și treizeci. Dacă-i posibil, fără să le omiți pe cele ale lui Marinache și Radu!

Și-a extras cu regret picioarele lungi de sub birou și mi-a împins carnetul în care stenografiase audierile de până atunci.

— În lipsa mea nu iei niciodată notițe. Ceea ce, după cum știi, provoacă ulterior suficient de multă bătaie de cap. Poate că azi procedezi diferit... m-a îndemnat,

maliţios.

— Pentru hârţogărie folosesc întotdeauna sclavi... Când n-am negri, mă servesc şi de albi. Fiind un democrat convins, îmi repugnă apartheidul! i-am replicat cu o voită superioritate.

— Foarte bună părere ai despre un subaltern docil, conştiincios şi deosebit de bine pregătit profesional... a comentat, scârbit, întorcându-mi spatele şi îndreptându-se spre uşă.

— Ca să nu te plictisească promenada, poate că faci o conversaţie şi cu...

— Cunoaştem! mi-a retezat macaroana. Electricianul... a aruncat peste umăr, trăgând uşa după el, mândru ca un păun decorat cu Distinguished Service Cross.

Capitolul IV
Sabotare?

O oră mai târziu, când terminasem cu audierea ultimului muncitor din secţia conveierului, şi-a făcut apariţia Dan. S-a înfipt direct la notesul ce-l lăsase în faţa mea, pe birou.

— M-aş fi mirat să fie altfel! a zis, închizându-l dezgustat şi vârându-şi-l în buzunarul interior al hainei.

— Aduc eu a față de șapirograf[1]?

— Depozițiile erau identice?

— De parcă ar fi fost trase pe indigou.

— Nici zgomotul împușcăturii?

— Nici. Asta este însă o problemă subsidiară, deoarece huruitul benzii transportoare și bătutul cuielor în capacele lăzilor, luate împreună, ar fi putut acoperi împușcătura. Tu ce-ai făcut?

— Radu, așa cum a declarat, a ieșit pe poartă la ora douăzeci și unu și douăzeci și cinci de minute... Marinache, fiind concediat, miercuri seara nu mai avea fișa la poartă. Deci nu se poate stabili momentul părăsirii fabricii...

— L-ai găsit pe portarul care a fost de serviciu?

— Da, tocmai își preluase schimbul. Radu l-a caracterizat bine. Habar n-are pe ce lume trăiește. Nu-și amintește de plecarea lui Vorba și Marinache, darămite să mai poată preciza și când anume!... Am mai cules după fișele de pontaj încă opt oameni care au plecat din fabrică în jurul orei nouă seara, însă toți au locurile de muncă îndepărtate de conveier.

— Până acum n-ai obținut lucruri deosebit de interesante. I-ai făcut o vizită de curtoazie și Vioricăi? l-

---

[1] Șapirograful, mimeograful sau multiplicatorul cu șabloane este o presă pentru tipărire cu preț redus, formată dintr-un cilindru înfășurat cu o pânză îmbibată cu cerneală și care funcționează prin forțarea cernelii printr-un șablon pe hârtie.

am tachinat.

— Eu nu mă țin de chestii d-astea-n timpu serviciului! m-a repezit, făcând-o pe ultragiatul. Spre demonstrare, am o bombă formidabilă!

— Dacă-i cu neutroni, dezamorseaz-o ușor... Să nu facă bum!

— Miercuri seară funcționarea conveierului a fost sabotată. E bine?... s-a interesat el, satisfăcut, apoi, remarcând că vestea adusă m-a lăsat rece, a întrebat: Știai?

— Am presupus. Momentele uciderii lui Vorba și cele ale opririi benzii transportoare au coincis prea mult pentru a fi o simplă ispravă a hazardului.

— După război, mulți viteji s-arată! m-a persiflat.

— Decât să fii răutăcios mai bine ai face un mic raționament. Crezi că fără să fi fost expediați, în prealabil, cei patru muncitori din secția conveierului, era posibil ca victima să nimerească într-un container?

— Omorul consumându-se unde?

— Ori în preajma conservatorului de caviar, ori în secția conveierului... Pentru a avea o certitudine, vom cere serviciului criminalistic să caute proiectilul care a suprimat victima. Întrucât glonțul a ieșit din craniul victimei, firesc ar fi să se găsească pe undeva. Dar nu oriunde, ci acolo unde s-a comis omuciderea. Cum a fost sabotată instalația?

— Simplu. Siguranța nu era arsă, ci numai ușor deșurubată. Electricianul mi-a spus că patronul siguranței s-a slăbit singur, lui rămânându-i numai să-l răsucească la loc, în tablou. Nu l-am contrazis.

— Ai văzut cofretul?

S-a ridicat de pe scaun și mi-a făcut semn să vin lângă fereastră. În fața noastră se afla hala care cuprindea secțiile de înmagazinare a produselor finite, congelatorul de caviar și, spre extrema stângă, instalația de încărcare a peștelui proaspăt în lăzi.

— Vezi? a întrebat, arătându-mi o cutie metalică prinsă de zidul halei, la distanță egală de extremele construcției. Am cronometrat. Dacă isprava a fost făcută de cineva din hală, i-au trebuit aproximativ nouăzeci de secunde pentru a răsuci siguranța și a se întoarce la locul lui de muncă. Dacă sabotarea conveierului a fost făcută de cineva din exterior, cel mult două secunde.

— Miercuri seară a lucrat cineva în magazia de produse finite? am întrebat, privind spre extrema dreaptă a halei unde se aflau parcelele în care erau închise maldărele de conserve de pește.

— Printre muncitorii care au părăsit fabrica la ora care ne interesează, nu s-a aflat niciun lucrător din secția respectivă. A fost prima verificare făcută după discuția avută cu electricianul.

Am început să mă plimb prin încăpere cu mâinile la

spate. Dan m-a lăsat să măsor de câteva ori camera cu pașii, apoi s-a plictisit:

— Ce te preocupă?

— Întrucât conveierul fusese scos din funcțiune cu aproximativ un sfert de oră mai înainte ca Radu să părăsească secția conservatorului de caviar, se pune întrebarea: a fost într-adevăr sabotat conveierul sau criminalul a știut să profite de șansa ce i s-a oferit? Electricianul, după cum mi-ai spus, nu s-a gândit nicio clipă la intervenția unei mâini rău intenționate. Deci am putea admite că defecțiunea a survenit cu totul și cu totul întâmplător.

— Unde vrei să ajungi? m-a întrebat el, circumspect. Nici nu m-ai lăsat să-ți relatez constatarea electricianului și te-ai grăbit să afirmi că-i vorba de un sabotaj. Acum o-ntorci ca la Ploiești! Ce-ți trece prin cap?

— Dane, dacă admitem că banda transportoare a fost oprită cu intenție, trebuie să admitem și că Vorba era deja împușcat când aceasta fusese scoasă din funcțiune. Deci Radu și Marinache au stat un sfert de oră împreună cu cadavrul lui Vorba. În acest interval, cei doi, profitând de faptul că lângă conveier nu se mai află nimeni, plasează corpul victimei în containerul ce urma să intre sub Jgheabul de pește... Acesta fiind singurul container al cărui conținut nu putea fi văzut de

operator, datorită paravanului pe care-l forma instalația pe care o mânuia. Când, după depanare, procesul tehnologic a fost reluat, victima a fost acoperită cu pește și gheață și expediată la București. Această variantă mi se pare plauzibilă.

M-a ascultat cu atenție, apoi, preocupat, a început să se plimbe prin încăpere, cum făcusem și eu cu câteva minute mai înainte.

— Am uitat ceva! a zis, oprindu-se și întorcându-se spre mine. Electricianul mi-a relatat că în timp ce discuta cu amica lui pe stradă, în fața porții întreprinderii, l-a văzut plecând pe Marinache.

— Când?

— Cu foarte puțin timp înainte de a fi chemat să repună în funcțiune conveierul. Poate nu mai mult de două-trei minute... L-a frapat aerul preocupat al lui Marinache? Deși l-a salutat, nu i-a răspuns.

— Ținând seama de timpul necesar parcurgerii drumului până la ieșirea din întreprindere, s-ar putea spune că atât Marinache cât și Radu au părăsit aproape simultan secția conservatorului de caviar, dar în direcții opuse. Radu prin secția conveierului, care-i pus în funcțiune cu câteva minute mai târziu, și Marinache prin celălalt capăt al halei, cu câteva minute măi înainte de a fi chemat electricianul...

— Vrei să spui că l-au ucis pe Vorba de conivență, l-

au plasat într-un container și s-au grăbit să se îndepărteze de locul faptei?

Am aprobat și am continuat:

— La fel de bine s-ar putea spune că Radu, așa cum a declarat, a plecat să-și ducă actele în birou, iar Marinache, ținând seamă de animozitatea pe care o avea față de victimă, s-a grăbit să facă același lucru, lăsându-l singur pe ultimul.

— Deci Vorba rămâne singur aproximativ două minute, interval în care este ucis și aruncat într-un container de o persoană care, ascunsă printre stivele de conserve, a așteptat momentul potrivit... Această persoană având posibilitatea să saboteze, în prealabil, conveierul, a conchis Dan, cu o convingere foarte fragilă.

Mi-am dat seama că bat apa-n piuă și m-am revoltat:

— Până nu discutăm și cu Marinache, ne pierdem vremea degeaba! Să mergem!

Capitolul V
Scrisoarea anonimă

Când am intrat în biroul alăturat, dactilografa, privindu-ne, și-a uitat meseria și a rămas cu degetele ambelor mâini răsfirate deasupra claviaturii, de parcă ar fi fost un cățel care face sluj. Ceilalți colegi, preferând

să nu sesizeze intrarea noastră, se făceau că lucrează cu toată sârguința.

— Tovarășe Airinei, m-am adresat șefului de serviciu, la ce birou a lucrat Ion Vorba?

Înainte de a mă așeza pe scaunul dindărătul biroului indicat, i-am șoptit lui Dan să dea o fugă la serviciul personalului și să-mi afle adresele a doi foști salariați ai întreprinderii. După plecarea lui am început să examinez conținutul sertarelor. Când am terminat cu inventarierea celor laterale, am tras de sertarul de la mijloc. Mai întâi am văzut câteva hărți pătate cu grăsime, apoi, dându-le la o parte cu mâna, resturi de mezeluri, coji de cașcaval, și firimituri de pâine, printre care circulau în viteza a patra câțiva gândaci roșii, m-am ridicat atât de repede în picioare, încât am răsturnat scaunul în spatele meu. În clipa următoare, a căzut și sertarul lângă bombeul pantofilor mei.

— Ce s-a întâmplat?! a strigat dactilografa, cu mâna dusă sub sânul stâng, în timp ce ceilalți au sărit ca unul singur pentru a putea vedea ce albină m-a catapultat de lângă biroul răposatului Vorba.

După ce le-am arătat dezgustat lighioanele roșii, s-au precipitat să le extermine. În timp ce mă retrăgeam strategic din rezervația lor de vânătoare, am remarcat ceva. Pe partea inferioară a lăcașului de unde trăsesem sertarul se afla o hârtie împăturită. Cum nu părea să fi

servit la împachetatul alimentelor, cu toată sila care mă stăpânea, am întins mâna și am tras-o afară.

— V-am mai spus să nu lăsați resturi de mâncare în sertare! și-a mustrat Airinei subalternii, în timp ce eu poposeam lângă cel mai îndepărtat colț al încăperii.

— Degeaba, șefule! Trebuie să dăm fiecare un franc și să cumpărăm o cutie de analcid[2]... a intervenit vocea dactilografei, pe când despătuream hârtia extrasă dintr-un loc atât de puțin obișnuit.

Nu știu dacă vox populi a ieșit învingătoare și s-a aprobat facerea chetei propuse, deoarece atenția mi-a fost captată de hârtia pe care o priveam. Avea formatul obișnuit al foilor de hârtie utilizate în mașinile de scris, iar textul, dactilografiat, glăsuia: „Dragă tovarășe Vorba, soția dumi tale te înșală fără pic de rușine! Dacă te vei duce astă-seară acasă la Alexandru Marinache, la ora 18,00, te vei putea convinge singur!" Era semnată de clasicul: „Un binevoitor" și nu purta nicio dată.

Când am ridicat privirea spre funcționarii serviciului, am constatat că, terminând victorioși vânătoarea la care-i invitasem, se uitau cu o curiozitate nedisimulata la hârtia pe care o țineam în mână.

În loc să-i liniștesc, spunându-le că n-am descoperit o

---

[2] Insecticid puternic pentru combaterea insectelor nezburătoare (ploșnițe, păduchi etc.)

hartă în care se indică locul unde vreunul din marii pirați ai secolului al XVIII-lea și-a ascuns comoara, undeva prin Marea Caraibilor, m-am adresat lui Airinei:

— Aș mai avea ceva cu dumneavoastră.

După ce am reintrat în încăperea alăturată și ne-am așezat pe scaune, am zis:

— Din câte am înțeles din discuția noastră anterioară, dumneavoastră ați avut cele mai strânse relații de amiciție cu Vorba?

L-am lăsat să confirme și am continuat:

— Când v-am cerut informații despre conflictul iscat între el și Marinache, am omis să vă întreb cum a aflat prietenul dumneavoastră despre infidelitatea soției sale.

— A fost informat printr-o scrisoare anonimă... Că deh, de „binevoitori", slavă Domnului, nu ducem lipsă!

— A primit-o prin poștă? am tatonat.

— Nu, a găsit-o pe birou. Se afla strecurată printre hârtiile pe care le avea de rezolvat. Parcă-l văd și acum... Stăteam față-n față, cum stau cu dumneavoastră. În timp ce ne sorbeam cafelele, el își sorta corespondența. La un moment dat, s-a albit la față și a înlemnit. Când l-am întrebat <ce i s-a întâmplat, mi-a întins o hârtie prin care era informat că soția lui îl înșală...

— Asta este? am spus, arătându-i anonima.

A confirmat printr-o înclinare a capului și, la îndemnul meu, a continuat:

— După ce am citit-o, am rămas uluit. Apoi, regăsindu-mă, i-am spus că vreun tâmpit face un banc prost. Afirmația mea era sinceră. Eram convins că o femeie integră ca nevasta prietenului meu nu s-ar fi putut încurca cu alt bărbat, darămite cu o pocitanie ca Marinache. O cunoașteți?

— Pe nevasta lui Vorba?

El a confirmat, iar eu am infirmat.

— Ei, bine! Aflați că pe cât e de frumoasă pe atât este de deșteaptă!

— Și totuși?

— Aveți dreptate... și-a epuizat el avântul admirativ. Pe cât de mare e grădina lui Dumnezeu, pe atât de ciudate sunt unele femei!...

— Ce a făcut Vorba după citirea anonimei? l-am ghidonat eu.

— A sfârșit prin a admite că este vorba despre o glumă proastă... Ceea ce nu l-a împiedicat să se ducă totuși în seara respectivă la locul indicat... Și să constate că informația era reală.

— Când a avut loc această tevatură?

— Cam acum o lună de zile.

— Cine a cerut îndepărtarea din întreprindere a lui Marinache? Vorba?

— Nu, noi, comitetul oamenilor muncii al fabricii. Am apreciat că atitudinea lui Marinache este incompatibilă cu morala noastră. Excluderea lui nu s-a putut face însă imediat, de azi pe mâine... Știți, avea o gestiune deosebit de importantă.

Considerând că am aflat tot ce mă interesa, m-am ridicat de pe scaun pentru a-i arăta că discuția este terminată.

Airinei mi-a urmat exemplul, continuând:

— Culmea culmilor este că tot Marinache s-a considerat a fi ultragiat. Când și-a luat lichidarea a spus că nedreptatea ce i s-a făcut nu va rămâne fără urmări. O să aibă el grijă ca Vorba să suporte toate consecințele pentru represiunea pornită împotriva lui. El, fiind convins că Vorba a profitat de influența ce-o avea pentru a-i mașina scoaterea din întreprindere...

A fost întrerupt de intrarea lui Dan, care m-a anunțat îndeplinit misiunea.

Capitolul VI
Arma de vânătoare

Când autoturismul a demarat, colaboratorul meu a vrut să știe dacă în lipsa lui obținusem noi indicii. I-am făcut pe plac.

— Toate le pricep, dar de ce a fost ascunsă scrisoarea

sub sertar nu prea realizez, chiar deloc! m-a anunțat el, uitându-se spre mine intrigat.

— Aș înclina să cred că nu-i vorba de o dosire. Probabil că, urmare a mișcărilor de du-te-vino la care a supus-o închiderile și deschiderile sertarului, a alunecat spre fundul acestuia și, prin răsturnarea peste rama lui, a poposit la locul unde am găsit-o.

— Mda, e plauzibil, a admis el, când mașina a stopat în fața unui imobil nou cu zece etaje.

Ajunși la etajul opt, Dan a aruncat o privire circulară spre cele patru uși de pe palier și s-a înfipt în fața celei pe care era prins numărul 78.

Nici n-am apucat să ridicăm mâna spre butonul soneriei și dindărătul ușii am și fost luați în primire de un câine care a început să ne latre susținut. Prin hărmălaia stârnită de nervosul patruped, câteva clipe mai târziu, s-a auzit o voce feminină: „King, am auzit. Acum potolește-te!”

— Ce doriți? am fost chestionat, pe când lentila vizorului ușii s-a întunecat, pentru a-i permite stăpânei câinelui și vocii să stabilească dacă nu-i deranjată de vreun negustor de haine vechi, sticle și borcane etc.

— Îl căutăm pe domnul Marinache, am spus.

Probabil că mutrișoara mea nu aducea cu cea a categoriei de persoane de care se temea, deoarece, aproape imediat, a urmat zgomotul produs de

acționarea broaștei yale. Prin ușa întredeschisă, numai atât cât să permită apariția unui nas mic, cu vârful în vânt, un ochi cu gene lungi, verde, și câteva bucle de păr blond-cendré.

— Nu este acasă, m-a informat, cu un glas suav, tinerica care continua să mă examineze prin crăpătura ușii. Încă nu s-a înapoiat de la serviciu. Vă rog să reveniți mai târziu... Sau, mai bine, notați-vă telefonul nostru...

— V-ar deranja o discuție de câteva minute? Suntem de la miliție, am insistat, arătându-i legitimația.

Geana lungă a clipit cu repetiție de câteva ori, apoi ușa s-a închis. A urmat zornăitul făcut de manevrarea lanțului de siguranță și ușa s-a redeschis larg pentru a-mi putea vedea interlocutoarea pe de-antregul. Avea până în treizeci de ani, talia mijlocie, iar capotul, dintr-o mătase verde, era suficient de bine mulat pentru a putea constata că are un trup proiectat, construit și finisat după un normativ deosebit de pretențios. Avea o mutrișoară de să juri că este Brigitte Bardot[3].

— Vă rog să intrați, ne-a invitat, în timp ce în spatele ei un caniș negru sărea ca o minge de ping-pong pentru a ne putea privi peste umărul stăpânei sale.

---

[3] Actriță franceză de film. Unul dintre miturile cinematografului mondial al anilor ’50-’60 („Și Dumnezeu a creat femeia”, „Adevărul”, „Viață particulară”, „Viva Maria”).

— Sunteți soția domnului Marinache? am întrebat, după ce ne-am instalat în fotoliile unui living-room, compus dintr-o garnitură de mobilă de culoarea untului.

Mi-a zâmbit amuzată și a clătinat capul:

— Domnul Marinache este burlac... Eu îi sunt numai gazdă, a completat, accentuând pe cuvântul „numai", în timp ce, așezându-și piciorul drept peste cel stâng, mi-a dat posibilitatea să admir un mic papuc din piele galbenă, decorat cu un mare pompon verde, la nuanță cu capotul, ochii și rimelul dat cu pricepere pe pleoape.

— Știți când se înapoiază acasă? am întrebat în clipa când canișul negru, fără să se mai ostenească să-mi sondeze opinia, a aterizat exact pe genunchii mei.

Și-a ridicat privirea spre un ceas, așezat pe una din polițele bibliotecii, care indica ora șase și patruzeci și șapte de minute, și a spus:

— Trebuia să fie deja aici. De obicei, la ora cinci sosește acasă. Numai dacă n-o fi plecat într-o delegație și n-a avut timp să mă anunțe... Da, asta trebuie să fie! Abia acum îmi explic de ce nu l-am mai văzut în ultimele zile... a zis, lovindu-și tâmpla cu degetul pentru a-mi arăta, cu regret* cât este de distrată.

— De când nu l-ați mai văzut? a intervenit Dan, pregătindu-și notesul și stiloul.

— Eu știu?... Cred că de vreo trei zile, a ezitat,

înălțându-și umerii, în timp ce eu încercam să rezist asalturilor domnului King, care se străduia prin toate mijloacele să mă convingă că trebuie să mă las lins pe față.

— Dacă vă este posibil, vă rog să precizați când anume l-ați văzut ultima dată, am spus, pe când, fără voia mea, privirea mi-a alunecat spre piciorul lung, cu genunchiul rotund și glezna subțire, ce se ivise prin despicătura capotului.

Mi-a surprins privirea și, fără să-și acopere piciorul, s-a uitat adânc în ochii mei.

— Este chiar atât de important? a vrut să știe, pe când surâsul ei s-a accentuat și mai mult.

M-am grăbit să aprob, deși nu-mi dădeam seama dacă întrebarea ei s-a referit la picior sau la precizarea ce i-o cerusem. Oricum, ambele meritau acordarea întregului interes.

— Să mă gândesc... Dacă azi este vineri... Da! Acum îmi amintesc. Ultima dată l-am văzut miercuri dimineața. Eram în fața blocului și, datorită descărcării bateriei, nu puteam să-mi urnesc Fiatul. Când l-am zărit ieșind, parcă l-am văzut pe Dumnezeu... admițând că totuși el ar exista. La rugămintea mea, Sandu m-a împins puțin și astfel am reușit să ajung la serviciu...

— Deci de miercuri dimineața nu l-ați mai văzut? a accentuat Dan, probabil indispus că frumușica cuconiță

nici nu se uita spre el.

— Așa este. Din momentul în care m-a ajutat să-mi pornesc mașina, n-am mai dat ochii cu el. L-am auzit în schimb după-amiază intrând în casă și, ceva mai târziu, vorbind cu cineva la telefon, a zis, arătând spre vestibul, unde, pe o măsuță, se afla un aparat telefonic.

— Vă referiți la aceeași zi în care v-a ajutat să porniți mașina? am vrut să stabilesc.

— Așa este, a aprobat.

— Ați putea să ne spuneți când anume a revenit acasă?

Și-a sprijinit cotul pe genunchiul care-mi atrăgea privirea ca un magnet, apoi, cugetând cu bărbia lăsată în podul palmei, a început să-și roadă unghia degetului inelar. Își ronțăia cu atâta spor unghia, încât m-am temut că în curând va ajunge să-și devoreze și brațul, până la umăr.

Probabil simțindu-mi îngrijorarea, și-a scos degetul din gură, și îndreptându-l victorioasă în sus, ca pe un paratrăsnet, a zis:

— Da, îmi amintesc! Când am auzit ușa de la intrare, urmăream la televizor emisiunea Telecinematicii. Se dădea un policier foarte palpitant. Vă place genul? m-a consultat.

Am aprobat cu căldură. E grozav să stai într-un fotoliu comod și să privești cum se face meseria ta de

către alții. Un schimb de experiență instructiv. Mai ales că în felul ăsta poți să afli cât de frumoși, de inteligenți și, mai ales, de infailibili sunt polițiștii de pe ecrane. Nici n-ajung bine la locul infracțiunii și autorul ei este arestat, după ce, în prealabil, i se comunică drepturile pe care i le oferă legea. Nu ca mine, care, folosind metode clasice, transpir, rup pingele și înjur zile, săptămâni, luni și câteodată, chiar și ani până îl iau de guler pe cel căutat. Zău că-i invidiez pe colegii mei de pe pânză pentru adresa și eficiența cu care pot soluționa un caz în nouăzeci de minute.

— Vă mai amintiți în ce parte a filmului l-ați auzit pe domnul Marinache intrând la el în cameră? Spre început, spre sfârșit? a întrebat Dan, spulberând astfel nostalgia în care fusesem scufundat de întrebarea gazdei noastre, cu ochi atât de verzi și atât de fermecători.

— Cam pe la jumătatea filmului, a răspuns ea.

Dan a arătat spre polița măsuței pe care stătea televizorul.

— E pentru săptămâna aceasta? a zis el, privind un program de radio-televiziune.

Primind confirmarea, s-a ridicat din fotoliu și s-a dus să-l ia. Când a revenit, l-a deschis la programul zilei de miercuri și mi l-a înmânat. Filmul începuse la ora opt și jumătate și se terminase la zece și zece minute.

Deci, ținând seama de drumul pe care l-a avut de parcurs de la întreprindere până la locuința lui, Marinache venise direct acasă, în jurul orei nouă și jumătate.

— Spuneați că, după ce a revenit acasă, l-ați auzind vorbind cu cineva la telefon, i-am reamintit eu. Când? După terminarea filmului?

— Nu, înainte. Sau mai exact aproape de sfârșitul lui. Când am auzit sunând telefonul, am fost mulțumită că nu mă cheamă pe mine, deoarece începuse deznodământul plin de suspans al filmului.

— L-ați auzit și când a plecat? a insistat Dan.

A scuturat din cap și s-a uitat urât la colegul meu. Cred că întrebările cu care o hărțuia începuseră s-o enerveze.

— Deosebit de faptul că nu mă interesau problemele personale ale lui Sandu, filmul mă captivase. Așa că nu pot să vă dau decât un răspuns negativ! a replicat ea, cu vocea ușor înăsprită. De altfel, imediat după film m-am dus și m-am culcat, a mai spus, arătând peste umăr o ușă opusă celei din vestibul.

— A doua zi, firesc, nici nu l-ați văzut, nici nu l-ați mai auzit, am constatat, arborând cel mai fermecător zâmbet din recuzita mea personală.

S-a înseninat la față și, surâzându-mi cu drăgălășenie, a spus:

— Într-adevăr... Deși, acum îmi dau seama, ar fi trebuit... Sandu sculându-se de obicei mai devreme decât mine...

A lăsat fraza neterminată, zâmbetul i s-a crispat și s-a precipitat contrariată:

— De ce vă interesați de el?! S-a întâmplat ceva?...

— Am dori să-i cerem niște relații cu privire la un accident suferit de un coleg de-al lui. Un oarecare Ion Vorba... am manevrat eu ușor.

— Vorba?! a tresărit ea. Da' ce-a pățit?

— Îl cunoașteți?

— Sigur! Era bun prieten cu Sandu.

— Venea pe aici?

— Da, destul de des.

— Și în ultimul timp? s-a mirat, pe drept cuvânt, Dan.

Și-a scuturat buclele blond-cendré:

— Aveți dreptate. În ultima lună nu l-am mai văzut pe aici.

— O cunoașteți și pe soția lui Vorba?

— Da, pentru că de multe ori venea împreună cu soțul ei.

— Se întâmpla să vină și singură? am întrebat-o, cu un aer de totală detașare.

— Niciodată n-am văzut-o venind singură, a zis, devenind brusc circumspectă.

Am continuat s-o privesc în tăcere. A început să se

foiască în fotoliu, a trecut piciorul stâng peste cel drept, apoi, imediat, a făcut manevra inversă. În sfârșit, s-a decis să vorbească, cu și mai multă prudență, de parcă s-ar fi temut să nu calce cu piciorul gol pe cioburi de sticlă.

— Dacă am înțeles bine sensul întrebării dumneavoastră, când primea vizite, Sandu închidea, a spus, arătând spre ușa care făcea legătura cu încăperea în care ne aflam noi și vestibul. Camera lui având intrarea directă din culoar, nu puteam să văd cine vine la el... Mai ales că nici nu mă interesa, a zis cu o dezinvoltură forțată.

Era evident că se teme de ceva, de ceva care mie nici nu-mi păsa. Chiar dacă aș fi lucrat la Moravuri, și tot nu mi-ar fi trecut prin cap să-i închei un proces-verbal pentru utilizarea locuinței drept casă de rendez-vous; deosebit de faptul că elementele pentru constituirea unei astfel de constatări erau inexistente, mă aflam în fața ei pentru alte motive, cu mult mai grave.

Se crispase atât de mult, încât pentru a-i reda bună-dispoziția, m-am văzut nevoit să apelez la câteva fraze de relaxare.

Am început prin a-mi cere iertare că nu ne-am prezentat și i-am spus cum ne numim. Reîncepând să zâmbească, mi-a povestit că se numește Doina Alexandru și că este ingineră la Biroul de invenții și

inovații al județului Constanța. Apoi, cerându-și scuze că nu ne-a tratat cu nimic, ne-a întrebat ce părere am avea despre un coniac Metaxa sau o vodcă Moskovskaya.

— Excelentă, am admis eu, cu toată sinceritatea, din păcate însă suntem la dumneavoastră în interes de serviciu.

— Și cine vă vede că beți? m-a provocat ea, amuzată de regretul pe care, probabil, îl citea pe fața mea.

— Nu-i vorba de faptul că ne-ar vedea cineva, ci de acela că-i posibil să nu ne mai vedem scopul misiunii noastre.

— Dar o cafea? a insistat ea.

N-am mai avut niciun motiv s-o refuz, mai cu seamă că sărisem de multișor peste masa de prânz și, după cum bine se știe, cafeaua taie senzația de foame.

— Sper să vă placă, a spus, câteva minute mai târziu, revenind cu o tăviță pe care abureau trei cești de cafea.

— E grozavă! Parcă ne-ați cunoaște gusturile. Amăruie o bem și noi, s-a grăbit să aprecieze Dan, cu un zâmbet larg pe față.

Nici nu s-a ostenit să se uite la colaboratorul meu.

— Cum e? a întrebat după ce m-a lăsat să sorb din lichidul negru și aromat.

— Am auzit mulți bucureșteni lăudând cafeaua făcută la Constanța, în ibrice de cupru încălzite în nisip.

Le-am urmat îndemnul, și am regretat. Acum, când am să mă întorc acasă, am să pot afirma, cu toată convingerea, că într-adevăr la Constanța se poate bea o cafea formidabilă. Bineînțeles că voi păstra întreaga discreție asupra sursei... am zis, oferindu-i pachetul meu de Pall Mall.

— De ce? a vrut să știe, voit intrigată.

— Din egoism. Ce-i bun nici nu se găsește, nici nu se risipește pe toate drumurile, am afirmat cu aplomb, pe când îi priveam ochii așa cum îi privea și ea pe ai mei, cu insistență.

Se uita la mine cu atâta fixitate, încât, ținând între degete țigara extrasă din pachetul meu, a uitat să se mai așeze în fotoliul de lângă ea. Când am aprins bricheta și i-am oferit-o, și-a revenit. După ce m-a lăsat să i-o aprind, a tras două fumuri, adânc în piept, și s-a decis să-și ocupe fotoliul.

— Nu mi-am imaginat că miliția poate avea reprezentanți atât de reprezentativi, a declarat, privindu-mă cu o insistență sporită. Încep să fiu geloasă pe Sandu. Zău, fără exagerare, aș fi preferat să fiți aici pentru mine.

Și eu aș fi preferat să mă aflu la ea fără obligații de serviciu și, mai ales, singur. Cum situația, din păcate, se prezenta total diferit, mi-am spus că a venit momentul să-mi fac meseria. Mai întâi am lăsat ochii în jos,

emoționat și stingherit ca o liceana când i se face pentru prima oară o declarație de dragoste, apoi, ridicându-mi privirea spre ea, am aruncat dintr-o bucată:

— Chiriașul dumneavoastră, domnul Sandu Marinache, este ultima persoană care l-a văzut pe Ion Vorba în viață. Adică cu puține minute înainte de a fi asasinat.

— Asasinat...? a repetat, ca și cum ar fi încercat să-și amintească sensul cuvântului.

Brusc, s-a albit la față. Mâna în care ținea farfurioara și ceașca de cafea a început să-i tremure, iar cele două obiecte de porțelan au prins să clincăne atât de tare, încât, temându-mă să nu le scape pe covor, m-am grăbit să i le iau și să le așez pe masă.

— Ce nebunie... Cum a putut să meargă atât de departe? a bolborosit îngrozită.

— Acum, pentru că vă dați seama de gravitatea situației, vă rog să ne spuneți tot ce știți despre relațiile existente între soții Vorba și Sandu Marinache, am cerut, adoptând o atitudine oficială.

— I-am atras atenția lui Sandu că nu trebuie să întindă coarda prea mult... a început să povestească, acoperindu-și cu grijă picioarele cu faldurile capotului. Din punctul meu de vedere, omul la el acasă poate să facă ce vrea, atâta vreme cât nu-i deranjează pe cei din jur... Cu toate astea, mi-am permis, prietenește, să-l

sfătuiesc să nu se mai vadă cu Marieta, deoarece o s-o-ncurce...

— Era de mult timp în relații cu doamna Vorba? am canalizat-o pe drumul care mă interesa.

— A început cam cu o lună înainte de deznodământ. În primele săptămâni venea aproape zilnic, apoi nemaivăzând-o pe aici aproape o săptămână l-am întrebat pe Sandu ce s-a întâmplat. Mi-a răspuns că, ținând seama de sfatul meu, a terminat cu ea. Am respirat ușurată pentru el și l-am felicitat. Dar, o săptămână mai târziu m-a anunțat cu fața radiind de bucurie că va închide ușa de la vestibul deoarece așteaptă o femeie. Nici prin gând nu mi-a trecut că o aduce iar pe Marieta. Probabil că i-a fost rușine să-mi spună că s-a împăcat cu ea...

— Atunci s-a consumat ceea ce ați numit „deznodământ”? am întrebat.

— Da. În după-amiaza acelei zile a venit la mine o prietenă și constatând că nu mai am cafea am rugat-o să mă scuze câteva minute până dau o fugă jos, la magazinul din colțul străzii. Însă era lume multă și a trebuit să aștept până mi-a venit rândul. Jumătate de oră mai târziu. Când am coborât din lift și îmi căutam cheia în poșetă, ușa apartamentului s-a deschis și... Pe cine credeți că am văzut? m-a consultat.

— Soții Vorba? am presupus.

Pentru un moment a rămas siderată, desigur ca urmare a șocului ce i-l provocase supranaturala mea intuiție, după care, continuând să mă privească cu o admirație dusă până la extaz, a reușit să facă un gest aproape imperceptibil de aprobare.

— Cum au reacționat când v-au văzut?

— El mi-a aruncat o uitătură ucigătoare, de parcă eu eram de vină că soția lui îi pune coarne cu chiriașul meu, iar ea, cu fața împurpurată, mergea precum preacuvioasele maici, cu privirea în jos. După ce am intrat în casă, prietena mea mi-a explicat speriată ce se întâmplase în lipsa mea. Imediat după ce-am plecat, a sunat la ușă un domn care i-a spus că-l caută pe chiriașul meu, iar ea n-a avut niciun motiv să nu-l lase să intre în casă. De îndată ce a pătruns în vestibul, s-a dus întins la ușa lui Sandu și a încercat s-o deschidă. N-a reușit, deoarece, firește, era încuiată pe dinăuntru cu cheia. Noul venit a bătut și, neprimind niciun răspuns, a anunțat că dacă nu i se deschide sfarmă ușa. Prietena mea n-a asistat la ce a urmat, deoarece s-a speriat și s-a refugiat în dormitorul meu. În schimb, a auzit. După ce, în sfârșit, ușa a fost deschisă, domnul a pătruns în camera lui Sandu ca o furtună și s-a auzit zgomotul aplicării unei serii prelungite de palme...

Interlocutoarea mea a făcut o pauză pentru a sorbi o gură de cafea și a reluat, amuzată de istoria pe care ne-

o povestea:

— Exceptând vocea domnului ultragiat – care a rostit de mai multe ori invectivele: „Ești o stricată” sau „...Iar tu ești o canalie și ai merita să te arunc pe fereastră!”, destinatarii palmelor s-au abținut de la orice protest împotriva tratamentului la care erau supuși. Probabil că situația în care au fost găsiți nu le mai permitea să susțină că este vorba de o neînțelegere provocată de aparențe înșelătoare... Cum ar fi de exemplu faptul că doamna Vorba, trecând prin vecinătate și simțindu-se rău – datorită unei intoxicații cu ciuperci, mâncate cu șase luni mai înainte într-un restaurant –, a apelat la ajutorul celui mai apropiat prieten. Posibil că o astfel de explicație ar fi fost totuși plauzibilă, însă numai cu condiția ca Marieta și Sandu să nu fi fost găsiți într-o ținută mai mult decât sumară.

Întrucât discreția pe care o afișase la început nurlia noastră gazdă se transformase într-o logoree al cărei sfârșit era imprevizibil, iar eu nu-mi terminasem încă ziua de muncă, m-am decis să-i scurtez avântul:

— Doamna Alexandru...

— Doina. E mai scurt, m-a întrerupt, cu un zâmbet dulce, ca să nu spun foarte ispititor.

— Cum a reacționat Marinache, ulterior plecării familiei Vorba? am vrut să știu, după ce, în prealabil, m-am înclinat pentru a-i demonstra că apreciez cu

încântare propunerea ce-mi făcuse.

— Probabil că a zăbovit numai atât cât a fost necesar pentru a se îmbrăca, pentru că amica mea nici nu apucase bine să-și termine relatarea și Sandu și-a și făcut apariția. Avea obrajii foarte roșii, poate numai din cauza emoției prin care trecuse, a apreciat ea, cu un aer ce nu lăsa niciun dubiu că ea opinează cu precădere pentru cealaltă variantă, a palmelor încasate de la soțul dezonorat. Cum a dat cu ochii de mine, a vrut să știe cum de am putut să-i dau drumul lui Vorba peste el. Când i-am explicat ca totul s-a petrecut în lipsa mea, s-a calmat și, râzând galben, ne-a comunicat, cu o satisfacție forțată, că el a rămas un celibatar convins tocmai datorită infidelității care le caracterizează pe femei.

Dan, care se limitase până în acel moment la stenografierea depoziției, își răsfoi notițele și interveni:

— Doamnă Alexandru, când vi s-a spus că Ion Vorba a fost asasinat, ați spus textual: „Ce nebunie! Cum a putut să meargă atât de departe?”... La cine v-ați referit?

Mi-a mitraliat surprinsă colaboratorul cu câteva bătăi de gene, după care, lăsându-și capul în jos, a început să-și examineze pompoanele de la papuci de parcă atunci îi vedea pentru prima oară. Astfel, s-a scufundat într-o tăcere atât de meditativă, încât m-am simțit obligat să-i reamintesc de prezența noastră:

— Draga mea Doinița, am exagerat eu pe linia familiară pe care mi-a propus s-o adopt față de ea, întrucât a fost ucis un om, consider că discreția, care văd că te caracterizează, nu mai are niciun sens și te rog să răspunzi la întrebarea colegului meu, am ispitit-o, apelând la cel mai seducător ton din registrul meu vocal.

Și-a ridicat capul, m-a privit, a mai avut o scurtă ezitare, apoi s-a decis să vorbească:

— Acum câteva zile, poate o săptămână, mi-a spus că Vorba umblă cu fitile ca să fie dat afară din fabrică, ca și cum vina celor petrecute ar fi numai a lui, iar Marieta ar fi cel puțin tot atât de nevinovată ca și doamna care este pictată pe icoane cu un plod în brațe. A mai adăugat că dacă mașinația de care a aflat se va adeveri, va avea el grijă să-și ia revanșa. L-am întrebat, în glumă, dacă intenționează să apeleze la vitriol, ca în melodramele ieftine de la începutul secolului. Mi-a replicat, cu seriozitate, că voi afla totul la timpul potrivit. Când mi-ați spus ce s-a întâmplat, m-am gândit că, orbit de pasiune, s-a ținut de cuvânt, a încheiat ea, bătându-se de câteva ori cu buricul indexului pe tâmplă.

— Era o fire colerică? am întrebat.

— Nu, nici gând? Era un om blajin, dragă... a început ea cu intimitate, dar și-a curmat avântul când a constatat că nu-mi știe prenumele.

— Nicolae, mai simplu, Nicu, am ajutat-o, cu sinceritate, deoarece aș fi un ipocrit dacă n-aș recunoaște că era atât de seducătoare, încât ar fi putut ispiti și un general în retragere, darămite un căpitan activ, ca mine.

— Nicușor... Ce nume frumos! a apreciat încântată.

— Doinița, am spus, ridicându-mă din fotoliu după ce l-am trezit pe King și, cu toate protestele lui, l-am dat jos de pe genunchii mei, te rog să ne arăți camera lui Sandu Marinache.

Am urmat-o în vestibul, unde, deschizând o ușă opusă celei de intrare în apartament, ne-a arătat un dormitor-studio. Când m-am apucat cu Dan să cotrobăi prin lucrurile lui Marinache, nu am sperat să găsesc ceva interesant. Și totuși am găsit. Era posesorul unui trusou vânătoresc cum scrie la carte, mai puțin subiectul acestuia: arma. Am examinat zecile de cartușe de calibrul 12, care cuprindeau toată gama de încărcături, de la alicele milimetrice pentru vânarea vrăbiilor și până la plumbul masiv pentru uciderea mistreților.

Pe gheridonul studioului se afla fotografia înrămată a unui tip. Nu-mi plăcea mutra lui. Chiar deloc. Fruntea îi era lată cât grosimea unei cutii de chibrituri, ochii mici și, în compensație, un nas și două urechi mai mult decât bine dezvoltate.

— Marinache? m-am adresat Doinei, indicând

fotografia. Știi cumva unde-și ține pușca? am mai vrut să știu, după ce a răspuns afirmativ la prima întrebare.

— Acolo, a arătat ea spre husa armei, care se afla pe masă, unde o pusesem eu, alături de celelalte ustensile de vânătoare.

— Nu-i acolo. Știți unde ar fi putut s-o pună? s-a interesat Dan.

A răspuns printr-un gest de negație.

În următoarele minute, asistați de gazdă și sub auspiciile lui King, ne-am convins că arma nu se află în apartament. Lipsa armei m-a cam indispus, fiindcă aș fi avut un chef grozav să-i adulmec puțin țeava, pentru a-mi da seama dacă s-a tras cu ea de curând.

— Doina, faptul că ultima dată când l-ai auzit pe Marinache umblând prin vestibul a fost miercuri seară exclude posibilitatea ca el să mai fi fost pe acasă în ultimele două zile, fără ca tu să-l auzi?

— Nu. Baia fiind tot în vestibul, deci alături de camera lui, dacă a venit acasă mai târziu, după culcarea mea, n-aș fi avut cum să-l aud.

— Mai are și alta? am întrebat, arătând spre o valiză așezată pe garderob.

Mi-a răspuns printr-un gest de negație.

Fotografia din care mă privea Marinache mi-a atras din nou atenția. N-am mai putut rezista ispitei și am rugat-o pe Doina să mi-o împrumute. Nu m-a refuzat.

— Mi-a spus King, la ureche, că ar vrea să te mai vadă, mi-a comunicat ea, când am deschis ușa pentru a pleca.

— Ce telefon are? am glumit.

După ce mi-am notat numărul pe care mi l-a dat, am asigurat-o că de îndată ce voi avea o clipă de răgaz nu voi ezita să-i dau un telefon și să-i fac o vizită... Evident, lui King.

Capitolul VII
Marieta Vorba

Doamna care ne-a deschis ușa era înaltă, suplă și avea în jur de treizeci de ani. În ciuda faptului că purta o ținută vestimentară îndoliată, de la baticul care-i acoperea părul și până la pantofi, iar ochii îi erau înroșiți de plâns, se putea spune că într-adevăr este o femeie frumoasă, gen Claudia Cardinale.

— Doamna Vorba? am întrebat.

A confirmat printr-o ușoară înclinare a capului.

— Condoleanțe, am zis. Suntem de la miliție și, deși știu că n-am nimerit un moment potrivit, suntem nevoiți să discutăm cu dumneavoastră unele aspecte ale necazului care v-a lovit.

A ridicat din umeri cu apatie și printr-un gest al mâinii ne-a poftit să intrăm în casă.

În timp ce o urmam, am avut posibilitatea s-o privesc

și din spate. Picioarele, șoldurile, mijlocul și umerii aveau aceeași conformație ca a lui Raquel Welch[4], iar mersul îi era tot atât de elegant și armonios ca al superstarului.

Locuia într-un apartament cu două camere. Ne-am oprit în prima încăpere, mobilată cu o garnitură de sufragerie de culoarea abanosului, grea, cu linii curbate, cum nu se mai fac astăzi. Un covor persan acoperea aproape întregul parchet, iar pe pereți se aflau câteva tablouri cu aspect de autentică valoare artistică.

— Deși înțeleg starea în care vă aflați, vă rog să faceți un efort și să ne ajutați să-l descoperim pe autorul fărădelegii comise împotriva soțului dumneavoastră, am zis, după ce ne-am așezat pe scaunele capitonate care împresurau masa din mijlocul încăperii.

— Să vă ajut?... Cum? m-a întrebat, într-un amestec de silă și indiferență. Tot ce pot să vă spun este că miercuri dimineață a plecat la serviciu ca de obicei... iar azi, la ora zece, mi-a telefonat domnul director Dragomir pentru a-mi spune... Pentru a-mi spune cauza pentru care Ionel, soțul meu, a lipsit de acasă în ultimele două zile... a zis, ducându-și batista la ochi și lăsând capul în jos.

Întrucât în jurul orei zece ieșisem și eu din biroul

---

[4] Este o renumită actriță americană, sex simbol al filmelor americane și europene între anii 1960–1970.

directorului Dragomir, pe care-l rugasem în mod expres să nu vorbească nimănui despre uciderea lui Vorba, trebuia să constat că respectivul „lucrase" cu o discreție și o operativitate pentru care l-ar fi putut invidia chiar și *United Press International.*

— Avea dușmani? s-a interesat Dan.

Doamna Vorba a ridicat repede capul din batistă și s-a arătat pentru o clipă complet dezorientată, chiar speriată, apoi a întors în viteză calimera și mi-a privit colaboratorul cu mirare, de parcă i-ar fi vorbit în greaca lui Ulise.

— Nu înțeleg, a anunțat, în timp ce-și întărea afirmația printr-o clătinare a capului.

— Colegul meu vrea să știe dacă soțul dumneavoastră a avut în ultima vreme vreun conflict cu cineva, am tradus eu ceea ce ea se făcea că nu pricepe.

— Ce vă trece prin cap? s-a informat dânsa, fotografiindu-mă cu ochii ei mari și căprui.

Avea exact tipul de ochi pentru care sunt oricând gata să fac o pasiune mortală; evident, cu excepția situațiilor când îi întâlnesc făcându-mi meseria. I-am admirat ovalul perfect al figurii, trăsăturile frumoase și, fine, precum și albeața catifelată a tenului, scoasă și mai mult în evidență de un păr negru, bogat și ondulat, ascuns cu cochetărie sub baticul îndoliat. Am contemplat-o în așa fel încât să-i las impresia că farmecul ei m-a făcut

țăndări. Când am apreciat că mi-am făcut numărul destul de convingător, și se așteaptă să pic extaziat în transă, sau genunchi, i-am sondat cu nevinovăție opinia:

— Despre Sandu Marinache ce ne puteți spune?

Sunt convins că un observator neutru s-ar fi grăbit să condamne lipsa mea de delicatețe față de o femeie care abia și-a pierdut soțul. Și eu în locul lui aș fi fost încercat de același sentiment! Cum eu însă nu eram un observator neutru și sentimental, ci un anchetator obligat să descopere un criminal, nu-mi puteam permite să mă las tras pe sfoară de o femeie care simulează naivitatea. Nici chiar atunci când era al naibii de seducătoare.

— Sandu Marinache...?! a început eu cu voita intenție de a-și exprima surprinderea, apoi, probabil, realizând că n-are nicio șansă să câștige Pariul Austriac cu un cal de lemn, a schimbat placa și a replicat cu dispreț: Văd că sunteți bine informat. Normal, doar în felul acesta vă câștigați pâinea. Apropo, n-are un gust amar?

— Ironia dumneavoastră este stranie, ca să nu spun deplasată. Oare memoria soțului dumneavoastră valorează chiar atât de puțin, încât sunteți dispusă să-i lăsați călăul să scape nepedepsit? am contrat-o cu promptitudine.

— Călău?!... Vă referiți la Sandu? a exclamat ea, cu o

fizionomie total siderată.

Am aprobat prin înclinarea repetată a capului.

— Vă pierdeți vremea degeaba, m-a avertizat, parcă înveselită de ideea că aș putea să-i bănuiesc amantul.

— Cu rugămintea de a lăsa aprecierea cazului pe seama noastră, vă rog să-mi spuneți tot ce știți despre Marinache și relațiile care au existat între el și soțul dumneavoastră. Și întrucât în meseria noastră secretul profesional vă apără împotriva divulgării unor fapte jenante, puteți vorbi fără teamă sau reticențe.

— Ce vă interesează? s-a decis, după ce în prealabil mi-a scrutat chipul, parcă cu dorința de a se edifica asupra măsurii în care se poate baza pe discreția mea.

— Dorim să știm cum l-ați cunoscut... și restul, am anunțat-o.

A închis și a deschis gura de câteva ori, ca un săritor pe trambulină înainte de a se decide să plonjeze, după care, coborând capul spre covor, a zis cu sfiiciune:

— Este o poveste urâtă, pe care aș fi preferat s-o uit pentru totdeauna... Dar iertați-mă! Neașteptata dumneavoastră vizită m-a făcut să-mi uit îndatoririle de gazdă. Cu ce să vă servesc? Un lichior? O cafea?

— O cafea, dacă nu vă deranjați prea mult, am aprobat cu reală recunoștință, deoarece cafeaua băută mai înainte la Doina Alexandru își pierduse efectul și din nou foamea îmi crea senzația că găzduiesc în

pântece o bobină de sârmă ghimpată.

În cele câteva minute de absentare, Dan m-a întrebat de ce i-am acordat răgaz de gândire, în loc s-o iau repede, la meserie. I-am replicat că, tocmai datorită meseriei, i-am dat posibilitatea să-și revizuiască atitudinea sfidătoare cu care ne întâmpinase. O discuție amicală între anchetator și chestionat dând rezultate cu mult mai bune decât cele ce se obțin printr-o relație strict oficială, distantă.

— Eu o fac amăruie. Dacă o doriți mai dulce, zahărul este la dispoziția dumneavoastră, mi-a curmat argumentarea Marieta Vorba, intrând în încăpere cu o tavă pe care se afla un serviciu de cafea din porțelan fin.

— E foarte bună, am admis, din politețe, după ce am gustat-o; dacă n-ar fi avut culoarea și aroma caracteristice, aș fi jurat că m-a servit cu un sirop, fără sifon.

Mi-am scos pachetul cu țigări și am îmbiat-o, dar m-a refuzat, împingând spre mine și Dan câte o scrumieră din argint în care erau sculptate în relief niscaiva figuri mitologice.

— Legătura mea cu Sandu a început în urmă cu vreo două luni... s-a declanșat ea, tocmai când mă pregăteam să-i amintesc că aștept să-și înceapă relatarea pe care i-o cerusem înainte de a se duce să prepare cafeaua. Cum afară ploua, iar Sandu avea treabă la o întreprindere din

apropierea locuinței noastre, soțul meu l-a rugat să treacă și pe la mine pentru a-mi cere o umbrelă. Pentru că ne cunoșteam de ani de zile, când a ajuns aici, așa cum era și firesc, l-am poftit la o cafea. Nici n-am apucat să așez bine ceștile pe masă și s-a repezit la mine ca un posedat... M-a luat atât de repede, încât până să mă dezmeticesc mă și aflam jos, siluită... a zis, stingherită, arătând spre covorul persan așternut la picioarele noastre. La plecare mi-a spus că de când m-a văzut nu și-a mai putut găsi liniștea, că mă iubește ca un nebun și așa mai departe... L-am dat afară și am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru a uita îngrozitorul incident. Dar ce folos! Două zile mai târziu mi-a dat telefon și m-a chemat la el acasă. L-am drăcuit și i-am trântit receptorul în nas. A sunat din nou și mi-a spus că în starea în care se află este gata să-i povestească soțului meu tot ce s-a petrecut între noi cu două zile mai înainte. Eu îmi iubeam soțul și nu vream să-l pierd din cauza unui dezaxat, așa că am preferat să mă duc la el pentru a-l convinge să se astâmpere, să mă lase în pace. Singurul rezultat al acestei vizite a fost acela că, prin șantaj m-a obligat să continui să-l vizitez la el acasă... a oftat ea, tamponându-și ochii cu batista, deși n-am avut impresia să fi fost necesar.

— L-ați vizitat des? s-a informat Dan, pe când eu îmi căutam de lucru încercând să ating cu țigara un fir de

păr lung și blond pe care-l ochisem în scrumieră.

— Aproape o lună, zilnic, cu excepția duminicilor, când era Ionel acasă... Susținea că nu poate să trăiască fără mine...

Și domnul a zis: „... În ziua a șaptea odihniți-vă!", m-am gândit fără voie la un citat biblic, în clipa când am reușit să ating firul cu capătul aprins al țigării. M-am așteptat să-l văd răsucindu-se și strângându-se, dar aș! S-a aprins și a ars într-o clipă, ceea ce demonstra că aparențele înșală; firul nefiind din păr, ci din nylon sută la sută.

— Cum a aflat soțul dumneavoastră că-i faceți vizite lui Marinache?

— Nu știu. Probabil că, întâmplător, m-a văzut intrând în locuința lui.

— Nu-i posibil să fi existat vreo persoană interesată în dezvăluirea legăturii dumneavoastră extraconjugale? a întrebat Dan.

— De ce ar fi făcut-o? a întrebat contrariată.

Dan și-a vârât nasul în notes, ca și cum nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i miroase, și m-a lăsat pe mine să mă descurc. Mi-am imaginat rapid o balanță a consecințelor ce puteau să apară dacă ne poftea să închidem ușa pe dinafară. În prima variantă, nu trebuia

să mai beau siropul cald de mazagran[5] din ceașca pusă sub nasul meu, ceea ce ar fi fost grozav. Într-a doua variantă situația era mai complicată, deoarece, cu toate că făcusem niște eforturi eroice să-i beau din compotul de prune, aș fi fost obligat să plec fără a-mi fi epuizat repertoriul întrebărilor, ceea ce nu puteam admite. Deși lucram la Inspectoratul General al Miliției, am început ca și cum aș fi fost funcționar la Foreign Office, cu o precauție diplomatică.

— Departe de orice insinuare, mi-aș permite să vă spun că în destule cazuri s-a putut constata că penultimul amant ori amantă, când sunt părăsiți, se grăbesc să-l informeze pe soțul lezat în drepturi că este încornorat cu ultimul amant. Gelozia putând căpăta astfel forme din cele mai nesăbuite... am completat, pe când aduceam picioarele sub mine pentru a nu mai zăbovi prea mult după ce-mi va arăta ușa.

Mai întâi a ridicat surprinsă sprâncenele, apoi, cu o ironie tolerantă, a zis:

— Dacă n-aș fi știut că pot apărea și astfel de situații, probabil că ar fi trebuit să mă consider ofensată, insultată... Cum însă la mine nu există o astfel de alternativă, întrebarea dumneavoastră nu mă poate

---

[5] Băutură răcoritoare originală din Algeria, preparată din cafea neagră foarte concentrată, în care se introduc bucățele de gheață.

jigni. Dacă n-ar fi intervenit Marinache în căsnicia mea, aș fi putut susține cu fruntea sus că de când m-am căsătorit n-am avut de-a face cu niciun bărbat, m-a informat cu o neclintită convingere.

— Dar varianta unei autodenunțări din partea lui Marinache? am insistat, încurajat de faptul că, deși îi forțasem susceptibilitatea, continuam să-mi ocup scaunul tapisat.

— Pentru ce? a încercat să mă priceapă.

— În speranța că soțul dumneavoastră ar fi fost obligat să ia atitudine, să divorțeze. El putând astfel să se căsătorească cu dumneavoastră.

— Credeți că a fost el în stare de o astfel de nebunie? a întrebat, privindu-mă ca pe o oaie cu cinci picioare.

— La o astfel de întrebare numai dumneavoastră puteți răspunde.

Deși s-a abținut de la exprimarea unei opinii, era clar că sămânța îndoielii a încolțit bine în ea.

— Am încercat să stăm de vorbă cu Marinache, dar n-am reușit să dăm de el. Aveți vreo idee unde am putea să-l găsim? m-a completat Dan.

— Puteți fi convins că, din momentul în care i-am părăsit casa pentru ultima oară, nu l-am mai văzut, a anunțat cu fermitate. De ce nu încercați la întreprindere?

— Nu mai lucrează la „Pescarul”. A fost concediat de

două zile.

— Zău?! s-a mirat. Pentru ce a fost concediat?

— Soțul dumneavoastră nu v-a spus nimic despre măsura disciplinară luată împotriva lui? am întrebat eu.

A răspuns printr-un gest de negație, apoi a întrebat cu șovăială:

— Din cauza celor petrecute între noi?

Am confirmat și ea și-a lăsat capul în jos, stingherită.

— Ne-ați putea spune ce rude sau prieteni mai apropiați avea? am revenit la o întrebare pusă anterior, pentru a încerca să aflu unde s-ar fi putut refugia Sandu Marinache.

— În pofida intimității la care m-a obligat, nu mi-a vorbit și nici eu nu am fost interesată să-i cunosc relațiile.

— După intervenția soțului dumneavoastră, v-ați mai întâlnit cu Marinache?

— O singură dată. În urmă cu patru-cinci zile, pe stradă. L-am evitat însă, traversând pe celălalt trotuar. Nu știu dacă m-a zărit și el. În orice caz, n-a venit după mine... a zis cu indiferență, apoi și-a ridicat ochii mari și frumoși spre mine și m-a întrebat: Chiar credeți că Sandu l-a ucis pe soțul meu?

— A crede înseamnă a ști, iar în meseria noastră se poate ști numai după ce ai obținut probele materiale pentru încriminare. Deși Sandu Marinache se afla în

situația de suspect, noi îl căutăm în primul rând ca martor, pentru că este ultima persoană care l-a văzut pe soțul dumneavoastră în viață.

A continuat să mă privească gânditoare.

Ori își spunea că sunt frumos ca Adonis, ori că sunt dat naibii de deștept. Desigur, mai exista și o a treia variantă, că ocup primul loc în topul ageamiilor, dar n-am luat-o în considerare.

— După părerea dumneavoastră, care l-ați cunoscut destul de bine pe Marinache, credeți că ar fi fost posibil să-l omoare pe soțul dumneavoastră? a întrebat Dan.

— În niciun caz. Deși de vorbit vorbea vrute și nevrute, nu-l cred capabil să ia viața unui om, a replicat cu convingere.

*

Cum am ieșit de la doamna Vorba, ne-am dus întins spre primul restaurant care ne-a ieșit în cale și am comandat două fripturi cât două palete de ping-pong. Trecuseră douăzeci și patru de ore de când nu mai mâncasem nimic. Până la venirea fleicilor, ca să uităm de foame, care ne-a urmărit progresiv toată ziua, ne-am apucat să comentăm rezultatul investigațiilor întreprinse.

— Știi, șefu, povestea cu violul și șantajul a căror victimă a fost doamna Vorba mi se pare „nițel" cam trasă de păr, a demarat Dan.

— Medicina legistă exclude posibilitatea producerii unui viol de către un singur bărbat, fără acordul, mai mult sau mai puțin voalat, al femeii, am confirmat, ca la carte. Mai cu seamă în cazul nostru, când diferența de forță se pare că era de departe favorabilă victimei.

Satisfăcut că nu-l contrazic, cum o cam fac de multe ori, s-a grăbit să continue:

— Cine a mai văzut un șantaj de genul: „Dacă nu vii să te culci cu mine, te spun soțului tău!”

L-am aprobat din nou. Motivarea ce ne-o trântise doamna Vorba concura, prin veridicitate, cu basmele de adormit copiii sub trei ani.

— A făcut-o pentru că a vrut s-o facă, am zis.

— Dar de ce a făcut-o? Ea, o femeie frumoasă, cu mai mult decât suficienți admiratori pentru a putea face o alegere care să-i corespundă cât de cât, iar el un tip pirpiriu și urât. Dacă ar fi avut parale sau nu știu eu ce înaltă poziție socială, capabile să „seducă” o femeie, mai pricepeam, dar așa...

— Ușurel! Ai început să deraiezi. În amor, sentimentele nu sunt determinate numai de interese materiale, ci, adesea, și de armele secrete ale unuia din parteneri. Se spune că, mai ales, piticii sunt faimoși prin argumentele de seducție pe care le posedă, am glumit.

— Posibil! a admis Dan. Însă o armă secretă este caracterizat, ca atare, tocmai prin faptul că nu-i

cunoscută! În cazul nostru, de ce s-a lăsat doamna Vorba sedusă de un argument a cărui existență n-avea cum s-o bănuiască? m-a consultat Dan, cu o nevinovăție simulată.

— Istoria a demonstrat că, în pofida măsurilor de securitate luate de puterea care le deține, armele secrete au o viață efemeră atât datorită curiozității profesionale a serviciilor speciale străine, cât și a unor indiscreții comise involuntar de cei care lucrează la perfecționarea lor. În cazul nostru, în care Marinache nu dispunea de servicii specializate în protejarea armei sale secrete de seducție, nu vad de ce doamna Vorba n-ar fi putut cunoaște calitățile ascunse (pentru noi!) ale celui care urma să-i devină amant. Doar nu degeaba a ajuns proverbială indiscreția femeilor, am încheiat, amuzat de „temeinicia" argumentelor mele.

— Îți bați joc de mine... a remarcat Dan, dezgustat.

— Și nu este firesc s-o fac? Te străduiești să stabilești de ce o femeie frumoasă s-a încurcat cu un bărbat cu aspect opus, când răspunsul a fost deja dat, cu peste două milenii în urmă, de latini: „De gustibus et coloribus non disputandum![6]"

---

[6] Varianta corectă, în latină, este: *De gustibus non est disputandum*. În secolul al XIX-lea, francezii au modificat-o, utilizând-o în varianta *De gustibus et coloribus non est disputandum* (Gusturile și culorile nu se discută). Se mai poate folosi, de

— Ai tras concluzia la momentul oportun! m-a informat de astă dată satisfăcut, arătând spre chelnerul care se îndrepta spre noi cu mult râvnitele fripturi comandate.

Capitolul VIII
Solitarul cu un singur ochi

Mă aflam pe șoseaua care face legătura între Constanța și Mamaia. Mașina de serviciu, rulând cu peste o sută de kilometri pe oră, se strecura pe sub lămpile cu vapori de mercur care luminau asfaltul drumului, iar eu aveam o dispoziție mai mult decât fragilă. Probabil că înciudarea mea era atât de bine ilustrată de privirile pe care le aruncam prin parbriz, încât chiar și Dan, gata oricând să converseze o „discuție", prefera să privească apatic prin fereastra portierei de lângă el.

Nu eram eu supărat... chiar așa, din senin!

După ce ne-am luat cina la restaurant, am plecat satisfăcut spre hotel și la ora zece și jumătate, ca un copilaș cuminte ce sunt, m-am băgat direct în pat și am plonjat de îndată într-un somn pe cinste. Două ore mai

---

asemenea, prescurtat, *De gustibus* (gustul) – subînțelegându-se că orice altceva se poate pune în discuție, cu excepția preferințelor personale.)

târziu, când visam fericit că sunt acasă la Doina Alexandru, alias Brigitte Bardot[7], care, fără să fi fost contrazisă de mine, se apucase să-mi demonstreze în modul cel mai convingător posibil că, în ceea ce o privește, fabricile de sutiene riscă să dea faliment, telefonul de pe noptieră mi-a făcut țăndări frumusețea din vis.

Deși buimăcit de somn, am reușit să dibuiesc pe întuneric receptorul și să-l duc la ureche. Naivul de mine spera într-o demonstrație a transmiterii gândului de la distanță, a telepatiei. În locul glasului cald și suav pe care doream să-l aud, m-a întâmpinat o voce bărbătească, necunoscută și răgușită. Era ofițerul de serviciu al dispeceratului. După ce l-am întrerupt de câteva ori, cu speranța că totuși face o confuzie de persoană, am închis telefonul și, revoltat, m-am ridicat din pat. Am dat câțiva pumni în peretele camerei alăturate, unde dormea Dan, și am început să mă îmbrac, cu acompaniamentul unor înjurături atât clasice, cât și inedite, fabricate ad-hoc.

*

În fața noastră s-a profilat silueta înaltă și zveltă a

---

[7] Brigitte Anne-Marie Bardot (n. 28 septembrie 1934, Paris) este o actriță de cinematograf, fostă sex simbol al anilor ’60. A reușit să-și transforme inițialele B.B. Într-o legendă, care va evoca întotdeauna frumusețea, plăcerea de a trăi și libertatea.

hotelului „Perla”. Când am ajuns în fața stației de benzină, am părăsit autostrada pentru a vira la dreapta, pe drumul acoperit cu dale din beton al falezei. După ce am mai rulat câteva zeci de metri, autoturismul nostru a oprit în spatele altor Dacii, câteva din ele fiind prevăzute cu semnalizatoare rotative pe capotă.

Când am deschis portiera și am coborât pe trotuar, ne-a venit în întâmpinare maiorul Stoica, șeful serviciului judiciar constănțean.

— Îmi pare rău că te-am sculat din somn, dar n-am avut altă alternativă. A apărut un caz care te privește...

— Adică? i-am scurtat-o, oarecum nervos la gândul că mă crede atât de fraier, încât să mă încarc cu un caz care intra sub jurisdicția lui.

— Hai să vezi! a zis, răsucindu-se pe călcâie și pornind spre zidul scund, de treizeci-patruzeci de centimetri, care delimita faleza de plajă.

Am pornit după el. A trecut peste zid, a coborât doi sau trei metri, spre plajă, și s-a apropiat de un grup de bărbați care, stând cu spatele la noi, fotografiau de zor ceva cu flash-urile. Când ne-au auzit venind, s-au dat în lături pentru a ne lăsa să trecem.

— Ce părere ai? m-a consultat Stoica, arătându-mi un tip care zăcea pe nisip, în mijlocul cercului format de grupul de criminaliști.

— În afară de faptul că este foarte mort, nimic

deosebit... pentru mine, am accentuat pe ultimele două cuvinte, așa, ca să fie clar că n-am să mă las potcovit cu o afacere criminală străină de misiunea mea.

— Lumină! a cerut, fără adresă.

De îndată am auzit din spate un țăcănit care nu-mi era necunoscut și porțiunea de plajă pe care ne aflam a fost luminată agiorno[8] de fasciculul unui far mobil.

Tipul era blond și părea să aibă în jur de treizeci de ani. Era îmbrăcat cu un costum din tercot bleu-ciel, cămașă albă și cravată lată, bleumarin cu dungi roșii. Stătea culcat pe spate. Laba piciorului stâng era ascunsă sub fese, iar piciorul drept aruncat lateral. Avea o poziție atât de nefirească, încât părea să fie un manechin confecționat dintr-un cauciuc fără consistență. Ochiul drept era asortat la costum, albastru deschis, și privea stelele de pe bolta cerului cu o indiferență specifică celor ajunși în situația lui. În ceea ce privește ochiul stâng, n-aș putea susține cu prea multă convingere că avusese culoarea vecinului său din dreapta, ori fusese diferită ca la ciacâri[9], deoarece acum se prezenta numai sub forma unei găuri mari negre și însângerate.

I-am făcut semn subofițerului care mânuia farul mobil să schimbe unghiul de lumânare. Când fasciculul a

---

[8] Ca ziua.

[9] Ochii de culori diferite.

luminat din poziția dorită de mine, m-am aplecat și am examinat capul victimei, în timp ce Stoica, băiat galant, l-a ridicat atât cât a fost necesar pentru a putea privi și porțiunea ascunsă a crestetului. Locul prin care ieșise proiectilul era reprezentat printr-o cavitate cât pumnul. O rană ca asta mai văzusem o singură dată, cu două zile în urmă, la tipul a cărui moarte venisem s-o cercetez aici.

— Ce mai ai de zis? mi-a sondat opinia Stoica, ca și cum ar fi fost un emisar al institutului Gallup...

Deși rănile produse de proiectile de același calibru este firesc să semene între ele, încă nu-i obligatoriu ca gloanțele să fi pornit din aceeași armă și ea acestea să fi fost mânuite de o singură mână. Totuși, până la proba contrarie, eram obligat să consider că am de-a face cu același criminal ca și în cazul de la București.

— Cine-i tipul? am arătat spre victimă.

— Ucigașul i-a ușurat buzunarele de orice hârtie sau obiecte capabile să conducă la identificarea victimei.

Întrucât în aceeași situație a fost găsit și Vorba, trebuia să admit că modul de operare era asemănător și sub acest aspect. Criminalul urmărea să întârzie identificarea victimelor sale.

— Când și cum a fost făcută descoperirea?

— În jurul orei unu dimineața. Doi tineri au căutat un loc mai dosnic, unde să se poată bucura în tihnă de

romantismul la care-i îmbie luna pe îndrăgostiți, a zis Stoica, zâmbind cu economie.

— Medicul legist? l-am întrebat pe un bărbat care-și ținea pitite gambele îndărătul unei truse de piele neagră, așezată pe nisip, în fața lui. Când apreciați că a survenit decesul? m-am interesat după ce a dat din cap că da.

— În urmă cu două ore, adică în jurul orei unsprezece. Date mai precise, după examinarea stadiului de digestie gastrică, la necropsie.

Am aprobat și m-am întors spre Stoica:

— S-au ridicat urme de pe nisip?

— De unde? Până la sosirea noastră, pe aici au călcat mulți curioși.

— Alți martori?

— Nimic, mi-a răspuns sec Stoica.

— Dacă la ora unu au existat prin apropiere oameni, e de presupus că două ore mai devreme numărul acestora ar fi trebuit să fie substanțial mai mare. Cum de nu le-a atras atenția zgomotul produs de armă? Mai cu seamă că faleza se află la cinci-șase metri de acest loc, am zis, arătând spre zidul scund peste care venisem.

— Această întrebare ne-am pus-o și noi. Ceea ce nu înseamnă că am putut găsi și un răspuns... a ridicat din umeri Stoica.

— Nu cumva tărășenia s-a consumat în altă parte?

Aici fiind numai locul de abandonare a victimei? m-am gândit eu la altă ipoteză, capabilă să satisfacă ceea ce eu consideram a fi o anomalie.

— Exclus! Omorul a fost comis aici. Acolo, a arătat cu mâna spre coama zidului de deasupra noastră. După ce a fost împușcat, s-a prăvălit aici, jos. Marian, s-a adresat subofițerului pe post de far maritim, luminează spre faleză.

Când fasciculul a luminat zidul, am văzut niște pete maron care se prelingeau pe coama lui, jos, spre taluzul din pământ bătătorit pe care era instalat. În petele de culoare închisă, se vedeau mici insulițe albe.

— Da, aici i s-au zburat creierii, am admis. Puteți aprecia distanța de la care a fost împușcată victima? l-am întrebat pe doctor.

— După urmele de arsură și pulbere depuse în jurul rănii de la ochi, din imediata apropiere. Aproximativ treizeci de centimetri.

Am dat din cap nemulțumit. Dacă victima ar fi fost împușcată de la distanță, era în regulă. Aș fi priceput că a fost surprinsă de focul armei. Să cred însă că a stat ca un nătăfleață în fața unei puști de vânătoare, a cărei țeava putea s-o îndepărteze cu o simplă lovitură de mână, era greu de admis.

Pe când urcam taluzul, criminaliștii rămași pe locul unde-i găsisem au reînceput să supună victima tirului

flash-urilor.

Ajunși sus. Pe faleză, lângă zidul pătat cu sânge, am privit spre lămpile cu vapori de mercur și am zis către Dan și Stoica:

— Lumină suficientă...

— Și probabil suficienți vilegiaturiști prin apropiere, mi-a completat Dan raționamentul.

Am aprobat și am conchis:

— În această situație, cum a putut manevra criminalul coșcogea pușcoace fără să atragă atenția asupra lui?

— Se pot admite două variante, aproximativ plauzibile. În prima, au existat martori, dar, văzând o armă de foc în mâna agresorului, s-au făcut că plouă. Iar în a doua, asasinul s-a servit de o armă cu țeava și patul retezate, profitând de un moment în care nu se afla nimeni în apropiere.

— Varianta a doua nu-i rea, a apreciat Dan, deoarece ar putea să explice și modul în care victima s-a lăsat surprinsă de împușcătură. Probabil că în clipa când a tras, criminalul și-a împins și prăvălit victima peste parapet, pe plajă. Apoi, vârându-și arma sub haină, s-a îndepărtat cu un mers liniștit, de vilegiaturist cumsecade. Când s-a asigurat că agresiunea lui a trecut neobservată, a revenit, a coborât pe plajă și, la adăpostul întunericului dindărătul zidului, a golit liniștit buzunarele victimei de absolut toate obiectele pe care le

conținea.

— În ceea ce privește modul de operare al criminalului, n-am de făcut comentarii. Pentru noi însă ar fi cu mult mai important să punem mâna pe autorul isprăvii, problemele legate de modul în care a acționat le vom putea lămuri ulterior, la reconstituire...

— Pentru a putea face o reconstituire, condiția sine qua non este să ai la îndemână și pe autorul fărădelegii respective! m-a întrerupt Dan, sarcastic.

— Asta da remarcă epocală! am apreciat, cu un fals entuziasm. Să fiu în locul tău aș conserva-o în salicilat[10] și aș trimite-o spre păstrare la British Museum... Altfel, posteritatea ar suferi o pierdere imensă.

M-a privit ca pe niște coji de semințe de floarea-soarelui abandonate, pe jos, într-o sală de cinema de cartier și a continuat tot zeflemitor:

— Și pentru a ajunge la criminal, n-ar fi cazul să încercăm să aflăm cine este posesorul cadavrului de pe plajă? a arătat el cu degetul gros, peste umăr, în direcția unde zăcea victima.

— Are dreptate! Cum de ne-a scăpat chestia asta? l-am luat eu drept martor pe Stoica, care, amuzat de împunsăturile noastre, părea mai puțin încruntat ca la

---

[10] Nume generic al sărurilor sau esterilor acidului salicilic; nume dat în mod curent unei sări a sodiului, folosită în medicină contra reumatismului muscular; nume dat acidului salicilic, folosit la conservarea fructelor și a legumelor.

sosirea noastră.

A intrat și el în joc și, pentru a demonstra că nu-și poate explica omisiunea, a ridicat din umeri.

— Și pentru că această epocală inițiativă îți aparține, am revenit la Dan, dă o fuguță jos, pe plajă, și cere băieților să-ți dea câteva fotografii pentru identificarea victimei.

Mai întâi m-a privit înfuriat, apoi s-a grăbit să coboare pe plajă.

— Dacă victima de aici a fost lichidată tot de criminalul pe care-l caut, în mod obligatoriu ar trebui să facă parte din personalul fabricii „Pescarul" sau din anturajul primei victime, Ion Vorba. Logic? l-am consultat pe Stoica, cu o voce care l-ar fi ispitit chiar și pe cel mai fanatic adept al lui Iehova să intre în clubul ateiștilor.

— Logic! s-a grăbit el să mă aprobe, dintr-o bucată.

— Perfect! m-am arătat mulțumit. Ăsta înseamnă că dacă agresorul nu face parte din mediul amintit, nu poate fi una și aceeași persoană cu cea pe care o caut eu... Deci, tu te speli pe cap cu criminalul tău, că eu îl am pe-al meu. Și-mi ajunge! Chiar mai mult decât aș vrea!

— Fără figuri d-astea, că nu țin... Nu-i deloc obligatoriu ca un asasin să facă parte din anturajul victimei, adică să urmărească un scop determinat prin

suprimarea acesteia, a început el, îngrijorat, să mă manevreze ca pe o ambarcațiune cu vele. Nu-s puține cazurile unde autorul agresiunii este un alienat cuprins de furii, care, fără discernământ, atacă pe oricine, la întâmplare.

— Posibil. Deci fiecare se ocupă de nebunul lui! m-am grăbii să trag concluzia.

Concluzia mea a fost însă pripită. Și vulpoiul de Stoica n-a scăpat ocazia să mă pună la punct.

— Întrucât Ion Vorba. Înainte de a fi expediat la București. A fost ucis aici, la fel ca victima de pe plajă, trebuie să admiți că avem de-a face cu un singur nebun. Altfel, ar fi absurd să se presupună că, pe cât e țara de mare, tocmai la Constanța au apărut simultan doi trăsniți care ucid cu aceeași armă...

— Toate puștile de calibrul 12 au calibrul 12... am început eu cu o convingere fragilă, când s-a apropiat Dan și m-a întrerupt:

— Am luat două, m-a anunțat, fluturând ca pe un evantai două poze Polaroid.

— E clar că și tipul de pe plajă intră în cazul cercetat de tine! s-a încins Stoica, fără să țină seama de Dan.

— Până se lămurește al cui caz este, investigațiile trebuie să fie întreprinse de miliția locală! se simți Dan obligat să mă susțină, picând în discuție ca pe gheață.

— Ce te bagi, mă?! Ce, tu ești șefu?! îl repezi Stoica,

foarte iritat.

Avea dreptate. Eu eram șeful și trebuia să-mi dovedesc competența.

— Să ne ocupăm împreună de identificarea victimei, am spus, conciliant, ca un judecător de pace. Când vom stabili cine-i tipul cu creierii zburați. Vom hotărî și cine preia răspunderea cazului.

— În regulă! a admis el.

— Eu voi examina posibilitatea ca necunoscutul de pe plajă să fi făcut parte din personalul fabricii „Pescarul", iar tu vei încerca să-i afli identitatea pe căile noastre, clasice. De acord?

Cum dreapta mea decizie ar fi putut să-l îmbolnăvească de ficat chiar și pe vestitul judecător biblic Solomon, chestie de invidie, Stoica s-a grăbit să-mi sancționeze propunerea.

— Și încă ceva! mi-am amintit eu. Te rog să dispui depistarea unui oarecare Sandu Marinache, care e dispărut de la domiciliu și se presupune că ar putea furniza informații importante despre victima Ion Vorba. Fotografia și datele de urmărire ale respectivului sunt în camera mea de la hotel și îți vor parveni prin șoferul mașinii de serviciu.

Când mașina a pornit spre Constanța, mi-am privit ceasul. Până la dimineață, tot mai prindeam vreo trei ore bune de somn.

Capitolul IX
Identificam ciclopul

A doua zi dimineață, de îndată ce am intrat pe poarta întreprinderii „Pescarul”, ne-am și înființat la serviciul personalului. Împresurat de fișiere și dulapuri metalice, un tip uscățiv, cu ochelari cu lentile rotunde și cu o mutrișoară simpatică à la Harold Lloyd[11], mai puțin pălăria din pai, era așezat la unicul birou din încăpere.

Ne-am prezentat și nu s-a arătat deloc mirat de prezența noastră. Nici nu m-am așteptat să-l văd surprins. Cum „discreția” directorului Dragomir contribuise într-un mod determinant la prompta informare a tuturor angajaților fabricii, de ce tocmai serviciul personalului ar fi trebuit să nu simtă efectele mass mediei?

— Tovarășe Bucur, ne-ar interesa să aflăm unde lucrează în prezent Sandu Marinache, am zis, refuzând să iau loc pe scaunul oferit pentru a-l face să priceapă că suntem grăbiți.

— Întrucât n-a venit să-și ridice cartea de muncă, fără de care nu este angajat de nimeni, înseamnă că încă nu

---

[11] Harold Clayton Lloyd, Sr. (20 aprilie 1893–8 martie 1971) a fost un actor american, comic, regizor, producător, scenarist și cascador. Este cel mai faimos pentru filmele sale mute de comedie.

s-a încadrat nicăieri.

— Vă rog să ne dați dosarul lui de cadre, a cerut Dan. În timp ce Dan s-a apucat să răsfoiască prin dosarul cerut, în căutarea rudelor suspectului, eu am început să-l descos pe funcționar, cu speranța că voi mai afla niscaiva detalii despre Marinache și, în mod special, despre antagonismul dintre acesta și Ion Vorba. N-am obținut însă nimic nou față de ceea ce știam din ziua precedentă.

Când Dan, terminând cu extragerea datelor care-l interesau, a împins dosarul spre interlocutorul nostru, am scos fotografiile necunoscutului ucis pe plaja de la Mamaia și i le-am arătat. Mai întâi a privit înfiorându-se de groază, probabil unde tipul din fotografie nu era prea seducător cu rictusul morții întipărit pe față chiar mai mult decât ar fi fost necesar pentru a rezulta că împușcătura ce-o încasase în ochi nu-i făcuse nicio bucurie, apoi, restituindu-mi-le grăbit de parcă ar fi fost cartușe de dinamită cu fitilul aprins, m-a asigurat că nu l-a văzut niciodată. Ținând seama de faptul că un șef de personal cunoaște bine colectivul de care se ocupă puteam exclude posibilitatea ca victima să fi lucrat vreodată în fabrica unde fuseseră angajați Marinache și Vorba.

De îndată ce am coborât scările care ne duseseră la serviciul personalului și am aterizat în curtea

întreprinderii, am văzut-o pe Viorica, secretara directorului Dragomir, făcându-ne semne de la fereastra biroului ei.

— Sper că n-are un logodnic boxer de categorie grea. Nu de alta, dar n-aș vrea să-mi fii internat într-un spital tocmai acum când am nevoie de tine, l-am tachinat pe Dan, pe când ne apropiam de fereastra unde ne aștepta frumoasa și blonda secretară.

— Nu-ți face probleme. Deosebit de faptul că sunt o persoană precaută, capabilă să adulmece primejdia, la caz de nevoie, când am de-a face cu un tip decis să-mi îndoaie oasele, sunt în stare să dobor toate recordurile stabilite până în prezent pe suta de metri plat... sau garduri. Funcție de particularitățile terenului, m-a liniștit el, bine dispus.

— Of! Mă dor ochii de când mă uit după dumneavoastră, a spus Viorica, când am ajuns sub fereastra ei, cu privirea lipită ca un timbru pe o scrisoare de ochii lui Dan Portarul mi-a spus că ați intrat în fabrică, dar nu și unde ați dispărut.

— Mii de scuze. Pe viitor vei ști în orice moment unde mă poți găsi, dacă dorești să mă vezi, se angajă Dan, răspunzându-i cu o privire cel puțin tot atât de languroasă ca aceea pe care i-o expedia frumușica de la etaj. Parcă asistam la scena dintre Romeo și Julieta, cu o clipă mai înainte de a se arunca scara de mătase.

— De ce ne-ați căutat? am intervenit, deoarece tăcerea lor, în care eu nu jucam niciun rol, mi s-a părut fără haz.

— S-a interesat de dumneavoastră maiorul Stoica... sau cam așa ceva, reveni ea pe pământ, deși continua să se afle la o distanță de un etaj, vă așteaptă de urgență la Inspectoratul de Miliție.

— Multe mulțumiri, am zis, făcând un brusc stânga-mprejur și pornind lansat spre poarta fabricii.

— Când am ajuns în dreptul portarului, care mă saluta milităreşte l-am auzit pe Dan zorindu-se să mă ajungă din urmă.

*

— Ce noutăți ai, Costel? m-am grăbit să întreb, intrând în biroul lui Stoica.

— Mai întâi spune-mi tu. Necunoscutul face parte din personalul fabricii „Pescarul”?

— Nu, a răspuns Dan în locul meu.

— M-ar fi mirat ca lucrurile să meargă prea ușor. În sfârșit, să-ți spun ce-am făcut eu. După amprentele digitale, victima de azi-noapte nu-i înregistrată la cazierul judiciar. Totodată, nu apare nici pe lista persoanelor dispărute.

— Pentru asta m-ai chemat?

— Într-unul din buzunarele sale s-a găsit o bancnotă mototolită de o sută de franci francezi.

— Bișnițar! Se ocupa cu trafic de valută? încercă să

prindă firul Dan.

Stoica, făcând-o pe artileristul, continuă impasibil:

— ...De asemenea, s-a stabilit că toată îmbrăcămintea lui este de proveniență străină, adică occidentală...

— Drept care ai ajuns la concluzia că victima este un cetățean străin, l-am întrerupt, înveselit de șubrezenia ipotezei pe care mi-o fabrica. Dacă se ocupa de trafic de valută, putea să-și ofere luxul de a se îmbrăca la fel ca și partenerii săi de afaceri. Oare toate cucoanele care își permit să poarte numai lucruri provenite din exterior sunt automat și ele de la pachet? Pardon! Am vrut să spun de origine străină!

— Dacă mă lași să-ți relatez tot ce s-a putut stabili până în prezent, vei pricepe, poate, mai bine unde vreau să ajung. Bineînțeles cu condiția ca efortul pe care ți-l solicit să nu-ți depășească posibilitățile intelectuale și să adormi mai înainte de a-mi isprăvi argumentarea, mi-a atras el atenția, cu un sarcasm pe care nu s-a simțit câtuși de puțin obligat să-l disimuleze.

— Mă rog, continuă, am cedat eu, tolerant, în timp ce modul în care băteam cu buricul degetelor în tabliera biroului trebuia să-l avertizeze că nu-i cazul să-mi pună răbdarea la o încercare prea mare.

— Laboratorul a depistat în buzunarele victimei urme de tutun de țigări Kent...

— Bune țigări, domle! Și eu fumez d-astea... când am

parale, a remarcat Dan, fără nicio adresă.

Stoica, supărat de noua întrerupere, i-a aruncat colaboratorului meu o privire mai acidă ca vitriolul și, făcându-se că nu l-a auzit, a continuat:

— Laboratorul a mai stabilit și că țesătura hainelor victimei este îmbibată cu sare. Cum cei care lucrează în ocnele de sare nu muncesc în costume de stradă, m-am gândit, în Coroborare cu suta de franci, țigările Kent și proveniența străină a hainelor victimei, că n-ar fi exclus să activeze în...

— Marina comercială! i-am luat-o înainte, reușind, în sfârșit, să pricep unde trebuia să ducă asocierea de idei pe care o făcuse.

— Nu-i logic?

— După toate aparențele, desigur! Ai canalizat cercetările în această direcție?

— Ce părere ai? Bineînțeles! S-a luat legătura cu Căpitănia portului. În ultimele trei zile, vasele ancorate în rada portului Constanța au semnalat dispariția a cincisprezece marinari. Unsprezece dintre ei au și apărut între timp se încurcaseră cu femei sau se făcuseră criță prin cârciumi. Conform arhicunoscutelor tradiții marinărești...

— Și ceilalți patru? l-am zorit.

— Deși încă nu s-au înapoiat pe vasele lor, comandanții acestora au fost categorici. Fotografiile ce

le-au fost arătate, printre care era introdusă și cea a victimei, ilustrau pentru ei niște figuri complet necunoscute.

— Atunci ipoteza, deși cuceritoare prin logica ei, nu-i valabilă, a conchis Dan.

— În meseria noastră, ipotezele fiind niște plăci turnante, care pot duce la un drum bun... sau, în egală măsură într-aiurea, n-am să jur că cea propusă de mine este infailibilă. Cert este însă, după părerea mea, că merita osteneala de a fi luată în considerare...

M-am uitat la ceas și l-am întrerupt:

— Dacă acum este aproape ora zece, iar necunoscutul a fost ucis spre miezul nopții, s-ar putea afirma că comandantul lui, admițând că el este într-adevăr un marinar, nici n-a avut timpul material pentru a-i anunța dispariția.

Stoica m-a aprobat și a spus:

— Pe măsură ce ni se vor comunica noi dispariții, vom cerceta fiecare caz în parte. Poate că ipoteza se va dovedi bună și vom reuși astfel să dibuim identitatea necunoscutului.

— Câte vase străine s-or afla în portul Constanța? am întrebat cu o neutralitate ce-mi era străină.

— Eu știu... Media zilnică este de aproximativ optzeci... Da' de ce te interesează? și-a amintit el să se mire.

— Câți oameni ai disponibili? l-am chestionat în continuare, omițând să-i răspund.

— Față de nevoile serviciului, am oameni în minus... Nu disponibili! mi-a retezat-o circumspect, de parcă s-ar fi temut că am devenit peste noapte un reprezentant al Ministerului Muncii, însărcinat cu normarea și organizarea muncii.

— Scuză-mă. A fost o exprimare greșită. Câți anchetatori ai în acest moment în serviciu?

S-a indispus de parcă l-ar fi lovit o criză acută de ulcer, și, părăsindu-și scaunul s-a îndreptat spre ușa biroului.

— Opt, m-a anunțat câteva clipe mai târziu, revenind în încăpere.

— Deci cu mine și Dan, zece. Asta înseamnă că putem forma cinci echipe mobile pentru verificarea absenților de la bordul navelor din port...

— Și cu problemele curente ce fac? Pun pe ușă avizul: Închis pentru inventarierea gestiunii? m-a întrebat bătăios.

— Dacă nu poți găsi altă motivație, mai serioasă, merge și cea pe care o propui... am aprobat, cu indiferență. Tot ceea ce știu, cu certitudine, este că trebuie să-i găsim tipului: de pe plajă un nume. Și cu cât îi vom stabili mai repede identitatea, cu atât mai curând vom ști unde poate fi căutat criminalul! mi-am afirmat intenția, ridicându-mă decis de pe scaun.

Dar n-am deschis ușa, pentru că mi-am mai amintit ceva. M-am întors spre Stoica și i-am povestit că stabilisem locul unde a fost ucis Vorba.

— Deci, în principal, apar doi suspecți, a remarcat el.

— Dintre care cel mai interesant pare a fi tipul concediat, Marinache, a apreciat Dan.

— Ar mai fi ceva. În locul unde presupunem că a fost ucis Ion Vorba, adică secțiile conservatorului de caviar și a conveierului, trebuie căutat glonțul care a suprimat victima, am spus eu.

— Voi da ordin ca serviciul criminalistic să se ocupe cu cercetarea câmpului infracțional, a admis Stoica.

— Dă-mi lista extrasă din dosarul lui Marinache, i-am cerut lui Dan. Când s-a conformat, i-am înmânat fițuica lui Stoica. Aici sunt consemnate rudele suspectului. Poate s-a refugiat la vreuna din ele.

A făcut un gest de confirmare.

*

Era ora unsprezece și coboram pasarela celui de-al cincisprezecelea vas vizitat până atunci cu intenția de a mă îndrepta spre următorul.

— Scârboasă treabă... Mai ales că nici nu știm dacă ce căutăm poate fi găsit... Profesia necunoscutului fiind stabilită în exclusivitate prin prezumții... a spus Dan, cu silă, din spatele meu.

— Supoziția că ar fi marinar se bazează în principal

pe constatările laboratorului. I-am încurajat, cu o convingere mai mult decât șubredă.

— Datele furnizate de laborator, suta de franci și originea străină a hainelor pot desemna la fel de bine și un turist venit să ne viziteze țara.

Ipoteza emisă de Dan nu-mi era străină. O luasem în considerare încă de la începutul actualului nostru demers, dar am preferat s-o țin în rezervă, din motive tactice. Varianta în care am admis că victima a sosit cu un vapor comercial putea fi verificată în câteva ore. Cealaltă, în care tipul împușcat pe plajă ar fi putut să fie un turist, putea fi verificată într-un interval de până la două săptămâni, adică cam atât cât durează un concediu organizat de O.N.T., pentru a se putea sesiza și comunica pe lista persoanelor căutate un subiect dispărut.

Tocmai mă pregăteam să-i explic motivele pentru care am preferat să îmbrățișez prima variantă, când am auzit din spate tropăitul produs de încălțămintea cuiva care alerga de-a lungul cheiului din beton. Întorcând capul spre sursa zgomotului, am văzut zorindu-se spre noi unul dintre oamenii maiorului Stoica. Se afla la cincizeci-șaizeci de metri de noi și când a văzut că-l privesc a ridicat o mână deasupra creștetului, așa cum fac agenții de circulație când vor să oprească o mașină. Întrucât în cealaltă mână n-avea nimic care să aducă cu

un chitanțier pentru aplicarea amenzilor, i-am așteptat.

— Tovarășe căpitan... începu el, sufocat de efortul ce-l făcuse. L-am depistat... Era cambuzier pe un vas cu pavilion liberian... Și...

— Du-ne la vas! l-am întrerupt, din milă, deoarece respira și vorbea cu elocvența unei persoane care tocmai a fost salvată de la înec.

L-am urmat până am ajuns în fața unui colos de cargou vopsit într-o culoare verde ca iarba de primăvară. Se numea „Star V" și cred că avea un deplasament de vreo 40.000 de tone.

Am urcat pasarela și ghidul nostru ne-a condus la cabina de comandă a vasului. După ce am bătut în ușă, o voce tunătoare și groasă ne-a poftit să intrăm printr-un laconic: *Bitte*!

După ce am dat curs invitației, mă aflam într-o cabină ai cărei pereți erau acoperiți cu hărți uriașe sau aparate sofisticate de navigație. Așezat la masa lungă și lată, cu spatele la noi, un tip scria ceva într-un registru gros. Un cap tuciuriu și lipsit de cea mai vagă urmă de podoabă capilară se sprijinea pe o ceafă lată, scurtă. A pus capacul la stilou, l-a așezat tacticos pe registru și, în sfârșit, s-a decis să se întoarcă cu fața spre noi. Avea fruntea brăzdată de riduri adânci, nasul strivit, ca la foștii boxeri profesioniști și gura mare, cu buze groase.

Ghidul nostru a intrat pe fir și a început să-i

povestească ceva în limba germană. Când și-a terminat speach-ul și a arătat spre noi, tipul a țâșnit din scaun și și-a lovit cu putere călcâiele. Poziția de drepți în care încremenise era atât de înclinată în față, încât nu pricepeam cum de nu pică în nas. Probabil că explicația putea fi furnizată chiar de nasul lui turtit. Căzuse de multe ori în el până și-a învățat numărul.

— Wilhelm von Hutten... s-a recomandat el, întinzându-mi mâna. După ce ne-am prezentat și noi, a arătat cu mâna spre scaunele goale: *Nehmen Sie bitte Platz*!

Deși n-am înțeles ce spune, am priceput ce vrea. I-am făcut pe plac și, urmând exemplul lui Dan, m-am așezat pe scaun, gândind că felul în care a început discuția noastră nu-mi convine.

— *De you speak English*? m-am interesat, pentru a ști dacă mă pot dispensa de serviciile de translator ale omului lui Stoica.

Întrucât mi s-a răspuns printr-un *Of course*!, mi-a revenit buna dispoziție și i-am spus însoțitorului nostru că n-aș avea nimic împotrivă dacă s-ar evacua până la inspectorat, unde, desigur, îl așteaptă multe probleme nerezolvate.

Când ghidul nostru a închis ușa pe dinafară, i-am arătat căpitanului de vas fotografia tipului descoperit pe plaja din Mamaia.

— Această persoană a făcut parte din echipajul vasului dumneavoastră? am întrebat, pentru a ști de la început pe ce picior dansez.

A privit fotografia și a răspuns, cu amărăciune:

— Da, nu există nicio îndoială. De altfel, colegii dumneavoastră m-au condus și la morga orașului. Este vorba de Paul Renard, cambuzierul vasului meu.

— Când l-ați văzut ultima oară în viață? s-a interesat Dan.

— Ieri seară, la ora zece, când l-am învoit pe uscat.

— Lucra de mult pe vasul dumneavoastră?

— Un moment... a zis, începând să răsfoiască în jurnalul de bord deschis în fața lui, pe masă. Din 12 decembrie anul trecut, ora douăsprezece și trei minute. L-am angajat în portul libian Tripoli, mă anunță el cu specifica precizie germană.

— Ce fel de om era?

— Un marinar bun. La bord, se achita bine de obligațiile ce-i reveneau în cadrul serviciului... Pe uscat, din câte știu, se ținea de băutură și femei... conform tradiției marinarilor de cursă lungă. Dacă am înțeles însă bine sensul întrebării dumneavoastră, cauza morții lui trebuie căutată pe uscat, nu pe vasul meu! mă avertiză el.

Cu toate că era un om urât și avea un mod de exprimare aspru și calculat, tipic prusac, îmi era

simpatic. Atât de simpatic, încât în pofida faptului că mă mânca limba să-l întreb dacă în timpul celui de-al doilea război mondial, când a slujit sub ordinele lui Dönitz, a fost comandant de fregată ori chiar de Unterseeboot, am reușit să-mi înfrânez tentația. Nu din sentimentalism, ci din precauție. Am suficientă bătaie de cap cu criminalii de drept comun, pentru a-mi mai putea dori o extindere a sferei de activitate și la eventualii foști criminali de război.

— Ar fi fost fără sens să-l ucidă un camarad de pe vasul meu, a continuat.

— De ce?

— Dacă ar fi avut un diferend atât de grav, încât să au poată fi rezolvat decât prin suprimarea unei vieți omenești, ar fi trebuit să aflu și eu. Când treizeci și doi de oameni se află închiși în perimetrul aceluiași cargou, care navighează chiar și câte două luni, fără escală, puteți fi convins că noțiunea „secret" își pierde sensul. Dar pentru că dumneavoastră nu sunteți marinar, ci *Kriminal-Polizist,* am să vă ofer un argument mai convingător. Admițând că asasinul face parte din echipajul vasului meu, de ce trebuia să-l ucidă la Constanța, când cartul de noapte pe punte se face de unul singur, iar marea este suficient de adâncă pentru a putea înghiți în liniște și pentru totdeauna un om lovit în cap și aruncat peste bord?

— Da, domnule comandant, aveți dreptate, m-am arătat eu pe deplin convins de elocvența lui, asta, așa, ca să-i fac o plăcere.

— Poate că cel mai bun lucru ar fi să vă gândiți că omorul a fost comis de un soț gelos... mi-a sugerat în continuare.

— Și asta este o idee interesantă, am aprobat, în timp ce Dan dădea semne de nerăbdare. Aveți vreo idee despre relațiile lui în Constanța? am întrebat, alunecând ușor pe făgașul care mă interesa.

Mai întâi m-a privit surprins, apoi a început să-mi explice, cu o ironică bunăvoință:

— Știți, raporturile dintre un căpitan de vas și membrii echipajului său nu ajung niciodată până la confidențe de ordin sentimental. Dacă situația ar fi diferită, probabil că vapoarele de pe fundul mării ar depăși cu mult numărul celor aflate pe linia de plutire. Datorită, desigur, lipsei de disciplină.

În timp ce făceam un gest pentru a-mi scuza ignoranța în treburile marinărești. Dan s-a menținut pe pârtia deschisă de mine:

— Cine sunt camarazii lui mai apropiați?

— Eu știu...? Probabil timonierul Jean Grand.

— Am putea discuta cu el? am întrebat.

A dat aprobator din cap, s-a ridicat de pe scaun, a deschis ușa și a strigat, spre punte, cu o voce de

plutonier major care face instrucție cu recruții: „Grand! Jean Grand... La căpitan!”

— Din ce port ați venit? l-a luat în primire Dan, după ce i-a dat răgazul să-și reocupe locul.

— Din Marsilia, cu un transport de laminate din oțel pentru Constanța. De fapt, la ora actuală trebuia să ne aflăm la Odesa cu o încărcătură de utilaje luate de aici. Din păcate, datorită unei greve a docherilor din portul Marsilia, am plecat cu două zile mai târziu decât prevede graficul nostru.

— Când a fost ultima oară Paul Renard în România? au întrebat.

— Nu știu? Vasul meu acostează la țărmul românesc pentru prima dată după doi ani, interval în care am făcut cabotaj numai pe coasta de vest a continentului african. Renard intrând în echipajul vasului în urmă cu nouă-zece luni, nu cunosc ce-a făcut înainte...

O bătaie în ușă l-a întrerupt. După ce a mârâit un *Come in*!, s-a deschis ușa și a intrat o namilă de om. Numele îi reprezenta fizicul întocmai. Era atât de înalt și lat în umeri, încât, dacă ar fi avut uși, ar fi putut fi utilizat ca un garderob triplu.

— Grand, domnii sunt de la poliție și vor să discute cu dumneata, l-a anunțat comandantul în limba franceză.

— Despre Paul? a zis, examinându-ne cu o vădită

curiozitate.

— Știți ce-a pățit?

— Când m-am înapoiat de la morga orașului, am adunat echipajul în careu și l-am informat despre moartea camaradului lor, a explicat comandantul.

— Erați prieteni buni? am reluat chestionarea uriașului.

— Firește... Eram singurii francezi de pe această navă.

— Din discuțiile pe care le-ați avut, a rezultat că Paul a mai fost în România și ce prieteni sau cunoștințe avea în țara noastră?

— Mi-a zis că vine pentru prima oară în România.

— Când a coborât pe uscat, v-a spus ce intenții are?

A răspuns printr-o clătinare a capului său mare cât o baniță, apoi, după ce a rămas cu privirea pierdută pentru câteva clipe, a spus:

— De fapt, cred că cunoștea pe cineva în Constanța...

— Pe cine? a sărit Dan, de parcă i s-ar fi spus că a câștigat un Rolls-Royce la tombola pentru ajutorarea copiilor orfani.

— Habar n-am, însă în mod sigur trebuie să fi fost o femeie. Știind că eu am mai fost prin părțile astea, m-a întrebat dacă n-am niște bani românești, pentru că vrea să-i dea cuiva un telefon. După ce i-am explicat că la telefoanele publice locale merg și monedele noastre de cincizeci de centime, m-am interesat dacă vrea să sune

o *putain*[12]. Răspunzându-mi afirmativ, i-am propus să-și întrebe amica dacă mai are vreo prietenă frumușică și dispusă să ieșim și să ne distrăm în grup în seara respectivă... Nu de alta, dar este cu mult mai amuzant într-un *partouze*[13]...

Tocmai intenționam să-i mulțumesc pentru cooperare, deoarece nu mai vedeam ce pot scoate de la el, iar o prelegere estetică despre eleganța și puritatea unui balet roz nu mă interesa. Mai înainte însă de-a avea timpul necesar pentru a-mi pune în aplicare intenția, el a continuat cu dezinvoltură:

— Din păcate, fiind anunțată târziu, amica lui n-a mai avut când să-mi caute o parteneră. Party-ul propus de mine urmând să se desfășoare a doua zi, adică astăzi. Ghinionul lui Paul... Dacă aș fi fost și eu cu el, nu i s-ar fi întâmplat nimic... a spus, strâmbând din nas cu amărăciune.

Și eu regretam că nu și-a însoțit camaradul. După cât era de voinic, mai mult ca sigur că Paul Renard n-ar fi devenit un caz, iar eu mi-aș fi putut concentra întreaga atenție asupra tipului care a transformat un container cu pește într-un sicriu.

— Vă mulțumesc... am început, însă mai înainte de a

---

[12] Cu sensul de damă de companie.

[13] Ceva gen dezmăț.

rosti formula de concediere, mi-a picat fisa, brusc, cum acționează și frânele Westinghouse. Ați coborât împreună în oraș? l-am luat cu binișorul.

— Nu, eu am rămas la bord. Abia astăzi este ziua mea liberă.

— Atunci de unde cunoașteți rezultatul discuției purtate cu amica lui la telefon? am întrebat sec.

— De la Paul! s-a mirat el, privindu-mă într-un mod ciudat. Atât de ciudat, încât sunt convins că abia aștepta să se laude că soarta i-a dat posibilitatea să cunoască pe cel mai naiv comisar de poliție de pe mapamond. Și partea cea mai neplăcută a situației era că eram întru totul de acord cu el.

M-am uitat spre Dan, cu speranța că-mi sare în ajutor, dar s-a abținut. Era tot atât de năucit ca și mine. Deci tot mie îmi revenea sarcina de a încerca să-l pricep pe matelot.

— S-o luăm metodic, am propus eu, forțându-mă să par calm. Dacă dumneavoastră n-ați coborât pe țărm, cum ați putut discuta cu Renard?

Întrucât se codea, uitându-se temător spre căpitanul lui, care-l privea cu severitate, Dan mi-a completat întrebarea:

— După ce a plecat, la ora zece seara, a mai revenit o dată pe navă?

— Nu știu... Eu în tot cazul nu l-am văzut... a început

el cu timiditate și, ca un copil care încercând să ia borcanul cu dulceață din cămară îl sparge, a coborât spășit ochii spre pardoseală.

— A fost pe uscat și înainte de ora zece seara? am reușit eu, în sfârșit, să prind firul ezitărilor sale.

— Vorbește! i-a propus Herr căpitanul, cu delicatețea unui trăsnet.

— A mai coborât și înainte, după-amiază... Dar numai pentru două-trei minute... s-a grăbit să adauge Grand.

— Cum și-a permis să coboare neînvoit de mine?! Unde-i *Disziplinieren*?! *Hier nicht Taverne*! Vine și pleacă cine vrea, când vrea?! s-a dezlănțuit Herr comandant de vas, foarte supărat.

— Doar un minut... a bolborosit uriașul speriat.

M-am uitat spre von Hutten. A priceput rugămintea pe care i-o adresam. A mai mustăcit de câteva ori din buzele lui groase, apoi, reușind să se domine, ne-a întors spatele și a început să studieze cu toată sârguința harta continentului african, de parcă atunci o vedea pentru prima dată.

— Domnule Grand, consider foarte important aspectul pe care-l abordăm, l-am avertizat, cu gravitate. Vă rog să încercați să fiți cât mai precis posibil. La ce oră a coborât și când s-a întors pe punte Renard?

S-a uitat șovăind spre comandantul lui, dar acesta continua să privească harta continentului negru de

parcă ar fi fost o pictură suprarealistă, al cărei mesaj trebuia neapărat să-l descifreze.

— A coborât la câteva minute după ora două după amiază... a mai aruncat o privire temătoare spre căpitan și, constatând că acesta nu-i acordă nicio atenție, a șoptit cu complicitate: Când s-a înapoiat era aproape ora trei.

— Aproape o oră pentru a da cuiva un telefon? a apreciat Dan, în limba română.

Considerând că este într-adevăr interesant să știu ce a făcut Renard în intervalul de timp cât s-a aflat pe uscat, am continuat să-l descos pe Grand. Curând însă a trebuit să mă resemnez. N-a putut să adauge niciun indiciu util.

— Vedeți că am avut dreptate? a comentat von Hutten, după plecarea marinarului. Asasinul nu poate li decât un soț gelos... Când a coborât prima oară și-a fixat ora de întâlnire, iar a doua oară, când l-am învoit eu, s-a dus la femeie acasă, unde soțul încornorat l-a surprins... și-a completat afirmația făcându-se că apasă cu degetul pe trăgaciul unui pistol.

Deși l-am aprobat printr-o înclinare repetată a capului, gândurile mele aveau cu totul altă preocupare. Oare să deschid o anchetă la bordul navei și, apelând la sfânta rutină polițienească, să stabilesc ce a făcut fiecare om din echipaj, inclusiv comandantul acestuia, în momentul uciderii lui Renard? Dacă n-ar fi existat și

omuciderea consumată cu trei zile mai înainte, n-aș fi ezitat să mă apuc de treabă! În situația dată, nu-mi puteam permite să-mi pierd timpul cu o variantă absurdă.

— Am putea să examinăm lucrurile personale ale lui Renard? l-am consultat pe comandant.

Zece minute mai târziu, părăseam dormitorul echipajului. Exceptând un număr mare de ceasornice și cartușe de țigări, cu care toți marinarii participă cu multă sârguință la îmbunătățirea schimbului comercial internațional, nimic nu mi-a atras atenția. Întrucât nu sunt vameș, și deci mărfurile de contrabandă nu mă afectează în niciun fel, puteam susține, chiar sub prestare de jurământ, că mi-am pierdut vremea degeaba.

Înainte de a ne despărți mi-a mai venit o idee:

— Domnule comandant, mai am o rugăminte. Poate că printre membrii echipajului navei există cineva care ne-ar putea furniza unele informații despre victimă... am tatonat, precaut.

A ezitat câteva clipe, apoi, descrețindu-și o mică parte din ridurile care-i brăzdau fruntea, mi-a zâmbit amical și a tras de un șnur ce se pierdea în buzunarul superior din partea stângă a tunicii sale bleumarin. A dus la gură fluierul care era ancorat de șnur, și, deschizând ușa cabinei, a început să sufle în el ca un arbitru de fotbal

când remarcă la echipa desemnată să piardă meciul un fault comis în fața porții.

A urmat un tropăit de picioare din toate direcțiile. În mai puțin de două minute, echipajul formase în jurul nostru, pe puntea superioară, un careu. După ce au înțepenit în poziție de drepți și s-a făcut liniște, von Hutten le-a cerut celor care pot da relații despre colegul lor Renard să facă un pas înainte.

Deși n-a fost o îmbulzeală prea mare, tot am reușit să aflu ceva: confirmarea uneia dintre supozițiile mele.

Un marinar l-a văzut pe Renard așteptând în fața statuii lui Ovidiu, în jurul orei paisprezece și douăzeci de minute. De unde se poate deduce, fără a-ți stoarce în mod exagerat meningele, că telefonul ce l-a dat a avut drept consecință o întâlnire la locul menționat. Un alt matelot a susținut, în coroborare cu primul, că în jurul orei paisprezece și patruzeci de minute Renard se conversa cu cineva la picioarele aceleiași statui. Fiind însă foarte însetat (și prin urmare cu ochii după firma unei cârciumi), a fost lipsit de timpul material necesar pentru a putea privi persoana cu care discuta camaradul său. În concluzie, n-a putut să dea niciun fel de semnalmente asupra interlocutorului lui Renard.

După nenumărate insistențe, a reușit să-și amintească că, deși îmbrăcămintea nu mai poate diferenția sexele,

vizaviul[14] tipului ucis la Mamaia ar fi fost un bărbat.

Capitolul X
Spionaj?

— Ceva nou, Costele? am zis, în loc de bună ziua, intrând împreună cu Dan în biroul maiorului Stoica.

— Medicul nostru legist a discutat cu corespondentul lui de la București... Cum spunea că-l cheamă?... s-a întrebat, începând să răsfoiască prin hârtiile din fața lui.

— Doctorul Dobrescu...? l-a ajutat Dan, galant.

— Exact! Și...

— Și, de comun acord, au ajuns la concluzia că rănile ambelor victime au fost produse de aceeași armă. Nu? l-am consultat.

— Formidabil! Asta da perspicacitate! Cu așa cap ar fi păcat să nu te apuci să dezlegi și misterul în care se zbate sărmanul triunghi al Bermudelor! mi-a trântit-o, făcându-se că se minunează de istețimea mea.

— Ce-au făcut până acum medicii legiști am reținut, dar ce-a făcut miliția locală, nu! Costele, din câte îți amintești, întâmplător s-a ocupat cineva de la voi de victima de la Mamaia? am întrebat, adoptând un aer de

---

[14] Când cineva ajunge să stea în fața altcuiva sau când, la o petrecere, cineva este perechea cuiva la dans, iar ca substantiv, și-a confecționat, în limba veche, forme atât pentru masculin („vizaviu”), cât și pentru feminin („vizavea”).

totală detașare, numai așa ca să nu mă mai ia peste picior.

— La noi, în județul Constanța, cercetările nu se fac întâmplător, cum își imaginează unii colegi de-ai noștri, de prin capitală. Aici se muncește, nu se umblă cu mâinile înfipte în buzunare până la coate! s-a stârnit Stoica, brusc, ca o tornadă, privind spre Dan, care, asistând înveselit la ironiile noastre, stătea picior peste picior, sprijinit cu un umăr de tocul ușii și cu ambele mâini uitate în buzunarele pantalonilor.

Întrucât Dan este locotenent, iar Stoica maior, a retras sprijinul dezinteresat ce-l acordase până atunci ușii, fără nicio ezitare. La fel de repede, și-a smuls și mâinile din buzunare. Probabil că simultan a făcut și epocala descoperire că țapul devine ispășitor numai pentru că este, printre cei care-l desemnează, cel mai mic, în rang.

— De ce ești atât de supărat? m-am interesat, în timp ce el își pendula capul de la mine la Dan pentru a vedea cine îndrăznește să mai miște-n front.

A uitat de prezența lui Dan și m-a privit de parcă el ar fi fost un tigru bengalez, iar eu mă amuzam trăgându-l de mustăți. Brusc, a început să râdă. Amar. Fără nicio umbră de veselie.

— Iertați-mă, sunt obosit și nervos... s-a scuzat, câteva clipe mai târziu. Acum două nopți am alergat după niște spărgători și n-am dormit. Ieri noapte nici n-am

apucat să mă bag în pat și am fost chemat la Mamaia. Și n-am mai ajuns acasă. Din cauza oboselii, am senzația că o menghină îmi strânge capul, iar ochii sunt înfundați cu nisip.

Cunoșteam problema, din proprie experiență. Când la incertitudinile unei anchete se adaugă și surmenajul fizic este mai mult decât imposibil să-ți menții calmul și tactul diplomaților de la O.N.U.

— Costele, veghea ta a dat vreun rezultat? l-am întrebat cu sinceră compasiune.

— Toate încercările de a se găsi proiectilul care l-a suprimat pe Renard au rămas fără niciun rezultat.

— Nici nu-i de mirare. Ori s-a îngropat în nisip, ori a căzut în mare. Și cercetarea la locul uciderii lui Vorba?

— Tot nimic. În acoperișul de sticlă al halei s-au găsit mai multe spărturi. Glonțul ar fi putut ieși prin oricare dintre ele, a ridicat el din umeri.

Cu regret, trebuia să trag concluzia că, chiar dacă aș intra în posesia armei, fără proiectile n-aș putea avea nicio certitudine că am de-a face cu pușca care i-a suprimat pe Vorba și Renard.

— Toate încercările de a-l găsi pe Marinache, tipul care spuneai că l-a amenințat pe Vorba, n-au dat niciun rezultat. Parcă-i intrat în pământ, a adăugat Stoica.

— Dacă la dispariția lui o adăugăm și pe cea a armei sale, nici nu ne mai trebuie un alt suspect, a zis Dan. Cu

timiditate, probabil de teamă să nu-l stârnească iar pe maior.

— Așa m-am gândit și eu, l-a susținut și Stoica, zâmbindu-i prietenește. De altfel, pe acest considerent l-am și dat în urmărirea generală.

— Foarte bine, i-am aprobat inițiativa. Altceva?

— Pentru a afla cum a ajuns Renard pe plajă, mi-am pus oamenii să facă investigații la întreprinderile de taximetre și mijloace de transport în comun. Varianta deplasării victimei de la Constanța la Mamaia cu un autovehicul particular n-am luat-o în considerare, deoarece n-aveam posibilitatea s-o verific... s-a justificat el.

— Ce-a ieșit? l-am zorit.

— O taxatoare de troleibuz l-a recunoscut după fotografia ce i s-a arătat. Respectivul s-a urcat în troleibuz, din centru, în jurul orei zece și jumătate seara. L-a reținut figura pentru că vorbea o limbă pe care ea n-a priceput-o și-i tot băga sub nas un petic de hârtie pe care scria: Hotelul „Perla”. Când a înțeles ce dorește străinul, i-a făcut semn să se așeze pe un scaun din apropierea ei, iar atunci când troleibuzul a intrat în Mamaia i-a arătat clădirea indicată de bilet.

— Or fi coborât mulți pasageri cu el? s-a întrebat Dan, cu glas tare.

— A coborât singur. După ora zece seara, troleibuzele

care merg spre Mamaia circulă aproape goale.

— Poate că n-ar fi rău... am început eu.

— Când am stabilit modul în care a ajuns victima la Mamaia, mi-am trimis din nou oamenii să discute cu personalul care lucrează pe taximetre și troleibuze. Fotografia care ilustra figura lui Marinache le era complet necunoscută, mi-a ghicit Stoica gândul.

— Marinarul a atras atenția asupra lui pentru că vorbea o limbă străină. În ceea ce-l privește pe Marinache, la fel ea alte mii de călători, a plătit taxa cuvenită și a avansat „înainte", a zis Dan, ridicând sceptic din umeri.

— Eu am întreprins cea de-a doua investigație cu speranța că voi obține ceva concret. Așa însă... Putem admite orice supoziție, una mai gratuită ca cealaltă... a replicat cu acreală Stoica. În tot cazul, oricum o-ntoarcem, la ora actuală primul și unicul nostru bănuit tot Marinache rămâne.

Am rămas neutru și, gânditor, m-am uitat la el ca prin geamul unei ferestre.

— Ce te preocupă? a vrut el să știe.

— Rolul lui Marinache în această combinație, am spus.

— Ca mobil?

— Și ca mobil.

— În ceea ce-l privește pe Vorba, suprimarea victimei

a fost generată de o criză de paranoia... Iar paranoismul fiind „nițel” schizofrenie curată, Marinache o fi ajuns la concluzia că este plăcut să ucizi oameni. Și s-a pus pe „treabă”. Renard fiind ales la întâmplare.

— Nu ține, Costele! l-am contrazis și i-am povestit ce aflasem pe cargoul „Star V” despre cambuzier.

— Mda... a admis el, când mi-am epuizat relatarea. Deci, cu mai multe ore înainte de a părăsi vasul, a coborât pe uscat și a vorbit cu cineva la telefon. Apoi, jumătate de oră mai târziu și-a întâlnit corespondentul lângă statuia lui Ovidiu... în această situație se poate presupune că, nereușind să epuizeze subiectul discuției, au stabilit un nou rendez-vous, la Mamaia...

— Deci se exclude varianta că a fost ucis de un nebun care a dat întâmplător peste el.

— Dacă varianta uciderii întâmplătoare a lui Renard cade, suspiciunile pe care ni le-a trezit Marinache rămân. Mai puțin nebun decât am afirmat eu, Marinache și-a premeditat fapta. Întâlnindu-și victima în cursul zilei, în oraș, i-a propus să vină seara la Mamaia. În rest, e simplu! L-a atras într-o cursă, un foc de armă și gata!

— Pentru uciderea lui Vorba, prezumtiv, putem admite că avea motive să-și suprime victima. Dar cu Renard ce avea de împărțit?

— Mobilul rămâne a fi clarificat. Ceea ce se știe însă

cu certitudine este faptul că. În cazul unei crime în serie, aceeași armă este mânuită întotdeauna de aceeași mână. Cine l-a ucis pe Vorba l-a suprimat și pe Renard.

— Întru totul de acord! Acest principiu are valoarea unei axiome. Dar cum aflăm cine l-a ucis pe Vorba? am spus, fără a găsi resurse pentru a disimula oftatul care mi-a scăpat din adâncul pieptului!

— Mai ai încă dubii? a rămas el surprins.

— În lipsa unor certitudini, bineînțeles! Aparențele-s aparențe, iar probele materiale sunt cu totul și cu totul altceva.

— Probele materiale de incriminare și trimitere a infractorului în fața unui tribunal sunt o problemă! Varianta de lucru în cercetare penală fiind altă gâscă în altă traistă! s-a încălzit din nou colegul meu.

Mi-am clătinat capul:

— Nu, Costele. Oricum o-ntorci, nu se lipește. Dacă în cazul Vorba se poate admite că avem de-a face cu o crimă pasională, în cel a lui Renard nu există niciun mobil...

Mi-am curmat argumentarea, brusc, ca un aparat de radio rămas fără curent. În clipa în care negam existența mobilului, am realizat că-mi programasem creierul cu date eronate.

— Când un ins vine într-o țară necunoscută și prima sa preocupare este să caute pe cineva la telefon, pe

cineva care nu este femeie, se poate admite că l-a contactat pe rezidentul unei agenturi de spionaj. În continuare, se mai poate admite și că rezidentul respectiv, din motive cunoscute numai de el, a considerat că trebuie să-l suprime pe emisar, adică pe Renard, am decretat în viteză, așa cum și fabricasem prezumția respectivă.

— Asta ar însemna că și Vorba a făcut parte din agentura respectivă, a conchis, logic, Dan.

— Deci cade mobilul omorului pasional și, odată cu acesta, implicarea lui Marinache...

— De ce n-ar fi Marinache rezidentul despre care vorbim? m-a întrerupt bătăios Stoica. Unde se află el? Unde se găsește arma lui?

În încăpere s-a așternut tăcerea. Stăteam cu toții încruntați și încercam să căutăm niște răspunsuri cât mai bune la întrebările care ne potopiseră.

— Am încurcat-o! a constatat Dan, indispus. Trebuie să predăm afacerea...

— Și ce vezi rău în asta? a încercat să-l priceapă Stoica. Toată lumea va fi mulțumită. Eu scap de voi, voi vă înapoiați la casele voastre din București, iar Securitatea obține ceva gras de lucru! s-a înseninat el la față și a întins mâna după receptorul telefonic.

— Pe cine suni? am vrut să știu.

— Securitatea, bineînțeles! a exclamat el, surprins că

mai pot pune o astfel de întrebare.

I-am făcut semn să lase aparatul în pace.

— Îți imaginezi că tipii de la Securitate și-au învățat meseria de ieri, de azi? Crezi că sunt atât de ageamii încât să preia o afacere numai pe afirmația că ar putea fi implicată în ea siguranța statului? Până ce vom obține suficiente argumente în aceasta direcție, vom continua cercetarea criminală. Deocamdată, știm, cu precizie, că doi oameni au fost uciși. Să ne ocupăm de descoperirea autorului. Hai, Dane! am zis, punând capăt discuției.

M-am evacuat atât de repede din cameră, încât Stoica nici n-a avut când să-mi mai spună că mă comport ca o femeie frumoasă, care, fiind prea răsfățată, își poate permite să fie capricioasă, să nu știe niciodată ce vrea să vrea.

Capitolul XI
Caut o nouă pistă

Când am ajuns în fața întreprinderii „Pescarul”, era ora trei și jumătate. Fiind sfârșitul programului, personalul fabricii ieșea în valuri pe poartă. Am așteptat câteva minute, până s-a mai subțiat fluviul celor care plecau, și ne-am strecurat grăbiți spre biroul directorului comercial.

Când am intrat. Viorica își îmbrăca taiorul.

— Ei! Ce plăcere... a apreciat, surâzând spre umărul meu drept, unde era plasat Dan.

— Plăcerea-i a mea, a anunțat-o Dan, înclinându-se cu mâna dreaptă așezată pe piept, în dreptul inimii, ca un actor aplaudat la scenă deschisă, în timp ce eu am făcut un pas lateral pentru a-i da posibilitatea Viorică să aprecieze, în cele mai bune condiții, înalta clasă a plecăciunii colaboratorului meu.

În conformitate cu punerea mea în scenă, care ținea seama de afecțiunea nedisimulată ce-i arăta Viorica, Dan a continuat spășit:

— Mi-e teamă că scopul vizitei noastre va umbri bucuria cu care ne-ai întâmpinat...

— Doar n-ai venit să mă arestezi... a zis ea cu triluri cristaline. În caz afirmativ, fără asistența avocatului meu, nu voi face nicio declarație... s-a înveselit ea.

Dan a făcut un gest hotărât de negație și a continuat cu o timiditate studiată:

— După o zi de muncă, este normal să vrei să ajungi cât mai repede acasă... Și ar fi firesc să nu fii de acord...

— Nu pricep, a spus ea, ușor îngrijorată de ezitările lui Dan. Cu ce să nu fiu de acord?

— Domnișoară Viorica, am intrat eu pe fir, chipurile pentru a-mi scoate colaboratorul din încurcătură, avem o mare rugăminte la dumneavoastră, iar colegul meu nu îndrăznește s-o exprime.

— Nu mi-a lăsat impresia că este chiar atât de sfios. Cu ce-ți pot fi de folos? l-a încurajat ea, înveselită și mai mult de jena afișată de neprihănitul meu Dănuț. Este oare posibil să nu știi că femeilor le plac bărbații care sunt bărbați, adică îndrăzneți?

— Ai putea să mai rămâi o oră sau două în întreprindere? a consultat-o el, parcă speriat de propriul lui curaj.

Fără să-și exteriorizeze opinia, Viorica și-a scos taiorul, s-a răsucit pe tocurile subțiri și înalte ale pantofilor ei cu talpă supraetajată à la Empire State Building și s-a îndreptat spre cuierul din spatele ei. Era o adevărată încântare să-i privești gleznele subțiri, picioarele lungi și grația firească cu care-și legăna șoldurile.

— Mă predau, a anunțat ea. Revenind spre noi cu palmele ridicate deasupra umerilor bluzei din mătase, de culoare verde pastelat, mulată pe un piept proeminent și cu tendințe ascendente. Aștept ordinele.

— Nu-i vorba de ordine, ci de o rugăminte, a mustrat-o Dan. Vrem să știm câte mașini de scris se află în întreprindere.

Fetișcana a început să citeze gânditoare numele unor servicii și să le contabilizeze numărul cu ajutorul degetelor de la mâini.

— Cu a mea, optsprezece, a spus, arătând spre mașina

ei de scris. Vedeți ce capabilă sunt? N-am avut nevoie de două ore pentru a vă da răspunsul așteptat! a glumit ea din nou.

— Din păcate, partea cea mai grea abia acum vine... am intervenit, scoțând din portofel scrisoarea anonimă găsită în biroul lui Vorba și înmânându-i-o. Trebuie să aflăm dacă a fost dactilografiată în această întreprindere. În caz pozitiv, pe care mașină de scris anume.

— Ce mârșăvie! a apreciat, restituindu-mi-o, după ce a citit-o.

— Există și indivizi cu astfel de preocupări... a susținut-o Dan.

— Și cum veți putea constata dacă a fost scrisă pe mașinile noastre? s-a mirat ea.

— Avem un laborator specializat în identificarea caracterelor mașinilor de scris. Pentru a putea depista mașina respectivă, admițând că se află în această întreprindere, avem nevoie de un text scurt scris pe fiecare dintre ele. Sunteți de acord să ne ajutați să-l obținem? am conchis.

— Această operație, din nefericire, nu poate fi făcută de față cu ceilalți salariați, din motive lesne de înțeles... De aceea te-am rugat să rămâi după program, m-a completat Dan.

Perspectiva de a scrie la optsprezece mașini nu mi-a

lăsat impresia că a speriat-o, cum mă așteptam. Din contră. Ochii ei, grozav de mari și albaștri, au căpătat o căutătură poznașă, de copil răsfățat și pus pe șotii.

— Există o cale cu mult mai simplă decât aceea de a ne plimba prin optsprezece birouri... a spus, scoțând din poșetă un inel cu chei și ducându-se să deschidă dulapul de oțel.

Când s-a întors cu fața spre noi, avea în mâini o mapă cu adrese:

— Șeful meu n-a avut astăzi timp să semneze corespondența. Corespondență redactată de toate serviciile care au mașini de scris. Am să vă dau un facsimil al fiecărei mașini, însă mâine dimineață trebuie să le primesc înapoi pentru a le prezenta la semnat, ne-a avertizat.

— Mâine dimineață este un „pic" duminică, a remarcat Dan, privind-o galeș.

— De altfel, din câte știu, se semnează numai primul exemplar, iar noi ne declarăm mulțumiți și cu o copie, dacă este dactilografiată lizibil, am adăugat.

— Atunci este în regulă! Am să întârzii restituirea copiilor o zi sau două. E suficient?

— Și încă cum! a consimțit Dan, mulțumindu-i printr-o reverență de cavaler medieval ajuns în fața reginei sale.

După ce am intrat în posesia filelor care ne interesau,

ne-am oferit s-o conducem acasă cu mașina noastră. Pe drum, în timp ce se șușotea cu Dan pe bancheta din spate, și amândoi râdeau și se distrau copios, m-am simțit obligat să-i reamintesc fetișcanei că nu trebuie să vorbească nimănui despre verificarea la care ne-a ajutat.

— Asta înseamnă că nu trebuie să discuți nici chiar cu șeful tău, directorul Dragomir! s-a zorit Dan să-mi completeze ideea, pricepând că avertismentul meu ținteа tocmai persoana „discretului" ei șef. De acord, draga mea?

În timp ce-și înclina capul cu repetiția unei arme cu repetiție, mi-am întors privirea spre parbriz. Nu m-am mai uitat înapoi, până a oprit mașina în fața locuinței Vioricăi. De ce aș mai fi făcut-o, când Dan ajunsese să-i spună „draga mea"?

*

— Pe unde naiba umblați?! De aproape o oră încerc să vă găsesc! ne-a luat în primire Stoica de îndată ce i-am deschis ușa biroului.

— După o zi de alergătură mai simte omul nevoia să se spele, să se schimbe și, închipuiește-ți, chiar să și mănânce! Ce, ai arestat criminalul? am glumit eu.

A ridicat din umeri și a strâmbat dezgustat din nas: Dă imediat telefon la Inspectoratul general. Te-a căutat șeful tău. Cu insistență.

— Care-i scurtu? am întrebat, arătând spre cele trei

telefoane de pe biroul lui.

Am tras lângă mine aparatul și am format pe disc cele trei numere ale șefului direcției. În timp ce suna apelul, mi-am privit ceasul. Era ora opt și patru minute.

— Fă-mi legătura cu șeful! am cerut, auzind vocea secretarei... Da' unde-i?... Și ce-a spus? Să vin la București?!... Păi aici?... Bine, dă-mi adresa!... Am înțeles. Vin cât pot de repede, am confirmat aiurit, lăsând receptorul să cadă în furcă de la înălțime.

— Hei, îmi distrugi telefonul! a protestat Stoica.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Dan intrigat de mutra pe care-o făceam.

— Șefu a ordonat să mă întorc imediat în București.

— În ce scop?

— Chestia asta aș fi vrut s-o aflu și eu! am zis în ciudat.

— Fiind sâmbătă seară, probabil că se organizează un bal în cinstea celor mai capabili detectivi ai miliției române... Și n-au cu cine să-l deschidă, a făcut haz Stoica.

— Grozav banc! Ar trebui să-l depui spre păstrare în seiful de la Fort Knox, alături de rezerva de aur a U.S.A.! m-am înfuriat de-a binelea. Fă-mi rost de o mașină rapidă! i-am cerut.

— Merg și eu? a vrut să știe Dan, pe când Stoica vorbea la telefon cu garajul inspectoratului.

Am făcut un gest de indiferență:

— Dacă sunt chemat pentru a fi avansat agent de circulație, nu văd de ce n-ai sta și tu alături de mine, pe stradă... Cu fluierul în gură...

— Puteți coborî. La ieșire vă așteaptă un BMW-3000.

Când am ajuns lângă ușă, m-am întors spre Stoica, care ne privea compătimitor, și i-am aruncat pe birou scrisoarea anonimă și filele dactilografiate primite de la Viorica.

— Expertiză grafologică! Vreau să știu dacă caracterul Uterelor de pe anonimă se regăsește pe filele alăturate.

El a dat aprobator din cap, iar eu am pornit spre ușă.

Capitolul XII
Apartamentul 128

La ora zece și jumătate seara, șoferul maiorului Stoica, străbătând distanța Constanța-București într-un ritm pentru care l-ar fi putut invidia chiar și concurenții cursei de 500 de mile de la Indianapolis, și-a stopat scurt bolidul, la aproximativ douăzeci de metri de hotelul „Union", în spatele unei ambulanțe.

În fața intrării hotelului, sub ploaia ușoară de toamnă, lucea capota albastră a unui car al O.N.T.-ului și a două mașini ale miliției.

Pătrunzând în hol, am avut senzația că sunt în Gara

de Nord", pe peronul unui tren care pleacă în luna iulie spre litoral. Peste tot forfoteau niște indivizi care, după îmbrăcămintea lor fistichie, nu puteau fi decât turiști.

În timp ce mă uitam în jurul meu, încercând să-mi dau seama ce ar trebui să fac acum după ce am executat ordinul de a veni la acest hotel, am zărit o chelie lucitoare ca o bilă de biliard navigând prin valurile mulțimii, spre mine. Am continuat să-i urmăresc traiectoria, deoarece îmi părea familiară. Când chelia a depășit și ultimele două persoane, am realizat de ce-mi părea cunoscută. Aparținea colegului meu, maiorul Ciocârdel.

După ce a poposit lângă mine, a, început să-mi facă confidențe la ureche. Nu știu ce-mi povestea. Parcă ar fi fost unul din tipii care țin conferințe pe micul ecran, după ce. Din prevedere, am închis complet sonorul. Hărmălaia turiștilor, susținută în nenumărate graiuri, ca într-o reeditare a legendei Turnului Babei, desființa în întregime bunele mele intenții de a putea pricepe ce vrea să-mi spună.

După ce am arătat printr-un gest fără echivoc spre urechi, a priceput aluzia. Mi-a făcut somn să-l urmez și a pornit în direcția din care apăruse.

Continuând să mă țin după Ciocârdel. Am ajuns pe palierul etajului întâi. Spre deosebire de vacarmul din hol, aici parcă plonjasem de pe puntea lui „Calipso"

direct în lumea comandorului Jacques Cousteau [15]. Covorul plușat așternut pe culoarul lat, împresurat de zeci de uși paralele, înăbușea chiar și zgomotul pantofilor noștri.

— Fănică, ce ziceai că-mi „spuneai" în hol? l-am abordat eu.

— Nicule, ai încurcat-o, mi-a răspuns el eu tristețe.

— Eh, nici nu-i de mirare! Doar asta-i marea mea vocație, am încercat să fac haz, deși eram convins că se întâmplase ceva grav dacă am fost adus val-vârtej de la 300 kilometri.

— Nu te invidiez, m-a informat, compătimitor, oprindu-se în fața ușii cu numărul 128 și apăsând pe clanță.

— Parcă eu o fac? mi-am spus, cu sinceră resemnare intrând după el în apartamentul respectiv.

Am văzut o cameră mare, mobilată somptuos. Draperiile, tapițeria și mocheta plușată care acoperea întreaga pardoseală aveau aceeași culoare: roșu-vișiniu. În colțul din stânga, lângă fereastra panoramică prin care se vedea clădirea renovată a „Romartei [16]", doi

---

[15] Jacques-Yves Cousteau (n. 11 iunie, 1910, Saint-André-de-Cubzac, departamentul Gironde, Franța; d. 25 iunie 1997, Paris) a fost un ofițer francez de marină, explorator al vieții subacvatice în domeniul oceanografiei, fotograf, producător de filme și inventator de aparate submarine.

[16] Mall-ul anilor comunismului, aflat în București, în apropiere de Universitate.

bărbați îmbrăcați cu halate albastre se șușoteau și fumau. În mijlocul încăperii, căpitanul Maier și doctorul Dobrescu se conversau. După felul în care gesticula cu medicul legist, cred că tocmai îi povestea interlocutorului său cum a reușit să prindă în undiță un păstrăv de 10 kilograme, cu o abatere de câteva sute de grame, în sus sau în jos.

Auzindu-ne intrând, s-au întors cu fața spre noi și au schițat la adresa mea un salut discret.

— Privește, m-a îmbiat Ciocârdel, arătând cu vârful bărbiei spre patul-studio care, așezat perpendicular pe peretele din partea dreaptă, se întindea spre mijlocul încăperii.

Invitația fusese gratuită. Studioul a fost primul lucru care mi-a atras și, mai ales, reținut privirea. Pe extremitatea dinspre mijlocul camerei se afla un geamantan, cu capacul deschis. Avea atât de multe etichete multicolore lipite de hotelurile prin care trecuse, încât cu greu se mai putea vedea că este confecționat din piele de porc, galbenă. Urma o pijama albastră, câteva cămăși albe, nedespăturite, și, spre mijlocul patului, un tip îngenuncheat pe covor. Dacă bustul și capul nu s-ar fi aflat în prelungirea mâinilor, întinse peste studioul roșu, într-o perfectă imobilitate, aș fi putut crede că am de-a face cu un evlavios care, înainte de culcare, rostește Tatăl Nostru.

Am înaintat spre el și l-am examinat. Era prăbușit peste un vraf de lenjerie de corp. Dacă stofa roșie a studioului nu putea furniza explicații pentru poziția insolită a tipului la care mă uitam, lenjeria, fiind albă, o făcea cu prisosință. Toată era împroșcată cu pete maronii. Rana se afla în regiunea creștetului capului și era atât de mare că mi-aș fi putut vârî pumnul prin ea.

Doctorul Dobrescu s-a apropiat de cealaltă parte a studioului și a ridicat capul victimei pentru a-i putea vedea fața. În mijlocul frunții avea o rană cât o monedă de 5 bani.

— Proiectilul a intrat prin osul frontal și a ieșit, odată cu materia cenușie, prin occipital. Moartea a fost instantanee, a adăugat Dobrescu scârbit.

— Cine-i? am întrebat, fără adresă, continuând să privesc victima. Fusese un bărbat înalt și suplu. Părul șaten, ușor încărunțit la tâmple, era netuns de multișor, conform modei, dar bine îngrijit. Costumul gri-fer, bine croit, șosete negre și pantofi idem, din piele fină. Cravata era prinsă sub victimă și, deși nu puteam s-o văd, aș fi pariat că este bine asortată vestimentației. Gulerul cămășii, de un alb imaculat înainte de agresiune, era aproape în întregime purpuriu.

Am auzit în spatele meu foșnetul produs de răsfoirea unui notes, apoi vocea flegmatică a lui Ciocârdel:

— Claude Courcel, cetățean francez, 39 de ani,

reprezentantul unei întreprinderi de produse electrotehnice... După vizele pașaportului, intră pentru prima dată în țară... Astăzi, la ora 18,05, cursa aeriană Sabena l-a depus pe aeroportul internațional Otopeni... La ora 18,45 a ridicat de la recepția hotelului cheia apartamentului ce-i fusese rezervat... Adică ăsta în care ne aflăm... în jurul orei 13,55, supraveghetoarea etajului, Maria State, făcând ultimul control al ordinei în camere, a ajuns la ușa apartamentului. După ce a bătut și a văzut că nu se află cheia în broască, a presupus că apartamentul încă nu fusese ocupat și a descuiat ușa cu dublura ei... Și, astfel, câteva minute mai târziu am fost anunțați de comiterea omorului... Urmare a aprecierii medicului legist, care a afirmat că rana victimei a fost produsă cu aceeași armă ca și în celelalte două cazuri pe care le anchetezi, tovarășul general a dispus să fii rechemat imediat, și-a terminat Ciocârdel relatarea.

— Asta-i totul? am întrebat.

Cum n-a răspuns nimic, am întors capul spre el. Mă privea stingherit, apoi s-a decis pe un ton de voie bună forțată:

— Știi cum e șefu'... Voia să știe cu ce te ocupi tu la Constanța, dacă criminalul pe care-l urmărești își face de cap în București... De altfel, după ce termini aici, vrea să te prezinți la raport.

— Acum mă interesează rezultatul investigației pe

care ai întreprins-o, nu opinia șefilor! m-am burzuluit pentru o clipă. A fost văzut vreun individ suspect?

— Absolut nimeni. Cu forfota pe care ai văzut-o în hotel, nici nu-i de mirare.

— Zgomotul armei n-a atras atenția nimănui? am insistat.

— Nu, mi-a replicat sec. Și întrucât zgomotul ar fi trebuit în mod obligatoriu să atragă atenția, dar n-a fost cazul, se impune ipoteza utilizării unei arme prevăzută cu amortizor de zgomot.

Am vrut să-l reped și să-i spun că debitează o inepție, că nu există surdine pentru arme de vânătoare, indiferent de faptul că au sau nu țeava retezată. Însă am reușit să mă stăpânesc.

Mi-am întors din nou capul spre victimă. Firesc, nu-și modificase poziția. Am ridicat privirea și m-am uitat la zidul din față. La două palme de peretele din dreapta, la înălțimea unui om de statură mijlocie, se vedea o gaură cu circumferința unei farfurii de desert, iar jos, pe mochetă, un mic maldăr de tencuială.

— Cele două puncte cunoscute ale traiectoriei proiectilului, adică peretele în care s-a oprit și capul străpuns al victimei, arată, că asasinul a tras de lângă ușă... a început să explice căpitanul Maier, în calitate de criminalist, văzând unde privesc.

— L-ai extras? l-am întrerupt, continuând să mă uit la

gaura din zid.

Fără să-mi răspundă, și-a vârât mâna în buzunarul pantalonului și a pescuit o pungă mică din polietilenă. A desfăcut-o, a scos din ea obiectul pe care-l cerusem și i-a dat drumul în palma mea cu un gest princiar, de parcă ar fi oferit un bacșiș hamalului care i-a cărat bagajele în tren.

L-am examinat nedumerit. Semăna cu o ciupercă din plumb, cu tulpina îmbrăcată într-un inel lat din cupru.

— Deși am ceva experiență în materie, este pentru prima dată când am de-a face cu un astfel de sâmbure, am recunoscut, în timp ce-l cântăream în palmă. Un astfel de proiectil pune lat și un dinozaur, dar cum dihanii de acest gen, din câte mi s-a spus, nu prea mai există, ce utilizare poate avea?

— Ce utilizare poate avea?... Asta da întrebare inteligentă! mai ales când victima se află la picioarele tale... a intervenit sarcastic Dobrescu, apoi, cu un dispreț ostentativ, a ridicat privirea spre tavanul încăperii.

— A fost deja expertizat de laboratorul de balistică... a început Maier, pe un ton profesional, fără să pară că a auzit ironia medicului legist.

— Și? l-am stimulat.

Și-a deschis notesul și a început să spicuiască:

— Calibrul 11.43 milimetri... Greutatea 12.9 grame,

adică un proiectil de două ori și ceva mai greu decât cel al armelor militare de 9 milimetri...

— Eugen, n-am timp de prelegeri! i-am scurtat-o. Mă rog... Urmele lăsate de ghinturi pe cămașa de cupru a glonțului (după lățime, număr și sens de rotație) nominalizează arma...

— Ține-te bine, Nicule! m-a avertizat Ciocârdel.

— De ce nu-l lași să-și termine raportul?! s-a înfuriat doctorul Dobrescu. De aproape trei ore aștept venirea de la Constanța a domnului „detectiv chief-inspector" pentru a obține autorizația de ridicare a cadavrului, iar dumneata ai chef de bancuri. Proaste!

Maier, cu o detașare care știam că-i este străină, a continuat:

— Arma din care a pornit glonțul este un „Smith and Wesson", calibrul 45!

Uluit, am lăsat să-mi scape un șuierat scurt printre buze. Aveam de-a face, așa cum spun americanii – și nimeni nu-i poate contrazice! – cu cea mai puternică armă de buzunar din lume. Iar eu, ageamiul, am considerat tot timpul că arma crimei este o prăpădită de pușcă de vânătoare, cu țeava retezată, conform metodei siciliano-mafiote.

— Și acest tip de pistol poate produce răni atât de îngrozitoare? s-a decis Dan, neîncrezător, să-și deschidă gura.

— Arma despre care discutăm este un revolver, nu un pistol! În ceea ce privește ravagiile pe care le-a provocat victimelor, ele se datoresc mai cu seamă tipului de muniție folosită de criminal, a subliniat Maier, arătând spre ciuperca din plumb pe care reîncepusem s-o privesc de parcă ar fi fost vestitul diamant „Blue Star".

— Chiar vream să te rog să-mi explici ce fel de glonț e ăsta! i-am propus.

— Simplu. Proiectil expandant.

— Adică un fel de dum-dum.

— Cu mult mai păcătos. Gloanțele dum-dum explodează în momentul atingerii țintei, iar proiectilele expandante sunt penetrante, dar cu o geometrie variabilă. Pricepi?

— Nu cine știe ce. Poate reușești să fii mai explicit.

— Am să încerc, a zis, subliniindu-și intenția cu un oftat demonstrativ. Glonțul este un cilindru din plumb, din care jumătate este blindat cu cămașa de cupru pe care o vezi. Când este zvârlit din armă, atacă ținta cu partea neblindată...

— E clar. Când întâlnește o rezistență mai consistentă la înaintare, începe să se deformeze, să curgă peste segmentul de cupru... Și astfel, pe măsură ce străbate ținta, își mărește calibrul... am reușit, în sfârșit, să realizez modul de operare al proiectilului.

— Așa se explică de ce rănile aveau forma unui

trunchi de con cu baza mică la intrare. Acum pot ridica cadavrul? a zis Dobrescu. M-am uitat spre Ciocârdel.

— Da, i-am făcut toaleta. Amprentare, percheziție și așa mai departe, mi-a spus el.

— Îți aparține, doctore, am spus, arătând spre cadavru de parcă l-aș fi invitat să admire panorama Parisului din vârful Turnului Eiffel.

Mi-a aruncat o privire care ar fi făcut să tremure de irig chiar și aisbergurile de la Polul Nord și s-a răstit la brancardieri, care tocmai acopereau victima cu un cearșaf.

— Voi ce mai așteptați? Afară, la mașină!

M-am gândit la turiștii de la recepție.

— Ușurel! Pe unde scoateți brancarda? Prin holul hotelului?

Dobrescu m-a privit din nou, de data asta de parcă aș fi fost ce-a rămas după spargerea unor ouă pentru omletă Fără să-mi răspundă, s-a dus și a deschis ușa atât cât să-și strecoare capul pe culoar. După ce a privit în ambele sensuri, a deschis-o până la perete și le-a făcut semn oamenilor săi să iasă repede.

— Ieșirea de serviciu se află în apropiere, a zis Ciocârdel, după ce doctorul a plecat, fără să salute și trântind ușa după el.

— Ce viespe l-a înțepat? am întrebat.

— L-am chemat de acasă, unde sărbătorea logodna

fetei lui. Să-l fi văzut cum țipa când a venit aici... mi-a răspuns amuzat Ciocârdel.

— Ai reușit să reconstitui ce s-a întâmplat?

A dat aprobativ din cap.

— Este cert că victima a venit neînsoțită. Aceasta rezultă atât din declarația recepționerului, cât și a taximetristului care l-a adus de la aeroport. Deci nu știm de undo a răsărit criminalul în preajma victimei... Posibil să-l fi urmărit de la aeroport și, profitând de aglomerația din hol, să se fi strecurat în hotel. În timp ce victima își scoica lucrurile din geamantan, criminalul a intrat în apartament și a tras chiar în clipa când aceasta a întors capul să vadă cine a deschis ușa. Numai așa se explică faptul că a primit glonțul în frunte, deși stătea cu spatele la ușă.

— S-au ridicat amprente de pe clanța ușii?

— La ce bun? Până la sosirea noastră, jumătate din personalul hotelului s-a simțit obligat să deschidă ușa și să vadă „minunea". În schimb s-au găsit câteva pe canatul ușii. Au fost relevate și conservate, pentru orice eventualitate.

— Ai putut stabili cu cine avea relații de afaceri victima?

— Din cauză de week-end, va trebui să așteptăm până luni după-amiază. Când vom putea discuta cu cineva de la Ambasada Franceză. În orice caz, din hârtiile

găsite asupra acestui domn Courcel nu rezultă ce intenții avea. Apropo! Taximetristul care l-a adus la hotel susținea că pasagerul lui ar fi avut. În afara geamantanului, și o servietă tip diplomat. Noi n-am găsit-o. Tu cum stai cu ancheta la Constanța?

— Așa cum stai tu cu ancheta de aici.

— Și ce intenții ai?

— Să capturez criminalul, bineînțeles.

— Cum?

— Aici e problema. Nu știu, dar mă străduiesc să aflu!

— Asta înseamnă că te afli pe drumul cel bun! Dă-i înainte tot așa, și cazul se rezolvă, poate chiar de la sine. Ce, Raskolnikov[17], ros de remușcări, nu s-a predat singur? m-a încurajat el cu seriozitate.

— Ziceai că vrea să mă vadă șeful? am întrebat privindu-mi ceasul.

Era ora unsprezece și jumătate noaptea și n-aveam chef de glume.

— Nu cred că se va limita numai la plăcerea de a te vedea, s-a simțit obligat să remarce, ca și cum eu mi-aș fi imaginat că mă cheamă pentru a-mi oferi o decorație.

M-am dus spre măsuța unde se afla telefonul și am format numărul șefului. A sunat de două ori și am

---

[17] Personaj din romanul „Crimă și pedeapsa”, scris de autorul rus Fiodor Dostoevski.

sperat că o fi plecat acasă. N-am avut însă noroc. Mi-a răspuns și m-a anunțat că mă așteaptă la birou.

Am plecat împreună cu Dan să-mi iau partea cuvenită de praftură.

*

Când am intrat, fără să ridice ochii de la dosarul pe care-l studia, mi-a indicat cu mâna unul din cele două fotolii din fața biroului său. M-am așezat și am rămas în așteptare, privindu-l. Trecuse cu puțin de cincizeci de ani, dar nopțile de veghe la birou, când el susținea că fiind liniște se lucrează mai bine, îl consumaseră cu pregnanță. Părea trecut de șaizeci de ani.

Câteva minute mai târziu, a închis dosarul pe care-l citea și și-a scos ochelarii. A ridicat capul leonin, acoperit de un păr rar și complet alb. Pungile de sub ochi și ridurile care-i brăzdau chipul erau mai proeminente ca oricând. M-a privit câteva clipe cu ochii congestionați de oboseală, apoi, prinzându-și tâmplele între mâinile sprijinite cu coatele pe birou, a inspirat adânc și a lăsat să-i scape un oftat ușor.

— Poți să-mi explici ce se întâmplă la București și Constanța? a întrebat fără vlagă.

— Până acum n-am reușit să găsesc nicio explicație, tovarășe general, am admis cu sinceritate.

A ridicat capul și m-a măsurat gânditor cu ochii lui obosiți.

— Să avem de-a face cu un nebun?

— În niciun caz.

— Ai stabilit vreo legătură între victime?

— Până în prezent, n-a rezultat că victimele se cunoșteau între ele.

— Deci nici vreun mobil plauzibil nu se evidențiază... a conchis ca pentru sine șeful meu, lăsându-și din nou capul în podul palmelor.

— În primul caz, în care a fost ucis magazionerul s-a părut că este vorba de un omor pasional, dar acum, după succedarea a încă două omucideri, este evident că varianta nu are niciun suport. Bănuitul Marinache n-avea de unde să cunoască celelalte două victime. Deci nici interes să le suprime... Din motive afective, m-am grăbit să completez.

— Să fie vreun schizofrenic care se amuză *sa* împuște oameni, la întâmplare?

— Este exclus, tovarășe general. Un nebun trage până își golește magazia armei, în momentul în care i s-a declanșat criza.

— Ar putea fi un nebun ciclic. Când îl apucă furia ucide un om, apoi devine lucid până la următoarea criză, când o ia de la început.

— Am admis și eu o astfel de variantă, însă am eliminat-o. În cel de-al doilea caz, al matelotului Renard, victima a avut o întâlnire prealabilă cu

criminalul, cu câteva ore mai înainte de a fi suprimată, deci este vorba de un omor premeditat, aș spune chiar o execuție. Premeditările fiind atipice pentru alienați. În ultimul caz, din seara aceasta, situația este mai evidentă. Ce să caute „nebunul" de la Constanța în București? Oare nu-i era mai ușor să-și găsească victima de care avea nevoie printre concetățenii lui? Și admițând că, nesatisfăcut de localnici, s-a decis să schimbe aerul și să se „distreze" în capitală, cum de și-a ales noua victimă în persoana unui străin care de-abia a descins în țară? La aceste întrebări, după părerea mea, nu există decât un singur răspuns: criminalul lucrează după un plan bine determinat. Nu suprimă din sadism, ci din necesitate.

Șeful își ridicase între timp fața din podul palmelor și mă urmărea, aprobându-mă prin ușoare înclinări ale capului.

— Două dintre victime sunt cetățeni străini, francezi... a constatat el, fără vreo intenție aparentă.

— Tovarășe general, la această variantă mă gândesc și eu, am admis, ghicind ce-a vrut să spună. Totul conduce spre ideea că ne aflăm în fața unei afaceri de spionaj. Mai corect, asistăm la răfuiala unor grupuri potrivnice, am debitat eu în viteză varianta cu care-l făcusem marț pe Stoica.

Pentru o fracțiune de secundă mi-a zâmbit cu

șiretenie:

— Un astfel de caz ne va cauza multe neplăceri. Și așa au impresia superiorii noștri că nu muncim destul pentru salariile pe care le primim... îl predăm Securității. Dacă tot există o diviziune a muncii, de ce n-am ține seama de ea. E afacerea lor, să se spele cu ea pe cap! s-a înveselit șeful.

Am clătinat capul și, ca și lui Stoica, i-am explicat că Securitatea nu s-a înființat după ultima ploaie și, în consecință, nu sunt atât de naivi încât să preia un triplu asasinat numai pe prezumția că victimele au făcut parte dintr-o organizație de spionaj. Pentru a putea arunca în ograda lor pisica moartă, trebuie să putem prezenta și niscaiva probe concrete.

Când mi-am terminat argumentarea, m-a aprobat. Dar fără să-mi mai zâmbească.

— Ce intenționezi să faci?

— Mă întorc la Constanța să-mi concentrez atenția asupra primei afaceri. Deocamdată, nu-i momentul să mă ocup de celelalte două victime, deoarece criminalul n-a făcut parte din anturajul lor. Fiind vorba de doi străini, care veneau pentru prima oară în țară, trebuie să admitem că asasinul i-a contactat numai atât cât a trebuit pentru a-i putea suprima. În cazul lui Vorba, lucrurile se prezintă diferit. Asasinul era coleg cu victima. Un străin nu s-ar fi putut strecura. Într-o

întreprindere, unde toți salariații se cunosc între ei, fără a fi remarcat.

A inspirat iar adânc aer în piept.

— Să vă caut un antinevralgic? am zis, văzând că-și strânge din nou tâmplele între palme.

— N-ajută... Probabil pentru că iau prea multe. Pleacă și vezi-ți de treabă. Încearcă să ajungi mai repede la niște concluzii lucrative... Eventual, înainte de a ne lua în primire inspectorul general!

Am salutat și m-am grăbit să mă evacuez.

În anticameră, Dan, care, din motive strategico-personale, a preferat să nu intre cu mine, m-a privit de parcă aș fi căzut din vârful lui Empire State Building, în viață și fără să-mi fi murdărit cu praf pantofii.

— Ni s-a luat cazul?

— *A* intenționat, dar s-a răzgândit... Ca să nu te lipsească pe tine de plăcerea de-a o vedea pe Viorica, la Constanța, am glumit, cu gândul la pătuțul care mă aștepta acasă.

Capitolul XIII
Scrisoarea

După ce-mi pierdusem toată ziua de duminică chestionând și investigând prin hotelul „Union", am fost nevoit să renunț. N-am reușit să obțin nimic în plus

față de ce-mi comunicase maiorul Ciocârdel la sosirea mea intempestivă. În consecință, spre seară, l-am luat pe Dan de mână și am pornit spre Constanța.

Acum, pus pe fapte mari, urcam scările inspectoratului Constanța. Când am ajuns în fața ușii maiorului Stoica mi-am frânat avântul pentru a putea apăsa pe clanță. Degeaba. Era un pic încuiată.

— Probabil că, datorită rigorilor impuse de week-end, lunea programul de lucru al miliției constănțene începe după ora douăsprezece. Hai în port să privim vapoarele cum își iau largul. Nu știu unde am citit despre chestia asta... dar s-ar părea că este foarte romantic... m-a ispitit Dan, cu un aer prea vesel pentru a-și putea ascunde sarcasmul.

Fără să-i răspund, cu intenția expresă de a nu mă simți obligat să-mi vărs necazul pe el. Am privit în jurul meu. Pe firmulița ușii alăturate scria: Brigada Omucideri. M-am îndreptat spre ușa respectivă și am deschis-o. Am privit o încăpere mare, dar insuficientă pentru a cuprinde cele zece birouri îngrămădite în ea de-a valma cu nenumăratele dulapuri de oțel care capitonau pereții. Printre ele, strânși ca într-un corset, șase tipi. Doi, cu telefoanele la ureche, strigau de parcă ar fi fost stentori[18] la bursa din Wall-Street, al treilea; din imediata lor

[18] Voce bărbătească puternică.

apropiere, își scria raportul atât de liniștit, de parcă ar fi fost Robinson Crusoe înainte de a apărea Vineri pe insula lui. Un altul, numai în cămașă, cu gulerul desfăcut și cravata atârnând ca două bretele pe piept, mânca visător un sandvici făcut dintr-o jumătate de franzelă tăiată de-a curmezișul. Fără a fi Mafalda[19], barba nerasă și cămașa șifonată erau edificatoare. Fusese de serviciu douăzeci și patru de ore și acum, mestecându-și fără chef uriașa tartină, se gândea cu duioșie la patul de acasă. Ultimii doi tipi din încăpere stăteau la același birou, față în față, pe scaune. Datorită zgomotului făcut de „telefoniști", era greu să pricepi subiectul pe care-l abordaseră, deși își subliniau spusele cu gesturi largi.

Ignorau complet faptul că stăteam în pragul ușii și-i priveam. Dacă n-aș fi avut altă treabă, ar fi meritat să rămân în ușă și să privesc, ca un observator neutru, un birou tipic polițienesc, așa cum poți găsi oriunde în lume. Cum aveam însă și altă treabă, am pornit spre cel care-și mânca fără chef sandvișul.

— Unde-l pot găsi pe maiorul Stoica? l-am consultat.

— E pe teren. Reveniți mai târziu a zis, uitându-se cu silă la sandviș, apoi, ridicându-și fruntea, ochii săi

---

[19] Expresia este folosită atunci când cineva nu poate răspunde la o întrebare ce ține de viitor. În perioada dintre cele două războaie mondiale ziarele erau pline de anunțuri date de o prezicătoare pe nume Mafalda.

obosiți de nesomn m-au privit cu indiferență.

Tocmai vream să-l întreb de ce nu aruncă sandvișul în coșul de hârtii dacă nu-i place, când a țâșnit în picioare ca și cum scaunul lui ar fi fost prevăzut cu instalație de catapultare.

— Să trăiți, tovarășe căpitan!

Abia acum l-am recunoscut și eu. Era unul dintre băieții care au participat la acțiunea de identificare pe vase a marinarului Renard.

— Unde-i maiorul Stoica? am repetat întrebarea.

— A plecat la un eveniment... O spargere cu rănirea unui paznic de noapte. Dar pare-mi-se că a lăsat ceva pentru dumneavoastră. Vă rog să așteptați o clipă, să întreb la secretariat.

După câteva minute, a reapărut și mi-a înmânat un plic. Înăuntru se aflau filele dactilografiate, primite de la Viorica, fotografia mărită a unei fraze bătută la mașină de scris, raportul grafologic și un bilet. Am privit cu nerăbdare raportul. M-am bucurat. Prezumția mea fusese corectă. Anonima primită de magazinerul Vorba fusese scrisă la una dintre mașinile de scris din întreprinderea unde lucrase.

Am citit biletul. Era laconic: „Nicule, un individ cu semnalmentele lui Marinache a fost remarcat plimbându-se prin magazinele din Timișoara, sâmbătă, în jurul orei cinci după-amiază. N-a fost reținut,

deoarece ofițerul care l-a văzut nu luase încă cunoștință de faptul că este pus sub urmărire. În prezent, toți lucrătorii din miliția timișoreană sunt în căutarea lui."

I-am mulțumit tipului care n-avea poftă de mâncare și am ieșit. Colegii lui au remarcat plecarea mea și a lui Dan în aceeași măsură în care au sesizat și venirea noastră.

*

Când am intrat în secretariatul directorului Dragomir, Viorica și-a ridicat privirea din hârtiile pe care le înregistră. Ne-a privit, apoi a început să surâdă, cu gropițe în obraji, la adresa lui Dan. În exclusivitate!

— Ieri, fiind duminica, speram să vă întâlnesc prin oraș... a zis ea, cu o nuanță de reproș în glas, privind spre Dan într-un mod care-i susținea afirmația.

— Mi-ar fi făcut mare plăcere să te văd... Din păcate, sâmbătă seara am fost nevoiți să plecăm la București, a informat-o Dan, cu sinceritate.

— Necazuri noi? s-a interesat ea.

— Nu, tot cele vechi, dar amplificate, am simțit nevoia să spun, pentru a le aminti că nu sunt singuri într-un parc, sub clar de lună.

Am deschis plicul primit de la serviciul de expertiză grafologică și i-am întins filele dactilografiate pe care mi le împrumutase.

— Una dintre ele va mai rămâne la noi, bineînțeles,

dacă ești de acord... a zis Dan, văzând că reține una dintre foile de hârtie.

A privit-o atât de drăgăstos, încât n-am avut niciun motiv să mă îndoiesc că demersul lui a fost încununat de succes. Și nu m-am înșelat.

— Sigur că puteți s-o păstrați! Am să scriu la mașină o altă copie pentru registratură, și nici n-o să se remarce substituirea, a admis.

I-am arătat fila pe care o reținusem:

— Ne puteți spune care serviciu a elaborat-o?

— Serviciul comercial, a zis, fără ezitare, după ce s-a uitat o clipă la hârtie.

Mi-am încrucișat privirea cu Dan. Era în regulă. Afirmația fetișcanei corespundea cu prezumțiile făcute de noi după primirea raportului grafologic.

— La mașina unui serviciu pot scrie și alte persoane, străine de biroul respectiv? am întrebat.

— Dacă o mașină de scris e stricată, este firesc să se apeleze la alta. Vă dați seama că nu se poate scrie corespondența în oraș, la un birou de dactilografiat... Ceva nu e în regulă? s-a interesat, probabil sesizând că ne-am întunecat la față.

— Noi doream să localizăm, să limităm cât mai mult posibil numărul persoanelor care ar fi putut avea acces la mașina unde s-a scris anonima primită de Vorba... Cum din spusele tale rezultă că oricine ar fi putut

redacta textul respectiv la mașina serviciului comercial, înseamnă că n-o să ne fie prea ușor să-l dibuim pe „scriitor”, a informat-o Dan, întorcându-se spre mine și transmițându-mi telepatic: „S-a dus dracu și firul ăsta!”

— Să nu exagerăm. Mașinile noastre fiind electrice, deci foarte sensibile, se pot bloca dacă sunt manevrate de oameni neavizați. Așa că la ele lucrează numai dactilografele care răspund de mașinile respective. Deci cine are ceva de scris trebuie să apeleze la o dactilografă.

— Când dactilografa este prezentă... Dar când pleacă să-și cumpere un sandviș, pe care-l mănâncă tăifăsuindu-se cu o altă colegă, într-un alt birou? s-a interesat Dan.

— Nu-i posibil ca toți colegii ei din birou să dispară odată cu ea. Dar dacă apare totuși o astfel de situație, ultimul care pleacă încuie ușa cu cheia. Nimeni n-are interes să intre în conflict cu Biroul de documente secrete.

— Și după-amiaza, când se termină programul de lucru? am întrebat, simțind cum îmi revine buna dispoziție.

S-a întors și mi-a arătat jos, lângă biroul ei, un capac din lemn, apoi un lacăt, vârât pe jumătate sub mașina de scris.

— Individul despre care vă vorbeam, de la B.D.S., are o adevărată predilecție pentru mașinile de scris. Cum se

termină programul, își începe turneul prin birouri. Și nu trebuie să vă spun ce „bucurie” o așteaptă pe dactilografa neglijentă, a zâmbit ea, cu acreală.

Am simțit renăscând optimismul în mine atât de puternic, încât, dacă nu m-aș fi temut că mă aleg cu o pereche de palme, i-aș fi tras Vioricăi un pupat de s-o lase lată. Dan, chiar dacă s-ar fi supărat la început, ar fi sfârșit prin a pricepe că exuberanța mea a fost în exclusivitate platonică. Deși, sincer vorbind, am unele îndoieli că o gură îmbietoare ca a ei poate fi sărutată numai părintește.

— Întrucât acum lucrurile sunt claie, n-ar fi cazul să ne apucăm de treabă? mă îndemnă Dan. Probabil nemulțumit de felul în care-i priveam dulcineea.

I-am aprobat inițiativa și am pornit spre ușă, gândind, cu invidie, că unii au parte de femei frumoase, iar alții de anchete scârboase.

Când am ajuns lângă ușă, Dan, în spatele meu. Se șușotea cu Viorica. Fiind un tip discret, am ieșit pe culoar fără să întorc capul.

— N-ar trebui să-i izolăm în prealabil? a întrebat Dan, pe când străbăteam curtea întreprinderii pentru a ajunge la serviciul comercial.

— De ce am face-o?

— Când un student iese din examen, știi ce fac colegii lui care așteaptă afară să le vină rândul la supliciu?

— Să presupunem că aș ști. Și ce-i cu asta?

— Dacă primul ar putea fi luat prin surprindere de întrebările noastre, și deci să dea niște răspunsuri cinstite, ceilalți, aflându-ne repertoriul, vor avea timp să se gândească ce trebuie să ne spună, chiar înainte de a afla ce dorim să știm.

— Dacă pista pe care mergem acum este bună și, într-adevăr, printre cei pe care-i vom chestiona se află și omul nostru, ai impresia că el nu și-a premeditat odată, cu omorurile și niște alibiuri corespunzătoare? După felul în care a „operat", eu sunt convins de contrariul.

— Și atunci de ce ne mai pierdem vremea? a protestat Dan.

— Pentru că nu toate alibiurile meșteșugite pot rezista la verificare... am încheiat discuția, în timp ce apăsam clanța ușii serviciului comercial.

Ca și la vizita precedentă, odată cu intrarea noastră, mașina de scris și-a încetat tirul exercitat asupra hârtiei prinsă în ea, iar discuțiile funcționarilor s-au curmat. Dacă încăperea nu mi-ar fi fost deja familiară și n-aș fi văzut plutind deasupra ei un nor de fum de țigară de să-l tai cu joagărul, aș fi putut admite că, greșind ușa, am nimerit într-un muzeu al figurilor de ceară.

— Bună ziua! am zis eu, jovial, ca să mă conving dacă tipii înlemniți din fața mea sunt vii ori numai niște manechine.

S-au însufleţit şi mi-au răspuns asincronizat şi pe tonuri diferite, ceea ce ar putea demonstra, dacă nu greşesc, că nu fac parte din corul Madrigal.

Airinei mi-a recomandat un tip pe care nu-l văzusem la vizita anterioară. Era foarte înalt, foarte gras şi foarte roşu la faţă. Se numea Olteanu şi avea în jur de cincizeci de ani.

— Prin dânsul, am remarcat, în timp ce strângând mâna golemului din faţa mea mi-am simţit palma umezită cu transpiraţia lui, am cunoscut întregul efectiv al serviciului dumneavoastră?

Airinei mi-a confirmat supoziţia.

— Biroul dumneavoastră este disponibil? am întrebat.

— Desigur, vă rog să poftiţi, a zis, grăbindu-se să se ducă şi s-o deschidă.

În timp ce eu şi Airinei ne aşezam pe scaunele dispuse la întâmplare în jurul unicului birou din încăpere, Dan, în calitate de încheietor de pluton, a închis uşa. Apoi a ocupat scaunul din dreapta mea, punându-şi notesul deschis pe un colţ al biroului.

Cum staţi cu ancheta? a deschis discuţia Airinei.

— Merge, merge... Mai avem numai câteva mici aspecte de clarificat, am replicat, cât mai convingător posibil.

— Pot să vă ajut cu ceva? s-a oferit el.

— Sper. Dorim să știm ce au făcut și unde s-au aflat salariații întreprinderii „Pescarul” în niște momente bine precizate, am exagerat eu, chestie de derulare. Și pentru că îi cunoaștem deja pe subalternii dumneavoastră, eu și colegul meu ne-am gândit că-i firesc să începem audierea cu serviciul comercial, am adăugat, pentru a ajunge exact acolo unde de fapt și intenționam.

— Cum apreciați dumneavoastră... Serviciul meu vă stă la dispoziție! m-a asigurat el.

Felul în care i-au lucit ochii m-a făcut să cred că se simte flatat de decizia pe care o exprimasem. Evident, nu realizase că interesul ce-l acordam cu prioritate persoanelor din serviciul lui ar fi trebuit, de fapt, să-l indispună.

— Ce ne puteți spune despre modul în care și-au petrecut timpul subalternii dumneavoastră vineri în jurul orei unsprezece noaptea și sâmbătă în jurul orei opt seara? s-a interesat cu nonșalanță Dan.

Cu toată degajarea afișată și, evident, lipsa de logică a întrebării pe care o pusese, Dan urmărea un scop precis. Momentul uciderii lui Vorba prezenta o importanță relativă, spre deosebire de suprimarea marinarului Renard și a tipului de la hotelul „Union”, care, fiind mai bine localizată, putea indica în mod ideal cine-i omul pe care trebuia să-l așezăm într-o colivie de beton și câteva

gratii.

— Păi, de unde să știu eu ce-au făcut oamenii mei după terminarea programului, dom'le? a protestat, în mod firesc, Airinei.

— Locotenent, întrebarea nu este corectă! am intervenit eu, principial. Nu se poate cere unei persoane să răspundă de acțiunile alteia!

Airinei mi-a mulțumit printr-o înclinarea a capului, iar Dan a sfârșit prin a ridica din umeri, resemnat.

— Tovarășul căpitan are dreptate. Iertați-mă. Vă rog să vă referiți numai la persoana dumneavoastră.

— Vineri noaptea dormeam, iar sâmbătă seară eram cu familia în fața televizorului și mă uitam la Teleenciclopedie, a precizat audiatul.

— Tovarășe Airinei, am zis, există vreo evidență a venirii și plecării subalternilor dumneavoastră din întreprindere, bineînțeles, în timpul programului?

— Sigur. Cei care au de rezolvat probleme particulare mă anunță și eu îi înregistrez în condica de învoiri a zis, trăgând sertarul biroului și scoțând un caiet.

L-am rugat să mi-l dea și l-am răsfoit. Avea trei coloane: numele și prenumele, ora plecării și ora înapoierii.

— Cel care lipsește recuperează absența prin muncă peste program, când este nevoie, s-a simțit obligat Airinei să precizeze.

Cum nu metodologia de recuperare a orelor folosite în scopuri personale mă interesa, am deschis condica în dreptul zilei în care marinarul Renard a fost văzut stând de vorbă cu un necunoscut, în fața statuii lui Ovidiu, în jurul orei două după amiaza.

— Văd că vineri nu s-a învoit nimeni... am remarcat.

— Așa-i. Aveți dreptate, a confirmat, după ce, săltându-se de pe scaun, a privit peste umărul meu la pagina unde țineam deschisă condica.

— Sau este vorba de o simplă omisiune... mi-am dat cu presupusul, cu o nevinovăție de înger.

— Vă asigur că dacă n-am consemnat nicio învoire, aceasta n-a existat! a devenit brusc circumspect.

— Dar plecări în interesul serviciului au existat în această zi? mi-am adus aminte că trebuie să întreb.

— Știți... a început el, cu bunăvoința unui profesor care se străduiește să bage în capul unui elev dificil de ce doi ori doi nu poate fi egal decât cu patru, serviciul comercial, prin specificul muncii sale, trebuie să fie în permanentă legătură cu furnizorii, clienții și organizațiile de transport... în aceste condiții, este firesc ca funcționarii mei să aibă mult teren de făcut în cursul zilei...

— Există o evidență a acestor deplasări? l-a înghesuit Dan, ceea ce a demonstrat că este mai sensibil ca mine la alergia provocată de vorbăria goală.

— Nu! Pentru ce mi-aș pierde timpul cu o evidență complet inutilă față de natura muncii noastre? Oamenii mei au niște sarcini precise. Pentru a le putea rezolva trebuie să ia legătura cu factorii de care depinde soluționarea problemelor ce se ivesc. Iar acest deziderat nu poate fi atins decât printr-un contact direct și zilnic cu întreprinderile colaboratoare...

A venit rândul meu să fac alergie:

— Cel care pleacă din întreprinderea dumneavoastră cu sarcini de serviciu, cred că poate să-și rezolve, în timpul cât este pe teren, și unele probleme personale. Nu? am insinuat.

Deși nu tocmai mulțumit, a fost nevoit să-și încline capul aprobator.

— Atunci la ce mai folosește condica de învoiri? a țâșnit colaboratorul meu, înfuriat că ne-a lipsit de un important mijloc de control.

Pentru că nu venisem în această întreprindere pentru îmbunătățirea evidenței muncii, am intervenit mai înainte ca Dan să reușească să deterioreze pe de-a întregul relațiile noastre cu tipul din fața mea.

— Tovarășe Airinei, modul în care vă organizați munca vă privește numai pe dumneavoastră. Noi dorim să știm cine sunt persoanele care au fost plecate din întreprindere vineri.

— Pentru mine toate zilele săptămânii sunt la fel și nu

pot ține minte cine și când, într-o anumită zi, a fost plecat.

— Dumneavoastră ați fost vineri, în jurul orei două după amiază în întreprindere? nu l-a slăbit Dan.

— Da. În mod cert. Eu plec foarte rar, deoarece pentru a putea coordona munca celorlalți trebuie să fiu în permanență prezent.

Am vrut să-l concediez, dar mi-am adus aminte că mai rămăsese ceva de clarificat.

— Unul direct, celălalt prin centrală? am întrebat, arătând spre cele două aparate telefonice de pe birou.

A confirmat.

— Aveți un telefon direct și dincolo? am arătat cu capul spre încăperea în care lucrau subalternii lui.

— Nu. Acesta este unicul aparat cu fir direct al serviciului nostru. Toate celelalte sunt conectate prin centrala întreprinderii.

— I-am mulțumit pentru colaborare și l-am rugat să ne trimită pe altcineva la audiere.

— Mă duc să dau o raită pe la centrala telefonică, mi-a zis Dan, ridicându-se plin de silă și pornind spre ușă.

Întrucât cunoșteam zicala: „Încercarea moarte n-are!”, am ridicat cu indiferență din umeri și el a plecat.

Prima persoană pe care mi-a trimis-o Airinei a fost dactilografa. Nu știu cum au căzut sorții pe ea. Dacă a fost animat în alegerea sa de cavalerismul datorat

sexului slab, sau frumos (cum spun cei care n-au ajuns misogini), mai bine se abținea. Cu suplimentul de guși care-i atârnau sub bărbie, cu deplasamentul de circa 80 de kilograme și cu stratul gros de fard ce-i camufla obrazul ca o mască rituală, Airinei comisese o greșeală de neiertat la adresa sexului care crede cu toată convingerea că numai datorită prezenței lui se datorește viața cu caracter paradisiac a bărbaților de pe pământ.

Deși ea ar fi putut scrie anonima pasată lui Vorba mai bine ca oricine, nu prea o vedeam cum ar fi putut manevra un tun de buzunar de calibrul 45. Dacă mai luam în considerare și faptul că marinarul Renard se întâlnise, înainte de a fi suprimat, cu un bărbat, nu cu o femeie, puteam să mă lipsesc de audierea ei. Dar n-am făcut-o. Nu aveam voie să exclud posibilitatea ca ea, în calitate de complice, să fi dactilografiat textul scrisorii care-mi reținuse atenția.

— Am să vă rețin numai câteva minute.

— Vă stau la dispoziție cât doriți. Treburile de dincolo pot să mai aștepte, a spus, cu dispreț, arătând cu capul spre biroul alăturat.

După ce mișcarea pendulară imprimată de gestul ei suplimentului de guși a contenit, am întrebat-o:

— Cine mai are acces la mașina dumneavoastră de scris?

— La mașina mea...? s-a mirat ea.

— Adică cine mai scrie la ea, în afară de dumneavoastră?

— Nimeni... Numai eu lucrez cu ea...

— Și după-amiaza, după terminarea programului?

— După-amiaza, ce?

— Dacă, după plecarea dumneavoastră de la serviciu, apare necesitatea scrierii unei corespondențe urgente, cine vă înlocuiește?

— Corespondență urgentă? După-amiaza...? s-a mirat ea și mai mult.

Am aprobat.

— Nu există o astfel de corespondență nici ziua, iar după-amiaza când nici n-are cine-o semna?

Era evident că n-ajungeam nicăieri dacă n-o luam mai direct.

— Cine dintre colegii dumneavoastră de birou mai știe să bată la mașină?

— N-am idee! a replicat ea, de astă dată înțepată; probabil că perseverența cu care mă ocupam de mâzgălirea notesului începuse s-o calce pe nervi.

S-a deschis ușa, și Dan a venit să se așeze pe scaunul de lângă mine.

— La terminarea programului mașinile de scris se încuie cu lacătul. E adevărat? am spus, cu intenția de a termina discuția.

— Bineînțeles!

Am vrut să mă ridic în picioare, pentru a pune capăt modului în care-mi pierdeam timpul, când Dan a zis:

Errare humanum est... Adică omul este supus greșelii, s-a grăbit să adauge, când și-a dat seama că dactilolografa îl privește ca și cum i-ar fi adresat o grosolănie. Se mai întâmplă să uitați mașina neîncuiată la plecare?

A început prin a face un gest de infirmare, apoi, probabil datorită zâmbetului ce-i adresa Dan, s-a răzgândit:

— Foarte rar, a admis, apoi, devenind prudentă, s-a grăbit să completeze: Dar și într-o astfel de eventualitate, mașina nu rămâne descuiată. Ultimul coleg care părăsește biroul are obligația să verifice dacă dulapurile și mașina de scris sunt încuiate.

— Deci dacă găsește mașina de scris descuiată, pune lacătul și ia cheia cu el, am zis, devenind atent.

— O... Nu! Cheia trebuie să rămână la birou, încuiată, alături de celelalte chei de la dulapuri, într-un sertar al mesei mele de lucru, a spus, scoțând, dintr-un buzunar al rochiei ei strident colorate, un inel cu chei.

— Care este cheia sertarului despre care ne-ați vorbit?

A ales una dintre ele și mi-a arătat-o. Eram edificat, dintr-o singură aruncătură de ochi. Cheia pe care mi-a vânturat-o pe sub nas aparținea unui tip de broască ce putea fi descuiată și cu un cui.

Am rugat-o să-mi spună ce a făcut vineri și sâmbătă seară.

Când a ieșit din încăpere, era iar indispusă, deoarece Dan nu i-a mai acordat nicio atenție.

— Deci, imposibilitatea utilizării mașinii de scris de către o altă persoană, în afara dactilografei, este o legendă... am cugetat, cu glas tare.

— O legendă legendară... a început Dan.

— Ai aflat ceva? l-am întrebat, reamintindu-mi că plecase să discute cu operatoarea centralei telefonice.

— A exclus posibilitatea de a fi dat vreo legătură telefonică unei persoane care nu știa românește, a ridicat el din umeri.

— Nici nu-i de mirare. Dacă unei taxatoare de troleibuz îi poți arăta un bilet pe care este notată o adresă, ai toate șansele să ajungi la locul dorit, chiar și când ești mut. Când vrei însă să recurgi la aceeași metodă pentru a obține o legătură telefonică printr-o centrală, mai bine te abții.

— Și totuși, Renard când a coborât pentru prima dată pe uscat a dat cuiva un telefon. După toate prezumțiile noastre, corespondentul lui ar trebui să lucreze în acest serviciu.

Am început prin a-l aproba și am terminat printr-o ridicare din umeri.

— Neștiind să vorbească românește, singurul mod de

a lua legătura cu cineva din serviciul comercial era să cheme prin telefonul cu fir direct...

— Vineri între orele două și trei după-amiaza când a coborât Renard pe țărm, noi audiam în această încăpere!... Și nu-mi amintesc să fi sunat cineva! s-a înfuriat el.

— Nici cu.

— Și atunci unde a sunat?

— Ar fi grozav dacă am putea afla.

— Dacă, așa cum presupunem, l-a sunat pe criminal, iar telefonul acestuia este instalat în oraș, n-ar fi cazul să revizuim felul în care privim cazul?

— Am face o greșeală. Ucigașul lui Vorba face parte în mod obligatoriu din personalul acestei întreprinderi, și aici trebuie să-l căutăm. În anturajul lui Renard și Courcel n-avem cum să-l găsim. Deci vom continua ancheta așa cum am început-o.

Și-a dat seama că am dreptate și n-a mai insistat.

Tocmai vream să-i spun că tare mult aș dori să știu pe unde se plimbă domnul Marinache, când s-a auzit un ciocănit în ușă și a apărut următorul martor.

— Petre Petre, mi-a șoptit Dan, după ce a aruncat o privire pe paginile unde consemnase audierea anterioară.

— Vă rog să luați loc, tovarășe Petre.

În timp ce-mi urma îndemnul, am realizat de ce-mi

păruse figura lui atât de cunoscută, încă de la prima noastră întâlnire. Era leit sergentul George Carter, asistentul detectiv-inspectorului Jack Regan, un coleg de-al meu care-și câștigă pâinea la New Scotland Yard. Același păr blond-roșcat, aceiași pistrui și ochi albaștri, și, mai cu seamă, aceeași mutrișoară de adolescent obraznic.

Am început prin a-l întreba unde se afla și ce făcea în momentele legate de asasinarea lui Renard și a lui Courcel.

M-a privit drept în ochi și mi-a zâmbit înveselit, de parcă i-aș fi plasat cel mai bun banc din serialul lui Bulă.

— Sunteți indiscret, nu glumă! a constatat el.

— Deh, asta ne este meseria, am admis, arătându-mă tot atât de amuzat ca și el. Deși n-aveam nicio chemare pentru buna lui dispoziție.

— Bineînțeles, fiecare cu meseria lui... a zis, într-un amestec de înțelegere și compasiune. Mai aveți și alte întrebări? s-a interesat, pe când își sprijinea palmele pe rama biroului pentru a-mi demonstra că intenționează să decoleze de pe scaun.

— Mai întâi să le epuizăm pe cele la care ați omis să răspundeți, i-am propus, încă calm.

— Mi-a părut bine că v-am revăzut, a zis, ridicându-se în picioare.

Mi-a arătat spatele și a pornit spre ușă. Avea un

costum bine croit, din lână bej, cu o dungă fină maronie.

— Buletinul dumneavoastră de identitate, vă rog! am cerut, după ce l-am lăsat să pună mâna pe clanța ușii.

— Pentru ce? a spus, arătându-mi din nou mutrișoara lui pistruiată. Renunțase s-o mai facă pe sarcasticul. Era uluit, sincer.

— Pentru a putea încheia un proces-verbal de contravenție... a precizat Dan, în locul meu, pe când îl privea de parcă ar fi reprezentat un maldăr de coji de cartofi ce trebuie strâns cu fărașul.

— Nu înțeleg... a spus, pendulându-și uimit privirea de la mine la Dan și retur.

— Conform prevederilor legale, martorii care ascund informații utile pentru desfășurarea unei anchete penale sunt amendați! l-a informat Dan, cu severitate.

— Iar dacă se apreciază că tăcerea martorului ar putea fi cauzată de vinovăția sau complicitatea lui în cauza cercetată, se poate dispune și o reținere la sediul Miliției. La început pentru douăzeci și patru de ore, apoi, cu aprobarea Procuraturii, cât se consideră că este necesar... am completat, cu intenția de a mai arunca un braț de paie uscate pe focul aprins de Dan.

— Vreți să spuneți că puteți aresta un om nevinovat? a vrut să știe, foarte contrariat.

— Dumneavoastră n-aveți atitudinea unui nevinovat, a unui om cinstit, de îndată ce ne obstrucționați

misiunea!... Misiunea de a captura un criminal, un criminal care a suprimat pe unul din colegii dumneavoastră apropiați! am zis, simțind cum începe să mi se mărească volumul ficatului.

Dan a renunțat să-și mai țintuiască notesul cu privirea. Se uita la mine îngrijorat. Probabil că, enervat de teribilismul sosiei sergentului George Carter, tonul meu devenise pătimaș.

— Poate doriți să răspundeți numai în fața avocatului dumneavoastră? Conform procedurii judiciare americane... a glumit Dan.

Tentativa colaboratorului meu și-a atins scopul. Pe când „George Carter" își reocupa scaunul, zâmbind jenat, mi-am simțit ficatul revenind la geometria lui normală.

— Știți... Sunt un suporter convins al nonimixtiunii în treburile altora... s-a scuzat el cu stângăcie.

— Vă asigur că nu din plăcere răscolesc prin dedesubturile nu tocmai curate ale semenilor mei... am zis conciliant.

M-a aprobat, dând din cap, și mi-a cerut să repet întrebările la care refuzase să dea explicații. Plăcerea i-a fost satisfăcută de Dan.

— Vineri în jurul orei două după-amiaza, nu-mi amintesc unde mă aflam... Cred că eram în fabrică. În aceeași zi, la ora unsprezece seara, eram în pat și, dacă

nu citeam vreun roman, în mod sigur dormeam...

— Singur? a întrebat Dan.

A aprobat.

— Sunt burlac și locuiesc singur.

— Și sâmbătă în jurul orei opt seara?

— Eram la o petrecere, acasă la o prietenă.

— Adresa și numele persoanelor care erau de față? am cerut.

După ce Dan i-a consemnat răspunsurile, ne-am sculat în picioare pentru a-i arăta că audierea e terminată.

— Asta a fost totul? s-a mirat, urmându-mi exemplul.

— Deocamdată, da.

A făcut un gest de dezamăgire și s-a îndreptat spre ușă.

— Știți să bateți la mașină de scris? l-a mâncat pe Dan limba.

— Nu repede ca o dactilografă, dar merge. Aveți ceva de scris la mașină? s-a oferit el.

— S-ar putea. Vă mulțumesc cu anticipație, m-am arătat eu bucuros de oferta sa.

— Pentru momentele-cheie ale suprimării marinarului Renard n-are alibi. Dacă reușim să dovedim că participarea lui la serata de sâmbătă seară este fictivă, poate că ne-am găsit omul de care avem nevoie, a zis Dan, când am rămas singuri.

Am clătinat capul.

Criminalul nu-i un ageamiu. Sunt convins că are alibiuri pentru toate momentele incriminabile... Apropo, renunță să mai chestionezi martorii dacă știu să bată la mașină. În afară de faptul că răspunsurile lor nu vor aduce nicio clarificare, criminalul își va da seama că suntem în căutarea autorului anonimei. Și nu mă simt obligat să-l țin la curent cu direcția în care ne-am orientat cercetările... l-am prelucrat, când a intrat în birou un alt funcționar.

Era Olteanu. Grăsanul pe care-l cunoscusem puțin mai înainte, în celălalt birou.

A ținut să mai dea încă o dată mâna cu mine. Era atât de transpirată, încât am avut senzația că strâng în palmă un crăpcean[20] atunci scos din apă.

— Cum merge ancheta? s-a interesat el, jovial, pe când scaunul pe care și-a așezat gabaritul depășit scotea o chelălăitură de câine călcat pe coadă.

Până să-i răspund că investigațiile sunt aproape terminate, deși nu eram convins că mă aflu nici măcar în fața unui început promițător, a continuat grăbit ca un accelerat plecat din gară cu întârziere:

— Trăsnit om și Marinache! Nu numai că-i punea coarne lui Vorba, dar îl mai și omoară...

---

[20] Crap, diminutiv.

Am deschis gura pentru a-i domoli asaltul verbal, însă n-am avut răgazul s-o fac.

— ...Da' din toată chestia asta, eu un lucru nu pot pricepe... Cum de s-a încurcat o gagicuță atât de mișto, ca nevestica lui Vorba, cu un pirpiriu atât de nasol ca Marinache. Când îl vedeam cât e de firav și jigărit, mă întrebam dacă a avut vreodată de-a face cu o femeie... Și el, coțcarul, lucra tare! Na, să mai crezi în aparențe.

— Tovarășe Olteanu, am contracarat energic pentru a-i respinge șarja prin care-mi decima resursele de răbdare, când l-ați văzut pe Vorba ultima oară în viață?

Intervenția mea a fost atât de intempestivă, pentru el, încât a rămas descumpănit.

— Aceeași întrebare fiind valabilă și pentru Marinache, am adăugat, pentru a mă asigura de beneficiul dezorientării sale.

După aerul profund gânditor pe care l-a adoptat, ceva à la Arhimede cu o clipă înainte de a țâșni din baie strigând Evrika, am știut că am câștigat partida.

— Marți... Nu, miercuri seară, s-a decis el.

— Puteți preciza ora și locul unde l-ați văzut?

— Sigur! În jurul orei opt, când, înainte de a pleca acasă, m-am dus să-l anunț ce comenzi avem de onorat pentru a doua zi. Știți, așa se lucrează la noi, științific. Pentru a evita expedierile cu întârziere, anunțăm din timp magazia...

— Unde l-ați găsit? l-am ghidonat eu, repede, de teamă să nu-și deterioreze din nou bara de direcție.

— La secția de conservare a caviarului.

— Ce făcea acolo?

— Păi, ce să facă?... Împreună cu Marinache și Radu verificau calitatea caviarului din cutii.

— De ce este necesară verificarea calității caviarului?

— Pentru că, cu ani în urmă, un beneficiar extern a reclamat că sub stratul de caviar din cutiile expediate se aflau niște bureți din cauciuc. Pricepeți?

— Adică fusese sustras o parte din caviar?

— Exact. Și la prețul caviarului, o astfel de operație este al dracului de bănoasă.

— Cine s-a făcut vinovat de această subtilizare?

— Sustragerea a fost făcută după expedierea mărfii. Cum însă n-au existat probe, partenerul străin a fost despăgubit. Totodată, pentru a se evita pe viitor astfel de situații, s-a dispus ca odată cu cantitatea să se verifice și calitatea caviarului din cutii.

— Cum se face această operație?

— Simplu. Se introduce o țeavă de sticlă, ca cea de sifon, până la fundul cutiei, apoi se astupă cu degetul orificiul superior. Când sonda este trasă afară, se poate vedea întreaga structură a conținutului de caviar. Urmează îndepărtarea degetului de pe capătul superior al sondei și icrele alunecă înapoi în cutie.

— Cine se ocupa cu această operațiune? Vorba?

Mi-a confirmat.

— Fiind vorba doar de o predare-preluare a gestiunii, trebuie să consider că acest control era cauzat de lipsa de încredere în onestitatea lui Marinache?

— Nu. Cinstea lui Marinache n-a fost pusă niciodată sub semnul întrebării. Se făcea verificarea calității, deoarece odată cu inventarierea se pregătea și marfa destinată pentru export. Care, de altfel, a și fost expediată a doua zi. Între timp s-a primit și confirmarea recepției din partea beneficiarului.

Ultima precizare a lui Olteanu mi-a strivit optimismul pe care-l simțeam că încolțește în mine. Deci mobilul uciderii lui Vorba nu era legat de o sustragere de caviar.

Mulțumindu-i martorului pentru explicațiile date, l-am rugat să-mi spună cum și-a petrecut timpul în momentele care ne interesau.

— Vineri la ora două după amiază?... a repetat el, gânditor.

Am aprobat. El a continuat să mă privească cu un aer absent, apoi a avut o scurtă tresărire și m-a examinat bănuitor:

— Intenționați să-mi luați o declarație scrisă?

— Ce importanță atribuiți formei sub care este înregistrată depoziția dumneavoastră? am întrebat intrigat.

— Dacă veți fi de acord să considerați că precizarea mea are numai un caracter confidențial, am să vă răspund cinstit. În caz contrar, am să declar că mă aflam în fabrică și nu veți putea dovedi contrariul. Nu intenționez să vă îngreunez munca, dar nici n-am chef să mă aleg cu o sancțiune! m-a anunțat, cu convingere!

— Eu nu mă ocup de felul în care este respectată disciplina muncii în întreprinderea dumneavoastră. În cazul însă că vă știți amestecat într-un mod negativ în ancheta pe care o întreprind, vă atrag atenția că tot ce veți spune va putea fi utilizat împotriva dumneavoastră, l-am avertizat.

— Doar nu credeți că l-am omorât eu pe Vorba? a făcut el ochii mari.

— Dacă nu l-ați ucis dumneavoastră, n-aveți de ce vă teme. Vă ascult.

A mai ezitat o clipă, apoi s-a decis să-și ia inima în dinți, dar numai la figurat.

— Vineri la ora două mă aflam la un birt din apropiere. Mi se făcuse foame și m-am dus să mănânc o ciorbă de burtă... a zis, plecându-și capul, rușinat ca un elev surprins cu fițuica în palmă în timpul tezei.

— Vă rog să precizați numele birtului, a cerut Dan, la meserie.

Olteanu i-a făcut pe plac.

— V-a văzut cineva acolo? a mai vrut să știe

colaboratorul meu.

— Am fost împreună cu Florea.

— Colegul dumneavoastră? am zis, arătând spre ușa biroului alăturat.

— Vineri, în jurul orei unsprezece noaptea, unde vă aflați? a continuat Dan, după ce martorul a răspuns pozitiv la întrebarea mea.

— La Matei, a arătat el cu capul spre încăperea unde lucra. Era ziua soției lui și i-am tras un chef strașnic...

— Cine a mai participat la petrecere?

— Florea cu soția și eu, care sunt burlac, a ținut să adauge, cu mândrie, de parcă ne spunea că el este Dudu Georgescu[21], dacă nu chiar Beckenbauer[22].

— Iar sâmbătă seara, în jurul orei opt?

— Mă aflam tot la Matei, pentru a continua ce începusem vineri...

— În aceeași formație?

— Da, plus Gigi Radu, care, aflând că se lasă și cu un pocheraș, a venit să ne întărească rândurile.

După ce a ieșit din birou, scaunul din fața mea a fost ocupat în mod succesiv de cei doi colegi în compania

---

[21] Dudu Georgescu (n. 1 septembrie 1950, București) este un fotbalist român, retras din viața sportivă.

[22] Franz Anton Beckenbauer (n. 11 septembrie 1945, München, este un antrenor, manager și fost jucător de fotbal, supranumit der Kaiser („Împăratul") datorită stilului său elegant de joc și calităților sale de lider.

cărora se aflase vineri și sâmbătă seara. Întrucât ambii au confirmat depoziția lui Olteanu, audierea lor a fost scurtă.

Așteptându-l pe Gigi Radu, care trebuia să vină de la magazia de expediții, am pus mâinile în cruce pe piept, precum un elev cuminte, și am ridicat privirea spre tavanul încăperii.

L-am auzit pe Dan răsfoindu-și notesul, și am știut ce va urma. Nu m-am înșelat.

— Deci, pentru momentele-cheie ale anchetei, situația se prezintă astfel: șeful de serviciu, Airinei, se află acasă la el împreună cu familia sa... Dactilografa, idem... Olteanu, Gigi Radu, Florea și Matei au fost împreună cu familiile lor... în consecință singurul suspect este Petre Petre, n-are alibi pentru ziua de vineri. Sâmbătă seară susține că a fost cu o cucoană. Va trebui să verificăm. Una peste alta, deocamdată este singurul nostru suspect.

— Cei care se știu cu musca pe căciulă se feresc să atragă atenția asupra lor. Petre Petre s-a abătut de la această linie. La începutul audierii a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a părea suspect. De ce? Oare nu pentru că îi era indiferent ce credeam despre el, fiind nevinovat?

Așa cum noi știm să ne transpunem în pielea unui criminal pentru a-i putea pricepe logica, de ce n-am

admite că și un criminal isteț este capabil să prezinte o situație în așa fel încât noi s-o răstălmăcim cum îi convine lui? Deși vinovat, se prezintă cu ostentație drept suspect, scontând că tocmai din această cauză ne vom grăbi să-l excludem din cercul bănuiților.

— Posibil să ai dreptate. Îi vom verifica alibiul, am admis, în timp ce începuse să ciocănească cineva în ușă.

Era Gigi Radu. După ce s-a așezat pe scaun, am formulat întrebările pe care le adresam de mai bine de patru ore celor care intrau în încăpere.

— Vineri la ora două după amiază?... În fabrică, bineînțeles! s-a mirat el.

— Și seara, în jurul orei unsprezece?

Cred că întrebarea mea nu i-a plăcut. Numai așa îmi explic modul în care m-a fulgerat cu privirea.

— Sunt obligat să răspund la această întrebare? a vrut să știe.

— Nu. Dar ar fi de preferat am spus, terorizat de teama că intenționează să repete tactica lui „George Carter". Sunt convins că ficatul meu n-ar mai fi fost capabil să reziste unui nou asalt de enervare.

— Am fost la o prietenă de-a mea, s-a decis el.

Dan, cu indiferența unui metronom, a intrat pe fir:

— Numele și adresa, vă rog.

— Lucrează aici, în fabrică. N-aș vrea să se afle...

— Fiți liniștit. Vom proceda cu tactul cuvenit, l-am

asigurat eu.

— Antonia Igran. La serviciul contabilitate.

— Vă mulțumim. Sâmbătă seară, în jurul orei opt, unde vă aflați? am întrebat, deși cunoșteam răspunsul din audierile anterioare.

După ce mi-a confirmat că jucase pocher cu colegii lui, a plecat pentru a-i trimite la noi pe cei trei muncitori care lucraseră în seara uciderii lui Vorba în secția de încărcare a peștelui proaspăt în lăzi.

Audierea lui Matei, Albu și Gherasim s-a terminat repede. Vineri seară au stat acasă cu familiile lor, iar sâmbătă după-amiaza au fost nevoiți să lucreze din nou în fabrică pentru a expedia o marfă restantă. Cum au lăsat lucrul la ora șase și jumătate, era exclus ca vreunul dintre ei să ajungă într-o oră și jumătate la București pentru a-l putea ucide pe francezul de la hotelul „Union".

— Am tras pe alături, a remarcat Dan, rămânând din nou singuri în încăpere. Probabil că năvodul pe care l-am aruncat, fiind subdimensionat, n-a prins peștele căutat.

— Aria năvodului a ținut seama de faptul că asasinul, în mod obligatoriu, trebuia să se fi aflat în fabrică în noaptea suprimării lui Vorba și totodată să fi avut posibilitatea să scrie și să plaseze printre hârtiile victimei anonima.

— Dacă ne-am face că uităm de scrisoare, am putea confecționa un năvod mai mare, mi-a sugerat el.

— Nu, Dane. Nu putem renunța la pista oferită de scrisoare. Deși nu-i pricep rostul, știu că în această întreprindere, mai exact în cadrul serviciului comercial, s-au consumat două fapte extraordinare. Mai întâi se oferă o informație anonimă, apoi persoana căreia îi fusese destinată este ucisă. Putem oare exclude legătura dintre aceste acțiuni? Nu. Avem de-a face cu două momente consecutive. Scrisoarea, aș spune, urmărea să înlăture necesitatea omorului, dar victima, Vorba, a reacționat altfel decât a prevăzut cel care, ulterior, i-a luat viața.

— Sau a intervenit ceva neprevăzut în intervalul de timp care a precedat asasinatul, a completat Dan.

— Foarte probabil! Dar oricum o-ntoarcem, aceeași mână a scris anonima și a apăsat și trăgaciul revolverului. Și pentru ca asasinul să poată scrie mârșava lui informare și, totodată, să poată suprima victima, în mod obligatoriu trebuia să facă parte din anturajul acestuia, să lucreze în această întreprindere. Să lucreze chiar în seara împușcării lui Vorba, m-am dezlănțuit eu. Cum năvodul la care te-ai referit a cuprins această categorie de persoane, rezultă că noi am discutat deja cu criminalul.

— Logica este perfectă, dar cu o condiție: să facem o

totală abstracție de faptul că există și un oarecare domn Marinache! m-a torpilat Dan... Faptul că a fost semnalat în Timișoara, care-i un oraș de graniță, n-ar putea oare indica faptul că, conștiința lui, nu tocmai curată, îl îndeamnă să spele putina? Admițând că n-a și făcut-o până acum.

— Dacă Marinache s-a aflat sâmbătă la ora cinci după-amiază la Timișoara, cum a putut să-l ucidă două ore mai târziu pe Claude Courcel, care se afla la o distanță de 500 de kilometri, în București?

— Chestia asta mi-a scăpat, a recunoscut, apoi brusc s-a răzgândit: Întrucât Marinache n-a mai intrat în fabrică de miercuri seara, când a participat la inventarierea gestiunii, n-am putea admite că telefonul pe care l-a dat marinarul Renard vineri, între orele două și trei, îi era lui adresat? a spus cu candoare.

Asta da întrebare încuietoare. Era o eventualitate care nu putea fi exclusă. Mi-am proptit cotul pe birou și maxilarul în podul palmei, de parcă m-ar fi apucat o durere acută de măsele.

— Deci complicitate? am zis, după ce mi-am stors câteva clipe mintea.

— Cam așa ceva.

În omorurile care nu sunt comise în timpul unui atac tâlhăresc, nu prea apar asocieri.

— E o regulă absolută?

— Într-adevăr, nu putem exclude posibilitatea ca Marinache să fie implicat în cazul ce-l anchetăm. Însă cum pe el n-avem de unde să-l luăm, deocamdată, să încercăm să-i depistăm complicele.

— Dacă ultimele două persoane care l-au văzut pe Vorba în viață, având totodată și posibilitatea să-l suprime și să-l plaseze într-o ladă de pe linia conveierului, sunt Marinache și Radu, înseamnă că te referi la ultimul?

— Obiecțiuni?

— Principial, nu. Faptic, da. Sâmbătă, când a fost ucis Courcel, Radu juca pocher cu trei colegi de-ai lui. Să-i considerăm pe toți complici? m-a ironizat el.

— Fără bancuri proaste! i-am retezat macaroana. Cazul este atât de complicat și, aparent, complet lipsit de logică, încât dacă nu facem o delimitare, o partajare a problemelor, n-o să-i mai dăm de capăt niciodată. Repet, și vreau să fie pentru ultima oară, ne concentrăm atenția asupra cazului Vorba. În exclusivitate. Pricepi?

În tăcerea care s-a lăsat în încăpere, apelul telefonului mi s-a părut mai puternic ca zgomotul provocat de o canonadă navală.

Cum țârâitul aparatului nu mai contenea, Dan s-a ridicat de pe scaun și a pornit spre biroul alăturat pentru a-l chema pe Airinei să răspundă la telefon. N-a apucat însă să-și realizeze intenția, deoarece ușa s-a deschis

mai înainte de a ajunge la ea și dactilografa m-a anunțat că eu sunt persoana căutată la telefonul interior.

— Dorește să vorbească cu dumneavoastră un tovarăș maior de la București.

Am ridicat receptorul. Era Fănică Ciocârdel. A început prin a-mi povesti la câte telefoane m-a căutat până m-a dibuit. Eram prea preocupat de ineficacitatea mea pentru a găsi resurse să-l întrerup. Probabil mirosind în cele din urmă că tăcerea mea nu-i a bună, a trecut la problema pentru care mă căutase. Șansa mea a fost că l-am ascultat stând pe scaun.

— Mai ești la telefon? a întrebat, constatând că continuu să tac.

— Nu... am oftat. Anunță-mă cum primești informații suplimentare... am zis, închizând telefonul, fără să-mi mai iau la revedere de la el.

— Ce, iar a mai fost omorât vreunul? a sărit Dan, intrigat de mutra deprimată pe care o arboram.

— Tipul lichidat la „Union", Claude Courcel, știi cu ce se, ocupa?

— Era reprezentantul unei întreprinderi de...

— Pe dracu! Era inspector la Interpol, Venise cu misiunea de a transmite Biroului Național Interpol un material informativ pentru declanșarea unei cercetări criminale pe teritoriul românesc. Cum asupra lui nu s-au găsit niciun fel de documente, mobilul suprimării

sale este evident.

— Despre ce era vorba în materialul pe care-l aducea? a spus Dan, încă năucit de vestea transmisă de Ciocârdel.

— Ambasada Franceză nu cunoaște decât misiunea emisarului Interpolului, nu și conținutul acesteia.

— Nefiind destul de scârbos cazul de care ne ocupăm, pentru ca salata să fie completă i s-au mai adăugat și niște implicații externe. Abia acum să te ții ce-or să tabere șefii pe noi! a remarcat el, cu un uimitor bun-simț.

— Nu numai atât, dar a căzut și varianta predării cazului Securității. Courcel fiind ucis în timpul unei misiuni, iar misiunile Interpolului fiind strict limitate la cercetări criminale, este evident că afacerea pe care o anchetăm nu îmbrățișează aspecte de siguranță a statului... Așa că să ne apucăm serios de treabă...

— Că până acuma am jucat leapșa pe ouate... m-a îngânat Dan, cu o uitătură de comandant de lagăr de exterminare nazist.

Am continuat ca și cum nu l-aș fi auzit:

— Mergem la contabilitate. După ce discutăm cu Antonia Igran despre modul în care și-a petrecut timpul vineri seară în compania lui Gigi Radu...

— Apoi aceeași verificare și pentru Petre Petre... a adăugat Dan, cu nepăsare.

— Ai vreo propunere mai bună?
— Nu.
— Atunci să mergem!

*

Nici n-am apucat să deschid ușa serviciului comercial pentru a putea face cunoștință cu Antonia Igran, că a și dat năvală după noi „George Carter".

— Cum ați plecat, v-a căutat de la miliție... a zis el, respirând cu greutate, ca după o cursă de 5000 de metri plat. Spunea să vă urcați imediat în mașina care vă așteaptă la intrarea fabricii...

I-am mulțumit pentru deranj. Pentru vestea adusă n-aș fi avut niciun motiv s-o fac. Nu de alta, dar, în ultimii cincisprezece ani, de când meseria mea mă obligă să-mi vâr nasul prin treburile ticăloșilor, n-am fost chemat niciodată, așa, val-vârtej, pentru a mi se servi un pahar de coniac Metaxa și o felie de tort din ciocolată. Să mi se fi oferit tocmai astăzi o astfel de ocazie...? Aș!

Capitolul XIV
Fugarul

Când am zărit gara orașului, la vreo două sute de metri, mașina a virat la stânga și a oprit pe partea dreaptă, în fața unui scuar cuprins între două blocuri cu

zece etaje. În șirul de autovehicule oprit înaintea noastră am zărit o ambulanță și două mașini cu semnalizator rotativ pe capotă.

— Acolo sunteți așteptați, a zis șoferul, arătând spre poteca acoperită cu pietriș, care despărțea în două părți simetrice zona verde.

În grupul de opt-zece oameni, civili sau în uniformă albastră, concentrat pe alee, la zece-cincisprezece metri de la stradă, l-am zărit pe maiorul Stoica. Ne-a văzut și el și ne-a făcut semn cu mâna să ne apropiem.

— În sfârșit, l-am găsit pe „El Fugitivo”... Dar nu cum am fi dorit... a zis, după ce grupul s-a despărțit în două pentru a putea vedea ce le reținuse atenția până la venirea noastră.

În mijlocul aleii se afla un canal deschis. În stânga era capacul din fontă, iar în dreapta un tip întins pe pietriș, cu fața în sus. Era brunet, circa patruzeci de ani, statura mijlocie-mică, foarte suplu, ca să nu spun numai piele și os. În spatele urechii drepte avea o gaură cât o monedă de 5 bani, iar lângă cea stângă o cavitate cu care începusem să mă familiarizez în ultimele cinci zile.

— Marinache? am avut eu o presimțire.

A aprobat și s-a declanșat:

— În jurul orei zece, dânsul, a arătat spre un tip îmbrăcat cu o salopetă, care într-o mână ținea un cârlig din oțel, iar în cealaltă un registru cu coperta soioasă, a

coborât pentru a citi consumul de apă al imobilelor. Victima era prăvălită înăuntru. Te-am anunțat cu întârziere. Deoarece a trebuit să facem identificarea victimei. La fel ca și marinarul de la Mamaia, înainte de a fi abandonat în cămin, i s-au luat actele.

— Când a survenit moartea?

— În urmă cu aproximativ șase zile, a răspuns medicul legist. După urmele de pulbere din jurul rănii, împușcarea s-a executat de la o distanță de circa jumătate de metru.

— Asasinul ori a ajuns victima din urmă, ori mergea alături de ea când a tras. Locatarii, a arătat Stoica spre cele două imobile care încadrau scuarul, n-au auzit nimic. Ceea ce-i destul de curios.

— Asasinul utilizează o armă cu surdină, am zis.

Nepărând prea convins de afirmația mea, i-am povestit ce a constatat laboratorul de balistică după uciderea francezului de la hotelul „Union".

— Aș spune că a fost omorât în aceeași noapte cu Vorba, a zis Dan, din spatele meu.

— Numai așa se explică dispariția lui fără nicio urmă, am aprobat. Probabil că, de îndată ce a ajuns acasă, asasinul i-a dat un telefon și l-a atras în cursă.

— Dacă prezumția este corectă, rezultă că autorul omorului nu-i era străin, altfel n-ar fi plecat noaptea de acasă pentru a se întâlni cu un necunoscut... Aceasta

explicând și faptul că-i știa numărul de telefon, a completat Stoica.

— Se cunosc bine, doar au lucrat în aceeași întreprindere, am afirmat.

— Știi cine este? s-a precipitat Stoica.

— Dacă aș fi în stare să stabilesc mobilul acestor asasinate realizate ca pe bandă rulantă, aș putea pricepe și cine este interesat în producerea lor. Așa însă... Numai bănuieli.

— Pot ridica victima? a întrebat medicul legist, cu simțul practic al meseriei lui.

Stoica, după ce m-a consultat cu privirea, a confirmat, apoi am pornit împreună spre stradă, unde datorită înserării începuseră să se aprindă lămpile cu neon ale iluminatului public.

— Nicule, a zis el, sunt cel din urmă care ar putea să-ți facă imputări asupra modului în care conduci ancheta, totuși nu mă pot abține să nu-ți fac o întrebare. Cât timp crezi că vom mai continua să ne menținem în postura de ciocli care adună cadavrele semănate peste tot de un nebun?

— Nu-i nebun! am protestat.

— Dar cadavrele sunt cadavre, și mai înainte de a fi cadavre erau oameni! Oameni pe care noi avem datoria să-i apărăm, să-i protejăm...

L-am întrerupt cu un gest de nerăbdare.

— Și ai impresia că eu sunt mai mult decât un om?! Fac tot ce poate să facă un om din meseria mea. Mai mult nu-i posibil!... Pentru că nu sunt Mafalda. Infractorul este un individ deosebit de versat, care, în ciuda aparenței că ar ataca la întâmplare, știe cu precizie ce vrea... Iar eu nu știu și nu pricep nimic din motivele care-i animă acțiunile. Mai întâi mi-am spus că mobilul este furnizat de sustragerea unei mari cantități de caviar destinat exportului, ceea ce mi-ar fi permis să stabilesc, relativ ușor, cine era interesat în această malversație[23], și deci care-i vinovatul. Dar, mai înainte de a merge pe această pistă, aflu că beneficiarul extern confirmă primirea întregii furnituri expediate. Și cum beneficiarul plătește cu valută grea marfa pe care a primit-o, nu văd ce motive ar avea să se lase păcălit cu niște minusuri.

— Dar dacă primește plusuri?

— Exclus! În afara cântăririi la Tarom, există și verificarea vămii. Care e mai mult decât sigură. Adaugă la asta controlul financiar al întreprinderii și faptul că numai un idiot și-ar devaliza propria gestiune, și ajungi din nou de unde ai plecat. La zero!

— Chiar zero-zero? a întrebat el, îngrijorat.

— Nu, nu tocmai. Acum, după descoperirea

---

[23] Delapidare, deturnare de bani publici.

cadavrului lui Marinache, se impune cu pregnanță ideea că dacă trei oameni se întrunesc la un moment dat și apoi doi dintre ei sunt suprimați, cel de-al treilea ar putea să știe cu mult mai multe lucruri decât susține.

— Magazinerul Gigi Radu? m-a privit Stoica întrebător.

— Cam așa ceva. Dane, hai la „Pescarul", să stăm de vorbă cu el! am replicat dând mâna cu maiorul și pornind spre mașina de serviciu.

*

Când am ajuns la fabrică era deja întuneric. Întrucât Radu nu mai era în întreprindere, m-am dus la biroul personalului pentru a-i afla adresa de acasă. Dar nici aici n-am mai găsit pe nimeni.

— Trebuie să amânăm discuția pentru mâine, am conchis.

*

În jurul orei nouă, am coborât din lift pe palierul unde se aflau camerele noastre, gândindu-mă cu plăcere la satisfacțiile pe care le poate oferi un somn bun după o zi de tracasări succesive. După melodia pe care o fluiera Dan în surdină, și care, în ciuda faptului că este cel mai mare afon cunoscut de mine, aducea al naibii de mult cu *Stingerea*, cred că ne acordasem intențiile pe aceeași lungime de undă.

Când am ajuns la câțiva metri de camera mea, brusc,

buna-mi dispoziție s-a spulberat, ca semințele unei păpădii supuse unui puternic jet de aer. În fața ușii se afla postat un subofițer de miliție. Cum nu pierdusem niciun portofel cu bani și acte prin Constanța, nu aveam dreptul să sper într-o veste bună. Totuși, cu deznădejdea unui deznădăjduit foarte deznădăjduit, am mai îndrăznit să nădăjduiesc că poate aștepta pe altcineva. În definitiv, de ce n-ar fi avut o prietenă printre salariatele hotelului? Mai cu seamă că și remarcasem, chiar pe etajul nostru, o supraveghetoare care ar fi meritat cu prisosință să fie așteptată! Aș! Când am ajuns la vreo doi metri de el, a privit fișa cu numărul camerei care atârna de cheia din mâna mea. A ridicat ochii spre mine, mi-a zâmbit și m-a salutat cu mâna la cozorocul caschetei.

— Tovarășul căpitan Apostolescu?

— Cam așa ceva, am fost nevoit să recunosc.

— Să trăiți! Sunt comandantul autopatrulei 22. Tovarășul maior Stoica mi-a ordonat prin radio-telefon să vă caut și să vă rog să veniți la un eveniment.

— Ce s-a mai întâmplat? l-a întrebat Dan.

— Regret... Nu știu despre ce-i vorba. Misiunea mea se limitează numai la transportarea dumneavoastră, s-a scuzat subofițerul.

M-am întors și am pornit spre direcția din care venisem plin de optimism, numai cu câteva minute mai

înainte.

„În ultimele zile n-am făcut altceva decât să mă las dus de mână de alții, fără să știu unde anume. Sunt plimbat de parcă aș fi moaștele sfintei Paraschiva”... mi-am zis, cu năduf, când am început să cobor scara cu o călcătură apăsată.

*

După patru ore treceam din nou în revistă blocurile care mărgineau Bulevardul Republicii. Am depășit scuarul unde fusese descoperit cadavrul lui Marinache și am continuat să avansăm. La câțiva zeci de metri de gară, am virat la dreapta, pe o stradă laterală, cu imobile uniforme, de patru etaje.

Subofițerul care ne-a așteptat la hotel stătea în față, lângă șofer, și privea numărul blocurilor.

— Ioane, prima intrare pe dreapta, i-a spus colegului său de la volan.

Când am coborât pe trotuar, și-a consultat notesul și mi-a spus:

— Etajul trei, apartamentul 21. Doriți să vă așteptăm, tovarășe căpitan?

Întrebarea era mai mult decât stupidă. Eram expediat ca un colet nu-știu-unde, și mi se cerea să-mi mai exprim și intențiile. Am reușit să-mi stăpânesc furia. Nici subofițerul n-avea mai mult habar decât mine.

— Cred că ar fi bine să rămâi pe-aici până-mi dau

seama despre ce-i vorba, i-am zis, pornind spre intrarea imobilului.

Am pătruns în hol și m-am urcat în lift. Culoarul etajului trei, lat de circa doi metri și lung de vreo cincisprezece, era luminat, foarte slab, de un bec mic și plictisit de solitudinea la care era condamnat de economia excesivă de energie electrică. Am aruncat o privire spre stânga. La aproximativ trei metri era casa scărilor. M-am uitat spre ușile din fața mea și, cu ajutorul luminii din cabina ascensorului, am reușit să le disting numerele. Când Dan a închis portiera metalică a liftului, care, deschizându-se spre dreapta, ascundea câmpul vizual spre porțiunea respectivă a culoarului, am văzut doi ofițeri de-ai noștri ieșind din apartamentul a cărui ușă era instalată exact la extremitatea palierului. Gigi Radu a rămas în vestibulul bine luminat al locuinței sale, cu ușa larg deschisă, pentru a permite musafirilor săi să vadă pe unde calcă.

— Să trăiți, tovarășe căpitan! a zis locotenentul care avea în mână trusa criminalistică, când ne-am apropiat.

— Ce s-a întâmplat?

— O tentativă de omor asupra dânsului, mi-a răspuns, arătând cu capul spre Gigi Radu, care, recunoscându-ne, s-a grăbit să decoleze în direcția noastră.

— A încercat cineva să mă împuște, tovarășe căpitan!

a intervenit Radu, tulburat de parcă ar fi fost urmărit de Yeti, omul zăpezilor.

Dintotdeauna am evitat să-mi vâr nasul în probleme de parapsihologic. Probabil că această ignorare s-a datorat îndoielilor pe care le am asupra posibilităților omului de a realiza percepții extrasenzoriale, iar acum mi se demonstra că telepatia nu este o vorbă goală. Cu câteva ore mai înainte l-am căutat pe Gigi Radu și iată că, recepționându-mi dorința, m-a și poftit la el.

— Liniștiți-vă. Ce s-a întâmplat? am zis calm.

— Nu știu! S-a tras asupra mea! Ce altceva să vă spun? a replicat el surescitat.

— Poate ar fi mai bine să discutăm în casă... am propus, când am auzit o ușă în spatele meu deschizându-se.

— Tovarășe căpitan, mai aveți nevoie de noi? m-a întrebat din spate unul dintre ofițeri.

M-am întors și l-am privit drept în față:

— Când primesc raportul?

— În cel mult o oră va fi redactat și dactilografiat. Dacă veți considera necesar, îl veți putea consulta chiar în noaptea asta, la inspectorat. Noi, oricum, suntem de serviciu... a zis, privindu-mă pentru, o clipă cu insistență, apoi, salutând, l-a luat de braț pe colegul lui și au pornit în direcția liftului.

După felul în care mă privise, l-am priceput. Raportul

trebuia citit înainte de a trage concluzii asupra evenimentului la care fusesem chemat.

— Uitați-vă! a zis Radu, arătându-ne ușa dată la perete, când am intrat în vestibulul apartamentului.

La înălțimea clanței, spre mijlocul tablierei ușii, se vedeau două găuri circulare. Diametrul lor nu lăsa niciun dubiu asupra tehnologiei prin care fuseseră realizate. Prea îmi devenise familiară în ultimele zile pentru a n-o recunoaște dintr-o singură privire. Am închis ușa, m-am rezemat cu spatele de ea și am privit în față. Doi metri mai departe se afla o ușă triplă, tip glasvand. La aproximativ douăzeci de centimetri sub nivelul clanței, panoul de sticlă avea două spărturi cu marginile dantelate ca pânza de păianjen.

— A vrut să mă ucidă... a reînceput el, cu un glas nesigur, tremurat.

I-am făcut semn să aștepte sau să tacă, și am deschis ușa glasvandului. Am privit încăperea. Era un living-room. O bibliotecă mare, patru fotolii în jurul unei măsuțe rotunde, joasă, o combină radio-televizor, un birou cu furnirul asemănător cu al bibliotecii. Pe pereți, câteva rame de tablouri încadrau un amalgam de pete în toate culorile curcubeului, al căror mesaj artistic era interpretativ, funcție de numărul celor care și-ar fi pierdut timpul încercând să le găsească simbolul. Pe peretele opus glasvandului se afla fereastra, iar sub ea,

la vreo treizeci de centimetri de la parchet, două găuri mari, cât pumnul, prin care se vedea cărămida roșie. Sub locul de impact al proiectilelor, pe parchet și parțial pe covorul plușat, două mici grămezi de moloz.

— Când s-a întâmplat? am zis, întorcându-mă spre Radu.

— În jurul orei opt...

— Unde vă aflați când s-a tras asupra dumneavoastră?

— Pe palier... Tocmai ieșisem din lift. Nici nu mi-aș fi dat seama dacă nu vedeam urmele... a spus, arătând pe rând spre ușa de la intrare, spre glasvand și spre găurile din zid.

— Ați auzit zgomotul produs de armă?

— Nu.

— Atunci de unde știți că s-a atentat la viața dumneavoastră? Poate că se trăsese asupra ușii încă înainte de sosirea dumneavoastră acasă, l-am încercat eu.

— După ce am văzut găurile, mi-am amintit că după ce am ieșit din lift culoarul a fost luminat, din spatele meu, de două străfulgerări.

— Și zgomot? a întrebat Dan.

— Nu. N-am auzit zgomotul de împușcături... a ridicat el din umeri, descumpănit.

— Chiar niciun zgomot? am insistat eu.

— De împușcături în niciun caz... Acum, când mă gândesc, parcă am auzit în clipa străfulgerărilor ceva care aducea cu un strănutat... Altceva nimic.

— Dacă ați văzut efectele luminoase produse de explozia cartușelor de îndată ce ați ieșit din lift, probabil că s-a tras din direcția scării... am comentat eu, străduindu-mă să par tot atât de îngândurat ca și Isaac Newton când a încercat să priceapă de ce merele preferă să pice spre pământ, în loc să „cadă" în sus, spre cer.

— Evident! m-a aprobat cu convingere.

— În lift ați fost singur? a întrebat Dan.

— Da.

— Vă înapoiați acasă la ore fixe?

— Nu. Chiar dacă aș pleca de la serviciu la terminarea programului, ceea ce se întâmplă foarte rar, nu vin direct acasă.

— Asta înseamnă că atentatorul v-a așteptat pe scară până v-ați făcut apariția pe palier.

— Altă explicație nu văd, a aprobat dânsul.

— Dacă a așteptat pe scară, probabil chiar câteva ore, ar fi trebuit să atragă atenția locatarilor. Sunt convins că o chestionare a vecinilor ar putea să ne furnizeze niște date interesante despre semnalmentele agresorului, a zis Dan, fără adresă. Însă eu știam că a țintit ca la poligon, în decar.

— Eu mă gândesc că ar mai exista o posibilitate.

Criminalul m-a urmărit până acasă. Văzându-mă urcând în lift, a alergat pe scări și astfel a ajuns sus aproximativ odată cu mine... s-a grăbit Radu să înghită momeala oferită și să ne sugereze o variantă neverificabilă.

Ca să-i fac o bucurie, am ridicat degetul arătător spre Dan și am făcut gestul care simboliza că ipoteza este grozavă. Apoi am reluat, către Radu:

— Acum lăsând deoparte modul în care a acționat agresorul, ar fi deosebit de important dacă am ști de ce a făcut-o. După părerea dumneavoastră, ce motive l-au determinat să atenteze la viața dumneavoastră?

— Probabil aceleași motive pentru care i-a... adică l-a ucis și pe Vorba, s-a grăbit el să-și corecteze acordul gramatical.

— Adică? am insistat, fără să-l las să vadă că i-am remarcat ezitarea.

— Probabil, vreun nebun.

— Un nebun? m-am mirat. În sfârșit, fie și un nebun. Dar de ce și-a concentrat furia tocmai asupra salariaților care lucrează la magazia de expediții a fabricii dumneavoastră?

— M-am gândit și eu la asta... a zis, privind în gol. Cu toate că la început am respins posibilitatea ca Vorba să fi fost ucis de Marinache... Acum, încep să mă întreb dacă, totuși, lui Marinache nu i-o fi sărit vreo doagă.

Toți alienații au fost oameni normali, până în clipa când și-au manifestat nebunia...

— Admițând că Marinache l-a ucis pe Vorba în niciun caz n-a putut să atenteze la viața dumneavoastră.

— L-ați găsit? s-a precipitat el.

— Da. Cu câteva ore înainte de a se trage asupra dumneavoastră. Și el a fost omorât, am zis, cu bruschețe, privindu-l atent.

— Nu se poate...! a exclamat el, mai întâi neîncrezător, apoi arătându-se uluit.

— Deci, ținând seama de faptul că din cele trei persoane care s-au întrunit în urmă cu șase zile pentru întocmirea unui inventar două au fost suprimate, iar asupra celei de-a treia s-a făcut în seara asta o tentativă de omor, suntem obligați să considerăm că asasinul este lucid și acționează după un plan determinat. Ce s-a petrecut între dumneavoastră. Vorba și Marinache pentru a se ajunge la situația în care ne aflăm?

— Absolut nimic. Nu s-a discutat decât despre problemele legate de inventar, a replicat Radu, cu convingere. Întrucât relațiile dintre Vorba și Marinache, după cum știți, erau și așa destul de încordate, ne-am străduit cu toții să ne limităm în exclusivitate la problema profesională pe care o aveam de rezolvat. Și apoi, chiar dacă s-ar fi declanșat un nou conflict între Vorba și Marinache, cine ar fi fost interesat să ne ucidă?

a conchis, debusolat.

Deși aș fi putut să-i dau un răspuns, m-am abținut. Nu trebuia să mă pripesc. Mai aveam de făcut câteva verificări.

— În timpul întocmirii inventarului, ați văzut vreo persoană străină de fabrică? am zis, cu intenția de a nu-l lăsa să întrevadă direcționalul anchetei.

— Eram atât de concentrat asupra verificării gestiunii de caviar, încât, chiar dacă ar fi trecut vreun străin prin preajma noastră, s-ar fi putut să nu-l remarc...

M-am uitat la ceas. Era aproape de ora unsprezece.

— E târziu, am zis, spre Dan. Să mergem!

— Și cu mine cum rămâne? și-a reamintit Radu că trebuie să fie îngrijorat, când am ajuns în vestibulul apartamentului.

— Adică? am întrebat, cu candoare.

— Criminalul va încerca din nou să mă ucidă! Vă rog să dispuneți măsurile necesare pentru a mi se proteja viața!

— Vom examina mâine dimineață acest aspect.

— Și dacă revine până dimineață? a protestat el, când am deschis ușa exterioară a apartamentului.

— N-aș crede că poate reveni atât de curând.

— Și dacă totuși o s-o facă? Viața mea se află în pericol...

— Nu descuiați ușa. E simplu.

— Luați leafa de pomană! a conchis, trântind ușa în spatele nostru.

Am trecut pe lângă portiera liftului și ne-am oprit doi-trei metri mai departe, lângă casa scărilor. Apoi ne-am întors și am privit de-a lungul culoarului slab luminat, spre ușa trântită de amfitrionul nostru.

— Eu, dacă aș fi fost în locul agresorului, aș fi tras în Radu chiar în clipa când a ieșit din lift. De ce să-mi las victima să se îndepărteze în semiobscuritate, când, mai înainte, în ușa luminată a liftului. Îmi oferise o țintă excelentă, mi-a șoptit Dan, căscând.

— Luând în vedere îngustimea culoarului, este destul de greu de explicat cum de n-a fost atins Radu de niciun glonte, mai înainte ca acestea să treacă prin ușă... am cugetat, cu un aer voit absent.

— Poate că totuși există o explicație...

— Că nu s-a aflat între armă și ușa lui, ci îndărătul primei? l-am întrerupt, amuzat.

— Este exclus?

— Nu văd cum ar putea fi susținută o astfel de posibilitate.

— Întrucât n-avem opinii diferite, hai la culcare! m-a ispitit Dan.

— De acord!... Dar mai întâi trecem puțin pe la Inspectorat.

*

Un sfert de oră mai târziu discutam cu cei doi ofițeri care făcuseră investigația criminalistică în apartamentul lui Radu. Așa cum remarcasem și eu, au confirmat că traiectoria descendentă a proiectilelor indica o tragere făcută din apropierea ușii, nu de lângă scară, cum susținea „victima". Și pentru a înlătura dubiile, unul dintre ei a ținut să precizeze că a prelevat urme de pulbere de pe tabliera ușii apartamentului. Ceea ce demonstra că revolverul a fost utilizat de la o distanță mai mică de doi metri de aceasta.

— Nu ți se pare că înscenarea este prea șubredă? m-a consultat Dan.

— Chiar și cel mai inteligent om poate avea momente de slăbiciune. În ceea ce-l privea pe el, merită să-i acordăm circumstanțe atenuante. Nu se aștepta ca un pârlit de funcționar al întreprinderii de apă și canale să-și bage nasul, atât de curând, în căminul în care-l plasase pe Marinache. Pentru a se pune la adăpost de bănuielile noastre, firești după constatarea că Marinache a fost tot o victimă, a regizat mascarada la care ne-a invitat. Dacă nu intra în panică, sunt convins că ne putea servi o înscenare cu mult mai convingătoare.

— Argumentarea dumneavoastră presupune că el știa despre descoperirea cadavrului lui Marinache. De unde, tovarășe căpitan? a zis unul dintre tinerii ofițeri.

— Dacă în drum spre locuința lui a ales calea cea mai scurtă, adică Bulevardul Republicii, și ne-a văzut înghesuiți în jurul unui canal, a cărui existență nu-i putea fi străină, presupun că nu trebuia să fie un gânditor de talia lui Platon pentru a pricepe că am scos la lumină ceea ce el a pus la păstrare, la întuneric.

— Îl punem sub supraveghere? a întrebat celălalt ofițer.

— N-ar strica nicio interceptare a convorbirilor telefonice, a completat Dan.

— Ideea nu-i rea, dacă obținem aprobarea Procuraturii, mi-am dat asentimentul.

— Și dacă n-o obținem? s-a interesat Dan.

Am ridicat din umeri:

— Nu ne rămâne decât să ne păstrăm optimismul neștirbit...

— Și cum ne descurcăm? s-a enervat Dan.

— Continuând cercetările, am făcut-o pe mucalitul.

— Și semnalarea lui Marinache în orașul Timișoara? a mai vrut să știe.

— Există sute de mii de oameni cu semnalmente asemănătoare... Probabil că acesta este și motivul pentru care identificările de persoane se fac numai prin examinarea desenului impresiunilor papilare.

— Dacă Radu are telefon acasă, iar în fabrica „Pescarul” există suficientă harababură ca un om să

dispară o oră fără a se remarca, am putea admite că marinarul ar fi avut cum să ia legătura cu el când a coborât prima dată de pe vas, a remarcat Dan.

— Sigur, cu condiția să fi existat un consens asupra orei când putea fi căutat. De o zi anumită nu putem discuta, deoarece vasul lui Renard a sosit cu o întârziere de trei zile...

— I-ai văzut aparatul de radio? m-a întrerupt fără menajamente.

Îl văzusem. Era o piesă prea deosebită pentru a nu-mi atrage atenția.

— Da, Dane. Este foarte posibil ca sosirea lui Renard să-i fi fost comunicată printr-un radio-mesaj cifrat, mi-am dat asentimentul, privindu-mi ceasul.

Era aproape de miezul nopții. M-am ridicat de pe scaun și am strâns mâna celor doi criminaliști care ne asistaseră.

Capitolul XV
Alibiul

După ce am coborât în holul hotelului și ne-am băut cafeaua, am ieșit în stradă. Afară era o splendidă dimineață de toamnă. Cerul albastru, pătat de câțiva nori albicioși ce-și târau lenea fără nicio convingere, și un soare frumos, dar la fel de mărinimos ca

întotdeauna. Îi invidiam generozitatea. Spre deosebire de meseria lui, a mea nu-mi permitea să trec cu vederea ticăloșia unor oameni, care, fără scrupule, încercau să distrugă un echilibru social.

— Cam obosit, dar o plajă bună tot ar ieși! a încercat Dan să-mi ghicească gândurile, văzând cât de visător privesc spre patronul galaxiei noastre.

— Aș! Nu merită nici două parale... am aruncat, disprețuitor, precum vulpea din poveste, care neputându-se apropia de strugurii jinduiți a conchis că sunt acri.

Întâlnind privirea subofițerului de la volanul mașinii de serviciu, care ne aștepta la rigola trotuarului, în fața intrării hotelului, m-am apropiat de el și i-am spus să plece singur și să ne aștepte la întreprinderea „Pescarul”.

După ce a demarat, l-am luat pe Dan de braț și am pornit pe jos, pe sub coroanele teilor cu frunze îngălbenite.

— Ne oprim la Radu? a deschis Dan discuția.

Am aprobat:

— Se potrivește cel mai bine în scenariul nostru. Dar îi știi pe magistrați... Dacă protagonistul nu se încadrează perfect în text, nu suferă de complexe când trebuie să-l zvârle în capul anchetatorului care l-a înaintat. Mă refer la dosar! m-am simțit obligat să

precizez, pentru a nu-și imagina cumva că ni s-ar putea arunca în cap pseudoinculpatul.

— Pe Vorba și Marinache se poate admite că i-a putut omorî, deoarece a avut condiții s-o facă... Pe Renard însă, în niciun caz. Vineri seară, când marinarul a fost ucis la Mamaia, el se afla cu o damă...

— Rămâne de verificat! i-am atras atenția.

— Mă rog... Să admitem că ai dreptate, s-a decis el, tolerant ca un mare aristocrat. Femeia, la care susține că se afla, este un martor mincinos. Deci, prezumtiv, am putea accepta că se folosește de serviciile ei pentru a para acuzația de a-l fi ucis pe Renard...

— Întocmai! Asta-i ipoteza pe care vom merge. Iar dacă considerăm că Radu i-a ucis pe Vorba, Marinache și Renard...

— E numai o prezumție! a încercat el să mă tempereze.

— ...Cine altul decât tot el a suprimat și cea de-a patra victimă, pe Courcel? mi-am continuat raționamentul, fără să-i iau în considerare obiecțiunea lui. Oare nu s-a utilizat aceeași armă în toate omorurile?

— E pe verde! m-a anunțat, coborând de pe trotuar. Nu ține, șeful s-a decis, când am ajuns în mijlocul străzii.

— Continuă, l-am îndemnat, odată ajunși de cealaltă parte a drumului.

— Chiar crezi că trei colegi de-ai lui, plus soțiile

acestora și-ar risca pielea furnizându-i un alibi pentru momentul uciderii lui Cercel? Doar dacă-i sunt complici... Dar, după cum bine știi. În afaceri de omor o asociere a doi criminali este destul de rară, iar triplarea acestui număr aduce a business de tip „Cosa Nostra", combinație care tare n-aș prea crede că poate activa în țara noastră.

Ceea ce spusese Dan era al naibii de adevărat. Din momentul în care l-am considerat pe Gigi Radu un criminal potențial, am știut că nodul gordian al afacerii este reprezentat de uciderea reprezentantului Interpolului, la o distanță de trei sute de kilometri de locul unde se afla bănuitul, în compania a șase oameni. Dacă nu reușeam să demonstrez că alibiul este fals, se impunea concluzia că nu poate fi amestecat nici în comiterea celorlalte trei omoruri anterioare. În consecință, ori era nevinovat, ori lucra în strânsă colaborare cu Scaraoțchi? În prima variantă, puteam să spun pardon și să reiau ancheta de la început, o dată sau de nouă ori, până reușeam să dibuiesc pe adevăratul asasin. În a doua variantă mă aflam într-o situație fără ieșire. Nefiind în relații diplomatice cu împărăția lui Aghiuță [24] (deși ar fi trebuit să le stabilesc demult,

[24] Ființă imaginară, considerată drept spirit al răului; dușman principal al lui Dumnezeu; drac; diavol; satană.

deoarece mulți din „clienții” mei au afirmat că sunt dracul gol), n-aș fi avut nicio șansă să mi se permită continuarea cercetării pe meleagurile spiridușilor. Deci se excludea orice posibilitate de a stabili un rendez-vous între mâinile criminalului și o pereche de brățări din oțel cromat, de prima calitate.

— N-ar fi mai cuminte să ne ocupăm puțin și de domnul Petre Petre? mi-a sugerat Dan, pe când eu îmi spuneam că dracu n-o fi chiar așa de negru cum se spune.

— El a înscenat atentatul de la locuința lui Gigi Radu?! m-am răstit.

A ridicat din umerii lui largi de jucător de rugby în linia a doua.

— Este singurul punct real în bănuiala noastră că Radu nu-i străin de fărădelegile pe care le anchetăm, a admis el, conciliant.

— Să mai căutăm și altele... am spus, pe când mă întrebam pe unde aș putea găsi probele care-mi lipseau.

Am făcut restul drumului în tăcere, încercând să fabricăm pe cont propriu o iarbă a fiarelor capabilă să ne scoată din impas.

Înainte de a intra în întreprinderea „Pescarul”, i-am spus lui Dan că sunt de acord cu propunerea lui de a-l lua în colimator pe Petre Petre. În definitiv, dacă tot mă jucam de-a baba-oarba, de ce ar fi trebuit să consider că

sosia sergentului George Carter este un îngeraș neprihănit?

*

Primul drum i-am făcut spre biroul Vioricăi.

— Aveți vreo idee despre un birou liber, unde am putea lucra câteva ore?

În primul moment, am avut impresia că n-am fost auzit. Când am vrut să-mi repet întrebarea, a reușit să-și dezlipească ochii de la Dan și să se uite la mine. Mă așteptam să fie indispusă, ca orice om deșteptat dintr-un vis frumos, dar, spre satisfacția mea, mi-a surâs.

— Tovarășul director Dragomir este plecat la București. Dacă doriți, biroul lui vă stă la dispoziție, m-a ispitit, și mai zâmbitoare, probabil bucuroasă la gândul că-l va putea avea pe colaboratorul meu aproape de ea.

Oferta era atât de generoasă, încât, de teamă să nu se răzgândească, m-am grăbit s-o omologhez.

— Ce părere ați avea despre o cafea bună? ne-a consultat, după ce ne-am așezat la masa de ședințe, alăturată perpendicular biroului din lemn de nuc, al cărui scaun directorial, deși vacant, nu m-a tentat. Chestie de modestie.

— Deosebit de bună, dar încă n-a trecut o jumătate de oră de când am mai băut una. Mai târziu însă va fi binevenită, bineînțeles, dacă o să vă mai mențineți

oferta, am refuzat-o temporar.

— De ce mi-aș retrage-o? Ar fi posibil să-mi dați motive să regret tratația promisă? s-a decis să cocheteze, din politețe, și cu mine.

— Deși se spune că femeile sunt schimbătoare ca și vremea, eu am constatat că starea timpului este cu mult mai statornică decât dispoziția gingașelor noastre partenere de viață... Ba mai mult, evoluția vremii poate să fie și prevăzută.

— Misogin? s-a încruntat, contrariată.

— Da. Dar fără să fie o atitudine generalizată. Urăște numai o singură femeie... Aceea care, vizavi de el, nu-i acordă atenția pe care și-ar dori-o! s-a simțit Dan obligat să intervină, probabil gelos că reușisem să captez în ultimele clipe privirile fetișcanei.

M-am uitat urât la el, așa cum se uita chief-detectivul Clifford la șeriful Mecloud, dar nu s-a lăsat impresionat.

În timp ce Viorica a reînceput să-i zâmbească cu complicitate, m-am decis să-mi iau revanșa.

— Aveți posibilitatea s-o invitați aici pe Antonia Igran? am întrebat cu nevinovăție.

— Pe Antonia? Desigur... a zis, din vârful buzelor și mi-a întors spatele pentru a se lansa spre secretariat. Când a trecut pragul ușii care despărțea încăperile, a tras-o după ea. Mă așteptam s-o trântească, dar n-a făcut-o.

— Ai văzut cât de schimbătoare este dispoziția femeilor? l-am luat drept martor pe Dan, văzând că tăcerea care s-a așternut risca să se prelungească până la ieșirea mea la pensie.

— Crezi că Doina, gazda răposatului Marinache, ar fi reacționat altfel dacă mă apucam eu să-i calc pe nervi? m-a mustrat el.

N-am mai replicat nimic, deoarece întrebarea lui mi-a reamintit de King și, mai ales, de frumoasa lui stăpână. Îi promisesem că-i dau un telefon și trebuia să mă țin de cuvânt, de îndată ce reușeam să descurc țițele afacerii cu care-mi mâncam sufletul. Intenție ce demonstrează că încă mai speram să rezolv o harababură, care, pentru a fi și mai impenetrabilă, nu lăsa să se întrevadă niciun mobil Brusc mi-am amintit că maiorul Ciocârdel îmi rămăsese dator cu un răspuns.

M-am ridicat de pe scaun și m-am dus lângă măsuța cu telefoane. Le-am luat pe rând, până l-am nimerit pe cel direct. Am format prefixul și numărul care mă interesau. Câteva clipe mai târziu, mă conversam cu Fănică Ciocârdel.

— Ei? a întrebat Dan, după ce am închis aparatul.

— Ambasada Franceză, neocupându-se de afacerile Interpolului, nu poate spune cu ce treburi a venit Courcel în România. Comunicând însă sediului organizației soarta avută de emisarul ei, aceasta a rugat

ambasada să anunțe Inspectoratul General al Miliției că în următoarele două-trei zile va sosi în țară un alt reprezentant al Interpolului.

— Deci, până la venirea inspectorului respectiv, tot canei... cum spun cei care cumpără haine vechi, a zâmbit acru Dan.

N-am mai fost nevoit să-i răspund că opinia noastră este comună, deoarece Viorica a deschis ușa.

— A venit doamna Igran, ne-a anunțat, din nou surâzătoare.

— Rugați-o să poftească, i-am zâmbit și eu, pentru a-i arăta că-i apreciez pozitiv revenirea bunei dispoziții.

Prietena lui Gigi Radu avea între treizeci și treizeci și cinci de ani. Era îmbrăcată cu un blue-jeans și o bluză albă, cu mâneci scurte, suficient de cambrate pentru a-i pune în valoare un piept frumos și ferm, și un corp bine proporționat, cu forme pline, gen Marilyn Monroe[25]. Figura însă o avea total diferită de cea a răposatului superstar al anilor ’50. Părul negru, cârlionțat, era atât de scurt, încât demonstra cât de departe poate ajunge sacrificiul suratelor noastre pentru a ne fi pe plac. Desigur, mai există o posibilitate: nu-și masacrase podoaba capilară pentru a fi în pas cu moda, ci,

---

[25] Marilyn Monroe (născută Norma Jeane Mortensen; n. 1 iunie 1926, Los Angeles, California, SUA – d. 5 august 1962, Brentwood, SUA a fost o actriță, model, cântăreață, sex simbol și divă pop a secolului al XX-lea.

sărmana, tocmai ieșise dintr-o carantină de tifos exantematic[26]. Fața ovală era marcată de o gură frumos conturată, un nas cu vârful săltat în sus, fără să fie cârn, și o pereche de ochi mari, negri, care mă examinau cu o curiozitate nedisimulată. Avea o mutrișoară atât de nevinovată, de fetiță preșcolară, încât, dacă aș fi avut la mine inventarul locotenentului Kojak[27], un coleg de-al meu din poliția newyorkeză, n-aș fi ezitat să scot din buzunarul superior al hainei o acadea pe băț și să l-o ofer. Întrucât nu-i puteam oferi o bomboană, m-am ridicat în picioare și i-am oferit un scaun.

— Căpitanul Apostolescu și locotenentul Simionescu din Brigada omucideri, am spus, în timp ce ea lua loc cu timiditate pe scaunul așezat, la o distanță de aproximativ doi metri, de cealaltă parte a mesei.

S-a recomandat și ea cu un glas tremurat de emoție și a înțepenit pe marginea scaunului, cu palmele pe genunchi și ochii fixați pe mine.

— Cu ce vă ocupați la serviciul contabilității? am luat-

---

[26] Tifosul exantematic, numit și tifosul epidemic, tifosul istoric, tifosul lumii vechi, tifosul european, tifosul clasic, tifosul de păduchi, tifosul petețial, febra petețială, tifosul de foamete, tifosul de război, tifosul de lagăr, este o boală infecțioasă acută contagioasă și epidemică, determinată de Rickettsia prowazekii (după numele medicilor american Ricketts și ceh von Prowazek, victime ale tifosului exantematic), transmisă de la om la om prin intermediul păduchelui.

[27] Kojak este un serial de televiziune american cu Telly Savalas în rolul titular, Locotenent-Detectivul de la NYPD Theo Kojak.

o pe departe pentru a-i da timp să se regăsească, deoarece am avut impresia că datorită emotivității a uitat și să mai respire.

— Lucrez la controlul financiar intern, a răspuns, reîncepând spre satisfacția mea să respire normal.

— Trebuie să fie o muncă grea și, mai ales, de mare răspundere, am apreciat eu.

— Da, într-adevăr, s-a animat dânsa de-a binelea, la ultima reorganizare ni s-a redus schema și trebuie să muncesc cât doi pentru a face față obligațiilor de serviciu. Și vă dați seama, în probleme financiare, dacă greșești, plătești.

— Știu, e o muncă ce obligă la o atenție continuă, extenuantă, am dat din cap compătimitor.

După cum mă așteptam, s-a grăbit să mă aprobe.

— După o muncă atât de tracasantă, în timpul liber trebuie să știi să te relaxezi, altfel astenia intră fără să mai bată la ușă, a cugetat Dan, aparent fără nicio adresă.

— E greu să mai găsești timp și pentru distracții... a mușcat ea din momeală. Credeți că de multe ori pot pleca din întreprindere la terminarea programului? Da' de unde! Cel puțin de două ori pe săptămână sunt obligată să rămân în continuare și să lucrez încă câteva ore, până se face noapte de-a binelea. Nu vă spun că săptămână trecută numai în două zile am putut pleca acasă la ora trei și jumătate după amiază...

— Ați lucrat peste program și vineri? m-am grăbit s-o întreb.

A confirmat prin înclinarea repetată a capului și a rămas cu privirea în ochii mei, așteptând, după toate probabilitățile să-mi exprim regretul pentru suferințele la care este supusă.

Eu însă, ipocritul, în loc să particip la supărarea ei, m-am bucurat în sinea mea.

— Până la ce oră ați stat la serviciu vineri? am întrebat, făcând un gest de compasiune, pentru a-i da satisfacție că particip alături de ea la avatarurile prin care trece.

— Când am plecat, era trecut de ora șapte, mi-a comunicat cu amărăciune.

Deși aș fi preferat să fi lucrat până la unsprezece noaptea, nu m-am descurajat.

— Probabil că v-ați dus direct spre casă, am tatonat.

— De unde! A trebuit să dau o raită prin magazine. Nu e ușor pentru o femeie să aibă serviciu și să se gospodărească singură.

— Locuiți singură?

— Da, am o garsonieră foarte cochetă, s-a înviorat, probabil interpretând întrebarea mea cu totul altfel decât am exprimat-o.

— Și v-ați culcat devreme? am spus, uitându-mă spre notițele pe care le lua Dan, pentru a evita apelul pe care-

l lansau ochii ei, de altfel foarte frumoși.

— O femeie tânără nu se culcă prea devreme, m-a informat, surâzându-mi amuzată.

— Ați avut musafiri? mi-a sărit Dan în ajutor.

S-a uitat contrariată spre colaboratorul meu, apoi, după o scurtă ezitare, a reînceput să zâmbească.

— Da, un vechi prieten. Sper că nu-i interzis, l-a luat ea în tărbacă.

Apreciind că a venit momentul să-mi înlătur timiditatea, am trecut de la menuet la tangoul argentinian, care, spre deosebire de primul dans, oferă posibilitatea strângerii partenerei (nu în brațe, în cazul meu, ci în interogatoriu!).

— După cum cred că ați aflat deja, noi ne ocupăm cu anchetarea împrejurărilor în care a fost ucis un coleg de-al dumneavoastră. Acesta fiind și motivul pentru care v-am invitat aici...

— Doar nu vă imaginați că am vreun amestec în moartea lui Vorba! s-a grăbit să protesteze, speriată.

Mai întâi am imprimat mâinii drepte o scurtă mișcare de metronom, pentru a o liniști, apoi i-am explicat că meseria noastră ne obligă, în anumite împrejurări, să ne interesăm de modul în care și-au petrecut timpul persoanele care au cunoscut victima unei agresiuni.

— Deși este vorba numai de o simplă formalitate, suntem nevoiți s-o îndeplinim... am continuat,

înălțându-mi umerii într-un gest de adânc regret, un regret similar cu acela pe care-l încearcă o pisică după ce a lăsat dintr-o vrabie numai câteva pene (care, după cum se știe, sunt necomestibile).

Întrucât m-a aprobat, făcând un gest de resemnare, am adăugat persuasiv:

— Vă dați seama că această rutină ne obligă adesea să atingem probleme gingașe, de strictă intimitate...

— Să nu dramatizăm, tovarășe căpitan. Micile secrete la care vă referiți sunt discutate în mod curent cu preoții și medicii, fără ca respectivele confesiuni să fie divulgate, a intervenit Dan, disprețuitor de parcă am fi navigat pe același ocean, eu pe o plută din lemn, iar el pe puntea lui „Queen Mary II[28]".

— Da, asta este foarte adevărat... Discreția este o obligație a secretului profesional, m-am grăbit să fiu de acord cu el pentru a nu scăpa pârtia pe care mi-o servise. În consecință, doamna Igran, vă rog să ne spuneți cum și cu cine v-ați petrecut noaptea de vineri, am luat-o repede, deoarece întâmplător cunoșteam proverbul care afirmă că fierul trebuie bătut cât e cald.

— A fost la mine un vechi prieten. Necăsătorit, a adăugat imediat, pentru a fi sigură că n-o confund cu

---

[28] RMS Queen Mary a fost un pachebot britanic ce a aparținut companiei Cunard-White Star Line care a navigat pe rutele din Atlanticul de Nord în perioada 1934–1967. Exista o eroare, QMII a fost lansat la apă în 2004...

una din alea care sunt capabile să strice casa altei femei.

Am făcut un gest de înțelegere și am cerut:

— Cum se numește?

— Gigi Radu, de altfel și el lucrează la întreprinderea noastră.

Ar fi fost grozav să fi indicat altă persoană. Din păcate, dorințele oamenilor se îndeplinesc rar. Nu mi-am pierdut optimismul, deoarece, din prevedere, în ultimele zile n-am mai avut motive să-l car după mine.

— La ce oră a venit la dumneavoastră? a întrebat Dan, cu indiferența unei borne kilometrice.

— La ora opt, când am ajuns acasă, el mă aștepta la ușă de câteva minute. I-am explicat că am întârziat la cumpărături și nu s-a supărat.

— Până la ce oră a rămas la dumneavoastră? și-a continuat repertoriul Dan.

— Toată noaptea. Dimineața m-a adus cu mașina lui la serviciu.

Deși era clar că alibiul lui Gigi Radu este fără bavură[29], mi-am spus că, pentru orice eventualitate, n-ar strica să testez un pic și sinceritatea martorei.

— Sunteți de mult timp prieteni, doamnă? am întrebat.

— Am fost buni prieteni cândva, însă în ultimele luni

---

[29] Contur îngroșat, lăsat de o cerneală proastă.

nu ne-am mai văzut... Nici nu mai știu de ce ne-am despărțit atunci.

— Înțeleg, înțeleg... Așa se întâmplă între îndrăgostiți, o vorbă aruncată în vânt și, dintr-o ambiție, tot ce-a fost frumos se năruie, de cele mai multe ori definitiv. S-ar părea că la dumneavoastră încercarea prin care ați trecut s-a sfârșit totuși cu bine, am comentat, spre a-i dovedi cât de bine mă pricep la problemele de ordin sentimental.

Modul în care m-a aprobat, privindu-și mâinile așezate pe genunchi, m-a îndemnat să insist:

— Din momentul când v-ați despărțit, și până vineri seară, a mai fost la dumneavoastră acasă?

A clătinat din cap, continuând să-și examineze mâinile.

— Foarte amuzant, nu? l-am luat drept martor pe Dan.

— Într-adevăr, n-a ezitat el să-i dea dreptate, deși eram convins că nu știe pe ce picior vreau să dansez.

— Probabil că întâlnindu-vă întâmplător prin întreprindere, n-ați putut rezista tentației de a-i propune să reluați vechea legătură. Femeile fiind cele care știu să închidă ochii la greșelile omului iubit, desigur și datorită constituției lor mult mai sensibile, am insinuat, fără să roșesc.

— A nu! a protestat ea, decizându-se să-și ridice din

nou ochii mari și negri spre mine. Peste principiile mele de mândrie, de demnitate, n-am trecut niciodată. El mi-a. Dat telefon și a insistat să ne vedem. Și nu i-a fost ușor să mă convingă! m-a asigurat cu fermitate.

— Când? Chiar în ziua în care a venit la dumneavoastră?

— Da, m-a chemat prin telefonul interior.

— La ce oră?

— Spre ora trei și jumătate, a răspuns, după ce m-a examinat câteva clipe, probabil întrebându-se de ce acord importanță unui aspect atât de banal.

— De vineri, a mai fost la dumneavoastră acasă? am încercat să-i pricep melancolia pe care începuse s-o afișeze după ce am început să vorbim despre vizita făcută de amicul ei.

Ea și-a clătinat capul, reîncepând să-și admire mâinile și genunchii, iar eu am reușit să pricep cauza care-i deteriorase buna-dispoziție.

— Nici nu ați mai discutat?

— Am vorbit la telefon și mi-a explicat că este foarte ocupat... a spus, fără să-și ridice ochii spre mine.

— Ori este o fire mai ușuratică, ori ați avut vineri scară o discuție care putea să nu-i placă.

Când am început să vorbesc, a ridicat capul, și ochii ei, ușor umeziți, m-au urmărit cu atenție.

— Vă înșelați, și-a scuturat capul, după ce am tăcut.

Nu fac parte din categoria femeilor care împuie capul unui bărbat cu reproșuri. Se afla la mine pentru a ne distra, nu pentru a ne certa.

— O femeie ca dumneavoastră se întâlnește foarte rar, am privit-o admirativ, ca să-i fac o plăcere. Probabil că seara a început cu o băutură bună...

M-a aprobat, reîncepând să zâmbească.

— Am început cu un coniac Hennessy pe care-l aveam în casă, și, când s-a fript carnea pusă pe grătar, am continuat cu Murfatlarul negru pe care l-a adus Gigi.

— Oh, un Hennessy! În fața unei astfel de butelcuțe, chiar și mahomedanii pot uita preceptele Coranului. Barem ați băut un păhărel mai mare? am spus admirativ, făcându-mă că am gura inundată de salivă, precum patrupezii lui Pavlov.

— Cred că da, deoarece m-am grizat destul de repede. Spre rușinea mea trebuie să vă spun că, uitându-mă la filmul care se dădea la televizor, am și ațipit puțin. Probabil că asta a fost cauzată și de faptul că nu sunt obișnuită cu băutura.

— Sau poate chiar și din cauza oboselii. După o zi de muncă, e oarecum justificat.

— Trebuie să fi contribuit amândouă, altfel nu-mi pot explica cum de am dormit atât de greu. Dacă la sfârșitul emisiunii nu mă trezea Gigi, probabil că rămâneam

toată noaptea-n fotoliu.

— Ați ațipit mult timp în fața televizorului? am întrebat amuzat.

După cum mă așteptam, mi-a răspuns negativ, și eu m-am ridicat de pe scaun și am condus-o până la ușă.

— Ce facem cu cafeaua? a întrebat Viorica, după plecarea doamnei Igran.

— Ce facem fără ea, dacă v-ați răzgândit? am glumit, mai bine dispus ca înainte de a fi audiat martora.

— Unu la zero! a zis Dan. Când m-am așezat lângă el.

— Furi pe față, ca arbitrii de fotbal! Scorul e trei la zero, am zis, începând, să număr pe degete. Pe Vorba putea să-l ucidă? Da, deci una la mână. Pe Marinache putea să-l ucidă? Da, deci doi la mână. Pe Renard putea să-l ucidă? Da, deci trei...

— Șefu, s-a străduit Dan să mă tempereze ridicând ambele palme spre mine, ca pe niște tampoane de vagoane de cale ferată, să nu sărim peste cal! Totul se bazează pe o simplă prezumție...

— Pe mai multe coincidențe, și în meseria noastră acestea au întotdeauna o semnificație! Între orele două și trei Renard îi dă un telefon criminalului și se întâlnește cu el, iar jumătate de oră mai târziu Radu își amintește de iubita pe care a abandonat-o de câteva luni, și insistă s-o vadă. Și atât de dor i s-a făcut de ea, că de cinci zile s-a dat din nou la fund. Adaugă acum și

somnul care a cuprins-o pe martoră dintr-odată și vei constata că prezumția capătă un caracter foarte concret. Îți amintești că am mai avut noi cândva un caz similar?

— Da, criminalul și-a drogat prietena, i-a luat cheile și s-a dus să-și pună în aplicare mârșăvia. Când s-a înapoiat, a sculat-o din fotoliul în care adormise și a îndemnat-o să vină la culcare, a spus, decizându-se să-mi aprobe raționamentul.

— Așa că acum nu ne mai rămâne...

S-a deschis ușa și am tras fermoarul gurii. A intrat Viorica cu o tavă pe care abureau două cești de cafea.

— Sper să vă placă felul în care o prepar, a zis, punându-le la îndemâna noastră și rămânând lângă noi, în picioare.

— Multe mulțumiri! E grozavă! am apreciat, deși băusem în viața mea altele și mai bune, fără a mă simți obligat să le laud.

Deși se vedea că-i este greu să părăsească încăperea, de parcă ar fi avut picioarele înrădăcinate în pardoseală, fiind fată subțire și-a dat seama că nu ne aflăm într-o dispoziție potrivită unei discuții de salon.

— Mai aveți nevoie de cineva? a întrebat, înainte de a porni spre ușă.

*

După mai bine de două ore, am terminat cu audierea celor trei persoane care asigurau alibiul lui Gigi Radu

pentru momentul uciderii lui Courcel, emisarul Interpolului. Toată priceperea noastră în a prinde cu fofârlica martorii mincinoși, ori sugestionați să susțină ceea ce dorea subiectul interesat, a fost în van. Este adevărat că s-a ridicat de la masa de joc și a lipsit circa zece minute, dar acest interval de timp nu-i putea permite să străbată trei sute de kilometri (tur-retur) până la București, ci numai rezolvarea problemelor pentru care intrase în toaletă.

— Și totuși, el este criminalul! am spus cu convingere, imediat după ce am rămas singuri.

Dacă nu l-a putut ucide pe Courcel, e clar că nu el a suprimat celelalte victime! În definitiv, în afara unor bănuieli, ce dovezi de vinovăție avem că el i-a asasinat pe Vorba, Marinache și Renard? m-a contrat Dan.

— El i-a asasinat! Numai el a avut posibilitatea s-o facă! Și dacă i-a suprimat pe primii trei, tot el trebuie să-l fi omorât și pe Courcel! m-am îndârjit eu. Deși nu pot pricepe cum a obținut timpul material pentru a-i face de petrecanie tipului de la Interpol... am completat, simțind că-mi pierd încrederea ca un zepelin hidrogenul, după ce a fost străpuns de un proiectil de antiaeriană.

Liniștea care s-a așternut era tulburată numai de țăcănitul mașinii de scris din secretariat. Dan privea absent spre fereastra încăperii, iar eu, încercând să

pricep modul în care-mi întoarce criminalul căciula pe cap, mă jucam cu scrumiera așezată pe masă, în dreptul meu.

— Prezumții, prezumții... Dar avem și ceva concret! m-am decis, ridicându-mă de la masă și pornind spre ușa care ne despărțea de Secretariat.

Am rugat-o pe Viorica să ni-l trimită pe Gigi Radu și am revenit spre masa de ședințe.

— Înscenarea tentativei de omor făcută asupra lui nu mai este o presupunere. Va trebui să se explice!

— Și dacă, pus în fața evidenței faptelor, va susține că s-a jucat de-a hoții și vardiștii, așa ca să ne pună la încercare perspicacitatea? Ce facem? îi aplicăm o amendă contravențională pentru că și-a bătut joc de organele de urmărire penală? a aruncat Dan scârbit.

— „Nevinovata" lui farsă a fost făcută exact cu arma crimei! Așa că va avea multe explicații de dat...

Intrarea Vioricăi mi-a tăiat avântul care mă cuprinsese.

— Gigi Radu nu-i la serviciu, m-a anunțat» Vreți să chem pe altcineva?

Mi-am privit ceasul; mai erau câteva minute până la ora unu.

— Da' unde-i? a întrebat Dan.

— Astăzi n-a venit la program. Poate că nu s-a simțit bine...

— A anunțat că e bolnav? am zis eu.

— Nu. De altfel, colegii lui de la comercial, având nevoie de niște situații pe care le ține încuiate la el în birou, l-au sunat acasă, însă nu a răspuns nimeni la telefon. Probabil că s-o fi dus la policlinică...

Mi-am încrucișat privirea cu Dan și, fără să mai fie nevoie să ne împărtășim gândurile, ne-am părăsit grăbiți scaunele.

Capitolul XVI
Mascaradă?

Nu pot infirma zicala care susține că toate drumurile duc la Roma, însă sunt gata să dau o declarație că în ceea ce mă privește, nolens-volens, trebuie să trec mereu prin fața gării orașului Constanța. Când mașina a ajuns la câțiva zeci de metri de ea, a virat la dreapta și a oprit în fața imobilului în care fusesem cu o seară înainte. Pe când trânteam portiera, am aruncat o privire circulară în jurul meu. Lumina zilei îmi permitea să văd o stradă liniștită, frunze îngălbenite, parte în teii plantați lângă bordura trotuarelor și parte împrăștiate pe caldarâm. Exceptând patru-cinci puști, care trăgeau, din dosul unor garduri, cu „winchesterele” mai eficient ca într-un

western cu răposatul John Wayne[30], nici țipenie de om.

În fața intrării erau parcate două autoturisme: un Renault-8 vișiniu și un Fiat-1300 albastru.

După ce liftul ne-a lăsat la etajul trei, am pornit spre partea din dreapta a culoarului și m-am oprit în fața apartamentului care mă interesa. În timp ce apăsam pe butonul soneriei, am privit ușa și n-am fost surprins să constat că cele două găuri circulare din tablieră își păstraseră atât forma, cât și poziția.

Întrucât nu s-a înghesuit nimeni să ne deschidă ușa, am apăsat din nou pe butonul soneriei, mai insistent. Dar, în afara clopotului soneriei, liniște totală.

— Ieri seară, când l-am vizitat, nu părea bolnav, mi-a șoptit Dan, cu subînțeles.

— În schimb, a priceput că am priceput ce n-ar fi trebuit să pricepem, am răspuns, arătând spre orificiile din ușă.

— Crezi că păsărică și-a luat zborul?

— Ce altceva pot să cred? Și dacă așa stau lucrurile, cu cât obținem mai repede o certitudine, cu atât mai bine.

— Cum vrei s-o obții?

— Rugându-te să dai o fuguță cu mașina și-mi aduci

---

[30] John Wayne (n. 26 mai, 1907, Iowa – d. 11 iunie 1979) a fost un actor american, vedetă a nenumărate western-uri.

un procuror și un lăcătuș.

— Descindere? s-a mirat Dan, începând să apese și el butonul soneriei.

— Altfel cum vrei să știm dacă suspectul a spălat putina ori s-a dus numai pe malul mării pentru a încerca să compună niște metamorfoze mai ceva ca ale lui Ovidiu?

— Când procurorul de serviciu va dori să știe pentru ce dorim să pătrundem în acest apartament, pot să-i argumentez cu temerea noastră că suspectul ar putea încerca să tulbure somnul de două milenii a poetului latin, chestie de invidie? Adică să invoc prevederile Decretului 153 pentru combaterea huliganismului... m-a luat el peste picior.

Dacă n-aș fi fost realmente îngrijorat de faptul că bănuitul a fugit peste graniță și m-a lăsat mofluz, n-aș fi ezitat să-i explic că n-a găsit momentul cel mai potrivit pentru bancuri, proaste. Așa însă, terorizat de formele birocratice ce trebuia să le îndeplinesc pentru punerea sub urmărirea Interpolului și, ulterior, după capturare, cele de extrădare, n-am reușit să mă înfurii.

— Îi povestești despre bănuielile noastre că a fugit din țară, și cu cât avem mai repede o certitudine, cu atât va fi mai ușor să fie capturat. Pentru a fi mai convingător, adaugă și presupunerea că arma crimei se află în apartamentul suspectului, l-am sfătuit.

— Și chiar se află?

— Poate că da... am ridicat din umeri. În orice caz, ca argument merge. Hai, dă-i drumu! Și vezi să nu vii înapoi și să-mi povestești că nu l-ai putut convinge, l-am avertizat, când s-a decis să plece.

După ce am rămas singur, pentru a nu mă plictisi, am început să sun la ușile apartamentelor de pe palier.

Din cele cinci uși de pe palier, mi s-a răspuns numai la două din ele. La unul din apartamente, o voce de copil peltic mi-a povestit că n-are voie să deschidă ușa când părinții lui sunt la „selviți", și n-am încercat să-l conving să încalce consemnul primit. Nu numai pentru că nu vream să subminez autoritatea părinților lui, ci, mai ales, pentru că nu simțeam nicio chemare pentru obținerea unor relații din partea unui martor care, după opintelile pe care le făcea, pelticindu-se, nu putea să aibă nici măcar o cincime din vârsta minimă cerută de lege ca să poată da o depoziție. La celălalt apartament, ușa mi-a fost deschisă de o femeie scundă și foarte grasă, care trebuie să fi avut o experiență de pensionară de cel puțin zece ani. Mai înainte de a-mi trânti ușa în nas, înfuriată, mi-a povestit fără complexe că n-o interesează unde sunt și ce fac vecinii ei.

Tocmai mă pregăteam să plec în căutarea administratorului de bloc, cu speranța că imobilul este prevăzut cu o astfel de persoană, când ușa liftului s-a

deschis pentru a lăsa să iasă un tinerel, suplu și înalt, până în treizeci de ani, îmbrăcat la patru ace, ca un manechin de prezentare a modei, într-un costum de serie. După el a apărut un tip tuciuriu nevoie mare, de vreo cincizeci de ani, îmbrăcat cu un halat albastru atât de bine pătat cu ulei și vopsele diverse, încât aducea cu harta fizică a unui continent. În mână ținea o servietă grea, jerpelită. Plutonul era încheiat de colaboratorul meu.

— Tovarășul procuror Victor Marin și căpitanul Apostolescu, a făcut prezentările Dan.

— Mai este nevoie să argumentez necesitatea descinderii? l-am consultat.

— Nu prea-i ortodoxă cererea dumneavoastră, dar ținând seama de gravitatea cazului, trebuie să-mi asum răspunderea, și mai cu seamă riscul, a răspuns, întorcându-se spre tipul cu halat și arătându-i broasca ușii.

În timp ce lăcătușul a scos din servieta lui un inel din sârmă pe care erau înșirate sute de chei yale și a început să le probeze pe rând în broască, procurorul s-a informat:

— Și dacă nu găsim nici arma pe care o căutați și nici urmele unei plecări precipitate, cum m-a informat colegul dumneavoastră că vă așteptați?

— Încuiem ușa la loc și lipim pe ea o citație. În orice

caz, am arătat spre orificiile făcute de gloanțe în ușă, pentru încercarea de inducere în eroare a organelor de urmărire penală, am dreptul să-l rețin și să-l cercetez douăzeci și patru de ore la sediul Inspectoratului Miliției.

— Asta ar exclude posibilitatea de a ne da în judecată pentru violarea domiciliului? a vrut să mai știe, parcă părându-i rău că s-a amestecat într-o afacere atât de lușe[31].

— Fiți liniștit. Nu-i vorba de un cetățean onest...

— E-n regulă! m-a întrerupt lăcătușul, apăsând pe clanță și deschizând ușa larg.

La timp a făcut-o. Dacă se mai moșmondea un pic, sunt convins că procurorul și-ar fi retras autorizația de pătrundere în apartament.

— Mai aveți nevoie de mine? a vrut să știe lăcătușul.

— Nu, mulțumesc.

— Atunci vă rog să-mi semnați aici... a zis, întinzându-mi un chitanțier. Știți, cooperativa noastră colaborează cu plăcere cu dumneavoastră, dar munca-i pe bani...

— Nu-i prea mult patruzeci de lei? m-am făcut eu că ezit să-i semnez.

— Tarif legal, tovarășu! Drumul până aici, timpul

---

[31] A se uita cruciș, sașiu.

pierdut cu deschiderea ușii... Adăugați și materialul consumat, că doar vă las și cheia pe care am potrivit-o...

— Bine, bine. Lasă cheia în broască și la revedere! I-am întors spatele și, nerăbdător, am împins ușa, în stânga și în dreapta culoarului se aflau două uși, probabil că una ducea la baie și cealaltă la bucătărie, ori invers. În față, glasvandul cu cele două orificii cu marginile dantelate era închis. L-am deschis și am privit living-roomul. Arăta la fel ca ieri seară, inclusiv cele două grămăjoare de moloz de sub găurile făcute de proiectile în zid. Pe peretele din dreapta, lângă combina radio-televizorului se afla o ușă. Dacă ieri seară îmi concentrasem atenția asupra așa-zisei tentative de omor, acum mă interesa întreaga locuință. Presupunând că îndărătul ușii se află dormitorul, n-am ezitat să mă îndrept spre ea. Era întredeschisă cam de-o palmă și am împins-o la perete cu degetul. Am văzut o cameră de aproximativ douăzeci de metri pătrați. În stânga se aflau niște ferestre mari, prin care se zăreau coroanele unor plopi cu frunzele îngălbenite. Lângă peretele opus, un garderob triplu cu furnir de mahon, cu ușile lăsate larg deschise. În compartimentul de haine, n-am remarcat umerașe fără costume. Acesta nu era totuși un criteriu pentru excluderea posibilității fugii suspectului. Numai când pleci legal, cu pașaport, ai timp să-ți pregătești și garderoba.

În mijlocul încăperii, o masă joasă și două fotolii, cu spătarele sprijinite de rama patului. Acesta, instalat lângă zidul din fața ușii de unde examinam încăperea, era pentru două persoane, cu două noptiere la căpătâi, lângă perete, și avea același furnir ca șifonierul și măsuța cu fotolii. Plapuma aruncată oarecum la întâmplare peste așternutul în dezordine, ca după o deșteptare precipitată. Pe noptiera din stânga era zvârlită o bluză de pijama, de culoarea vișinei putrede. Am pășit pe covorul plușat de culoarea cafelei cu lapte și arabescuri maro și m-am apropiat de pat, prin partea dreaptă.

— Dane, criminalistica și medicul legist! am ordonat, fără să întorc capul.

În timp ce colaboratorul meu pornise spre living-room, unde se afla un post telefonic, am continuat să privesc patul.

Plapuma urcă până la abdomen, pieptul musculos și păros fiind dezvelit.

Capul se afla în golul dintre cele două perne. Bărbia și nasul erau îndreptate spre tavan. Partea inferioară a frunții, arcadele și ochii lipseau. Probabil că se metamorfozaseră în noroiul care inundase perna din stânga. Mâna dreaptă, cu cotul îndoit, strângea un revolver gros, cu butoi lung și țeava foarte scurtă, pe care era înșurubat un dispozitiv de amortizare a

zgomotului.

Când Dan a revenit în cameră, procurorul, parcă în acea clipă deșteptat dintr-un coșmar pe care încă nu-l putea defini ca fiind vis sau aievea, a bâiguit:

— E îngrozitor... Ce-a pățit?

M-am întors spre el. Era livid, ochii măriți de spaimă și respirația neregulată. Acum, când îl priveam mai bine la lumina ce venea prin ferestre, eram convins că nu poate avea mai mult de douăzeci și cinci de ani.

— Nou în meserie? l-am întrebat, cu blândețea celui care-și amintește că în urmă cu cincisprezece ani, când a început să se ocupe de diferitele aspecte sub care se poate înfățișa moartea violentă, era la fel de zdruncinat la vederea unui cadavru.

— Sunt stagiar... a reușit să articuleze cu dificultate.

— Nu-i nimic! O să vă obișnuiți, cu timpul.

— N-am să reușesc niciodată...

Am ridicat din umeri.

— Studenții din primii doi ani ai Facultății de medicină leșină sau vomează când asistă la disecții, ulterior mulți dintre ei ajung chiar medici legiști.

În timp ce el îmi răspundea printr-un gest de scepticism, Dan s-a declanșat:

— Ai avut dreptate, șefu! Și-a dat seama că a pierdut partida și a ales calea sinuciderii. În sfârșit, am scăpat de pacostea asta de caz! a oftat cu satisfacție.

Am clătinat capul, nemulțumit:

— Patru oameni uciși și un al cincilea sinucis nu înseamnă caz rezolvat. Dacă puneam mâna pe asasin, în viață, ne-ar fi povestit el care i-a fost jocul. Așa... va trebui să aflăm noi. Și asta nu va fi o treabă ușoară, deoarece protagoniștii afacerii nu mai sunt în stare să ne furnizeze explicațiile de care avem nevoie.

Dan, vădit indispus de afirmația mea, m-a aprobat în tăcere.

Tocmai vroiam să-l întreb ce naiba fac oamenii pe care l-am rugat să-i cheme, când soneria a început să țârâie ca pe un distrugător atacat prin surprindere de aviația inamică.

Când Dan, pe post de ghid, a revenit în dormitor, era însoțit în șir indian de medicul legist și patru ofițeri de la criminalistică.

După ce fotograful și-a făcut numărul, fixând pe peliculă victima, așa cum o găsisem la intrarea în cameră, am privit spre medic.

— Acum e rândul dumneavoastră, l-am invitat, trăgând plapuma peste picioarele sinucigașului și lăsând-o să cadă pe fotoliile așezate lângă pat.

De la jumătate în jos, mortul avea pe el pantalonii de la pijama, garnitură la bluza aruncată pe noptieră.

— Încălzindu-se la ideea că trebuie să se sinucidă, și-a scos bluza, a comentat Dan, probabil glumind.

Aș fi putut să-i răspund că fiind un tip ordonat, victima n-a vrut să și-o păteze, dar m-am abținut pentru că nu aveam nicio chemare pentru bancuri.

— Ei, doctore? l-am zorit pe medic, care se distra ridicând și lăsând să cadă brațul stâng al victimei.

— După rigiditatea cadaverică, decesul s-a instalat în urmă cu douăsprezece-douăzeci și patru de ore. După necropsie am să pot furniza date mai precise.

Întrucât plecasem de la victimă în jurul orei unsprezece noaptea, trebuia să consider că sinuciderea a fost comisă o oră sau două mai târziu.

— În ceea ce privește cauza morții, mai aveți nevoie de avizul meu?

Am clătinat capul.

— Tovarășe căpitan! m-a strigat cel mai tinerel dintre ofițerii criminaliști, care luase cu câteva minute mai înainte arma din mâna victimei și plecase cu ea în cealaltă cameră s-o examineze prin prisma meseriei lui.

— Ceva care nu se învârtește rotund? l-am întrebat din pragul ușii.

A ridicat din umeri:

— Pe armă sunt numai impresiunile papilare ale victimei...

— Și te așteptai să le găsești pe ale mele?

Nu mi-a lăsat impresia că mi-a gustat umorul.

— Vă raportez că se relevă numai un singur rând.

— Atât? am zis intrigat.

— Atât, a confirmat.

— Fără suprapuneri?

— Fără, tovarășe căpitan, m-a anunțat cu convingere.

— Numai pe patul armei și trăgaci? am mai întrebat.

A confirmat.

— Hait! a aruncat Dan de la spatele meu.

— Nu hait, ci haide! am mârâit, întorcându-mă și revenind în dormitor.

Fotograful continua să filmeze victima din unghiuri diferite, mai abitir ca un operator de la Hollywood. Ceilalți doi ofițeri munceau din greu, privindu-și colegul cum se străduiește să pună mâna pe un premiu Oscar pentru cameraman.

— Aveți parafină? i-am întrebat pe asistenții „operatorului".

— Da, tovarășe căpitan, a zis unul dintre ei.

— Fă-i o probă, am spus arătând spre mâna în care victima ținuse arma. Când a terminat – am continuat către al doilea criminalist –, amprentează-i victimei ambele mâini!

— De ce mai pierdem vremea degeaba? Treaba asta se face oricum, la noi, înainte de necropsie! a protestat medicul.

I-am făcut semn să aibă răbdare și am părăsit camera. Când am ajuns în vestibul, am deschis ușa din dreapta.

Am văzut o bucătărie și m-am îndreptat spre ușa opusă. După ce am aprins lumina, am privit camera de baie. Am intrat și m-am apropiat de polița de sticlă de deasupra lavaboului[32]. M-am uitat la obiectele puse pe ea și, fără să întorc capul, am zis:

— Dane, spune tipului care s-a ocupat de revolver să-și ia trusa și să poftească aici!

Când l-a adus, i-am arătat paharul de pe poliță:

— În primul rând, ridici impresiunile de pe el. Când termini, te ocupi și de celelalte urme, am arătat spre robineți și rama căzii de baie.

Nu cred că l-a bucurat ordinul meu, dar s-a abținut s-o spună. Probabil că, deși tinerel, avea suficientă experiență pentru a ști că nu-i sănătos să-ți contrazici superiorii.

— Am terminat, m-a anunțat dactiloscopistul, când am revenit în dormitor, arătându-mi placa pe care ridicase impresiunile victimei.

— Grozav! Dă fuguța în baie, unde-i colegul dumitale, și verificați pozitivarea! Ce spune pelicula de parafină? m-am adresat celuilalt ofițer.

— Apar urme de pulbere, a raportat scurt.

Am rămas paf.

---

[32] Încăpere utilată cu una sau mai multe chiuvete și cu alte instalații sanitare, servind ca spălător comun, sau Lavoar, sau Chiuvetă.

— Te așteptai să-l fi lichidat altcineva? a încercat Dan să înțeleagă de ce par atât de mirat.

— Dacă pe armă s-a găsit un singur rând de impresiuni, și acelea fără suprapuneri, se impune concluzia că înainte de folosire a fost ștearsă cu o cârpă, cu multă grijă. Și un sinucigaș, în mod firesc, se gândește la cu totul altceva când s-a decis să-și zboare creierii...

— Parafina indică fără echivoc că propria lui mină a apăsat pe trăgaci... Anomalia care vă intrigă s-ar putea explica prin însăși starea psihologică a sinucigașului, care-l determină să întreprindă acțiuni reflexe, subconștiente, a intervenit medicul legist, cu autoritatea profesiei lui.

— Așa cum e adevărat că sinucigașii sunt niște indivizi suficient de trăsniți pentru a îmbolnăvi de ficat organele de anchetă, regizându-și autosuprimarea astfel încât să treacă drept un omor, este tot atât de adevărat că și unii criminali se străduiesc să dea unui asasinat o aparență convingătoare de suicid, a grăit Dan, ca la carte.

Doctorul n-a mai avut timp să-i spună că teoria-i teorie, iar faptele-s fapte, deoarece a apărut dactiloscopistul pe care-l expediasem la baie.

— Tovarășe căpitan, m-a anunțat, amprentele victimei coincid cu cele de pe paharul de apă de

deasupra lavoarului. Mai sunt însă și altele, fără corespondent. Să le ridicăm?

— Da, cu multă atenție. De altfel, cam cu așa ceva l-am rugat pe colegul dumitale să se ocupe.

— Ne-am spus că, după identificarea victimei, nu mai este necesar... a încercat el să bată în retragere, diplomatic.

— E bine că v-ați gândit la această posibilitate. Acum gândiți-vă că am nevoie de toate impresiunile digitale care diferă de cele ale stăpânului apartamentului, i-am cerut în glumă, dar el a priceput că vorbesc serios.

— Credeți că este o mistificare? și-a recăpătat graiul procurorul, care, după intrarea medicului legist și a criminaliștilor în cameră, se retrăsese în colțul cel mai îndepărtat al încăperii și asistase tăcut ca un sfinx la cercetările noastre de rutină.

— Nu înțeleg întrebarea, am recunoscut, fără să mă rușinez.

— V-ați imaginat că s-a făcut o substituire de persoană? Că victima ar putea să fie altcineva decât locatarul apartamentului? și-a precizat întrebarea tânărul procuror.

— Trebuie să vă mărturisesc că exact la această posibilitate m-am gândit. Chiar din primul moment. Oare puteam să nu iau în considerare o astfel de ipoteză, când, după starea în care i se află fizionomia,

victima ar fi putut fi oricine?

— Și care este concluzia la care ați ajuns? a vrut să știe.

— Întrucât amprentele ridicate de pe obiectele intime ale locatarului coincid cu ale victimei, putem considera că într-adevăr avem de-a face cu Gigi Radu, adică persoana pe care intenționam s-o punem sub acuzația de a fi ucis patru persoane.

Când procurorul a vrut să vorbească, medicul legist i-a tăiat macaroana, înfuriat:

— Pe mine nu mă interesează raționamentele pe care le faceți! Am și alte probleme de rezolvat. Vă rog să-mi dați autorizația să ridic cadavrul, a încheiat, cu ochii la procuror.

— De acord, tovarășe căpitan? m-a consultat solicitatul.

— Ambulanța este jos? m-am adresat doctorului.

— Sigur, de două ore! A venit odată cu mine...

— În interesul anchetei, încă nu putem deplasa victima. Ambulanța să rămână în stradă, și când va fi cazul îi vom chema noi pe brancardieri. Dumneavoastră n-aveți de ce să vă mai pierdeți vremea p-aici. Dacă n-aveți cu ce să vă deplasați, cereți uneia din mașinile noastre de serviciu care așteaptă la intrare să vă ducă unde doriți.

Mai întâi s-a încruntat, apoi, dându-și seama că nu-l iau peste picior, a întrebat pe un ton voit amical:

— Căpitane, eu lucrez de peste două decenii cu anchetatorii și m-am obișnuit să ghicesc ce le poate trece prin cap într-un astfel de caz. Cu dumneata însă nu mi-a mers. Și nu din vina mea. Ci a modului confuz în care conduci investigația. Lucrezi de curând în branșă?

Am clătinat capul pentru a-l asigura de contrariul. Era un om simpatic. Avea o mutrișoară à la Marin Moraru[33]. Figura îi era atât de imobilă, de inexpresivă, încât dacă n-ar fi clipit, din când în când, aș fi putut crede că privesc pe unul din pensionarii galeriei figurilor de ceară Grévin, din Paris.

— Atunci cum este posibil să te mai gândești la un omor, a arătat el spre patul unde zăcea victima, când pelicula de parafină arată că sinucigașul a mânuit arma?

Dacă asta nu-i plăcuse doctorului, era în regulă. Nici mie nu-mi plăcuse, la început. Ulterior, apelând la serviciul meningelor[34], am văzut lucrurile altfel.

— Doctore, în cazul nostru, proba cu parafină nu-i concludentă.

A făcut ochii mari, de parcă m-ar fi auzit susținând teoria geocentristă de pe vremea Inchiziției.

---

[33] Marin Moraru (n. 31 ianuarie 1937, București, România – d. 21 august 2016, București, România) a fost un actor român de teatru și film.

[34] Reprezintă învelișurile sistemului nervos central, în număr de trei (duramater, piamater și arahnoida), fiecare dintre cele trei membrane care învelesc creierul și măduva spinării.

— Știm în mod sigur că victima a mai tras cu arma în ultimele douăzeci și patru de ore. Astfel, urmele de pulbere relevate de pe mâna ei nu sunt cauzate, în mod obligatoriu, de suicid. Deci posibilitatea unui act criminal nu poate fi exclusă. Mai cu seamă atunci când impresiunile lăsate pe armă indică, ca certă, o astfel de posibilitate.

— Asta e cu totul altceva, s-a decis el să-mi zâmbească.

— Și acum ce intenționați să întreprindeți? a întrebat procurorul, după plecarea legistului.

— Cu aprobarea dumneavoastră, să ne străduim să-l dibuim pe individul care a închis gura victimei.

— Probabil un complice, a intervenit Dan. Acum s-ar părea că există o explicație pentru alibiul prezentat de Gigi Radu când a fost ucis, la București, inspectorul de la Interpol. S-a lucrat ca în cursa cu ștafetă... Aceeași armă folosită de doi criminali.

Am aprobat:

— Iar când unul s-a compromis, celălalt a preferat să închidă gura complicelui care-l putea băga în cofă.

Procurorul a ridicat din umeri și mi-a spus că, întrucât eu am mai multă experiență în meserie, îmi lasă libertatea să acționez cum cred eu că este mai bine. A mai adăugat, cu mult bun-simț pentru un stagiar, că întrucât el nu mă poate ajuta, preferă să se întoarcă la

Procuratură pentru a-și vedea de alte probleme, la care se pricepe.

L-am asigurat că îl voi ține la curent cu mersul anchetei și, în sfârșit, terenul de vânătoare a rămas în exclusivitate pe mâna miliției.

După ce am strâns în living-room toate forțele pe care le aveam în subordine, am trecut la organizarea cercetării.

— Acum, pentru că suntem membrii aceleiași familii, să ne apucăm de spălatul rufelor. Dumneata, m-am adresat fotografului, ți-ai terminat misiunea și te întorci la inspectorat. Dar nu cu mâna goală. Vei duce la cazierul judiciar impresiunile papilare ridicate de colegii dumitale. Nu se știe niciodată de unde sare iepurele... Poate dăm de vreo persoană cu cazier.

Ascultător, și-a luat „marfa" și a plecat.

— Care din voi se pricepe la descoperirea urmelor? m-am adresat celor trei ofițeri care rămăseseră cu mine și Dan.

— Eu, a spus cel care se ocupase de revolver și, ulterior, de ridicarea amprentelor din baie.

— Dane, împreună cu dânșii – am arătat spre ceilalți doi ofițeri –, începi cercetarea în exterior pentru a încerca să obții tot ce se poate obține despre victimă. Vă împărțiți între voi sectoarele și audiați toate persoanele pe care le găsiți acasă. Trebuie să obțineți informații

despre cei care-l vizitau. În mod special, mă interesează dacă azi-noapte, după ora zece și jumătate, au fost văzute persoane străine de imobil. În caz afirmativ, semnalmentele. La treabă! Și dacă se poate repede.

În timp ce Dan și însoțitorii lui se îndreptau spre vestibul, eu și ofițerul pe care-l reținusem ani intrat în dormitor.

Ne-am oprit lângă pat și l-am privit. Firesc, victima nu profitase de absența noastră pentru a spăla putina. La fel și cearșaful de pat. Continua să fie răsucit, boțit și adunat spre mijlocul somierei.

Printr-o mișcare circulară a degetului indicator am arătat spre șlițul deschis al pantalonului de pijama și spre bluza acestuia, aruncată pe noptiera din stânga.

— Îmi dau solda pe o lună dacă ultimul vizitator n-a fost o femeie.

— La această posibilitate m-am gândit și eu, tovarășe căpitan. Probabil că agresiunea s-a comis în momentul când victima se relaxa, după terminarea „show”-ului, m-a aprobat ofițerul criminalist.

— Perfect! Lupa în mână și relevarea a tot ce poate conduce la identificarea femeii! l-am îndemnat.

Pentru a nu-l stingheri, și mai ales pentru a nu-mi pierde timpul, am trecut în cealaltă cameră și m-am apucat de o percheziție sistematică. Într-un sertar al bibliotecii am dat peste două cutii, din carton, cu

cartușe. Pe una scria: „50 Extra Cartridges, Calibre 45” și era nedesfăcută. Pe a doua scria același lucru, dar lipseau douăsprezece cartușe. Am luat de pe masă revolverul găsit în mâna victimei, am lăsat butoiașul să gliseze în exterior și i-am privit încărcătura. Șase cartușe din care numai unul utilizat. Am socotit pe degete: patru trase în Vorba, Marinache, Renard și Courcel, două trase de Gigi Radu în propria sa ușă și al șaptelea utilizat la „sinucidere”. Plus cele cinci cartușe intacte: socoteală cinstită, inventar cinstit!

Am continuat să cotrobăi prin încăpere, însă n-am mai dibuit nimic interesant. Când am vrut să-mi continui cercetarea în bucătărie, am fost chemat de ofițerul criminalist în dormitor.

Ținea ceva într-o pensetă. M-am apropiat și i-am privit captura. Era un fir de păr blond-cenușiu, lung de aproximativ patruzeci de centimetri.

— Perechea lui am găsit-o în baie, încurcată într-o perie de cap, a zis el.

— Amprente digitale?

— Da.

— Le-ai trimis la cazier?

— Bineînțeles. Chiar vream să vă raportez că urmele găsite atât pe coada periei, cât și multe din cele ridicate de pe rama căzii de baie indicau degete mici: de copii, sau... a arătat firul de păr pe care-l ținea în pensetă.

Mai ai de căutat ceva în această cameră?

A răspuns negativ și l-am chemat să participe la percheziția din bucătărie și baie. Operațiunea s-a terminat cu concluzia că ne-am pierdut degeaba aproape zece minute. Revenind în living-room, mă gândeam cu nostalgie la frigiderul din bucătărie, încărcat cu toate bunătățile, inclusiv câteva sticle de bere, și la stomacul meu mai gol decât cutia de rezonanță a unui violoncel. Deși era aproape de ora șase după-amiază, niciun semn nu mă lăsa încă să cred că i-aș putea acorda prea curând altceva decât mila mea. Și o merita cu prisosință.

I-am cerut ofițerului să ducă la laborator firele de păr găsite pentru a se stabili culoarea lor naturală. De asemenea, l-am rugat să-i trimită sus pe brancardieri, care așteptau în stradă. Nu mai aveam nevoie de serviciile lui Gigi Radu. Cert, nici el de ale mele.

Când brancardierii se străduiau să scoată targa din casă, fără să piardă pe drum victima, s-a înapoiat din misiune primul cercetaș.

— Ei? l-am luat repede în primire.

— Vecinii cu care am discutat n-au văzut azi-noapte nicio persoană străină prin imobil. În ceea ce privește vizitatorii victimei: bărbați și femei, în număr restrâns. N-au putut furniza semnalmente.

I-am mulțumit pentru substanțialele informații culese

și l-am trimis la inspectorat. N-a insistat să mai rămână. Probabil și el era înfometat.

Curând și-au făcut apariția Dan și celălalt ofițer. Ambii au raportat o situație similară cu cea constatată de colegul pe care l-au precedat. Victima trăia relativ retras. Totuși au aflat și ceva care se corobora cu constatarea ce-o făcusem în lipsa lor. Doi vecini văzuseră de câteva ori prin imobil o femeie de statură potrivită, bine făcută, îmbrăcată cu mult gust. Avea un păr lung, blond-cenușiu, și purta ochelari de soare cu lentile mari, fie că era zi, fie că era noapte.

— Femeia de serviciu susține că respectiva doamnă vine de mai bine de cinci ani în bloc și că ar fi văzut-o de mai multe ori intrând, imaginează-ți, chiar în apartamentul lui Radu! a completat Dan.

Le-am povestit despre cele două fire de păr găsite în apartament.

— Se coroborează cum nu se poate mai bine! a remarcat Dan.

— De când nu mai sunt la modă mustățile și bărbile false, ochelarii cu lentile mari și fumurii pot constitui un mijloc eficient pentru asigurarea anonimatului unei persoane care și-l dorește... am apreciat.

— Oare ce motive îl îndeamnă pe un anonim să-și dorească să fie și mai anonim? m-a luat Dan cu binișorul, ca un părinte care vrea să verifice dacă fiul lui,

student în ultimul an la Facultatea de matematică, a reușit să afle cât fac doi și cu doi.

Nu merita să-i mai răspund, așa că m-am adresat dactiloscopistului, arătând revolverul și cele două cutii cu muniții:

— Le duci la balistică. Să verifice dacă gloanțele culese din victime au fost trase cu această armă.

— Mai ai dubii? s-a mirat Dan.

— Nu, dar regula-i regulă! Acum să sigilăm apartamentul și să ne evacuăm! am decis.

Capitolul XVII
Travestire?

Bineînțeles că primul drum făcut de îndată ce am ieșit din imobil ne-a dus direct în cel mai apropiat restaurant. După ce am terminat de mâncat, ne-am privit cu infinit mai multă simpatie decât la părăsirea apartamentului lui Gigi Radu. Aș putea spune, chiar dacă exagerez nițel, că viața parcă începuse să capete o tentă mai roză.

— De unde o scoatem pe blondă? a pus Dan degetul pe rană.

— Întrucât era combinată de câțiva ani cu Radu, poate că n-o să fie greu s-o găsim în anturajul lui. M-am arătat eu încrezător.

— Posibil... Cu condiția să putem stabili anturajul... a

apreciat el, afișând un optimism precar, în timp ce se juca cu bricheta.

— Dacă ar fi făcut parte din categoria femeilor care vizitează locuința unui bărbat o singură dată... și la revedere, în mod sigur n-am fi avut nicio șansă s-o dibuim... Situația fiind însă diferită, vom începe prin a discuta cu colegii de întreprindere a lui Radu. Ajungem astfel la prietenii lui, și așa mai departe.

A sorbit din cafea, fără să facă vreun comentariu.

I-am urmat exemplul. Cafeaua era foarte proastă. Dezgustat, am îndepărtat-o demonstrativ.

— Prietena noastră, Viorica...

— A mea, nu a noastră! m-a întrerupt, pentru a sublinia că în probleme personale nu admite socializare.

— Mă rog... am făcut un gest de toleranță. M-am referit la tovarășa secretară de la Întreprinderea „Pescarul”. Știi cumva dacă posedă o pereche de ochelari, cu lentile mari și fumurii, de soare?

A renunțat să se mai joace cu bricheta și, privindu-mă încruntat pe sub arcade, a zis cu asprime:

— Nu văd legătura!

— Mă miră. A lucrat împreună cu Radu și are părul lung, blond-cenușiu, am spus, cu nonșalanță.

— Și Doina are un păr similar...

— Care Doina? m-am făcut că plouă.

— Știi bine! Gazda răposatului Marinache...

— Aha, ai vrut să spui doamna Alexandru... m-am grăbit să-mi iau revanșa.

— Întocmai! Și ea se încadrează în semnalmentele vizitatoarei lui Radu, mi-a trântit-o cu operativitate în nas.

— Semnalmentele s-ar putea să-i fie comune, că doar este o femeie deosebit de frumoasă, dar nu rezultă de nicăieri că îl cunoștea pe „sinucigaș".

— Aș! a exclamat disprețuitor. Dacă-l cunoștea pe Vorba, care a fost coleg cu Marinache, de ce nu l-ar fi cunoscut și pe Radu?

— Chelner! Socoteala te rog, am profitat de faptul că respectivul tocmai naviga moțăind pe lângă masa noastră.

Pe când ospătarul își aduna cifrele pe un carnet soios, mi-am spus plictisit că domnului Dan Simionescu i se atrofiase complet simțul umorului. E adevărat că nici pe mine nu m-a prea înghesuit în ultimele zile o înclinare deosebită către haz, dar m-am străduit să n-o arăt. Așa cum fac șefii când vor să păstreze moralul subalternilor la o cotă acceptabilă.

*

La ora nouă seara mă aflam la inspectorat împreună cu criminaliștii care participaseră la cercetarea locuinței lui Gigi Radu.

— Ei, să auzim ce-a ieșit, i-am îndemnat eu. Mai întâi

raportul balistic?

— Arma găsită în mâna victimei a mai fost folosită pentru uciderea a încă patru persoane... a spus unul din ofițeri, scoțând un notes și pregătindu-se să citească numele respectivelor victime.

— Cunoaștem, l-am întrerupt. Raportul dactiloscopic?

— Amprentele relevate din apartament nu sunt înregistrate la Evidența judiciară.

M-am uitat spre ofițerul care se ocupase de firele de păr ridicate din apartamentul lui Radu.

— Cum e? l-am îndemnat.

— Firele provin dintr-o perucă din nailon, a ridicat el din umeri, parcă vrând să spună că nu-i vina lui dacă femeile recurg la un asemenea artificiu.

Deși precizarea laboratorului nu m-a surprins, trebuie să mărturisesc că m-a indispus. Aș fi preferat ca în locul confirmării prezumțiilor mele să obțin semnalmentele reale ale femeii care-l vizitase pe Gigi Radu azi-noapte.

— Părul Vioricăi este natural, a ținut Dan, satisfăcut, să mă informeze, după ce am părăsit inspectoratul.

— Ai ajuns atât de departe cu cercetarea „cazului”? m-am prefăcut mirat.

— Nu trebuie neapărat să pui mâna pentru a-ți da seama că...

L-am întrerupt, încrețindu-mi nasul disprețuitor:

— Până nu faci tușeul unei stofe, nu poți să-ți dai seama dacă e confecționată din lână, fir sintetic sau celofibră.

— Podoaba capilară a Doinei coincide ca vechime cu vârsta ei? a contraatacat Dan, sarcastic.

— Habar n-am.

— Chiar te gândești cu seriozitate la Viorica? a întrebat, împreunându-și sprâncenele până a format între el, deasupra rădăcinii nasului, o cută adâncă.

— E o întrebare pe care mi-ar fi plăcut să n-o formulezi. Oare n-ai remarcat chiar tu (cu o clarviziune care, mărturisesc, m-a surprins!) că de anonimat au nevoie numai persoanele care nu sunt anonime?

După felul în care m-a privit, clipind cu repetiție, am înțeles că n-a înțeles ceea ce mie mi se părea ușor de înțeles.

— Atât Doina, cât și Viorica, nefiind căsătorite, n-aveau motive să se facă de nerecunoscut atunci când se duc la un bărbat acasă. Pricepi? Femeia de care avem nevoie trebuie să fie măritată, ori (eu știu?) poate o figură publică. Cum ar fi o actriță, o sportivă sau cam așa ceva. Totuși, mi se pare mai plauzibilă prima variantă. Aceea a unei femei căsătorite.

— Deci o soție adulteră. Asta pricep, deoarece, din câte am auzit, istoria omenirii a mai consemnat vreo două-trei cazuri de infidelitate între soți. Poate patru,

dar nu mai multe! a zis glumind și a continuat: Totuși, motivul care a împins amanta lui Radu până la deghizare nu-l pricep...

Deși ajunsesem în fața hotelului, am continuat discuția lângă intrare, pe trotuar.

— Aici este tot clenciul. Când o femeie începe să calce pe alături se teme de consecințe. Înfricoșată de ideea că ar putea fi văzută, este în stare să treacă prin fața locuinței unde este așteptată de mai multe ori, până își spune: „Fie ce-o fi!", și intră. Făcând mai multe „vizite", se instalează sfânta rutină. Constatând că Pământul nu numai că nu s-a oprit în loc, dar își păstrează chiar și sensul de rotație, trage concluzia că precauțiile anterioare sunt lipsite de obiect și renunță la ele. În cazul nostru, vizitatoarea lui Radu procedează anacronic. După mai bine de cinci ani, cum ți-a declarat femeia de serviciu, continuă să se ascundă îndărătul unor ochelari și a unei peruci. De ce?

— N-o fi cumva un bărbat în travesti? s-a întrebat Dan.

— Nu. Ținuta victimei și aspectul așternutului exclud o astfel de posibilitate.

— Pe vremea când lucram la „Mondenă", am avut o dată de-a face cu un tip care se purta în straiele sexului

opus. Și nu pentru că repeta rolul Coanei Chirița[35], a adăugat, într-un mod care indica cu precizie la ce categorie de indivizi se referă.

Afară începuse să plouă, și trecătorii, care până atunci se plimbau pe bulevard agale, au început să alerge în căutarea unui adăpost.

— Este posibil să ai dreptate... am spus grăbindu-mă spre intrarea hotelului. N-ar strica să te duci la Moravuri, să vezi dacă au înregistrate astfel de specimene. În caz pozitiv, faci o listă și te ocupi de ea. În paralel, eu merg pe varianta unei femei căsătorite din anturajul lui Gigi Radu.

Ajunși în fața biroului de recepție, am cerut cheile camerelor noastre.

Coborând din lift, cu speranța că nu voi mai fi trezit în toiul nopții, m-am despărțit de Dan și mi-am urat cu toată sinceritatea un somn ușor și fără vise până a doua zi dimineața.

Capitolul XVIII
Îmi schimb intențiile

E grozav să dormi o noapte întreagă neîntors. Așa

---

[35] Coana Chirița, pe numele ei de scenă Chirița Bârzoi, este personajul principal și eponim al unei serii de comedii scrise de Vasile Alecsandri.

susțin cei care reușesc să realizeze o astfel de performanță. Din păcate, eu nu fac parte din grupul acestor entuziaști. Deși dărâmat de somn, în clipa când mă simțeam alunecând ușor peste granița împărăției lui Morfeu[36], mi-a zburat gândul la protagoniștii dramei ce se consuma sub ochii mei de aproape o săptămână. N-am insistat însă prea mult asupra rolului pe care-l jucaseră, deoarece oricum erau morți. Iar mie îmi trebuia un asasin în viață. Așa că imaginația mea a mai făcut un pas și am revăzut în viteză și personajele auxiliare implicate în afacere. A fost suficient. Simultan cu pulverizarea somnului în care-mi pusesem atâtea speranțe, am aprins veioza de pe noptieră și mi-am privit ceasul. Era unsprezece și jumătate. Nu era cea mai nimerită oră pentru a face vizite. Am stins lumina și m-am străduit să dorm. Tentativa a avut un rezultat mai mult decât submediocru. Până la ziuă, mi-am mai privit ceasul de câteva ori. Abia spre dimineață m-a cuprins somnul, însă fără să pot profita de el, deoarece a trebuit să mă scol și să-i deschid lui Dan, care suna la ușă ca un perceptor:

---

[36] Morfeu (Morpheus) a fost zeul grec al viselor, unul dintre cei o mie de fii ai lui Hypnos. Fiu al Somnului și al Nopții, zeul viselor în mitologia greacă; în vis lua formă omenească. Avea aripi de fluture, și în mână frunze de mac, cu care atingea pleoapele muritorilor. În alte reprezentări, el apare sub forma unui bătrân cu aripi, cu o coroană de mac pe cap și cornul abundenței în mână.

— Îi tragi la aghioase ca-n concediu! a glumit el.

— În timp ce eu mă spăl și mă îmbrac, du-te jos și comandă cafelele, i-am cerut, pornind spre baie.

Un sfert de oră mai târziu, în timp ce ne sorbeam cafelele, i-am povestit ce-mi trecuse prin cap în toiul nopții.

Când am terminat *story*-ul, a rămas țuț.

— Fantastic! a exclamat el, când și-a regăsit graiul. Am ridicat din umeri. În meseria noastră totul este fantastic, la început. Apoi, cu timpul, fantasticul, chiar dacă nu se transformă în banal, nu mai surprinde cine știe ce. La fel cum se întâmplă unui copil care merge pentru prima dată în lumea minunată a bâlciului, ca, ulterior, crescând, să se mire de ceea ce l-a putut impresiona atât de puternic altădată.

— Și mobilul?

— Aș vrea să-l cunosc și eu, am afirmat cu toată sinceritatea.

— Azi sau mâine trebuie să sosească emisarul Interpolului.

— Fă rost de pâine și sare, să-l primim conform tradiției, am zis cu indiferență.

— S-ar putea ca o discuție cu el să lămurească cauzele care au provocat hecatomba din ultima săptămână.

— S-ar putea... Dacă am fi cunoscut mobilul, am fi ajuns mai demult la criminal, și ar fi fost grozav. Fiind

însă lipsiți de un răspuns la întrebarea cui prodest[37], a trebuit să orbecăim în întuneric. Iar acum, când această enervantă bâjbâială mi-a permis (în sfârșit!) să-l dibuiesc pe autor, să mă opresc din cursă, ca la leapșa, pentru a aștepta să mi se precizeze mobilul? Nici prin gând nu-mi trece! Dacă l-am înșfăcat pe criminal, mobilul iese singur la iveală, am spus, sorbind ultima picătură de cafea și ridicându-mă de la masă.

Câteva minute mai târziu, mașina de serviciu, care ca de obicei ne aștepta cuminţică în fața hotelului, ne-a depus la intrarea procuraturii.

După zece minute de argumentare, am reușit să-l conving pe procurorul care participase la descinderea din apartamentul lui Gigi Radu să ne însoțească.

*

Când s-a oprit ascensorul, și am deschis portiera metalică, am văzut-o pe doamna Vorba. Aștepta liftul pentru a coborî cu el. De data asta era ușor fardată. Atât cât să fie de-a dreptul seducătoare, în ciuda doliului pe care-l arbora.

— Sărut mâna. Doamna Vorba și procurorul Victor Marin, am făcut prezentările.

Când a dat cu ochii de noi, s-a arătat surprinsă. Și unei femei frumoase îi stă bine oricum, chiar și când e luată

---

[37] Cui folosește? Cui ajută?

pe neașteptate. Mai cu seamă atunci când este înconjurată de mireasma unui parfum subțire, străin. Dacă toate văduvele ar fi arătat ca ea, Pământul ar fi putut deveni un paradis al bărbaților; situație care ar fi compromis însă instituția mariajului. În mod sigur!

Și-a înclinat capul cu un gest maiestuos și a întrebat:

— La mine ați venit?

— Da, tovarășul procuror dorește să clarifice câteva aspecte legate de soarta avută de soțul dumneavoastră, am făcut eu introducerea.

— Tocmai plecam după cumpărături, a zis, nemulțumită, arătându-ne sacoșa elegantă pe care o avea în mână, o imitație reușită din piele de căprioară.

— Ne pare rău că trebuie să vă întoarcem din drum... a reușit să îngaime procurorul, privind-o de să amețească.

Stagiar-stagiar, dar știa ce înseamnă o femeie foarte femeie.

— Vă rog să poftiți, s-a decis, cu bruscheță, deschizându-și poșeta în căutarea cheilor și pornind spre ușa apartamentului ei.

După ce a deschis-o, am intrat. Ea înaintea noastră, supărată, și procurorul în spatele ei, cu privirea fixată pe gleznele din fața lui.

Am luat loc pe scaunele care împresurau masa de culoarea abanosului din sufragerie. În fața doamnei

Vorba, pe masă, se afla un pachet aproape gol de Pall Mall și o brichetă neagră, cu gaz. În apropiere, o scrumieră care deborda de chiștoace.

— Am o grămadă de treburi de rezolvat și v-aș ruga să nu mă rețineți mai mult decât este strict necesar, ne-a invitat doamna Vorba.

— Am să caut să termin cât mai repede, a asigurat-o procurorul, deschizându-și agenda la pagina unde-și notase problemele pe care i le semnalasem în biroul lui, când l-am convins să ne acompanieze.

Dar nu s-a orientat după ele. Mai întâi a început s-o chestioneze cu privire la cunoștințele familiei și, în mod special, ale soțului ei. Răspunsul n-a diferit de cel pe care mi-l dăduse și mie, cu câteva zile mai înainte, când am mai avut o dată posibilitatea s-o admir. Au urmat întrebările cu privire la modul cum și-a petrecut ultimele zile, insistând în mod voalat asupra momentelor în care s-au comis ultimele omoruri.

Stenograma pe care o înregistra Dan era asemănătoare cu cea consemnată anterior.

— Acum am să vă rog să precizați modul în care v-ați petrecut timpul luni, s-a decis procurorul să treacă la problemele pe care-l rugasem să le noteze pentru interogatoriu.

Doamna Vorba s-a încruntat, atentă să nu facă riduri, a scos o țigară din pachetul de Pall Mall și a aprins-o

printr-un gest rapid, apoi, după ce a tras un fum, a întrebat ușor ironică:

— E atât de important pentru dumneavoastră?

— Deși este o chestiune pur formală, suntem nevoiți să ținem seama de ea, a explicat procurorul, ceea ce demonstra că, deși nu era încă obișnuit cu prezența cadavrelor, nu trăsese chiulul la cursurile de criminalistică.

— Am fost la soțul meu, la cimitir, și i-am dus câteva flori, a spus, făcând un gest de resemnare.

— Dimineața?

— Nu, după-amiază! a zis apăsat, printre dinți.

Am privit-o din nou cu admirație. Se spune că o femeie frumoasă rămâne frumoasă în orice împrejurare, mai puțin aceea în care este enervată. Doamnei Vorba nu i-a păsat de ceea ce știam eu că se spune, și a continuat să rămână seducătoare.

— La ce oră v-ați înapoiat acasă? am întrebat eu, pentru a-l lăsa pe procuror să-și mai arunce privirea pe notes.

A întors capul spre mine și m-a privit de parcă s-ar fi întrebat când și de unde am mai apărut și eu. Când buzele cărnoase și frumoase i s-au rotunjit pentru a-mi răspunde, soneria a zbârnâit de două ori lung, cu insistență.

— Ce mod de a se suna?! a zis, smucindu-se din scaun

și pornind lansată către vestibul.

— Plata luminii, vă rog... s-a auzit o voce răgușită, după ce s-a deschis ușa de la intrare.

— Unde ai învățat să suni în felul ăsta, domle! s-a răstit doamna Vorba.

— Vă rog să mă scuzați, da' n-am ce face... Am de vizitat mii de abonați. Unii sunt acasă, alții nu. Care-i acasă răspunde, care nu, la revedere. Bag nota de plată sub ușă... și plata se face la sediu. Aveți bani să plătiți? a vrut să știe încasatorul, dovedind astfel că la cursurile de reciclare i s-a predat și despre eficiența zicalei „time is money".

— Un moment, am auzit glasul gazdei.

Când a intrat în sufragerie, ținea în mână o fițuică. A deschis una din servante, a tras un sertar și a scos o hârtie albăstruie de o sută de lei.

Am lăsat-o să iasă în vestibul și, fără nicio remușcare, am apucat pachetul de Pall Mall de colțuri și am tras cămașa de celofan. Am pus la loc pachetul cu țigări, iar ambalajul subtilizat a nimerit direct în deschizătura portofelului meu, care, la rândul său, a revenit în buzunarul interior al sacoului, de unde-l scosesem.

Procurorul mi-a urmărit gesturile cu ochii mari, probabil spunându-și că dacă și-ar fi băgat mâna în foc pentru mine că nu-s cleptoman, și-ar fi calcinat-o până la umăr. Dan, impasibil, și-a vârât mâna în buzunarul

lateral al hainei sale, a scos un pachet de Kent, a tras cămașa de celofan și mi-a înmânat-o, lăsând apoi țigările să-i alunece înapoi, în buzunar.

După ce doamna Vorba l-a expediat pe încasator și a revenit în cameră, ținând în mână câteva bancnote de cinci lei și chitanța de plată, eu mă jucam cu pachetul ei de țigări, împingându-l cu degetul într-o cursă imaginară de automobile. Deasupra scrumierei încărcate cu filtre de țigară trona cocoloșul pe care-l făcusem din ambalajul de celofan primit de la Dan.

— Dacă doriți, vă rog să vă serviți, m-a poftit amfitrioana.

— Vă mulțumesc, mi-am stabilit o cotă diurnă de țigări și, deocamdată, mă străduiesc să n-o depășesc.

— Am încercat și eu să mă las de fumat, de câteva ori, dar... a zis, lăsându-și capul spre umărul stâng, într-un gest care simboliza nereușita, apoi s-a uitat la ceasul pe care-l purta cu brățara întoarsă spre interiorul încheieturii mâinii.

— Rămăsese să ne spuneți când v-ați înapoiat acasă de la mormântul soțului, i-am amintit, pricepând că dorește să scape mai repede de noi.

— Când s-a întunecat. Spre ora șapte, șapte și jumătate... a spus, trăgând ușor pe nas ca și cum amintirea cimitirului i-ar fi inspirat dorința de a fabrica niscaiva lacrimi.

— Ulterior ați mai ieșit din casă? am zis repede, pentru a o împiedica să deterioreze aspectul splendizilor ei ochi.

— Am dorit s-o fac astăzi, când m-ați întors dumneavoastră din drum, a spus, fără să-și modifice fizionomia cu vreun zâmbet, fie el cât de firav.

— Vă cerem scuze încă o dată, a intervenit procurorul. Însă trebuie să ne facem datoria. De altfel, sunt convins că și dumneavoastră doriți să-l descoperim pe ucigaș...

— Bineînțeles! Însă nu aici, discutând cu mine, veți reuși să-l prindeți pe asasin, a făcut un nou gest de nerăbdare.

— Ne puteți spune dumneavoastră adresa lui? am întrebat. Cu o nevinovăție mai nevinovată ca a unui nevinovat.

— Ce vreți să spuneți? a zis, scurt, aruncându-mi o privire care ar fi putut să congeleze chiar și Gulfstreamul, pe tot parcursul lui.

— Asasinul poate fi depistat numai cu ajutorul persoanelor care au cunoscut victima. Întrucât criminalul n-a picat de pe lună, ci a făcut parte din anturajul soțului dumneavoastră, noi ne punem multă nădejde în informațiile pe care ni le-ați putea furniza, am manevrat ușor, constatând că întrebarea mea, vădit aluzivă, n-a stârnit reacția violentă pe care o prevăzusem.

— La discuția anterioară, v-am spus tot ce știam. Vreți s-o luăm de la început? Fie, vă ascult... a zis, scoțând cu un gest de resemnare o nouă țigară din pachetul de Pall Mall.

— I-ați cunoscut pe colegii de muncă ai soțului dumneavoastră? am întrebat, după ce i-am aprins țigara cu bricheta ei.

— Aproximativ. Cu ani în urmă se organizau la întreprindere niște serate dansante. Cu aceste ocazii mi-au fost prezentate multe persoane, a răspuns cu indiferență.

— Despre Gigi Radu ce ne puteți spune? a vrut să știe procurorul.

— Gigi Radu? a repetat ea.

— Îl cunoașteți?

A ridicat din umeri și a clătinat capul.

— Și el era coleg cu soțul dumneavoastră, am informat-o.

— Posibil, însă nu-mi amintesc de el. Ionel, așa cum v-am spus, mi-a prezentat mulți colegi de-ai lui... Nu numai că nu le-am putut reține numele la toți, dar chiar și dacă i-aș vedea pe stradă sunt convinsă că pe cei mai mulți dintre ei nici n-aș fi în stare să-i recunosc. Știți doar cum e la o serată... Este imposibil să reții numele a zecilor de oameni cu care dai mâna. Acordați o importanță deosebită acestui Gigi Radu?

— S-a sinucis aseară, a zis procurorul, respectând planul de audiere pe care-l stabilisem la el în birou.

— Sinucis?! s-a arătat ea surprinsă, dar nu mai mult decât atunci când afli de suicidul unui necunoscut! Era un om tânăr?

— În jur de patruzeci de ani. Sunteți constănțeancă? am întrebat eu.

— De aproximativ zece ani. Când am terminat Institutul de Cultură Fizică, am fost repartizată aici ca antrenoare de volei. Totodată, fiind și titulară în echipa orașului.

— Sportivă? Bravo! am zis admirativ. Acum se explică linia și suplețea pe care le aveți, am complimentat, de astă dată total obiectiv.

Mi-a mulțumit cu un zâmbet ușor, economic. Era primul pe care reușise să-l arboreze de când o cunoșteam. Și, deși nu rezulta dintr-o spontaneitate prea spontană, îi stătea destul de bine cu el.

— Atunci nu se poate să nu vă amintiți de Gigi Radu, doar a fost mulți ani răsfățatul orașului, ca fotbalist, a spus Dan, ca un profesor care vrea să ajute un elev să treacă onorabil examenul.

S-a uitat la Dan, parcă fără să-l vadă.

— Era un bărbat blond? s-a decis să întrebe, ezitând. Colaboratorul meu a confirmat.

— Îmi amintesc de el... foarte vag. După ce soțul meu

mi l-a recomandat, a spus despre el că a fost un mare fotbalist. Când am făcut cunoștință cu el, nu mai juca... Pare-mi-se că s-a lăsat de sport din cauza băuturii. Ce l-a determinat să se sinucidă? a întors ea capul spre mine.

— Ce putea să mai facă, când și-a dat seama că arestarea lui este iminentă? am răspuns, ridicând brațele lateral, cu stângăcia unui actor debutant într-o trupă de teatru amator.

— Cum? El l-a ucis pe Ionel?! a exclamat siderată. Am confirmat.

— Bine, dar pentru ce?

— Acest răspuns speram să-l putem obține de la dumneavoastră. Cum însă nici nu-l cunoașteți bine... am zis, cu dezamăgirea unui fraier care, folosind un „fix", și-a pariat întreaga chenzină pe o mârțoagă care a ajuns la potou[38] pe ultimul loc, un sfert de oră după terminarea cursei.

— N-ar fi exclus să fi fost un țicnit, a apreciat Dan, dovedind astfel că mi-a sesizat intenția de a înlocui ofensiva preconizată cu o retragere elastică, temporară.

Procurorul își privea cu obstinație palmele așezate una peste cealaltă, pe masă. Cred că era supărat pe mine.

— Doamnă Vorba, ne pare rău că v-am răpit timpul,

---

[38] Punct de plecare și de sosire la alergările de cai.

am zis, ridicându-mă de pe scaun.

Gazda noastră mi-a primit scuzele cu toată înțelegerea. Adăugând, în timp ce ne despărțeam în fața apartamentului ei, că și ei îi pare rău că nu ne-a putut ajuta.

*

— Tovarășe căpitan, a început cu reproș procurorul, când am ajuns în stradă, am înțeles că sunt invitat la efectuarea unei percheziții domiciliare și...

— Ați înțeles perfect. Aceasta mi-a fost intenția, am zis, deschizând portiera din spate a mașinii, invitându-l să intre și apoi luând loc lângă el.

Când Dan s-a așezat în față, lângă șofer, m-am adresat ultimului:

— Mergi înainte o sută de metri, te întorci pe stânga și oprești la distanța de supraveghere a intrării imobilului de unde am ieșit.

Procurorul mă privea atât de tăcut, încât mi-am zis că ar fi mai bine (pentru mine) dacă aș renunța să mai întind ața.

— În primul rând, bănuiala mea se bazează numai pe prezumții. Iar în al doilea rând, înclin să cred că percheziția pe care v-am rugat s-o autorizați nu s-ar fi soldat cu niciun rezultat...

— Și m-ați cărat aici pentru a-mi vorbi despre niște supoziții în care nu credeți nici dumneavoastră? și-a

arătat colții tinerelul.

— Percheziția urmărea descoperirea celor două elemente incriminatorii: o pereche de ochelari de soare și o perucă. La ce concluzie ajungeam dacă nu le găseam?

— Mda... Ori că nu ea este persoana căutată, ori că n-a. Putut fi atât de proastă încât să păstreze corpurile delicte... a sfârșit el prin a mă aproba.

— Așa-i. La asta m-am gândit și eu după ce am început discuția cu suspecta. Dacă într-adevăr ea este persoana care l-a suprimat pe Gigi Radu, trebuie să fie suficient de rafinată pentru a nu ne lăsa sub nas dovezile prin care putea fi pusă sub acuzare.

— Ce preconizați să întreprindeți?

— Am impresiunile ei papilare, am zis, punând palma lângă reverul din dreapta al hainei, unde se afla portofelul în care vârâsem celofanul luat de pe pachetul de țigări Pall Mall. Dacă sunt identice cu cele ridicate din locuința lui Radu, s-a ars. Mai cu seamă că a susținut, și în fața dumneavoastră, că nu l-a cunoscut pe „sinucigaș".

— Și dacă din amprente nu iese nimic?

— Toată satisfacția va fi de partea mea. Bănuielile care m-au animat nu vor jigni un cetățean onest și, totodată, voi avea posibilitatea să constat că investigația mea a deraiat...

Am tăcut, deoarece am văzut-o pe doamna Vorba ieșind din imobilul pe care-l supravegheam. Cu sacoșa din imitație de piele de căprioară în mână, a pornit-o voinicește spre partea stângă a străzii, întorcându-ne astfel spatele. Taiorul și fusta, bine mulate, puneau în evidență perfecțiunea formelor și picioarele, deși îmbrăcate cu ciorapi negri, erau mai formidabile ca cele ale celebrelor superstaruri de la firma a cărei emblemă este un leu care își face numărul spunând: Hau... Hau... Hau...

— E obiectivul tău, i-am spus lui Dan.

Când a deschis portiera să coboare, am mai adăugat:

— Nu ești obligat să-i atragi atenția că este filată!

M-a privit dezgustat, a trântit portiera și a plecat după cucoană.

— Sperați să obțineți ceva prin urmărire? a întrebat procurorul.

— Fără optimism nu poți fi anchetator, și mie îmi place să cred că sunt... optimist.

— Este imposibil ca vizita noastră să n-o fi alertat suficient de mult pentru a evita pașii compromițători.

— M-am străduit s-o fac să creadă că prin dispariția lui Gigi Radu cazul va fi închis. Aceasta fiind de altfel varianta pe care a dorit chiar ea s-o acrediteze. Admițând că n-am reușit să fiu suficient de persuasiv, cu atât mai bine. Am agitat-o și nu-i exclus să se

manifeste în consecință, cu o nervozitate care să-i distragă atenția de la precauțiile pe care a știut să le ia până acum.

Procurorul și-a pendulat capul într-un mod care demonstra că elocvența mea n-a fost cine știe ce de convingătoare. Întrucât nici eu nu credeam în supozițiile pe care le fabricasem, m-am abținut de la o argumentare suplimentară și m-am adresat șoferului:

— Pornește mașina, te rog. Mai întâi ne oprim la procuratură.

Capitolul XIX
Substituirea

Ajuns la inspectorat, m-am dus oblu la serviciul dactiloscopic și am lăsat pelicula de celofan subtilizată de la pachetul de țigări al doamnei Vorba. Apoi am pornit spre biroul maiorului Stoica. Am avut fler. N-a ezitat să-mi ofere o cafea, cu speranța că-i furnizez niscaiva relații mai optimiste despre mersul anchetei.

În timp ce mă gândeam la cafeaua comandată la bufet, ca un beduin la o gură de apă rece, după ce a străbătut jumătate din Sahara cu plosca goală, a sunat telefonul.

Stoica a ridicat receptorul, a ascultat și l-a întins spre mine. Era Dan. M-a informat unde se află.

Când am închis, l-am rugat pe Stoica să trimită după

colegul meu niște oameni pricepuți în filaj.

— Cu ce scop? s-a arătat el curios ca o femeie curioasă.

— Trimite-i repede. Vei afla.

După ce mi-a executat dorința, apelând la serviciile telefonului, am început să-i povestesc scenariul. Aveam chef s-o fac, deoarece între timp sosiseră și cafelele.

Mi-a ascultat repertoriul, fără să mă întrerupă. Dând din când în când din cap, aprobator.

— Tot ce mi-ai spus este bine însăilat, dar numai însăilat! Cum intenționezi să-ți materializezi supozițiile? a întrebat, după ce i-am arătat palmele în cunoscutul gest: „Asta-i!".

N-a trebuit să-i mai spun că exact o astfel de întrebare mă preocupă și pe mine. S-a auzit o scurtă bătaie în ușă și a apărut dactiloscopistul căruia îi încredințasem, cu puțin timp înainte, învelișul de celofan subtilizat de la doamna Vorba.

— Ei? am zis, privindu-l de parcă el ar fi fost un colac de salvare, iar eu înecatul care scoate pentru ultima oară capul la suprafața apei.

— Pozitiv, tovarășe căpitan, a răspuns, zâmbind satisfăcut.

Încordarea care mă îndreptase în capul oaselor, de parcă aș fi înghițit o umbrelă (închisă), a cedat și, relaxat, m-am sprijinit din nou de spătarul scaunului.

— Indubitabil? am întrebat, încă neîncrezător,

deoarece știam că frumosul cu cât este mai frumos, cu atât este mai puțin real.

— Conform normelor internaționale, unsprezece-douăsprezece puncte de coincidență exclus orice risc de confuzie. Eu am găsit douăzeci și unu. Am considerat că este absurd să-mi mai pierd timpul căutând și altele. Doriți totuși să continui?

Am clătinat capul. La douăzeci și unu de puncte de coincidență, pentru a mai găsi o persoană cu aceleași impresiuni digitale, ar fi trebuit ca Pământul să aibă de o mie de ori mai mulți locuitori decât înregistrează statistica O.N.U.

— Despre ce vorbiți? a vrut să știe Stoica.

I-am povestit despre modul în care obținusem amprentele digitale ale doamnei Vorba. Apoi i-am spus și cu ce scop le dădusem serviciului dactiloscopic.

— Formidabil! a izbucnit el. Așa pleașcă mai rar! Cazul s-a rezolvat, a conchis bucuros.

— Era și timpul, am apreciat cu un oftat de ușurare, și mi-am privit ceasul. Era ora unu fără câteva minute.

M-am ridicat de pe scaun și am spus că mă duc să trag cortina după ultimul act al piesei la care asistasem ca spectator timp de o săptămână.

*

Când coboram scara inspectoratului, l-am întâlnit pe Dan. Intenționa să urce, însă văzându-mă, firesc, n-a

mai fost cazul.

— Ei? l-am îndemnat, luându-l de braț și pornind spre ieșire.

— M-am ținut după ea aproape o oră, până și-a umplut sacoșa cu diferite produse alimentare. Ultimul drum l-a făcut la magazinul universal, de unde a cumpărat o sticlă de colonie. După aceea, direct acasă.

— A stat de vorbă cu cineva?

— Numai la raionul de parfumerie. A schimbat câteva cuvinte cu un tip. Nu părea însă să-l cunoască. Ar fi putut fi o discuție banală referitoare la ceea ce se putea cumpăra sau, poate, o încercare de acostare din partea domnului respectiv. Ținând seama de calitățile fizice ale doamnei Vorba, aș fi gata să susțin că cea mai întemeiată variantă este ultima.

Ajunși lângă mașină, ne-am urcat și i-am spus șoferului să pornească spre procuratură.

— Apoi?

— Apoi ce? a replicat Dan.

— Ce-a făcut după ce și-a cumpărat colonia?

— Ți-am spus, s-a înapoiat acasă.

— Crezi că ai fost remarcat?

— Aș spune că nu m-a văzut, a răspuns printr-o ridicare din umeri. Am urmărit-o de la distanță. De altfel, pentru înlăturarea acestui risc te-am rugat să mă înlocuiești cu niște oameni pe care ea să nu-i cunoască.

Când au venit, le-am explicat ce au de făcut și iată-mă!

*

Procurorul Victor Marin avea în fața lui, pe birou, un dosar stufos și extrăgea ceva pe o coală de hârtie. Probabil că-și pregătea un rechizitoriu. Zâmbea de unul singur. Cred că-i plăcea teribil treaba pe care o făcea.

Când ne-a auzit intrând, a ridicat capul spre noi. După felul cum s-a indispus dând cu ochii de mine, mai mult ca sigur că s-ar fi bucurat grozav dacă spiritul lui H.G. Wells ar fi intervenit pentru a mă transforma în faimosul său personaj invizibil.

— S-a întâmplat ceva, tovarășe căpitan? a întrebat cu un aer de resemnare.

Nu eram nici mirat și nici surprins că se săturase de buclucurile în care știam să-l vâr cu o abilitate pe care nu mi-o putea contesta nimeni.

Cu o singură frază, i-am redat optimismul. Cu gesturi grăbite s-a ridicat dindărătul biroului, a vârât coala de hârtie acolo unde era deschis dosarul și l-a închis.

*

Când am intrat pe strada indicată șoferului, l-am zărit pe unul dintre băieții de la judiciar. Se uita într-o vitrină cu galanterie de damă, la vreo cincizeci de metri de intrarea imobilului în care locuia doamna Vorba. În partea opusă clădirii respective se afla un autoturism

anodin[39], al cărui șofer anodin stătea la volan, citind un ziar anodin. N-am avut nicio îndoială că autovehiculul este trecut în inventarul materialului rulant al miliției constănțene.

După ce am. Coborât din mașină, băiatul care examina cu multă atenție sutienele, portjartierele și furourile viu colorate, de parcă ar fi fost gata-gata să intre în magazin pentru a-și înnoi lenjeria de corp, a întors capul spre mine și mi-a transmis un discret semn de negație.

Am înțeles că doamna n-a mai ieșit din casă.

Împreună cu procurorul și Dan am intrat în clădire și ne-am îndreptat spre lift.

Ajunși în fața apartamentului, am sunat. Am repetat gestul de mai multe ori. Rezultatul a rămas însă același. Soneria suna așa cum sună o sonerie într-o casă goală.

Nu mi-a plăcut indiferența care ne întâmpina, chiar deloc. Le-am spus însoțitorilor mei să rămână în fața ușii, iar eu am pornit spre scări. N-am mai stat să aștept liftul. Am simțit că a venit momentul să acționez repede.

Ajuns în stradă, i-am văzut pe colaboratorii mei. Șoferul continua să citească ziarul pe care-l așternuse peste volan. O făcea cu atâta convingere, încât nu m-ar

---

[39] Care nu are importanță, lipsit de valoare.

fi surprins prea mult dacă ar fi reușit să recite la un cenaclu literar conținutul gazetei, de la titlu până la ultima pagină, unde este consemnată adresa redacției. Celălalt, cu o indiscutabilă perseverență, privea vitrina cu lenjerie de damă, cu aerul că încă nu s-a decis asupra culorii furoului pe care și-l va face cadou.

Deși nu acordaseră nicio atenție revenirii mele în stradă, n-au ezitat să se îndrepte spre mine când degetul arătător de la mâna dreaptă mi s-a îndoit cu repetiție.

— Sunteți convinși că n-a părăsit imobilul?

M-au asigurat că sunt foarte convinși.

— Imobilul nu are și o altă ieșire?

— Nu, tovarășe căpitan! a protestat cel care studiase vitrina magazinului de peste drum. Într-o misiune de urmărire prima acțiune constă în stabilirea numărului de ieșiri a imobilului supravegheat. Aceasta este unica, a arătat spre cea în fața căreia discutam.

— Aveți tot ce vă trebuie pentru descuiatul unei uși?

Ofițerul care fusese pe post de șofer anodin, confirmând, s-a dus să deschidă portbagajul autoturismului. Când a revenit ținea în mâna o cutie metalică cu mâner, în genul servietei tip „diplomat".

— Tovarășe procuror, am zis, când am revenit în fața apartamentului, unde-l lăsasem cu Dan, vă rog să fiți de acord cu o descindere. Doamna Vorba n-a părăsit imobilul.

Deși ar fi putut să-mi refuze aprobarea, argumentând că locatara ar putea fi în vizită la vreo vecină din clădire, n-a făcut-o. Probabil că modul în care-mi formulasem cererea s-a însumat cu propriile lui temeri.

Când ofițerul-șofer-lăcătuș a reușit să potrivească în yale una din cheile trusei, am deschis ușa și am intrat.

Din vestibul, m-am uitat prin ușa deschisă a bucătăriei. În afara unei sacoșe din imitație de piele de căprioară, agățată de spătarul unui scaun, și a mai multor pachete de produse alimentare puse pe masă, nimic care să rețină atenția.

În sufragerie, idem. Am intrat în dormitor. Era foarte frumos mobilat. De obicei, dormitoarele sunt cele care indică o plecare precipitată. Ordinea care domnea însă peste tot excludea, aparent, posibilitatea ca păsărica să-și fi luat zborul din cuib.

Oarecum dezorientat, am privit spre cea de a doua ușă a dormitorului. Prezumtiv, îndărătul ei trebuia să se afle camera de baie.

Ar fi avut un haz grozav ca doamna Vorba, făcându-și duș, să nu fi auzit soneria. În afara plăcerii de a o vedea complet goală, ceea ce nu putea fi decât desfătător pentru ochii mei obligați de meserie să vadă mereu fapte odioase, ar fi urmat un raport către șefii mei și, astfel, aș fi ajuns urgent un foarte capabil agent de circulație, într-o mică localitate de graniță.

Pentru a repara ireparabilul, am bătut în ușa respectivă. Cum dinăuntru n-a venit nicio invitație, și nici dușul nu se auzea funcționând, am deschis ușa până la perete.

Am văzut o cameră de baie foarte frumos amenajată. Era pardosită cu un mozaic din plăcuțe dreptunghiulare, albe și negre, dispuse după arhitectura tablei de șah. Pereții și cada semiîngropată erau îmbrăcați într-o faianță bleu. În nuanță cu lavoarul instalat la peretele din dreapta și scaunul WE montat în partea opusă. Robinetele cromate luceau, iar prin fereastra de deasupra căzii de baie vedeam crucea și turla unei biserici.

Doamna Vorba zăcea prăvălită pe podeaua de mozaic, cu fața în jos; călcâiele spre ușa de unde o priveam și capul lângă cada de baie, la distanță egală de extremitățile acesteia. Era îmbrăcată cu un capot vernil, ridicat deasupra coapselor și strâns ca un burduf de acordeon peste ceafă și cap. Cada de baie, în dreptul locului unde se afla capul victimei, era plină de sânge atât spre interior, cât și spre exterior. Starea de fluiditate a sângelui indica o prezență recentă. Cel mult o jumătate de oră.

În primul moment m-am gândit la un frate geamăn al Smith-Wesson-ului găsit la Gigi Radu, dar pereții și geamul ferestrei închise nu purtau urmele impactului

cu glonțul. Am pășit cu grijă pe mozaic și, aplecându-mă, am tras cu două degete capotul aglomerat spre creștetul victimei. Fața, culcată pe obrazul drept, era desfigurată; ca cea a unei păpuși la care o fetiță stricăcioasă îi decupase porțiunea cuprinsă între buza inferioară și arcade. Deasupra cefii, un capăt scurt de frânghie ruptă era îndreptat spre tavan. Am ridicat ochii și am văzut celălalt capăt al frânghiei rupte. Era agățat de cârligul din plafon și atârna pe lângă globul de sticlă mată al lămpii.

— După ce s-a spânzurat, s-a rupt frânghia și a căzut cu fața peste rama băii, a apreciat Dan, din pragul ușii.

Toate aparențele pledau pentru ipoteza emisă de el. Eu însă, având senzația că ceva nu rimează bine, m-am decis s-o iau metodic. Cârligul din tavan se afla la o distanță de aproximativ doi metri și jumătate de pardoseală. Cum a ajuns victima până sus, pentru a lega frânghia. În afara instalațiilor sanitare nu se afla nimic care să-i permită să se ridice atât de sus. Am pus mâna pe lavoar și l-am apăsat de mai multe ori. Era bine încastrat în perete.' Deci, dacă făcea puțină echilibristică, punând un picior pe rama căzii și celălalt pe lavoar, ar fi putut să ajungă la cârligul lămpii.

Când m-am decis să susțin afirmația lui Dan, m-am răzgândit. La îndoielile care mă încercau, o certitudine nu putea să strice.

— Dane, ai lupa la tine?

După ce am primit-o, m-am aplecat din nou asupra victimei și am examinat capătul rupt al frânghiei. N-a cedat sub greutatea victimei. Fusese tăiată.

Deși știam că cei care-și iau viața prin ștreang fac de multe ori niște figuri urâte, cum ar fi legarea mâinilor și picioarelor mai înainte de a se lăsa să cadă în lațul frânghiei, pentru a-i face pe anchetatori să creadă că au fost victimele unui omor, încă nu auzisem de un spânzurat care să-și taie singur funia. Șanțul adânc lăsat de frânghie pe gâtul victimei demonstra că aceasta trebuia să fie deja inconștientă când și-a tăiat frânghia. Ceea ce, evident, nu se putea admite. Așa că n-am mai considerat necesar să caut un instrument tăios sub victimă. Mai cu seamă după ce am remarcat pe polița de deasupra lavoarului o lamă și-un aparat de ras desfăcut.

— Nu e-n regulă, șefu? a întrebat Dan, după ce m-am ridicat și i-am dat peste umăr lupa.

— Omucidere... am zis, întorcându-mă spre ușă, din cadrul căreia mă priveau cu atenție patru capete. În sufragerie se află un telefon, m-am adresat unuia din oamenii lui Stoica. Cheamă medicul legist și Criminalistica!

— Ce s-a întâmplat? a vrut să știe procurorul cu chipul de culoarea betonului proaspăt turnat și înghițind cu convulsiuni.

L-am privit întrebându-mă cam câte victime va trebui să mai vadă pentru a se obișnui cu meseria pe care și-o alesese...

— Nu s-a sinucis? a reușit să mai îngaime, cu o voce spartă, alterată.

Am clătinat capul.

— Este interesant modul în care a fost ucisă... am zis, exact în clipa când am realizat ce mă intrigase când am văzut poziția victimei.

Corpul, în conformitate cu legea gravitației, după ruperea frânghiei ar fi trebuit să cadă pe pardoseală ca un sac cu cartofi. Fără a-i păsa însă de demonstrațiile lui Isaac Newton, a preferat să se prăbușească ca un arbore tăiat de la rădăcină. Ca și cum ultimul punct de sprijin nu s-ar fi aflat sus, la capătul funiei, ci jos, la picioare.

— Pentru treaba aceasta au fost necesare două perechi de mâini...

— Doi criminali? s-a mirat Dan.

Am aprobat.

— După spânzurară, unul dintre complici a ridicat picioarele victimei, iar celălalt i-a tăiat funia. Numai așa se poate explica traiectoria pe care a străbătut-o.

— Găsind-o spânzurată, poate au încercat s-o salveze și au scăpat-o din brațe... a presupus procurorul, cu o figură care spunea că a început să se regăsească.

Am ridicat din umeri. Putea să aibă dreptate. Cei care

au vrut s-o salveze, văzând că încercând s-o scoată din lac au aruncat-o în puț, s-au speriat și au luat-o din loc. În așteptarea medicului legist și a criminaliștilor, am rămas în baie, lângă victima care zăcea la picioarele mele. Mintea îmi funcționa în gol, ca un computer electronic în care n-a fost introdusă fișa de programare. În căutarea unor elemente revelatoare, examinam centimetru cu centimetru victima și pardoseala din jurul ei. Laba piciorului stâng strivea ștaiful unui pantof de casă din piele bej cu pompon maron, piciorul drept era strâns cu genunchiul sub abdomen. În picioare avea ciorapi dress, cu chilot. Finețea și culoarea lor deschisă punea și mai mult în evidență perfecțiunea sistemului locomotor.

— Dane, am zis, fără să mă întorc, azi n-a ieșit îmbrăcată în doliu?

— Ba da! s-a mirat el.

„Ce i-a venit să-și schimbe ciorapii?" m-am mirat și eu, dar nu prea mult. M-am aplecat, am tras afară papucul și i l-am îmbrăcat peste laba piciorului sub care stătuse. Am priceput de ce, în ciuda faptului că papucii erau cu ștaif, în genul celor de balerină, decolaseră din picioarele victimei. Erau mai mari cu două-trei numere decât laba piciorului.

Când m-am ridicat și m-am răsucit spre ușă, am întâlnit privirile întrebătoare ale colegilor mei. Abia au

avut timp să se extragă din cadrul ușii pentru a mă lăsa să ies. M-am dus înfipt spre garderob și i-am deschis ușa. Am luat la întâmplare doi pantofi pentru piciorul stâng de pe polița de jos și am revenit în baie. I-am probat pe piciorul victimei. N-am mai fost mirat când am văzut că sunt mai mari cu două-trei numere. În sfârșit, mă lămurisem.

— Nu-i Marieta Vorba... am afirmat, ieșind din baie cu pantofii pe care-i adusesem.

Procurorul a încremenit, stupefiat. Dan, care de când era la „Omoruri" se obișnuise cu ideea că nimic din ceea ce se petrece sub ochii lui nu trebuie să-l mire, a rămas în expectativă. Ceilalți doi ofițeri exteriorizau o atitudine neutră, profesională.

— Substituire de persoană. Nu-i Marieta Vorba! am repetat.

După ce au dezbrăcat victima, agresorii au îmbrăcat-o cu capotul gazdei și și-au făcut numărul. Mai întâi spânzurarea, apoi tăierea frânghiei și ghidarea căderii astfel ca rama căzii s-o desfigureze. Planul le-a reușit, da' nu pe deplin. Ori din cauza grabei, ori din omisiune n-au schimbat ciorapii victimei cu alții negri, cum ar fi trebuit să poarte în mod firesc Marieta Vorba.

— Am impresia că este o concluzie mult prea importantă pentru a se ajunge la ea atât de repede, tovarășe căpitan, a vrut să mă tempereze procurorul.

— Dacă numărul de la piciorul victimei este mai mic decât cel al pantofilor gazdei, nu ea i-a purtat și, deci, nu ea este Marieta Vorba. De asemenea, dacă coroborăm această situație cu desfigurarea femeii, care fără o intenție expresă nu s-ar fi putut produce, mie îmi ajunge. Și n-am de ce să-mi pierd timpul așteptând confirmarea dactiloscopică! am ridicat tonul, nemulțumit de festele pe care mi le joacă acest caz; când să spun că l-am încheiat, plin de „optimism", sunt mereu obligat s-o iau ca de la început.

— Dane, până au venit băieții – am arătat spre cei doi ofițeri care ne asistau –, cine a intrat în imobil după înapoierea acasă a doamnei Vorba?

— Nimic de semnalat. Fiind înainte de amiază, trafic redus. O femeie de serviciu, gospodine, pensionari, copii și așa mai departe... a strâmbat din nas colaboratorul meu.

— Și voi? am privit spre ceilalți doi ofițeri.

— Deosebit de persoanele din categoria amintită de tovarășul locotenent Simionescu – a răspuns cel care păruse interesat în cumpărarea unor desuuri fine de damă –, au mai intrat în imobil un distribuitor de butelii de aragaz, un geamgiu, doi țigani cu haine vechi, o pereche de tineri, un domn care avea în mână un buchet cu flori. O altă pereche el mai în vârstă, ea foarte tinerică și nostimă...

— Cine din persoanele care au intrat au și plecat până la sosirea noastră? i-am scurtat-o, nerăbdător, deoarece era firesc ca cei care și-au făcut de cap în acest apartament să nu mai zăbovească în preajma lui.

— Domnul mai în vârstă și tânăra lui însoțitoare. Au ieșit din imobil cam cu un sfert de oră înainte de venirea dumneavoastră.

Se potrivea. Cu o jumătate de oră înainte omuciderea, cu un sfert de oră mai târziu regizarea „sinuciderii" și evacuarea.

— Semnalmentele? am cerut.

— Ea: douăzeci-douăzeci și cinci de ani, înălțimea aproximativ un metru și șaptezeci. În pofida ochelarilor mari de soare, foarte frumușică, părul castaniu, bogat și lung suplă. Pantofi argintii, cu tocul înalt, poșeta asortată și un taior bleu-deschis. Bine făcută, tovarășe căpitan. Era ca un manechin de prezentare a modei în Occident...

— Și el?

— În jur de patruzeci și cinci de ani, înălțimea aproximativă un metru șaptezeci și cinci. Brunet, cu tâmplele grizonate, mustață gen Modunio[40], ochelari de

---

[40] Domenico Modugno, cântăreț, compozitor, actor italian de film. Își cucerește celebritatea mondială cu melodia „Nel blu, dipinto di blu" / „Volare", ce obține premiul I la Festivalul de muzică ușoară de la San Remo.

soare. Costum sport, gri, desen Prince de Galles[41]...

— Avea o vioară în mână? l-a întrebat Dan.

— Da, tovarășe locotenent, a aprobat ofițerul.

— Cu el a discutat doamna Vorba în raionul de parfumerie, mi-a spus Dan.

— Vioară?! am exclamat surprins.

— Preferai o tobă sau, poate, un pian cu coadă? s-a simțit el obligat să mă ironizeze, apoi, întâlnind privirea reprobatoare a procurorului, s-a grăbit s-o dreagă: Probabil că e muzicant.

— Lăutar de-al nostru?

— După ținuta vestimentară, nu... Admițând că haina face pe om, a spus ridicând din umeri.

Era clar. A intrat cu cea care urma să se numească, conform terminologiei noastre, victimă și a ieșit cu femeia pe care pusesem ochii, nu atât datorită farmecului ei personal, cât a isprăvilor nu tocmai frumoase ce le comisese.

Folosind aceeași recuzită, doamnei Vorba nu i-a fost greu să se substituie victimei.

— Avea aceiași pantofi argintii și la plecare? am vrut să știu.

Ambii ofițeri au ridicat din umeri. Probabil că nu-și pierduseră vremea cu pantofii, când două picioare

---

[41] Gamă de costume de lux.

frumoase sunt incomparabil mai atractive.

— Trebuie să-i dibuim până nu se evaporează... a remarcat Dan, în clipa când s-a declanșat soneria de la intrare.

Unul dintre ofițeri s-a dus să deschidă. Când a revenit era însoțit de criminaliști și medicul legist. Procurorul s-a grăbit să-i conducă în baie. Probabil, pentru a le da dispoziții să se ocupe în primul rând de verificarea prezumțiilor mele.

— Trebuie să-i punem sub urmărire, i-am spus lui Dan.

În timp ce el făcea un gest de aprobare, ofițerul care făcuse pânda din autoturism a intervenit:

— Tovarășe căpitan, dacă e vorba de punere sub urmărire, pot să vă mai dau un indiciu. Bărbatul cu vioara și femeia care-l însoțea au venit cu o mașină, pe care au oprit-o la circa cincizeci de metri în spatele meu...

— Ce mașină? n-am ezitat să-l întreb.

— Un Mercedes Benz 200, negru. Numărul de înmatriculare 5-B-332.

— Deci un autoturism cu număr de București, a constatat procurorul, care între timp se apropia de noi.

Am confirmat și am format prefixul și numărul Inspectoratului General al Miliției, privind cu admirație spre șofer. Și eu, care-mi spuneam că-i grozav să fi plătit

pentru a citi gazete la volanul unei mașini...

Când mi-a răspuns centrala, am cerut Direcția circulației. După ce am obținut legătura cu dispeceratul, i-am spus ofițerului de serviciu ce doresc. Un minut mai târziu, mi-a comunicat că proprietarul mașinii este O.N.T.-ul, serviciul „Rent a Car". Se aștepta să-i mulțumesc pentru operativitate, dar încă nu mă cunoștea destul de bine. Am vrut să mai știu și cui îi era închiriată în prezent. M-a rugat să-i las numărul de la care-l sun, și mă va chema el. În mod cert, nu auzise niciodată despre mine! I-am replicat că prefer să rămân pe fir și, urmare a gravității cazului de care mă ocup, cer prioritate absolută. Renunțând la tonul detașat de până atunci, m-a rugat să aștept câteva minute. Când am primit datele cerute, le-am repetat cu glas tare, pentru ca Dan să le poată consemna în notesul lui:

— ...Frank Spillane, cetățean american, pașaport 918GCB4523... A închiriat mașina ieri după-amiază, pentru o săptămână... A reținut un apartament la hotelul Intercontinental.

Mi-am întrebat interlocutorul dacă Spillane are vreo însoțitoare. Nu știa. La închirierea unui autoturism se iau numai datele contractantului. Mai înainte de a termina convorbirea, am cerut alertarea tuturor agenților și patrulelor auto ale Circulației în vederea semnalării poziției și direcției în care se deplasează

bănuiții.

Următoarea discuție am avut-o cu colegul meu de Direcție, maiorul Ciocârdel. Dându-i datele tipului care închiriase Mercedesul, i-am spus că respectivul trebuie să aibă o însoțitoare și, după toate probabilitățile, va putea obține indicii despre ea la hotelul Intercontinental. În încheiere, l-am rugat să atenționeze punctele de ieșire din țară pe căi rutiere, feroviare și aeriene.

După ce-am închis telefonul, împreună cu Dan și procurorul ne-am pus pe o percheziție strașnică în apartament.

În afara unei sume de cincizeci de mii de lei în bancnote de o sută de lei, vârâte printre rufele curate și călcate din garderob, n-am descoperit nimic care să ne rețină atenția. Între timp s-a terminat și cercetarea întreprinsă de criminaliști. Din raportul lor a rezultat (fără să mă mire) că victima care zace în baie poate fi oricine, mai puțin Marieta Vorba. Impresiunile papilare ridicate de pe lama dibuită pe polița lavoarului erau, de asemenea, complet necunoscute.

— Și întrucât ele n-au mai fost regăsite și pe alte obiecte, se poate presupune că individul care a tăiat funia spânzuratei n-a mai vizitat niciodată acest apartament, anterior, a ținut criminalistul-amprentist să precizeze.

— Deci aparțin însoțitorului doamnei Vorba, a conchis procurorul.

Cum aceeași convingere aveam și eu, chiar dinainte de a-și fi prezentat raportul criminalistul, n-am ezitat să-l aprob printr-o repetată înclinare a capului.

— De ce n-a luat banii...? s-a întrebat Dan, privind spre cele cinci teancuri de bancnote așezate pe masa din sufragerie, în jurul căreia ne adunasem după terminarea percheziției. Oricum o-ntorci, e greu de admis că o astfel de sumă poate fi lăsată cu ușurință de izbeliște...

— Show-ul montat în baie indică faptul că doamna Vorba știa că ne-a stârnit bănuielile și că riscă să fie arestată din moment în moment. De aceea, după ce au terminat cu regizarea mascaradei, care trebuia să ne ducă la concluzia că s-a sinucis, împreună cu complicele ei s-au grăbit să pună o distanță cât mai mare între ei și acest apartament. Astfel, datorită precipitării, instinctul de conservare l-a devansat pe cel al cupidității.

În timp ce procurorul îmi aproba spusele, l-am informat că trebuie să mă duc imediat la inspectorat pentru a putea coordona acțiunea de urmărire pe care o declanșasem.

Întrucât n-a avut nicio obiecțiune, eu și Dan ne-am gândit să părăsim apartamentul, suficient de repede pentru a nu-i lăsa timp să se răzgândească.

Capitolul XX
Urmărirea

Dispeceratul era o încăpere pătrată, cu latura de șapte-opt metri. Un perete întreg era acoperit de harta județului Constanța, iar cel alăturat, de cea a țării. Lângă zidul din dreapta ușii erau instalate ecranele a șase televizoare cu circuite închise, deservite de doi subofițeri care supravegheau prin ele circulația pe tronsoanele cu trafic rutier intens, vara. Acum, după terminarea sezonului estival, în locul deplasării, a sute de mașini în coloană compactă, se vedeau rulând numai autovehicule răzlețe.

Deasupra ușii, un ceas electric, mare, cu secundar central.

În mijlocul încăperii, o masă circulară, cu un diametru de vreo trei metri, în care erau montate nenumărate posturi de radio, de telefon și magnetofoane. În jurul ei, instalați pe scaune înalte și pivotante, alți patru subofițeri, supravegheați în picioare de un maior, înalt și voinic, probabil șeful turei. Nu și-au dat imediat seama de sosirea noastră, deoarece zgomotul produs la intrarea noastră a fost acoperit de cel al convorbirilor simultane pe care le aveau subofițerii, ceva în genul hărmălaiei care domnește într-o centrală telefonică cu multe operatoare.

Unul dintre subofițerii care stăteau cu fața la noi și vorbea la telefon ne-a remarcat și i-a făcut semn maiorului să privească în spate. Când s-a întors, l-am văzut. O figură rotundă, simpatică, obrajii trandafirii și un abdomen bine reliefat.

În ciuda părului alb și curat ca o conștiință de nounăscut, nu cred că avea mai mult de patruzeci și cinci de ani.

După ce ne-am prezentat, am aflat că se numește Napoleon Grecu.

Trecând la meserie, m-am interesat în ce stadiu se afla acțiunea de depistare a autoturismului pus sub urmărire.

— Au fost descoperiți pe șoseaua Constanța-București, în parcajul unui motel de la intrarea în Hârșova. Călătorii autoturismului iau în prezent masa la restaurantul motelului respectiv, m-a informat el, zâmbindu-mi prietenește cu mutrișoara lui drăguță.

Dan s-a uitat la ceasul electric de deasupra ușii și a comentat:

— La ora patru după-amiaza este firesc să mănânce! Dacă mi-e foame mie, care n-am făcut mai nimic toată ziua, darmite lor, după munca pe care au prestat-o...

— Faptul că s-au oprit pentru a mânca este îmbucurător, am apreciat. Sunt convinși că mascarada lor a fost suficient de convingătoare pentru a impune o

sistare a cercetării. Și chiar așa ar fi trebuit să facem, dacă într-adevăr am fi admis că victima din baie este Marieta Vorba...

— Tovarășe maior! a strigat unul din subofițerii de la masa rotundă.

Ofițerul s-a apropiat de el, a luat nota care i-a fost dată, a aruncat o privire pe ea și a revenit spre mine, întinzându-mi-o:

— E pentru dumneavoastră.

Am citit-o. Era informarea maiorului Ciocârdel cu privire la urmăriți. Mă înștiința că însoțitoarea lui Frank Spillane se numește Janina Caron și au împreună locuri rețínute pentru Copenhaga, pe cursa aeriană Scandinavian Airlines, care decolează astă-seară la ora opt și zece minute de pe aeroportul internațional Otopeni. Mă mai anunța că va dispune măsurile necesare pentru ca bănuiții să fie arestați la sol, mai înainte de a ajunge lângă scara avionului.

Am restituit maiorului nota și i-am comunicat lui Dan conținutul ei.

— Bravo! Asta da lucrătură. După grafic. Vine la fix, ucide la fix și pleacă la fix. Nu le e străină maxima latină: Veni, vidi, ușchi!...

— Dacă au avionul abia peste patru ore, nu mai au de ce să se grăbească. Probabil că vor întârzia destul de mult în restaurant, astfel că odată plecați la drum să se

oprească cu mașina direct în parkingul aeroportului Otopeni, a zis maiorul.

Cum vacarmul pe care-l produceau receptoarele instalațiilor de radio acordate pe diferitele frecvențe de lucru ale miliției îmi răvășiseră creierii, m-am decis:

— Dacă ei nu mai au motive să se grăbească, noi avem. Hai, Dane, să-i umflăm!

Înainte de a pleca, l-am rugat pe șeful turei să mă țină la curent cu toate informațiile pe care le va mai primi cu privire la urmăriți.

Când ne-am urcat în autoturismul de serviciu și am tras portiera, a început să zumzăie radio-emițătorul. Apoi, de îndată ce șoferul a deschis aparatul, din difuzor s-a auzit o voce metalică, nesigură, tremurată:

— Către tovarășul căpitan Apostolescu... către tovarășul căpitan...

Întinzându-mă peste bancheta din față, am luat microfonul agățat de bord și am apăsat pe butonul pentru emisie:

— Căpitanul Apostolescu, primit apelul. Trec pe recepție, am anunțat, apăsând pe butonul pentru recepție.

— Vă rugăm să reveniți la dispecerat... Imediat reveniți la dispecerat!... a repetat vocea metalică.

Mi-am încrucișat privirea cu Dan și am țâșnit amândoi din mașină.

În cincisprezece secunde eram din nou în sala pe care abia o părăsisem.

Maiorul nu mai avea obrajii trandafirii, ci albi ca varul.

— Tovarășe căpitan... a îngăimat emoționat. S-a întâmplat o nenorocire... A împușcat doi subofițeri...

— Cine? am vrut să știu, uitându-mă la el mirat.

— Persoana pe care o urmăriți. Are o armă automată, cu încărcător-disc... Probabil un Șpaghin[42]...

— Vioara pe care o căra după el... și-a reamintit Dan.

— Cum i-a împușcat? m-am adresat șefului de tură, încercând să pricep enormitatea de care-mi vorbea.

— După ce ne-au anunțat că au descoperit mașina fugarilor, subofițerii care o depistaseră au intrat în restaurant și au încercat să-i rețină pe pasageri...

— Cine le-a dat ordin?! am strigat enervat. Am cerut numai găsirea și semnalarea poziției autoturismului!

— Probabil n-au înțeles bine ordinul. Erau tineri...

— Ce s-a întâmplat, după ce a tras în subofițeri? am întrebat, pe când mă străduiam să-mi recapăt calmul.

— A ținut tot restaurantul la respect cu automatul și a vorbit cu cineva la telefon. La terminarea convorbirii, a smuls firele aparatului. Apoi, ajungând afară, sub

---

[42] Pistolul-mitralieră PPȘ-41 (Pistolet-Pulemyot Shpagina) a fost una din cele mai produse arme din categoria sa din al Doilea Război Mondial. A fost dezvoltat de către Georgi Șpaghin ca alternativă la pistolul-mitralieră PPD-40.

amenințarea armei, a dat jos călătorii unei Dacii care tocmai intra în parking. După ce s-a urcat cu însoțitoarea lui în mașină, a demarat în viteză.

— Cine v-a anunțat evenimentul?

— Responsabilul localului. Telefonul avea o derivație în biroul lui.

— Ați stabilit poziția, actuală a urmăriților?

A ridicat din mâini:

— Am dat alarmă generală. La intrarea în Slobozia, drumul va fi închis în câteva minute de trei echipaje auto dotate cu pușți-automate de asalt. În cel mult douăzeci de minute vor fi nevoiți să se oprească în fața baricadei... deoarece cu două sute de metri înaintea acesteia vor călca cu cauciucurile peste un brâu de cuie.

Fără să-l mai ascult, m-am apropiat de harta județului, care acoperea un întreg perete. Am mers cu degetul pe traseul rutier continental E15, de la Constanța până la Hârșova, unde se aflaseră înainte de incident, și m-am oprit la Slobozia. Într-adevăr, pe ruta respectivă drumul n-avea nicio variantă și banditul cu „balalaică" va fi silit să-și curme elanul în fața baricadei ridicate în „onoarea" lui. Dacă le place moda „retro", și vor să reediteze călătoria „triumfală" a lui Bonnie și Clyde pe șoselele americane, vor fi satisfăcuți pe deplin. Echipajele care-i vor aștepta, știind ce-au pățit colegii lor la Hârșova, nu se vor precupeți la cartușe dacă

urmăriții vor încerca să se opună. Și la fel ca perechea de gangsteri pe a căror urme calcă, probabil că vor fi împușcați înainte de a apuca să coboare din mașină.

Din punctul meu de vedere aș fi preferat să fie luați prizonieri. Nu din simpatie, ci pentru a-i interoga, în speranța că voi putea afla, în sfârșit, de ce au omorât atâția oameni.

Am ridicat capul spre ceasul electric de pe zid. Indica ora patru și nouă minute.

— La patru și douăzeci ar trebui să primim vești, a zis șeful turei, care-mi urmărise gestul.

N-am răspuns. Continuam să privesc harta, întrebându-mă dacă n-ar fi cazul să plec și eu spre Slobozia. Dar la ce bun? Aș fi ajuns oricum după consumarea faptului.

Brusc, mi-am dat seama că datorită surprizei cauzate de agresiunea împotriva subofițerilor am trecut cu vederea două elemente stranii.

— Oare ce-o fi în mintea infractorului de s-a apucat să-și schimbe Mercedesul cu o Dacie? am zis, întorcând spatele hărții și privind spre maiorul Grecu.

Pentru o fracțiune de secundă, figura lui rotundă și drăguță a schițat un zâmbet ironic, apoi mi s-a adresat cu o seriozitate căutată:

— După intervenția subofițerilor, înțelegând că este urmărit, a luat o altă mașină pentru a ne deruta.

Am făcut cu capul un gest de negație:

— Modul de comportare a lui Spillane demonstrează că este un profesionist, și deci nu-i pot fi străine metodele de cercetare polițienească. Atunci cum se explică faptul că s-a apucat să schimbe un autoturism cu un altul mai puțin puternic și care de asemenea urma să fie pus sub urmărire, așa cum s-a și întâmplat, foarte repede?

— Chiar și un ucigaș de meserie poate să comită greșeli. Altfel n-ar putea fi niciodată prins, și s-ar înmulți ca șobolanii. Probabil că rupând firele telefonului din restaurantul motelului și-a imaginat că va obține anonimatul pe care și-l dorea până se punea la adăpost, în cursa Scandinavian Airlines, a intervenit Dan pentru a susține varianta maiorului.

Iar am clătinat capul:

— Nici doamna Vorba, nici el nu puteau fi atât de idioți încât să nu-și dea seama că dacă au fost puși sub urmărire se cunoaște totul despre activitatea lor, inclusiv faptul că au reținut locuri pe o cursă aeriană externă.

— Chiar dacă au luat în considerare o astfel de posibilitate, singura lor cale de fugă rămâne tot cea pe care au stabilit-o. Și apoi, de ce n-ar fi putut spera că n-am ajuns să aflăm modul prin care vor să se facă nevăzuți? a întrebat Dan, clătinându-și capul cu

convingere. Acum aleargă spre București și în aproximativ șapte minute vor cădea peste baricada de la Slobozia, a adăugat, privind ceasul mural, care indica ora patru și treisprezece minute.

— Dane, după incidentul cu subofițerii, a dat telefon cuiva.

M-a privit surprins. Îi scăpase amănuntul.

— Cui? Bineînțeles, numai unui complice. Și de ce imediat după ce a împușcat milițienii? Există o singură explicație, după mine. Dându-și seama că au fost descoperiți, vor să fugă pe „scara de incendiu”...

În momentul în care mi-am terminat argumentarea, am realizat ce am de făcut și m-am adresat maiorului Grecu:

— Trebuie să aflăm cu cine a vorbit la telefon!

M-a privit de parcă s-ar fi mirat că nu port o cămașă de forță, apoi m-a anunțat cu o bunăvoință părintească.

— Nu-i posibil. Avem telefonie automată.

— Așa îmi imaginam și eu, l-am informat privindu-l încruntat. Din relatarea dumneavoastră am reținut că în timp ce vorbea la telefon ținea sub amenințarea armei personalul și clienții restaurantului. Greșesc?

A făcut semn că nu.

— Telefonați imediat la motelul respectiv, luați legătura cu responsabilul localului și încercați să aflați dacă vreuna din persoanele ținute la respect a remarcat

câte numere a format banditul pe disc. Cinci, ori opt?

A înțeles ce vreau. S-a întors și a pornit cu o agilitate pe care nu i-o bănuiam spre pupitrul circular din mijlocul încăperii. Când a ajuns la destinație, în loc să pună mâna pe un receptor telefonic, a luat un microfon și a început să cheme indicativul unei autopatrule.

Când zece-cincisprezece secunde mai târziu i s-a răspuns, a cerut echipajului respectiv să intre în local și să caute un răspuns, la întrebarea pe care o formulasem.

— E mai simplu și mai sigur așa... mi-a explicat maiorul, care după prenume ar fi trebuit să aibă în vine sânge imperial. Este unul din echipajele care participă la cercetările de la locul faptei, a adăugat, arătând cu degetul spre microfon.

Am ridicat ochii și am privit ceasul de pe perete. Indica ora patru și șaisprezece minute.

După ce secundarul central a făcut două curse complete, dintr-unul din difuzoarele de pe masă s-a auzit o voce cerând dispeceratul.

Era echipajul la care făcuse apel maiorul Crețu.

„...Raportăm că din audierea martorilor rezultă, în mod sigur, că infractorul a format cinci numere... Deci a vorbit cu un post local”.

— Așa cum m-am temut, a schimbat macazul! am spus, după încheierea raportului autopatrulei. În afara cursei aeriene externe, mai prevăzuse, pentru orice

eventualitate, un mijloc de fugă. Iar telefonul pe care l-a dat a urmărit pregătirea celeilalte variante de plecare. Și întrucât legătura lui a răspuns la un număr local, tot aici în județ se află și cealaltă cale prin care încearcă să dispară. Acesta-i motivul pentru care au schimbat mașina. Au scontat pe faptul că până vom afla că circulă cu un alt autovehicul, și până-l vom pune și pe acesta sub urmărire, vor obține răgazul de care au nevoie...

— Tovarășe maior!... Tovarășe maior, priviți-i! a strigat unul din cei doi subofițeri care supravegheau traficul rutier prin ecranele de televiziune cu circuit închis.

Deși nu mie mi se adresase, din doi pași am fost lângă ecranul pe care-l indica cu mâna, la timp pentru a vedea o Dacie de culoare deschisă, străbătând ultimii metri de șosea ai tronsonului ce intra în raza obiectivului camerei fixe de luat vederi.

— Ați văzut? a întrebat subofițerul, peste umăr, spre superiorul lui, apăsând pe un buton care a transfocat autoturismul în așa fel încât i s-a putut vedea clar numărul de înmatriculare, mai înainte de a dispărea din câmpul vizual, prin dreapta ecranului.

— Ce naiba fac?! a exclamat surprins maiorul privind de lângă umărul meu ecranul... Se întorc în Constanța! a spus luând în mână microfonul radio.

Știind ce intenționează, i-am atras atenția:

— Agenții și patrulele auto să nu-i urmărească și, cu atât mai puțin, să încerce să-i intercepteze. Să se facă că nu-i remarcă. Chiar dacă calcă legile de circulație. Să se limiteze, în exclusivitate, la semnalarea poziției și direcției de deplasare a obiectivului. Nu mai vreau și alte buclucuri!

Maiorul a făcut un gest de confirmare și a trimis apelul așa cum i-am cerut eu.

— Pe ce tronson se află? am întrebat.

— Zona aeroportului Kogălniceanu...

— Dați imediat telefon turnului de control. Să nu autorizeze niciun zbor până nu ajungem acolo! l-am întrerupt, gândindu-mă că am descoperit ieșirea de rezervă a urmăriților.

Maiorul m-a privit clătinând capul și m-a anunțat calm:

— Nu e cazul. Camera de luat vederi se află la trei sute de metri în spatele intrării aeroportului.

Am făcut un gest de resemnare, gândind că urmăriții m-ar fi scăpat de emoții dacă ar fi încercat să ia o cursă aeriană de pe aeroportul Kogălniceanu, și am întrebat:

— În cât timp ajung la Constanța?

A ridicat privirea spre ceasul electric. I-am urmat exemplul. Indica ora patru și douăzeci de minute.

— În aproximativ opt minute.

— Acesta este răgazul pe care-l avem pentru a afla

prin ce mijloace vor să fugă peste graniță.

— N-o să fie ușor... s-a arătat sceptic maiorul.

— Probabil că nu, dar tot va trebui să descoperim portița lor de scăpare.

— Ținând seama de faptul că s-au întors din drum și vin spre litoral, s-ar putea să se îndrepte către o navă care-i așteaptă în apele noastre teritoriale, a sugerat Dan.

M-am dus spre peretele acoperit de harta județului și le-am făcut semn să mă urmeze.

— Să examinăm metodic posibilitățile oferite de litoral. Aici – am pus degetul pe punctul extremității sudice – este Vama Veche... Nu se pune problema trecerii graniței vecinilor noștri, deoarece știu că vor fi imediat reținuți ori de grănicerii noștri, ori de cei bulgari. Mangalia – am continuat urcând degetul spre nord – este ideală pentru acostarea unei nave rapide...

— Exclus! E port militar. N-au ce căuta acolo vase civile, a spus Napoleon Grecu.

— Și aici? l-am întrebat, arătând intervalul cuprins între Mangalia și Constanța.

— Toată porțiunea fiind plajă, fundul mării este prea ridicat pentru a permite unei nave, fie chiar și ușoară ca un iaht, să se apropie la mai puțin de o sută de metri de mal.

— Portul Constanța? a întrebat Dan.

— Persoanele particulare nu pot coborî în docuri.

— De asemenea, nici la Mamaia, datorită fundului ridicat al mării... am zis complet dezorientat.

Maiorul n-a ezitat să-mi dea dreptate.

Am ridicat capul spre ceasul electric. Era ora patru și douăzeci și trei de minute.

— Pierdem vremea. Le ieșim înainte! m-am decis, constatând că dacă continui să mă țin de presupuneri în următoarele cinci minute Spillane și Marieta Vorba vor părăsi drumul național și, dacă apucă să intre în orașul Constanța, le voi pierde din nou urma.

În timp ce mai aruncam o privire pe harta municipiului spre a vedea ce traseu trebuie urmat pentru a-i putea întâlni pe fugari când vor ajunge la centura orașului, n-am auzit niciun protest față de intenția pe care o afirmasem.

Am pornit spre ușă, am deschis-o și, rămânând în prag, m-am întors spre maiorul Grecu:

— Litoralul trebuie supravegheat din elicoptere. Cereți sprijinul grănicerilor, marinei, armatei sau cui doriți dumneavoastră...

Mașina de serviciu ne aștepta cuminţică în stradă, lângă trotuar, dar șoferul ioc. Întrucât cheia de contact se afla la locul ei, în bord, n-am mai pierdut timpul cu căutarea subofițerului. Eu m-am aruncat pe bancheta din spate, iar Dan s-a așezat la volan.

Am demarat cu acceleratorul împins până la limita impusă de podea.

Acul vitezometrului vibra în preajma cifrei 120 în momentul în care Dan a virat la stânga, din strada Ștefan cel Bătrân în bulevardul Tomis. Datorită faptului că blocurile înalte pe lângă care ne strecuram repercutau și amplificau zgomotul sirenei noastre ca o cutie de rezonanță, pietonii și autovehiculele se grăbeau să fugă din calea noastră de parcă i-am fi atacat cu un bombardier Stukas în picaj.

După ce-am străbătut jumătate din bulevard și circulația autovehiculelor s-a redus în mod sensibil, i-am strigat lui Dan să oprească sirena. Dar nu m-a auzit. Am închis-o eu, săltându-mă de pe bancheta mea și răsucind butonul montat pe partea superioară a bordului.

În liniștea care s-a așternut brusc, zgomotul motorului mi-a părut mai melodios ca sunetele unei harpe, strunită de un înger al paradisului.

— Pisica cu clopoței nu prinde șoareci, am comentat, pentru a-i demonstra înalta mea erudiție în domeniul proverbelor.

— Șoareci? Credeam că vânăm șobolani... s-a mirat Dan, scrutând prin parbriz drumul.

A început să zbârnâie postul de radio și, ridicându-mă din nou, am desprins microfonul din cârligul de care

era agățat și am recăzut cu el în mână pe banchetă.

Era maiorul Napoleon Grecu. Mă anunța că șase elicoptere militare patrulează de-a lungul litoralului. După terminarea raportului, am rămas cu microfonul în mână, privind atent drumul asfaltat pe care rulam.

După aproximativ trei kilometri, am văzut venind din sens opus o Dacie. Avea culoarea bej și se deplasa în limita vitezei legale. Nu m-am gândit că ar putea fi obiectivul nostru, dar, în momentul în care ne-am încrucișat, am văzut numărul de înmatriculare și capul pasagerei din dreapta volanului.

După modul în care a frânat, era evident că și Dan a văzut-o pe doamna Vorba. Mai întâi m-am trezit în genunchi și cu pieptul peste dosul banchetei din față, apoi mașina a început să se bălăbănească și să se scuture ca un taur călărit pentru prima oară la un concurs de rodeo.

Din cauza vitezei pe care o avusesem, am mai parcurs încă aproximativ cincizeci de metri, până decelerația i-a permis să întoarcă mașina, pe două roate, și derapând mai-mai să capotăm.

Mi-am promis, în gând, că de va fi să scap din această cursă cu oasele nepulverizate, Dan nu va mai pune niciodată mâinile pe volanul unei mașini în care am să mă aflu și eu.

Spatele Daciei urmărite se afla deja la patru-cinci sute

de metri. Am auzit scrâșnetul pinioanelor din cutia de viteze și mașina, uruind ca motorul unui turboreactor, a pornit brusc din loc, ca dopul unei sticle de șampanie agitată prea mult înainte de deschidere.

În clipa următoare, am privit din nou după Dacia fugarilor, dar n-am mai văzut-o. Cum bulevardul era suficient de lung pentru a nu fi avut timpul să ajungă la capătul lui, mi-am spus că a virat pe una din cele câteva străzi care se deschideau pe partea stângă.

I-am împărtășit impresia lui Dan. A răspuns printr-un gest de aprobare și a împins voinicește ciuperca acceleratorului. Acul vitezometrului indica cifra 145, iar caroseria începuse să vibreze și să scuture ca un alcoolic într-o criză de delirium tremens.

Ajungând în dreptul primei străzi pe partea stângă, a ridicat piciorul de pe accelerator și, apăsând ușor pe frână, s-a angajat pe ea, derapând vârtos spre trotuarul din dreapta. Goneam pe strada 30 Decembrie. La prima intersecție, eu am privit în dreapta și Dan în stânga străzii Ștefan cel Bătrân. N-am văzut nimic care să semene cu mașina urmărită și am reluat cursa.

În momentul în care am intrat în bulevardul Lenin, obiectivul ne-a apărut brusc în față, la cel mult două sute cincizeci de metri. În timp ce Dan dădea drumul la sirenă, am anunțat dispeceratul că ne îndreptăm spre Mamaia și am întrebat dacă există vreun echipaj auto

înaintea noastră. Răspunsul fiind negativ, n-a mai fost cazul să-mi exprim dorința de a se așterne pe șosea un brâu de cuie.

— Cred că au ceva la motor... a remarcat Dan.

Luând microfonul de la gură, am constatat că distanța dintre noi se redusese destul de brusc la mai puțin de o sută și cincizeci de metri.

— Te pomenești că a rămas fără benzină, am spus eu, cu convingerea că adeverirea pronosticului meu va demonstra, pentru prima dată, pe mapamond, că și polițiștii au un Dumnezeu al lor care-i ajută când se află la ananghie.

— I-a lăsat direcția... a apreciat Dan, cu ochii pe mașină.

Într-adevăr, rula șerpuind ușor. Dar când ne-am apropiat la aproximativ o sută de metri de autoturism, a reînceput să gonească. Deși nu mai zigzaga, Spillane depășea mașinile pe lângă care trecea în mod periculos, parcă nesigur.

— Dane, zăpăcitul va provoca un accident dacă-l mai gonim atât de tare.

— Cum ne-am fi descurcat dacă trebuia să facem cursa asta cu două luni înainte, în plin sezon turistic? s-a întrebat el, ridicând ușor piciorul de pe pedala acceleratiei.

— În aceeași situație ar fi fost și el.

— Cu o mică deosebire. El, așa cum face și acum, și-ar fi putut permite să pună în pericol viața unor participanți la traficul rutier...

N-a mai continuat, pentru că, exact în același moment, ajungând la intrarea în stațiunea Mamaia, mașina lui Spillane a schimbat direcția de mers și a intrat pe șoseaua din dreapta, adică pe faleză, iar aparatul de radio a început să bâzâie.

Am răspuns.

— Tovarășe căpitan, a început vocea maiorului Napoleon Grecu, se pare că am depistat mijlocul de transport prin care urmăriții vor să treacă granița...

— Vă ascult! l-am îndemnat.

— La extremitatea nordică a stațiunii Mamaia a fost organizat un târg internațional de aparate și dispozitive pentru salvarea supraviețuitoarelor de pe vasele naufragiate... El s-a închis în urmă cu o săptămână, dar n-au fost transportate toate exponatele...

— La ce fel de exponate vă referiți? l-am întrerupt, nerăbdător.

— Printre altele, și elicoptere, a replicat laconic, dar cu subînțeles. Toate reprezentanțele comerciale care au participat la târg au fost dotate cu posturi telefonice. Deci se poate admite că urmăritul a vorbit de la motel cu una dintre ele.

— Unde sunt elicopterele armatei?

— Continuă să patruleze de-a lungul litoralului. Mai puțin două dintre ele, pe care le-am trimis spre aria târgului de care v-am vorbit.

— Când încearcă să decoleze, să tragă în pale, lângă arborele elicei! Dar înainte de a se ridica prea sus, deoarece îi prefer vii!

— Am înțeles. De asemenea, în prezent marina militară verifică toate vasele care staționează fără motiv în apele noastre teritoriale...

— În regulă. Mulțumesc...

Am lăsat microfonul pendulând de cablu pe spătarul banchetei din față. Trecând prin fața cazinoului și văzând că pe faleză am rămas numai noi și urmăriții, i-am spus lui Dan să treacă la abordare.

Distanța dintre noi, care între timp crescuse la aproape două sute de metri, a început să se reducă ușor. După un kilometru de goană, când ne aflam la aproximativ optzeci de metri de ei, am părăsit dalele de beton ale falezei și am intrat pe un drum de pământ bătătorit și plin de hârtoape, ale cărui laturi erau străjuite de diferite utilaje de construit șosele și, mai ales, de butoaie cu smoală și saci de ciment și maldăre de nisip.

Pietrișul de pe drum era zvârlit cu atâta regularitate de cauciucuri în podeaua caroseriei, încât aveam senzația că pe capotă plouă cu grindină.

În ciuda drumului denivelat, care făcea să ne clănțăne dinții, continuam să ne apropiem de autoturismul dinaintea noastră. La aproximativ cincizeci de metri de ei, Dan a început să vireze spre stânga, pentru depășire.

Chiar în momentul acela am văzut cum geamul din spate al mașinii urmărite se albește, apoi brusc dispare, pentru ca în locul lui să apară un tip brunet și mustăcios.

Abia acum am înțeles de ce mașina urmărită a pierdut în timpul cursei din viteză și conducerea ei a început să fie mai puțin sigură. Spillane cedase volanul Marietei Vorba, pentru a putea veni pe bancheta din spate, de unde ne privea acum.

Datorită zgomotului produs de bombardamentul cu pietre la care era supusă caroseria de către cauciucuri, n-am realizat imediat că ne împroașcă cu gloanțe. Abia după ce în parbriz au apărut șase flori care l-au albit complet, am priceput că ne-a pus gând rău.

— Nu mai văd nimic! a strigat Dan, cu mâinile încleștate pe volan.

Am smucit cu mâna dreaptă Waltherul de la subsuoară, l-am apucat cu stânga de țeavă și m-am ridicat peste bancheta din față.

— Închide ochii! i-am strigat în timp ce loveam cu crosa în parbriz, într-o mișcare largă, de la un montant la altul.

În clipa următoare, împins de presiunea de aer

exercitată asupra parbrizului, geamul securit ne-a împroșcat ca o furtună de nisip și, de îndată, am revăzut mașina urmărită.

Când m-am lăsat să cad pe banchetă, Dan a început să recupereze din distanța care se mărise după ce ne mitraliase mustăciosul din față. Datorită vitezei și drumului prost, mașina ne scutura atât de tare, încât, fără ezitare, aș fi fost gata să admit că roțile noastre deveniseră pătrate.

Ajungând din nou la cincizeci-șaizeci de metri de Spillane, l-am văzut cum își apleacă obrazul drept pe patul armei și ne privește de-a lungul ei. Cum de data asta aveam pistolul în mână. N-am mai așteptat să văd dacă știe să ochească mai bine ca prima dată. Am așezat țeava pe cotul mâinii stângi, ridicat la nivelul umărului și am tras cu dreapta în roata din stângă. O dată... de două ori...

Domnul care ne luase drept țințe de poligon n-a mai avut timpul necesar pentru a deschide focul. Cu cauciucul din spate explodat, automobilul a ieșit de sub control și alerga dintr-un șanț în celălalt, hodorogind prin hârtoapele care ornamentau drumul. A trecut în viteză cu parbrizul la câteva degete de lama ridicată a unui buldozer, apoi și-a schimbat direcția și a pornit direct spre șanțul din partea opusă. A trecut cu roțile din stânga peste câțiva saci de nisip și, brusc, partea

respectivă a mașinii s-a săltat la aproape un metru deasupra drumului și a continuat să înainteze pe cauciucurile din dreapta, ca într-un număr de cascador ie.

Dan a ridicat piciorul de pe accelerator și am continuat să înaintăm în virtutea inerției, urmărind uimiți show-ul ce ne era prezentat pe gratis.

La aproximativ patruzeci de metri mai departe, autoturismul s-a imobilizat brusc, într-un nor de praf. Dar nu pentru mult timp. În următoarea fracțiune de secundă, numărul de circ la care asistam a devenit și mai incredibil.

Partea din spate a mașinii, pivotând probabil pe roțile direcției, înțepenite într-o denivelare care îi pusese capăt cursei, a început săi se înalțe până șasiul a ajuns într-o poziție verticală față de pământ. A rămas în această poziție câteva secunde, înclinându-se cu ezitare în toate direcțiile, ca un bețiv în căutarea punctului de sprijin, apoi a căzut în partea dreaptă, cu roțile din spate pe nisipul care delimita drumul. Consecutiv căderii mașinii, pe fereastra spartă a fost proiectat ca din praștie domnul Spillane, la vreo opt metri distanță. S-a ridicat din nisip cu viteza unui Hopa-Mitică și a luat-o la fugă, prin partea ascunsă privirii noastre de mașina care bloca drumul.

Cum autoturismul nostru se oprise în timp ce

admiram prezentarea ultimului număr de circ, am deschis portiera din dreapta și m-am catapultat.

Trecând pe lângă mașina urmăriților, am auzit motorul continuând să tureze și am zărit o pată neagră care se întindea pe sub caroserie.

Fără să mă opresc din cursă, am arătat cu țeava pistolului spre mașină și am strigat pentru Dan, care alerga în spatele meu:

— Ai grijă! Ia foc!

Când am depășit mașina, l-am văzut pe Spillane fugind înaintea mea, la vreo cincizeci de metri. În mâna dreaptă, în cumpănă, ținea arma. Nu era un Șpaghin, ci arma gangsterilor din Chicago anilor prohibiției. Un Thomson[43] veritabil, cu o cadență de șase sute de focuri pe minut, asigurată dintr-un încărcător circular de o sută de cartușe. O astfel de „sculă" poate ucide un om de zece ori într-o secundă.

Datorită drumului accidentat, alergam de parcă aveam un picior de lemn; ba călcam într-o groapă, ba mă poticneam de o denivelare ori de un pietroi. Dar, întrucât și Spillane trecea prin aceleași avataruri, distanța care ne separa se reducea din ce în ce mai mult.

---

[43] Pistolul-mitralieră Thompson este un pistol-mitralieră inventat de ofițerul american John T. Thompson în anul 1918, cu scopul de a intra în uzul armatelor Antantei, în timpul Primului Război Mondial, dar folosit intensiv de armatele Aliaților din Cel De-Al Doilea Război Mondial.

De undeva, din față, se auzea zumzetul unui motor puternic. Mărturisesc, n-am avut curajul să ridic capul și să privesc în direcția de unde venea zgomotul. Nu-mi puteam dezlipi ochii de pe Thomson-ul din mâna urmăritului.

După două-trei sute de metri de fugă, am reușit să mă apropii la aproximativ zece pași de el. Îl auzeam respirând cu dificultate, ca un înecat.

Cu toate că n-a întors deloc capul, sunt convins că auzea suficient de bine tropăitul meu pentru a ști că am ajuns în imediata lui apropiere.

Spunându-mi că a venit momentul să plonjez într-un placaj la gambele lui, mi-am vârât pistolul în tocul de la subsuoară.

Exact în momentul în care am dus brațele spre înapoi pentru a spori detenta, am văzut cum mitraliera, pe care o ținuse până atunci cu mâna dreaptă, în cumpănă, începe să se ridice spre piept, în același timp cu mâna stângă.

Nu era necesar să am doctoratul luat de la West Point pentru a-mi da seama de repertoriul următoarelor secunde.

În clipa când țeava neagră a armei i-a apărut la înălțimea umărului drept, placajul pe care vream să-l execut s-a transformat într-un precipitat salt lateral, spre stânga.

N-am simțit durerea pe care ar fi trebuit să mi-o provoace contactul brutal cu drumul din pământ tare și semănat cu pietre. Probabil unde eram prea absorbit de manevra pe care o făceam pentru a-mi smulge Walther-ul din toc. Această operațiune se realizează de obicei ușor și iute, printr-un gest reflex, dacă te afli în picioare. Eu, însă mă aflam întins pe burtă, cu pistolul strivit de greutatea pieptului.

M-am întors pe dreapta, am apucat crosa pistolului și l-am smucit din toc. Când am revenit în poziția în care căzusem, am auzit și salva trasă cu Thompson-ul.

Spillane, chiar înainte de a întoarce capul, a tras un snop de gloanțe în direcția în care mă detectase cu câteva clipe mai înainte de a mă adăposti la pământ.

După ce s-a întors complet, a privit mirat norișorii pe care-i făceau gloanțele lovind pământul, pe traiectoria unde, după el, ar fi trebuit să mă aflu eu.

Mai înainte ca privirea lui să mă găsească, i-am ochit umărul drept și am tras.

Am auzit zgomotul metalic și sec al cocoșului căzând peste percutor. Dar numai atât!

Când privirile noastre s-au încrucișat, el a îndreptat arma spre mine, iar eu am început să mă îndepărtez de el, rostogolindu-mă ca un poloboc, urmărit de norișorii de praf pe care-i făceau gloanțele perforând pământul în urmărirea mea.

La a patra rostogolire în jurul meu, am reușit să apuc cu mâna stângă culata armei și s-o trag înapoi. Exact în momentul în care cartușul alterat a sărit afară și am început să ripostez, am simțit două arsuri în coapsa dreaptă.

Nu m-am zgârcit la gloanțe. Am tras până a făcut o piruetă și, frângându-se de la mijloc, a căzut cu fața în jos.

M-am ridicat în picioare și m-am apropiat de el. Un braț sub abdomen și celălalt întins în prelungirea corpului, cu palma în sus și pumnul strâns. Arma se afla la un metru de picioarele șale.

Am vârât Walther-ul în toc și m-am aplecat pentru a-i pipăi încheietura mâinii. Pulsațiile inimii erau slabe, însă ritmice.

Când m-am ridicat, am simțit piciorul drept ud și l-am privit. Pantalonul din stofă bej avea două pete mari, maronii. Una spre fesă și cealaltă o palmă mai jos. Dacă puteam sta pe el, era în regulă. Femurul nu fusese atins.

Mi-am reamintit de zgomotul motorului și m-am uitat în direcția de unde venea. La circa două sute de metri, un elicopter de culoare kaki, cu o stea pe un cerc cu fond tricolor, făcea punct fix deasupra altui elicopter, tip sport, de culoare bleu, care stătea la sol, cu rotorul în funcțiune.

Pilotul aparatului cu care trebuia să fugă Spillane știa

că este capturat. Dacă ar fi încercat să se ridice, elicea portantă s-ar fi lovit de terenul fix de aterizare al aparatului militar și s-ar fi făcut surcele. În timp ce le priveam, am început să-mi scutur hainele de praf, cu un gest mecanic.

Brusc, din spatele meu s-a auzit zgomotul unei explozii puternice. M-am întors și am privit. De-a lungul drumului pe care venisem, la o distanță de câteva sute de metri, am văzut o flacără mare și un fum negru și gros.

Pentru o fracțiune de secundă am contemplat-o, surprins, cum privesc copiii focurile de artificii, apoi am realizat cauza deflagrației. Automobilul răsturnat s-a aprins și i-a explodat rezervorul de benzină... Și pe Dan l-am lăsat acolo!

Am început să fug cu disperare spre pălălaie, dar după câțiva pași am simțit piciorul drept moale ca vata și am căzut ca un copac retezat de la rădăcină; Dacă n-aș fi amortizat șocul cu brațele, cred că mi-aș fi deteriorat fizionomia suficient de bine pentru a nu mai semăna mult timp cu fotografia de pe legitimația de serviciu.

Când m-am ridicat în genunchi. Dan alerga spre mine cu pistolul în mână. Era urmat de patru subofițeri cu puști de asalt în cumpăna, mâinii drepte.

— Ești rănit? a vrut să știe, strigând de departe.

M-am ridicat în picioare și l-am așteptat.

— Ești rănit? a repetat, după ce a ajuns lângă mine.

— Ușor, l-am liniștit.

— Totuși... a început să protesteze, văzându-mi petele de pe pantaloni.

Nu i-am mai răspuns și m-am adresat subofițerilor, arătând mai întâi spre corpul lui Spillane și apoi către elicoptere:

— Unul dintre voi rămâne lângă infractor. Restul, capturați echipajul elicopterului de la sol! În caz că se opun, faceți uz de arme... Dar, dacă este posibil, nu-i transformați în strecurători de ceai. Îi prefer vii.

— Mă duc și eu. S-a oferit Dan.

— Nu-i nevoie. Sunt plevușcă. Ai anunțat evenimentul la dispecerat?

A dat din cap.

— După ce am auzit împușcăturile, am cerut și două ambulanțe.

— Ce-i cu Marieta Vorba?

— O simplă comoție. Spre norocul ei era legată cu centura de siguranță. Dacă nu ar fi sosit subofițerii la timp pentru a mă ajuta s-o scot din mașină, acolo rămânea.

— Aici nu mai este nevoie de noi, am spus, văzând coborând din elicopterul de la sol trei tipi cu mâinile ridicate și aparatul militar îndepărtându-se.

M-am uitat la ceas. Era ora cinci fără douăzeci. Operațiunea capturării a durat mai puțin de un sfert de oră. Și mie mi s-a părut că nu se mai termină.

Sprijinindu-mi brațul drept de umărul lui Dan. Am pornit șontâc-șontâc spre mașina cu care venisem.

Capitolul XXI
Un prizonierat acceptabil

Trezindu-mă dintr-un somn ca de plumb, priveam buimăcit în jurul meu. O încăpere cu pereții spoiți cu var, un pat și o noptieră metalice și vopsite în alb. La picioarele patului o ușă, bineînțeles, vopsită în alb, iar în spate o fereastră prin care se strecurau razele soarelui de toamnă.

Nu trebuia să fiu un geniu pentru a realiza că mă aflu într-o rezervă de spital.

Cum naiba oi fi ajuns eu aici?

Am zvârlit pledul de pe mine și am dat să mă ridic. O durere ascuțită în coapsa dreaptă m-a determinat s-o privesc. Era înfășurată într-un bandaj.

Brusc mi-am reamintit.

După împușcarea lui Spillane, Dan m-a adus la spitalul județean pentru a mi se bandaja rănile.

Un chirurg m-a pus să-mi scot pantalonii și s-a apucat să toarne diferite prafuri și soluții pe răni. Apoi a

început să-mi înfășoare coapsa în nenumărate bandaje, de parcă ar fi îmbălsămat mumia unui faraon.

Când, în sfârșit, a terminat, m-a anunțat că am pierdut mult sânge și trebuie să-mi facă o perfuzie.

I-am replicat că propunerea lui este foarte tentantă și că neapărat voi ține seama de ea, anul viitor, când voi veni să-mi petrec concediul pe litoral.

Răspunsul meu nu l-a afectat deloc. A ridicat din umeri, într-un gest care trebuia să mă asigure că pentru el cuvântul pacientului este lege, și mi-a oferit să beau un lichid tulbure, ca zeama de varză. Un antibiotic care să împiedice o eventuală infecție a rănilor, m-a informat cu figura numai zâmbet.

I-am făcut pe plac, golind paharul până la fund. Apoi am întins mâna după pantaloni... Cam asta-i tot ce-mi amintesc.

Drăguțul de el, mi-a oferit un soporific capabil să lase lată o turmă de elefanți!

M-am uitat la încheietura mâinii stângi. Urma lăsată de ac demonstra că n-am scăpat de perfuzie.

M-am săltat în capul oaselor și mi-am lăsat picioarele pe dușumea. În jurul meu n-am văzut niciun loc în care s-ar fi putut afla hainele mele. Și într-o pijama de spital n-aveam cum să ajung prea departe.

Am zărit, în schimb, butonul unei sonerii, lângă capătul patului. Mi-am vărsat toată furia pe el.

Curând, am auzit un tropot de pași zoriți și s-a deschis ușa.

Din pragul ei, o asistentă medicală în jur de patruzeci de ani, scundă, grasă și cu părul oxigenat, mă privea speriată.

— Ce s-a întâmplat?

— Unde sunt hainele mele? am fost curios să aflu.

— Pentru ce vă trebuie? a zis, transformându-și aerul de spaimă într-unul de mirare.

— Ca să plec!

— N-aveți voie! m-a anunțat, de data asta autoritară.

Fără să-i răspund, m-am ridicat din pat. Am simțit o durere violentă în coapsa bandajată, dar am continuat să pășesc spre ușă.

— O clipă! să chem medicul... a zis, din nou înfricoșată, dispărând din cadrul ușii cu o sprinteneală pe care n-aș fi bănuit-o la o femeie atât de corpolentă.

I-am făcut pe plac și m-am grăbit să revin și să mă așez pe rama patului, pentru că toată încăperea începuse să se învârtească cu mine.

Am auzit pași ușori în cameră și am ridicat capul.

Mai întâi am văzut doi ochi verzi (sau poate albaștri, dar ce importanță mai prezenta culoarea, când erau cei mai mari și mai frumoși din câți am întâlnit vreodată!), apoi figura perfect ovală, tenul alb-trandafiriu, nasul mic și ușor în vânt, buzele minunat conturate și roșii,

fără ruj, iar părul, negru ca smoala, legat cu o bentiță la creștet, îi cădea ca o coadă lungă și groasă pe spate. Era de statură potrivită și suplă. Halatul alb, curat și bine călcat, îi venea ca o rochie executată la Casa Coco Chanel. Odată cu sosirea ei în încăpere, sistemul meu olfactiv a înregistrat o mireasmă, provenită probabil de la un parfum Nina Ricci.

— Cu ce vă pot fi de folos? s-a interesat cu un glas suav, zâmbindu-mi într-un amestec de bunăvoință și amuzament.

Nu părea să aibă mai mult de douăzeci de primăveri. Mi-am imaginat că trebuie să fie o asistentă angajată special pentru fermecarea și liniștirea pacienților recalcitranți (ceva în genul Samanthei [44], dar cu o eficiență mult sporită). Când ochii mi-au alunecat pe ecusonul agățat de halat, ani aflat că se numește Ines Vaida și, culmea! că era medic. Probabil că, mai nou, la medicină studenția începe de la paisprezece ani.

Pe scurt, era exact tipul de femeie pentru care am avut dintotdeauna disponibilități și înclinații către o pasiune mare.

— Mi s-a spus că vreți să plecați din spital, a adăugat, constatând că eu, pierzând instrucțiunile de utilizare a

---

[44] Personaj din serialul „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea/Bewitched", ce s-a bucurat de mare succes. Difuzat între 1962 și 1974, el a fost vizionat de milioane de oameni din lumea întreagă.

coardelor vocale, o privesc mut de admirație; ceea ce nu părea s-o indispună.

„Am spus eu că vreau să plec?”, m-am mirat în sinea mea. Dacă Adam a avut chef să părăsească paradisul, îl privește. Eu n-am să-i urmez exemplul. De ce să abandonez îngerul din fața mea, pentru tot felul de derbedei și a cadavrelor pe care aceștia le lasă în urma lor?

Regăsindu-mă, am deschis gura să-i spun că a fost greșit informată, că eu n-am să plec până nu mă restabilesc complet. Inclusiv după guturaiul pe care-l voi căpăta peste șase luni.

Dar n-am mai avut când să-i sugerez că poate alt pacient și-a exprimat dorința să se externeze, nu eu.

— Ce faci, șefu? s-a interesat jovial Dan, din pragul ușii rămase deschisă după intrarea îngerului.

Când doctorița a întors surprinsă capul spre ușă. Dan a văzut-o și a rămas cu ochii zgâiți la ea, de parcă ar fi fost hipnotizat instantaneu.

Va trebui să am o discuție foarte serioasă cu el. De la un timp încoace și-a făcut obiceiul să apară exact atunci când aș vrea să fie oriunde, mai puțin în preajma mea.

— Nu intra! Am o boală contagioasă, l-am informat, cu speranța că va închide ușa pe dinafară.

Nu mi-a acordat nicio atenție. Continua să se holbeze la doctoriță. Avertismentul meu sosise prea târziu. Se

înamorezase și el de fermecătorul înger, pogorât din paradis direct în camera mea spre a-mi mântui sufletul acrit de treburile cu care mă ocup și de rănile provocate de Spillane.

Desigur, eu nud puteam împiedeca să admire perfecțiunea personificată, dar atât! Dreptul primului-venit era de partea mea. Am vrut să i-o spun, dar m-am abținut. Apariția lui m-a smuls de sub farmecul fermecătoarei și frumoasei Ines și mi-a amintit că sacul cu obligații de pe spatele meu atârnă greu.

— Ce-i cu doamna Vorba? am întrebat, trecând la meserie.

Întrucât continua să privească pierdut spre reprezentanta lui Esculap, de parcă ar fi avut timpanele trimise la recondiționat, am mai repetat o dată întrebarea, ridicând glasul.

— E bine, e bine... și-a reamintit să-și mute privirea spre patul pe care mă aflam. Și ea a fost examinată aseară în acest spital. Nu s-a constatat nicio leziune și a fost expediată la arestul preventiv. Dar continuă să susțină că e franțuzoaică și că se numește Janina Caron...

— Poate să spună că este și Arhanghelul Gavril! Păcat că l-am pierdut pe Spillane...

— În ciuda faptului că ai tras în el șapte gloanțe, plămânii, inima și ficatul sunt intacte.

M-a văzut că-l privesc contrariat și a explicat:

— Purta sub cămașă o vestă antiproiectil, care-i proteja organele esențiale.

Fir-ar să fie! Și eu, care, văzând că nu cade de la primele focuri, mi-am imaginat că datorită unei greșeli băgasem în încărcător cartușe oarbe!

— Și atunci cum a ieșit din luptă?

— I-ai băgat două gloanțe sub centură, în abdomen. Dar, în ciuda ravagiilor pe care le-au provocat intestinelor. Chirurgii care s-au ocupat de el speră că va trăi.

Ines ne privea intrigată, când pe mine, când pe Dan. Probabil constatând diferențele care există între branșele noastre. În timp ce în a noastră se vorbește despre suprimarea vieții, într-a ei se luptă pentru păstrarea cu orice chip a acesteia.

— Domnișoară doctor, dacă am fi la mine acasă, v-aș invita să luați loc într-un fotoliu... Aici, n-am decât ce se vede, am spus pe un ton de scuză, arătându-i rama patului metalic pe care stăteam și eu.

Mi-a zâmbit, arătându-mi o dantură splendidă, albă, cu dinți mici și regulați:

— Presupun că discuția dumneavoastră are un caracter secret. Și mă voi retrage, dacă îmi promiteți că renunțați la ideea de a părăsi spitalul.

— Cazul despre care discutăm fiind lămurit, și-a pierdut aspectul confidențial. În ceea ce privește

promisiunea pe care mi-o cereți, nu v-o pot da. Din principiu, nu renunț niciodată la intențiile mele, așa că... i-am arătat rama patului...

A surâs amuzată și s-a așezat lângă mine, strângându-și printr-un gest elegant halatul scurt pe sub picioare. Am văzut o palmă din coapsa trandafirie și un genunchi perfect rotund. Noroc de mine că stau bine cu inima. Dar asta încă nu însemna că trebuie neapărat să-i forțez rezistenta.

— De ce i-ai lăsat să mă narcotizeze? am vrut să știu, făcând un efort de voință, pentru a-mi ridica ochii de la picioarele femeiuștii spre Dan.

— De unde era să știu eu ce-ți dă să bei... Abia după ce te-ai întins lat în pat am priceput că ți-a făcut figura, a ridicat cu nepăsare din umeri. Am încercat să protestez, însă m-a poftit afară, spunându-mi s-o fac pe deșteptul la miliție, că în spital el este ăl mai mare...

— Cum arăta medicul? a intervenit Ines.

— Statură potrivită, figură ovală, ochi verzi și părul blond, grizonat la tâmple. În sfârșit, un tip simpatic, dar cu gură mare! Striga și dădea ordine ca un plutonier recruților, la instrucție.

— E șeful serviciului în care vă aflați, medicul primar Corneliu-Telejenel Bindea și ați făcut bine că n-ați întins coarda mai mult decât trebuia. Merge rar la biserică, iar în ultimii ani se zice că n-a mai dat deloc p-acolo, i s-a

adresat, arătându-i dantura într-un surâs dulce, chestie care mie nu mi-a făcut nicio plăcere. În orice caz, după foaia de observații pe care am primit-o, trebuie să rămâneți imobilizat la pat, cel puțin o săptămână, a continuat către mine, ridicând din umeri cu nevinovăție și oferindu-mi și mie un zâmbet scump, cu gropițe în obraji.

Știu să-mi păstrez sângele rece în fața oricărei situații, inclusiv a cucoanei cu țoale cernite și coasă în mână, dar în fața unei astfel de femei mă încălzesc mai abitir ca o centrală nucleară, scăpată de sub control.

— Un inspector de la Interpol a sosit azi-dimineață la I.G.M. Deseară vine la Constanța, și-a reamintit Dan, mai înainte de a avea timp s-o asigur pe doctoriță că nici prin gând nu-mi trece să părăsesc spitalul.

Am privit ceasul. Era ora nouă și câteva minute.

— Va trebui să plec, și vă rog să mă credeți că regret sincer acest lucru, i-am spus vecinei mele de pat, cu un regret nesimulat.

— Dacă dumneavoastră regretați că trebuie să plecați, iar eu, oricum, n-am voie să vă las s-o faceți, înseamnă că veți rămâne, a tras ea concluzia, privindu-mă atât de pătrunzător în ochi, încât mă mir că n-am căzut în transă, și de pe rama patului.

Am făcut un gest de negație și am oftat cu sinceritate.

— Regret, a zis, devenind rigidă și severă ca o

profesoară rămasă domnișoară la vârstă pensionării. Trebuie să vi se facă analiza sângelui pentru a ști că nu există un proces inflamator. Orice neglijență în astfel de cazuri riscă să se termine printr-o amputare. Și eu n-am voie să-mi asum o astfel de răspundere! m-a informat cu o decizie de mamă spartană.

— În cât timp se face analiza pe care o doriți?

— În șase ore, m-a informat, reîncepând să-mi surâdă după ce și-a dat seama că și-a impus voința.

Mi-am privit iar ceasul. Deci pe la patru puteam să plec.

— Credeți că i-ar sta bine unui bărbat care n-a împlinit încă treizeci de ani să tragă după sine un picior de lemn? s-a interesat persuasivă.

De fapt eu mă apropiam de patruzeci, însă m-am abținut să i-o spun. Din politețe, deoarece nu-i frumos să contrazici o femeie.

— Nu-mi dau seama. Până în prezent mi-am folosit propriile picioare, în exclusivitate.

— Nici nu vă doresc să înlocuiți vreunul dintre ele, a zis, ridicându-se de pe rama patului.

— Unde plecați? am întrebat cu desperarea unui copil căruia i se ia din mână cea mai iubită jucărie.

— Trebuie să trimit o asistentă să vă ia sânge. Parcă așa am stabilit, nu?

— Regret, însă această operațiune nu poate fi făcută

decât de dumneavoastră! am anunțat-o cu fermitate.

— Pentru ce? și-a încruntat sprâncenele lungi și frumoase.

— Nu suport sângele. Cum îl văd, mi se face rău, i-am trântit-o cu aplomb.

— Și dacă eu vă iau sânge, nu vi se face rău? s-a mai încruntat ea un pic.

— Nu, bineînțeles. Magnetismul splendizilor dumneavoastră ochi nu-mi va permite să-mi dezlipesc privirea de la ei și s-o cobor spre seringa înfiptă în braț.

— Sunteți cam răsfățat, a constatat, pe când sprâncenele își reluau forma de semicerc perfect, iar figura reîncepea să-i fie luminată de un surâs mai dulce ca mierea.

— Așa spunea și mama, când mă bătea de trei ori pe zi, în speranța că va scoate om din mine. Păcat de nervii și energia consumată, că tot nu și-a atins țelul.

— S-ar putea să fiți modest, dar nu-i exclus să aveți dreptate... m-a luat peste picior, deși mă privea cu candoare.

Dan n-a întârziat să-și întoarcă capul după ea, când a ieșit. Cum privirea i-a rămas pe ușă și după ce aceasta a fost închisă, l-am readus pe pământ.

— Ce-i cu echipajul elicopterului în care voia Spillane s-o ia din loc?

— Așa cum ai spus, e plevușcă. Niște foști mercenari

în Katanga, angajați să-l scoată pe Spillane din țară și să-l ducă până la un iaht care aștepta în afara apelor teritoriale. Au înscris la târg o firmă fantomă, producătoare de elicoptere, și s-au pus pe așteptat. Când Spillane le-a telefonat din motel și le-a dat parola, au încălzit aparatul și s-au pregătit de zbor... Restul îl știi.

— Amprentele lui Spillane, a însoțitorului lui și a victimei din baia Marietei Vorba să fie trimise la fișierul central pentru a se verifica dacă sunt cunoscute, ori fac parte din categoria celor ridicate de la locul unor infracțiuni cu autor necunoscut.

— Sunt deja trimise.

— Trebuie să fie un boss mare acest Spillane dacă i s-au pus la dispoziție mijloace atât de importante.

El mi-a dat dreptate, iar eu i-am arătat pe perete un aviz care înștiința vizitatorii că bolnavii nu trebuie obosiți cu vizite prea lungi.

S-a făcut că nu știe să citească, ceea ce nu-l împiedica să arunce priviri furișate spre ușa prin care dispăruse doctorița cu cei mai frumoși ochi din lume. Și asta nu era numai părerea mea, ci și a lui Dan... că doar nu degeaba rămăsese înțepenit de parcă și-ar fi prins picioarele de pardoseală cu buloane și eclise.

— Audiența s-a terminat! l-am informat, întorcându-mă în mod demonstrativ cu spatele la el.

— Am plecat, s-a decis el, cu o vădită lipsă de entuziasm. La ce oră să vin după tine?

— La patru... am răspuns cu o voce voit vlăguită, așa cum îi sta bine unui om în suferință.

Auzind ușa deschizându-se și închizându-se, mi-am reluat vechea poziție, cu fața spre ușă, zâmbind cât mai seducător posibil...

Dar nu mult timp. Doctorița nu s-a înapoiat numai eu seringa, ci și cu tipul care mă băgase ieri seară în cofă cu licoarea ce mi-o oferise s-o beau.

Medicul șef Corneliu-Telejenel Bindea, aflând că intenționez să-mi iau valea, dorea să mă consulte pentru a ști în ce măsură trebuie să se opună deciziei mele.

După ce m-a sucit și răsucit o jumătate de oră, timp în care mi-a schimbat bandajele și Ines și-a umplut seringa cu sânge, s-a declarat de acord cu externarea mea, cu condiția ca rezultatul analizelor să fie bun, iar eu să revin a doua zi pentru control.

Pentru prima condiție, nu-mi rămânea decât să sper că nu-mi va fi potrivnică, iar în ceea ce privește pe a doua, fără nicio ezitare, m-am declarat de acord, cu ochii bine ancorați în cei verzi-albaștri ai doctoriței.

Nădăjduiam că după terminarea consultației doctorul Bindea va pleca să-și vadă de pacienții. Așa a și făcut... dar luând-o cu el și pe Ines.

Capitolul XXII
Janina Caron

La ora cinci după-amiaza am intrat șchiopătând în biroul care ne fusese pus la dispoziție în inspectorat și Dan mi-a dat pașapoartele ridicate de la Frank Spillane și însoțitoarea lui, Janina Caron.

Le-am examinat. Erau cât se poate de autentice.

— Lui Spillane i s-a luat depoziția?

— Nici gând. Se află în stare de inconștiență și este hrănit artificial. Medicii spun că mai curând de o săptămână nu trebuie să ne gândim că ar fi posibilă o discuție cu el... Admițând că nu face vreo complicație și se dă la fund.

— Și Marieta Vorba?

— Cum ți-am mai spus, susține sus și tare că se numește Janina Caron. Ca să nu se plictisească, am pus-o să scrie o declarație asupra felului în care și-a petrecut timpul de când a intrat pe teritoriul nostru.

— Ai amprentat-o?

A făcut un gest de confirmare:

— Paharul cu Pepsi pe care i l-am oferit se află la criminalistică...

*

Când am deschis ușa, stătea în picioare și privea spre fereastră, cu spatele la noi. Purta pantofi albi cu tocuri

înalte, subțiri, ciorapi fini, la culoarea pielii, o fustă bleu-deschis și o bluză bleumarin suficient de bine mulate pentru a nu ascunde nimic din perfecțiunea corpului ei. Peste umeri și spate se revărsa o cascadă de păr blond, cu o nuanță arămie. Pe spătarul scaunului, lângă masa pe care se aflau câteva foi de hârtie scrise și un pix, era agățată o poșetă din piele albă și, așezat deasupra ei, taiorul din același material cu fusta.

În timp ce-i admiram gleznele subțiri, a sesizat intrarea noastră și a pivotat pe tocul unuia dintre pantofi.

Avea o mutrișoară tot atât de seducătoare ca și cea a unei superstar machiate de specialiștii Hollywood-ului, iar pentru ca tabloul să fie aidoma cu cel de pe fotografia pașaportului ce-l privisem puțin mai înainte și acum îl aveam în mână, nasul mic și frumos susținea o pereche de ochelari de vedere, cu dioptrii neînsemnate și, în compensație, cu rame mari și groase, trandafirii.

— Sărut mâna, am zis, înclinându-mă.

— *Que désirez-vous*? *Je ne comprends pas...* m-a informat, ridicând din umeri într-un gest de real regret.

— *Ça ne fait rien*, m-am declarat de acord să vorbesc pe limba Mireillei Mathieu[45], cu intenția de a evita o

---

[45] Mireille Mathieu (n. 22 iulie 1946, Avignon, Franța) este o cântăreață franceză. De-a lungul carierei sale ea a înregistrat peste 1200 de cântece în 11 limbi, având vânzări de 122 de milioane de albume în lumea întreagă.

eventuală gafă în cazul că totuși, prin absurd, nu este persoana pe care o credeam.

Am deschis pașaportul și am început să-i cer relații asupra datelor consemnate în act. Răspunsurile ei au coincis atât de perfect, încât ideea unei posibile confuzii a încolțit bine în mintea mea.

— Cu ce ocazie în România? am întrebat-o, închizând pașaportul.

— Ca turistă.

— În ce relații sunteți cu persoana care vă însoțea?

— Ce s-a întâmplat cu el? A murit?

— Regret, nu am voie să vă dau o astfel de informație. În ce relații sunteți cu el? am repetat întrebarea.

— E un prieten de ocazie.

— Cu un prieten de ocazie nu se străbat țări străine.

S-a arătat foarte încurcată, a lăsat capul în jos, apoi s-a decis să-l ridice și să mă anunțe jenată:

— Știți... eu sunt profesionistă...

— Profesionistă în ce? a vrut să știe Dan. Deși, ca fost lucrător la Moravuri, putea să se abțină.

— Sunt prostituată.

I-am apreciat sinceritatea. Arareori se întâmplă ca o femeie să admită dintr-o bucată că practică prima diviziune a muncii din istoria societății omenești.

— Cum se numește însoțitorul dumneavoastră? Frank... Frank și un nume italian, pe care nu-l reține

bine... Speneli... Spaneli.

— Deci dumneavoastră sunteți o prostituată, iar el se numește Frank. Până aici lucrurile sunt clare. Acum vă rog să mă lămuriți și asupra motivului pentru care îl însoțeați.

— Ne-am cunoscut la Paris, într-un hotel. Atunci, afirmând că mă place, mi-a spus că intenționează să-și ia o vacanță în România și mi-a propus să-l acompaniez. Cum călătoria se făcea pe cheltuiala lui, iar îndemnizația pe care mi-a promis-o acoperea câștigurile pe care le-aș fi obținut în Pigalle[46], m-am declarat de acord și iată-mă, a zis, ridicând din umeri într-un gest care sugera că fatalitatea-i fatalitate.

— Știați cu ce se ocupă?

— Mi-a spus că este american, și cum aceștia sunt doldora de dolari, n-am simțit nevoia să aflu mai mult despre el. În meseria noastră nu există nici discriminare, nici curiozitate de îndată ce ți se plătește onorariul stabilit... m-a informat, apoi brusc s-a arătat îngrijorată. La dumneavoastră în țară prostituția este prohibită?

Ara confirmat.

---

[46] Place Pigalle este o piață situată în arondismentul 9 al Parisului, între Bulevardul Clichy și Bulevardul Rochechouart, în apropiere de Bazilica Sacré-Cœur, la poalele colinei Montmartre. Numele pieței provine de la sculptorul Jean-Baptiste Pigalle (1714–1785) și este locul cel mai cunoscut din cartierul Pigalle, și frecventat de dame de companie.

— Oricum, eu nu intru sub incidența legilor românești, deoarece n-am avut relații intime decât cu Frank! m-a avertizat.

— Ce vă face să credeți că ați fost reținută pentru practicarea amorului tarifat?

— Nu pentru asta sunt arestată? s-a arătat dânsa uimită.

Când am clătinat capul, a țâșnit:

— Păi atunci ce-aveți cu mine?

— Ați uitat că însoțitorul dumneavoastră a împușcat doi agenți ai poliției române?

— Da' eu ce vină am? Că stăteam cu el la o masă de local când a scos din cutia de vioară o armă și a tras în polițiști? Ori credeți că eu l-am pus s-o facă?

— Nu vi s-a părut curios că poartă cu el o cutie de vioară?

— În meseria mea am văzut la bărbați suficiente curiozități pentru a mai putea fi intrigată că Frank nu se despărțea de vioara lui nici când intra în toaletă.

— După incidentul din restaurant, de ce l-ați mai acompaniat?

— M-a obligat.

— Martorii de la fața locului susțin că v-ați urcat de bunăvoie în mașină.

— Dacă martorii de care-mi vorbiți ar fi avut urechile mai bune, ar fi putut auzi când, amenințându-i pe ei cu

arma, mi-a spus că mă ucide dacă mă mișc de lângă el. După împușcarea polițiștilor, n-aveam niciun motiv să cred că glumește.

— Presupun că din aceleași motive ați preluat și controlul volanului în timp ce vă urmăream.

— Bineînțeles!

— Ceea ce i-a permis prietenului dumneavoastră să tragă asupra noastră, a subliniat Dan.

— Mai întâi, vreau să vă fie clar că nu-mi este prieten, ci client. Atât, client! În rest, aș dori să știți că în Franța bandiții sunt imobilizați de polițiști, nu de prostituate! Deci, vă rog să nu-mi imputați că i-am dat concursul. Eram o ostatecă obligată sub amenințarea cu moartea să-i îndeplinească poruncile.

— Când ați venit în România?

— În urmă cu două zile, adică marți. În prima zi am vizitat Bucureștiul, iar în următoarea am venit la Constanța, a arătat ea spre hârtiile de scris de pe masă. Restul îl cunoașteți.

— La ce oră ați ajuns la Constanța?

— În jurul orei zece și jumătate dimineața.

Cum chestionările preliminare erau terminate, am trecut la cele clarificatoare.

— Ce-ați făcut în intervalul dintre orele zece și jumătate și patru după-amiază. Când însoțitorul dumneavoastră a tras în polițiști?

Pentru câteva secunde ochii ei m-au evitat, apoi s-a decis:

— Ne-am oprit la o braserie și am băut o cafea...

— Până la ce oră ați stat acolo?

— Nu m-am uitat la ceas! m-a repezit, apoi s-a înmuiat brusc: Cred că am rămas acolo aproape o oră.

Perfect. Acum ne aflam la ora uciderii femeii din baia Marietei Vorba. Și venise momentul să mă edific asupra rolului pe care-l avusese în uciderea și desfigurarea victimei respective.

— Deci ați părăsit braseria în jurul orei unsprezece și jumătate. Și ce-ați făcut după aceea?

— L-am însoțit pe Frank la o persoană la care mi-a spus că trebuie să-i lase un comision.

— Cine este persoana la care vă referiți? am întrebat, în timp ce aveam senzația că mii de ace îmi înțeapă coapsa dreaptă. Am continuat totuși să rămân în picioare, de teamă că dacă mă așez pe un scaun n-am să mă mai pot ridica.

— Nu știu. N-am văzut-o cum arată.

— Ah! Dumneavoastră ați rămas să-l așteptați în mașină, am ajutat-o, cu bunăvoința unui autentic Iago[47],

---

[47] Iago este un personaj fictiv din drama Othello de William Shakespeare. A fost inspirat de un personaj din Hecatommithi (O sută de povestiri) de Giraldi Cinthio. Iago este stegarul lui Othello și soțul Emiliei, servitoarea Desdemonei. Acesta îl urăște pe Othello deoarece l-a promovat pe Cassio la gradul de

deoarece știam de la ofițerii care supravegheaseră locuința că lucrurile s-au consumat cu totul altfel.

— Nu. Am urcat și eu, m-a contrazis, făcându-mă K.O.

— Nu sunteți clară, s-a dezmeticit Dan mai repede decât mine. Dacă l-ați însoțit pe Frank, cum de n-ați văzut persoana pe care o vizita?

— Eu am rămas pe palier. Mi-a spus că stă numai câteva clipe. Dar, prost crescut ca toți americanii, m-a lăsat să-l aștept mai bine de un sfert de oră.

— Apoi? am reluat interogatoriul.

— Am plecat spre motelul unde a avut loc incidentul cu agenții de poliție.

Pentru a înlătura o eventuală confuzie, am pus-o să-mi descrie imobilul în care a intrat cu Frank.

Mi-a făcut-o pe loc, descriind întocmai blocul în care locuise Marieta Vorba.

Toată povestea ei era perfect logică și fără nicio bavură. Ea, Janina, Caron, era o prostituată amestecată fără voie într-o suită de incidente.

În definitiv, tot ce știam cu precizie era că amprentele femeii, ucise în baie nu-i aparțineau Marietei Vorba. Ceea ce, în ciuda prezumțiilor mele, nu însemna că

---

locotenent, deși nu se remarcase printr-un niciun fapt de arme. Iago plănuiește să se răzbune pe maur, făcându-l să creadă că Desdemona are o aventură cu Mihai Cassio.

interogata trebuie să fie în mod obligatoriu una și aceeași cu Maneta Vorba.

Întrucât durerile din coapsă începuseră să se transforme într-o fierbințeală care-mi dădea senzația că mi s-a așezat pe ea o mașină de călcat încinsă, m-am decis să sistez interogatoriul. Mai cu seamă că, oricum, tot intrasem într-un impas.

*

Ieșind pe culoar, ne-a întâmpinat un subofițer care i-a înmânat lui Dan un plic.

În timp ce mergeam spre biroul pus la dispoziția noastră, colaboratorul meu a extras din plic câteva fișe dactiloscopice și un raport pe care, după ce l-a citit, mi l-a înmânat, fără vreun comentariu.

Când am văzut ce conține n-am mai simțit durerea din coapsă și, făcând stânga-mprejur, am pornit vijelios spre încăperea de unde ieziserăm.

*

Stătea tot la fereastră, privind visătoare amurgul. Probabil că medita asupra șanselor pe care le are pentru a-l mai putea vedea după bunul-plac.

— Doamna Vorba, am zis.

S-a întors și m-a privit mirată, parcă întrebându-se de unde am reapărut.

— *Veuillez répéter encore une fois,* s-a făcut ea că nu m-a înțeles.

Era tare cucoana. Dacă în loc să se țină de lucruri murdare s-ar fi ocupat de actorie prin anii ’30, Greta Garbo[48] n-ar mai fi avut nicio șansă să ajungă prima ingenuă a celei de-a șapte arte. În ceea ce privește premiul Oscar pentru interpretare feminină, nicio problemă. L-ar fi primit anual, acasă, prin poștă.

— Vă rog să renunțați la mascaradă! am invitat-o, continuând să vorbesc românește.

— *Je ne compr...*

— Doamna Vorba! i-am întrerupt tirada, ridicând tonul și arătându-i una din fișele cu impresiuni digitale. Aici am atât amprentele dumneavoastră, cât și pe cele ale Marietei Vorba. Trebuie să vă mai spun că sunt identice?

A înghițit în sec, privindu-mă aiurită.

— Peruca pe care o purtați vă stă minunat, dar, după cum bine știți, această recuzită se deosebește de podoaba capilară naturală, fie și numai prin faptul că din când în când trebuie scoasă... Dacă din cochetărie doriți s-o păstrați, n-am nimic împotrivă... Bineînțeles, în măsura în care renunțați la ridicola dumneavoastră

---

[48] Greta Lovisa Gustafsson, cunoscută ca Greta Garbo (n. 18 septembrie 1905, Stockholm – d. 15 aprilie 1990, New York), a fost o actriță suedeză. Încă din perioada filmului mut a fost considerată un star internațional, un sex-simbol, model care a fost ulterior urmat de multe alte actrițe. Federico Fellini susținea că a fost fondatoarea unui ordin religios numit „cinema”. A fost supranumită divina, sfinxul suedez sau prințesa de vis a eternității.

înscenare.

După ce mi-am terminat speach-ul, siguranța și tupeul cu care mă luase în primire au fost înlocuite de o atitudine ezitantă. Frumoșii ei ochi pâlpâiau ușor și se uita la mine ca prin ceață, fără să mă vadă. Deasupra arcadelor, spre tâmple, au început să se formeze broboane de transpirație.

Deși modul în care începuse să se exteriorizeze era de bun augur, nu putea să mă satisfacă și am anunțat-o:

— Dacă continuați să susțineți că vă numiți Janina Caron, voi fi nevoit să chem o colegă și să vă las cu ea... Pentru a vă ajuta să vă scoateți peruca și să vă spălați fardul.

Cred că nici interogatoriile de gradul trei ale colegilor mei americani n-ar fi dat un rezultat mai bun ca propunerea pe care i-o făcusem.

A clătinat capul într-un gest de negație și s-a lăsat să cadă pe unul din scaunele de lângă masă. I-am urmat și noi exemplul.

— De ce toată această tevatură, doamnă Vorba? am întrebat pe deplin convins că am tot dreptul să aflu pentru ce am fost nevoit să anchetez cu sufletul la gură un caz lipsit de orice urmă de mobil, dar, spre compensare, bine garnisit cu cadavre.

— Am dorit să părăsesc țara... Mi s-a părut că utilizarea unui pașaport străin reprezintă calea cea mai

rapidă, a oftat, privind în gol peretele, peste umărul meu.

În timp ce ea continua să admire tapetul zidului, căruia ar fi trebuit de mult să i se tragă o spoială, mă străduiam să pricep de ce trebuiau uciși atâția oameni ca ea să poată fugi ilegal din țară.

Mai înainte de a avea timpul necesar pentru a putea să mă dezmeticesc după motivarea pe care mi-a plasat-o, a continuat grăbită:

— Oricum, conform prevederilor codului penal, nu pot fi urmărită în justiție! Legea nu pedepsește intenția m-a avertizat cu aplomb.

— În cazul dumneavoastră intenția s-a transformat în tentativă, iar tentativa, în cazul trecerii frauduloase a frontierelor de stat, se pedepsește ca și fapta, s-a simțit Dan obligat să-și ridice nasul din notesul în care stenografia discuția și să lămurească situația.

— Aș! a aruncat ea, disprețuitoare. Va trebui să dovediți că intenția a ajuns în fază de tentativă. Și n-o să reușiți. N-am fost reținută pe când treceam granița! Așa că...

Deși nu și-a terminat fraza, dezinvoltura cu care a pufăit pe nas nu mi-a lăsat niciun dubiu că sfârșitul acesteia trebuia să fie: „... mă doare-n coate!”.

Am privit-o dezaprobator. O considerasem de departe mai deșteaptă. Este prinsă cu un pașaport străin

în mână, are mutrișoara confecționată aidoma cu fotografia actului respectiv, și se străduiește să ajungă la un elicopter care o așteaptă... dar dânsa susține că n-ar fi depășit faza de intenție!

— Mă rog. Fie și așa. Am zis tolerant, deoarece stabilirea încadrării juridice a infracțiunii discutate reprezenta, în comparație cu celelalte fărădelegi comise, ultima problemă pentru care trebuia învinuită. Ce relații sunt între dumneavoastră și Frank Spillane?

— Păi. Nu v-am spus? s-a mirat ea.

— Ne-ați spus că este un client de-al dumneavoastră, a intervenit din nou Dan.

— Exact! s-a mirat și mai mult.

— Când ați făcut această susținere vă numeați Janina Caron, și erați prostituată... Acum, când am căzut de acord că sunteți Marieta Vorba, cred că ar trebui să furnizați o altă explicație.

A coborât privirea spre masă, fără să spună nimic. Pe fruntea înaltă și ușor bombată au apărut trei cute orizontale, iar broboanele de transpirație, fuzionând între ele, începuseră să alunece într-o șuviță lucitoare spre bărbie, trasând dâre neregulate pe fondul de ten de pe obraji.

În sfârșit, realiza că infailibilitatea pe care și-o atribuise îi jucase un renghi urât. Se afla în situația unei muște intrate într-o plasă de păianjen în care cu cât se

zbate mai mult să scape, cu atât se prinde mai sigur în captivitate.

— L-am cunoscut cu ocazia unei alte vizite pe care a făcut-o în România. Atunci ne-am înțeles să mă scoată din țară, s-a decis să vorbească, cu vocea deformată de modul în care își strivea gâtul, împingându-și bărbia în piept.

— Când anume a mai fost în țară? am întrebat, răsfoind pașaportul lui Spillane.

— Nu mai reținbine... În urmă cu doi sau trei ani.

— E curios. Domnul Spillane vine acum pentru prima oară în România. Cel puțin așa rezultă din vizele de pe pașaportul său... Dar asta n-are prea multă importanță, m-am arătat iarăși tolerant. Despre Gigi Radu ce ne puteți spune?

— Gigi Radu?! a repetat contrariată, decizându-se să-mi arate din nou ochii ei frumoși, dar, de data asta, și încețoșați.

Am dat aprobator din cap.

— Ce să vă spun despre el?

— Tot ce știți, a intervenit Dan, cu generozitate.

— Doar v-am spus... Mi-a fost prezentat cândva la o serată organizată de întreprinderea în care lucra soțul meu.

— Și de atunci nu l-ați mai văzut?

— Nu, bineînțeles! Ce, vă imaginați că am înșirat toți

bărbații din Constanța?! a strigat ea ultragiată.

— În această situație, evident că n-ați fost niciodată la el acasă...

— Cum vă permiteți să faceți o astfel de insinuare m-a întrerupt indignată, decolând cu violență de pe scaun.

— Vă rog să vă reocupați locul, am invitat-o calm.

— De câte ori trebuie să vă spun că n-am avut ce să caut acasă la acest domn?! a ridicat tonul, rămânând în picioare și privindu-mă de parcă ea ar fi fost o leoaică, iar eu un tip care se amuză trăgându-i puii de coadă. Apoi, dintr-odată s-a lăsat să cadă pe scaun, cu tâmplele prinse între palme, și m-a anunțat: Mă doare capul... Sunt obosită...

— Bine, suspendăm interogatoriul, am consimțit, ridicându-mă de pe scaun. Și n-a fost ușor. Piciorul drept îmi rămăsese chircit, și până am reușit să-l îndrept am avut senzația că mi s-a oprit inima, de durere.

Capitolul XXIII
Inspectorul

Când am intrat în biroul lui Stoica, acesta a arătat spre piciorul meu drept:

— Îl tragi atât de convingător, încât dacă ai sta la un colț de stradă, cu pălăria în mână, te-ai umple de parale.

— N-ai vrea să-mi fii impresar? l-am contrat.

— Până analizez propunerea ta, privește această scrisoare de dragoste... A sosit acum un sfert de oră de la București, a Zis, întinzându-mi un plic.

Am extras hârtia din plic și am citit-o. Era un raport dactiloscopic trimis de cazierul judiciar.

— S-a stabilit paternitatea pentru două omoruri, m-am adresat lui Dan, înmânându-i hârtiile primite.

— Acesta e punctul unu. Punctul doi, șeful te poftește la el, a continuat Stoica.

Am făcut un gest de nemulțumire și am pornit spre ușă, spunându-mi că, dacă-i un ordin, plăcerea e de partea mea.

*

Când eu și Dan ne-am aflat îndărătul ușii capitonate, colonelul Dumitru Mihăilă, un bărbat înalt și suplu, în jur de cincizeci de ani, s-a ridicat în picioare și ni s-a adresat în limba franceză, arătând spre persoana care stătea într-un fotoliu în fața mesei sale de lucru:

— Domnul comisar Spiros Dragopol, din partea Interpolului... Căpitanul Apostolescu și locotenentul Simionescu, cu care Inspectoratul General al Miliției v-a recomandat să luați legătura.

— Încântat de cunoștință, a declarat comisarul, săltându-se din fotoliu și strângându-ne mâinile, cu figura numai zâmbet.

Era scund și suplu. Nu părea să aibă mai mult de

treizeci de ani. Purta un costum elegant și era pus la punct de parcă ar fi fost un manechin în exercițiul funcțiunii, la o paradă a modei. Tip de meridional, cu trăsături feminine.

Pe când luam loc pe fotoliile alăturate de al lui. Nu m-am putut împiedica să nu-mi amintesc de o zicală care susține că aparențele sunt înșelătoare. Tipul ăsta, cu toată mutrișoara lui de domnișoară de pension, avea o voce cam tot atât de groasă și alterată ca a răposatului Louis Armstrong.

— Domnul Dragopol, a reluat colonelul, rămânând în picioare, este trimis de Interpol pentru a ne cere concursul într-o anchetă ce privește mai multe țări, printre care, după toate probabilitățile, și România. Din păcate, așa cum i-am explicat și domnului comisar, eu n-am să pot participa la consfătuire, deoarece tocmai mă pregăteam să plec la București... a mai spus, făcând un gest de regret și venind să dea mâna cu noi.

— Vă stau la dispoziție, domnule comisar, am zis, când comandantul inspectoratului a părăsit biroul.

A sorbit placid puțină cafea din ceașca așezată pe măsuța care ne despărțea. După ce a pus-o la loc, a tras un fum din țigara pe care o ținea între degete și a scuturat scrumul cu atenție în scrumieră.

Când mă pregăteam să-i reamintesc că suntem și noi prin cartier, și-a ridicat ochii spre mine și, în timp ce-mi

zâmbea ca o reclamă de pastă de dinți, și-a dres glasul de bas, care după figura lui ar fi trebuit să fie de soprană, și a început să vorbească cu o voce uniformă, și, mai ales, răgușită:

— Într-o seară, în urmă cu aproape patru săptămâni, la restaurantul hotelului Hilton din Paris s-a organizat un congres al viticultorilor Pieței Comune. Când, după obișnuitele și interminabilele discursuri, s-a trecut la *hors-d'oeuvre,* chelnerii care pregăteau aperitivul au constatat că ceva nu era în regulă în cutiile de caviar. La suprafața acestora se afla un strat de icre negre, iar dedesubt un fund dublu, format dintr-o substanță închisă ermetic într-un ambalaj din masă plastică, și o placă din plumb.

Firesc, s-a pornit de la ideea că este vorba de o sustragere de caviar și frauda a fost reclamată comisariatului de poliție din arondisment. În paralel cu declanșarea cercetărilor pentru descoperirea autorului malversației, s-a expediat laboratorului criminalistic al Prefecturii de Poliție din Paris și substanța folosită pentru înlocuirea caviarului...

— Și? l-am zorit, agasat de impasibilitatea cu care vorbea.

— Heroină! mi-a aruncat scurt și a continuat cu un zâmbet angelic, ce rima perfect cu mutrișoara lui de fetiță cuminte Ambalajul din tablă, o sută de grame;

placa de plumb, patru sute de grame: săculețul cu heroină, trei sute de grame, iar deasupra, ca față comercială, trei sute de grame de caviar. În total, un kilogram și o sută de grame, adică exact atâta cât scria și pe etichetă că ar trebui să cântărească o cutie cu icre negre „cinstită”!

Liniștea care s-a așternut în cameră mi-a permis să-mi aud tic-tacul ceasului-brățară și să meditez la faptul că am investigat de parcă aș fi jucat Baba-oarba, cu ochii legați. Am considerat tot timpul că afacerea n-are mobil, iar acesta, dacă aș fi purtat ochii cu mine, trebuia văzut imediat. Doar tot timpul dădusem cu nasul de conservatorul de caviar.

— Vă rog să continuați relatarea, domnule comisar, i-am cerut, adoptând, așa, de necaz, o atitudine tot atât de imperturbabilă ca și a lui.

— De îndată a început valsul rutinei. Comisariatul de poliție, satisfăcut că poate scăpa de o bătaie de cap suplimentară, n-a ezitat să paseze beleaua la B.S.P.C.[49] Care, apreciind că are de-a face cu un caz simplu, de rutină, a omis să raporteze întâmplarea la Brigada Antidrog a Interpolului. S-au decis s-o facă abia când și-au dat seama că s-au băgat într-o afacere cu implicații internaționale care nu era de nasul lor. Din păcate,

---

[49] Brigada des Stupefiantă et du Proxénétisme.

intenția lor de a-și da importanță a condus la o masivă pierdere de timp... înainte de a fi detașat la Interpol, am lucrat la Comandamentul Poliției din Atena și, vă asigur, la noi n-ar fi putut exista o astfel de neglijență, de nepăsare față de o problemă atât de importantă cum a ajuns ravagiul pe care-l provoacă traficul de stupefiante pe plan mondial... a spus, strâmbând disprețuitor din nas, bineînțeles, la adresa incompetenței Prefecturii Poliției din Paris.

Cum nu mă interesau, chiar deloc, defecțiunile organizatorice ale poliției franceze pe care domnul Față-Mare se străduia să mi le expună, l-am ghidonat:

— Dragă domnule Dragopol, vă propun să luăm lucrurile metodic. Pentru început, vă rog să ne spuneți ce rezultate au dat investigațiile întreprinse de B.S.P.C., până în momentul în care a intervenit Interpolul, i-am cerut, pe când dânsul era ocupat să strivească cu gesturi fine filtrul țigării în scrumieră.

Ochii lui negri, migdalați, à la Sophia Loren[50], m-au fixat pentru o clipă mirați, apoi, zâmbindu-mi feciorelnic, și-a reluat relatarea:

— Ancheta, după ce a stabilit că personalul de la Hilton n-are niciun amestec în trucarea cutiilor de

---

[50] Sophia Loren, numele de scenă al Sofiei Villani Scicolone Ponti (n. 20 septembrie 1934, Roma, Italia) este o actriță italiană de film.

caviar, a ajuns la firma care se ocupa de import-exportul en gros al icrelor negre. Aici s-a stabilit că lotul de caviar livrat hotelului Hilton era de fapt destinat hotelului Waldorf Astoria, din New York. Vinovat de această greșită expediere era șeful serviciului comercial... Care, cu o săptămână înainte de a se face descoperirea de la Hilton, decedase într-un accident de automobil. În mod firesc, s-a presupus că, dacă acesta nu și-ar fi pierdut viața, încurcătura revelatoare nu s-ar fi putut produce, iar filiera ar fi ființat încă multă vreme. Când B.S.P.C. A constatat că presupusul bănuit nu mai poate fi chestionat și astfel ancheta s-a înfundat, în sfârșit, s-a decis să ne transmită cazul...

S-a oprit, ocupat să-și aleagă tacticos o altă țigară din pachetul din fața lui. Când s-a hotărât să tragă una afară, a aprins-o cu o brichetă aurită și a tras cu voluptate trei fumuri.

S-a hotărât să-și reia relatarea, numai după ce a mai luat și două guri de cafea.

— Când am început investigațiile, am realizat imediat ce pleașcă rezulta din descoperirea făcută și, firesc, n-am întârziat să ne îndreptăm atenția spre furnizorul întreprinderii de import-export de caviar. A rezultat că este vorba de o întreprindere piscicolă din țara dumneavoastră...

— Aceasta era misiunea comisarului Claude Courcel?

l-am întrebat.

A aprobat și a dus din nou ceașca cu cafea la gură. Când a reașezat-o pe farfurioară, a strivit în scrumieră țigara pe care abia o aprinsese.

— Domnule comisar, din expunerea pe care ați avut amabilitatea să ne-o faceți rezultă că avem de-a face cu o rețea internațională de traficanți de stupefiante. Drogul este expediat din România, sub acoperirea unei mărfi tradiționale de export, unei firme importatoare de pe teritoriul francez, iar aceasta, la rândul ei, îl trimite pe piața americană. Am reținut corect datele problemei?

A făcut un gest de confirmare și am continuat:

— Deci, trebuie să înțeleg că ancheta s-a împotmolit deoarece la firma importatoare franceză lucra numai un singur membru al bandei de traficanți. Iar prin moartea acestuia, s-a pierdut urma.

— Exact. Atât cercetările întreprinse la firma respectivă cât. Și, mai ales, faptul că filiera a fost descoperită, așa cum vă spuneam, prin accidentala ieșire din joc a individului la care v-ați referit, indică în mod indubitabil că el lucra singur.

— Și la hotelul Waldorf Astoria?

— Cum era și normal, de îndată ce am priceput despre ce este vorba, am anunțat F.B.I.-ul. După informarea care ne-a fost trimisă în urmă cu șase zile, „Federalii" au arestat șaisprezece persoane implicate în

afacere și continuă cercetările pentru descoperirea ramificațiilor acestei filiere în S.U.A. În orice caz. Noi acordăm incomparabil mai multă atenție anchetei ce va fi întreprinsă în țara dumneavoastră, deoarece investigațiile F.B.I., prin natura lor. Se vor limita numai la descoperirea și arestarea intermediarilor de pe teritoriul U.S.A., adică a suprastructurii filierei. Desigur, presa nu va scăpa prilejul de a glorifica marea victorie, rod a colaborării dintre mai multe organizații de poliție națională. Dar noi știm... a zis, bătându-se cu vârful degetului pe piept, apoi, într-un gest de complicitate, îndreptându-l spre mine și spre Dan, că totul este numai o gargariseală, că în cel mai bun caz am obținut un scurt răgaz până vor apărea alți revânzători de stupefiante. Și aceștia apar repede, ca viermii după ploaie!

În timp ce-l ascultam cu multă seriozitate – deși tot ce susținea el mai auzisem eu cândva, pe vremea când eram sublocotenent stagiar –, îmi spuneam că grecu e un mare sufletist. Și demn de încredere, pentru că nu încerca să-mi facă daruri.

— De aceea, atâta vreme cât baza materială de aprovizionare ființează, va exista și traficul cu droguri. Acesta fiind, de altfel, și motivul pentru care mă aflu aici, la dumneavoastră, a continuat Dragopol impetuos. Interpolul își pune mari speranțe în sprijinul ce ni-l veți

acorda pentru distrugerea infrastructurii filierei, a rădăcinilor care-i permit să subziste.

— Chiar vă imaginați că în România există laboratoare clandestine pentru acetilarea[51] heroinei din morfină?! i-a sărit lui Dan țandăra.

— Nu discutăm despre ce-mi imaginez eu. Ci de un fapt incontestabil. Heroina este expediată din țara dumneavoastră! a replicat Dragopol, inflexibil.

Aș fi putut să-i spun că în țara noastră culturile de papaver somniferum [52] sunt limitate numai la necesitățile industriei de medicamente, iar controlul strict exercitat nu lasă posibilitatea ca opiul să depășească faza, de morfină, dar nu aceasta era problema. Reprezentantul Interpolului avea dreptate. Numai cu concursul nostru putea să ajungă la culturile clandestine de mac, oriunde s-ar fi găsit ele.

— Vom face tot ce-i necesar pentru ca misiunea dumneavoastră să-și atingă scopul, l-am asigurat!

Mi-a mulțumit prin înclinarea capului, apoi, parcă amintindu-și ceva, mi s-a adresat:

— Am senzația că relatarea mea nu v-a surprins prea

---

[51] Proces chimic de introducere a radicalului acetil în molecula unui compus organic.

[52] Macul de grădină (Papaver somniferum) se întâlnește în România ca specie cultivată sau subspontană. Este identic cu macul opiaceu. Semințele sunt utilizate în industria alimentară.

mult. Cunoșteați problema?

— Hei! Dacă aș fi cunoscut-o! am strâmbat din nas. Noi am intrat pe fir urmare a unei omucideri, și am continuat, să colecționăm cadavre până am ajuns la criminali. Însă fără să putem pricepe cauza hecatombei. Dacă am fi știut ce ne-ați spus dumneavoastră aici, am fi avut posibilitatea să intervenim înainte de a se pierde atâtea vieți omenești.

— Deci i-ați capturat? a sărit el, uitând s-o mai facă pe imperturbabilul.

— Da. În prealabil v-aș ruga să-mi dați o lămurire...

— Sunt la dispoziția dumneavoastră, m-a întrerupt plin de solicitudine.

— După aprecierea mea, asasinul care l-a suprimat pe Claude Courcel, într-un hotel bucureștean, cunoștea bine misiunea, data și locul unde urma să fie cazat colegul dumneavoastră. Puteți să ne explicați cum a putut criminalul să intre în posesia acestor informații?

A făcut un gest de aprobare și a început să vorbească cu amărăciune:

— Comisarul Courcel a fost un om priceput și onest... Soție, doi copii în facultate și... și o amantă. O femeie de douăzeci și cinci de ani! Foarte frumoasă și foarte elegantă. Claude știa că este fiica unui industriaș american, care, recăsătorindu-se, prefera să-și țină odrasla cât mai departe de casă. Motiv pentru care a

expediat-o în Europa, unde-i asigura un venit suficient de mare ca să-și poată satisface toate extravaganțele. Trebuie să mărturisesc că atât eu, cât și ceilalți șapte colegi din Brigada Antidrog l-am invidiat pentru norocul care dăduse peste el...

Orice s-ar spune, nu se întâmplă prea des ca o fetișcană frumoasă, și pe deasupra plină de parale, să se îndrăgostească de un bărbat de cincizeci de ani, care nici în tinerețe nu fusese un Adonis. De unde, la început, când ne-a povestit de cucerirea lui, am considerat că este vorba de capriciul unei fete de bani gata, ulterior, după ce legătura lor a depășit doi ani, a trebuit să admitem că nu numai căile Domnului sunt nenumărate, ci și cele ale lui Cupidon.

— Acest amor are vreo legătură cu întrebarea mea? am vrut să știu, deoarece, deși îmi plac teribil poveștile de dragoste (atunci când sunt încadrat în schema lor ca protagonist), acum n-aveam chef să ascult sinopsisul[53] unei noi variante Love Story.

A dat din cap și a continuat:

— Întrebarea pe care ați formulat-o ne-am pus-o și noi. Nici nu se putea altfel, după ce-am fost anunțați despre suprimarea lui Claude de îndată ce a ajuns la București. Cum numai el știa la ce hotel trage, numai de

---

[53] Rezumat foarte concentrat al subiectului (unui scenariu de film).

la el putea pleca informația respectivă. Încercând să stabilim cine sunt persoanele din afara brigăzii noastre cu care a venit în contact, atenția ne-a fost reținută din primul moment de frumoasa lui amantă. Mai cu seamă că în ultimii doi ani, de când ea apăruse în viața colegului nostru, brigada antidrog a avut câteva insuccese bune de introdus într-o antologie a gafelor polițienești de pe întregul mapamond, admițând că s-ar apuca cineva s-o scrie...

A făcut o pauză pentru a ne examina pe rând chipurile. Constatând că-l privim cu o nerăbdare care excludea posibilitatea de a fi sensibili la umorul lui, s-a decis să-și reia relatarea:

— Mai pe scurt, am cerut să se verifice cine este industriașul din S.U.A. Care își întreține în lux odrasla la Paris. Nu-i era tată și, cu atât mai puțin, industriaș. F.B.I. Ne-a informat că individul ar fi fost cândva locotenentul lui Salvatore Luciano, cel mai important urmaș ai lui Al. Capone la conducerea organizației Cosa Nostra. Însă niciodată nu s-a putut dovedi că e implicat în vreo afacere necurată. Deși, după opiniile F.B.I., dacă s-ar fi putut produce probele nenumăratelor sale fărădelegi, niciun tribunal n-ar fi ezitat să-l trimită într-o închisoare federală, pentru mai multe secole. Evident, aceasta fiind problema poliției americane, noi ne-am rezumat la cea care ne privea pe noi. Am arestat-o pe

frumoasa junǎ și am supus-o unui interogatoriu încrucișat. După douăzeci de ore, și-a înlăturat timiditatea și a vorbit. Făcuse parte dintr-o trupă de balet de mâna a șaptea, unde trăgea mâța de coadă. Fiind racolată, a fost trimisă în Franța cu misiunea de a-l cuceri pe Claude. Când demersul i-a reușit, s-a arătat o admiratoare a muncii iubitului ei, care, vrând s-o epateze, îi furniza informații cu privire la activitatea noastră. Informații care nu întârziau să ajungă la întreținătorul ei, pentru ca ulterior să ne pună pe noi în fața unor eșecuri inexplicabile. Dacă Claude s-ar fi abținut să-i vorbească de misiunea lui în România, acum ar fi trăit... a încheiat el cu un gest de regret.

— Cunoașteți această persoană? l-am întrebat arătându-i fotografia de pe pașaportul lui Spillane.

— Da. E un american care figurează în cartotecile Interpolului ca posibil killer, adică ucigaș pe contract. Scotland Yard-ul și poliția vest-berlineză l-au chestionat în etape diferite sub bănuială de omucidere în țările respective. Dar nu i s-a putut proba vinovăția. E și el implicat în afacere? a vrut să afle, pe când îmi restituia pașaportul.

Am confirmat și i-am dat pașaportul ridicat de la Marieta Vorba.

Privind fotografia, a început să zâmbească amuzat:

— E Janina Caron... Am cunoscut-o în urmă cu doi

ani. Se droga și am trimis-o la dezintoxicare. Prostituată de lux. Fără trei sute de franci nu „lucrează". Ce-i cu ea?

A fost rândul meu să-i povestesc tot ce știam despre caz, de la descoperirea cadavrului lui Vorba într-o ladă cu pește și până la capturarea cuplului Marieta Vorba-Spillane.

— Deci aducerea și suprimarea Janinei a fost stabilită în mod deliberat, încă din momentul angajării ei la Paris, cu scopul utilizării identității ei la scoaterea clandestină a altei femei din România? m-a consultat Dragopol, după ce mi-am terminat relatarea.

Am aprobat.

— Asta înseamnă că femeia care urma să i se substituie trebuie să fie o persoană teribil de importantă în afara României... Altfel nu s-ar fi recurs la o manevră atât de complexă pentru recuperarea ei. Filierele de genul celei de care ne ocupăm au o lege inexorabilă: membrii desconspirați trebuie suprimați înainte de a apuca să vorbească poliției! Înțelegeți?

— După toate probabilitățile, este conducătoarea rețelei care a acționat pe teritoriul nostru.

— În caz de pericol iminent, nici șefii nu sunt exceptați de la preceptele „Legii tăcerii".

— Legile pot fi și eludate, câteodată... a gândit Dan cu glas tare. Cea mai bună susținere a acestei excepții o constituie chiar faptul că Marieta Vorba trăiește.

— Aveți dreptate, a admis Dragopol, ridicând din umeri.

— Poate că ar fi mai bine s-o rugăm chiar pe ea să ne explice situația ei de excepție, m-am decis, ridicându-mă de pe scaun și făcându-i semn oaspetelui să-mi urmeze exemplul.

Capitolul XXIV
Clarificarea

Când am intrat în cameră, doamna Vorba era așezată pe un scaun și, cu palmele așezate pe masă, își examina cu atenție impecabila manichiură.

Fără să țin seama de faptul că ignora ostentativ prezența noastră, am anunțat-o cine este persoana care ne însoțea.

Renunțând să mai afișeze aerul de indiferență, a tresărit și a ridicat surprinsă capul spre Dragopol.

Pentru o fracțiune de secundă, ochii ei au ilustrat teama, apoi, măturându-ne cu o privire încărcată de dispreț, și-a admirat din nou degetele, întrebând plictisită:

— Ce amestec are Interpolul într-o încercare de trecere frauduloasă a granițelor românești?

Am întors capul spre Dan. Era ocupat să-i traducă lui Dragopol dialogul meu cu acuzata.

— Profitând de faptul că tara noastră nu intră în categoria celor care produc sau au consumatori de droguri, ați organizat pe teritoriul național un punct de tranzit al stupefiantelor ce le primeați din exterior pentru a le expedia traficanților din Statele Unite. Iar atunci când în funcționarea rețelei au intervenit niște defecțiuni, n-ați ezitat să suprimați mai multe persoane...

Când am început să vorbesc de stupefiante, doamna Vorba a început să-și muște cu nervozitate buzele, apoi și-a lăsat din nou capul în piept.

— Dintre care n-a lipsit nici soțul dumneavoastră! am spus, fără să roșesc.

— Nu-i adevărat! a protestat dânsa, decizându-se să-și ridice capul și să-mi arate o față stacojie și îmbrobonată de transpirație.

— Dar cine? am făcut-o pe Toma necredinciosul, deși știam că are dreptate.

— Gigi... a șoptit fără vlagă.

— Și Marinache?

— Tot el...

— Pentru ce i-a ucis? am vrut să știu, în timp ce din spate i-am auzit pe însoțitorii mei așezându-se pe scaune. Le-am urmat și eu exemplul, deoarece interogatoriul intrase pe un făgaș normal, care de obicei ia timp.

A sprijinit coatele pe tabliera mesei și și-a îngropat fața în palme. Fără să pară că a auzit întrebarea.

— De cât timp vă ocupați de „Import-exportul” de stupefiante? am schimbat placa, văzând că intenționează să personifice discreția personificată.

— A început în urmă cu vreo doi ani... a îngăimat cu timiditate.

M-am uitat spre Dragopol. Urmărea cu încordare discuția noastră și mi-a făcut un semn discret de încurajare, deoarece ajunsesem într-un punct al afacerii care-l interesa și pe el.

— Cum ați ajuns în această combinație?

— Printr-un prieten de-al meu... Un olandez pe care l-am cunoscut pe litoral în urmă cu câțiva ani...

— Numele lui, vă rog?

— Frans van de Weerd... a răspuns ea.

— Unde poate fi găsit? am întrebat, stimulat și de faptul că Dragopol s-a grăbit să-și noteze numele olandezului.

— A locuit la Rotterdam... În urmă cu un an a suferit un atac de cord și a decedat.

După ce Dan i-a tradus afirmația doamnei Vorba, am avut impresia că Dragopol s-a indispus. Cum nu puteam să-i fiu pe plac înviindu-l pe tipul pe care ar fi dorit să-l și dea în urmărirea poliției olandeze, mi-am văzut de treaba mea.

— Vă rog să-mi explicați, cum s-a ajuns de la o prietenie ocazională la un trafic de stupefiante?

— Nu știu... În cele trei săptămâni cât a stat pe litoral, am vorbit și despre familia mea... Despre munca soțului meu... În ultimele zile ale vacanței sale, m-a întrebat dacă aș avea posibilitatea să introduc în cutiile de caviar niște diamante... Am râs, crezând că glumește. Apoi, când a insistat, i-am spus că afacerea pe care mi-o propunea ar putea fi organizată. Mă gândeam că soțului meu nu i-ar fi greu să strecoare în cutiile cu caviar câteva pietre prețioase. După ce mi-am dat acordul, mi-a explicat că, de fapt, nu-i vorba de diamante, ci de stupefiante. Când mi-a spus ce sume ar urma să fie depuse în contul ce mi-l va deschide într-o bancă occidentală, n-am mai avut nicio ezitare... a zis schițând un zâmbet amar și întorcând capul cu un aer absent spre peretele din dreapta.

— Cum a reacționat soțul dumneavoastră la propunerea pe care i-ați făcut-o?

A întors din nou capul spre mine și a strâmbat cu dispreț din nas:

— Pentru a nu-l șoca, m-am rezumat numai la o aluzie, astfel încât propunerea mea să poată fi considerată la nevoie drept o glumă. Am făcut bine că m-am limitat la o tatonare... Fiind un mărginit, a respins categoric ideea pe care i-o sugeram.

— În această situație, v-ați văzut obligată să apelați la serviciile lui Marinache. După ce l-ați sedus, i-ați propus să intre în jocul dumneavoastră, dar și el v-a refuzat. Așa-i? am strunit-o.

— Era la fel de limitat ca și soțul meu, a confirmat ea.

— Gigi Radu ce rol a avut în funcționarea rețelei?

— Îl cunoșteam de mulți ani... Cândva ar fi trebuit chiar să ne căsătorim... De fapt, prin el l-am cunoscut pe soțul meu.

— Și în intimitatea care a existat între dumneavoastră, și după ce v-ați măritat, probabil că nu v-a fost prea greu să-l convingeți să vă secondeze în acțiunea pe care o puneați la cale...

A clătinat capul și m-a întrerupt:

— Nu eu l-am convins pe el, ci el pe mine. Când i-am vorbit de propunerea olandezului, și pe care eu inițial o respinsesem, m-a conjurat să nu scap această afacere, deoarece reprezintă șansa vieții noastre. Abia după insistențele lui Gigi m-am decis să-i comunic lui van de Weerd că sunt de acord să intru în combinație. De altfel, încă de la început, m-a asigurat că, în cazul că soțul meu refuza să participe la planul nostru, se va ocupa personal cu introducerea stupefiantelor în cutiile cu caviar. Și într-adevăr, după ce soțul meu a respins ideea, lui i-a revenit sarcina să plaseze substanța pe care i-o dădeam. Dacă la început lucrurile au mers bine, când a

început să se teamă că remarcarea lui după terminarea lucrului în preajma conservatorului de caviar ar putea să bată la ochi, mi-a cerut să-l atrag de partea noastră pe Marinache. Acesta lucrând chiar în secția respectivă, n-ar mai fi existat niciun risc. A refuzat însă... a zis, ridicând din umeri cu amărăciune. Altfel nu am fi fost descoperiți niciodată.

M-am abținut să-i spun că prezența emisarului Interpolului demonstrează că, în orice caz, ulciorul n-ar mai fi putut merge mult timp la apă. Am preferat să verific una din prezumțiile mele:

— Care a fost țelul anonimei prin care Gigi Radu l-a informat pe soțul dumneavoastră că aveți relații extraconjugale cu Marinache?

— După ce a refuzat să-mi îndeplinească cererea, Gigi s-a temut că Marinache o să devină mai atent cu modul de manipulare a caviarului. Scopul anonimei a provocat, așa cum s-a scontat, înlăturarea și înlocuirea lui Marinache cu Gigi, care astfel, lucrând direct în secția conservatorului, nu mai avea nevoie să se strecoare după-amiezele cu chei potrivite.

— Ce s-a întâmplat în seara când a fost ucis soțul dumitale?

— Pe când Marinache își preda gestiunea, una din cutiile din lotul pregătit de Gigi, cu câteva zile mai înaintea deznodământului, s-a răsturnat și, odată cu

conținutul, a apărut și punga cu heroină.

Soțul meu, închipuindu-și că este vorba de o sustragere de caviar, a trecut la verificarea celorlalte cutii. Firesc, găsind douăzeci de cutii cu fundul dublu, l-a acuzat pe Marinache de fraudă, iar acesta, amintindu-și de propunerea mea, i-a întors acuzația, afirmând că în complicitate cu mine face trafic de stupefiante. Au urmat înjurăturile și amenințările reciproce că se va anunța miliția.

După plecarea lui Marinache, Gigi, dându-și seama de ce s-ar întâmpla dacă va interveni miliția, l-a atras pe Ionel în altă încăpere și l-a împușcat...

— Și Marinache? am întrerupt-o pentru a înlătura imaginea lui Ion Vorba în tovărășia unor crapi la fel de reci și holbați ca și el.

— După ce l-a omorât pe Ionel, Gigi mi-a dat telefon și mi-a povestit ce s-a întâmplat în fabrică. La insistențele lui Gigi, l-am sunat acasă pe Marinache și i-am cerut o întâlnire... La *rendez-vous* s-a dus Gigi... Dacă știam că intenția lui era să-l ucidă și pe Marinache, nu l-aș fi ajutat... a zis ea cu un regret bine simulat.

Era evident că aparenta ei sinceritate și dorință de cooperare cu noi avea un scop precis: toate relele le făcuse Gigi Radu, participarea ei în combinație fiind determinată în exclusivitate de presiunile exercitate de complicele ei!

În timp ce-și făcea depoziția, am aprobat-o prin dese înclinații ale capului.

— Ce s-a întâmplat cu marinarul ucis pe plajă la Mamaia? am întrebat, pe un ton tot atât de binevoitor ca și cel adoptat de ea.

În mod cert întrebarea mea a descumpănit-o. Începuse să realizeze că știu ceva mai multe lucruri despre afacere decât își imaginase ea.

A înghițit de mai multe ori în sec, apoi, resemnată, s-a decis să răspundă:

— Mi-a dat un telefon și mi-a spus că tocmai a sosit cu un vapor și are un comision pentru mine. Când m-am întâlnit cu el...

— La statuia lui Ovidiu? a întrebat Dan. Pentru a înlătura o eventuală confuzie.

A confirmat și am rugat-o să ne spună de ce a chemat-o marinarul.

— Pentru a-mi da o scrisoare trimisă de către cei care coordonau activitatea noastră...

— Și prin care vă anunțau iminenta sosire a unui inspector de la Interpol, a intervenit Dan. De astă dală nu din proprie inițiativă, ci la cererea comisarului Dragopol.

După ce a răspuns afirmativ, am rugat-o să ne spună de ce și cine l-a ucis pe marinar.

— Pentru transmiterea mesajului, s-a apelat la unul

din marinarii de pe un vapor care tocmai ridica ancora spre Constanța. Emisarul nu s-a mulțumit însă cu suta de dolari primită drept comision la Marsilia. A deschis plicul pe care trebuia să mi-l transmită și, văzând fotografia și indicațiile pentru suprimarea persoanei respective, a înțeles despre ce-i vorba. Când m-am întâlnit cu el, mi-a cerut zece mii de lei pentru a-mi da plicul. Nu suma cu care încerca să mă șantajeze prezenta importanță, ci faptul că, în mod fortuit, reușise să pătrundă în afacerile noastre. Cum șantajiștii, după ce au găsit mijlocul de a extorca, devin din ce în ce mai pretențioși, mai exista și riscul ca sumele pe care le cheltuiesc să atragă atenția poliției și să fie obligat să spună cum le-a obținut. Ceea ce ar fi dus la o sigură desființare a organizației noastre. În consecință, i-am spus că-i voi aduce banii pe care îi cere și i-am dat întâlnire la Mamaia. La întâlnire s-a dus Gigi... a zis ea cu subînțeles.

— Cine l-a ucis pe inspectorul de la Interpol? am întrebat.

Deși după felul în care m-a privit lăsa impresia că întrebarea pe care am formulat-o m-a coborât mult în ochii ei, a fost amabilă și m-a învrednicit cu un răspuns plin de toleranță:

— Bineînțeles, Gigi. Mânuirea revolverului era specialitatea lui.

— Nu se poate... am zis, clătinându-mi capul, pentru a-i demonstra că sunt dezolat că trebuie să contrazic o doamnă. Când victima a fost omorâtă într-un hotel bucureștean. Gigi Radu se afla deja sub supravegherea noastră. Așa că n-a avut posibilitatea să părăsească Constanța și să ajungă în capitală. Deci... Cine-i criminalul?

— El! a răspuns ea, fără ezitare. Mi-a spus că a avut probleme cu cei care-l supravegheau, dar a reușit totuși să le distragă atenția.

— L-ați însoțit și dumneavoastră în această „misiune”? m-am făcut eu că sunt de acord cu afirmația ei.

— Nu... Deosebit de faptul că n-avea nevoie de ajutorul meu, nu-mi doream să asist la împușcarea unui om, a ținut ea să-și precizeze înalta caritate ce o caracteriza.

De când începuse să răspundă cu bunăvoință la întrebările mele, transpirația începuse să se zvânte pe fața ei din ce în ce mai înseninată și era iar tânără, seducătoare și, mai ales, sigură pe ea. În timp ce ea îmi surâdea cu o ușoară nuanță de cochetărie, am știut de ce i-a revenit buna-dispoziție. Acreditând ideea că toate omorurile fuseseră comise de Gigi Radu, iar singură ei culpă s-ar fi rezumat numai la traficul de droguri, poziția ei s-ar fi îmbunătățit sensibil. Dacă în Statele

Unite persoanele implicate în traficul de stupefiante sunt potcovite repede cu douăzeci de ani de închisoare și, câteodată, chiar cu o invitație pe scaunul electric, la noi, unde problema drogurilor n-a reprezentat niciodată un pericol social, condamnările pentru acest delict sunt relativ minime: între șase luni și cinci ani.

Deci stimata și foarte frumoasa doamnă, fiind pentru prima dată implicată într-o astfel de afacere, avea tot dreptul să spere că nu se va alege cu o condamnare mai mare de doi ani; deci o pedeapsă care poate fi executată prin muncă, în libertate. Adică, una peste alta, după toate isprăvile ei nu tocmai lăudabile, putea să-și imagineze că și-a asigurat impunitatea[54].

Considerând că încă n-a venit momentul să intru cu buldozerul peste castelul din cărți de joc pe care și-l construise, am întrebat cu un ton neutru:

— Ați practicat tirul cu arma de foc?

— Da... s-a mirat ea. Ca toți colegii mei de facultate, la orele de pregătire militară.

— Ulterior, ați exersat des?

— Nu, deloc. N-am apreciat niciodată că trasul cu arma poate fi o îndeletnicire deosebit de feminină.

— Ceea ce înseamnă că sunt ani de zile de când n-ați

---

[54] Scutire de pedeapsă a unui infractor din cauza unor împrejurări speciale, prevăzute de lege.

mai tras cu o armă de foc, a ținut Dan să sublinieze, întrerupându-se din șușoteala pe care o avea cu comisarul Dragopol.

Când doamna i-a confirmat supoziția, Dan a ridicat din umeri și m-a privit întrebător.

S-a mirat că bat pasul pe loc. Și, din motive tactice, chiar așa și făceam. Pentru ce trebuia să-mi mai spună, era mai bine dacă o lăsam să creadă că m-a tras pe sfoară.

— Cine vă aducea heroina?

— Nu știu... Nu l-am văzut niciodată pe corespondentul meu.

Pe măsură ce Dan traducea dialogul, ochii lui Dragopol, lucind de interes, se plimbau de la mine la doamna Vorba, de parcă ar fi arbitrat un meci de ping-pong.

— Și atunci cum intrați în posesia „mărfii"? am zis neîncrezător.

— Îmi dădea telefon, o dată pe lună. Tușea de patru ori, iar eu îi răspundeam la fel. După parola de recunoaștere, îmi spunea în limba engleză numărul uneia din boxele de la biroul bagajelor de mână din gara Constanța. Cifrul de deschidere a portierei fiind totuși constant...

— Adică?

— B-543... Nu-mi rămânea decât să mă duc acolo și să

iau damigeana pe care mi-o lăsa...

— Damigeana?! m-am mirat eu.

— Da. O damigeană de zece litri, care conținea întotdeauna șase kilograme de heroină... Nu vă supărați, aș vrea puțină apă, a cerut ea.

Dan, reprofilat, după principiul rotării cadrelor, din detectiv în translator și, acum, în chelner, a plecat să-i îndeplinească rugămintea.

Când colaboratorul meu a revenit și i-a oferit un pahar cu Pepsi-Cola, m-am aplecat spre Dragopol și i-am sondat opinia. Avea ochii mari de excitare și mi-a șoptit că avem de-a face cu cea mai importantă filieră descoperită de Interpol în ultimii ani. Aș fi putut să-i spun că. Pentru respectarea adevărului istoric, de fapt poliția română a descoperit afacerea, dar m-am lăsat păgubaș, deoarece doamna Vorba tocmai punea paharul gol pe masă.

— Vocea care vă indica numărul boxei de la bagajele de mână era de bărbat, sau de femeie? am întrebat-o. Pe când ea își lingea colțul buzelor de picăturile care se aciuaseră pe acolo, precum o pisică după ce a făcut cunoscuta jonglerie: uite canarul, nu-i canarul!

— Era o voce de bărbat, groasă.

— De ce vă indica numărul boxei în limba engleză? Era străin?

— Da. Vorbea însă foarte prost engleza. Van de

Weerd mi-a spus într-o zi, când băuse mai mult ca de obicei, că legătura mea este un turc, șofer pe o mașină autofrigorifică, T.I.R., care, făcând cărăușie în Balcani, poate intra oricând în România.

— Ce s-ar fi întâmplat dacă vă dădea telefon și nu vă găsea acasă?

— Van de Weerd a stabilit că voi fi sunată numai în ultimele cinci zile ale lunii, între orele unu și două după-amiază. În zilele și orele stabilite eram întotdeauna acasă.

Precizarea ei mi-a plăcut. Deși nu-mi amintesc să fi urmat cursurile Facultății de matematică, am realizat imediat că. Dacă cadranul ceasului meu arăta că ne aflăm în ziua de douăzeci și cinci, în cel mult șase zile aș putea face cunoștință cu tipul care vorbea la telefon, tușind.

— Au existat și luni în care nu v-a căutat? am vrut să știu, deoarece sunt un optimist cu vechi stagii de pesimist.

— Da, dar numai de două ori. Pare-mi-se că datorită unor pene de motor a fost obligat să revină la garajul de care aparținea...

— Doamna Vorba, am să vă rog să mă lămuriți asupra unui aspect care-mi este neclar. De obicei membrii demascați ai unei filiere sunt suprimați...

— Știu, vă intrigă faptul că și-au bătut capul pentru a

mă scoate din țară... Au făcut-o pentru că i-am păcălit, a zis, uitându-se cu privirea pierdută spre cravata mea și schițând un zâmbet ușor, ca și cum își amintea de ceva amuzant. Frans van de Weerd era singurul șef european care cunoștea organizarea filierei de la cultivatorii de mac și până la comitetul de coordonare american. După atacul de cord care i-a fost fatal, înlocuitorul lui mi-a trimis un emisar, chipurile pentru a se informa asupra condițiilor în care îmi desfășor activitatea. De fapt, dorea să știe dacă îi cunosc pe cei care-mi furnizează heroina. Pentru a-mi da un aer de importanță, am răspuns afirmativ. Și asta a fost șansa mea... Mi-e sete. Vă rog să-mi mai dați ceva de băut, a cerut ea, plimbându-și limba peste buze.

Dan a priceput aluzia și, abandonându-și postul de interpret, a ieșit din încăpere. Când a revenit, doamna Vorba a dat de dușcă paharul cu pepsi și a reînceput să vorbească:

— Ieri, când luam masa în restaurant, Spillane mi-a spus că emisarul care dorise să știe dacă cunosc furnizorii era în realitate chiar persoana care-l înlocuise pe van de Weerd...

— Cum se numește? am întrebat eu, văzând insistența cu care mă privește comisarul Dragopol.

— Smith, așa s-a recomandat... Dar mă îndoiesc că e un nume real.

Cum în afaceri de stupefiante anonimatul este mai imperativ decât preceptele Decalogului, am știut că are dreptate și am rugat-o să relateze discuția avută cu Spillane.

— Mi-a spus că a traversat oceanul deoarece avea un contract pentru mine...

— De la cine?

— Nu știa. Persoana care i-a plătit să mă omoare l-a invitat prin telefon într-o casă părăsită din New York, cartierul Bronx. Discuția lor având loc pe întuneric, nu și-a văzut interlocutorul.

— Vă rog să continuați, i-am cerut, privind spre Dragopol și ridicând din umeri pentru a-mi expune regretul că nu-i pot da relația pe care o dorea.

— Când a ajuns în Olanda, așa cum primise dispoziții. L-a contractat pe domnul Smith pentru a-i cere informații asupra locului unde mă poate găsi. Noul meu șef, aflând de faptul că trebuie să fiu lichidată, i-a propus lui Spillane să mă scoată vie din țară și să spună celui care îi dăduse contractul că n-a reușit să mă găsească pentru a mă putea ucide. Cum propunerea lui Smith era însoțită și de o triplare a valorii contractului, plus cheltuielile aferente, Frank și-a însușit-o și a făcut toate pregătirile necesare pentru scoaterea mea din România. Restul îl cunoașteți... a zis, ridicând din umeri într-un gest de resemnare.

— Cum se explică mărinimia domnului Smith? a fost firesc să vreau să aflu.

— Această întrebare i-am pus-o și eu lui Frank, dar nu cunoștea răspunsul. De altfel, nici nu-l interesa. Din punctul lui de vedere, era firesc să prefere oferta cea mai avantajoasă. Eu însă cred că știu motivul care l-a îndemnat pe domnul Smith să încalce voința șefilor lui din comitetul de coordonare... Aflând din vizita pe care mi-o făcuse cu un an înainte că îl cunosc pe cel care-mi aducea heroina, s-a gândit că prin intermediul meu îl va putea determina pe furnizor să lucreze cu el în mod direct, prin scurtcircuitarea filierei. Deci nu din mărinimie a făcut-o, ci pentru... a spus, în timp ce-și freca buricele-degetelor arătător și gros într-un gest cu o interpretare unică pe întreaga planetă.

Întrucât explicația ei mă satisfăcea pe deplin, am pur întrebarea următoare:

— Dacă nu vă întâlneați cu șoferul care depunea drogul într-o boxă a bagajelor de mână, cum îl plăteați pentru „marfa" pe care v-o aducea?

— Comitetul de coordonare plătea furnizorii direct, la ei acasă. Noi, intermediarii, primeam un comision proporțional cu cantitatea drogului pe care-l predam mai departe, verigii următoare. Sumele care astfel ni se cuveneau se adunau în contul fiecăruia dintre noi la o bancă din Zürich.

În sfârșit, acum, după ce obținusem informațiile de care aveam nevoie, venise momentul ca interlocutoarea mea să știe că n-a reușit să mă ducă cu preșul, punându-l pe Gigi Radu să plătească toate oalele sparte.

— Doamnă Vorba, au mai rămas niște probleme de lămurit...

— Vă rog, m-a întrerupt cu o bunăvoință evidentă.

— Pentru început, cine este femeia pe care ați lăsat-o moartă în baia din apartamentul dumneavoastră? am întrebat-o dintr-o bucată.

— Poftim?! a exclamat siderată, pe când mă privea ca și cum ar fi realizat brusc că am suferit o avarie masivă la meninge.

Era atât de tare cucoana, încât Oscarul pe care-mi spusesem că l-ar merita nici pe departe nu i-ar fi putut răsplăti talentul. Dacă tipii care administrează Fundația descoperitorului dinamitei ar fi prevăzut și un premiul pentru interpretare actoricească, interlocutoarea n-ar fi trebuit să aibă emoții că ar putea avea o contracandidată. Ea l-ar fi obținut. Eu, dacă aș fi fost președintele Academiei Regale Suedeze, numai ei, în exclusivitate, i-aș fi oferit Premiul Nobel!

— Chiar nu știți nimic despre femeia ucisă în locuința dumneavoastră? s-a interesat Dan, renunțând din nou la șușoteala lui cu Dragopol și uitându-se la ea cu un sarcasm pe care nu s-a simțit câtuși de puțin obligat să-

l disimuleze.

Cucoana l-a măturat cu o privire de silă și dispreț, de parcă ar fi fost o ladă cu resturi menajere care aștepta de două săptămâni vizita Salubrității, și a întors capul spre mine.

— Fără să înțeleg de ce se hlizește colegul dumneavoastră, vă asigur că nu știu despre ce femeie moartă vorbiți. Când am plecat cu Frank, n-a rămas nimeni în casă.

— Și totuși, în apartamentul dumneavoastră a fost descoperită o femeie ucisă. Cine este victima?

— Admițând că nu vă țineți de glume sinistre, n-am decât un singur răspuns: habar n-am despre ce vorbiți!

Deși simțeam cum încăpățânarea ei contribuie din plin la sporirea volumului ficatului meu, am continuat s-o conving cu calm:

— Doamnă Vorba, victima despre care vorbim n-a fost găsită într-un apartament oarecare, pe o stradă oarecare și un oraș oarecare, ci exact în locuința dumneavoastră. Cum fiecare este răspunzător de ce se întâmplă în ograda lui, vă rog să-mi spuneți ce s-a petrecut la dumneavoastră în casă! am somat-o.

— Nu știu, domle! a strigat enervată. Dacă ceea ce susțineți este adevărat, faptele pe care le invocați s-au putut consuma numai după plecarea mea!

— Adică o persoană străină a intrat în locuința

dumneavoastră pentru a ucide o necunoscută? a spus Dan.

— Ce. Nu-i posibil? a confirmat, convinsă că ne-a făcut K.O.

— Este exclus! n-am ezitat să-i iau maul[55], cu un calm care îmi era complet străin. Ușa apartamentului n-a fost forțată.

S-a lovit cu palma peste frunte și m-a informat grăbită:

— Vai, cum am uitat!... În urmă cu o săptămână am pierdut un rând de chei...

— Victima și asasinul ei n-au avut când să intre în locuința dumneavoastră... pentru că noi am sosit la câteva minute după ce-ați plecat...

— Vreți să spuneți că am vreun amestec în...? s-a arătat ea sufocată de indignare.

— Tovarășul căpitan, a intervenit Dan, făcând-o pe purtătorul meu de cuvânt, n-a afirmat că sunteți amestecată, ci că ați participat în mod nemijlocit la comiterea omorului!

Revoltată de acuzația nu tocmai voalată a colegului meu, și-a pierdut replica și m-a privit buimăcită.

— Întrucât victima a fost văzută intrând în compania lui Frank Spillane în locuința dumneavoastră – am

---

[55] A pune (pe cineva) în situația să nu mai poată spune nimic.

început pe un ton de părintească bunăvoință – iar scurt timp după aceea ați ieșit dumneavoastră cu însoțitorul și identitatea Janinei Caron, n-avem niciun motiv să ne îndoim de faptul că ați participat direct la suprimarea acesteia...

— Asta-i o înscenare! a strigat, decolând de pe scaun.

Fără să-i acord atenție, am spus:

— De asemenea, vă acuz de omorârea lui Gigi Radu...

— Ești nebun, domle?! Pentru ce să-l omor pe bărbatul pe care-l iubeam?

— Știind că arestarea bărbatului pe care-l „iubeați" este iminentă, ați vrut să vă asigurați, pe de o parte, că nu vă va demasca, iar pe de altă parte ați considerat că sinuciderea bănuitului va duce în mod automat la suspendarea cercetărilor. Aceste mobile au justificat, în mintea dumneavoastră, suprimarea complicelui.

— E stupid!

— ...Când s-a „sinucis", pe pat, alături de el, stătuse o femeie – am continuat fără să țin seama de întrerupere –, o femeie care a lăsat pe pernă câteva fire de păr... Aceste fire provin de la peruca pe care o purtați când îl vizitați pe Gigi Radu, ca să vă păstrați anonimatul.

— Nu-i adevărat! S-a sinucis...

— Examinarea victimei, la douăsprezece ore după deces, a demonstrat că Gigi Radu nu trăsese cu arma. Atunci cum s-a sinucis, cu o armă? am blufat.

— Nu mă interesează, nu-i treaba mea!

— Ați afirmat puțin mai înainte că n-ați mai tras cu arma de ani de zile...

— Păi când era să mai trag după ce-am terminat pregătirea militară în facultate? s-a grăbit să mi-o întoarcă pentru a-și demonstra nevinovăția.

— E în regulă. Laboratorul de criminalistică o să vă aplice pe mâini o peliculă de parafină, și dacă nu se vor releva urme de pulbere, voi fi primul care vă va cere scuze.

Mi-a răspuns printr-o privire atât de îngrozită, încât am fost sigur că nu voi fi pus în situația de a-mi cere iertare și am reluat:

— Acum să trecem la uciderea inspectorului Courcel, de la Interpol...

— Doar n-o să spuneți că tot eu l-am ucis și pe acesta?!

— Agresorul, când a intrat în camera unde se afla Courcel, a tras cu mâna dreaptă, sprijinindu-se cu cea stângă de tocul ușii...

— Și ce-i cu asta? m-a întrerupt enervată.

Am scos tacticos din buzunar plicul cu raportul dactiloscopic primit de la maiorul Stoica și i l-am arătat:

— Nu erau amprentele lui Gigi Radu... ci ale dumneavoastră!

Odată enunțată foarte subtila mea aluzie, foarte

frumoșii ochi ai doamnei Vorba mă priveau cu pupilele foarte dilatate, de spaimă. Apoi și-a prins fața în palme și a lăsat capul în jos.

Când am părăsit încăperea, spatele îi era zguduit de un plâns uniform.

*

Ieșind pe culoar, mi-am privit ceasul. Era trecut de ora zece și jumătate.

— Problema dumneavoastră s-ar părea că s-a clarificat, a zis Dragopol, în timp ce ne îndreptam spre ieșirea din Inspectorat.

Am confirmat.

— Vă felicit.

— Mulțumesc. Acum începe partea în care colaborarea noastră va trebui să fie efectivă.

— Așa e. Și va fi nevoie să ne mișcăm foarte repede. Altfel, aflându-se că legătura din țara dumneavoastră a căzut, complicii ei se vor da la fund mai înainte de a reuși să-i capturăm. Ceea ce nu înseamnă că vor renunța la afacerea lor, ci că se vor organiza pe alte meridiane... Și asta presupune alți ani pierduți pentru a-i depista. Înțelegeți?

— Chiar foarte bine, l-am asigurat. Mâine dimineață vom lua toate măsurile care se impun.

Epilogul

— Frank Spillane a decedat azi-noapte, s-a grăbit să mă anunțe maiorul Stoica, când am intrat cu Dan în biroul lui, a doua zi după punerea sub acuzare a Marietei Vorba.

— Păcat. Tocmai s-au identificat amprentele de pe lama cu care fusese tăiată funia Janinei Caron. Îi aparțineau, am zis.

— Atât?

— Atât ce?

— Moartea lui nu te încurcă în investigațiile pentru capturarea filierei?

— Deloc, a răspuns Dan pentru mine. Era un asasin de profesie, cu misiunea inițială de a o ucide pe Marieta Vorba, iar ulterior...

— Nu, Dane, l-am întrerupt. Spillane în viață ar fi putut spune cine este domnul Smith, deoarece cu el a pus la cale scoaterea frauduloasă din țară a inculpatei. Acum, nu-i va fi ușor Interpolului să afle cine se ascunde sub numele mr. Smith...

— Lasă că și ei iau salarii... Noi ne-am bătut destul capul cu demascarea infractorilor de aici. Acum e rândul lor.

— N-ai dreptate. Când progresul înregistrat în ultimele decenii pe linia comunicației și transportului a

permis infractorilor să-și coordoneze acțiunile practic de-a lungul întregii lumi, dacă n-am colabora prin intermediul Interpolului cu celelalte poliții naționale, recrudescența organizațiilor internaționale ale crimei n-ar mai putea fi stăvilită. Regret că Dragopol va fi lipsit de precizările pe care Spillane le-ar fi putut furniza. Dar, cel mai grav va fi dacă îl scăpăm pe individul care-i aduce Marietei Vorba stupefiantele, deoarece numai prin el se poate ajunge la cultivatorii de mac. De aceea, Costele, este necesar ca în apartamentul arestatei să se afle în fiecare zi, între orele treisprezece și paisprezece, o lucrătoare de-a noastră care cunoaște limba engleză.

— Nicio problemă, m-a asigurat el, după ce i-am spus și despre modul în care milițianca va trebui să răspundă când de la celălalt capăt al firului va auzi tușindu-se de patru ori.

— Dar nu ne putem permite să rămânem în expectativă până îi va telefona Marietei Vorba. Va trebui să-i ieșim în întâmpinare pentru a-l putea prinde în flagrant delict, cu stupefiantul în mână. Deoarece, dacă apucă să se debaraseze de el, hoțul nedovedit este om cinstit!

Sceptic, a vrut să știe cum îmi imaginez eu capturarea infractorului, mai înainte ca acesta s-o sune pe complicea lui. Când i-am expus modalitatea prin care ne putem atinge dezideratul, m-a aprobat, renunțând la

aerul lui neîncrezător.

*

Circulara pe care maiorul Stoica a trimis-o la îndemnul meu tuturor punctelor de control a graniței a avut un efect de excepție. Vama de la Călărași ne-a anunțat că o mașină frigorifică T.I.R., aparținând unei firme de import-export cu sediul la Edirne, a trecut granița cu destinația Constanța, cu un sfert de oră mai înainte.

Mi-am privit ceasul. Indica ora zece și zece minute.

— Cât face de la Călărași până aici?

— Aproximativ două ore, mi-a răspuns Stoica.

— Pentru orice eventualitate, e bine ca o mașină fără însemnele miliției să vină din spate în urmărirea obiectivului.

— Cu ce scop? s-a mirat Dan, în timp ce Stoica ridica receptorul și chema miliția din Călărași.

— Pentru cazul că s-ar abate din drum. Ținând seama de miză, nu ne putem permite nicio neglijența.

— Cum ne organizăm? a întrebat maiorul, după ce a transmis mesajul și a închis telefonul.

— Simionescu va începe să-l fileze cu o mașină de îndată ce intră în Constanța. Tu, Costele, trimiți imediat femeia de care ți-am vorbit în locuința Marietei Vorba. De asemenea, îți expediezi toți oamenii disponibili în gară.

— Și noi?

— Noi vom aștepta în preajma biroului bagajelor de mână!

*

Când l-am zărit pe Dan strecurându-se prin mulțime, ceasul gării indica ora douăsprezece și douăzeci și trei de minute. La câțiva metri înaintea lui mergea un tip scund și tuciuriu, cu o mustață stufoasă lăsată pe oală. Era îmbrăcat cu un costum ponosit, cu carouri roșii și gri. Damigeana de zece litri pe care o ținea în mâna dreaptă demonstra că el era persoana căutată.

Se afla la cel mult zece metri de mine, când s-a oprit lângă un telefon public. A lăsat damigeana jos și a format un număr pe disc. L-am lăsat să tușească de patru ori, m-am apropiat de el și l-am bătut pe umăr. S-a speriat atât de tare, încât i-a scăpat receptorul din mână.

*

Cum relatarea infractorului capturat nu prezenta niciun interes pentru noi, l-am trimis pe comisarul Dragopol să-l chestioneze. Doar trebuia să-și justifice într-un fel deplasarea în România.

După mai bine de patru ore, reprezentantul Interpolului a intrat ca o vijelie în biroul lui Stoica, unde ne regalam cu cafele, și mi s-a adresat excitat:

— Cu datele furnizate de arestat extirpăm întreaga

rețea! Trebuie să iau imediat legătura cu poliția turcă!

— Un telex, și problema e rezolvată, i-am sugerat.

— Numai pentru început. Apoi voi pleca cu prima cursă aeriană spre Ankara.

Am ridicat din umeri într-un gest care trebuia să-l asigure că, fiind major, din punctul meu de vedere e liber să decidă singur ceea ce crede el că este mai bine.

— De asemenea, este necesar ca infractorul să fie extrădat.

— Cu plăcere, dacă autoritățile turce vor face demersurile necesare, mi-am dat acordul, cu larghețea care mă caracterizează întotdeauna când apare o posibilitate de a pasa altcuiva îndeplinirea plictisitoarelor forme de trimitere în judecată a unui derbedeu.

*

— Oare n-a venit momentul să ne arătăm recunoștința față de oamenii muncii care ne-au ajutat să elucidăm cazul? m-a consultat Dan cu candoare, când am ieșit din biroul lui Stoica.

— Te referi la tovarășa secretară Viorica, de la întreprinderea „Pescarul”? mi-a picat fisa.

A confirmat și a spus cu insinuare:

— Obligații similare existând și față de tovarășa Doina, gazda lui Marinache și patroana lui King, *caniche*-ul negru... Sau, de ce nu, chiar față de doctorița

care ți-a îngrijit rănile de la coapsă cu atâta abnegație... Brunetă aceea cu ochii verzi și prenume spaniol, a completat persuasiv.

— Nu-i nevoie să insiști. Ai dreptate. Nu ne putem permite să încălcăm principiul care impune asigurarea unor bune public relations! m-am declarat de acord, în timp ce mă gândeam exact la persoana al cărui nume nu-l cunoștea și, de fapt, nici nu vedeam de ce ar trebui să-l cunoască!

— Perfect! s-a bucurat el. La ora cinci punem mâna pe telefon și...

— Nicule! am auzit din spate vocea lui Stoica.

Când am întors capul, l-am văzut în celălalt capăt al culoarului. Îmi făcea semne să vin repede înapoi.

Cum până în prezent n-am fost niciodată chemat la telefon pentru a mi se da vești bune, am pornit spre biroul lui, simțind cum o tristețe grea pune stăpânire pe mine.

— Șeful Direcției judiciare, m-a anunțat Stoica, întinzându-mi receptorul telefonului.

Generalul a început prin a mă felicita pentru reușita misiunii și a terminat printr-o frază scurtă, la care eu am replicat plin de demnitate: „Să trăiți! Am înțeles."

depunând receptorul pe furcă, am întâlnit privirea lui Dan. Era atât de deznădăjduit. Încât m-am temut să nu-l fi molipsit eu. M-am întors spre Stoica, care, pricepând

sensul apelului telefonic, mă privea compătimitor:

— Costele, fă-ne rost de o mașină. În jumătate de oră pornim spre București...

București, 1979

Partea a doua
Colierul

Mulțumesc Inspectoratului județean Hunedoara, Ministerului de Interne și în mod deosebit tovarășilor colonei Gheorghe Simon, inspectorul-șef, Sabin Popa, comandantul Miliției, și Nicolae Bădoiu, șeful serviciului judiciar, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei cărți.

NOTA: Deși subiectul acestei cărți a fost inspirat dintr-un caz real, autorul, schimbând identitatea personajelor implicate, nu-și poate lua răspunderea pentru eventualele asemănări d, e nume sau persoane; acestea trebuind să fie considerate drept coincidențe nedorite.

Prolog

Am străbătut distanța Constanța-București în două ore și jumătate. Ceea ce nici nu-i de mirare când călătorești cu un BMW, care, după ce că e tipul 3000, mai are și o sirenă de prioritate capabilă să trezească și să pună pe goană întregul efectiv de pensionari ai unui cimitir.

Când am ieșit din șoseaua Colentina și am virat la

dreapta, pe șoseaua Ștefan cel Mare, Dan, care aproape tot drumul moțăise, s-a animat și a privit prin fereastra portierei.

— Șefu, ce-ar fi dacă nu mai m-ai căra și pe mine. Oricum mă lași în antecamera generalului. Mai bine du-mă acasă.

N-am răspuns și a reluat:

— Aș face un duș, m-aș schimba și, de ce nu, aș căuta o companie plăcută... Altfel, după cum mă cari în trap săltat peste tot, risc s-o iau pe calea bisericii, să mă fac preot catolic și să ajung în rai... Și ce dracu să caute unul ca mine acolo?! a zis, parcă surprins de concluzia la care ajunsese.

Cum referirea la necesitatea unei companii plăcute a produs de îndată o vibrație a coardelor mele sentimentalo-nostalgice, i-am spus șoferului unde locuiește locotenentul Simionescu. Iar în timp ce subofițerul dădea aprobator din cap, mi-am promis cu toată sinceritatea că, de îndată ce aflu de ce m-a chemat șeful Direcției. Îi voi urma exemplul cu toată frenezia.

— Dacă se lasă cu ce știm noi, dă-mi un telefon și-o facem lată! a făcut Dan aluzie la posibilitatea avansării mele, după ce a coborât din mașină în fața imobilului în care stătea.

*

— Să trăiți, tovarășe general! am zis, intrând în

cabinetul șefului cu o dispoziție excelentă.

A răspuns printr-o ușoară înclinare a capului și mi-a arătat cu bărbia un fotoliu, fără să se uite la mine.

— Nu e bine... a spus cu o voce șoptită, lăsându-și capul în jos și ascunzându-și obrajii între mâinile sprijinite cu coatele pe birou.

„Iar a apărut un caz greu!", mi-am dat cu presupusul pe când mă lăsam să cad în fotoliu.

— Nu e bine ce-ai făcut la Constanța... a oftat dindărătul palmelor. Municipalitatea a contactat conducerea noastră. S-a tras atât de mult cu armele, încât locuitorii Constanței au intrat în panică. Au crezut că s-a declanșat al treilea război mondial!

Eu îl priveam perplex, iar el a continuat fără vreo adresă anume.

— Grava rănire a celor doi subofițeri s-a datorat numai amatorismului cu care ai condus ancheta... Sau poate din cauza spiritului de aventură care te domină. S-a luat hotărârea să fii mutat undeva unde să n-o mai faci pe pistolarul Far-Westului...

— Tovarășe general... am început, brusc revoltat.

— Nu primesc demisia! m-a întrerupt, ridicându-și capul dintre palme și privindu-mă enervat. În trei zile te vei prezenta la șeful Inspectoratului județean Hunedoara. Deva e un oraș frumos și liniștit. Acolo vei lucra. Nici ție nu-ți strică puțină odihnă, a adăugat în

timp ce ochii cu care mă mitraliase câteva clipe mai înainte au devenit compătimitori.

Revolta, care mă cuprinsese când visul meu de avansare s-a transformat în coșmarul unei exilări disciplinare, s-a topit mai repede decât speranța care mă încercase când păsisem în biroul șefului meu.

— Am înțeles, tovarășe general, am admis, nu cu o filosofică resemnare, ci cu bunul-simț care mi-a șoptit că dacă un polițist nu mai poate fi polițist, va deveni în mod sigur un ratat. Bineînțeles, dacă are meseria în sânge. Și eu o aveam.

Mi-am abandonat fotoliul și am pornit spre ușă.

— Nicolae... m-a strigat generalul, când am pus mâna pe clanță.

M-am oprit și m-am întors spre el.

— Asta e o treabă urâtă. Urâtă și nedreaptă! a strigat brusc cu năduf, în direcția ușii, de parcă ar fi vrut să-l audă întregul Inspectorat. Cum e posibil să se ia o astfel de măsură împotriva unui ofițer al Direcției mele, fără să fiu consultat?!

Am simțit cum indispoziția provocată ca din senin de intempestiva mea mutare disciplinară s-a ameliorat. Crezusem că de la șeful meu mi se trage urgisirea. Și asta m-a durut mai mult decât nedreptatea însăși, deoarece îmi iubeam șeful și aveam în el o încredere nelimitată. Acum nu mă mai simțeam înșelat și frustrat

ca un soț când află dintr-o bucată că preacredincioasa lui parteneră îl înșală cu tot elanul de câte ori are ocazia.

Capitolul I

Intrând în cabinetul șefului Inspectoratului județean l-am zărit și pe comandantul Miliției.

— Ce vânt pe la noi, căpitane? a zis mirat primul, un bărbat frumușel, în jur de patruzeci de ani, cu părul negru și ondulat, iar ochii de culoare deschisă, zâmbindu-mi bucuros că mă vede după mai mulți ani, Urmărești vreun criminal prin județul nostru?

În timp ce-și ocolea biroul pentru a veni să dea mâna cu mine, a intervenit comandantul miliției, un bărbat înalt și voinic, în jur de cincizeci și cinci de ani, cu părul complet alb și obrajii marcați de nopțile de veghe ai celor peste treizeci de ani de muncă judiciară:

— Tovarășe inspector-șef, am uitat să vă raportez. M-a sunat șeful Direcției judiciare pentru a-mi anunța venirea căpitanului Apostolescu. Este mutat la noi.

— Ei, asta-i bună! Așa pleașcă pe noi mai rar, s-a bucurat inspectorul-șef, continuând să-mi strângă mâna. Da' ce-ai făcut, omule, te-ai apucat să fluieri unde și când nu trebuia? apoi fără să aștepte răspunsul meu, mi-a făcut semn să mă așez într-un fotoliu și s-a adresat colonelului: Ghinionul lui Apostolescu e șansa noastră.

Să n-o pierdem. Îi dăm cazul pe care l-am discutat.

— Nici nu mă gândesc să-i dau altceva, l-a asigurat comandantul miliției. Cum mi s-a anunțat transferul, am și știut cu ce se va ocupa.

— În exclusivitate? a vrut să știe inspectorul șef.

— În exclusivitate, și îi dau și doi ofițeri tineri pe care trebuie să-i învețe meserie. Vă rog să ne permiteți să ne retragem.

— Cu cât îl veți pune mai repede în temă cu misiunea ce-i revine, cu atât mai curând se va apuca de treabă, a apreciat, conducându-ne spre ușă, iar când am pășit pragul mi-a spus: Nici n-ai idee cât mă bucură sosirea dumitale.

*

Am intrat în biroul comandantului. Făcându-mi semn să iau loc pe un fotoliu, și-a ocolit biroul, o masă de lucru somptuoasă, acoperită cu un furnir din lemn de cireș, la fel ca și biblioteca din spate.

Când s-a așezat, a tras lângă el unul din cele patru telefoane și a format trei numere pe disc.

— Să vină la mine locotenenții majori Dorobanțu și Crișan! a cerut câteva clipe mai târziu, apoi, închizând aparatul, mi s-a adresat: În problema cazării, vom face formele pentru a ți se repartiza o locuință în municipiul Deva. Dar, în orice caz și independent de demersul nostru, deocamdată vei sta la hotelul „Jiul” din

Petroșani. Este adevărat că este o relicvă antică și tocmai bună de demolat, însă altceva mai bun n-avem. Cu cât vei elucida mai repede cazul de care te vei ocupa, cu atât mai repede vei ajunge într-o cameră boierească a noului hotel „Sarmis" din Deva...

În timp ce eu mă străduiam să pricep de ce trebuie să plec la Petroșani, explicațiile colonelului au fost întrerupte de intrarea în biroul a doi ofițeri.

— Vă rog să faceți cunoștință. Căpitanul Apostolescu, cel mai nou cetățean al județului Hunedoara, și locotenenții majori Dorobanțu și Crișan, a făcut colonelul prezentările.

În timp ce dădeam mâna cu ei, i-am privit. Ambii aveau între douăzeci și cinci și douăzeci și șapte de ani. Cu trăsături regulate, înalți și supli, primul era brunet ca un meridional și al doilea blond ca un viking.

— Căpitanul Apostolescu va prelua conducerea investigațiilor pentru depistarea și capturarea infractorilor care operează în Petroșani...

„Deci așa se explică expedierea mea la Petroșani", mi-am spus eu în gând, edificat.

— ...Veți lucra sub ordinele lui, a continuat comandantul miliției județene. Acum, vă rog să-l conduceți în biroul vostru și să-i puneți la dispoziție dosarul cauzei... Și toată priceperea voastră.

În timp ce ofițerii îl asigurau că au înțeles ordinul și

eu m-am ridicat din fotoliu, colonelul mi s-a adresat:

— Când termini studierea cauzei, vii la mine să stăm de vorbă.

*

Câteva ore mai târziu, ajungând la ultima filă, am împins dosarul înainte, până la rama biroului.

Noii mei colaboratori mă priveau într-un amestec bine dozat de curiozitate și neîncredere.

— Ce părere aveți? a vrut să afle Crișan, evident pentru a se lămuri cât sunt de lămurit în nelămuritele treburi polițienești.

— Peste treizeci de spargeri într-un interval de trei luni de zile nu aduce deloc a glumă, m-a imitat și Dorobanțu.

— S-o luăm cu ușurelul, am început eu. Mai întâi, putem fi siguri că toate infracțiunile cuprinse în acest dosar au fost comise de aceiași autori?

— Nu există nicio îndoială. Criteriul de grupare a cazurilor a fost modul de operare la locul faptei. Cercetările întreprinse au indicat că infractorii au lucrat în exclusivitate cu mănuși...

— De câțiva zeci de ani, am zis, întrerupându-l pe Dorobanțu, de când a început să se aplice în cercetarea judiciară principiul unicității desenelor papilare, n-aș mai crede că pot exista răufăcători care să nu fi aflat că atunci când își desfășoară cu talent „meseria” sunt liberi

să facă o infinitate de lucruri, mai puțin acela de a-și lăsa impresiunile digitale la locul faptei. Probabil că numai în acest mod se poate explica de ce foarte mulți hoți se străduiesc să-și șteargă amprentele după ce au „operat”. Iar alții (probabil mai erudiți, aflând de zicala: „Paza bună trece primejdia rea”) se poartă cu mănuși (la propriu!) în tot timpul cât se află în câmpul infracțional, am monologat, aparent numai pentru uzul personal.

— Tovarășe căpitan, a sărit Crișan în ajutorul colegului său, a nu se uita că în absolut toate cazurile infractorii au utilizat în exclusivitate mănuși din cauciuc, tip ginecologic.

— Asta este constatarea laboratorului dactiloscopic?

— Bineînțeles. De altfel, în toate cazurile când s-a recurs la efracție, am găsit pe tocul ușilor sau ferestrelor forțate urme de levier, ceea ce de asemenea indică un mod comun de operare.

— Și la foarte multe din aceste cazuri, în câmpul infracțional sau în apropierea imediată a acestuia, au fost descoperite mănuși ginecologice și, câteodată, chiar leviere abandonate, a completat Dorobanțu.

— Oare ce le trece prin cap de-și risipesc „sculele” de care știu că vor avea iar nevoie... am zis gânditor, încercând să mă transpun în situația spărgătorilor.

— Probabil că sunt atât de siguri pe infailibilitatea metodei lor, încât cred că pot să-și permită luxul de a ne

sfida. Doar se știe ce simboliza cândva aruncatul mănușii, a vrut să mă ia Crișan ca partizan al ideii lui.

— Nu, am zis, clătinându-mi capul. Infractorii, intrați în câmpul infracțional, au cu totul alte preocupări pentru a se mai putea gândi să ne calce nouă pe nervi. Cred că atunci când și-au abandonat ustensilele au auzit pe cineva mergând prin apropierea casei pe care o jefuiau și, de teamă că ar putea fi surprinși de organele de ordine, le aruncau pentru a nu se găsi asupra lor niște obiecte mai mult decât compromițătoare.

Întrucât n-am avut impresia că argumentarea mea a fost suficient de convingătoare, n-am mai așteptat aplauzele și am spus:

— Am să vă rog să-mi dați o lămurire. Mănușile pe care le poartă în timpul infracțiunilor sunt din acelea care se vând prin toate magazinele alimentare pentru uzul gospodinelor care nu vor să-și strice manichiura?

— Nu, așa cum v-am spus, sunt din categoria celor utilizate de ginecologi sau chirurgi, a precizat Dorobanțu cu convingere.

— Perfect. Asta înseamnă că mănușile pot fi procurate ori dintr-un spital, ori dintr-un magazin de tehnică medicală. La spitale renunțăm, deoarece: primo, mănușile sunt consemnate în inventar, și secundo, nu văd cum ar putea avea acces la o sală de consultație ginecologică ori la una operatorie niște derbedei. Deci,

câte magazine cu profil tehnico-medical există în Petroșani?

Unul singur, a răspuns Dorobanțu, parcă făcând un efort pentru a înțelege ce urmăresc.

— Da, cred că aveți dreptate, a intervenit Crișan, demonstrând astfel că a intuit ce urmăresc. Risipa pe care o fac cu mănușile de cauciuc ne obligă să facem și demersurile necesare pentru a descoperi locul de unde se aprovizionează. Cu speranța că vom putea afla și cine le cumpără.

După cum au început să mă privească amândoi, cred că puteam să admit că am crescut în mod substanțial în ochii lor. Fără să ezit, și profitând de prestigiul pe care-mi plăcea să cred că l-am câștigat, am spus:

— S-a apelat și la cercetarea cu câini?

— Sigur. Dar gazele de eșapament ale traficului auto și-au spus cuvântul în pierderea urmelor, a zis Crișan, subliniindu-și spusele cu un gest de resemnare.

— Infractorii posedă informații asupra victimelor, sau dau lovituri la întâmplare?

— Spargerile sunt date cu o adresă care ar fi imposibilă fără informații.

— Investigarea anturajului victimelor n-a dus la nimic?

— La nimic. Posibil să lucreze cu furnizori de ponturi, a zis Crișan.

— Obiectele pe care am văzut că le urmăresc infractorii cel mai des s-ar părea că sunt buteliile de aragaz. Cine le-a cumpărat și cine le-a vândut? Tranzacționarea a câtorva zeci de butelii într-un interval relativ scurt nu putea trece complet neobservată!

— Și totuși, nimic, a ridicat din umeri Dorobanțu.

— Eu știam că numai banii și valorile se tezaurizează. Iar acum mă văd obligat să admit că și buteliile de aragaz pot lua drumul acumulării, am apreciat cu toată seriozitatea.

— Tovarășe căpitan, s-a arătat lezat Dorobanții, eu n-am spus că infractorii stochează buteliile furate. Ar fi absurd să-mi imaginez că le păstrează undeva, când este știut că prima poruncă a infractorului este să înstrăineze obiectul sustras pentru a nu se găsi asupra lui corpul delict.

— Atunci, întrucât noi știm că infractorii nu fură numai de dragul artei, trebuie să admitem că buteliile sunt vândute. Unde și cui? am întrebat, privindu-i când pe unul, când pe celălalt.

— Tovarășe căpitan, a început Crișan, să știți că am examinat și noi acest aspect, dar nu i-am putut găsi niciun răspuns. După toate probabilitățile, buteliile sunt vândute în mediul rural, ori în județele limitrofe.

— Și ați cerut sprijinul acestor județe?

— La ce bun?! Vecinii noștri sunt oricum în alertă

pentru a le găsi pe cele furate în jurisdicția lor, a spus cu amărăciune Dorobanțu. Și dacă ar fi căzut peste ceva interesant pentru noi, neîndoielnic că ne-ar fi anunțat.

Într-adevăr, avea dreptate. Cea mai tentantă pradă a infractorilor deceniului al optulea pe întregul teritoriu național îl constituie buteliile de aragaz. Este complet impersonală și plasarea ei nu ridică nicio problemă, cererea fiind incomparabil mai mare decât oferta.

— Bine, lăsăm deoparte celelalte județe, am admis. Ne ocupăm numai de județul Hunedoara. Veți trimite imediat o circulară la toți șefii de post din mediul rural. Să cerceteze dacă sunt cetățeni în comune, sate sau cătune care au cumpărat în ultimele trei luni butelii de aragaz. În cazul că proveniența pare dubioasă, să ne comunice de îndată datele de identificare ale cumpărătorului. E dar?

Ambii au făcut gesturi de confirmare.

— Întrucât perimetrul în care își desfășoară activitatea banda a impus curând concluzia că infractorii locuiesc în Petroșani, aș vrea să știu ce s-a făcut pe linia identificării și arestării membrilor ei.

— Cam tot ce trebuia, tovarășe căpitan, s-a arătat amuzat Dorobanțu. Am început cu verificarea persoanelor fără ocupație și a infractorilor cunoscuți, aflați în libertate, însă n-a ieșit nimic. Apoi s-a trecut la mobilizarea tuturor forțelor noastre județene de Miliție,

Securitate și Gărzi patriotice... Dar, în ciuda faptului că s-au organizat patrulări și pânde, nu ne-a căzut în plasă niciuna din persoanele căutate. În schimb, am continuat să înregistrăm spargeri și furturi.

Mi-am privit ceasul. Indica oră douăsprezece.

— Vă duceți acasă, vă faceți geamantanele și până la ora patru sunteți la Inspectorat. Din ordinul comandantului, ne stabilim sediul în municipiul Petroșani.

Deși n-au părut prea încântați de perspectiva părăsirii Devei, s-au abținut să dea glas nemulțumirii.

*

— Te-ai edificat? a vrut să știe comandantul, când m-a văzut intrând la el.

— Da, tovarășe colonel, am spus, așezându-mă în fotoliul pe care mi-l indicase cu mâna.

— Și care ți-e părerea?

— Cred că aceeași cu a dumneavoastră. Avem de-a face cu o bandă de spărgători deosebit de versată.

— Va trebui să-i capturezi cât mai repede.

— Mă voi strădui.

— Sunt convins. De altfel, trebuie să-ți mai spun că în această tevatură nu-i vorba numai de prestigiul nostru, ci, mai ales, de starea de nesiguranță a locuitorilor din Petroșani. Pur și simplu sunt terorizați de acești hoți! Suntem puși să le asigurăm liniștea de a munci și a trăi,

și noi n-am putut dovedi până acum că suntem capabili s-o facem!

— Sunt fenomene negative care nu întotdeauna pot fi înlăturate cu ușurință. Și Râmaru a terorizat multe luni populația Bucureștiului. Dar, până la urmă, liniștea orașului tot a fost redată. Rezolvarea unor cazuri cere mai puțin timp, altele mai mult... Meseria noastră nu se bazează pe o știință exactă, cum ar fi matematica, ci este în exclusivitate subiectivă. Trebuie să cercetăm, să cercetăm, și iar să cercetăm, până găsim ceea ce căutăm. Iar dacă infractorul este foarte versat, timpul pentru descoperirea lui este, în mod firesc, direct proporțional cu șiretenia lui. Ca în cazul pe care-l discutăm.

În timp ce argumentam niște adevăruri bine cunoscute de cei de-o meserie cu mine, a zâmbit economic, apoi, când am terminat, m-a întrebat pe un ton sec:

— Crezi că afirmațiile pe care le-ai făcut i-ar putea consola pe cetățenii jefuiți din Petroșani?

— Când le voi restitui bunurile care le-au fost sustrase, sunt convins că le va trece supărarea.

— Vei avea la dispoziție o mașină de serviciu. N-am nevoie de rapoarte, ci de infractori. Ai toată libertatea de mișcare, a spus, ridicându-și statura impozantă din fotoliu și întinzându-mi mâna peste birou.

Capitolul II

Lui Marian, șoferul mașinii ce ne fusese repartizată, i-a trebuit o oră și jumătate pentru a ne depune pe scările Miliției municipale Petroșani.

La ora șase, am intrat în biroul comandantului. Colonelul Chendreanu era un bărbat înalt, în jur de cincizeci de ani, cu figură de fost sportiv de performanță. Și chiar fusese cândva un bun boxer.

— Ce-i cu tine? a zis, ridicându-se surprins de pe scaun când dădu cu ochii de mine și colaboratorii mei.

— Mai nimic, în afară de faptul că am fost mutat la miliția județului vostru, l-am informat, mai înainte ca el să mă prindă în brațe și să mă strângă la pieptul lui.

— Da' ce-ai făcut?! a întrebat siderat, ținându-și mâinile pe umerii mei și îndepărtându-mă pentru a mă putea examina.

Când i-am spus, și-a luat mâinile de pe umerii mei și a izbucnit într-un hohot de râs.

— Ce-ai găsit de râs? am zis cu o figură voit serioasă. Chestii de-astea se pot întâmpla și la case mai mari...

— Asta, da... a zis, întorcându-se repede și ciocănind cu degetul în tabliera de lemn a biroului. Ai dreptate, să nu mai vorbim de funie când nu știm cine-i spânzuratul. Și, întrucât nu cred că ai venit aici numai pentru a-ți vedea un vechi prieten, luați loc cu toții și dă-i drumul.

— Am fost însărcinat cu cercetarea spargerilor care se comit aici, în cascadă, l-am informat.

A ridicat din umeri și m-a privit compătimitor:

— Ai ghinion. Cu această afacere ai toate șansele să te mai avanseze un pic... Să-ți dea caschetă și cotiere albe și să te așeze la o încrucișare de străzi, în chip de agent de circulație.

— Chiar crezi că infractorii sunt infailibili?

— Eu nu știu dacă sunt ori nu perfecți, dar știu bine că nu pot fi prinși. Toți infractorii lasă urme, ăștia, de care vrei să te ocupi, nu lasă nimic. Și atunci, e normal ca din nimic să nu poată ieși nimic altceva decât nimic.

— N-ai mai avut de-a face cu infractori versați?

— Cu infractori versați?... Și încă cum! Dar tot i-am prins până la urmă. Însă răufăcători de talia celor care operează acum în Petroșani n-am mai întâlnit. Parcă ar lucra mână-n mână cu Aghiuță.

— Modul de operare a fost transmis I.G.M.-ului pentru verificarea cartotecilor respective?

— Bineînțeles! Mi-au răspuns că modul de operare e necunoscut.

— Adresa cu care lucrează demonstrează că cel puțin unul din ei trebuie să fie infractor vechi, cu experiență și, probabil, recidivist.

— Băieții tăi, a arătat Chendreanu spre Crișan și Dorobanțu, nu ți-au spus că am verificat toți infractorii

eliberați care lucrează în Valea Jiului? Apropo, și azi-noapte au dat o lovitură... adică au încercat s-o dea, a zis, scoțând dintr-un sertar al biroului câteva fotografii judiciare și înmânându-mi-le.

Am privit o fotografie de ansamblu, care cuprindea fațada a trei magazine: la stânga, un magazin cu articole de menaj; la mijloc, un magazin cu articole de artizanat, și la dreapta, un altul cu confecții și lenjerie pentru noii-născuți. Următoarea fotografie fixa numai magazinul de artizanat: în stânga o ușă și în dreapta o vitrină din sticlă cu ramă metalică. Următoarea fotografie indica ușa. Se vedeau două lacăte intacte și jumătatea inferioară a ușii de sticlă, spartă.

În timp ce Crișan și Dorobanțu s-au strâns în spatele meu pentru a privi fotografiile, Chendreanu a repetat:

— Nu s-a furat nimic. În jurul orei două și cincisprezece minute, când, spărgând geamul, se pregăteau să pătrundă în magazin, au fost surprinși de un subofițer care-și făcea rondul. Subofițerul, care în prealabil i-a somat, văzându-i că fug, a deschis focul asupra lor. Nu i-a nimerit, deoarece distanța care-l separa de ei era de peste cincizeci de metri, iar strada slab luminată. Tot ce-a reținut este că erau trei indivizi, unul fiind înalt de aproximativ un metru și optzeci. În fața ușii, ne-au lăsat de suvenir chestia asta... a spus Chendreanu, luând de pe dulapul din spatele lui un

levier și așezându-l pe birou. Acum, când știi despre infractori cam tot atât cât știm și noi, te gândești la ceva care ar putea scoate ancheta din impas? a vrut să știe, văzând că am rămas cu ochii pe instrument.

I-am vorbit atât de circulara transmisă șefilor de post din mediul rural pentru identificarea celor care au cumpărat de curând butelii de aragaz, cât și despre aceea prin care am cerut să discute cu toți responsabilii de magazine cu tehnică medicală de pe teritoriul național, în vederea unei eventuale depistări a modului în care se aprovizionează cu mănuși ginecologice infractorii care acționează în Petroșani.

— Felicitări! Ai început-o tare, m-a aprobat el. Să sperăm că pistele pe care mergi vor da rezultatul scontat. Eu ce pot să fac pentru voi?

Mi-am privit ceasul. Era ora opt seara.

— Ne-ai reținut camere la hotel?

— Bineînțeles. Dar te avertizez, este un hotel vechi și nenorocit...

— Există în Petroșani altul mai bun?

— Nu. Îți dai seama că dacă ar fi existat un altul...

— Dacă tot nu se poate face o alegere, în mod neîndoielnic motelul „Jiul" este cel mai bun!

Înainte de a părăsi biroul, l-am rugat să mă țină la curent cu toate evenimentele care se refereau la misiunea mea.

Capitolul III

Împreună cu Crișan și Dorobanțu ne savuram cafelele în bufetul miliției municipale, când, în pragul ușii, și-a făcut apariția colonelul Chendreanu.

— La ora șapte dimineața mi s-a raportat un eveniment care te privește.

— Iar spărgătorii cu mănuși?

— Iar. Te duci să vezi despre ce-i vorba?

— Firește. Deși se „poartă" cu mănuși, nu se poate ca până la urmă să nu lase o urmă exploatabilă.

— Optimistule, te invidiez... a zis Chendreanu.

— Nu eu sunt optimist, ci ei. Trufia, care le-a fost generată de infailibilitatea demonstrată până în prezent, îi va pierde. Îi va pierde pentru că aroganța și îngâmfarea sunt invers proporționale cu prudența.

— Și ce să facem dacă ei n-au aflat că trebuie să li se altereze prudența? m-a luat el peste picior.

— Câteodată, și goana după prea multă prudență poate duce la un rezultat invers scopului urmărit am spus, sorbind ultima înghițitură de cafea.

*

Șansa mea era că atât Marian, cât și Crișan și Dorobanțu cunoșteau foarte bine orașul Petroșani și împrejurimile lui, altfel nu m-aș fi putut descurca.

Curând am părăsit șoseaua Petroșani-Livezeni și am virat la stânga, pe un drum de pământ bătătorit. După câțiva zeci de metri am oprit pe dreapta, în fața unei clădiri-parter, acoperită cu țiglă.

Am deschis poarta și am intrat. În dreapta era imobilul, cu trei ferestre la curte și, sub ele, lipită de zid, o bancă. În stânga, o curte dreptunghiulară, de aproximativ două sute de metri pătrați. Spre extremitatea din fundul curții, câteva construcții mici, din lemn, tip bucătărie de vară, grajd, cocină etc. La câțiva metri de ele, un bărbat și o femeie, ambii în jur de cincizeci de ani, un câine de serviciu și trei subofițeri. Ultimii, zărind uniformele lui Crișan și Dorobanțu, s-au grăbit să ne vină în întâmpinare.

— Tovarășe locotenent-major, vă rog să-mi permiteți să raportez... a început un adjutant către Crișan.

— Ați intrat în câmpul infracțional? l-am întrerupt eu, nerăbdător să știu dacă au pătruns la locul infracțiunii și au distrus urmele la care orice anchetator are dreptul să spere.

— Nu, tovarășe... a zis cu convingere, întorcându-se spre mine și ezitând când a văzut că sunt civil. Am primit ordin să nu pătrundem în zonă, ci numai s-o izolăm.

— Foarte bine. Victimele? l-am întrebat, arătând spre bărbatul și femeia cu care discutaseră până la venirea

noastră. Și rămăseseră pe loc când subofițerii s-au apropiat de noi.

Când mi-a confirmat supoziția, am pornit spre ei.

— Ce vi s-a întâmplat? am întrebat.

— Am fost jefuiți! a strigat femeia, pe când își ștergea cu dosul palmelor ochii înroșiți de plâns.

— N-ați fost acasă?

— Ba am fost, a spus bărbatul.

— Și nu i-ați auzit?

— Nu... N-auzirăm chiar nimic... a zis femeia, ascunzându-și fața în palme și începând să plângă cu hohote.

— Liniștiți-vă. Vi s-a furat ceva? m-am adresat bărbatului care, deși era și el speriat, părea mai calm.

— Ne-au luat 7.300 de lei... toate economiile noastre... a zis femeia, cu disperare, hohotind și mai tare dindărătul palmelor.

— Cum ați constatat furtul?

— Pe la șase dimineața, când nevastă-mea a ieșit în curte să dea de mâncare la păsări și la porci, a văzut asta... a răspuns el, pornind spre poarta prin care intrasem și noi în curte.

Ajungând însă în fața celor trei ferestre ale casei, s-a oprit și mi-a arătat banca de sub una din ele:

— ...Ranga asta nu era a noastră și a fost surprinsă s-o vadă pe bancă... Apoi a zărit fereastra deschisă și s-a

mirat, deoarece știa bine că o închisese cu câteva zile mai înainte...

Fereastra pe care o indica era cea de-a treia, când intrai în curte. La fel ca și celelalte două, era prevăzută cu gratii din oțel, dar numai pe o porțiune de două treimi. Partea superioară, unde sunt oberlihtele[56], era neprotejată, și ferestruicile respective erau deschise spre interior.

— ...Când nevastă-mea le-a văzut deschise – a continuat el –, s-a dus în casă să le închidă, și atunci... Atunci a văzut că ne-au călcat hoții.

În timp ce bărbatul dădea explicații, m-am apropiat de bancă și am privit ranga de care vorbise. De fapt, era un levier. Un levier aidoma cu cel pe care-l văzusem la miliție.

Examinând pervazul din tablă, de sub fereastra care fusese escaladată, am văzut imprimată în praful care se depusese pe el mai multe urme de încălțăminte.

— Urme plantare, i-am atras atenția lui Dorobanțu și, în timp ce el se apropia cu trusa criminalistică, le-am spus victimelor că vreau să vizitez casa.

Bărbatul a pornit la dreapta, pe sub fereastra prin care pătrunseseră hoții. Câțiva metri mai departe era o

---

[56] Geam așezat orizontal sau înclinat în tavan, spre a lumina o încăpere întunecoasă.

marchiză. Ne-am îndreptat spre ea și am intrat într-un hol, cu două uși spre stânga și două spre dreapta.

— Arătați-ne camera care corespunde ferestrei escaladate de infractori, i-am cerut.

Când gazda a deschis prima ușă de pe partea dreaptă, am văzut două ferestre cu gratii. Cea din dreapta avea oberlihtul deschis, iar jos, lângă pervaz, Dorobanțu fotografia urmele lăsate pe tablă.

Pereții camerei erau tapetați și decorați cu icoane, ștergare și carpete. Mobila se compunea dintr-o masă cu scaune, un dulap și un pat-laviță. Obiectele de îmbrăcăminte și rufăria din dulap se aflau răvășite și aruncate la întâmplare pe masă, laviță și dușumea.

— Au mai pătruns și în altă parte?

A răspuns că da și a ieșit din nou în hol. A deschis cea de-a doua ușă din dreapta și ne-a arătat din prag camera. Am intrat cu Crișan și am privit în jurul nostru. O fereastră era în fața ușii și o a doua în dreapta, spre drumul pe care venisem. Decorațiunile interioare erau aidoma cu cele din camera vizitată anterior. Mobilierul se compunea dintr-un pat-studio și o sufragerie de serie, lustruite. Lucrurile scoase din lada patului, vitrină și servantă se aflau aruncate prin toată camera.

— Unde țineați banii care v-au fost furați?

— Acolo – a arătat spre servantă –, erau ascunși printre rufe.

Fără să comentez, mi-am spus că nici nu se poate o ascunzătoare mai „sigură”. Toată lumea apelează la ea, de aceea și hoții știu că atunci când vor bani trebuie să caute în primul rând printre rufele curate.

— Dumneavoastră unde dormeați azi-noapte?

Mi-a arătat cu mâna, pe cealaltă parte a holului, ușa care era opusă celei de la camera prin a cărei fereastră se strecuraseră infractorii.

După ce s-a dus și a deschis-o, am văzut că era o bucătărie.

— Fiică-mea a dormit în cealaltă cameră, m-a informat, ieșind din hol și ducându-se să deschidă ultima ușă de pe stânga.

Întrucât infractorii nu pătrunseseră nici în această cameră și nici în bucătărie, n-aveam ce căuta în ele.

— Unde este fiica dumneavoastră?

— La serviciu.

— Nici ea nu i-a auzit pe hoți?

— După ce nevastă-mea a văzut că ne-au călcat hoții, m-a deșteptat pe mine și pe fiică-mea. Când am întrebat-o, mi-a spus că nu auzise nimic.

În timp ce el vorbea, a intrat în hol Dorobanțu și i-am arătat cu degetul cele două camere vizitate de hoți. A fost suficient pentru a pricepe că vreau să caut urme sau indicii.

Am coborât treptele marchizei și am pășit în curte,

unde subofițerul care ținea câinele de serviciu în lesă m-a privit întrebător. I-am făcut semn să mai aștepte.

— La ce oră v-ați culcat azi-noapte? am întrebat, când am ajuns cu toții lângă soția lui.

— Cum s-a terminat emisiunea la televizor, a răspuns femeia, renunțând să mai plângă și, în schimb, frământându-și mâinile pe abdomen.

Asta înseamnă că spargerea se comisese cândva între orele zece seara și șase dimineața, când gospodina remarcase oberlihtul ferestrei deschise.

— Aveți vreo bănuială asupra persoanei sau persoanelor care ar fi putut participa la escaladarea ferestrei și la luarea banilor dumneavoastră? am întrebat, chestie de rutină, pentru că arareori s-a întâmplat ca vreunul care lucrează în branșa mea să obțină un răspuns apt să conducă la infractori. La infractorii adevărați, deoarece pentru cei presupuși de păgubaș s-au bătut și se bat încă multe drumuri pe degeaba.

Au răspuns că n-au nicio bănuială.

— Cine știa că aveți bani în casă? am pus întrebarea-cheie, deoarece era evident că autorii furtului n-au răscolit la întâmplare în cele două camere prin care cotrobăiseră.

— Păi cine să știe? Că doar banii pe care ni i-au luat i-am strâns sută cu sută, a răspuns bărbatul contrariat.

— Vecinii – am făcut cu mâna un gest circular în jurul gospodăriei – știau că aveți bani în casă? am insistat.

Ambii au răspuns negativ.

Fiind evident că-mi pierd vremea de pomană, am intrat în casă să văd ce face Dorobanțu. Era foarte ocupat cu pudrarea vitrinei.

— Aici sunt niște urme, mi-a zis el, privindu-mă pesta umăr.

— Asta-i grozav! mai cu seamă dacă-i amprentezi și pe membrii familiei, am zis cu silă și am ieșit în curte.

M-am dus glonț la banca de sub fereastră și i-am făcut semn subofițerului care se ocupa de câinele de serviciu să se apropie.

— Poate lua mirosul de pe chestia asta? l-am întrebat când a ajuns lângă mine, arătând spre levierul abandonat de infractori pe bancă.

— Poate.

— Bine, apucă-te de treabă, l-am îndemnat.

Pentru că toată lumea avea de lucru, mi-am spus că ar trebui să fac și eu ceva. Drept care, l-am luat de mână pe Crișan și am plecat să discutăm cu cetățenii care locuiau în jurul gospodăriei prădate de hoți.

După vreo trei ore, timp în care am discutat cu mai bine de o duzină de vecini, reușisem să stabilesc cu precizie că nimeni n-a văzut pe nimeni dând târcoale locuinței călcate de infractori în noaptea precedentă.

De îndată ce am revenit, subofițerul care însoțea câinele de serviciu s-a grăbit să mă întâmpine.

— Permiteți-mi să raportez. Infractorii au sărit în curte pe acolo... a arătat el cu mâna spre o porțiune a gardului. După comiterea furtului, au ieșit chiar pe poartă, după ce au tras zăvorul. Ajungând pe drumul din pământ bătătorit, au pornit la stânga, spre șoseaua Petroșani-Livezeni. Însă de la șosea urmele se pierd. Ceea ce demonstrează că au plecat cu un vehicul.

M-am întors spre ceilalți subofițeri și le-am făcut semn să se apropie. Când au ajuns lângă mine, m-am interesat:

— Cum e traficul pe șoseaua Petroșani-Livezeni, noaptea? Mare?

— Așa și așa, tovarășe căpitan, a zis unul dintre ei, evident, neștiind ce-l așteaptă.

— Foarte bine. Vă rog să cercetați toate autovehiculele care au circulat azi-noapte în zonă, în vederea găsirii celui care a luat cu autostopul, între orele zece seara și șase dimineața, o persoană sau mai multe din punctul de intersecție a drumeagului ăsta și șosea. S-a înțeles?

Când mi-au confirmat, cel cu care mă conversam avea o mutră atât de deznădăjduită, încât sunt sigur că dacă n-aș fi fost de față și-ar fi tras o pereche de palme, de necaz că n-a evitat misiunea spunând că traficul rutier este foarte mare.

— Atunci, executarea, i-am îndemnat. Și dumneata poți să te retragi, i-am spus însoțitorului câinelui.

Câteva minute mai târziu, Dorobanțu a ieșit din casă și s-a apropiat de mine și Crișan.

— Ai găsit ceva? l-am întrebat.

— Am ridicat mai multe impresiuni digitale, dar am găsit și altele lăsate cu mănuși de cauciuc, a ridicat el din umeri cu regret.

Era clar că urmele de mănuși aparțineau hoților, iar cele digitale familiei păgubite.

— Deci, una peste alta, n-am găsit niciun fir care să ne conducă la infractori, am tras eu concluzia. Vă rog să luați levierul.

În timp ce ei se duceau spre bancă, unde fusese abandonat obiectul respectiv, eu m-am dus spre cei doi soți să-i încurajez și să-mi iau la revedere de la ei.

— Oberlihtul a fost forțat cu levierul? l-am întrebat pe Dorobanțu, puțin mai târziu, în timp ce ne îndreptam spre șosea, unde ne aștepta mașina de serviciu.

— Da, tovarășe căpitan. E interesant că până astăzi n-au intrat în case în care se aflau și locatarii.

— N-aș spune că este interesant, ci, mai degrabă, firesc. Este vorba de o evoluție caracteristică infractorilor. Pe măsură ce dau lovituri și nu sunt prinși, le crește îndrăzneala. Și tare mă tem că, dacă nu-i prindem mai repede, delictele lor vor căpăta forme cu

mult mai grave. Vă dați seama ce s-ar fi întâmplat dacă vreun membru al familiei victimelor i-ar fi surprins pe hoți în casă?

După cum au dat din cap, am știut că aceleași temeri îi încearcă și pe ei.

— Ce-i cu urmele de încălțăminte? m-am interesat.

— În timpul forțării oberlihtului s-a tot mișcat și, astfel, și-a șters urmele lăsate în praful așternut pe pervazul din tablă, a răspuns cu acreală Dorobanțu.

Capitolul IV

M-am oprit în fața apartamentului 80 și am apăsat pe butonul soneriei. În timp ce așteptam rezultatul demersului făcut, am privit ușa, care se deschidea pe stânga. În dreptul siguranței yale, tocul ușii era spart pe o porțiune de aproximativ cincizeci de centimetri. Jos, pe pragul ușii, se aflau nenumărate așchii de lemn. Când m-am aplecat să privesc mai bine urmele lăsate de levierul cu care fusese forțată ușa, aceasta s-a deschis.

În fața noastră se afla un bărbat voinic, în vârstă de aproximativ cincizeci de ani, de statură potrivită și brunet, îmbrăcat într-un pantalon gri și un pulover bleumarin, cu gulerul rulat pe gât.

— Domnul Petre Costache? am întrebat.

— Da, a răspuns, examinându-mă cu nervozitate.

— Suntem de la miliție.

S-a dat la o parte din ușă și ne-a invitat printr-un gest al mâinii să intrăm.

Din holul în care am pătruns, am văzut: în stânga, baia; în față, bucătăria, și în dreapta, un dormitor.

Gazda mi-a indicat cu degetul spre camera de locuit. M-am apropiat și am privit-o din prag. În față, o masă cu două scaune; lângă peretele din dreapta, un dulap cu două uși, demodat chiar și pe vremea Mariei Tereza; la stânga, lângă peretele în care era încastrată ușa, o dormeză de o persoană, cu învelișul din pânză, pătat și pe alocuri rupt.

Întrucât dulapul avea ambele uși deschise vraiște, am intrat în cameră și m-am apropiat de el. În partea dreaptă, mai multe haine agățate pe umerașe, din care două libere. În partea stângă, pe polițe, erau stivuite cămăși, pulovere și rufe. Numai rufele păreau puțin deranjate.

— Ce lucruri au dispărut? am întrebat, fără să mă întorc.

— Două haine de piele. Una lungă, neagră, și cealaltă scurtă, maron, precum și trei mii cinci sute de lei.

— Banii unde-i aveați? Aici, între rufe?

— Da, a răspuns el, după cum mă și așteptam.

— Povestiți-ne cum ați descoperit fărădelegea? am zis, întorcându-mă și privindu-l.

— Azi-noapte am lucrat în mină. Când am ajuns acasă, pe la șapte și jumătate dimineața, erau mai mulți vecini adunați în fața apartamentului meu. Când m-am apropiat, am văzut că-mi fusese spartă ușa.

— Cine sunt vecinii pe care i-ați văzut?

A spus câteva nume și Crișan i-a consemnat în notesul lui.

Întrucât lipsa de deranj din locuință demonstra că infractorii au știut cu exactitate de unde și ce anume trebuia să ia din casă, l-am întrebat:

— Cine sunt persoanele care vă vizitează locuința?

Crișan n-a întârziat să noteze noua serie de nume.

— Aveți vreo bănuială asupra persoanei care ar fi putut comite spargerea?

— Bineînțeles! Asta-i isprava unei foste prietene, Margareta Vasile.

— Ce vă face s-o bănuiți?

— Numai ea putea s-o facă, din răzbunare, pentru că am trăit cu ea doi ani și n-am vrut să mă cunun cu ea.

— Unde locuiește acum? am întrebat.

Ne-a dat numele unui sat din apropierea Petroșanului.

Lăsându-l pe Dorobanțu să caute urme, am plecat cu Crișan să discutăm cu vecinii găsiți în fața ușii de Petre Costache.

*

La prima ușă de pe palier n-a răspuns nimeni, în ciuda faptului că am sunat suficient de mult pentru a scula din somn și un surd. La următoarele două uși au ieșit tot atâtea gospodine. Ambele m-au asigurat că nici n-au văzut, nici n-au auzit pe nimeni umblând la ușa vecinului lor în noaptea precedentă.

Am urcat scările până la palierul următor și am sunat la primul apartament. Ușa a fost deschisă de o femeie, în jur de patruzeci de ani, scundă, grăsană și cu mâinile pline de aluat până la coate.

— Sărut mâna, suntem de la miliție și anchetăm furtul comis la vecinul dumneavoastră, domnul Costache. Ne puteți da vreo relație cu privire la...

— Vă rog să poftiți în casă, m-a întrerupt ea, devenind foarte amabilă, de unde la început ne privea și intenționase în mod evident să ne trântească ușa în nas, de parcă ne-am fi ocupat cu comerțul de sticle-borcane și haine vechi.

Am intrat într-o sufragerie și, mai înainte de a ne fi așezat bine pe scaunele din jurul mesei din mijlocul camerei, cucoana s-a și declanșat:

— Când am coborât azi-dimineață să iau laptele, am trecut prin fața ușii domnului Costache, însă n-am văzut nimica...

La ce oră v-ați dus după lapte?

— În jurul orei șase.

— Deci la ora șase ușa apartamentului încă nu fusese forțată, a conchis Crișan, urmărind în mod evident același raționament ca și mine.

— Ba eu cred că fusese, pentru că am venit în câteva minute înapoi și n-am întâlnit pe nimeni pe scări. Mai degrabă cred că eu n-am observat ușa spartă la coborâre. În schimb, când m-am întors cu laptele, venind pe scări am remarcat imediat așchiile de lemn care se aflau pe ciment și pe pragul ușii domnului Costache.

— Și ce-ați făcut? am întrebat.

— Ce să fac? Am sunat la ușile vecinilor și le-am spus să păzească ușa până duc eu laptele sus. Apoi m-am întors și am stat până a venit domnu Costache...

— Ați văzut pe cineva necunoscut prin bloc azi-noapte? A răspuns că n-a văzut și ne-am ridicat de la masă.

*

Pe ușa în dreptul căreia ne-am oprit era mâzgălit cu creionul direct pe vopseaua ușii: Viziru Carol.

Ușa a fost deschisă de un bărbat, între douăzeci și douăzeci și cinci de ani, suplu spre slab, înalt de aproximativ un metru și șaptezeci și cinci, brunet, cu figura ovală și trăsături regulate. Era îmbrăcat cu o pereche de *blue jeans* și un pulover alb, nu deosebit de curat, decupat la gât și îmbrăcat direct pe piele.

— Domnii? a întrebat el.

I-am spus cine suntem și ce dorim. Ne-a poftit cu o gentilețe exagerată în casă. Locuia într-un apartament de două camere, mobilat sărăcăcios cu piese vechi și disparate. La invitația lui, ne-am așezat pe două scaune descleiate, care se hâțânau cu noi.

— Știți ceva despre spargerea apartamentului domnului Costache?... l-am întrebat, tocmai când a apărut din cealaltă cameră o femeie cam de aceeași vârstă cu interlocutorul meu.

— Soția mea, a recomandat-o el.

Ne-am ridicat și am salutat-o, înclinându-ne.

— Dacă ați venit pentru furtul din casa lui Petricică, nu trebuie să vă mai pierdeți vremea, s-a pornit noua-venită. Este isprava Margaretei, fosta lui concubină. Și eu îi dau dreptate. După ce a trăit cu ea doi ani, i-a dat un picior în fund pentru că, drăguțul de el, s-a îndrăgostit de alta, pe care vrea s-o ia de nevastă. Cum și Margareta a contribuit cu salariul ei la cheltuielile gospodăriei, era și firesc să vrea să-și recupereze o parte din banii ei. Al naibii fante! Are cincizeci și cinci de ani și-o face pe donjuanul Petroșanilor!

— Adela... a mustrat-o soțul ei.

— Ce, n-am dreptate?! i-a răspuns, uitându-se urât la el.

— Ba da, dar asta-i bârfă... a început el cu timiditate.

— Ați văzut ieri-seară sau azi-noapte persoane străine prin bloc? am intervenit, pentru a aplana conflictul pe care-l vedeam pe punctul de a se declanșa între ei.

— Am lucrat azi-noapte în mină, a zis el, făcând un gest de regret.

— Eu am fost plecată la o soră de-a mea și am venit acasă pe la ora douăsprezece. Nici când am plecat și nici când am venit n-am văzut persoane suspecte, a afirmat femeia, uitând să se mai uite urât la bărbatul ei, ceea ce demonstrează, cu prisosință, că atunci când vreau pot să-l las șomer chiar și pe porumbelul alb care duce în cioc o ramură de măslin.

— La ce mină lucrați, domnule Viziru? l-am auzit pe Crișan întrebând.

— La Aninoasa.

— Mai ne puteți spune și altceva în legătură cu furtul comis la vecinul dumneavoastră?

Ambii au răspuns negativ și, grăbindu-ne să abandonăm șubredele scaune, am pornit spre ușă.

— Este un fost infractor, mi-a șoptit Crișan, când am rămas singuri pe palier.

— Ce categorie? am întrebat cu interesul stârnit.

— Un an de închisoare pentru furt calificat în dauna avutului personal. A fost eliberat în decembrie 1970.

— A intrat și el în lotul persoanelor susceptibile de a participa la seria de furturi pe care o anchetăm?

— Da, dar a ieșit curat. De când a fost eliberat, muncește și n-a*fost implicat în nicio activitate reprobabilă.

— Rămâne de văzut, am apreciat, rezervat.

*

După trei ore de sunat la zeci de uși, fără să fi obținut informații despre vreo persoană străină văzută în imobil cu o noapte în urmă, am coborât scările. Mai înainte de a suna la ușa forțată, m-am decis să mai încerc la cele două apartamente învecinate la care nu mi se răspunsese la demersul făcut mai înainte, când pornisem cu colindul prin bloc.

De astă dată am fost mai norocoși.

La prima ușă a răspuns o femeie, în jur de douăzeci și cinci de ani, figura ovală, trăsături frumoase, ochii căprui, încadrați de un păr bogat, platinat și proaspăt „permanentizat". Era îmbrăcată într-o *robe de chambre* din mătase verde, asortată cu rimelul verde pus cu generozitate pe gene și pleoape. De statură potrivită și suplă. Era tipul despre care marele I.L. Caragiale ar fi spus că este „damă bună". Și chiar așa ceva era!

În timp ce ea mă asculta cu o atenție politicoasă, din pragul ușii, bătând des din genele ei cu prelungitor, eu i-am povestit ce doresc de la ea.

Când mi-am terminat speach-ul introductiv, a ridicat cu regret din umeri și m-a informat că nici n-a auzit

când s-a forțat ușa vecinului și nici n-a văzut persoane străine de imobil. A aflat despre spargere abia dimineață când, plecând la serviciu, a văzut lume adunată în fața apartamentului domnului Costache.

Cerându-i scuze pentru deranj, am sunat la cel de-al doilea apartament.

Ușa ne-a fost deschisă tot de o femeie, care ne-a privit cu severitate. Avea în jur de cincizeci de ani, figura ascuțită, părul șaten, strâns în coc pe creștetul capului. Era exact tipul profesoarei care a rămas domnișoară bătrână. Ca să fie sigură că nu dăm buzna peste ea cu cine știe ce scopuri carnale, cu o mână ținea strașnic de canatul ușii și cu cealaltă de tocul acesteia. Deși uniforma lui Crișan ar fi trebuit să-i spună că preocupările noastre erau departe de temerile ei. Cum niciun semn nu lăsa să se creadă că e dispusă să-și riște feciorelnicia invitându-ne în sanctuarul ei, am început să-i povestesc ce aveam de povestit.

— De auzit n-am auzit nimic. În ceea ce privește însă o persoană străină, da, am văzut, a zis dânsa, fără să dea drumul la ușă.

— La ce oră și în ce împrejurări? am întrebat, ciulind urechile.

— Cred că era în jur de douăsprezece noaptea. Am făcut curățenie în casă și am ieșit să arunc gunoiul la crematoriu... Persoana de care vă vorbesc depășise ușa

mea și trecea prin fața celei de la apartamentul domnului Costache. Când am revenit de la boxa crematoriului, l-am văzut în fața ușii „doamnei", unde, de altfel, vin mereu bărbați.

— Care doamnă? am vrut să știu, în timp ce mă gândeam că dacă preopinenta mea n-ar fi ținut cu atâta, convingere de ușă, poate că și-ar fi putut găsi și alto preocupări, infinit mai plăcute, decât să facă curățenie în casă la miezul nopții.

Probabil că era la curent cu fabula lui La Fontaine *Corbul și vulpea,* deoarece n-a dat drumul la ușă pentru a arăta cu mâna apartamentul, ci, aplecându-se puțin în afară, s-a rezumat numai la indicarea lui cu vârful bărbiei.

N-am rămas deosebit de mirat când am priceput că se referă la locuința nurliei cucoane pe care abia o chestionasem. Una ca ea merita într-adevăr să fie căutată de mulți bărbați. Ce spun mulți? De toți bărbații!

— Iertați-mi insistența, vă rog. Trecea prin fața ușii doamnei de care ne-ați vorbit, ori chiar s-a oprit acolo?

— S-a oprit și l-am văzut apăsând pe sonerie. Eu n-arunc vorbe în vânt! m-a pus la punct, adâncindu-i-se mai mult nenumăratele riduri care-i brăzdau fruntea pe orizontal.

De teamă să nu se considere jignită de modul în care mi-am formulat întrebarea și să ne trântească ușa în nas,

m-am grăbit să apelez la mărinimia ei cu cel mai dulce glas al discotecii coardelor mele vocale:

— Aveți o memorie vizuală excepțională, am privit-o într-un amestec egal proporțional cu admirație și invidie. Sunt convins că, dacă vreți, puteți descrie cu cea mai mare precizie persoana pe care ați văzut-o.

— Sigur că pot, m-a anunțat flatată, schițând un zâmbet lipsit de modestie. Ce înălțime aveți?

— Un metru și șaptezeci și cinci, am răspuns mirat.

— Asta era înălțimea persoanei. Părul, la fel ca al dumneavoastră, era tot blond, dar mai închis, mai spre șaten, a zis, uitându-se la mine de parcă privea o oglindă. Era mai puțin voinic ca dumneavoastră... Avea umerii înguști și era slab.

— Cum v-ați putut da seama că este slab, dacă l-ați văzut numai din spate? l-a mâncat limba pe Crișan, dar justificat.

— Tinere, dacă ceafa o avea subțire, cum putea avea corpul? l-a consultat, măturându-l cu o uitătură disprețuitoare.

— Doamna are dreptate, mai ai încă multe de învățat, i-am spus colaboratorului meu, făcându-i cu ochiul în semn de complicitate.

Crișan a priceput ce vreau și a dat din cap spășit.

— Despre îmbrăcămintea lui ce ne puteți spune? am întors capul spre ea, arborând un zâmbet tocmai bun

pentru o reclamă de lame de ras.

— Cămașă albă și un costum de culoare închisă, bine croit și bine călcat, iar pantofii negri, din piele.

Am mai încercat să scot niște indicii cu privire la necunoscut, dar n-a mai avut ce adăuga.

Cerându-i scuze pentru deranj și întorcându-ne să pornim spre cealaltă ușă, am auzit cum doamnei care personifica morala își apără principiile încuind repede ușa cu cheia, cu broasca yale și cu lanțul. Nu m-ar fi mirat prea mult dacă proptea și o masă îndărătul ușii.

Nici n-am apucat să apăs bine pe sonerie, și doamna cu capotul verde a și deschis ușa.

Cred că aștepta pe altcineva, deoarece, când a dat iar cu ochii de noi, ne-a privit fără nicio bucurie, dar, în schimb, cu multă nerăbdare.

— Ce s-a întâmplat? a vrut să știe, adoptând o atitudine zorită.

— Ieri, la miezul nopții, ați primit vizita unui bărbat îmbrăcat într-un costum de culoare închisă?

— Eu...? Ce să caute la mine?

Ce să caute un bărbat la o femeie tânără și frumoasă? Asta da întrebare de încuietoare!

— V-am spus că suntem în căutarea autorilor spargerii comise la vecinul dumneavoastră. Acum, vă atrag atenția că favorizarea unor infractori se numește complicitate și se pedepsește prin lege! i-am comunicat

cu severitate.

— Da' nu favorizez pe nimeni... a îngăimat perplexă. La mine a fost numai logodnicul meu...

— La ce oră a venit la dumneavoastră?

— În jurul orei nouă seara.

— Și când a plecat?

— La ora cinci dimineața.

Așa devreme?

— Lucrează la fabrica de betoane și trebuia să intre în schimb.

I-am cerut să mi-l descrie. Nu semăna cu cel pe care îl văzuse doamna care-și asigura integritatea corporală în spatele a șapte broaște.

— Vă rog să ne spuneți cum se numește, i-am cerut, cu scopul de a-l verifica nițeluș, deoarece nu puteam exclude faptul că și logodnicul ei ar fi putut foarte bine forța „nițel" ușa păgubașului.

După ce doamna cu capotul verde a răspuns la întrebările mele, a închis ușa într-un mod care demonstra că nu mai avea niciun dram de simpatie pentru mine.

Mai înainte de a ajunge lângă ușa forțată, aceasta s-a deschis pentru a-i da posibilitatea lui Dorobanțu și trusei sale criminalistice să apară pe palier. În spatele lui se afla domnul Costache.

Deși n-aveam niciun motiv să fiu prea optimist în

legătură cu iminenta prindere a hoților, am încurajat victima, asigurându-l că foarte curând îl vom invita la miliție pentru a-și ridica lucrurile și banii sustrași. Când poți să-ți ajuți semenii să creadă că lucrurile urâte sunt frumoase, pentru a nu-și face sânge rău, e păcat să n-o faci.

Coborând treptele, Dorobanțu m-a informat, ca de obicei, că n-a găsit urme.

Deși infractorii omiseseră să ne mai ofere ca amintire de suvenir un levier, își semnară modul de operare prin însuși faptul că nu lăsaseră urme.

*

— Nu facem nimic altceva decât să fotografiem câmpurile infracționale lăsate de răufăcători... a constatat cu necaz Dorobanțu, când mașina noastră a demarat spre inspectorat.

— Nu fii atât de pesimist. Încet-încet, tot am început să aflăm câte ceva despre ei, m-am străduit să le remontez moralul colaboratorilor mei.

În timp ce simțeam din stânga privirea insistentă a lui Crișan, Dorobanțu, care stătea lângă șofer, s-a răsucit pe jumătate și s-a uitat la mine neîncrezător:

— Ați spus că știm ceva despre infractori?

Am confirmat:

— Din declarația subofițerului care i-a surprins spărgând magazinul de artizanat rezultă că banda e

formată din trei persoane, una din ele fiind înaltă de aproximativ un metru și optzeci. Iar din cercetarea spargerii de la care venim am aflat semnalmentele unui alt membru al bandei...

— Credeți că tipul care a fost văzut sunând la ușa învecinată de cea spartă era unul dintre infractori? m-a întrerupt Crișan.

— Da. Tertipul hoților care se fac că sună la altă ușă, când se știu observați, l-am mai întâlnit eu. În orice caz, și pentru orice eventualitate, vom urmări posibilitatea că unul din spărgători ar putea fi și logodnicul vecinei lui Costache. Mâine te rog să te duci la fabrica de betoane și să încerci să afli ce hram poartă. Iar dumneata, Dorobanțule, te vei duce la mina Aninoasa, pentru a verifica dacă un oarecare Viziru Carol a fost la lucru ieri noapte și în ce interval. Când v-ați edificat, veniți la inspectorat.

Capitolul V

Când am ajuns la inspectorat, m-am înfipt drept în biroul comandantului.

— Bună dimineața. Tragem o cafea? mi-a propus Chendreanu când am intrat.

— Tragem, l-am aprobat fără nicio rezervă.

S-a ridicat din dosul biroului, și strecurându-și capul

prin ușă, i-a spus secretarei să mai pună de o cafea. Apoi s-a dus să-și reocupe locul.

Exemplul lui fiind bun, l-am urmat, lăsându-mă și eu să cad într-un fotoliu.

— Cum merge? s-a interesat.

— Cum știi! Prost, am strâmbat din nas.

— Așa s-ar părea. Azi-noapte au mai dat două lovituri, a zis, întinzându-mi o coală de hârtie pe care erau consemnate două adrese.

— Două? m-am mirat.

— Eh, ce să-i faci! Luptă și ei pentru creșterea productivității „muncii", mi-a zâmbit amuzat.

— S-ar părea că nu prea te afectează activitatea bandei, am remarcat.

— M-a afectat mult, dar asta era înainte de venirea ta. Tot timpul făceam rapoarte prin care justificam de ce nu-i prind pe infractori. Acum, de când ai preluat afacerea, mi-am găsit liniștea, a spus, clipind demonstrativ, cu încântare spre tavan.

Am sorbit ultima înghițitură din cafeaua care-mi fusese adusă între timp, apoi, fără niciun comentariu, m-am ridicat să plec.

— Ce te grăbești așa? „Mai stai, o, nu pleca..." Parcă așa grăia un cântec, o poezie sau cam așa ceva, m-a luat el peste picior.

I-am aruncat o privire care ar fi putut îngheța toate

apele de la ecuator, simultan, și am pornit spre ușă.

L-am auzit râzând și după ce am ieșit.

*

Ajungând în biroul unde-mi stabilisem „cancelaria”, i-am găsit pe Crișan bine instalat într-un scaun și fumând, dus pe gânduri, ca un pașe, din ciubuc.

— ’Neața. Ai fost la fabrica de betoane? am întrebat, readucându-l cu picioarele pe pământ.

— Să trăiți! m-a salutat, ridicându-se în picioare în poziție de drepți.

— Nu mai lovi atât de tare călcâiele. Nu numai că faci praf, dar îți mai și strici pantofii. Și ar fi păcat, mai cu seamă că nu suntem la ora de instrucție, i-am zis, întinzându-i mâna.

S-a uitat la mine cu recunoștință. Probabil că nici lui nu-i plăcea s-o facă pe soldatul model.

— Ce-ai făcut?

— Nimic, tovarășe căpitan. E adevărat că „logodnicul” are aproape de două ori anii vecinei lui Costache, dar numai atât. Este maistru, răspunde de o secție și-și vede de treaba lui.

Este imposibil ca un om care a ajuns șeful unei secții de producție să aibă timp să se țină de borfășeriile care ne preocupă pe noi.

— De acord. Nu mai insistăm asupra lui. Iar dacă greșim, în mod sigur ne vom mai întâlni cu el. Ai dat

circulara cu privire la cele două haine de piele luate de la Costache?

— Da, aseară.

— Clienții noștri au mai comis azi-noapte două spargeri, l-am informat.

— Și nu mergem în cercetare?

— Ce să cercetăm fără ofițerul criminalist?

— Să-i lăsăm un bilet că am plecat și... a început el, apoi, când s-a deschis ușa și a apărut Dorobanțu, a tăcut.

— Ce-a rezultat? l-am luat repede, pentru a nu-i lăsa răgazul să-și lovească și el călcâiele.

— Din verificarea făcută reiese că Viziru Carol a lucrat alaltăieri noapte în mină, între orele zece și șase dimineața.

— V-am spus că a făcut parte din lotul foștilor infractori puricați chiar de la începutul acțiunii. Și dacă a ieșit curat înseamnă că e curat, mi-a reamintit Crișan.

— Am văzut o grămadă de indivizi murdari, deși mai înainte fuseseră „curați". Dar am întârziat și așa destul, am constatat, privindu-mi ceasul. Să mergem!

*

Am intrat pe strada Viitor și am oprit în fața unui bloc. Am urcat la etajul întâi și când am ajuns pe culoarul care se forma în partea stângă și în partea dreaptă a casei scărilor, m-am oprit și am consultat hârtia pe care colonelul Chendreanu consemnase adresele unde se

comiseseră spargerile.

Am ales partea stângă și, înaintând pe culoar, am privit numerele apartamentelor. Ajungând la ultimul de pe partea dreaptă, m-am oprit și am apăsat pe butonul soneriei, examinând ușa. Era din panel lustruit și prevăzută cu o broască de siguranță yale și una wertheim. Atât broaștele, cât și canatul ușii erau intacte.

În pragul ușii a apărut o femeie, în jur de cincizeci de ani, șatenă, cu trăsături frumoase, ochelari verzui cu dioptrii, înaltă și cu silueta bine conservată. Purta o fustă gri-deschis și o bluză bleu; în picioare pantofi negri cu toc înalt. Avea o distincție specifică intelectualilor.

— Doamna Vera Bădeliță? am întrebat.

— Da, și bine că ați venit, că muream de frică! a zis după ce a remarcat uniformele colaboratorilor mei. Vă rog să poftiți înăuntru.

Am intrat într-un vestibul mic ca un culoar. În stânga, o ușă pe care, drept emblemă, se afla un copil cu poponețul gol făcând pipi în oliță. În față, două uși, prima avea ca emblemă un pat, și a doua, o alta, cu o femeie cu șorț de bucătărie aplecată asupra unei oale care fierbea. În stânga, față în față cu baia, era o ușă deschisă prin care se vedea o porțiune dintr-un living-room.

Gazda s-a oprit în fața celei de-a doua uși și a deschis-

o. Înăuntru așa cum mi-am imaginat, era bucătăria, lungă de vreo doi metri și lată de un metru și ceva. Pe stânga, o chiuvetă, o masă mică și, lângă fereastră, o mașină de aragaz. Pe dreapta, un dulap de bucătărie minuscul. Totul strălucea de curățenie și ordine.

— Mi-a dispărut butelia, a zis, arătând cu mâna spre furtunul de cauciuc care atârna pe dușumea, pe lângă mașina de aragaz.

M-am apropiat de fereastră și am examinat-o. Era dublă cu două canaturi. Geamurile din partea dreaptă erau sparte și fereastra stătea întredeschisă. Am deschis-o cu degetul înfășurat în batistă și m-am aplecat în afară. Jos, la aproximativ cinci metri, se afla o alee betonată, lată de un metru, care delimita o zonă verde sădită cu flori...

— Unde duce aleea? am întrebat, fără să mă întorc.

— Nicăieri. Este închisă la capete și nu se circulă pe ea.

Așa-mi spuneam și eu că trebuie să fie, altfel scândura care era proptită pe pervazul ferestrei pentru a permite accesul hoților în apartament ar fi putut atrage atenția vecinilor. Cinci mi-am tras capul înapoi pentru a mă întoarce, am văzut pe câteva din cioburi de sticlă rămase în rama ferestrei mai multe urme roșii.

— Dorobanțule, l-am chemat.

Când a ajuns în spatele meu. I-am arătat cu degetul

urmele:

— S-ar putea să se fi tăiat la mână. Și asta presupune că și-a tăiat și mănușa de cauciuc. Poate că de data asta avem noroc. În orice caz, recoltează substanța roșie pentru expertiza laboratorului.

— Doamnă Bădeliță, ușa de la intrare ați găsit-o încuiată?

— Da, ambele broaște erau încuiate.

— Asta înseamnă că hoții au ieșit tot pe aici, am privit spre Dorobanțu. Probabil că mai întâi au aruncat butelia pe fereastră, printre flori, și pe urmă au coborât și au recuperat-o.

— Am înțeles, m-a asigurat criminalistul.

— Acum aș vrea să stăm puțin de vorbă, i-am propus gazdei.

Ne-a făcut semn s-o urmăm și ne-a invitat în living-room.

În mijlocul camerei, o măsuță joasă înconjurată de trei fotolii masive și comode; în stânga, o bibliotecă din mahon sculptată și înțesată de cărți legate în piele; în dreapta, o fereastră, acoperită cu o perdea și o draperie pastelată. Pe pereți, câteva tablouri reușite, în ulei, de natură moartă; pe jos, un covor persan, cu aspect de originalitate, acoperea întreaga podea.

— În ce împrejurări ați constatat dispariția buteliei? am întrebat, după ce ne-am așezat cu toții în jurul

măsuței.

— În împrejurări triste, pentru că n-am altă butelie, a făcut ea haz de necaz.

Am zâmbit, dar nu mai mult decât îi stă bine unui anchetator în exercițiul funcțiunii:

— Nu m-am referit la starea dumneavoastră sufletească, ci numai la modul în care ați constatat că v-a dispărut butelia.

— Nici că se poate mai banal. Când m-am întors din documentarea pe care am făcut-o la mănăstirile din Bucovina...

— În ce perioadă ați fost plecată din Petroșani?

— Nu știu să vă spun după calendar, însă am lipsit zece zile. Iar astăzi la ora șase dimineața, am ajuns acasă... Mi se pare mie, sau îmi cereți să vă furnizez un alibi pentru momentul în care mi s-a furat butelia? s-a interesat doamna, surâzându-mi zeflemitor.

Doamna era pusă pe șotii, iar eu eram departe de a i le putea gusta.

— Fiți liniștită, nu vă bănuiesc că v-ați însușit propria butelie. Și acum, când v-am asigurat că libertatea dumneavoastră nu este în pericol, descrieți-mi cât de „banal” ați descoperit că vi s-a subtilizat butelia.

— După ce am intrat în casă, m-am dus în dormitor și mi-am desfăcut geamantanul. Apoi am făcut un duș, m-am schimbat pentru serviciu și m-am dus în bucătărie

să-mi fac o cafea... Apropo, scuzați-mă că nu vă servesc și dumneavoastră una, dar n-am la ce s-o fac... Deci, intrând în bucătărie și punând ibricul pe aragaz, am vrut să aprind arzătorul... Bineînțeles nu s-a aprins... Trebuie să vă mai spun de ce?

— Când ați intrat în bucătărie nu v-ați dat seama că geamul fusese spart?

— Nu. La ora șase și jumătate era încă întuneric afară. Abia după ce am început să mă uit după butelie am văzut cioburile de pe jos... și restul.

— În afară de butelie v-a mai dispărut ceva?

— Nu. Chiar dacă aș avea lucruri de valoare, nu le-aș ține în casă când lipsesc mai mult timp, mai ales în circumstanțele actuale, când hoții își fac de cap în oraș. Ori nu este așa? m-a consultat ea cu candoare.

— Din păcate nu vă pot contrazice, am admis cu amărăciune.

— Vedeți, pentru asta nu-mi fac sânge rău. Dacă hoții fură de peste tot, de ce nu m-ar vizita și pe mine? Dintotdeauna mi-a plăcut să fiu în pas cu moda! Și când moda spune că trebuie să fim călcați de hoți, nu vreau să mi se ia dreptul de a fi furată! Sunt principială, nu?

— Admițând că-i prindem pe infractori și recuperați butelia dumneavoastră, v-o restituim, sau preferați să vă păstrați neștirbite principiile moderniste?

— Găsiți-mi dumneavoastră butelia, și apoi om mai

sta de vorbă, a zis, strâmbând din nas cu sarcasm. Chiar credeți că mai este vreo șansă să mi-o găsiți? a continuat privindu-mă.

— Să fiți convinsă că o s-o primiți înapoi. Dar să nu mă întrebați când. Poate într-o zi și poate într-o lună. Eu sunt interesat s-o recăpătați cât mai curând, deoarece, dacă am înțeles bine, mi-ați promis o cafea. Și fără butelie, n-am nicio șansă s-o gust, am glumit, pentru a-i mai ridica moralul, care, în ciuda indiferenței ce-o arborase la începutul discuției, era departe de a se situa la o cotă acceptabilă. Spuneați că în afară de butelie nu vi s-a mai sustras nimic. Dar prin casă sau printre lucruri vi s-a umblat?

— Nu, n-am remarcat să fi cotrobăit cineva și în afara bucătăriei.

Era și firesc să renunțe la scotocirea casei în speranța găsirii unor lucruri de valoare. Teama că ar putea lăsa urme datorită mănușii tăiate în geamul bucătăriei i-a obligat să se rezume numai la butelie.

— Cine știa că veți lipsi zece zile de acasă? am întrebat cu speranța că voi reuși să pun mâna pe informatorul hoților.

— Dar cine nu știa? Vecinii din bloc, colegii de la serviciu, mai mulți prieteni... Documentarea mea în Bucovina era cunoscută de atât de multe persoane, încât, dacă m-aș apuca să-i enumăr, cel puțin jumătate

din ei vor fi omiși.

— Aveți vreo bănuială asupra persoanei sau persoanelor care v-au pătruns în casă?

— Hoțul cu un păcat, păgubașul cu o sută! Nu, n-am nicio bănuială.

N-am mai insistat și m-am dus să văd ce face Dorobanțu în bucătărie. Nu mai era în bucătărie. L-am zărit pe fereastră, jos, printre rondurile cu flori.

— Mai ai mult? l-am consultat, aplecându-mă pe fereastră, precum Julieta când primea serenadele lui Romeo.

— Nu, am terminat.

— Și aici? am arătat fereastra prin care ne conversam.

A dat din cap că da.

— Credeți că vor mai veni pe aici? m-a întrebat doamna Bădeliță când am ieșit pe palier.

— Cine să vină? m-am străduit s-o pricep.

— Hoții, cine altcineva? a precizat îngrijorată.

— Păi ce, mai aveți vreo butelie? am necăjit-o.

— De unde să mai am? s-a mirat.

— Fiți liniștită, sunt foarte rare cazurile când hoții sparg de două ori aceeași casă.

— Or fi rare aceste cazuri, dar ele există, a insistat neliniștită.

— Chiar dacă s-ar admite, prin absurd, că intenționează să mai treacă pe aici, vă promit că nu vor

mai apuca.

*

— Ce-ai găsit? l-am întrebat pe Dorobanțu, în timp ce mașina se îndrepta spre cea de a doua adresă primită de la colonelul Chendreanu.

— Urmele roșii găsite pe geam erau într-adevăr de sânge. Când ne întoarcem la sediu, voi duce substanța recoltată la laborator pentru stabilirea grupei sanguine. Printre rondurile de flori apare urma lăsată de impactul buteliei cu pământul afinat. Iar în apropiere de acest punct am descoperit o urmă plantară produsă de încălțăminte. Cum era firesc să aparțină unuia din infractori, am ridicat-o cu mulajul de gips.

— Urme palmare nu s-au evidențiat? l-am întrebat, gândindu-mă la mănușa care, după părerea mea, ar fi trebuit să fi fost tăiată de geamul bucătăriei.

Mai întâi a ridicat din umeri, apoi a spus ezitând:

— Am găsit un fragment de urmă digitală... Desenul papilar pe care l-am ridicat este atât de mic, încât nu poate fi utilizat pentru identificare prin cazierul judiciar.

— Dar dacă noi îl prindem pe infractorul respectiv și îi comparăm amprentele cu cele ale fragmentului ridicat de dumneata, l-am putea da gata?

— Nu. Urma pe care o avem nu ne poate furniza mai mult de cinci-șase puncte de coincidență, iar pentru

probarea vinovăției avem nevoie, conform standardelor internaționale, de minimum unsprezece-douăsprezece puncte de coincidență.

— Fii mai optimist, l-am încurajat. Dacă la fragmentul de amprentă vom adăuga caracteristicile urmei de pantof ridicate din grădină și grupa sângelui lăsată pe geamul spart, s-a terminat cu infractorul care se încadrează în ele.

— Așa-i, a spus Crișan, de lângă mine, cu condiția să-l avem pentru compararea coincidențelor...

N-am mai avut când să-i povestesc că un anchetator descurajat nu are prea multe șanse să rezolve cazul de care se ocupă, deoarece mașina s-a oprit lângă un trotuar.

Deschizând portiera și coborând, am văzut o casă fără fereastră la stradă, din zid, numai parter și acoperită cu țiglă. În partea dreaptă avea o zonă de vreo patruzeci de metri pătrați acoperită cu flori, printre ele înălțându-se câțiva pomi roditori.

Am mai privit o dată numărul de pe poarta situată în partea stângă și m-am îndreptat spre ea. N-am mai apucat însă să pun mâna pe clanță pentru că mi-a luat-o înainte un bărbat de statură potrivită, suplu și blond, în vârstă de aproximativ treizeci de ani. Era îmbrăcat cu un costum gri-închis, cravată gri-argintiu și cămașă albă.

— Sunteți de la miliție? a vrut să știe, surescitat, deși putea să-și dea seama, după uniformele lui Crișan și Dorobanțu, că întrebarea era gratuită. Am dat totuși aprobator din cap, apoi l-am întrebat:

— Domnul Sandu Sofronie?

— Da, eu sunt... Dacă ați știi de când vă aștept...

— Regret întârzierea, însă a trebuit să mai mergem și în altă parte. Ce-ați pățit? am spus, când, urmându-l, am ajuns în dreptul fațadei imobilului.

— Vai de capul meu... M-am nenorocit... Au intrat hoții în casă și m-au lăsat sărac... s-a lamentat el. Azi-dimineață, când m-am înapoiat de la băi, am găsit casa spartă și prădată... Nevasta-mea s-a speriat atât de tare, că a fugit la maică-sa. Și nu vrea să mai vină acasă... Aș fi plecat și eu, dacă n-ar fi trebuit să v-aștept pe dumneavoastră...

— Cât timp ați stat la băi? am întrebat, privind ușa de acces în casă și trei ferestre cu rulourile ridicate.

— Două săptămâni. Dacă știam ce-o să se întâmple nici nu plecam... Mai cu seamă că am avut o presimțire că...

— Vă rog să ne arătați pe unde au intrat răufăcătorii, l-am întrerupt, convins că nu cu presimțirile lui îmi voi putea face datoria.

Urmându-l, am urcat cele trei trepte din ciment ale unei marchize și am pășit într-o cameră întunecoasă.

După ce gazda a învârtit întrerupătorul de lumină, am văzut o cameră cu două uși, una la peretele din dreapta, și cealaltă, opusă, pe peretele din stânga. Încăperea era mobilată cu o garnitură de sufragerie neagră, mai puțin servanta, instalată în stânga peretelui din fund, care, datorită prafului alb și a molozului căzut pe ea, părea gri. La fel și covorul persan indigen din zona respectivă; am ridicat ochii și am privit tavanul. Deasupra servantei, în plafon, fusese practicată o gaură circulară cu un diametru de aproximativ patruzeci de centimetri, cu marginile neregulate și trestia răsucită în jos ca o mustață pe oală.

— Pe aici au intrat, a comentat domnul Sofronie.

nepricepând de ce stăm cu lumina electrică aprinsă, când afară este miezul zilei, m-am întors și am privit fereastra. Era acoperită cu o pătură.

— La plecarea noastră, păturile erau în servantă, a zis gazda, urmărindu-mi gestul; când am revenit acasă, toate ferestrele erau acoperite, după cum vedeți și dumneavoastră.

M-am dus spre ușa din dreapta și am deschis-o. Am măturat cu privirea o bucătărie: dulap, în față; chiuvetă și masă, pe stânga; un dulăpior și o mașină de gătit cu gaze, sub fereastră, în partea dreaptă.

— Numai butelia v-a fost luată? am întrebat, privind capătul de furtun care stătea liber pe pardoseala de

scânduri.

— Ce butelie, dom'le! Ne-a luat toată bruma de avere pe care am agonisit-o! a zis o voce de femeie în spatele meu.

Întorcându-mă spre posesoarea glasului, am văzut o femeie, în jur de douăzeci și cinci de ani, îmbrăcată cu pantaloni bleumarin și bluză albă. Pe cap avea un turban făcut dintr-un prosop ud, iar obrajii și ochii îi avea stacojii.

— Totuși te-ai întors, Mioara? a constatat surprins domnul Sofronie.

— Nu se vede?! l-a contrat ea, capsată.

— Credeam că... a început el cu timiditate.

— Să nu mai crezi! Eu muncesc și strâng ban cu ban pentru ca să mă jefuiască hoții! Miliția cu ce se ocupă dacă hoții pot să-și facă de cap prin tot orașul? a zis, amenințător, făcând un pas către mine.

— Ce obiecte v-au mai dispărut? m-am interesat, ca și cum n-aș fi auzit îndreptățita ei întrebare.

— Veniți să vă arăt, a prins momentul domnul Sofronie, cu intenția de a calma atmosfera.

Nici eu n-am avut motive să mai stau pe gânduri.

După ce a deschis ușa din stânga și a aprins lumina, am rămas în prag. Era un dormitor. În cameră domnea o harababură cum numai suflul unei bombe poate provoca. Ușile garderobului erau deschise vraiște, iar

sertare, vestimentație, încălțăminte și lenjerie de corp și de pat erau aruncate prin toată încăperea, acoperind toaleta, studioul și covorul.

— Vreau să cercetez imobilul. Între timp vă rog să verificați ce obiecte v-au dispărut, m-am adresat femeii, și, când mi-a răspuns, printr-un gest afirmativ, m-am întors și m-am îndreptat spre ieșire.

Ajuns afară, am pornit spre fundul curții, cu capul în sus, spre acoperiș. Ușa de acces de la pod se afla exact în spatele casei. N-avea niciun sistem de încuiere și stătea întredeschisă și scârțâia în bătaia vântului. Sub ușa podului se afla un șopron, înalt de vreo doi metri. Folosindu-mă de un scaun așezat lângă șopron, m-am urcat pe acesta și am pășit prin ușa podului casei.

Întrucât podul nu avea ferestre-luminator și fermele de lemn erau foarte joase, n-am ezitat să-mi scot lanterna pentru a vedea pe unde înaintez. Și am făcut bine, pentru că altfel aș fi călcat pe niște urme de pantofi bine imprimate în stratul gros de praf așternut pe scânduri.

Mergând aplecat de mijloc pentru a-mi feri capul de contactul cu fermele acoperișului, parcursesem jumătate din lungimea podului, când am zărit locul unde a fost perforat tavanul.

M-am apropiat și am privit Gaura fusese practicată în golul lăsat de două scânduri ridicate de pe pardoseală

și depuse alături. Peste una din scânduri se află o mai veche cunoștință de-a mea. Un levier din oțel hexagonal. Mi-am spus că nu pot greși dacă consider că am în față exact scula cu care s-a perforat tavanul.

Am mai aruncat o privire circulară în căutarea altor corpuri delicte sau urme și, negăsind nimic din ceea ce mi-aș fi dorit, m-am întors și m-am îndreptat spre ieșire. Am coborât pe șopron, de unde i-am văzut așteptându-mă pe colegii mei și pe Sofronie. De pe acoperișul șopronului am sărit lângă grupul lor.

— Dacă nu depistăm urme palmare, sunt bune și cele plantare. Le vei găsi acolo, i-am arătat lui Dorobanțu gura podului. Sunt două urme de încălțăminte. Ale mele sunt cele din stânga. Ai să găsești și unul din levierele pe care le știi.

— Să-l aduc acum? a vrut el să știe.

— Nu, după ce-ți termini treaba în pod, am zis, când s-a apropiat de grupul nostru și doamna cu turban din prosop ud.

— Am stabilit ce obiecte mi s-au furat, m-a anunțat ea.

— Vă ascultăm, doamnă, am îndemnat-o.

— Douăzeci de carnete C.E.C. cu câștiguri în automobile, cu depuneri de cinci mii pe fiecare, și un altul obișnuit, pe care aveam economisiți zece mii de lei...

— Aveți cumva însemnate seriile lor?

— Da, avem taloanele în casă.

— Le veți da colegului meu, am spus, indicându-l pe Crișan, pentru a anunța atât blocarea depozitelor pe care le au libretele, cât și pentru semnalarea necesității reținerii persoanelor care, eventual, vor încerca să ridice banii depuși cu acte false. V-a mai dispărut și altceva?

— Da, patru mii de lei în bancnote de o sută de lei...

— Aveți cumva și seria lor? am întrebat-o cu un optimism de ofițer stagiar.

Firește, a răspuns că n-are și a continuat:

— Mi-a mai dispărut un ceas de aur...

— Ce marcă?

— Doxa.

— Ce culoare avea cureaua?

— N-avea curea, ci o brățară. Tot din aur. Mi s-au mai furat un lănțișor de aur cu medalion, o pereche de cercei, un ceas bărbătesc de aur, un inel, o verighetă, trei dinți de aur. Un ac de cravată...

— Vă rog să ne descrieți fiecare obiect în parte.

Când Crișan a terminat cu consemnarea semnalmentelor date de păgubașă și și-a închis notesul, s-a apropiat de noi și Dorobanțu, ținând într-o mână trusa criminalistică și în cealaltă levierul luat din pod.

— Acum ocupă-te de locuință, i-am spus lui Dorobanțu, pe când îi luam levierul din mână. Cine a intrat primul în casă? am întrebat, uitându-mă la

Sofronie și soția lui.

— Eu, a zis Sofronie.

— Ușa de la intrare era încuiată?

— Nu. Și de fapt, atunci mi-am dat seama că ceva nu e în ordine. Când am băgat cheia în broasca yale am auzit căzându-i zăvorul, ca și cum abia atunci se închidea. Iar eu eram sigur că am controlat ușa la plecare.

— A intrat prin spargerea tavanului și a ieșit cu prada pe ușă, a explicat Crișan.

— Și cu păturile ce-a avut de le-a pus la fereastră? a vrut să știe doamna Sofronie.

— Au pătruns în casă noaptea, și pentru a evita să fie văzută lumina de afară, când vecinii știau că sunteți plecați, au camuflat ferestrele. Apropo, cine avea cunoștință de plecarea dumneavoastră din localitate? am întrebat.

— Toți vecinii, colegii de serviciu și așa mai departe, a enumerat doamna.

În astfel de condiții era și firesc să renunț la întocmirea listei persoanelor susceptibile să fi furnizat răufăcătorilor informații despre victime.

— Hai să discutăm cu vecinii... i-am propus lui Crișan.

După aproape două ore de chestionare a gospodarilor din împrejurime, am pornit spre casa familiei Sofronie;

fără să fi obținut nici cel mai mic indiciu despre infractori.

Când am ajuns, Dorobanțu terminase cu fotografiatul și cercetatul câmpului infracțional. Și ca și cum ar mai fi fost necesar, s-a apropiat de mine și mi-a șoptit confidențial că în afara urmei de încălțăminte din podul casei n-a mai găsit absolut nimic.

*

Am intrat în biroul nostru și ne-am ocupat în tăcere locurile. Cu toții ne chinuiam creierii pe cont propriu, încercând să ieșim din impasul în care ne zbăteam. O diviziune a muncii, în care hoții se ocupau de spargeri și noi de încheierea proceselor-verbale de constatare, n-avea darul să ne dea prea multe satisfacții.

Absent, măturând cu privirea încăperea, m-am trezit cu ochii pe levierul luat din podul casei lui Sofronie. Se afla pe biroul lui Dorobanțu, orientat cu vârful spre mine, ca un deget acuzator. Nu știu cât timp am stat cu ochii pironiți pe el, însă deodată am luat contact cu lumea înconjurătoare.

M-am ridicat și m-am înfipt drept în fața biroului lui Dorobanțu. Fără să remarc aerul surprins cu care se uita la mine, am luat levierul în mână și am început să-l examinez cu luare-aminte. Era confecționat dintr-o bară de oțel hexagonal, cu diametrul de circa douăzeci și cinci de milimetri și lung de aproximativ o jumătate de

metru. La un capăt era ascuțit, iar la celălalt era lățit și îndoit ca o labă de rață.

— S-a făcut vreo încercare pentru stabilirea provenienței acestor leviere? am întrebat, cu ochii pe sculă.

— Dacă ar fi fost fabricate de industrie, am fi încercat să aflăm în ce magazine se vând și, eventual, cine le cumpără. Cum însă ele sunt confecționate artizanal, am fost lipsiți de o astfel de posibilitate... a zis Crișan, din spate, de la biroul lui.

— Ținând seama de aria pe care sunt răspândite spargerile, am putea admite că infractorii nu locuiesc în Petroșani? am continuat cu privirea pe levier.

— Nu. Orele la care se comit spargerile, când nu există legături feroviare, cunoașterea perfectă a orașului, ceea ce le-a permis să evite patrulele noastre, precum și adresa cu care-și comit loviturile, după părerea mea, indică cu certitudine faptul că sunt localnici, a zis cu convingere Crișan.

— Exact așa cred și eu. Numai că această ipoteză impune și o concluzie. Dacă sunt localnici, înseamnă că tot local își confecționează și levierele, am spus și, considerând că am ajuns unde am vrut, i-am făcut semn cu mâna peste umăr să se apropie.

În timp ce auzeam pașii lui Crișan apropiindu-se, Dorobanțu s-a ridicat de pe scaun și, ocolindu-și biroul,

a venit lângă mine.

— Ce-ar fi dacă am încerca să aflăm unde le fabrică?

— Asta ar fi o treabă grozavă! a făcut-o pe entuziastul Crișan. Dar, din păcate, nu se poate.

— Dacă vrem noi se poate. Se poate chiar foarte bine.

— Oare? a intervenit și Dorobanțu, neîncrezător. Cum?

— Simplu; chiar levierul ne dă indiciile de care avem nevoie.

Amândoi își compensau tăcerea, privindu-mă cu o solicitudine ironică.

— Ce întreprindere de pe plan local utilizează bare din oțel hexagonal cu diametrul de douăzeci și cinci de milimetri?

Firesc, răspunsul lor s-a materializat numai printr-o ridicare de umeri pe direcția urechilor.

— Notează, notează, că doar ești criminalist, Dorobanțule, l-am îndemnat, fără să țin seama de aerul dezorientat pe care-l arboraseră amândoi.

N-am mai avut nevoie de alte argumente. Carnetul și pixul i-au apărut în mâini tot atât de repede ca într-un număr de prestidigitație.

— Și dacă tot ai început să notezi, mai scrie că întreprinderea care folosește oțelul hexagonal trebuie să aibă și un polizor. Altfel „prietenii" noștri n-ar fi avut cum să ascută aici, am indicat cu degetul spre vârful

levierului. Și pentru că întreprinderea pe care o căutăm să fie exact cea de care avem nevoie, ea trebuie să mai fie prevăzută cu o forjă, o nicovală și un ciocan de cel puțin cinci kilograme; pentru că numai cu aceste utilaje s-ar fi putut fasona „laba de rață" de la celălalt capăt al barei. Acum e ceva mai clar? le-am sondat opinia.

Ambii, cu figurile înviorate, s-au grăbit să mă aprobe. Dar, câteva clipe mai târziu, Dorobanțu și-a pierdut entuziasmul, care abia începuse să i se mijească pe chip, și a întrebat, reîntunecându-se la față:

— Și dacă toate aceste elemente sunt întrunite de o întreprindere care are un personal de câteva mii de oameni? Cum îi mai dibuim pe „fabricanții" noștri de leviere?

— Mai întâi, pornind de la ideea că sunt încadrați numai pentru acoperire. Deci, trebuie să fie muncitori codași și care lipsesc adesea de la lucru. Apoi, este imposibil ca să nu fi fost văzuți și de alți muncitori când și-au confecționat levierele. Aceștia au văzut, dar nu le-au acordat atenție, deoarece au crezut că fac niște fușeraie[57]. Dacă la aceste elemente de selecție subiectivă o adăugăm și pe cea obiectivă, care rezultă din larghețea cu care-și abandonează levierele la locul infracțiunii, și care indică că generozitatea lor n-ar fi posibilă dacă n-ar

---

[57] Lucru de mântuială.

lucra sau n-ar avea acces la o forjă, cred că avem posibilitatea să ajungem prin excluderi succesive la oamenii noștri. Dar, după ce stabilim locul de confecționare a levierelor, mai stăm de vorbă, l-am încurajat.

— De altfel, e de preferat să-i căutăm într-o întreprindere decât într-un oraș cu peste cincizeci de mii de locuitori, mi s-a raliat Crișan, începând să mă privească chiar cu simpatie.

— Tovarășe căpitan, cum organizăm această investigație? a întrebat Dorobanțu cu simțul practic al criminalistului.

— Simplu! Întrucât noi suntem ocupați cu cercetarea fărădelegilor comise de bandă, voi ruga miliția locală să se ocupe de depistarea întreprinderii care ne interesează.

Decizia mea n-a întâmpinat nici cea mai slabă urmă de protest. Ba mai mult, când am ieșit din birou pentru a mă duce la colonelul Chendreanu, am întâlnit privirile lor încărcate de simpatie și nemărginit devotament.

Capitolul VI

În cursul zilei, fusesem în cercetare la încă două spargeri; de la ultima plecând la ora nouă și jumătate seara. După ce am mâncat cu Crișan și Dorobanțu la un

restaurant, am plecat la hotel să ne culcăm. Spre norocul meu, când am fost anunțat că ziua noastră de muncă nu era încă terminată, nu apucasem să ațipesc. Nici barem să-mi îmbrac pijamaua.

Mai erau câteva minute până la miezul nopții, când m-am oprit în fața unui apartament pe a cărui ușă scria: „Ion Creangă – medic primar stomatolog". Cele câteva note muzicale emise de clopotul electric au precedat un zgomot de pași grăbiți și deschiderea ușii. În cadrul acesteia a apărut un bărbat de statură potrivită și voinic ca un hamal din docurile Constanței. Avea în jur de patruzeci de ani, fața ușor prelungită, trăsăturile regulate, ochii căprui și iscoditori, fruntea înaltă și părul negru cârlionțat, ușor grizonat la tâmple.

— Scuzați-mă, a zis, dând cu ochii de uniformele colaboratorilor mei, apoi i-a coborât pe catarama curelei cu care se străduia să-și strângă pantalonii, m-ați prins tocmai când mă schimbam.

Când, în sfârșit, a reușit să-și atingă scopul, ne-a invitat să intrăm în casă.

Pășind după el, i-am privit vestimentația. Purta o pereche de *blue-jeans,* pantofi negri din piele împletită și o cămașă cu mâneci scurte din care ieșeau o pereche de brațe puternice, de luptător.

Am intrat într-un vestibul. În față, pe o jumătate de perete, o oglindă și, lângă ea, o ușă. Alte două uși se

aflau la stânga și la dreapta, prima cu glasvand. Pe jos, mochete.

— Dana, a venit miliția! a anunțat, deschizând ușa din dreapta.

L-am urmat într-un living-room. În dreapta, o bibliotecă înaltă ascundea întregul perete; în față, o fereastră cu trei tronsoane, acoperită cu o draperie vernil și o perdea care cobora până la mocheta portocalie așternută pe jos. În stânga, două fotolii și o canapea, îmbrăcate cu o stofă bej traversată pe verticală de dungi late maron, înconjurau o masă dreptunghiulară joasă, iar din tavan erau străjuite de un candelabru modern, de care atârnau zeci de globuri de culoarea tabacului prin care se difuză în cameră o lumină caldă, plăcută. În continuare, spre ușă, se afla un studio de o singură persoană, iar pe rama acestuia stăteau o femeie și o fetiță drăguță, blondă și cu ochii de culoare deschisă, până în nouă ani.

Când ne-am făcut apariția, femeia s-a ridicat de pe studio. Avea până în treizeci de ani. Era înaltă, suplă atât cât să fie bine făcută, părul șaten și trăsături frumoase și fine. Spre deosebire de soțul ei, mai era încă îmbrăcată în ținută de oraș: ciorapi subțiri, pantofi-sanda cu tocul înalt și o rochie de culoare închisă, suficient de scurtă pentru a-i pune în valoare picioarele frumoase cu genunchii rotunzi.

— Ați văzut ce-am pățit? a întrebat ea, arătând cu capul spre fereastră.

Cum nu văzusem, m-am dus să văd. Ajungând la locul indicat, am dat deoparte perdeaua.

Un tronson al ferestrei era spart și cioburile geamului se aflau pe mochetă, până în acel moment ascunse de faldurile perdelei. M-am aplecat peste fereastră și am aprins lanterna. La aproximativ un metru și jumătate mai jos era o fâșie de beton, care delimita o zonă vastă de iarbă și copaci.

— Ne-au luat butelia de la aragaz, m-a anunțat cu vocea tremurată soția doctorului.

— Vă rog să-mi arătați bucătăria, am spus, întorcând spatele ferestrei.

— Veniți cu mine, mi-a cerut tipul cu blue-jeans, ieșind în vestibul.

L-am urmat. A deschis ușa cu glasvand, care dădea într-un mic oficiu, de unde, prin cadrul a două uși deschise, am văzut: în față baia, și în dreapta bucătăria, unde am intrat. Încă nu văzusem o bucătărie atât de mare în blocuri. Avea circa zece metri pătrați și era îmbrăcată până la tavan într-o faianță cu desene maronii pe fond bej, iar pardoseala era căptușită cu plăci de gresie galben-maronii. În dreapta era o masă rustică și trei scaune maronii, iar între ea și fereastră, un frigider. În stânga, o chiuvetă, o mașină de spălat rufe

și, lângă peretele opus, o mașină de aragaz. Apropiindu-mă de ea, am constatat că un capăt al furtunului de cauciuc atârnă pe pardoseală.

— Vi s-a mai luat și altceva? am întrebat, întorcându-mă spre ușă, din cadrul căreia mă priveau colaboratorii mei și doctorul.

— Nu, a răspuns el.

— Sunteți sigur? am insistat.

— Sunt foarte sigur. Veniți să vă a'ăt și do'mito'ul, mi-a replicat graseind cu toată convingerea, precum francezii.

Când am pornit după el, i-am făcut semn lui Dorobanțu să intre în bucătărie și să-și facă meseria.

Ajungând în vestibul, a deschis ușa din stânga și mi-a arătat dormitorul. Am privit o garnitură cu furnir de nuc, o aplică circulară în formă de soare, montată pe peretele din dreapta, și pe jos o mochetă verde, asortată cu draperiile de la fereastră. Curățenia și ordinea din încăpere excludeau trecerea pe aici a „clienților mei".

M-am retras din pragul ușii și am pornit cu toții spre prima încăpere, unde soția doctorului, stând pe divanul-studio, discuta cu fetița cu ochi albaștri. Când am reapărut, au tăcut și m-au privit; doamna întrebător, și fiica ei cu curiozitate.

— Vă 'og să luați loc, ne-a invitat bărbatul, arătându-ne fotoliile.

I-am făcut pe plac și ne-am așezat, eu și Crișan pe fotolii, și el pe canapeaua din fața noastră.

— În ce împrejurări ați constatat pătrunderea hoților în locuința dumneavoastră? am pus întrebarea de introducere.

— Am fost la un restaurant cu niște prieteni. La înapoierea acasă, intrând în această cameră, am simțit că se face curent, deși ferestrele erau închise. Crezând că totuși nu le-am închis bine, m-am apropiat de ele și am dat perdeaua la o parte... Așa am văzut geamul spart și l-am strigat pe Nelu, care intrase în dormitor să se dezbrace... a zis ea, privindu-și soțul.

— Când am venit și am văzut geamurile sparte, m-am gândit la niște copii care l-au lovit cu vreo minge și am rugat-o pe Dana să cheme mâine dimineața un geamgiu să pună altele. Credeam incidentul închis, a zis doctorul, renunțând să mai graseieze. Dar, câteva minute mai târziu, când Dana s-a dus să încălzească laptele pentru Ioana, a continuat arătând spre fetița cu ochi albaștri, a constatat dispariția buteliei și a venit să mă întrebe dacă am luat-o eu. Cum eu n-aveam de ce s-o iau, am făcut legătura cu geamul spart și am telefonat imediat la miliție.

— La ce oră ați plecat de acasă?

— La nouă am fost în restaurant, deci cam pe la nouă fără un sfert.

— Și când v-ați înapoiat?

— La unsprezece și câteva minute.

— Asta înseamnă că hoții au operat într-un interval de două ore. Ceea ce presupune că ei erau la curent cu intenția dumneavoastră de a vă duce la un restaurant. De unde credeți că ar fi putut afla?

Ambii au clătinat din cap și au ridicat din umeri, apoi doamna a spus confuză:

— Interesant este că pe la opt și un sfert, adică cu o jumătate de oră înainte de a pleca, nici nu ne gândeam să mergem undeva... Așa că lipsa noastră de acasă n-avea de cine să fie cunoscută...

— Și atunci de unde ideea de a pleca totuși? am întrebat, convins că am găsit ceea ce căutam.

— Ne-a sunat Nicolae Dănescu, un prieten de-al nostru și ne-a invitat să sărbătorim împreună a zecea aniversare a căsătoriei sale, a răspuns el.

„Deci acest domn i-a scos din casă pentru a oferi complicilor lui posibilitatea de a opera în liniște", mi-am zis satisfăcut și n-am ezitat să întreb:

— Cine este Nicolae Dănescu?

— Un coleg de-al meu, medic stomatolog la policlinica unde lucrez.

Precizarea că persoana pe care o vedeam amestecată în spargerea locuinței familiei Creangă este medic m-a cam dezumflat, deoarece nu mi se părea verosimil ca un

reprezentant al lui Hipocrat să fie complicele unei bande de spărgători. Și totuși, prin poziția și meseria lui, ar fi putut mai bine ca oricine să obțină de la pacienții lui informațiile de care aveau nevoie infractorii.

— Îl cunoașteți de mult timp pe colegul dumneavoastră? l-am întrebat pe doctor, pornind de la principiul că în treburile de care mă ocup eu nu există infailibilitate.

— Și încă cum! Doar lucrăm de peste zece ani împreună... a spus surâzând, apoi, în secunda următoare, zâmbetul i-a înțepenit și m-a întrebat uimit: C'edeți că el ne-a scos din casă...? Pentru... pentru a ni se putea fu'a butelia...? a reînceput el să graseieze.

— Da, am admis. Mă gândesc și la o astfel de variantă.

— Da' e absu'd, a protestat el enervat.

— În vocabularul meseriei mele nu există cuvântul absurd, i-am replicat impasibil.

— Eu nu mă pot amesteca în treburile dumneavoastră, dar mă gândesc că poate ar fi mai bine să vă ocupați de altcineva... a intervenit doamna, cu un ton placid.

— Dacă aveți vreo bănuială, vă ascult, am invitat-o, chestie de politețe, deoarece eu nu prea cred în eficiența bănuielilor păgubașilor.

— În urmă cu opt-zece zile, aflându-mă la croitoreasa mea și așteptând să-mi vină rândul la probă, am stat de

vorbă cu soțul ei și un domn pe care l-am mai văzut pe acolo. În timpul discuției, nu știu cum s-a întâmplat, dar domnul respectiv m-a întrebat cum mă descurc cu fetița când ies seara în oraș cu bărbatul meu. I-am răspuns că am un copil cuminte și așa cum o culc la plecare așa o găsesc când mă întorc acasă. Acum, după tot ce s-a întâmplat, a zis, arătând spre fereastra cu geamuri sparte, de care tocmai se apropiase Dorobanțu venind din bucătărie, consider că întrebarea necunoscutului ori era deplasată, ori direct interesată.

— Cum se numește și unde locuiește croitoreasa dumneavoastră? m-am grăbit să întreb, considerând că pista pe care mi-o oferise gazda, în ciuda scepticismului meu. Merita cu prisosință să fie cercetată.

După ce a făcut precizările cerute și Crișan le-a consemnat, am întrebat:

— În seara asta Ioana a dormit în dormitorul dumneavoastră?

— Nu, aici ca de obicei, a răspuns, bătând ușor cu mâna în divanul-studio pe care stătea.

— Și n-ai auzit nimic, Ioana? am întrebat-o pe fetița cu ochi albaștri care, de când intrasem în casă, nu mă slăbise nicio clipă din priviri.

— Nu, a spus clătinând capul.

— Dormea, a completat mama ei.

— Persoana care s-a interesat cine rămâne acasă când

plecați, cunoștea topografia apartamentului dumneavoastră?

— Nu știu.

— În orice caz, faptul că hoții au spart geamul ferestrei de la această încăpere dovedește că ei nu știau unde doarme Ioana. Altfel n-ar fi riscat s-o trezească și să alarmeze vecinii Au avut însă noroc că fetița dormea greu. De fapt, cred că și ea a avut...

— Credeți că... A zis doctorul, curmându-și fraza îngrozit.

— Nimic nu-i exclus în timpul unei spargeri. Chiar și atunci când infractorul nu poate fi caracterizat ca violent, din momentul în care a pătruns într-o locuință străină este permanent dominat de tensiunea nervoasă provocată de frică. Iar dacă este surprins, frica declanșează pierderea controlului și formele prin care aceasta se manifestă sunt foarte diverse. De la instinctul de conservare prin fugă, la căderea în genunchi și implorarea de a fi iertat și până la atacarea victimei.

— Nu mi-au căzut ei mie în mână... a zis furios domnul Nelu Creangă, arătându-mi doi pumni mari ca două palete de ping-pong.

I-am mai privit o dată bicepșii foarte bine dezvoltați și m-a mâncat limba:

— Ce sport ați făcut?

— Același pe care l-ați făcut și dumneavoastră, a

replicat, uitând din nou să graseieze și învăluindu-mă cu o privire prietenească.

— Ne cunoaștem? am întrebat, cu dorința de a realiza de ce-mi păruse figura lui cunoscută de cum l-am văzut.

— Bineînțeles. Lumea jucătorilor de rugby nu este atât de mare încât să nu ne cunoaștem între noi, fie și numai din vedere.

— Ai jucat la „Știința", în linia întâi! mi-a picat în sfârșit fisa.

— Și același lucru îl făceai tu la „Locomotiva", mi-a răspuns el, tot pertu.

— Într-adevăr, e mică lumea noastră... am admis eu cu plăcere. Păcat că ne întâlnim într-o situație neplăcută...

— Tovarășe căpitan, am terminat și aici, m-a întrerupt Dorobanțu arătând spre fereastra pe care o examinase în timpul discuției avute cu gazdele.

L-am privit întrebător și mi-a răspuns printr-o clătinare a capului. Deci, ca de obicei, nu găsise nimic.

— E în ordine. Terminăm imediat, i-am spus și am continuat spre doctor: O să vă lăsăm să vă culcați, Ioana pică de somn, ca și doamna de altfel.

— Să nu-ți pierzi vremea degeaba cu doctorul Dănescu. Îl cunosc ca pe propriile mele buzunare, a zis, când m-am ridicat în picioare.

Le-am urat noapte bună fetiței și mamei ei și am

pornit spre ieșire.

— Ce se întâmplă cu acești hoți de nu-i prindeți? mi-a zis doctorul, când am ajuns în vestibul, înainte de a deschide ușa. Toți locuitorii orașului sunt înspăimântați de isprăvile lor și... și porniți pe miliție că nu face nimic pentru a le reda liniștea.

— În ciuda aparențelor, ne ocupăm asiduu de ei și n-o să le mai meargă mult.

— Îți doresc succes și... și poate...

— Voi avea grijă ca butelia să-ți fie restituită, l-am întrerupt, intuind ce vrea să spună.

— Îți mulțumesc și îmi cer iertare că nu v-am servit cu nimica, dar pur și simplu am uitat din cauza celor petrecute. Și aș dori să te revăd la un păhărel de Johnnie Walker chiar înainte de a-mi găsi butelia, a zâmbit făcându-mi cu ochiul într-un gest de complicitate, ca între doi foști jucători de rugby.

Capitolul VII

A doua zi de dimineață, de îndată ce am ajuns la Inspectorat, m-am interesat dacă au mai apărut evenimente din categoria celor de care mă ocup. Cum nu fusese semnalat nimic, l-am lăsat pe Dorobanțu în birou, pentru a asigura permanența și am luat-o din loc împreună cu Crișan.

Marian ne-a dus cu mașina până în fața blocului în care locuia doctorul Creangă. Am coborât și am pornit spre intrarea următoare. Ajunși în hol, am luat liftul până la etajul patru, unde Crișan, consultându-și notesul, mi-a indicat ușa cu numărul douăzeci și cinci.

După ce am sunat, în pragul ușii a apărut un tip înalt, până în patruzeci de ani, cu părul negru, fața bronzată și ochi albaștri.

— Domnul Morcea? am întrebat.

Confirmând, i-am spus care este meseria noastră și mi-am exprimat dorința de a sta cu el de vorbă.

Ne-a invitat în casă și am poposit într-o cameră mobilată cu o bibliotecă fără cărți, un divan acoperit cu o pătură gri, o masă cu patru scaune fără tapițerie, o mașină de cusut și o toaletă cu oglindă. Pe jos era așternută o scoarță oltenească, iar din plafon atârna un fasung cu bec.

Ne-am așezat pe scaunele din jurul mesei.

— Cunoașteți familia doctorului Creangă? am deschis discuția.

— Sigur, suntem chiar vecini.

— Ați aflat ce li s-a întâmplat?

— Nu. Ce-au pățit? s-a mirat el.

I-am spus. Mai întâi s-a arătat sincer surprins, apoi, făcând un gest de resemnare, a zis:

— Da' parcă-i de mirare când hoții își face de cap prin

tot orașu!

— Unde aveți serviciul?

— La exploatarea mineră Livezeni, a zis și, parcă ghicind întrebarea următoare, a completat: Sunt acasă pentru că lucrez în schimbu' trei.

— În urmă cu opt-zece zile a fost la dumneavoastră doamna Creangă. Vă amintiți?

— Sigur. A venit să facă probă la o rochie pe care i-o cosea nevastă-mea.

— Mai era cineva la dumneavoastră în ziua aceea?

— Da, un prieten de-al nostru.

— Cum se numește?

— Bonea, Bonea Grigore.

— Despre ce-ați discutat?

— Eu știu... a zis gânditor. Cred că despre vreme... A, nu! Acu' îmi amintesc. Doamna Creangă ne-a povestit despre escursia pe care a făcut-o la începutu' anului la Paris.

— Și altceva?

— Probabil, da' nu mai știu.

— Vă amintiți când Bonea a întrebat-o pe doamna Creangă cu cine lasă fetița, când pleacă de acasă?

— Da. Doamna Creangă răspunzându-i c-o lasă singură pentru că-i cumințică.

— Vi s-a părut normală această întrebare?

— Păi, eu ce să vă spun... Doamna Creangă e o femeie

frumoasă și cred că Bonea se întindea la vorbă așa... Știți dumneavoastră cum fac bărbații când vor să intre pe sub pielea unei femei.

— Mai credeți că întrebarea a fost firească, chiar și în contextul spargerii comise în dauna familiei Creangă?

— Păi ce-are una cu alta? s-a străduit el să înțeleagă legătura pe care o făceam.

— Cu ce se ocupă domnul Bonea? l-am luat altfel.

— E tot miner, da' la exploatarea Aninoasa.

— De unde-l cunoașteți?

— Prin soția mea, care mi-a făcut cunoștință cu el.

— Putem sta de vorbă cu soția dumneavoastră?

— Numai după-amiază. Acu e la o soră de-a ei, de-i bolnavă.

— Soția dumneavoastră de unde îl cunoștea pe domnul Bonea? l-am întrebat pentru a nu trebui să viu și după-amiază.

— L-a cunoscut la închisoare.

— Soția dumneavoastră a suferit o condamnare cu privarea de libertate? n-am întârziat să întreb, surprins de turnura pe care o luase discuția noastră de rutină.

— Da. Pentru o delapidare la croitoria pe care o conducea. Subalternele ei au sustras materialili pe care ea le avea în gestiune și ea a trebuit să plătească cu doi ani neglijența-n servici. De un an, de când a fost eliberată, preferă să lucreze acasă pentru a nu avea iar

buclucuri. Acu câștigă mai bine și n-are probleme.

— Și domnu Bonea pentru ce fusese condamnat?

— Din câte îmi spunea iel, l-a atacat unu cu cuțitu' și în timpul luptei ăla s-a tăiat, da' pentru că avea pile l-a băgat pe iel mesa[58].

Cum mai auzisem eu povești cu lupi funcționând pe posturi de oițe, n-am ezitat să pun întrebarea cea mai potrivită:

— Unde locuiește domnul Bonea?

— Foarte aproape. În blocu' unde este complexu' alimentar. Da' nu știu ce scară și apartamentu' pentru că n-am fost niciodată la iel.

*

— Îl cunoști? l-am întrebat pe Crișan pe când coboram scara.

— Da. Are la activ mai multe isprăvi decât știe Morcea. Și-a început activitatea pe când făcea armata. Comițând mai multe furturi în dauna camarazilor lui, iar tribunalul militar l-a condamnat la patru ani de închisoare. Ulterior a mai fost condamnat la două luni pentru atentat la pudoare și apoi la doi ani și jumătate pentru vătămare gravă. Este eliberat de doi ani.

— A fost cercetat în legătură cu spargerile de care ne ocupăm?

---

[58] A ajunge sau a face pe cineva să ajungă într-o situație neplăcută.

— Desigur. Era însă curat.

— Chiar dacă e curat, vreau să-l cunosc și eu.

Ajungând afară, am privit în cele două sensuri ale străzii. Imobilul care mă interesa era în stânga. La vreo sută și cincizeci de metri.

I-am făcut semn lui Marian, care ne privea dindărătul volanului, să vină după noi și am pornit spre noua mea țintă.

După ce-am consultat lista locatarilor de la două scări, la a treia am găsit ce căutam. Am urcat la etajul întâi și am sunat la ușa cu numărul șaisprezece.

Câteva clipe mai târziu s-a deschis ușa și ne-a întâmpinat un bărbat în jur de douăzeci și cinci de ani, de statură potrivită, suplu spre slab, părul șaten-blond, fața uscățivă, cu trăsături neregulate și cu un început de chelie frontală. În picioare avea o pereche de pantofi din piele, negri și era îmbrăcat cu un pantalon bleu-petrol, bine croit și călcat de curând, cămașă albă, cu guler tare, și cravată bleumarin cu puncte roșii.

— Bună ziua, domnule Bonea, a zis Crișan.

— Să trăiți, domnule locotenent-major! a răspuns el, privindu-ne când pe unul când pe celălalt, surprins.

— Domnul căpitan Apostolescu dorește să stea de vorbă cu dumneata, l-a informat Crișan.

— Vă rog să poftiți în casă, ne-a invitat intrigat.

Am intrat în vestibulul garsonierei, apoi într-o cameră

mare, mobilată cu un garderob triplu și un studio, cu furnir de culoarea untului, tapițeria maron închis, iar pe jos se afla o mochetă de nuanța cafelei cu lapte. În tavan o lustră cu trei brațe și sub ea o masă, acoperită cu cuvertură verde, pe care se afla o glastră cu flori, și patru scaune, într-un colț, un televizor. În întreaga încăpere domneau ordinea și curățenia.

— Aveți un interior foarte frumos, am constatat, plăcut impresionat. Mobila e nouă?

— Da, o am de un an de zile. Am cumpărat-o în rate și pot face dovada, a completat cu promptitudine, pentru a para eventuala mea întrebare cu privire la proveniența banilor cu care a luat-o.

— Domnule Bonea, cunoașteți familia Creangă?

S-a gândit puțin, apoi și-a clătinat capul:

— Nu, acest nume nu-mi spune nimic.

— Azi-noapte casa familiei Creangă a fost spartă de hoți, am zis, examinându-l.

— Domnule căpitan, a început flegmatic, deși știu că întotdeauna într-o astfel de situație sunt cercetați în primul rând infractorii eliberați din închisoare, vă mărturisesc că aceasta continuă hărțuire începe să mă plictisească, ca să nu spun că mă enervează. Încă n-au trecut două săptămâni de când am fost chemat la poliție și interogat o dimineață întreagă, tot în problema în care ați venit și dumneavoastră. Am dreptate, domnule

locotenent-major? l-a luat martor pe Crișan, apoi a continuat:

— M-am încadrat în câmpul muncii, am un serviciu permanent, m-am căsătorit și-mi văd de treabă. Oare cer prea mult dacă doresc să fiu lăsat în pace? Altfel, dacă tot timpul sunt suspectat și tracasat, pot fi tentat să-mi reiau vechea profesie. Pentru că dacă tot sunt mereu luat drept hoț, barem să știu pe ce!

— Ce școală ați urmat? l-am întrebat, oarecum surprins de elocvența cu care vorbise.

Întrebarea mea l-a luat pe neașteptate și m-a privit derutat.

— Opt clase, s-a decis să răspundă, câteva clipe mai târziu.

Întrucât infractorii nu prea se dau în vânt după școală, majoritatea lăsându-se păgubași din primele două-trei clase, performanța interlocutorului meu era remarcabilă.

— Știu că este neplăcut să fiți chestionat de câte ori se comite o infracțiune. Dar ce se poate face? Omul e supus greșelii. Dacă dumneavoastră ați greșit când ați ales calea infracțională, dați-ne și nouă voie să greșim când vă punem întrebări plictisitoare.

— Bine, dar trebuie totuși să existe și o limită.

— Singura limită pe care o cunoaște omul este sfârșitul vieții.

— S-ar părea că n-am nicio șansă să am cu dumneavoastră ultimul cuvânt, a zis, zâmbindu-mi amuzat.

— N-am făcut nimic altceva decât să-mi exprim punctul de vedere. În rest, puteți considera, dacă vă face plăcere, că ultimul cuvânt va fi al dumneavoastră. Și acum, revenind la problema care m-a adus aici, vă reamintesc că familia Creangă nu vă este complet necunoscută, după cum ați afirmat.

— Iar eu vă asigur că acest nume nu-mi spune absolut nimic. Dacă n-aș ști că a existat un scriitor rom în care se numea tot Creangă, aș putea susține, cu conștiința curată, că numele pe care l-ați menționat îmi este complet străin, a afirmat neclintit.

— Atât doamna Creangă, cât și domnul Morcea sunt de altă părere.

— Morcea?... a zis contrariat, apoi s-a luminat deodată la față. Doamna Creangă este cucoana aceea frumoasă pe care am întâlnit-o în casa lui Morcea?

Am confirmat.

— Nu înțeleg. Și ce-i dacă am stat cu ea de vorbă? s-a mirat văzând că aștept să continue.

— I-ați pus o întrebare cel puțin nelalocul ei.

— Ce întrebare? a zis surprins.

— Ați dorit să știți dacă lasă pe cineva acasă când iese cu soțul ei în oraș, am spus sec.

Mai întâi m-a privit de parcă i-aș fi vorbit în limba patagoneză, apoi s-a lovit cu palma peste frunte:

— Oh, Doamne! Și v-ați gândit că i-am cerut relații pentru a-i putea intra în casă... E caraghios, domnule căpitan.

— Credeți că o astfel de întrebare poate fi considerată nevinovată în contextul dat? Casa doamnei Creangă este spartă, iar dumneavoastră sunteți un mai vechi infractor.

A început să râdă, iar când s-a liniștit a zis:

— Văzând-o pe doamna Creangă în casa lui Morcea și, fiind o femeie frumoasă, i-am făcut puțină curte...

— Cum? Cerându-i să vă spună cine rămâne în locuința ei când pleacă de acasă? l-am întrebat cu candoare.

— De îndată ce subiectul pe care l-a abordat cu precădere a fost fata ei, mi s-a părut firesc s-o întreb cu cine o lasă dacă iese atât de des în oraș. Aș fi vrut s-o întreb, în egală măsură, și unde lucrează sau își face târguielile, dar n-am mai avut când deoarece nevasta lui Morcea a chemat-o la probă, iar eu a trebuit să plec acasă să mă schimb pentru a coborî în șut.

Întrucât explicația lui mi s-a părut logic susținută, am trecut la ultima întrebare:

— Domnule Bonea, pentru a încheia această discuție, vă rog să-mi spuneți cum v-ați petrecut timpul ieri-

seară, între orele nouă și unsprezece.

— Ieri-seară am lucrat în mină în schimbul trei, adică între orele șase seara și miezul nopții...

*

Plecând de la Bonea, ne-am dus direct la administrația minei Aninoasa. Verificând fișa de pontaj, a rezultat că Bonea se aflase în subteran ieri-seară, după cum afirmase, între orele optsprezece și douăzeci și patru.

— Vedeți, așa cum v-am spus, s-a potolit, a remarcat Crișan, pe când ne îndreptam spre mașina de serviciu.

— E un băiat deștept și mă bucur pentru el, am spus, punând mâna pe clanța portierei.

— Tovarășe căpitan, m-a întâmpinat Marian, arătând spre radio-telefon, v-a căutat tovarășul locotenent-major Dorobanțu, și v-a rugat să veniți în cartierul Aeroport. Mi-am notat eu adresa exactă.

— Atunci dă-i drumul, am aprobat, urcându-mă în mașină.

Zece minute mai târziu eram la destinație, în fața unui bloc cu patru etaje. Apartamentul la ușa căruia am sunat se afla la parter.

Ne-a deschis o femeie, în jur de patruzeci de ani, scundă și foarte grasă. Îmbrăcată cu un capot, în egală măsură înflorat și soios.

Când i-am spus cum ne câștigăm pâinea, ne-a făcut semn să intrăm. Din vestibul, am văzut în față trei uși

deschise. De la dreapta spre stânga era un dormitor, o sufragerie, la a cărei masă Dorobanțu discuta cu un bărbat scund, slab și blond, și bucătăria.

Văzându-ne, Dorobanțu s-a ridicat și ne-a venit în întâmpinare.

— Azi-noapte, pe când dânșii dormeau, a zis Dorobanțu, arătând cu vârful bărbiei spre bărbatul cu care se întreținuse și spre femeia care ne-a deschis ușa, autori necunoscuți s-au strecurat în casă, prin spargerea geamului de la bucătărie.

Am intrat în bucătărie și, apropiindu-mă de fereastră, am privit geamul spart și prin el curtea interioară a imobilului.

— Din bucătărie, răufăcătorii au intrat aici, a continuat Dorobanțu, arătând spre servanta sufrageriei, de unde au luat o butelie de aragaz. De asemenea, au mai fost luate cinci perne decorative, un papagal brodat pe mătase roz.

— Dar ce căuta butelia în servantă? am întrebat surprins.

— Știind că tot Petroșanul este călcat de hoți în căutare de butelii, în ultimul timp, noaptea o luam din bucătărie și o ascundeam în casă, a intervenit blondul, parcă așteptând să-l felicit pentru stratagema lui.

Ținând seama de rezultatul pe care l-a dat vicleșugul lui, n-am avut motive să-l laud. Din contra, m-am

străduit să nu izbucnesc în râs.

— După comiterea furtului, au ieșit pe ușă. S-au ridicat urme la fel ca și în celelalte cazuri, și-a încheiat raportul Dorobanțu, făcând un edificator gest de neputință.

— Nu i-ați auzit cotrobăind prin casă? am spus mirat.

— Nu. Dormim greu, a explicat doamna cu capot soios. Abia dimineața am văzut geamul spart din bucătărie și restul...

Întrucât era evident că infractorii cunoșteau bine topografia apartamentului, am început prin a-i chestiona asupra persoanelor care le intrau în casă și am terminat interesându-mă de bănuielile pe care le au asupra autorilor. Dacă prima întrebare mi-au furnizat peste douăzeci de nume, la a doua au ridicat din umeri.

*

— Dacă nu-i prindem mai repede, mi-e teamă că ne așteaptă necazuri mai mari, am zis, în timp ce mașina ne ducea spre inspectorat.

— Ce vreți să spuneți? a întrebat Dorobanțu, de pe bancheta din față.

— Este tipic pentru mentalitatea răufăcătorilor ca pe măsură ce comit infracțiuni și nu sunt prinși, să se considere infailibili, să le crească îndrăzneala. La familia Creangă nu s-au temut de posibilitatea ca fetița să dea alarma, iar unde am fost acum au intrat fără frică într-o

casă în care se aflau doi oameni.

— Credeți că ar putea evolua în direcția asta? a zis Crișan.

— Transpunându-mă în situația lor, care pornește de la convingerea că impunitatea le este asigurată, cred că loviturile lor vor fi din ce în ce mai îndrăznețe...

*

La inspectorat fiind liniște, am pornit cu Crișan să controlăm persoanele care vizitau locuința tipului care și-a ascuns butelia într-o servantă.

În jurul orei opt seara reușisem să iau legătura cu toți, ceea ce mi-a permis să trag concluzia că mi-am pierdut vremea degeaba.

Capitolul VIII

Mașina a oprit într-un nor de praf în fața unui gard scund și prăpădit, din scânduri. Am coborât și, de pe drumul din pământ bătătorit, am privit pe deasupra ulucilor o casă din bârne înnegrită și roasă de bătrânețe și intemperii. Se afla la vreo zece metri de gard și era amplasată perpendicular cu drumul pe care venisem. În fața pridvorului era o curte de vreo două sute de metri pătrați, cultivată cu răsaduri de legume și flori. În jurul gospodăriei era un teren agricol compact și pe o distanță de mai multe sute de metri nu se vedea altă casă.

Un inel rudimentar de sârmă era petrecut peste stâlpul gardului și stinghia porții. L-am ridicat și am împins poarta. Se ținea numai în balamaua de sus și când am împins-o s-a deschis pe jumătate și s-a răsturnat într-o parte.

Am înaintat pe poteca care se strecura printre răsaduri până la tindă.

Când am pășit pe cele câteva trepte de lemn care duceau spre pridvor, o voce de femeie a strigat din partea ascunsă a casei:

— Cine-i acolo?

M-am oprit și câteva clipe mai târziu și-a făcut apariția o femeie înaltă și slabă, trecută de șaptezeci de ani. Era îmbrăcată cu o bluză țărănească și o fustă neagră, peticită și decolorată de soare, iar pe cap o basma neagră cu flori roșii, legată sub bărbie. Într-o mână avea câteva fire de ceapă verde, iar în cealaltă o lopată cu coada scurtă.

— Pe cine căutați?

— Pe Maria Iancu, am răspuns.

— Da' pen' ce?

— Suntem de la miliție.

— Și dacă ce?

— Ați reclamat că v-au călcat hoții azi-noapte.

— Eu nu făcui nicio reclamație. Poate fata-mea.

— N-are importanță cine a sesizat miliția, ci dacă într-

adevăr ați avut necazuri.

— Avut, da' nu prea mult. Că nu luară ni'ca.

— Vă rog să ne povestiți ce s-a întâmplat.

— Păi ce să se-ntâmple... Că astă-noapte deteră peste mine hoții... Da' ce rămășerăți popândău, a zis, urcând pe lângă mine treptele de lemn și deschizând una din cele două uși de pe tindă: Intrați, dacă tot venirăți.

Am urmat-o într-o cameră în care sărăcia și curățenia subzistau într-o simbioză perfectă.

— Vă rog să-mi spuneți ce ați făcut ieri-seară.

— Pă la zece, când terminai treaba, mă culcai, da nu putui s-adorm. Să tot fi fost miezul nopții, când bătu careva la geam. Până mă sculai și aprinsei lumina, mai mulți-ncepură să lovească-n ușă de s-o dărâme.

Am devenit atent. Se părea că nu mai aveam de-a face cu furturi calificate, ci cu ceva de care începusem să mă tem în ultimele două zile.

— Când auzii că ăia de afară-mi strigă că de nu deschid or sparge ușa, mă dusei-n bucătărie și luai toporu'. După ce deschisei ușa, năvăliră peste mine doi oameni și, mai-nainte să-i pălesc, unu mi-a smuls toporu', fără ălălalt s-a dus și-a oprit lumina. P'ormă ăla de opri lumina m-a luat de gât și mă trânti pe laviță și a-nceput să-m' care la pumni că să-i zic unde țin banii, a zis, desfăcându-și basmaua pentru a-mi arăta obrajii și gâtul plin de vânătăi și zgârieturi.

— În timp ce un tâlhar vă bătea, al doilea ce făcea? am întrebat, întorcând capul și privind cu semnificație spre Crișan și Dorobanțu.

Ca și mine, ambii erau impresionați de barbaria cu care putuse să fie lovită o femeie bătrână.

— Ălălalt căuta peste tot. Atunci io i-am zis lu' ăla de mă bătea că să nu mai dea că n-am bani, da' ioi da peste o săptămână când mi-o aduce pensia. După v-o oră, a venit ăla de căuta și i-a zis lu' ăla de mă bătea și mă ținea de gură, că să nu țip, că n-a găsit nica. Atunci mă legară de mini cu sfoară și plecară. Da' io mă liberai, închisei la loc ușea și mă culcai. Dormii până la ziuă, când veni la mine fata-mia, de-i măritată la casa ei. Când i-a văzu că-s bătută, mă întreba că de ce. Io i-am zis că cum a fost și ia s-a dus să spună la miliție. Atâta fu, își încheie ea relatarea.

O priveam cu toată simpatia. Teribilă femeie. Năvălesc doi bandiți în toiul nopții peste ea, încearcă plină de curaj să se apere cu toporul și tâlharii o stâlcesc în bătaie. Iar când rămâne singură, se culcă și doarme liniștită.

— Vă rog să încercați să-mi descrieți pe tâlhari, i-am cerut.

— N-avui când să-i văz că și dădură peste mine. Da' pot să vă zic că era tare urâți.

— Cum adică urâți? am vrut să știu.

— Păi, parcă aveau capete de porc, că-și trăsese pe cap ceorapi supțiri, cum poartă doamnele.

— Purtau mănuși?

— Nu, n-aveau mănuși. Da' purta el ceva, dă nu știu ce, că tare mirosea urât a cauciuc când mă ține de gură.

Speranța mea că bătrâna fusese atacată de persoane străine de cauza pe care o anchetam se dovedi fără temei. Așa cum mă temeam datorită siguranței pe care răufăcătorii o căpătaseră în infailibilitatea mănușilor chirurgicale, mai făcuseră un pas. Un pas spre o categorie de infracțiuni de o periculozitate incomparabil mai mare ca cele anterioare.

— Vi s-a furat ceva? am întrebat.

— No, că n-avea ce să-mi fure, a replicat cu degajare. M-am întors către colaboratorii mei:

— Crișan, du-te la mașină și telefonează după un câine de serviciu. Dorobanțule, să începem cercetarea.

*

După cinci ore de cercetări, am intrat cu Crișan în birou și, fără nicio ezitare, am poposit pe scaune.

— Nu le-au ajuns mănușile! Acum „lucrează" cu ciorapi de damă trași pe cap! a spus cu năduf Crișan. Asta au învățat-o din serialele polițiste care se dau la televizor.

— Din filmele la care te referi, ar fi trebuit să rețină că cei care încalcă legea ajung întotdeauna îndărătul

gratiilor!

— Pe ei i-a interesat metodele care se foloseau, nu epilogurile.

— Și ce importanță are asta?

— Dar e evident. Aceste seriale îi învață cum să se ferească de noi! s-a încălzit Crișan, indignat.

— Apă de ploaie... am zis, disprețuitor. Milioane de telespectatori văd aceste filme și se amuză, fără ca vreunuia din ei să-i treacă prin cap să se apuce de prostii. Le văd și niște borfași, care crezând că au găsit soluția infracțiunilor impunitate, preiau un anumit mod de operare. Ei și?

— Cum ei și? Modul în care ne mănâncă sufletul în cercetarea pe care o întreprindem, nu-i destul de grăitor? a spus el, mirat că nu reușesc să înțeleg o situație atât de evidentă.

— Crișane, cei care preiau, așa cum afirmi, metode din filmele polițiste ar fi trecut la comiterea delictelor oricum și independent de sursa de inspirație. Dacă n-ar fi văzut figura cu ciorapii din mătase, ar fi folosit, poate, ochelari de soare, măști de bal, fulare și naiba mai știe ce! Nu este important modul în care pușlamalele încearcă să-și asigure anonimatul, ci infracțiunea pe care o comit. Iar întârzierile care apar în capturarea unor răufăcători, nu pot fi motivate prin influența nefastă a filmelor de gen. Un dram de spirit autocritic, și cauza

principală se va numi ineficiența poliției... în consecință, filmele polițiste, punând în evidență greutățile muncii noastre, pot asigura simpatia și, la nevoie, sprijinul telespectatorilor în combaterea celor care încalcă legea...

Intrarea lui Dorobanțu în birou mi-a întrerupt argumentarea pro, nu contra serialelor polițiste, care, pe lângă niște neajunsuri foarte discutabile, prezintă importante avantaje pe linia educării cetățenești.

— Ce spune laboratorul? l-am întrebat.

— Din cele două tipuri de urme plantare ridicate până în prezent, numai una își găsește corespondentul printre cele trei prelevate azi. Deci două urme de încălțăminte apar pentru prima dată.

— În concluzie, colecționând patru tipuri de încălțăminte, putem presupune că banda infractorilor se compune din patru persoane. Așa e?

— Da, tovarășe căpitan, a confirmat Dorobanțu.

— Numai prin numărul mare al componenților bandei se poate explica faptul că dau atât de frecvent lovituri, câteodată și două pe noapte, a spus Crișan.

— Cele patru urme plantare lăsate de tâlhari reprezintă minimul componenților bandei și eu sunt gata să afirm că numărul lor real trebuie să fie de fapt dublu.

— Este posibil, a admis Dorobanțu. După modul în care se feresc să lase amprente digitale, este foarte firesc

să se fi străduit să nu le lase nici pe cele de încălțăminte. Așa că ce-am găsit noi nu reprezintă decât o parte din cele pe care ar fi trebuit să le descoperim în mod normal.

— Dacă nu putem să-i prindem, totuna e dacă sunt doi sau o sută, s-a arătat sceptic Crișan.

— Nu-i totuna. Dacă sunt patru sau mai mulți, apare o pistă.

— Oare? a clătinat capul Crișan cu scepticism.

— Modul în care dau loviturile demonstrează că acțiunile lor sunt coordonate. Și pentru a se coordona, trebuie să se întâlnească. Unde?

— Ehei... Dacă am ști unde! a aruncat cu nostalgie Crișan.

— Dacă nu cunoaștem locul în care se întâlnesc, să încercăm să-l aflăm.

— Cum? a întrebat Dorobanțu.

— Facem o instruire cu toți subofițerii sectoriști și de la pază. Le vom cere să caște ochii pentru depistarea locuințelor în care se întâlnesc patru sau mai mulți bărbați. Ar merge? i-am consultat.

— Merită să încercăm, s-a grăbit să mă aprobe Crișan, părereri înviorat.

Capitolul IX

Dormeam atât de adânc în camera mea sordidă din

sordidul hotel „Jiul”, încât nu m-am trezit decât atunci când a început să se bată cu pumnul în ușă.

Am reușit să dibui pe noptieră veioza și s-o aprind. Când am sărit din pat, am văzut că era ora trei și jumătate dimineața.

Deschizând ușa am dat cu ochii de Crișan și Dorobanțu. Ambii aveau niște mutre umflate de somn și acre de parcă ar fi participat la concursul cine bea mai mult oțet. Admițând că exista așa ceva.

— Ce s-a întâmplat? am zis, făcându-le semn să intre.

— Dispeceratul a fost sesizat de comiterea unei noi tâlhării, a răspuns Dorobanțu, în timp ce eu, așezat pe rama patului, îmi frecam cu sârguință ochii cu dosul palmelor.

*

Mașina a oprit pe un teren vast, pe care luna plină lumina niște bălării. Câțiva metri mai departe se vedea conturul unei case modeste, care, conform arhitecturii locale era prevăzută cu o prispă.

Văzând lumină la o fereastră, am urcat câteva trepte de lemn și am ajuns pe pridvor. Câteva clipe mai târziu s-a deschis prima ușă de pe prispă și, la lumina care venea din interior, am văzut în prag silueta unei femei scunde și slabe, care ținea cu ambele mâini un topor și ne privea amenințător. Nu-i puteam distinge fața, deoarece primea lumina din spate.

— Miliția, am spus repede, chestie de instinct de conservare, pentru a nu-i lăsa răgazul să mă lovească cu cea mai redutabilă armă a țăranului român.

— Doamna Grețu? a întrebat Crișan, din spatele meu, pe când femeia continua să ne examineze bănuitoare.

— Eu-s, a zis, decizându-se să lase toporul în jos și să ne invite să intrăm în camera pe care o străjuise.

Am văzut o cameră joasă, mobilată modest, cu piese vechi și disparate, o laviță-pat și o mașină de cusut din primele generații. Un dulap stătea cu ușile deschise și o mulțime de rufe și obiecte de îmbrăcăminte erau aruncate la întâmplare pe podea.

— Ce s-a întâmplat? am zis.

Acum lumina becului care atârna din plafon i-a căzut direct pe față. Avea în jur de șaptezeci de ani, ochiul stâng învinețit, nasul umflat, buza inferioară spartă, obrajii zgâriați și echimoze sub bărbie. În ciuda maltratării evidente pe care o suferise, era calmă și mă examina cu o privire inteligentă. Purta o bluză și o fustă, negre, și pe cap avea o basma de aceeași culoare.

— Mă culcai, da' n-ațipii bine, că cineva bătu în geam și-mi strigă că: „Mătușă Dumitra, ți-s porcii p-afară."

— Lumina era stinsă în casă? am întrebat.

— Era. Când mă strigă, io nu răspunsei nica, d'a după v'un sfert de oră chiar că mă temui că pierz porcii și m-am sculat din pat. Fără să aprinz lumina, m-am

îmbrăcat, am luat lanterna și m-am dus făr' de zgomot la ușă. Trăsei cu urechea p-afară și n-auzii nica. Atunci am-nvârtit cheia-n broască. Da' taman când am pus mâna pe clanță, ușea s-a deschis și m-a lovit ca un ghezeș. Da' nu căzui. Apoi năvăliră pe ușă, peste mine, doi cetățeni. Unu mi-a pus mâna pă gură și p-ormă m-a lovit cu pumnu-n burtă. Eu, pen'că aveam lanterna-n mână, o aprinsei spre cetățeanu care mă ținea, ca să-i văz obrajul...

— Și ce-ați văzut? am întrerupt-o.

— Drept să vă zic, nu știu, a spus, ridicând din umeri. Uita așa avea fața... a continuat, umflându-și obrajii și turtindu-și nasul cu un deget.

— Ați observat dacă avea mănuși pe mâini?

— De ce să zic, dacă n-am văzut.

— Când v-a pus mâna pe gură ca să nu țipați, ați simțit vreun miros?

— Ce miros?

— Dumneavoastră v-a astupat gura cu mâna, nu mie.

— Da, acu știu. Mirosea tare urât, da' nu știu a ce.

Fiind edificat, am rugat-o să continue.

— După ce i-am pus lanterna-n ochi, cetățeanu mi-a smucit-o din mână și m-a târât până-n mijlocul odăii, unde mă trânti pă dușumea. Apoi a-nceput să-mi tragă cu pumnii-n burtă și să zică că nu mă mai bate dacă-i zic unde țin banii.

— În acest timp ce făcea cea de-a doua persoană?

— Nu știu, c-a dispărut. Da' după vreo jumătate de oră a apărut și s-o șoptit cu cetățeanu care mă ținea. Ala de mă ținea i-o dat lanterna de-o luă de la mine și plecă...

— Cine a plecat? „Cetățeanul" care v-a trântit pe podea și v-a lovit cu pumnii?

— Nu, ălălalt, care mai fusese plecat. Cetățeanu care mă ținea m-a întors cu fața la podea, mi-a pus o bluză pe cap și s-a așezat pe ceafa mea ca să nu pot ridica capu' și să-i văz. Da' eu tot l-am ridicat și l-am văz't pe cetățeanu ălălalt cum umbla cu lanterna prin dulap. P-ormă a eșit pe prispă și s-a dus la ailaltă odae, unde țin d-ale gurii. În tot timpu ăsta, cetățeanu care ședea pe mine-mi tot dădea pumni să-i zic unde, țin banii. Da' eu neam să-i zic. După aia, da' mai târziu, ăla de plecase în odaia cu de-ale gurii a venit îndărăt și-aprins lumina. Atunci cetățeanu care era deasupra pe ceafa mea, mi-a împins cu mâna capu' cu fața-n podea, ca să nu mă pot uita. Da' eu tot mă uitai... a spus ea, pe când îș pipăia buza spartă.

— Cum arăta? m-am interesat, pe când mă întrebam cu repulsie din ce ospiciu or fi scăpat fiarele care au putut chinui cu atâta sălbăticie o femeie bătrână și neputincioasă.

— La față nu-l văzui, că stete numa cu spatele. Da' io pot să vă zic c-avea pantofi de pele de culoare neagră,

costum de culoare cam tot așa și-i era cămașa albă.

— Era înalt?

— Cam ca matale.

— Mai p-ormă, ăla cu lanterna a eșit iar p-afară. După aia iar veni-năuntru și-i făcu semn cetățeanului ce stătea pe mine să vin-afară. Atunci cetățeanu mi-a zis că de mă mișc, vine și mă omoară. După ce-a ieșit amândoi, le auzii pașii ducându-se spre cămară... Și atunci am-ntâns mâna de-am stins lumina, m-am cățărat pe fereastră și-am sărit-n grădină. P-ormă am mai sărit un gard și-am alergat la Găină, vecinu' meu, și i-am zis să vină să prindem hoții, da' el neam să vină, că-i era frică... Atunci fugii și-l sculai pe Andronache și Iepuru, de-mi sunt tot vecini. Când le spusei cum stă lucrurile, își luară coasele și veniră să-i prindem, da' până ajunserăm, cetățenii nu mai erau, a terminat, subliniindu-și spusele cu un gest de regret.

Mi se spusese că vechii locuitori ai Petroșanului se numesc momârlani. Ei bine, acești momârlani puteau fi invidiați dacă au femei ca Maria Iancu și Dumitra Grețu, două bătrâne, aparent neputincioase, care nu pregetă să țină piept cruzimilor unor tâlhari dezlănțuiți. Unde sunt gingașele noastre cuconițe elegante și parfumate de la oraș, să vadă tăria de caracter a bravelor lor surate din mediul rural?

— Vi s-a luat ceva?

— Mi se luară și mă nenorociră. Avui câteva obecte de aur și pe toate mi le luară, găsi-ar boala...

— Ce anume?

— Un lanț de aur, așa gros... mi-a arătat degetul arătător. De el era legat un medalion în care* era fotografia lui Hristos-Mântuitorul. Un alt lanț mai subțire, da' lung de f-un stânjeni. Mai îmi luară și cinci bani de argint cu chipu' lu' Carol întâi.

— Vă rog să ne descrieți în amănunt cum erau colierul și lănțișorul de aur, i-am cerut.

Crișan și-a consemnat în notes toate amănuntele furnizate de victimă.

— Acum am să vă rog să ne spuneți dacă aveți vreo bănuială asupra identității agresorilor. Adică dacă credeți că știți cine au fost „cetățenii" care au intrat aici azi-noapte, am repetat întrebarea într-o formă mai accesibilă pentru ea.

— Păi d'unde să știu, maică. Că nu putui vedea decât dosu' ăluia de umbla cu lanterna p'ân dulap.

— Cine știa că aveți bijuterii în casă? am luat-o altfel, cu speranța că-l depistez pe informatorul tâlharilor.

— Păi, tot satu'.

Cum nu puteam renunța la o cale principală de cercetare, am insistat:

— Ați cumpărat sau ați oferit spre vânzare bijuterii, în ultimul timp?

Când am văzut că-și scutură din nou capul, mi-am privit ceasul. Se făcuse ora șapte și jumătate și afară soarele își făcuse apariția pe cer.

— Crișan, în timp ce eu cu Dorobanțu începe cercetarea. Dă fuga la mașină și cere să ni se trimită un câine de serviciu.

Când am ieșit pe prispă, am pornit spre dreapta și am deschis cea de-a doua ușă a casei. Am privit interiorul din prag. Pe partea stângă, o ladă mare din lemn nefinisat, cu capacul rezemat de perete, lăsă să se vadă mai multe obiecte de lenjerie, îmbrăcăminte, încălțăminte, desagi de lână răscolite. Același tip de obiecte se aflau aruncate la întâmplare peste borcane mari cu făină, porumb, mălai, grâu, fasole, care erau așezate pe dușumea. De bârnele tavanului atârnau mai multe bucăți de carne și slănină de porc, afumate.

I-am făcut semn lui Dorobanțu să intre și să caute ce-i de căutat.

*

Trei ore mai târziu, când Dorobanțu termina cercetarea, fără să fi găsit urme, a apărut și Crișan care participase la investigarea exterioară cu ajutorul câinelui sosit între timp.

— Tovarășe căpitan, admițând că ar mai exista vreun dubiu asupra autorilor tâlhăriei comise aici, priviți, a spus Crișan, arătându-mi o pereche de mănuși

ginecologice. Erau aruncate într-un tufiș, la vreo două sute de metri de gospodărie. Fără câine nu le-am fi găsit.

— Deci Azorică-detectivul și-a câștigat pâinea pe ziua de azi. Păcat că nu-i putem urma și noi exemplul, am remarcat, cu acreală.

La plecare, când îmi luam la revedere de la viteaza femeie, mi-a spus pe un ton jalnic:

— Domnu polițai, vă rog din suflet să m-ajutați să mai câștig un ban. Aduceți-mi înapoi colierul ăla mai gros și p-ăla lungu' vi-l dau matale.

— Nu-i nevoie să-mi dai nimic, că eu primesc salariu pentru ce fac, i-am explicat amuzat. Dar n-am înțeles. Cum vă ajută colierul cel gros să câștigați bani?

— Păi, îl mai dau și eu pe la mirese să se fudulească cu el la nunți și ele-mi dau trei sutare ca chirie. Că știți, medalionul e cu fotografia lui Hristos și ele zice că asta poartă noroc, a explicat, făcându-mi șmecherește cu ochiul.

— Și îl închiriați des? m-am înveselit de-a binelea.

— De câte ori e nuntă pă la noi ori prin satele din împrejur. Adică de patru sau cinci ori pe lună.

Ei, fir-ar să fie. Și eu care intenționam să limitez numărul persoanelor care aveau cunoștință de existența bijuteriilor din posesia victimei! Circa cincizeci de nunți pe an înmulțite cu sutele de participanți, care, văzând colierul, puteau afla cu ușurință cine este proprietarul

lui. Era în regulă. La această pistă se putea renunța fără nici cea mai mică urmă de remușcare.

Crișan, dă fuga și comunică pe lista obiectelor căutate bijuteriile sustrase de la Dumitra Grețu, am zis, după ce-am intrat în biroul nostru. Dorobanțu, dumneata rămâi aici pentru permanență, iar eu mă duc la colonelul Chendreanu.

*

— Te-au căutat de la Inspectoratul județean, mi-a comunicat Chendreanu, când am intrat la el.

— Ce voiau? am întrebat, lăsându-mă pe un scaun.

— Ce mai întrebi? Doreau să știe când rezolvi cazul, a zis, făcând un gest care trebuia să mă asigure că lucrurile stau destul de prost.

— Am fost scutit de rapoarte, am protestat.

— Cred că sunt pe cale să se răzgândească. S-ar părea că, între timp, primăria, dând curs îngrijorării și nemulțumirii populației municipiului, a cerut explicații asupra ineficienței noastre la Ministerul de Interne. Pricepi, sper, că situația nu-i chiar foarte trandafirie.

Cum eram cu conștiința curată că făcusem tot ce se poate pentru capturarea răufăcătorilor, am ridicat din umeri și am pornit spre ușă.

— Un moment! Era să uit, a zis Chendreanu, când m-am întors spre el. Ai o comunicare de la București, a continuat, întinzându-mi o foaie de hârtie.

Am luat-o și am privit-o. Era un telex, urmare la o circulară pe care o dădusem cu câteva zile mai înainte. Miliția Capitalei îmi aducea la cunoștință că în urmă cu patru luni a fost spart în București un magazin cu profil tehnico-medical. Cu ocazia respectivă au dispărut și n-au mai fost recuperate patru duzini de mănuși de tip chirurgical. Dorel Dragnea, autorul spargerii, își executa pedeapsa la închisoarea Rahova.

— Te rog să le comunici că dorim să ceară relații infractorului de la închisoare asupra modului în care a înstrăinat mănușile pe care le-a furat, am zis, punându-i pe birou telexul miliției bucureștene.

Capitolul X

După ce mașina o pornit pe strada Livezeni, printr-un gest reflex m-am uitat la ceas. Era ora nouă fără un sfert dimineața. Coborând de pe bancheta de lângă șofer, mi-am auzii colaboratorii trântind portierele din spate.

Am privit peste capota mașinii și, la aproximativ cincizeci de metri, dincolo de drumul asfaltat, am văzut rambleul căii ferate, în spatele căruia știam că se află vadul Jiului. M-am uitat de-a lungul drumului, spre Țara Hațegului. Exceptând două mașini de serviciu, oprite la câțiva metri de mine, șoseaua era pustie. În partea opusă căii ferate și perpendiculară cu șoseaua, se

afla o casă din lemn, acoperită cu țiglă, având o fereastră către drumul asfaltat.

Cea mai apropiată clădire se afla pe partea stângă și era un bloc modern cu zece etaje, la o distanță de aproximativ două sute de metri, între ele întinzându-se un câmp agricol. Spatele casei și latura din dreapta erau delimitate de niște terenuri largi cultivate cu legume.

În fața porții, la vreo douăzeci de metri, era un grajd din lemn, acoperit cu carton asfaltat. În continuarea acestuia, spre stânga, o construcție, din aceleași materiale, cu un pridvor pe care se zăreau două uși și două ferestre.

Întorcându-mă spre latura din stânga, am văzut construcția care avea o fereastră la stradă. Era tot cu pridvor, ca și cea de lângă grajd, dar era mai înaltă și avea trei uși.

În curte, mai mulți oameni de-ai noștri căutau urme. În fața grajdului, o femeie de aproximativ treizeci de ani, îmbrăcată într-o bluză albă cu motive naționale, o fustă lungă, tot atâta de înflorată și decolorată de soare ca și basmaua legată sub bărbie. Își ținea mâinile pe umerii unei fetițe de vreo opt ani, care stătea lipită de ea și urmărea cu privirea plină de curiozitate activitatea lucrătorilor de miliție care le invadaseră gospodăria.

Am pornit către clădirea cea mai înaltă. Am urcat cele cinci trepte ale pridvorului și m-am dus spre ușa din

extrema dreaptă, în al cărei prag stăteau, cu spatele spre noi, un căpitan și un locotenent. Auzindu-ne, au întors capul și, văzându-ne, s-au îndepărtat din ușă pentru a ne face loc.

Pe dușumea, în jurul pragului, era un maldăr de așchii de lemn, care acopereau un zăvor fracturat, o coarbă[59] de găurit, un clește și levierul ce nu-mi era necunoscut. De tocul ușii, cu lemnul lovit și spart, se rezema o rangă grea, de aproape doi metri lungime.

M-am oprit în cadrul ușii și am cercetat cu ochii interiorul. Era o încăpere întunecoasă atât datorată pereților din lemn înnegrit de vechime, cât și din cauza unei ferestre care, după ce că era mică, era și acoperită în diagonală cu o cârpă. Fereastra era montată în continuarea ușii. La dreapta, era un pat-laviță. Lângă peretele opus se afla o mașină de gătit cu lemne. În față, un dulap cu ușile deschise și o masă cu câteva scaune. Peste tot, era o harababură de vase de bucătărie, rufe și haine.

În mijlocul camerei, pe dușumeaua din scânduri se afla cadavrul unei femei, cu capul lângă dulap și picioarele desfăcute înspre ușă. Era voinică spre grasă. Purta o cămașă în carouri, cu mânecile suflecate și o

---

[59] Unealtă de găurit formată dintr-o tijă cotită de metal, la un capăt cu un dispozitiv de prindere a burghiului, iar la celălalt cu un suport de apăsare cu mâna.

fustă verzuie care, ridicată peste picioare și abdomen, îi acoperea fața.

— S-a făcut fotografierea? am întrebat peste umăr. Primind un răspuns afirmativ, am străbătut cei câțiva pași care mă despărțeau de cadavru și m-am lăsat pe vine lângă el. Am apucat cu două degete fusta și i-am descoperit fața. Victima putea la fel de bine să aibă și treizeci și optzeci de ani. Nu puteam să fac o apreciere mai strânsă pentru că avea figura învinețită și umflată până la desfigurare.

Labele picioarelor, coapsele și dosul mâinilor erau pline de răni produse cu un obiect înțepător. Sub victimă se afla o baltă de sânge coagulat.

— Pe aici, tovarășe doctor, a zis în spatele meu unul dintre ofițerii pe care-i găsisem lângă ușă.

Când m-am ridicat și m-am întors, am văzut strecurându-se printre ofițeri un bărbat de statură potrivită și suplu. Apropiindu-se de mine, am constatat că este brunet, cu părul tuns foarte scurt. Avea trăsături regulate și ochii căprui, iscoditori și adăpostiți îndărătul unei perechi de ochelari cu rama de culoare cenușie. Nu părea să aibă mai mult ca patruzeci de ani.

— Sunt medicul-legist Mircea Târnăuceanu, m-a anunțat exuberant.

— Căpitanul Apostolescu, am zis în timp ce ne dădeam mâinile.

— Încântat că vă cunosc, a spus cu o voce groasă, zâmbindu-mi prietenește. Ce s-a întâmplat?

Am făcut un pas lateral și i-am arătat pe dușumea cadavrul pe care nu-l putuse vedea până atunci deoarece se afla îndărătul meu.

— O... Ce mârșăvie! a exclamat cu vocea spartă, făcând ochii mari și pălind.

I-am răspuns numai printr-o ridicare din umeri. Având aceeași opinie cu el, n-am văzut ce aș am fi putut adăuga la aprecierea pe care o făcuse.

— A oftat din rărunchi, și-a depus trusa pe dușumea și s-a aplecat deasupra victimei.

L-am lăsat să-și facă meseria și am pornit spre ușă.

— Cine este victima? l-am întrebat pe căpitan, când am ieșit pe prispă.

Și-a extras un notes din buzunar și s-a pornit:

— Se numea Ioana Stan, șaizeci de ani, muncitoare agricolă în gospodărie proprie... Trăia cu fiul și nora ei... Azi-noapte, cu victima s-a aflat numai nepoata ei. Ceilalți membri ai familiei aflându-se la munte cu păscutul oilor.

— Cine a descoperit omorul?

— Nora victimei, a zis, arătându-mi spre femeia care continua să stea în curte și să ne urmărească cu privirea în timp ce-și ținea protectoare mâinile pe umerii fetiței care era băgată strâns în ea.

— Ați stabilit ce s-a furat?

— Da. Două ceasuri de mâna și unul de buzunar.

— Din aur?

— Nu. Tinichele, a răspuns căpitanul, disprețuitor.

— Și niște tinichele pot constitui mobilul unui omor? s-a mirat Crișan.

— Femeia a vândut ieri-dimineața niște vite și a încasat peste zece mii de lei. Tâlhăria a avut drept mobil punerea mâinii pe această sumă. Dar au avut ghinion. Victima, de îndată ce a primit banii, i-a depus la C.E.C. criminalii fiind însă convinși că cei zece mii de lei sunt ascunși în casă, așa cum ați văzut, au chinuit victima până au ucis-o.

— S-au găsit urme? am întrebat.

— Numai de încălțăminte, în locul pe unde au escaladat gardul, a zis, arătând cu mâna un punct de lângă poartă.

M-am uitat spre Dorobanțu și m-a înțeles. A pornit imediat spre locul indicat.

— În prezent, un câine de serviciu caută urme, a completat căpitanul.

— A auzit sau a văzut cineva ceva?

Ofițerul a răspuns printr-un gest afirmativ:

— Când victima a fost doborâtă, martora a văzut că este vorba de trei bărbați...

— Ce martoră? l-am întrerupt intrigat.

— Fetița... a arătat din nou spre femeia care-și ținea mâinile pe umerii copilului. Când s-a declanșat agresiunea, dormea cu bunica ei.

— Și a văzut când bunica ei a fost torturată și ucisă? am întrebat, cu speranța că-mi va da un răspuns infirmativ.

— Imaginați-vă că fetița a văzut aproape tot din ceea ce, pentru nimic în lume, n-ar fi trebuit să vadă, m-a asigurat căpitanul, subliniindu-și spusele cu un gest de resemnare.

— Probabil că stătea ascunsă și tâlharii n-au văzut-o, s-a simțit obligat Crișan să dea o explicație.

— Ba au văzut-o, chiar foarte bine. Doar dormea cu bunica ei în același pat și aceeași cameră.

Am simțit un fior de groază prin șira spinării, și, fără să-mi exteriorizez oroarea, am coborât treptele pridvorului.

— Bună ziua, am spus țărăncii când am ajuns lângă ea.

— Bună ziua, mi-a răspuns, strângând și mai mult fetița lângă ea, ca și cum s-ar fi temut să nu i-o iau.

— Mi s-a spus că dumneavoastră ați descoperit-o pe soacra dumneavoastră.

— Așa-i, m-a asigurat ea.

— În ce împrejurări?

— Păi am coborât de la munte ca să iau d-acasă ceva

d-ale gurii...

— Când ați plecat la munte?

— Acum trei zile.

— Și până în această dimineață, n-ați mai revenit aici?

— Nu, c-am avut de mâncare. Da' azi am gătat tot și ani venit să mai iau.

— La ce oră ați intrat în gospodărie?

— Pe la cinci or șase de dimineața.

— Vă rog să-mi povestiți tot ce s-a întâmplat după ce ați intrat în curte.

— Mai întâi mă mirai că n-o văd pe soacră-mia prin curte și m-am dus s-o caut... Și când vrui să intru, o văzui pe jos, moartă. Atunci mă speriai și-ncepui să țip. Și pă când țipai, văzui că se mișcă pledu' după laviță și mă speriai și fugii spre stradă. Da' când ajunsei la poartă, o auzii pe Marioara, a spus, arătându-mi spre fetiță, că-mi strigă să stau că ia e. După ce mă liniștii din sperietură, ieșii în stradă și rugai pe cineva ce trecea cu căruța să se ducă la miliție și să zică că soacră-mia a fost omorâtă.

— Mai aveți ceva să-mi spuneți?

— Da. Io știu că hoții au mai vrut să intre peste soacră-mia și altădată. Așa de vreo două ori. Mai acu f'o trei săptămâni ne-au otrăvit dulăul. Și apoi, acu f'o zece zile, când eu cu bărbatu-miu eram plecați tot la munte, au-ncercat să intre peste soacră-mia, da' ea n-a deschis ușa.

Atunci ei au-ncercat să intre-n odaia unde ținem sculele și d-ale gurii. Da' nu putură, deși a tot dat găuri în ușă cu un burghiu.

— Dacă hoții s-au străduit atât de mult să intre în casă, înseamnă că știau că soacra dumneavoastră are bani mulți asupra ei.

— Avea, da' îi ținea pe carnet, că se temea că i-om lua eu cu bărbatu-miu.

— Marioara, m-am adresat fetiței, fii fată drăguță și povestește-mi tot ce s-a întâmplat azi-noapte.

— M-am culcat cu mămuca și am adormit. Dar nu după mult timp, mămuca s-a trezit și mi-a zis că umblă cineva prin curte. Am ascultat și eu, până am auzit că cineva a pășit pe prispă și s-a oprit în fața ușii noastre și împinge în ea. Apoi cel care încerca la ușă, văzând că n-o poate deschide, ne-a strigat să ieșim afară că ne-a scăpat calul din grajd. Dar mămuca n-a răspuns. Atunci, un bărbat a zis că dacă nu deschidem ușa, o va sparge. Mămuca tot n-a răspuns și am auzit cum se vorbește în șoapte afară. După aia cei de afară s-au apucat să dea cu ceva în ușe...

— Ai putea să-mi spui pe la ce oră te-ai trezit din somn?

— Da, că m-am uitat cu lanterna la ceasul de pe masă. Era unsprezece și un sfert.

— Te rog să continui.

— După vreun sfert de oră, ușa s-a deschis și au năvălit înuntru mai mulți oameni.

— Cum arătau?

— În casă era întuneric, dar eu i-am luminat cu lanterna. N-am văzut însă prea mult, pentru că unul din ei a venit și mi-a luat-o din mână.

— Dar ceva-ceva tot ai văzut, am încurajat-o.

— Da, am văzut că erau trei oameni.

— Și cum arătau la față?

— Nu știu, că aveau ceva pe față.

— Ce s-a întâmplat după ce oamenii aceia au reușit să intre în casă?

— S-au repezit la mămuca, care între timp se sculase din pat și luase toporul, și au trântit-o pe dușumea și au început s-o bată cu pumnii. P-ormă i-au spus că vor să știe unde ține banii. Mămuca le-a zis că nu are bani în casă. Ei au zis că are și au început să bage cuțitul în ea. Eu le-am spus s-o lase în pace pe mămuca c-o omoară. Atunci unul din oameni a pus pătura peste mine și mi-a spus că dacă nu mă culc îmi dă jos capul cu toporul. Mie mi-a fost frică și n-am mai dat pătura la o parte. Am stat așa mult timp, auzind-o pe mămuca țipând și văitându-se, apoi am adormit. M-am trezit numai la dimineață, când a venit mama și a început să strige, și-a terminat ea povestirea, strângându-se instinctiv și mai mult în femeia din spatele ei.

Relatarea ei, simplă ca un proces-verbal, ascundea o situație înfiorătoare, un coșmar inimaginabil. Am mai întâlnit eu fiare cu chip omenesc, dar atât de turbate, niciodată.

Cu senzația că stomacul îmi va ieși pe gât, m-am întors și am pornit înapoi spre prispă.

Când am intrat în camera în care se afla victima, medicul-legist Târnăuceanu tocmai își închidea trusa.

— La ce concluzie ați ajuns, doctore?

— Ce mă mai întrebi, domnie! Agresorii au tăbăcit-o cu pumnii și i-au fracturat osul hioid, a zis înfuriat, arătându-mi cu mâna spre partea superioară a gâtului.

— Și rănile? am arătat spre labele picioarelor, coapsele dezvelite și dosul mâinilor.

— Înțepături fără profunzime. Adică torturare metodică pentru a scoate ceva de la victimă, probabil.

— Cauza decesului? am întrebat, pentru a satisface partea formală a anchetei preliminare.

— Nu se vede, domne?! s-a răstit la mine de parcă aș fi avut eu vreo vină în masacrarea victimei. E foarte clar. Decesul este provocat de mâna unor canalii care au împins violența până la culmile bestialității!

— Acesta este diagnosticul pe care trebuie să-l trec în procesul-verbal? nu m-am putut împiedica să nu-l persiflez.

— Nu. Consemnați că este vorba de o asfixie

mecanică la nivelul gâtului prin strangulare cu mâna. Omorul a fost comis cu aproximativ douăsprezece ore în urmă, a completat el, calmându-se.

— Aprecierea este corectă, am zis, amintindu-mi că fetița indicase ora unsprezece și un sfert ca moment al declanșării agresiunii.

— Permiteți să ridic cadavrul? a întrebat el.

— Desigur, am aprobat.

A pornit spre ușă și și-a chemat brancardierii.

Până să vină înapoi, mi-a atras atenția ceva. M-am apropiat de victimă, m-am lăsat pe vine și i-am privit mâna dreaptă. Avea pumnul strâns. I l-am desfăcut și am văzut în podul palmei câteva fire de păr.

— Dorobanțule, recoltează-le, l-am invitat, constatând că revenise de la ridicarea urmelor plantare de lângă gardul gospodăriei.

După ce s-a conformat ordinului, băgând firele de păr într-un plic, brancardierii au pus victima pe targă și au scos-o afară.

— Până mâine termin necropsia și vă trimit raportul, s-a angajat Târnăuceanu.

— Trimiteți raportul când doriți. Nu mă aștept la date revelatoare de la examenul necropsie. Pentru că, așa cum ați apreciat și dumneavoastră, omorul a fost comis de niște canalii. Niște canalii pe care le urmăresc mai de mult.

— Cum credeți. Eu am vrut să vă ajut.

— Apreciez bunăvoința dumneavoastră și vă mulțumesc, i-am răspuns, întinzându-i mâna.

După plecarea medicului-legist, am ieșit, din nou, pe pridvor și m-am îndreptat spre cea de a doua ușă. Ca și la prima încăpere, pragul ușii era acoperit cu așchii și bucăți de lemn provenite din tocul și rama ușii.

În încăpere, pe dreapta, era o harababură de saci cu grâne și unelte agricole. Pe partea stângă. În fața intrării, era un scaun rezemat cu spătarul de perete, și deasupra lui se afla un butoi de vreo cincizeci de litri, din a cărui vană ieșea un furtun de irigator, cu capătul zăcând pe dușumea, într-o băltoacă care se scursese spre ușă. Nu trebuia să apelez la laboratoarele Institutului de criminalistică pentru a afla natura lichidului vărsat pe scânduri. Atât magazia cât și prispa duhneau a țuică.

— Dincolo? am întrebat, arătând spre cea de a treia ușă a pridvorului.

— Acolo n-au umblat, m-a asigurat căpitanul.

Văzând apropiindu-se un subofițer care ținea în lesă un câine de serviciu, am coborât treptele și i-am ieșit în întâmpinare.

— Ce-ai găsit? l-am întrebat.

— Infractorii au traversat drumul asfaltat, au trecut peste rambleul liniei ferate și au coborât în vadul Jiului. Au mers spre dreapta, aproximativ două sute de metri,

au urcat din nou vadul și au intrat în oraș. Apoi, la o intersecție de străzi, câinele a pierdut urma din cauza traficului rutier.

Edificat, m-am întors spre casă.

— Tovarășe căpitan, am găsit ceva în timpul urmăririi, a spus subofițerul în spatele meu.

Întorcându-mă spre el, mi-a arătat un plic în care se afla un ceas de buzunar.

— Crezi că aparține infractorilor?

— Da. Altfel n-ar fi atras atenția câinelui. Cred că ei l-au pierdut.

Am luat ceasul cu plic cu tot și l-am dus norei victimei.

L-a recunoscut imediat ca fiind unul din cele trei ceasuri dispărute.

*

Obosit și cu o dispoziție mai mult decât casantă, am intrat în birou și m-am lăsat să cad pe scaun. Când mi-am sprijinit coatele pe birou și mi-am luat tâmplele între palme pentru a le răcori, a început să sune telefonul.

— Alo... am spus ducând plictisit receptorul la ureche.

— Ai venit? s-a mirat la celălalt capăt al firului colonelul Chendreanu.

— Ghici?

— Supărat? m-a simțit interlocutorul meu.

— Te-ai mira?

— Nu. Poți veni până la mine?

— Pot.

— Rămâneți pe loc, le-am spus lui Crișan și Dorobanțu. Cred că vom pleca iar la o cercetare...

*

— Am reușit să localizăm forja în care își confecționează infractorii levierele, m-a anunțat Chendreanu, când m-a văzut intrând în biroul lui.

— Chiar? l-am întrebat, temându-mă că se ține de glume.

— Chiar ce? a încercat el să mă înțeleagă.

— Chiar ai găsit locul de unde provin levierele? am spus încă neîncrezător.

— Sigur... Dar ce, tu te-ai îndoit de existența lui? a spus, privindu-mă perplex.

— Știi, era doar o ipoteză... și de obicei, se alege praful din ele când e să ai ghinion. Iar în ultimul timp m-a însoțit ca un frate siamez...

— Probabil, în ghinion ai inclus și transferarea ta în județul nostru... mi-a zâmbit el.

— Și nu-i așa? Te aperi de un gangster care vrea să te facă strecurătoare de ceai cu o armă automată și ești sancționat că o faci pe pistolarul!

Chendreanu a clătinat capul cu atâta compasiune, încât am realizat că de fapt mă persiflează.

— Unde se află forja care mă interesează? am întrebat.

— În atelierul de întreținere al minei Aninoasa.

— Dă-mi lista persoanelor suspectabile.

— Ușurel. Încă nu a trecut o oră de când mi s-a raportat despre localizarea întreprinderii respective. Lista pe care o vrei trebuie mai întâi alcătuită. Și pentru a fi alcătuită, avem nevoie de timp...

— De cât timp mai ai nevoie? i-am scurtat-o.

— Depinde de ce dorești. O listă globală. În care cuprindem toate persoanele care lucrează ori au acces la forjă, poate fi făcută destul de repede. Dacă vrei însă o listă restrânsă pe care să fie incluse numai persoanele susceptibile să te intereseze, mai durează... Pentru că nu-i ușor să stabilim cine sunt muncitorii care, prin randamentul slab pe care-l dau în producție, ar putea folosi încadrarea în muncă pentru a acoperi activitatea infracțională care te interesează.

— În cât timp îmi dai lista cu suspecții?

— E greu de spus. Eu știu... Două-trei-patru zile, a zis ridicând din umeri.

Știind că e vorba de o trudă a dracului de complexă, n-am putut să-l zoresc.

— Credeam că vestea pe care ți-am dat-o te va bucura, s-a arătat el deziluzionat.

— Ce să mă bucure? Faptul că până-mi dai lista, derbedeii pe care-i urmăresc mai ucid pe cineva? am

strâmbat din nas.

— O clipă! a spus, văzând că am strâns picioarele sub scaun pentru a mă ridica. Deși ești un nerecunoscător, mai am ceva pentru tine. Uite ce-am primit, a zis, luând de pe birou o foaie de hârtie și scuturând-o cu două degete, de parcă ar fi fost o cârpă de șters praful.

I-am luat-o și am citit textul dactilografiat. Era un raport al postului de miliție al comunei Costești, referitor la circulara prin care cerusem depistarea persoanelor care au cumpărat butelii de aragaz după data declanșării spargerilor de locuințe în Petroșani. Fuseseră identificați șapte cumpărători. Șase dintre ei le-au cumpărat de la persoane necunoscute, iar din semnalmentele furnizate a reieșit că buteliile respective au fost vândute în realitate numai de doi indivizi. Al șaptelea cumpărător a declarat că a cumpărat butelia de la un prieten, cu care a făcut armata, un oarecare Bâțăilă David, din Petroșani, cu domiciliul necunoscut. Raportul mai menționa că semnalmentele uneia dintre persoanele necunoscute ar coincide cu cele ale numitului Bâțăilă David. În încheiere, urmau semnalmentele vânzătorilor de butelii de aragaz.

— Nelule, ce treabă formidabilă! m-am entuziasmat, uitând de toată amărăciunea pe care o căram cu mine de aproape o lună de zile.

— Și când te gândești că această investigație a fost

făcută de un plutonier, a aprobat el cu admirație la adresa subofițerului.

— Nu întotdeauna deșteptăciunea este direct proporțională cu numărul de stele de pe epoleți, am admis. Cum îl identificăm pe acest Bâțăilă?

— Mi-am închipuit că vei pune această întrebare. Întrucât unul din cumpărătorii de butelie susține că a făcut serviciul militar cu el, am și trimis un om de-al meu la Comisariatul militar județean, m-a anunțat cu satisfacție.

— Deci, când vrei, poți să fii un băiat drăguț, am constatat, cu o bună dispoziție în creștere progresivă.

— Acum sunt drăguț și mai adineauri, când nu-ți mergeau treburile erai gata-gata să mă mănânci cu birou cu tot, a râs el.

*

Când am revenit în biroul meu și le-am povestit lui Crișan și Dorobanțu noile vești, atmosfera funerară s-a transformat într-un climat de satisfacție bine meritată.

În sfârșit, ceasul fusese oprit pentru începerea numărătorii inverse.

Capitolul XI

— Tovarășul colonel Chendreanu ne-a trimis adresa suspectului Bâțăilă David, m-a anunțat Crișan, a doua

zi dimineața, când am intrat în birou.

— Lucrează la mina Aninoasa? am întrebat pentru a avea tabloul complet.

— Nu, e pensionar.

— Bătrân?

— Treizeci de ani. E pensionat de trei ani. Bolnav de plămâni.

— Mergem să-l luăm? a zis cu nerăbdare Dorobanțu.

— Nu, i-am alarma pe complici. Îl mai lăsăm, dar cu ochii pe el pentru a-i afla relațiile, am decis.

— Sunteți de acord să mă ocup eu de filaj? a cerut Crișan, rugător.

Mai înainte de a mă decide, a sunat telefonul.

*

— Ești solicitat mai abitir ca un superstar din topul Hollywood-ului, m-a luat Chendreanu în primire de cum mi-am făcut apariția în biroul lui.

— M-ai chemat cu vești bune ori rele? am întrebat precaut.

— Bune. Ai fost căutat la telefon de miliția Capitalei. S-a discutat cu autorul spargerii de la magazinul cu produse tehnico-medicale din București. Cui crezi că i-a vândut mănușile de cauciuc rezultate din spargerea respectivă?

— Mie, în mod sigur, nu. Așa că, din punctul meu de vedere, putea să le vândă oricui, am opinat, ridicând din

umeri.

— Persoană cunoscută, domne! Abia ieri i-am rostit numele.

— Nu suntem la concursul „Cine știe, câștigă”!, am început să mă înfurie atitudinea lui misterioasă, apoi, brusc, am întrebat: Bâțăilă?

— Exact. Vezi că poți fi și isteț, câteodată, a glumit el.

— Începe cercul să se strângă... am spus, lăsând să-mi scape un oftat de ușurare.

— Am dispus ca acest Bâțăilă să fie urmărit în permanență, zi și noapte, m-a informat colonelul. Sau ai alte planuri?

— Chiar vream să te rog. Și dacă se poate, filajul să fie coordonat de Crișan.

— N-am nicio obiecțiune. În legătură cu lista persoanelor care au acces în forja atelierului de întreținere a minei Aninoasa, acum jumătate de oră, când mi-a fost prezentată, conținea nouăzeci și trei de nume. Dar până deseară se va mai reduce.

— După atâta așteptare, nu există bucurie mai mare ca certitudinea că în sfârșit ai reușit să nimerești pista cea bună, am apreciat cu satisfacție.

*

Stăteam în birou și așteptam încordat vești. Când a sunat telefonul am tresărit totuși surprins.

— Tovarășe căpitan, Crișan la aparat.

— Te ascult.

— Acum o oră, omul nostru a primit vizita lui Bonea Ștefan...

— Cel audiat în legătură cu spargerea de la doctorul Creangă? l-am întrerupt.

— Exact. După un sfert de oră au plecat împreună. În prezent se află în locuința lui Viziru Carol...

— Viziru Carol?... am repetat, încercând să-mi amintesc unde am mai auzit numele.

— E tipul cu antecedente penale audiat în legătură cu spargerea comisă la Costache Petre, vecinul de bloc.

— N-avea și Bonea antecedente?

— Avea, tovarășe căpitan, a replicat Crișan cu subînțeles.

— Ne-au cam păcălit, am constatat.

— Numai așa se explică de ce, când i-am luat la întrebări. Ambii aveau alibiuri.

— De unde vorbești?

— De la un telefon public. Îi umflu?

— Nu încă. Ideal ar fi să-i prindem în flagrant delict. Pentru a atinge acest deziderat, va trebui să filăm fiecare membru al bandei în mod independent. Îți trimit imediat câțiva oameni pentru a-i lansa pe urmele lui Bâțăilă și Viziru, și cine o mai apărea pe covertă. Dumneata, preia-l pe Bonea. Mi s-a părut suficient de deștept pentru a putea fi creierul bandei. Ai grijă să nu-

mi turtești fesul, lăsându-te văzut, i-am atras atenția, mai înainte de a închide telefonul și a pleca să-i cer colonelului Chendreanu oamenii de care aveam nevoie.

*

Două ore mai târziu. Crișan m-a sunat din nou.

— La Viziru în apartament au mai venit trei indivizi. Unul dintre ei este persoană cunoscută. Un oarecare Cotârlă Ștefan. A avut trei condamnări: o lună, trei și șase pentru lovire. Ce fac? Intru peste ei? a întrebat cu o evidentă nerăbdare.

— Nu. Acum, când îi cunoaștem, nu mai e niciun zor. Îi arestăm numai dacă îi prindem în flagrant. E clar? l-am întrebat pe un ton răstit, pentru a mă asigura că nu-i cedează nervii și acționează sub imperiul unui impuls.

— Am înțeles, tovarășe căpitan, m-a anunțat, cu glasul înmuiat.

Mi-am privit ceasul. Indică ora patru și jumătate.

— Sunt aproape cinci ore de când s-au strâns în apartamentul lui Viziru. Ce naiba or fi făcând acolo de atâta timp? am încercat să înțeleg.

— Când au început să se adune, fiecare căra o sacoșă cu de-ale gurii și sticle cu băutură. Nu cred s-o ducă prea rău. A răspuns el cu amărăciune.

— Îți trimit niște oameni să vă schimbe și vă duceți să mâncați, am spus, crezând că am priceput ce dorește.

— Vă mulțumesc, dar prefer să rămân la post. În orice

moment pot ieși și nu vreau să renunț la urmărire.

— Cum dorești. Eu stau lângă telefon.

*

La ora opt seara, Crișan a revenit.

— Tovarășe căpitan, bâlciul s-a terminat în urmă cu jumătate de oră. Când au ieșit din bloc, le-am repartizat tuturor câte o „coadă". Eu, așa cum ați ordonat, l-am luat în primire pe Bonea. Acum mă aflu în fața casei lui.

— Bine, am să trimit oameni care să vă schimbe.

— Cred că nu este necesar...

— D e ce?

— După ce am vorbit ultima oară cu dumneavoastră. Bonea și Viziru au ieșit de două ori din casă pentru a se duce să cumpere vin de la complexul din apropiere. Iar când am reînceput filajul. Toți erau amețiți de băutură. Cred că singurul lucru pe care-l mai pot face în noaptea asta este să se culce...

— Nu-mi asum acest risc. Supravegherea lor trebuie să fie permanentă.

*

Până la ora nouă și jumătate seara, ofițerii însărcinați cu urmărirea membrilor bandei îmi dăduseră raportul telefonic. Rezulta că toți participanții la „agapă" plecaseră pe două cărări la casele lor. Totodată se făcuse și identificarea celorlalți doi necunoscuți. Unul se numea Manase Nicolae și era fiul vitreg al lui Bonea, iar

al doilea era un oarecare Precupețu Marin.

Dorobanțu și-a notat numele lor și a plecat la cazierul judiciar. Când a revenit, m-a asigurat că cei doi nu avuseseră încă de-a face cu miliția.

— Deci: „Ce naște din pisică, șoareci mănâncă!", a spus Dorobanțu în încheiere, referindu-se la faptul că Bonea l-a atras în bandă, fără niciun scrupul, chiar pe propriul său fiu vitreg.

— La Manase, care nu-i urmașul de sânge al lui Bonea, aș spune că se aplică zicala: „Merele putrede le strică și pe cele sănătoase!" De altfel, probabil că tot de la acest principiu agro-alimentar a pornit și Jean-Jacques Rousseau[60], când a afirmat, cu o oarecare aproximație personală, că „Omul se naște bun, dar mediul îl corupe", ceea ce demonstrează că Bonea cunoștea opera gânditorului francez, am zis cu aplomb.

— De unde rezultă asta? s-a mirat Dorobanțu, nesesizându-mi gluma.

— Chiar din faptul că l-a atras pe drumul infracțiunii pe fiul lui vitreg. Altfel, firesc, n-ar fi făcut-o!

— Tovarășe căpitan, este trecut de ora zece noaptea și

---

[60] Jean Jacques Rousseau (n. 28 iunie 1712 – d. 2 iulie 1778) a fost un filosof francez de origine geneveză, scriitor și compozitor, unul dintre cei mai iluștri gânditori ai Iluminismului. A influențat hotărâtor, alături de Voltaire și Diderot, spiritul revoluționar, principiile de drept și conștiința socială a epocii; ideile lui se regăsesc masiv în schimbările promovate de Revoluția franceză din 1789.

dumneavoastră mă luați la vale, a constatat el cu amărăciune.

— Întrucât în spusele tale există o mare doză de adevăr, du-te acasă și te culcă.

— Și dumneavoastră?

— Rămân lângă telefon.

— Dar ce rost mai are? Credeți că în starea lor de avansată îmbibare etilică mai sunt în stare să dea o lovitură în noaptea asta?

— Le-ai făcut dumneata alcooltestul?

— Nu, dar...

— Și eu zic dar... Dar dacă nu silit chiar atât de beți după cum au apreciat oamenii care i-au supravegheat?... De asemenea, nu uita că am admis, prezumtiv, că înainte de a purcede la o infracțiune se întâlnesc pentru a discuta ordinea de bătaie. De ce n-ar fi noaptea asta bună pentru organizarea unei noi lovituri?

— Fiind băuți nu văd cum ar mai putea să...

— Sălbăticia cu care au comis tâlhăriile ar putea fi justificată tocmai prin faptul că au acționat cu creierul îmbibat cu alcool! l-am întrerupt.

A ridicat din umeri și n-a mai spus nimic.

— Ținând seama de bestialitatea de care au fost capabili, n-am voie să-i mai slăbesc din ochi. Și chiar dacă exagerez, mai bine așa decât să mai ucidă pe

cineva.

— Permiteți-mi să fac eu de gardă, mi-a cerut el resemnat.

— Dumneata te duci frumușel acasă, la nevastă, și te culci. Iar mâine dimineață, la ora șapte, vii să mă schimbi.

Protestul lui n-a găsit ecou la mine. Apoi, la insistențele lui, am admis să mi se aducă în biroul un pat de campanie.

Capitolul XII

Întrucât noaptea, în pofida temerilor melc, s-a dovedit a fi liniștită, ar fi trebuit să dorm ca un nou-născut. Dar n-am reușit să ațipesc aproape deloc, deoarece, deși patul de care făcuse rost Dorobanțu era în general foarte bun, în particular n-avea somieră. Legăturile patului îmi intraseră atât de tare în carne, încât spatele meu ar fi putut să fie utilizat cu mare succes drept masă de șah.

— Ofițerii care asigură urmărirea m-au anunțat că toți infractorii s-au prezentat de dimineață la locurile lor de muncă. Mai puțin Bâțăilă care, fiind pensionar, n-a ieșit încă din casă. Te rog să dispui ca lucrătorii noștri să fie schimbați, i-am spus lui Dorobanțu, când și-a făcut apariția în birou.

— Asta înseamnă că urmăriții n-au mai ieșit din

casele lor azi-noapte, a conchis el, cu un aer de totală candoare.

— Am plecat la hotel să mă reîmprospătez cu un duș și să mă schimb, l-am anunțat, preferind să nu-i remarc ironia. Dacă apare ceva, știi de unde să mă iei...

*

La ora nouă și jumătate m-am înapoiat, bine ras și prost dispus. Mă simțeam mahmur ca după un chef, care te lasă fără chef.

Când am intrat în birou, am văzut un bărbat, în jur de șaizeci de ani, voinic, cu obrajii roșii de sănătate, părul alb ca zăpada și cu căciula în mână. Era îmbrăcat îngrijit, cu un costum din stofă groasă, de culoarea ciocolatei, cu pantalonii strânși pe gambă cu moletiere și în picioare bocanci bine lustruiți.

— Tovarășul dorește să vă spună ceva, m-a informat Dorobanțu, pe un ton în care am remarcat o doză bună de excitare.

— Vă rog să luați loc, l-am invitat, după ce ne-am strâns mâinile, deoarece la intrarea mea s-a ridicat în poziție de drepți de pe scaunul din fața biroului meu.

A rămas totuși în picioare până mi-am ocupat și eu locul.

— Cum vă numiți?

— Să trăiți, Panduru C. Gheorghe, mi-a răspuns militărește.

— Sunt căpitanul Apostolescu. Vă rog să-mi spuneți ce v-a adus la noi.

— Am să vă zic totul, ca la băiatul meu... Am niște bani strânși și n-am pe ce-i cheltui. Mi-am făcut casă nouă, am tras curent electric, am băgat apă și canalizare. În casă am mobilă abia de curând schimbată, televizor, radio, mașină de spălat rufe și, într-un cuvânt, tot ce se poate cumpăra de la oraș. Așa că, banii pe care i-am strâns n-am pe ce-i cheltui.

Mărturisesc că deși îmi era imposibil să înțeleg de ce-mi relatează mie buna lui stare materială, îmi plăcea teribil acest țăran, cu aspectul și modul lui cursiv de expunere.

— Vă rog să continuați, l-am îndemnat, văzând că a rămas în expectativă, ca și cum ar fi dorit să vadă dacă nu mă plictisește.

— Deci, având niște bani care nu-mi trebuia, m-am gândit să iau cu ei ceva care, la nevoie, să însemne tot bani. Așa m-am hotărât să cumpăr niște bijuterii. Dacă e să mai fie o inundație mare ca să-mi ia casa ori, ce știu eu, să cadă un trăsnet pe ea și să ardă, pot vinde bijuteriile și cu banii de pe ele s-o pot lua de la început.

Cum intențiile lui demonstrau cumințenia țăranului care știe că banii albi sunt necesari pentru zilele negre, l-am aprobat fără rezerve.

— Astfel, după ce am discutat și cu femeia mea, am

dat sfoară prin piața Petroșanilor, unde viu adesea să-mi vând legumele și fructele, că vreau să cumpăr niște bijuterii. Asta s-a întâmplat în urmă cu vreo două săptămâni. Iar ieri, după-amiază, când tocmai terminasem de vândut merele ce le adusesem la piață și mă pregăteam să înham calul la căruță pentru a mă întoarce acasă, a venit la mine un domn care mi-a spus că a aflat că vreau să cumpăr aur. Eu i-am spus că așa e și el mi-a arătat un lanț gros de aur. Mi-a cerut pe el opt mii de lei. Nu mi s-a părut scump, pentru că cântărea peste două sute de grame. Eu însă știu de la tatăl meu că nu tot ce-i galben e și aur. Așa că, cerându-i iertare, i-am spus că nu pot cumpăra lanțul fără să discut cu femeia mea și, poate, cu cineva care se pricepe la bijuterii. Domnul nu s-a supărat. A zis că mă înțelege bine, deoarece nu cumpăr o cutie de chibrituri, și, apoi, lumea e plină de hoți. Din contră, mi-a propus să-mi lase lanțul până azi după-amiază, când trebuie să-i spun dacă îl cumpăr. Mai întâi, eu am refuzat să-l iau așa, însă el a insistat spunând că are toată încrederea în mine, pentru că m-a văzut de multe ori prin piață și și-a dat seama imediat că nu sunt eu omul care să înșel pe cineva care se află la ananghie. Atunci eu am fost de acord cu propunerea lui. Când am ajuns acasă și l-a văzut femeia mea, a zis că da, să-l cumpăr. Așa că azi-dimineață, când am venit iar la Petroșani, m-am dus

direct la un fin de-al meu, care lucrează chiar la un magazin de reparat bijuterii. Ilie, cum a dat cu ochii de el, a zis că să vin de îndată la miliție că lanțul e trecut pe o listă cu lucruri de furat. De asta am venit la dumneavoastră. Dar dacă v-am ținut din treabă, vă cer iertare, și-a terminat relatarea, privindu-mă stingherit.

— Aveți lanțul la dumneavoastră? am întrebat, nerăbdător să știu dacă am mai făcut un pas înainte ori mă așteaptă o deziluzie.

A făcut un gest afirmativ cu capul, și, scoțând dintr-o batistă lanțul de care vorbise, l-a pus pe birou.

L-am luat în mână și l-am privit. Era un colier lat, de care atârna un medalion, în care era încadrată o fotografie a lui Cristos, răstignit pe crucea de la Golgota. Din câte știam, aparatele de fotografiat au fost descoperite cu două milenii mai târziu, dar poate greșesc eu. Ceea ce este însă cert e faptul că obiectul pe care-l țineam în mână corespundea ad litteram cu descrierea făcută de Dumitra Grețu.

Am pus colierul pe birou și, satisfăcut, m-am rezemat de spătarul scaunului. Am întâlnit privirea lui Dorobanțu și i-am răspuns printr-un gest imperceptibil de confirmare. Acum știam de ce m-a întâmpinat atât de excitat. Ne căzuse în mână o pleașcă la care nici în cele, mai frumoase visuri nu îndrăzneam să mă gândesc. Obiectul ce ne fusese adus era din aur, nu

numai la propriu, ci, mai ales, la figurat!

— E adevărat că acest lanț este de furat?

— Da, taică, și nici nu pot să vă explic cât de mult ne-ați ajutat. Dar mai am o rugăminte...

— Vă rog, m-a invitat el plin de solicitudine.

— Ați putea să mai întârziați puțin? Să rămâneți și să mă așteptați aici o oră, o oră și jumătate? l-am rugat.

A răspuns afirmativ, iar eu n-am mai avut motive să zăbovesc în birou.

*

Când am urcat treptele pridvorului și am bătut, ușa a fost deschisă de Dumitra Grețu.

— Bine-ați venit! mi-a urat ea, înveselindu-se când a dat cu ochii de mine. Vă rog să poftiți înăuntru.

— Sărut mâna. Ce mai faceți? am zis, pășind în camera unde fusese maltratată de derbedeii care acum nu se mai numeau „autori necunoscuți”.

— Iacă-mpleteam niscaiva ceapă pe funie, mi-a arătat ea un maldăr mare de cepe cât pumnul, vișinii și lunguiețe. E de apă. Când o-i pleca, să-ți dau și matale să mănânci cu familia ca-s-te gândești la mama Dumitra.

— Mulțumesc, dar nu e cazul. La oraș nu se poate mânca ceapă oricând. Miroase și zicea lumea că ești prost crescut.

— Da’ ce-ai matale cu lumea? Că lumea zice oricum

vrute și nevrute, m-a prelucrat ca, dar fără să mă convingă prea mult.

— Am venit să vă întreb ceva, am spus, trecând la motivul vizitei și, totodată, schimbând subiectul.

— Treabă, ficior.

— Obiectul acesta vă este cunoscut? m-am interesat, scoțând colierul din buzunar și arătându-i-l în podul palmei.

S-a ridicat de pe scaun și s-a aplecat să-l privească. Apoi, până să realizez ce se întâmplă, m-am trezit cu ea la picioarele mele, în genunchi, străduindu-se să-mi tragă mâna spre ca ca să mi-o sărute.

— Maică Dumitra... se poate? am bâiguit, sărind în picioare și trăgându-mi mâna.

„Ei fir-ar al naibii de treabă! Numai drept sfânt n-am fost luat până acum!" mi-am spus ambarasat[61].

— Maică Dumitra, te rog să te ridici în picioare! Altfel mă supăr și plec! i-am spus cu severitate, văzând că pornește în genunchi spre mine cu ochii la mâna pe care abia mi-o salvasem...

Amenințarea și-a făcut efectul. Nu știu dacă cea cu supărarea, ori cea cu plecarea, dar știu că s-a ridicat totuși în picioare.

— Ai prins hoții! Să-ți deie Sfântu Anton sănătate! mi-

---

[61] A încurca, a provoca încurcătură; a pune în încurcătură pe cineva.

a urat, privindu-mă de parcă aș fi fost chiar eu sfântul pe care-l invocase.

— Recunoașteți acest obiect? am întrebat-o, foarte oficial, de teamă să nu-și facă iar numărul cu căzutul în genunchi.

— Dară cum să nu-l cunosc dac-ai al meu?! Și la timp mi-l adusăi, că peste trei zile trebe să-l dau la una ce se face mireasă, mi-a comunicat, uitându-se spre mâna din care atârna colierul de parcă ar fi fost vrăjită.

— Regret, maică Dumitra, dar încă nu pot să ți-l restitui. Îmi trebuie pentru a-i dovedi pe hoți, am zis.

— Ficior, dacă matale l-ai găsit, matale știi ce faci. Să rămână cum spui. Amu știu că ai să mi-l dai-napoi. Ca io din banii ce-i eau chirie trăiesc, că-s femeie bolnavă, a zis, cu bucuria unui copil convins că va primi jucăria mult râvnită.

— Maică Dumitra, dacă colierul pe care l-ai văzut este al dumitale, te rog să scrii o declarație.

— Ficior, eu nu știu carte...

— Lasă că scriu eu ce trebuie și dumneata numai semnezi.

— Eu nu semnez, pui cruce.

— Foarte bine. Chiar așa să faci, maică Dumitra.

După ce-am scris declarația și i-am citit-o, a făcut o cruce și a pus degetul pe ea.

— Sper că odată cu colierul să-ți aduc și celelalte

obiecte care ți-au fost furate, am zis, pe când mă conducea spre prispă.

— Să-ți dea Dumnezeu sănătate, ficior! mi-a mulțumit, uitându-se cu fixitate spre mâna mea, dar, pentru a nu-i acorda nicio șansă, m-am grăbit să cobor în curte.

— Uitai! Stai să-ți dau ceapa ce-ți promisei! își aminti ea.

— Nu mănânc ceapă, maică.

— Ba mânci, că-i sănătoasă...

— Pe curând, maică Dumitra! i-am strigat, lansându-mă spre mașină.

*

În afară de Panduru și Dorobanțu, în birou apăruse între timp și Crișan. De cum am intrat, ultimii doi m-au prins sub focul încrucișat al privirilor interogative. Le-am dat declarația luată mamei Dumitra și m-am dus către musafirul nostru, care aștepta cu filosofica resemnare a țăranului.

— Vă cer iertare pentru întârziere, am spus.

— Nu-i nimic dacă ați făcut o treabă bună, mi-a surâs cu căldură.

— Am făcut... și asta numai datorită ajutorului ce ni l-ați dat, l-am flatat cu sinceritate.

— Mă bucur că v-am putut ajuta.

— Vă rog să-mi faceți o descriere a bărbatului care v-

a oferit spre cumpărare colierul, l-am rugat.

— Ăsta-i Bonea! a constatat Dorobanțu, când Panduru a epuizat redarea semnalmentelor.

— Unde ați stabilit să vă întâlniți pentru a-i da răspunsul? m-am adresat lui Panduru.

— În complexul alimentar din cartierul Aeroport.

— La ce oră?

— La cinci după-amiază.

— Am să vă rog să fiți punctual. La ora cinci să vă aflați la locul de întâlnire și să-i restituiți colierul, spunându-i că nu-l cumpărați deoarece nu i-a plăcut soției dumneavoastră. Da?

— Dacă așa spuneți dumneavoastră, așa voi face, a răspuns, uitându-se la mine tot atât de contrariat ca și colaboratorii mei.

— Acum vă rog să fiți atent. După ce i-ați dat colierul și el l-a băgat în buzunar, dumneavoastră...

Capitolul XIII

Asigurându-mă că Panduru a înțeles perfect ce aștept eu de la el, ne-am despărțit. El s-a dus la treburile lui și eu la ale mele, înfigându-mă drept la procuratura locală. O oră și jumătate mai târziu, când elocvența mea l-a convins pe procurorul-șef să-mi dea ce-i cerusem, i-am făcut o vizită responsabilului complexului alimentar

unde urmau să se întâlnească Panduru și Bonea.

*

Complexul alimentar era instalat într-un bloc nou. În dreapta era raionul de mezeluri-brânzeturi, în față, raionul de dulciuri și cafea, în stânga, liniile de autoservire, închise de trei case pentru plătirea bunurilor cumpărate. În spațiul cuprins între cele trei raioane se afla o antecameră de vreo cincizeci de metri pătrați, undo mai multe persoane staționau sau discutau între ele.

Eu, ținând în mână o sacoșă din plastic, din care ieșea pe jumătate o legătură de praz, în chip de bun gospodar, așteptam la coadă, împreună cu opt-zece persoane, la raionul de dulciuri. Când mai aveam două persoane până la vânzătoare, am început să cedez rândul celor din spate, explicându-le că o aștept pe nevastă-mea, care s-a dus până acasă după bani.

La ora cinci fără câteva minute, domnul Bonea și-a făcut apariția în antecamera magazinului. Și-a privit cu un gest elegant ceasul de la mână, apoi, ducând mâinile la spate, a început să privească ca un rentier fără griji, afară, prin vitrina lângă care se plasase.

Câteva clipe mai târziu și-a făcut apariția și Panduru. S-a dus direct către Bonea și, când ultimul s-a întors cu fața spre el, au început să discute.

La un moment dat, câteva persoane s-au așezat între

ei și mine și nu le-am mai văzut docil umerii. Apoi Pandurii și-a ridicat căciula și a început să se scarpine cu foarte multă convingere după o ureche.

Venise rândul să-mi fac și eu numărul. M-am aplecat peste tejghea și, fără să clipesc, m-am adresat vânzătoarei care vindea cafea:

— Aveți brânză de burduf?

vânzătoarea, în loc să-mi spună că am greșit raionul, a ridicat capul înspre raionul cu liniile de autoservire și a strigat fără adresă:

— Șefu, duminică lucrăm?

— Hoții!... Hoții!... Să vină miliția! Mi s-a furat banii! s-a declanșat aproape instantaneu funcționara de la casa centrală.

În astfel de situații, prima măsură care se ia are în vedere închiderea ușilor pentru a nu-i permite hoțului să-și ia tălpășița.

— Închideți ușa! m-am grăbit să mă conformez preceptei[62], ieșind de la coada în care mă camuflasem.

N-a fost necesar să mai facem apel la blocarea ușii că – mai mare minune! – în magazin au irupt patru ofițeri de miliție în uniforme, în frunte cu colonelul Chendreanu pe post de civil.

— Rămâneți pe loc! Vă rog să nu vă mișcați! a cerut el

---

[62] Recomandare, sfat, povață.

cu o voce de stentor.

Invitația era gratuită, deoarece cetățenii din magazin erau oricum înlemniți de frică. Dar meseria-i meserie și se face cum scrie la carte.

— Vă rog să înțelegeți situația și să ne permiteți să constatăm dacă banii dispăruți nu se află la cineva dintre dumneavoastră... s-a scuzat Chendreanu, apoi, dând ca din întâmplare cu ochii de mine și sacoșa mea cu praz, m-a luat repede la refec[63]: Decât să vă plimbați ca vodă în lobodă, mai bine ne-ați da o mână de ajutor!

Și cum tot din întâmplare ajunsesem chiar lângă Panduru și Bonea, am rezemat sacoșa cu praz de geamul unei vitrine și, urmând exemplul colegilor mei în uniformă, m-am adresat primului, ca și cum nu l-aș fi recunoscut pe al doilea:

— Cu scuzele de rigoare, vă rog să-mi permiteți să vă fac o percheziție corporală.

Firesc, el nu s-a opus cererii, iar eu n-am rămas mirat când am constatat că banii furați nu se află la Panduru.

— Și pe dumneavoastră vă rog să-mi per... am început întorcându-mă spre adevăratul meu obiectiv. Oh! Domnul Bonea! m-am arătat eu surprins. Ca să vezi ce coincidență!

— Bună ziua, domnule căpitan, mi-a răspuns el

---

[63] A mustra (pe cineva) cu asprime.

surprins, dar, spre deosebire de mine, el era sincer.

— Vă rog să-mi dați voie să vă controlez și pe dumneavoastră, ca să nu se ia din nou șeful meu de mine, am zis, strâmbând dezgustat din nas la adresa formalei și inutilei acțiuni ce trebuia s-o întreprind.

— Dar bineînțeles. Vă rog să vă faceți datoria, m-a invitat el plin de înțelegere.

M-am aplecat pe vine și am început să-mi plimb mâinile pe pantalonii lui de la manșetă în sus. Am trecut de genunchi, de șolduri, de buzunarul hainei și m-am oprit la umeri, de unde am coborât din nou, ca din întâmplare, spre buzunarul de la spate, am simțit obiectul pe care-l căutam.

— Ce aveți aici? am întrebat, arătându-mă intrigat.

Cu un gest de nepăsare a vârât mâna în buzunarul respectiv și a tras afară colierul și mi l-a arătat.

— Din aur?! am exclamat foarte surprins. De unde-l aveți? m-am interesat, adoptând brusc un ton rece, oficial.

— L-am cumpărat...

— Regret. Întrucât dumneavoastră sunteți cunoscut ca având antecedente penale, explicațiile va trebui să le dați la sediul Miliției! l-am întrerupt. Vă rog să poftiți cu mine, am adăugat, băgând colierul în buzunarul hainei și conducându-l de braț înspre ieșire, fără să-i mai acord vreo atenție lui Panduru, care se uita după noi voit

dezolat.

Trecând pe lângă colonelul Chendreanu, m-a privit și mi-a făcut cu ochiul. Nu trebuia să fiu prea deștept pentru a ști că, de îndată ce mă voi afla de cealaltă parte a ușii magazinului, va sista acțiunea pe care o declanșase cu atâta zel. Nici nu s-ar fi putut altfel. Pe de-o parte, jocul nu mai avea rost, iar pe de altă parte, pe oamenii lui îi aștepta o misiune urgentă.

În următoarele cincisprezece minute, înarmați cu mandatele ce-mi fuseseră eliberate de procuratură, trebuiau să acționeze simultan pentru arestarea tuturor membrilor bandei și efectuarea percheziționărilor domiciliare aferente.

*

Abia în mașina care ne ducea spre miliție, mi-am dat seama că am suferit o pierdere grea. Uitasem sacoșa cu praz în magazin, lângă fereastra de care o sprijinisem. M-am consolat cu ideea că de fapt prazul nici nu-mi aparținuse mie, ci aprozarului de unde l-am împrumutat în chip de decor.

În biroul nostru se afla numai Dorobanțu, Crișan avea sarcina să circule între casele în care se efectuau percheziții.

— Domnule Bonea, vă rog să luați loc și să-mi spuneți de unde aveți colierul, l-am întrebat, pe când îi făceam semn lui Dorobanțu să deschidă magnetofonul și să

stenografieze discuția.

— L-am cumpărat de la Arad, a zis, așezându-se pe scaun.

— De unde anume?

— Din talcioc.

— De la cine?

— Nu știu, nu-l cunosc. Dar, dacă vreți, pot să vi-l descriu.

— Vă rog, am spus pentru a-i face plăcere.

— Era un bărbat de statură potrivită și gras. Avea părut blond, fața roșie și ochii albaștri. Vorbea stricat românește. Cred că era ungur sau sârb, a turuit el în viteză.

Domnul Bonea se credea șmecher. Grăbindu-se să-mi plaseze niște semnalmente aiurea, a unei persoane aiurea, credea că mă poate aiuri.

— Când ați fost la Arad?

— În urmă cu câteva zile.

— Când anume?

— Acum trei zile. Am plecat din Petroșani cu trenul de ora patru după-amiaza și m-am înapoiat în jurul orei douăsprezece noaptea.

Dintr-o lovitură vroia să omoare două muște. Pe de-o parte încerca să justifice proveniența colierului, iar pe de altă parte își fabrica, pentru orice eventualitate, un alibi pentru momentul uciderii bătrânei Ioana Stan.

— Cu cine ați fost la Arad?

— Singur.

— Pe cine ați întâlnit acolo sau în tren?

— Pe nimeni, a zis, după ce în prealabil a privit meditativ plafonul, ca și cum ar fi încercat să-și amintească.

— Cu ce scop v-ați dus la Arad?

— Știți, munca în subteran nu-i prea ușoară și simțeam nevoia să mă recreez un pic.

— Și v-ați recreat cumpărând acest colier?

— N-am plecat de acasă cu intenția să cumpăr ceva, însă văzându-l și părându-mi-se ieftin, m-am decis să-i fac o surpriză soției mele.

— Cât v-a costat?

— Patru sute, a zis, probabil pentru a nu-i cere să justifice de unde a avut bani mai mulți.

— Nu se poate! m-am arătat eu surprins. În afara lucrăturii deosebit de originale, cântărește pe puțin două sute de grame... Cred că valorează peste treizeci mii de lei.

— Și eu m-am gândit că valorează mai mult, dar nu chiar atât cât spuneți dumneavoastră.

— Deci v-ați dat seama că suma pe care ați plătit-o e departe de valoarea obiectului dobândit.

— Altfel nu l-aș fi cumpărat. Nu era treaba mea să verific dacă proveniența obiectului nu-i dubioasă. După

cum știți, nu sunt polițist, m-a luat el peste picior, zâmbindu-mi feciorelnic.

Făcându-mă că nu-i sesizez ironia, am continuat:

— Spuneați că v-ați dus la Arad pentru a vă recrea. Cum v-ați atins acest deziderat?

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți.

— Cum v-ați distrat la Arad?

— Plecasem de aici cu intenția s-o fac lată acolo, dar, cumpărând colierul, am rămas fără bani. În această situație, m-am rezumat numai la o plimbare prin oraș.

— Ținând seama de orele când ați plecat și când v-ați înapoiat în Petroșani, precum și de timpul petrecut în tren, rezultă că între orele șase și zece seara v-ați aflat în Arad. Ce-ați făcut în acest interval de timp? am insistat, deoarece numai dacă demonstram că n-a fost la Arad se putea susține ulterior că este implicat în uciderea Ioanei Stan.

— M-am plimbat, v-am mai spus doar, a zis, făcând un gest de exasperare.

— Unde? Aradul nu-i nici Londra și nici Tokio. În jumătate de oră n-aveți ce să mai vedeți.

— Bine. Am să vă spun adevărul, m-a anunțat cu un aer de resemnare. Am fost la o femeie. Acesta fiind scopul adevărat pentru care am plecat la Arad.

— Cine este doamna la care ați fost?

— O veche pasiune. Am vorbit cu ea la telefon cu

două zile mai înainte și mi-a spus când pleacă bărbatul ei în delegație la București.

— Numele și adresa doamnei, vă rog.

— Regret. Așa cum v-am spus, este căsătorită și nu-mi pot permite să-i creez necazuri, mi-a replicat cu hotărâre.

Răspunsul lui nu m-a surprins. Habar n-avea el de câte ori mi s-a servit, în situații similare, pastila cu discreția care-i caracterizează pe gentlemeni când este amenințată reputația unei doamne. Cum știam că atât vizita lui la Arad, cât și femeia de care-mi vorbise sunt în exclusivitate produsul imaginației lui, n-am mai insistat.

— Îmi permiteți să plec? m-a întrebat, după ce s-a uitat la ceasul pe care-l avea la mână.

— Nu, am răspuns sec.

— Pentru ce? s-a interesat, arborând un aer de totală surprindere.

— Pentru colier, domnule Bonea. Provine dintr-o infracțiune.

— După cum v-am mai spus, nu-i cunosc originea. Dar dacă dumneavoastră știți că este un obiect de furat, așa cum se obișnuiește, îl las aici odată cu o declarație asupra modului în care l-am cumpărat, a propus, dovedind că, la fel ca majoritatea infractorilor recidiviști, nu-i străin de prevederile Codului de

procedură penală.

— Eu doresc o declarație, dar nu asupra modului în care l-ați cumpărat, ci asupra modului în care ați intrat în posesia lui!

— Păi chiar asta vă propuneam, a făcut-o el pe prostul.

— Domnule Bonea, vreau să știu de unde aveți acest colier, i l-am arătat pe colțul biroului, unde-l așezasem.

— Doar nu vreți să insinuați că eu... a zis, sufocându-se de indignare.

— Domnule Bonea, i-am retezat-o cu asprime, până o să vă amintiți modul real în care ați dobândit acest colier, veți rămâne la noi sub arest preventiv!

— Vă atrag atenția că sunt miner și samavolnicia dumneavoastră nu va rămâne fără urmări! Voi sesiza comitetul județean de partid!

— Dacă ați fi fost în exclusivitate miner, n-ați fi avut ce căuta acum aici! l-am repezit. Vă rog să puneți pe biroul meu tot ce aveți în buzunare!

Pe biroul meu s-au adunat aproape două sute de lei în diferite bancnote și monede divizionare, un pachet de țigări Kent și o brichetă, un ceas de mână și un buletin de identitate. Pe când viram banii și obiectele într-un plic, și-au făcut apariția doi subofițeri de la arest, chemați între timp de Dorobanțu.

— În definitiv, ce doriți de la mine? a întrebat Bonea,

recăpătându-și parcă calmul la vederea subofițerilor.

— Să-mi povestiți de-a fir a păr modul în care v-ați procurat colierul, am zis, de data asta zâmbindu-i eu feciorelnic.

— Înțeleg, înțeleg... Aveți pe cap o treabă urâtă și, aflând întâmplător că am fost cândva infractor, v-ați gândit că sunt tocmai bun pentru a deveni un țap ispășitor. Vă înșelați însă dacă vă imaginați că ați găsit pe cine vă trebuie... a zis, măturându-mă cu o privire sfidătoare și pornind spre ușă între subofițeri, cu superioritatea unui general de corp de armată.

— Iată ce ne-a venit în lipsa dumneavoastră, a zis Dorobanțu amuzat, după ce am rămas singuri.

Am luat hârtia pe care mi-a întins-o și am citit-o. Era raportul unui sectorist referitor la o circulară pe care o dădusem mai de mult în perimetrul municipiului Petroșani. Mă informă că în casa numitului Carol Viziru se adună adesea mai multe persoane, mereu aceleași și parte dintre ele cunoscute cu antecedente penale. Urma adresa locuinței respective.

— Deci, chiar dacă nu le-am fi dat de urmă pe alte piste, acum tot intrau în colimatorul nostru, am constatat restituindu-i hârtia. Aproape întotdeauna se întâmplă așa în cercetarea unui caz. Mai întâi îți vine să înnebunești căutând un fir, apoi, când pistele te potopesc, te miri că n-ai fost în stare să vezi încă de la

început cât de simplă este rezolvarea afacerii...

M-am întrerupt când s-a deschis ușa și a intrat Crișan.

— Ei? l-am luat în primire, examinându-l cu o curiozitate nedisimulată.

— Nicio problemă. S-a lucrat după planul stabilit. Toți sunt arestați și băgați în camere separate.

— Din percheziții ce-a rezultat?

— La Cotârlă am găsit trei perne decorative, cu un papagal brodat pe o mătase roz. Știți de unde provin?

— Da. De la tipul care-și ascunsese de teamă hoților butelia în servanta sufrageriei, mi-am amintit zâmbind.

— Exact. La Bâtăilă s-au găsit două monede de argint cu efigia regelui Carol I...

— Astea au fost luate de la mama Dumitra.

— De la Viziru Carol am ridicat două aparate de radio cu tranzistori, un Electronica și un Albatros, ambele figurând pe lista obiectelor sustrase prin efracție în ultimele luni.

— Altceva?

— Atât, mi-a răspuns cu un gest de regret.

— Nu face nimic. Pentru început avem tot ce ne trebuie. Acum ați înțeles de ce am făcut tot circul pentru prinderea lui Bonea cu colierul asupra lui?

— Ați avut dreptate, a recunoscut Crișan. Găsirea obiectului încriminat ne-a permis să obținem mandatele de reținere și o percheziționare a tuturor membrilor

bandei.

— Ba mai mult. Având un motiv pentru arestare, și respectiv izolarea lor, nu ne mai zorește nimeni. Îi vom cerceta pe îndelete, până la completa noastră edificare asupra isprăvilor pe care le-au comis.

Întrucât ambii s-au grăbit să mă aprobe fără rezerve, iar ceasul meu indica exact ora zece fără câteva minute, m-am grăbit și eu să-i anunț că a sunat stingerea.

Capitolul XIV

— Cu cine începem astăzi? m-a luat în primire Crișan, de cum mi-am introdus gingașa făptură în birou.

— Mai întâi îi luăm la mână pe cei la care s-au găsit corpuri delicte. Asta așa, ca să avem o bază de discuție, am glumit, sub influența unei dispoziții excelente, care refuzase în ultimele săptămâni să se mai întâlnească cu mine.

Crișan s-a grăbit să sune arestul.

Câteva minute mai târziu a intrat în cameră un subofițer, urmat de un tip de vreo treizeci de ani, neglijent și murdar, îmbrăcat cu un pantalon galben, din doc, flanelă verde, și în picioare sandale cu talpă de cauciuc.

În timp ce Crișan le povestea subofițerilor că prizonierul rămâne la interogatoriu și pot să se retragă,

subiectul discuției se uita cu o teamă slugarnică când la mine, când la colaboratorii mei, încercând să-l ghicească pe cel mai mare în grad.

I-am făcut semn să se apropie și să ia loc pe scaunul din fața biroului meu.

— Să trăiți, don șef, a zis, mai înainte de a se așeza, înclinându-se de la mijloc ca la un exercițiu de gimnastică suedeză.

Era un brunet veritabil. Maxilarele erau foarte bine reprezentate, figura lunguiață, cu fruntea îngustă și țuguiată, părul negru, încărunțit la tâmple, și buze groase. Geometria capului aducea cu o pară, cu baza mare jos.

Când s-a așezat pe scaun, am simțit un puternic damf de transpirație.

— Numele de familie, numele tatălui, numele de botez! a cerut Crișan, trecând pe post de stenodactilograf, pe când Dorobanțu, în chip de înregistrator de sunet la Electrecord [64] , pornea magnetofonul.

— Da' nu vă zisei eu când m-ați arestat? s-a mirat, întorcând capul spre Crișan.

---

[64] Electrecord este o companie românească de înregistrări audio inaugurată în 1932, fiind o firmă majoră din domeniul producției muzicale din România, fiind populară îndeosebi pentru numărul mare de LP-uri scoase pe piața muzicală românească.

— Nu-i nimic. Mai spune o dată! a intervenit Dorobanțu. Amuzat.

— Îmi zice Bâțăilă Vasile David.

— Adresa, a continuat Crișan inexorabil să ia ceea ce se numește datele de identificare.

— Ai mai avut de-a face cu miliția? l-am luat eu în primire, după ce colegul meu și-a epuizat repertoriul.

A făcut o mină jignită pentru a mă lăsa să cred că mă înșel dacă îmi închipui că el ar putea face parte din tagma clienților noștri, dar n-a spus nimic.

— Aștept să-mi răspunzi, i-am atras atenția.

— Io-s hom ci-stit și...

— Te rog să te gândești bine, pentru că noi avem și niște evidențe din care putem afla ceea ce ne interesează, l-am îndemnat, convins că în spatele ezitărilor lui se ascunde un vechi client de-al nostru.

Avertismentul meu i-a produs în ochi o undă de teamă și, mieros, a schimbat calimera.

— Am fhost condamnat la doi ani de-nchisoare, da' pă nhedrept pen-că m-au băgat la apă halți țigani, arde-i-ar focu de hoți!

— Pentru ce ai fost condamnat?

— Phentru că un helev care se plimba cu o fhată p-ntr-un pharc a fhost bhătut și jhefuit de hun țigan și dacă io tot mă aflai p-acolo, bhăiatu a zis ca io l-am atâcăt. Da' hălălalt țigan l-a prădat, zău...

Era în regulă. Fusese condamnat pentru o tâlhărie și „Năravul din fire, n-are lecuire!” Iar eu, chiar pentru acest gen de delict trebuia să-l anchetez.

— Și altceva? mi-am reluat interogatoriul.

— Ce haltceva? s-a făcut că nu pricepe.

— Ce alte condamnări ai mai avut?

— Am mai fost chondamnat pentru furt, odhată un han și jumătate și althădat phatru luni, da’ pă nevinovate pentru că io...

— Bine, bine... am înțeles, ai fost condamnat fără să fii vinovat...

— Ezact! a încuviințat.

— Ce-ai făcut cu mănușile pe care le-ai cumpărat de la Dorel Dragnea.

— Care mănhuși, bre? și-a răsfrânt el buzele precum cimpanzeii, în semn de mare mirare.

— Alea patru duzini, din cauciuc, l-am ajutat eu, serviabil, să-și amintească.

— Vai de chapu meu!... Da’ cum, eu umblu cu churu gol, că n-am biștari, și m-apucai să-mi iau atâhtea mănuși? Să moară mama, dacă știu despre ce vhorbiți, a zis, cu mâna pe inimă și ochii spre tavan, ca pentru a-l lua de martor pe Dumnezeu.

— De unde ai avut buteliile de aragaz pe care le-ai vândut locuitorilor din comuna Costești? l-am luat repede, văzând că încă nu-i dispus să vorbească despre

mănuși.

Surprins, a făcut ochii mari și a dat din cap pentru a nega că are vreo cunoștință despre tranzacția menționată, dar brusc s-a răzgândit.

— Le-am cumpărat de la unu și le-am vhândut la haltu, ca să mai câștig și eu câțiva bițari, a explicat el.

— Întrucât noi știm cui le-ai vândut, te rog să-mi spui de unde le-ai cumpărat?

— Păi da' eu mai știu, bre? a ridicat din umeri cu nevinovăție.

— Bâțăilă, încearcă să fii mai serios. Buteliile provin din furturi! Dacă nu vrei să-ți îngreunezi și mai mult situația, răspunde cu sinceritate.

— Da' ce, matale vreți să spun ce nu știu? Io-s penzionar cistit și nu știu despre ce vorbiți. I-am zis și lu' dom' lucotinent că pă da moacă mă arestiază, că io nu humblu cu trebi necistite, a zis pe nerăsuflate, privind spre Crișan.

— Pe Bonea de unde-l cunoști?

— Cum ați zis matali?... Bhunea?... Don' șef, mâncați-aș gurița de horn bun! Zău că nu-l cunosc pe tovarășu de care mă-ntrebași, a susținut, încercând să disimuleze frica care începuse să i se accentueze.

— Chiar nu-l cunoști?

— Să mă hardă focu dacă-l cunosc, a spus mieros.

— Nici pe Viziru?

— Nici p-hăsta, săru-mâna, don' șef...

— Dacă ai început-o așa, am motive să cred că vei înfunda pușcăria mult și bine, am zis, făcând un gest de regret.

— Da' pen-ce, dom' șef?... Ce-am făcut?... Io-s pensionar cistit, a protestat el.

— Pentru că minți de îngheață apele la ecuator!

— Să mă trăsnească Dhumnezeu dac' mint! a protestat, închinându-se repede de mai multe ori.

— Pentru a nu-ți face iluzii, te informez că știm despre vizita pe care ți-a făcut-o alaltăieri Bonea acasă, precum și faptul că împreună cu el te-ai dus la Viziru. Acum pricepi cum stau lucrurile?

— Stai, bre, c-acu știu! Matale-mi vorbiți de Bonea, da io-l știu de Grigore... A manevrat el insidios.

— De unde-l cunoști?

— De un' să-l chunosc... Din Petroșani...

— Ce relații sunt între voi?

— Niciun fel... M-a informat, susținându-și afirmația printr-o săltare a umerilor spre urechi.

— Mă Bâtăilă, tu îți faci neamul de râs, am constatat.

— Da' pen-ce, dom' șef?

— Pentru că știam că cei ca tine sunt oameni isteți.

— Asta-i drept. Io-s cam prost, s-a grăbit să admită cu umilință.

— Nu ești, ci o faci pe prostul. Și asta n-o să te ajute să

scapi din buclucul în care ești vârât până peste cap.

— Ce bocluc, dom' șef? s-a arătat foarte mirat.

— Te-am mai întrebat, ce relații sunt între tine, Bonea și Viziru?

— De pretenie, dom' șef... Să mă trăsnească Dumnezeu dacă...

— Lasă-l în pace pe Dumnezeu! am strigat la el, făcând-o pe enervatul. Ce-ai făcut alaltăieri după-amiază la Viziru?

Umilința și dorința lui de a se face simpatizat s-au transformat brusc în spaimă.

— M-a invitat Bonea să bem un păhărel...

— Cine mai era la Viziru în casă? am întrebat, deși cunoșteam participanții la festin de la oamenii care-i supravegheaseră.

— Mai era câteva phersoane, da' nu-i știu pă nume.

— Despre ce-ați discutat?

— Despre vin, despre femei... cam așa ceva...

Întrucât domnul Bâtăilă Vasile David nu se arăta prea dornic să-și dezlege limba, am schimbat din nou placa:

— De unde ai cele două monede de argint găsite la tine cu ocazia percheziției?

— Le-am ghăsit, dom' șef. Le-am ghăsit în peață, a zis, suficient de prompt pentru a-mi putea da seama că întrebarea mea nu l-a luat prin surprindere.

— Unde anume le-ai găsit?

— Pă jos, pântre două mhese cu zharzavat.

— De mult timp?

— Să tot fie f'o doi ori trei anișori.

Cum Dumitra Grețu fusese jefuită în urmă cu o săptămână, era evident că pușlamaua se străduia să mă facă să cred că nu există nicio legătură între cele două monede și tâlhărie. Susținând că le găsise ulterior atacului întreprins împotriva victimei, s-ar fi putut, eventual, admite că le-a găsit după ce ele au fost abandonate de adevărații făptași. Așa însă, datorită excesului de zel, comisese o eroare iremediabilă. Monedele fiind în mod indubitabil corpul delict al tâlhăriei, declarația lui era implicit mincinoasă și, automat, amestecul lui în agresiunea făptuită contra Dumitrei Grețu devenea evident.

Dar încă nu venise momentul potrivit pentru a-l face să vorbească.

— Mai ai ceva de declarat? l-am întrebat în încheiere.

— Că-s hom cistit, a ținut să-mi reamintească.

— Eu am cu totul altă părere. Așa că ai să te duci frumușel la arest pentru a putea să mai cugeți la tot ce-am discutat până acum.

— Chum, nu-mi dhați drumu acas'...? s-a mirat el, cu tupeu.

De silă, nu i-am mai răspuns, iar Crișan s-a dus pe culoar pentru a-i chema pe subofițerii de la arest.

Puțin timp după scoaterea lui Bâțăilă. Subofițerii au revenit, introducând în birou un tip foarte înalt, probabil un metru și nouăzeci, aplecat spre înainte, suplu dar bine legat. Era îmbrăcat într-un pantalon gri și plin de pete, un pulover bleu pe gât și un sacou bej, cu reverele de asemenea pătate și îmbâcsite. În picioare avea pantofi albaștri, din pânză, cu talpă din cauciuc microporos.

Avea până în douăzeci și cinci de ani, figura prelungă, părul șaten și încărunțit la tâmple, sprâncene groase coborâte în formă de v spre baza nasului. Mă privea cu încruntare.

L-am invitat, printr-un gest al mâinii să ocupe scaunul pe care stătuse cu câteva minute mai înainte Bâțăilă.

De îndată ce s-a așezat, Crișan i-a cerut datele de identificare.

— Cotârlă Gheorghe Ștefan, vagonetar la mina Livezeni... a spus el, trăgând repede pe nas aer, așa cum fac boxerii în timpul unui meci.

— Domnule Cotârlă, îl cunoașteți pe Bonea? am întrebat, după ce Crișan și-a notat datele pe care le ceruse.

— Da, îl cunosc, a răspuns, după o scurtă ezitare.

— De unde?

— Am lucrat împreună la mina Aninoasa, în urmă cu vreo doi ani.

— În ce relații sunteți în prezent?

A făcut un gest de dispreț, ca și cum ar fi considerat întrebarea mea fără sens:

— Cum e și firesc, suntem în relații de prietenie.

— Ce înțelegeți prin prietenie?

— Vreți să știți dacă am comis împreună vreo infracțiune? a întrebat mușcându-și cu un aer plictisit colțul buzei inferioare.

Am dat aprobator din cap.

— Nu știu ce face Bonea, dar, în ceea ce mă privește, eu îmi văd de treaba mea.

— Oare? m-am arătat eu sceptic.

— Sigur! mi-a comunicat plin de el, trăgând iar de câteva ori aer pe nas.

— E greu de crezut... m-am arătat în continuare neîncrezător.

— Dacă există vreo acuzație asupra comportamentului meu, conform prevederilor legii, sunteți obligat să mi-o faceți cunoscută. Mai cu seamă că m-ați privat de libertate! a zis încrâncenat.

— Încă nu v-am pus sub acuzație. Însă până atunci, vă rog să-mi spuneți de unde aveți cele trei perne decorative, găsite la dumneavoastră acasă după ce ați fost adus aici.

— Întrucât, așa cum ați spus, obiectele la care vă referiți au fost găsite după arestarea mea, cred că

dumneavoastră sunteți cu mult mai indicat să le explicați proveniența, a spus cu tupeu, ridicându-și ochii spre tavan și trăgând de câteva ori aer pe nas.

Crișan, cu fața roșie ca un rac, s-a smucit cu zgomot dindărătul biroului de la care consemna interogatoriul:

— Domnule, la percheziție a asistat soția dumitale...

— Eh... O târfă, care e gata să facă orice ca să rămână singură în casă pentru a-și putea face de cap cu hăndrălăii, a aruncat el cu dispreț.

— Au asistat ca martori și doi vecini de-ai dumitale! a continuat enervat Crișan, fluturând cu brațul ridicat procesul-verbal de percheziție.

A tras din nou aer pe nas, a făcut o pauză și apoi a spus flegmatic:

— Nu știu despre ce martori vorbiți, dar știu că eu n-am fost de față... Așa că nu mă interesează ce-ați găsit dumneavoastră la mine acasă!

Crișan, dezarmat de tupeul infractorului, s-a lăsat să cadă pe scaunul de pe care sărise mai înainte atât de indignat.

Eu, care am întâlnit indivizi și mai insolenți, nu mi-am deteriorat buna dispoziție decât pentru câteva clipe, apoi mi-am recăpătat calmul.

— Domnule Cotârlă, acum, după plăcuta și interesanta discuție pe care am avut-o împreună, vă permit să vă retrageți, la arest, l-am luat la vale.

— Protestez împotriva arestării mele ilegale! a spus, bineînțeles, trăgând și de câteva ori pe nas.

— E dreptul, dumneavoastră să protestați, așa cum și eu am dreptul să vă țin sub arest, m-am declarat de acord cu el.

— Sunt miner și veți da socoteala pentru abuzul pe care-l comiteți! m-a avertizat, mai trăgând de câteva ori pe nas, de astă dată foarte înfuriat.

— Dreptul petiționarului e garantat de Constituție. Și puteți beneficia de el, m-am arătat plin de înțelegere, ridicându-mă în picioare și întinzându-i câteva foi de hârtie de scris.

Când a fost scos din birou, m-a lăsat cu mâna întinsă, probabil unde renunțase să mă mai reclame.

— Ce facem cu ăsta? m-a consultat Crișan, cu obrajii încă roșii de afrontul pe care îl primise.

— Ce facem și cu ceilalți. Va sta frumușel la arest până îi va veni mintea la cap și se va decide să-și povestească amintirile din ultimele luni.

— Și dacă nu se va decide? s-a interesat Dorobanțu cu o curiozitate de femeie foarte curioasă.

— Dacă între timp strângem probele de punere sub acuzare, din partea mea, e liber să personifice nehotărârea sau, și mai bine, discreția.

— La ce vă gândiți? a insistat el.

— Ca să fiu sincer, și deși nu-ești femeie, chiar la

dumneata. Dar mai întâi să terminăm audierile. Cine e următorul înscris la audiență? m-am uitat la Crișan.

— Viziru, tipul unde se întâlneau. La el s-au găsit două aparate de radio cu tranzistori, ambele figurând pe lista obiectelor sustrase în ultimul timp...

Crișan vorbea de lup și lupul a intrat în birou. Nu purta însă blană, ci un pantalon din stofă maron, pătat și necălcat, probabil de când îl cumpărase de la solduri, un pulover bleumarin rulat pe gât, și un sacou gri, cu revere înguste și ponosit.

— I-am făcut semn să se apropie și să ia loc pe scaun. Apoi, în timp ce Crișan îi punea întrebările preliminare, l-am examinat cu privirea. Deși părea stăpân pe el, am remarcat cum palmele pe care le ținea pe genunchi îi tremurau ușor.

— Domnule Viziru, l-am luat eu în primire, când Crișan mi-a făcut semn că numărul lui s-a terminat, după arestarea dumneavoastră...

— Pentru ce am fost arestat? m-a întrerupt calm.

— Nu sunteți arestat, ci reținut...

— Pentru ce? mi-a tăiat din nou avântul.

— Pentru că la dumneavoastră acasă s-au găsit două aparate de radio care provin din infracțiuni...

— La mine acasă? s-a mirat.

— Da, după reținerea dumneavoastră, s-a întreprins o percheziție domiciliară.

— Dacă înțeleg eu bine, la mijloc este cel puțin o neconcordanță. Cum percheziția ați făcut-o după ridicarea mea, și abia atunci ați descoperit obiectele la care v-ați referit, dați-mi voie să vă întreb sub ce învinuire am fost arestat.

— Deocamdată nu vorbim de o arestare, ci, așa cum v-am mai spus, numai de o reținere în interesul cercetărilor... am repetat.

— Ce cercetări? a întrebat din nou, evident nu din curiozitate, ci pentru a-și putea organiza cât mai bine apărarea.

— Cele care se referă la stabilirea provenienței celor două aparate de radio de care v-am vorbit. Și de a căror existență eram informați, când v-am reținut, am zis, fără să roșesc.

— Mă rog... A cedai el, văzând că nu poate scoate de la mine motivul pentru care fusese adus la miliție.

— De unde aveți cele două aparate de radio?

— Le-am cumpărat.

— Pe amândouă?

— Sigur. Sunt mort după muzică, m-a luat la vale, afișând un aer marțial.

Le aveți de mult?

— Eu știu... poate doi ani, poate trei ani... a zis, meditând cu ochii pe zidul din spatele meu.

— De unde le-ați cumpărat?

— Credeți că-mi mai amintesc după atâta timp?

— Pentru a respecta adevărul, trebuie să vă spun că obiectele de referință au intrat în posesia dumneavoastră de cel mult două luni.

Părând că nu m-a ascultat, a monologat ca pentru sine:

— Tot ce mai știu este că le-am luat de ocazie... La un interval de vreo două săptămâni... Unul din piața orașului... celălalt din fața magazinului Consignația.

— Cine vi le-a vândut?

— Nu-mi amintesc. Dar în orice caz erau niște necunoscuți, a completat cu promptitudine care nu m-a surprins.

— Vedeți, l-am luat eu drept martor, de aceea v-am reținut! Știam că numai după ce veți avea condițiunile necesare de meditare veți putea să ne dați niște explicații convenabile cercetării pe care, vă spuneam, o întreprind.

Fără să zică nimic, m-a măturat cu o privire saturată cu dispreț.

— Pentru a nu vă mai răpi timpul dumneavoastră, atât de valoros, vă rog să vă înapoiați în camera dumneavoastră de meditație, am zis, ridicându-mă de pe scaun pentru a mă duce să deschid ușa.

A ieșit din birou ca un lord. Cu nasul în vânt și fără să privească pe de lături, s-a dus direct spre subofițerii

care, așteptându-l să iasă de la cercetare, jucau cu sârguință și aplicație țintar pe o bancă.

— De ce nu m-ați lăsat pe mine să-l scot afară? I-aș fi șoptit subofițerului pe cine să mai aducă, mi-a imputat Crișan.

— Am amorțit stând de atâtea ore țintuit pe scaun. Un pic de gimnastică în producție face bine... am zis, începând să rotesc brațele în jurul umerilor și, spre rușinea mea, am căscat, fără a fi avut la îndemână o a treia mână pe care s-o pot duce la gură. Nu trebuie să te vadă șușotindu-te cu subofițerii, deoarece s-ar putea să ne intuiască jocul. Deocamdată, fiecare dintre membrii bandei trebuie să creadă că numai el a fost priponit, i-am răspuns lui Crișan.

Am înțeles. Pe cine chem acum? a zis, întinzând nuna spre telefon.

— Mai așteaptă puțin. Dorobanțule, infractorii nu sunt dispuși să vorbească. Și a venit momentul să-i convingem s-o facă.

— Cum?

— Pui toate urmele pe care le-ai adunat în situația de a putea fi comparate. Pentru urmele de sânge și fragmentele de impresiuni digitale lăsate în bucătăria Verei Bădeliță va fi ușor. Grupa sanguină este consemnată pe buletinele lor de identitate. Amprentele palmare ale celor patru bănuiți pe care i-am audiat până

acum, fiind recidiviști, le vei găsi la Cazierul judiciar.

— Ceilalți doi n-au cazier, a ținut să-mi reamintească.

— Dacă desenele papilare ale recidiviștilor nu sunt comparabile, cu cele de referință, pe ceilalți doi îi amprentăm fără menajamente pur și simplu.

În timp ce Crișan mă urmărea cu atenție, colegul lui m-a aprobat și eu am continuat:

— Acum apare o problemă mai gingașă. Va trebui să comparăm amprentele pe care le lasă încălțămintea lor cu urmele plantare pe care le-ai cules pe parcursul cercetării. Cum facem asta, fără ca ei să poată realiza intenția noastră?

— Poate că am putea așterne pe covor coli de hârtie albă... și afară, pe culoar, să stropim cu apă. Când îi chemați la audiere, vor lăsa pe hârtie urmele de care avem nevoie, a propus el.

Am clătinat capul:

— Nu sunt idioți. Ne vor adulmeca repede intențiile. Să ne gândim la altceva, mai puțin ostentativ.

— Dar e simplu! a sărit Crișan. În curtea rezervată pentru scoaterea la plimbare a prizonierilor este așternut nisip.

— E perfect, a admis Dorobanțu. Înainte de a-i scoate la aer pe bănuiți, vom uda nisipul ca să capete consistență.

Ideea fiind bună, am aprobat-o și am continuat:

— De asemenea, va trebui să aflăm cui aparțin firele de păr găsite în pumnul femeii ucise.

— Nu sunt probleme, m-a asigurat Dorobanțu. Le vom trimite în celule un frizer să-i bărbierească și, eventual, să-i tundă. Va avea suficiente condiții pentru a colecta probe din părul lor.

— Sunt de acord. Ocupă-te imediat de treburile astea. Iar dumneata, Crișan, telefonează să ne trimită pe altcineva.

Curând după plecarea lui Dorobanțu, subofițerii arestului au introdus în birou un pușți. Slab, înalt de aproximativ un metru șaptezeci și cinci și îmbrăcat îngrijit cu un costum bej, cămașă maron și cravată în dungi late verzi și bej. Capul țuguiat, părul șaten și trăsături de copil. Nu părea să aibă mai mult de paisprezece ani.

Se oprise în mijlocul încăperii, și se uita speriat când la Crișan, când la mine, schimbându-și greutatea de pe un picior pe celălalt.

— Stai jos, aici, l-am îndemnat.

S-a așezat cu timiditate pe marginea scaunului, cu bărbia tremurându-i ca o gelatină, ca și cum ar fi fost gata-gata să izbucnească în lacrimi.

— Cum te cheamă? am devansat întrebările lui Crișan. De teamă că se pune pe plâns.

— Manasa Nicolae, a spus cu o voce subțire și

nesigură.

— Câți ani ai?

— Optsprezece.

— Știi de ce te afli aici? i-am sondat opinia.

Dar de ce m-am temut, n-am scăpat. Cum a auzit întrebarea și-a lăsat capul între palme și s-a pus pe un plâns vârtos, în acompaniamentul unor sughițuri care-i scuturau umerii de parcă ar fi mers călare pe un cal nărăvaș.

— Cu ce te ocupi? l-am întrebat puțin mai târziu, când potolindu-se, și-a riscat capul dintre palme și m-a privit cu o pereche de ochi, în egală măsură, albaștri și congestionați de plâns.

— Sunt elev la școala de șoferi profesioniști.

— Ai mai avut de-a face cu miliția?

— Nu, niciodată... a scâncit el.

— Asta e foarte bine. Acum, dacă nu vrei să-ți înrăutățești situația, povestește-mi toate isprăvile pe care le-ai comis. Dar absolut toate, l-am invitat.

A mai smiorcăit de câteva ori și a început să povestească, mai întâi opintindu-se, și apoi, treptat-treptat, relativ cursiv:

— Într-o noapte, Gore m-a luat cu el să cumpere vin...

— Cine e Gore?

— Tatăl meu vitreg.

— De unde a cumpărat vinul?

Nu știu cu precizie de unde. Dar știu că am trecut prin Târgu-Jiu și după puțin timp am oprit pe șosea... Atunci eu mi-am dat seama că nu e vorba de cumpărat, ci de furat de vin...

— Cine mai era cu tine și cu ce ați mers?

— Au mai fost Marin... Precupețu Marin... Cotârlă... Gore și șoferul mașinii, nea Vasile Lambrache...

— Cine este acest Vasile Lambrache? am vrut să știu, deoarece nici nu-i mai auzisem numele, nici nu făcea parte din garnitura de la arest.

— E vecin de bloc cu noi. Are o mașină de teren I.M.S.

— Bine. Deci mașina a oprit la marginea șoselei. Apoi?

— Dându-mi seama că-i vorba de furt, le-am spus că eu rămân în mașină cu nea Vasile. Însă Gore mi-a cerut să vin și eu cu ei. N-am avut ce să fac și m-am dus. La aproximativ o sută de metri de șosea se afla o cramă mică și Gore i-a forțat ușa cu o bară de fier. După ce-am intrat înăuntru și am luat vin, ne-am întors la mașină...

— Cât vin ați luat?

— N-aș putea să vă spun, dar când ne-am înapoiat la Petroșani și am oprit în fața blocului nostru, partea mea și a lui Gore a fost o damigeana de cincizeci de litri și două bidoane din plastic a câte douăzeci de litri.

— De unde avea Gore informații asupra cramei pe care ați spart-o? am întrebat, cu speranța că voi afla, în

sfârșit, cine era indicatorul bandei.

— Nu știu, dar pot să vă spun că ei mai fuseseră acolo după vin.

— Șoferul mașinii n-a participat la spargere? s-a interesat Crișan.

— Nu, el a rămas în mașină și le-a spus că dacă se aude scandal pleacă și-i lasă să se descurce cum or ști.

— Te rog să-ți continui relatarea, l-am poftit.

— Într-o seară, a venit Gore și mi-a spus să mă îmbrac cu niște haine mai vechi. Nu mi-a spus cu ce scop. Pe la ora unsprezece și jumătate a venit și Marin și am plecat împreună pe șoseaua Petroșani, am trecut peste calea ferată și ne-am oprit lângă o casă izolată. Atunci mi-a spus că acolo locuiește o bătrână care are bani mulți și că vom intra peste ea. Eu i-am răspuns că mi-e frică și mă întorc acasă. Gore însă a insistat să rămân și am rămas. După vreo două ore, Gore a bătut la fereastră și, când s-a deschis ușa, Marin a sărit la femeie și eu l-am ajutat, pentru că voia să dea cu toporul în el. Apoi, în timp ce Gore cu Marin au căutat banii în casă, eu am ținut-o pe femeie, care de fapt era o babă... a spus amuzat, probabil uitându-și rolul.

Când mi-a descris modul în care pătrunseseră în casă, am realizat că se referă la Maria Iancu și, brusc, compasiunea ce o simțisem pentru el s-a transformat într-un dezgust acut. Victima declarase că loviturile

sălbatice care o desfiguraseră le primise de la cel care o ținea. Și cel care o ținuse se afla în fața mea. Ticălosul.

— După vreo oră, și-a continuat odioasa povestire, a venit Gore și mi-a spus că n-au găsit nimic. Înainte de a pleca de acolo, Marin a legat-o pe babă... Asta a fost totul, m-a anunțat.

Felul în care a spus: „Asta a fost totul" demonstra că maltratarea cu cruzime a unei bătrâne fără apărare este fără importanță, pentru el, bineînțeles! Eu aveam însă o cu totul altă optică. Dacă la început îmi fusese milă de tinerețea și nevinovăția lui și intenționasem să-i acord chiar circumstanțe favorabile, pentru a-l ajuta, acum mă hotărâsem să-i aplic litera legii cu toate prevederile ei.

— La ce altă „acțiune" ai mai participat? a intervenit Crișan, văzând probabil că nu mă decid să continui interogatoriul.

— N-am mai fost la alte furturi.

— Sigur?

— Mă jur că n-am participat la alte furturi.

— Eu un lucru nu reușesc să pricep. De ce, dacă la început ai refuzat să participi la atacarea „babei", până la urmă ai sfârșit prin a o lovi cu bestialitate în abdomen și peste față? am întrebat cu răceală.

Pentru o clipă, ochii lui albaștri și candizi m-au privit cu uimire, până a realizat că vorbise mai mult decât trebuia, apoi brusc și-a făcut numărul. Și-a lăsat capul

între palme și a început să plângă cu hohote.

Sensibil, nevoie mare, băiețelul ăsta.

Scârbit, i-am făcut semn lui Crișan să-l expedieze la arest.

— Nu-i prima dată când se dovedește că aparențele sunt înșelătoare, mi-a spus Crișan. Cu înțelegere, revenind de la ușă.

— Își va primi pedeapsa după merit, mișelul, i-am răspuns printre dinți.

— Pot cere trimiterea lui Marin Precupețu? s-a interesat, punând mâna pe telefon.

— Nu. În prealabil, avem altceva de făcut, am zis, săltându-mă din scaun și pornind spre ușă. Așteaptă-mă. Revin repede...

*

— Ești mare, domnule! a apreciat Chendreanu, când, ridicându-și ochii de pe hârtiile împrăștiate pe biroul lui, m-a văzut înfipt în tocul ușii.

— Sunt de aceeași părere, am admis cu faimoasa-mi modestie.

Fără să-mi remarce afirmația, a continuat admirativ:

— Să fiu al naibii dacă mi-ar fi putut trece vreodată prin cap să organizez un circ ca acela pe care l-ai montat ieri pentru prinderea lui Bonea în flagrant delict! Dacă te-ai decide să schimbi macazul și să te faci regizor, n-ai avea nicio problemă. Teatrul Național din București s-

ar bate ca un leu cu celelalte teatre din țară pentru a obține întâietatea și exclusivitatea măiestriei tale. Despre casele de filme ce să mai vorbesc?! Mai mult ca sigur că între ele se va încinge o bătălie față de care cea dată pe zidul Atlanticului ar putea fi considerată drept un joc de copii cuminți. Evident, tot pentru a-și asigura prețioasa-ți colaborare.

— Parcă numai ca regizor sunt mare? Dar scenarist? Ce cusur mi-ai putea găsi? m-am făcut că-i cânt în strună, ca să mă amuz.

— A, nu! Ca scenarist, nu ține. Ți-o spun prietenește. Cinematografia lucrează numai cu senatori de drept. Cei din afara clubului sunt excluși. Și bine fac! Altfel n-am putea avea filme atât de bune! m-a contrazis, cu o convingere indiscutabilă.

— Mă rog... Va trebui să mai cuget asupra alegerii pe care mi-o propui. Dar, până mă decid, încă nu pot renunța la pâinea pe care mi-o câștig, știi tu cum... Și pentru că această pâine nu ți-e străină, hai să vorbim despre vin...

— Ei, fir-ar al dracului! a exclamat el râzând, după ce mi-am terminat relatarea. Ce, ei sunt fraieri, ca mine, să cumpere vinul botezat și fabricat din comerțul socialist? Nu, domne! îl iau pe alese din crama podgoriilor! Bravo lor!...

— Dar de când ai reînceput să bei vin? i-am tăiat

avântul. Parcă știam că ai „un pic” de ulcer.

— Și asta înseamnă că n-am voie să-i admir pe cei care știu când, cum și de unde să ia un vin bun, ca de la mama lui? s-a decis el să-și abandoneze morga de seriozitate și să râdă cu poftă.

Când s-a liniștit, m-a asigurat că va lua imediat legătura cu Inspectoratul județean Dolj și va cere să i se trimită dosarul spargerilor de crame din jurisdicția lor.

— Încă ceva. Din depoziția unui martor rezultă că mai aveau un complice care este proprietarul unei mașini de teren I.M.S. Te rog să obții autorizația Procuraturii pentru ridicarea și percheziționarea casei lui.

— Numele, adresa și așa mai departe?

— Lambrache Vasile. Locuiește în același imobil cu Bonea. Restul o să-l afle oamenii tăi după ce se deplasează la fața locului.

— Când îl vrei?

— Dacă mi-l aduci în următoarele două ore, ești cel mai scump colonel de miliție din lume.

— Îl vei avea... mi-a promis el.

*

— Dorobanțu a dat pe aici? l-am întrebat pe Crișan, deschizând ușa biroului.

— Încă nu, mi-a răspuns el încruntat și cu o ușoară nervozitate.

— Hai să mâncăm ceva, am zis, simțind cum foamea

îmi provoacă și mie o iritare.

N-a trebuit să-mi repet invitația. Din doi pași a și fost lângă mine, zâmbitor.

Capitolul XV

În fața mea se afla Marin Precupețu. Era slab și lung ca o șipcă de gard, îmbrăcată cu o pereche de *jeans* decolorați de soare și uzură și, conform modei de pe Terra, cu o jacket din piele neagră nou-nouță. Ca și Manase, fiul vitreg al lui Bonea, avea o mutrișoară ștearsă, de adolescent.

— Câți ani ai? l-am întrebat.

— Optsprezece, a răspuns cu vocea tremurată.

— Cu ce te ocupi?

— Sunt șofer la Întreprinderea de transporturi.

— Ai mai avut de-a face cu miliția?

— Nu... De ce să am? Sunt cinstit și-mi văd de treaba mea... m-a asigurat, în timp ce ochii lui evitau cu încăpățânare să aibă rendez-vous cu ai mei.

— Dacă ți-ai fi văzut de treabă nu te aflai acum aici.

— Dar zău că eu...

— Nu vreau povești! l-am întrerupt cu severitate. Aștept să-mi relatezi despre spargerile la care ai participat alături de banda lui Bonea!

— Păi...

— Nu păi! Ci totul! De exemplu începe cu acțiunea spargerii cramei podgoreanului din județul Dolj, l-am luat la sigur.

Emotivitatea i s-a transformat în teamă. A început să clipească des și mâinile uscățive să-i tremure ușor.

— Ia-o de la momentul în care ai coborât din mașină cu Bonea, Cotârlă și Manase! l-am ghidonat pentru a vedea că sunt bine informat.

A început să vorbească. Mai întâi cu opinteli, apoi susținut.

Când a terminat, am tras concluzia că depoziția lui este asemănătoare cu cea făcută de Manase.

— Bine. Acum treci la celelalte infracțiuni, i-am cerut.

— Care altele? a încercat el să-mi evalueze erudiția.

— Știi bine! l-am repezit. Povestește, despre atacarea Mariei Iancu! am aruncat pe masă ultimul atu.

— Care Maria Iancu? s-a mirat el.

— Aceea pe care ai atacat-o împreună cu Bonea și Manase!

— Vă cer iertare, însă n-am știut cum o cheamă... Dar îmi amintesc de ea... a spus speriat. Într-o seară, Bonea mi-a spus că știe pe strada Lunca o bătrână cu bani mulți și mi-a propus să merg cu el și cu Manase. Cum aveam nevoie de bani, m-am declarat de acord. După ce-am sărit gardul. Bonea a bătut în geam. Când s-a deschis ușa, eu l-am ajutat pe Manase s-o ducă pe

femeie în casă. Apoi, în timp ce Manase o păzea, am început să caut prin casă banii...

— Te-a ajutat și Bonea?

— Nu. El rămăsese afară de pază. Dar după vreo oră, Bonea a intrat în casă și, văzând că n-am găsit nimic, a spus să abandonăm totul și să ieșim...

— La plecare, victima a fost legată. Îți amintești de către cine anume? l-am privit cu subînțeles.

A plecat ochii cu o timiditate de fecioară și a îngăimat:

— Bonea mi-a spus s-o leg și eu am legat-o...

— Continuă cu altă infracțiune, i-am cerut.

— Într-alta seară, Bonea mi-a propus să mergem la o femeie din Jieț, care are bani mulți și bijuterii. În autobuz ne-am întâlnit eu Bâțăilă și, la propunerea lui Bonea, s-a declarat de acord să vină și el cu noi. Dar pe când urcam scările care se duc spre Colonie, Bâțăilă a văzut doi milițieni cu care s-a salutat. Apoi ne-a spus că după lovitură el va fi primul bănuit, și a renunțat să mai meargă cu noi. Când am sărit gardul gospodăriei, Bonea s-a dus la fereastra casei și i-a strigat femeii că i-au scăpat porcii în drum. Atunci ea a deschis ușa și eu cu Bonea am băgat-o în casă. Iar în timp ce eu o păzeam, Bonea s-a ocupat de căutatul banilor și bijuteriilor prin casă. După un timp, când a venit și mi-a spus că n-a găsit nimic, am început să controlez și eu prin casă. Dar, în acest timp, femeia a reușit să sară pe fereastră și să

fugă. De teamă să nu vină cu miliția, am fugit și noi...

— Ce-ați luat din casă?

— Nimica, a zis el, tocmai când telefonul a început să sune.

— Foarte bine. Să aștepte, a spus Crișan, după ce ridicase receptorul derivației de pe biroul lui.

— Cum nimica? am reluat interogatoriul, în timp ce Crișan lăsa receptorul pe furcă.

— Așa cum vă spun. Bonea nu găsise nimica, iar eu n-am apucat să caut deoarece, constatând fuga femeii, a trebuit să plecăm repede.

— Bonea te-a păcălit. Pentru că, în realitate, i-a furat bijuterii și bani, l-am informat, nu pentru că aveam vreun dram de simpatie pentru el, ci ca mișcare tactică.

— Fir-ar al dracului de măgar! a explodat, după cum am și scontat. De aia s-a tot șușotit el cu Bâțăilă când ne-am dus la el să ne culcăm...

— Ați dormit la Bâțăilă?

— Da, pentru că locuia în apropiere și ne temeam că dacă ne ducem spre casele noastre riscăm să ne prindă patrulele.

Era în regulă. Acum știam cum au intrat monedele de argint în posesia lui Bâțăilă.

— Cu asta ne-am lămurit. Altceva? i-am cerut.

— Într-o seară, să tot fie vreo lună de zile de atunci, mi-a propus să mergem să jefuim o femeie care stătea la

marginea Livezenilor. După ce-am ajuns acolo și am pândit vreo două ore, a trebuit să renunțăm, deoarece ne simțise câinele femeii și aceasta a deschis un geam și a început să strige după ajutor.

— Descrie-mi cum arăta casa.

După ce mi-a satisfăcut cererea, am știut că se referă la Ioana Stan, care fusese ucisă cu câteva zile în urmă.

— Altceva? i-am cerut.

— Asta e tot ce știu. Vă jur că n-am ascuns nimic, m-a asigurat el plin de pocăință.

— Nici chiar faptul că ai maltratat-o cu sălbăticie pe femeia din Jieț? l-am privit cu silă, gândindu-mă la Dumitra Grețu.

A lăsat capul în jos, tot atât de rușinat ca și Manase când i-am pus o întrebare asemănătoare despre altă victimă.

— Ai să stai la arest până ți se va împrospăta memoria! i-am zis.

Crișan, tăcut, s-a ridicat de la locul lui și l-a expediat cu furie pe culoar.

— Mi s-a telefonat că a fost adus Lambrache, proprietarul I.M.S.-ului, m-a anunțat, îndreptându-se spre biroul lui. Să cer să ni-l trimită?

— Nu. Nu încă. Crișan, îți amintești că am primit mai deunăzi raportul unui șef de post, privitor la tranzacționarea unor butelii de aragaz în mediul rural?

— Da, tovarășe căpitan. E la mine. Vă trebuie?

— Te rog să citești descrierea celor doi vânzători.

După ce și-a plimbat ochii pe text, a citit.

— ...Sexul bărbătesc, în jur de douăzeci și cinci de ani, de statură potrivită, slab, părul șaten, cu un început de chelie frontală, față uscățivă, cu trăsături regulate. Întotdeauna este îmbrăcat în costume de culoare închisă, cămașă albă și cravată...

— Ai văzut în ultimul timp o persoană care avea respectivele caracteristici? l-am întrerupt.

— Bineînțeles. E Bonea Grigore, zis Gore, mi-a zâmbit el.

— În ceea ce privește persoana a doua, mai e nevoie să-i citești semnalmentele?

— Nu. Ținând seama de geneză, numai despre Bâțăilă poate fi vorba.

— Așa-mi spuneam și eu. Iar dacă vor continua să se lase greu, îi vom aduce pe țăranii cărora le-au vândut butelii la confruntare. După aceea îi vom ruga să explice proveniența buteliilor comercializate. Deci mai avem o cale de atac, la nevoie, am constatat cu mulțumire. Acum e în regulă, anunță să-l aducă pe musiu Lambrache.

Când a fost introdus în birou, l-am privit. Înălțimea se apropia de un metru și optzeci, foarte bine legat, în genul boxerilor profesioniști. Era îmbrăcat într-un

pantalon gri, un pulover bleumarin și un vindiac[65] de tercot alb, în picioare, pantofi negri, din piele. Toată vestimentația era curată și proaspăt călcată.

Se oprise în mijlocul încăperii și, nu știu de ce, se uita înspre Crișan.

— Vă rog să vă apropiați și să luați loc, am zis, obligându-l să se întoarcă cu fața spre mine.

Un păr bogat, șaten închis, împodobea un cap bine proporționat, cu trăsături frumoase și, totodată viguroase, bărbătești.

fixându-și ochii gri-albaștri asupra mea, m-a salutat printr-o înclinare ușoară și s-a așezat pe scaunul pe care i-l indicasem.

— Cu ce vă ocupați?

— Sunt vagonetar la mina Aninoasa.

— Ați mai avut de-a face cu miliția?

— Nu. De ce să am?

— Eu știu. De exemplu, pentru încălcarea legilor țării.

— Nu, tovarășe, eu îmi văd de treburile mele! m-a asigurat plin de el.

— Știți de ce vă aflați aici? am pus întrebarea de rutină.

Mai întâi și-a clătinat capul ca și cum ar fi vrut să nege, apoi s-a răzgândit:

---

[65] Haină scurtă special confecționată pentru a apăra de vânt; canadiană.

— Da. Cred că știu, s-a decis el.

— Vă rog.

— Pentru că am cumpărat de la Carol Viziru o butelie de aragaz.

— Când?

— În urmă cu vreo lună.

— Cât ați plătit pe ea?

— O mie și cinci sute de lei.

— Această butelie se află acasă la dumneavoastră am vrut să știu în vederea recuperării ei în favoarea păgubașului.

— Nu, am vândut-o.

— De ce?

— Pentru că așa mi-a spus soția mea. De cum am adus-o acasă și i-am povestit cât am dat pe ea, mi-a spus că este prea ieftină pentru a nu fi de furat. Deși n-am crezut-o, pentru a scăpa de gura ei, am revândută-o. Acum, după ce am aflat de la vecinii de bloc că Gore a fost arestat; îmi dau seama că intuiția ei de femeie n-a înșelat-o.

— Cui i-ați vândut butelia? am insistat, urmărindu-mi scopul.

— Unui coleg de mină, Ștefan Aurelian.

— Câți bani ați luat pe ea?

— Două mii și patru sute... s-a hotărât, după o ezitare vizibilă, apoi a considerat că trebuie să se scuze: Nu eu

am cerut, ci Ștefan mi i-a oferit. Oricum, am vândut-o la un preț mai mic decât cel al pieții...

— Pe prietenii lui Bonea îi cunoașteți?

— Întrucât suntem vecini de bloc, am fost la el acasă de mai multe ori, ocazii în care am cunoscut mai multe persoane...

— Vă rog să le numiți.

— Cotârlă... Viziru... Un țigan care avea un nume caraghios... Ceva în genul Hâțâilă... Un tânăr al cărui nume îmi scapă, dar știu că era prieten cu fiul vitreg al lui Bonea... a zis gânditor, numărând pe degete.

— Alte persoane?

— Nu-mi amintesc să mai fi cunoscut pe altcineva.

— În afară de butelia de aragaz de care mi-ați vorbit, ce alte combinații similare ați avut cu Bonea ori cu persoanele pe care le-ați cunoscut la el?

— Niciun fel, m-a asigurat el.

— Vă rog să vă gândiți bine. Ați mai cumpărat ceva de la Bonea sau prietenii lui?

— Nu.

— Din câte știu, aveți o mașină. În legătură cu ea, vă rog să-mi spuneți de câte ori și unde i-ați transportat cu ea pe Bonea și prietenii lui?

— Nu-mi amintesc să-i fi dus undeva cu mașina... a șovăit, clătinându-și capul.

— Nu sunteți sincer, am constatat, cu o tristețe care

nu-mi aparținea.

— Acum îmi amintesc. Vă rog să mă iertați, dar uitasem. Am fost cu ei o dată sau de două ori să cumpere vin de undeva pe lângă Târgul-Jiu, s-a decis el să vorbească.

— Cine a mers cu dumneavoastră?

Mi-a repetat numele persoanelor pe care le știam din declarațiile lui Manase și Precupețu.

— De unde ați luat acest vin?

— De la un unchi al lui Bonea.

— Cât ați plătit pe litru? l-am luat la meserie.

— Nu știu. Eu i-am așteptat lângă mașină.

— Dumneavoastră n-ați cumpărat?

— Nu. Mie mi-a dat Bonea, fără bani, pentru că i-am transportat și am consumat benzină. Prima dată, mi-a dat douăzeci de litri, iar ultima oară patruzeci.

— Când vă duceați după vin? Ziua ori noaptea?

— Numai noaptea, pentru că atunci eram eu liber.

— La ce oră ajungeați La cramă?

— În jurul orei douăsprezece.

— Știați că vinul este furat?

— Nu, știam că-l cumpără de la un unchi de-al...

— Asta am mai auzit-o. Ceea ce mă miră este faptul că nu v-a intrigat ora neobișnuită la care prietenii dumneavoastră cumpărau vin, i-am întrerupt tirada.

— Nu m-am gândit la acest aspect...

— Și mă mai miră că discuțiile care se purtau în mașină nu v-au atras atenția asupra țelului lor real.

— Eram prea concentrat asupra conducerii mașinii, pentru a putea da atenție la conversațiile lor, a încercat el să se degajeze.

— În timp ce Bonea și prietenii lui se duceau după vin, dumneavoastră ce făceați?

— Ridicam capota și verificam motorul pentru că nu-mi plăcea cum merge, a răspuns cu promptitudine.

— Noaptea? Pe întuneric? am întrebat, zâmbindu-i cu o ironie nedisimulată.

Dându-și seama că l-a luat gura pe dinainte, încurcat, a deschis și a închis gura de mai multe ori, fără să scoată vreun sunet, ca un pește scos din apă și aruncat pe uscat.

— Dumneavoastră, de teamă să nu vă surprindă un echipaj al miliției, simulați o pană de motor la marginea șoselei. Nu?

A clătinat capul pentru a protesta, dar i-am luat-o înainte:

— Nu vă pripiți! Știu că erați la curent cu modul în care obțineau vinul ce-l cărați cu mașina.

— Nu-i adevărat! Prima dată n-am știut absolut nimic...

— Și a doua oară? l-am ajutat eu, așa cum un elev bine educat ajută o femeie bătrână să traverseze o stradă cu trafic mare.

— A doua oară am bănuit. Tocmai datorită faptului că mergeam la cramă numai noaptea...

— Ceea ce nu v-a împiedicat să-i mai transportați o dată și să vă primiți partea din furt... am spus și am tăcut când am auzit bătându-se în ușă.

— Intrați! a făcut Crișan invitația.

Un subofițer și-a făcut apariția și, pornind către mine, mi-a întins o foaie de hârtie.

Am privit-o. Era procesul-verbal de percheziție al domiciliului lui Vasile Lambrache.

— Tovarășul colonel Chendreanu a spus să vă transmit și asta... a spus subofițerul, înmânându-i o notiță scrisă de mână.

„Nicule, scuză întârzierea cu care-ți parvine P.V.-ul. A trebuit să verific proveniența tranzistorului ridicat. După cum am bănuit, este unul dintre obiectele furate de „amicii" tăi. Baftă! Nelu", am citit și apoi m-am uitat la procesul-verbal. Aparatul la care se referea colegul meu era un radio portabil „Albatros".

I-am mulțumit emisarului, apoi, după ce mi-a mai tras un salut și a ieșit din birou făcând o piruetă de o sută optzeci de grade, l-am luat în primire pe tipul din fața mea:

— Nu sunteți sincer, am constatat, făcând-o pe tristul.

— Nu înțeleg. Ce vreți să insinuați?

— „Insinuez" că aparatul de radio „Albatros" ridicat

de la dumneavoastră de acasă este un obiect de furat. În consecință, mă văd nevoit să vă acuz de complicitate la spargerile comise de banda lui Bonea!

— Nu-i adevărat! N-am participat la nicio spargere vă jur... L-am cumpărat de la Viziru... Vă rog să mă credeți, m-a rugat înspăimântat, respirând repede și cu dificultate.

— Ce pot să mai cred, când dumneavoastră de când ați venit aici vă străduiți să ascundeți adevărul, i-am zis, de astă dată cu un regret real, deoarece tipul îmi plăcea.

— Viziru mi-a oferit radioul cu două sute de lei...

— De ce l-ați luat? Nu v-ați dat seama că la un astfel de preț era imposibil să-l fi dobândit prin munca lui proprie?

— Ba da. Mi-am închipuit că trebuie să fie de furat, dar mi-am spus că nu-i treaba mea. Era atât de ieftin, încât m-am lăcomit... a recunoscut, cu fața inundată de transpirație.

— Repet întrebarea pusă la începutul interogatoriului. Ce alte obiecte ați mai luat de la Bonea și compania?

— Niciunul... Vă jur că n-am mai luat de la ei absolut nimic...

El s-a grăbit să jure că mi-a spus tot ce știa, iar eu m-am grăbit să-l trimit la arest.

— Ieftin și-a mai vândut omul ăsta cinstea. Vinul pe

care l-a primit și diferența luată pe butelie nu cred că reprezintă mai mult de o mie și cinci sute de lei, a remarcat Crișan când am rămas singuri.

— Dacă ar fi fost sincer de la bun început, aș fi încercat să-l scot de sub urmărire, am spus cu regret. Cât câștigă oare un miner pe lună?

— Între patru și cinci mii de lei.

„Lăcomia strică omenia". Dar asta e altă treabă și nu suntem puși să justificăm sau să iertăm infracțiunile, ci să le sancționăm.

Am privit pe fereastră și, văzând că s-a lăsat întunericul, m-am uitat la ceas. Era ora opt și câteva minute. Tocmai mă pregăteam să-l consult pe Crișan dacă n-ar fi cumva cazul să tragem obloanele și să ne evacuăm, când și-a făcut apariția Dorobanțu.

— Ei, lume nouă! Unde v-ați petrecut concediul? l-am luat peste picior.

— Of, tovarășe căpitan, a oftat, lăsându-se să pice pe scaunul lui. Dacă ați ști câtă bătaie de cap am avut... Dar, în sfârșit, am terminat.

— Care sunt concluziile? am devenit atent.

— Nu știu cum să încep...

— Oricum. Dacă însă altfel nu poți, îți sugerez să începi cu începutul.

— Firele de păr din mâna victimei Ioana Stan îi aparțin lui Cotârlă Ștefan.

— Bun. Mai departe.

— Urmele de încălțăminte ridicate din podul lui Sofronie sunt lăsate de Bonea. Fragmentele de amprente, ca și urmele de sânge ridicate din bucătăria lui Vera Bădeliță aparțin lui Viziru, iar cele de încălțăminte, lăsate printre răsadurile de flori din fața apartamentului, sunt ale lui Cotârlă...

— Deci Viziru a intrat în casă și Cotârlă a făcut de gardă, luând, apoi, butelia aruncată de primul pe fereastră.

Dorobanțu a confirmat dând din cap și și-a continuat raportul:

— Urmele de picioare lăsate pe pământul din fața apartamentului doctorului Creangă...

— Știu, sunt ale lui Viziru, am zis.

— Cum ați tras această concluzie? s-a mirat el.

— Deductiv. Viziru și Bonea, pentru a-și asigura alibiurile, au convenit să dea loviturile încrucișat. La vecinul de bloc a lui Viziru, Petru Costache, s-a dus Bonea, iar la doctorul Creangă, ale cărui bănuieli s-au îndreptat către Bonea, a operat Viziru. Chestie de inducere în eroare a anchetei. De fapt, trucul le-a mers. Dar, după cum se vede, nu pentru prea mult timp.

— Urmele de încălțăminte ridicate de lângă gardul gospodăriei femeii ucise îi indică pe Bonea, Cotârlă și Viziru, a zis Dorobanțu, închizându-și notesul pentru a

mă anunța că și-a terminat misiunea.

— Felicitări. Ai făcut o treabă care mi-a depășit speranțele, am apreciat. Acum avem o orientare bună asupra părții de vină a fiecăruia. Mai complicat va fi în cazul femeii ucise, deoarece Bonea, Cotârlă și Viziru au acționat grupat. Dar mai vedem noi. În orice caz, afacerea omuciderii o vom clarifica ulterior, după ce stabilim vina fiecăruia în celelalte delicte.

— Vă temeți că dacă începem cu elucidarea omorului se vor închista? a spus Crișan.

— Nu mă tem, sunt convins. Infractorii știu bine ce înseamnă un omor, și nu-l vor recunoaște cu una cu două. De aceea, deocamdată, trebuie să ignorăm orice aluzie despre vreo legătură între ei și uciderea Ioanei Stan.

Ambii s-au declarat de acord cu tactica mea, iar eu, drept recunoștință, i-am anunțat că ziua de muncă s-a isprăvit.

Capitolul XVI

— Domnule Bonea, v-ați mai gândit la discuția noastră de alaltăieri? am vrut să știu după ce s-a așezat pe scaunul dinaintea biroului meu.

— Sigur. Tot timpul. Chiar și acum mă întreb ce aveți cu mine, mi-a adus el la cunoștință, ultragiat.

— Domnule Bonea, ținând seama de profesiile pe care le avem amândoi, cred că n-ar fi trebuit să mă întrebați ce am cu dumneavoastră. Pentru că știți bine...

— Habar n-am, m-a întrerupt.

— Atunci am să vă spun. Vreau să cunosc toate infracțiunile pe care le-ați comis în ultimele șase luni.

— Infracțiuni?... Eu?! s-a arătat el uluit. Din momentul în care am fost eliberat și până m-ați arestat dumneavoastră, n-am mai făcut nimic ilegal!

— Aș! am aruncat disprețuitor. Sunteți implicat în toate furturile comise în ultima vreme în Petroșani.

— Eu?! s-a arătat sufocat de indignare, punându-și o mână pe piept ca și cum ar fi vrut să se asigure că despre persoana lui vorbesc.

— Vă amintiți că atunci când am discutat despre spargerea comisă în locuința doctorului Creangă...

— Când s-a comis spargerea de care vorbiți, eu mă aflam la serviciu. Și m-aș mira ca dumneavoastră să nu fi verificat că așa stau lucrurile.

— Așa este. Am greșit însă. Atunci trebuia verificat alibiul lui Viziru, iar al dumneavoastră în legătură cu spargerea locuinței lui Petre Costache, vecinul complicelui de care am vorbit.

N-a mai spus nimic, dar, după felul în care s-a mișcat pe scaun, era clar că atitudinea lui arogantă a început să fie subminată de neliniște.

— De asemenea, va trebui să discutăm despre spargerea comisă prin perforarea plafonului în casa lui Sofronie. Despre furturile de vin din crama județului Dolj. Despre tâlhăria comisă împotriva Dumitrei Grețu...

— Grețu? s-a mirat el.

— Spre împrospătarea memoriei, colierul găsit asupra dumneavoastră era al ei, am precizat.

A dat aprobator din cap și, ridicând din umeri într-un gest de resemnare, a remarcat:

— Nu mă așteptam să știți atât de multe lucruri despre mine.

— Umblu de atâta timp după dumneavoastră, încât era și firesc să știu. Deși, trebuie să recunosc, măiestria cu care ați operat m-a pus de multe ori în mare încurcătură, am completat, cu dorința expresă de a-l flata. Nu mi s-a mai întâmplat încă să am de-a face cu oameni atât de capabili, încât să nu lase nici cea mai mică urmă la locul faptei.

— Așa e că v-am dat gata? s-a interesat cu ochii sclipind de bucurie, ceea ce demonstra că intenția mea de a-l face să se creadă grozav dăduse rezultatul dorit.

— Oh-ho-ho!... Eram gata-gata să ies la raport și să cer să mi se ia cazul. Este aproape imposibil să rezolvi o afacere când ai de-a face cu un profesionist în toată accepțiunea cuvântului, mi-am continuat jocul. Sunt

convins că numai dumneavoastră ați fi fost capabil să dirijați cu atâta adresă activitatea bandei.

— I-ați arestat și pe ceilalți? s-a încruntat pentru o clipă.

— Altfel aș fi putut cunoaște atât de bine importanța rolului pe care l-ați avut? Ce e la îndemâna oricui să organizeze intrarea în câmpul infracțional cu mănuși de cauciuc și fața acoperită cu ciorapi de damă? Ați fost cum nu se poate de original! am zis, privindu-l cu o admirație care i s-ar fi cuvenit de fapt numai unei Miss Univers.

El, încântat, jubila entuziasmat și mă aproba vădit comunicativ. Iar eu, epuizându-mi emisiunea de osanale, mi-am spus că a venit momentul să recoltez ce-am semănat.

— Dragă domnule Bonea, deși mi-ar face mare plăcere să continui această discuție cu dumneavoastră, din păcate mai am o mulțime de treburi de făcut. Doar știți cum e la noi...

— Știu, știu că și la dumneavoastră e multă bătaie de cap, s-a solidarizat el cu mine, dând din cap într-un gest de compasiune.

— Îmi pare bine că mă înțelegeți am zis, adoptând o atitudine vădită de recunoștință. De aceea îmi permit să vă rog să satisfaceți și partea formală a discuției noastre...

— Înțeleg, vreți ceva scris, a dat din cap aprobator.

— Așa e. Colegul meu o să vă dea cele trebuincioase pentru scrierea declarației.

— Domnule căpitan, voi face așa cum îmi cereți. Dacă m-ați prins, m-ați prins, și n-are rost să mă las greu și să vă mănânc sufletul, când dumneavoastră sunteți atât de drăguț și de civilizat, mi-a comunicat plin de solicitudine.

Eu i-am mulțumit, ridicându-mă în picioare și înclinându-mă ca într-o operetă desuetă, iar el a pornit cu Crișan spre ușă.

— Domnule Bonea, am zis, când Crișan a pus mâna pe clanța ușii.

— Vă ascult, m-a invitat cu complezență, întorcându-se cu fața spre mine.

— Am să vă rog să nu vă limitați numai la acțiunile pe care le-am discutat...

— Știu... Acum a venit momentul să vă rezolvați dosarele cu autor necunoscut... mi-a zis cu familiaritate. Fiți liniștit, am să le trec pe toate... Pe mine tot nu mă costă nimic, ori trei spargeri, ori o sută, cam totuna e! Mai cu seamă că trebuie să-mi iau revanșa și pentru gura mare a coechipierilor mei. Să fiți liniștit că am să vă dau tot ce vă trebuie.

— Eram convins că n-o să mă refuzați. Oh... Era să uit! m-am făcut că tocmai atunci mi-am mai amintit ceva

După cum bine știți, am misiunea de a restitui obiectele sustrase la păgubași...

— Nicio problemă! m-a întrerupt drăgăstos. După ce termin declarația, voi face și o anexă în care voi indica cui i-am vândut lucrurile pe care mi le-am însușit.

Am dat din cap a mulțumire și el s-a întors spre ușă, fluturând spre mine vârfurile degetelor mâinii drepte în chip de la revedere și pe curând.

— Sunteți formidabil! a exclamat entuziasmat Dorobanțu, când s-a închis ușa după „prietenul" meu. Aș fi pariat pe o soldă întreagă că ne trebuie cel puțin o săptămână până-l convingem să vorbească.

— Bonea, deși este o fiară, se îmbracă cu o pedanterie de domn, crezând că asta e suficient pentru a fi chiar un domn. Și dacă acestui tip de individ îi vorbești reverențios, crede că-i recunoști calitatea pe care el și-o atribuie, de gentleman, și devine docil. Iar în cazul că îl și flatezi, minunându-te de inteligența lui – care, de fapt, dacă ar fi existat, n-ar fi avut ce căuta la noi! –, simte nevoia s-o mai sublinieze și el, chestie de fudulie, și spune tot. Dacă însă îl iei așa cum de fapt merită, pertu și fără menajamente, se consideră ofensat și îți mănâncă sufletul până se decide să meargă pe bune. Pentru a fi mai plastic, am să-ți amintesc o zicală bănățeană, care susține, pe bună dreptate, că: „Prostul nu-i prost destul, dacă nu e și fudul!"...

— Merge mult mai ușor decât aș fi îndrăznit să sper vreodată, a apreciat Crișan, reapărând în birou. S-a pus pe treabă mai ceva ca un elev sârguincios în timpul unui extemporal.

— L-ai lăsat singur?! am exclamat surprins.

— Fereastra are gratii, iar în fața ușii stau de planton doi subofițeri, m-a lămurit el.

— Îl aducem la interogatoriu pe următorul? a întrebat Dorobanțu cu nerăbdare.

— Nu. Așteptăm până citim declarația lui Bonea. Dacă ne furnizează indicii noi cu privire la activitatea și contribuția fiecărui membru al bandei la infracțiunile comise, vom obține instrumente pentru a-i obliga și pe ceilalți să vorbească...

*

Trei ore mai târziu, Crișan l-a reintrodus pe Bonea în cameră. Era foarte vesel și, cu figura numai zâmbet, mi-a înmânat opt-zece file de hârtie.

După ce l-am poftit să ia loc pe scaun, am început să-i citesc „memoriile". În pofida unui scris lăbărțat și agramat, am reușit să-i descifrez hieroglifele. Dădea relații despre mai bine de cincizeci de infracțiuni, inclusiv cele două tâlhării comise împotriva Mariei Iancu și Dumitrei Grețu. Despre uciderea Ioanei Stan, după cum mă și așteptasem, nici pomeneală. Am mai aruncat o privire fugară pe ultimele două file, pe care

consemnase persoanele la care le vânduse parte din obiectele sustrase, și am ridicat ochii spre el.

— Vedeți că sunt corect? m-a luat drept martor la sincerității lui.

Am aprobat și apoi am întrebat:

— Cine vă furniza informații asupra victimelor?

— În principal, Bâtăilă... Mai culegeam și eu din discuțiile pe care le aveam cu diverși cetățeni... Și am mai primit câteva informații și de la Lambrache, dar n-am apucat să le fructific... Că am ajuns la dumneavoastră, mi-a surâs cu subînțeles.

— Vă mulțumesc pentru colaborare, domnule Bonea. Dacă între timp vă mai aduceți aminte și de alte fapte, vă rog să-mi spuneți, am zis, concediindu-l.

A ieșit, salutându-mă din nou familiar, prin fluturarea degetelor.

— Măi băieți, m-am adresat colaboratorilor mei, când am rămas în familie, vă amintiți dacă printre spargerile comise înainte de venirea mea figura și una produsă în dauna lui Corcodel Haralambie, chelner?

Ambii au dat din cap că nu știu despre ce este vorba, de altfel ca și mine, deși citisem cu atenție dosarul cauzei.

— Nu s-a înregistrat nicio reclamație pe un astfel de nume, m-a asigurat Crișan. Menționează Bonea o spargere la un păgubaș cu numele Corcodel?

Am făcut un gest de confirmare.

— Probabil că nu s-au furat obiecte de valoare și păgubașul a renunțat să mai depună o reclamație, și-a dat cu presupusul Dorobanțu.

— Oare circa șaptezeci de mii de lei peșin și bijuterii, pe care Bonea le-a vândut cu aproape treizeci de mii de lei, reprezintă o bagatelă la care se poate renunța cu ușurință? m-am interesat și, fără să țin seama de faptul că mă priveau uluiți, am continuat: De menționat că, în condițiile în care-și valorifică hoții produsul „muncii" lor, valoarea reală a bijuteriilor trebuie să fi fost în realitate de cel puțin cinci ori mai mare.

— Nu se poate, tovarășe căpitan! a protestat Crișan. Când la noi se primesc reclamații chiar și pentru furtul unei găini ofticoase, este exclus să nu se ceară ajutorul pentru recuperarea unei pagube atât de impresionante! Cred că Bonea, în grandoarea pe care și-o atribuie, fabulează.

— Bonea nu minte. În ceea ce-l privește pe păgubaș, din punctul lui de vedere, a avut toate motivele să se abțină de la sesizarea furtului. Din declarația lui Bonea rezultă că în fundul dublu al garderobului pe care l-a spart, alături de banii și bijuteriile însușite, se aflau... Ei bine, ce credeți că se aflau? le-am zâmbit amuzat.

Dorobanții și-a țuguiat buzele, ridicând din umeri, iar Crișan a țâșnit cu impetuozitate:

— Un cadavru?!

Desigur că aș fi putut să-l ghidez folosind un joc pe care-l știu toți maturii care au fost când va copii: „Cald și rece”, dar am renunțat, deoarece și așa întinsesem coarda destul.

— Un teanc de bancnote în dolari U.S.A. și mărci R.F.G... Au început să râdă.

— Ca să vezi! Hoțul păcălit! Ha... ha... ha... a continuat Dorobanțu să rida. Ținându-se cu mâinile de abdomen.

Când doi râd cu atâta poftă, evident și al treilea se molipsește.

— Ei bine, asta se poate numi o crimă perfectă! am zis, când ne-am mai liniștit. Bonea a reușit să-și pună victima în situația de a nu putea să reclame furtul, dacă nu voia să fie condamnat pentru deținere ilegală de valută. Și domnul Corcodel n-a trebuit să se gândească prea mult pentru a trage concluzia că tăcerea e cu mult mai sănătoasă decât tentativa de a reintra în posesia bunurilor sale prin intermediul miliției...

Dacă Bonea ar fi avui numai astfel de „victime”, n-ar fi ajuns niciodată clientul nostru, a conchis, cu bun-simț, Crișan.

Într-adevăr, în cazul Corcodel, Bonea a reușit să realizeze ceea ce romancierii numesc: o crimă perfectă!

— Și cu valuta ce-a făcut? a întrebat Dorobanțu.

— Cine? am zis.

— Bonea, bineînțeles! a protestat el.

— Mai important ar fi să știm ce-a făcut Corcodel cu ea. Pentru că, Bonea, fiind un spărgător „cinstit", nu s-a atins de valută. Probabil, temându-se că printr-o întâmplare nefericită să nu se găsească valuta asupra lui. Deoarece, dacă în cazul unei spargeri noi trebuie să producem probele de vinovăție, în situația găsirii dolarilor și mărcilor asupra lui ar fi servit el singur mobilul unei condamnări. Fără drept de apel!

— Bonea indică adresa acestui Corcodel? s-a interesat Crișan.

Am confirmat.

— Haideți, să cerem aprobarea procuraturii și să-i tragem o descindere, a propus el.

— Deținerea de valută străină nu-i treaba noastră. Așa, că, întrucât și la noi există o diviziune a muncii, să profităm de ea. Dă te rog o fuguță până la „Economic" și plasează-le scenariul, l-am îndemnat pe Crișan.

*

După înapoierea lui Crișan, am reluat interogatoriile tâlharilor.

Cu Cotârlă lucrurile au mers repede. De îndată ce i-am povestit ce știu despre isprăvile lui, fără să omit a-i spune cât de mare a fost aportul lui Bonea la sporirea erudiției mele, a spus: „Dumnezeii mamii lui de turnător! Dați-mi hârtie de scris și-l aranjez eu!"

Fiind un tip deosebit de înțelegător, n-am ezitat să-i satisfac de urgență cererea. Evident, de teamă să nu se răzgândească!

Când, după o oră și jumătate, s-a înapoiat cu Crișan, am constatat că fusese parolist, acoperind cu un scris ordonat trei file de hârtie.

Le-am parcurs rapid și am văzut că mai adăugase câteva infracțiuni la cele indicate de Bonea. De asemenea, probabil la cererea lui Crișan, făcuse și o listă a persoanelor cărora le vânduse o parte din obiectele furate.

Cum lucrurile erau clare, l-am retrimis la arest și am cerut să fie adusă altă pramatie.

Curând și-a făcut apariția domnul Viziru. Și-a fixat ochii pe mine și a rămas în expectativă, afișând o inocență care ar fi trebuit să mă asigure că are o conștiință tot atât de nevinovată și curată ca a unui nou-născut.

— V-ați mai gândit la discuția noastră? m-am interesat, doar așa, ca chestie.

— Nu. N-ar fi avut niciun rost. De îndată ce am cumpărat cele două aparate de radio de la niște necunoscuți, oricât de mult m-aș fi gândit, tot nu puteam să vă indic, așa cum mi-ați cerut, cine anume sunt.

— Ambele aparate de radio au fost obținute prin furt.

Asta vă sugerează vreo idee?

— Sigur. Rezultă că cei care mi le-au vândut erau niște hoți... Și îmi pare rău că nu le-am cerut chitanța pe care să-i fi pus să-și treacă și numele. Dar, în sfârșit, este vina mea și sunt gata să suport consecințele. Sunt de acord să le confiscați și să le restituiți păgubașilor, s-a decis el, cu o largheță de filantrop.

Deși oferta pe care mi-o făcuse era deosebit de „generoasă", am ignorat-o, remarcând:

— La ce bun să mai implicați niște necunoscuți inexistenți, când aparatele au ajuns în posesia dumneavoastră, în mod nemijlocit, prin autoservice?

— Vreți să spuneți că...?

— Ce ar fi să-mi vorbiți de spargerea comisă în locuința doctorului Creangă? l-am întrerupt.

— Cine?! a exclamat, arătându-se foarte surprins.

— De unde aveați butelia de aragaz, pe care i-ați vândut-o lui Lambrache? am continuat, adoptând o atitudine severă.

S-a crispat și ochii au început să i se rotească în orbite, ca limbile indicatoare ale unui ceas de masă când îi plesnește arcul comprimat prea mult.

— Despre spargerea comisă în dauna Verei Bădeliță, ce ai de spus? m-am interesat, trecând la pertu.

N-a avut nimic de spus. Poate și datorită faptului că era prea absorbit cu filmarea încăperii prin rostogolirea

din ce în ce mai rapidă a ochilor.

— În cazul că numele victimei nu-ți spune nimic, ceea ce este admisibil, îți amintesc că mă refer la spargerea la care a participat și Cotârlă, în chip de pază exterioară, printre rondurile cu flori... Mai precis, mă refer la apartamentul în care ai pătruns spărgând geamul de la bucătărie, cu care ocazie, tăindu-ți mănușile și unul din degete, ai lăsat urme de sânge și ai tapetat cioburile cu amprente. Presupun că, fiind infractor cu experiență, nu trebuie să-ți mai explic ce interpretare se dă descoperirii unor impresiuni papilare la locul unei infracțiuni. Am dreptate?

În loc să mă învrednicească cu vreun răspuns, s-a săltat pe jumătate din scaun, a pivotat în jurul spătarului acestuia și, brusc, a dispărut din câmpul meu vizual.

Firesc, m-am ejectat instantaneu din scaun, intrigat de numărul pe care-l face. Se afla întins pe covor, cu pieptul arcuit în sus, sprijinindu-se pe creștetul capului și pe călcâie. Executa o figură pe care luptătorii de greco-romane o numesc „podul”. Și trebuie să recunosc că o făcea perfect.

Ochii priveau cu fixitate tavanul, pe la colțurile gurii evacua salivă înspumată și, cu mâinile aruncate în cruce, lovea cu putere în dușumea.

— Avem vreun medic în sediu? am întrebat, fără

adresă, în timp ce priveam într-un amestec de silă și milă criza de epilepsie a infractorului.

— Da, doctorul Emil Macovei... a spus Crișan, ieșind ca o vijelie pe ușă.

La scurt timp, când Viziru, relaxat, a început să se zvârcolească pe covor, s-a deschis ușa și a reapărut Crișan. Era însoțit de un căpitan, în capul gol. Roșcat, pistruiat și cu ochi albaștri.

Căpitanul, cum a intrat, a și aterizat într-un genunchi lângă Viziru. A început să-i ridice pleoapele și să-i examineze globurile oculare. Apoi, colectând pe degetul arătător spumă care i se scursese spre bărbie, s-a apucat s-o pipăie cu degetul gros, de parcă ar fi încercat prin tușeu finețea unui material din mătase.

A dat nemulțumit din cap și a deschis trusa cu care venise. După ce a scos dintr-o cutie metalică un ac de seringă, a prins una din mâinile care continuau să se agite și să lovească covorul, a fixat-o între genunchii săi și, cu un gest de expert, a înțepat buricul degetului mic. Brusc, mâna respectivă a făcut o mișcare de recul.

Doctorul i-a eliberat brațul, și-a strâns flegmatic trusa și, când s-a ridicat în picioare, a zis scârbit:

— Simulează!

Până să înțeleg ce vrea să spună, l-am privit, povestindu-mi că are o moacă tipică de irlandez și că unica și marea lui șansă este că poartă uniforma miliției.

Altfel, fără nicio ezitare, l-aș fi pus să se sprijine cu mâinile de perete și i-aș fi tras în viteză o percheziție corporală. Așa ca să mă asigur că nu ascunde prin buzunare vreo mașină infernală, pentru că numai prin prevedere poți evita buclucurile pe care le caută cu lumânarea confrații lui întru mutrișoară, dacă chiar sunt veritabili Irishmen-i.

— Joacă teatru! a repetat doctorul, remarcând probabil că-l fixez cu o privire goală.

Am dat din cap pentru a-l asigura că am înțeles și m-am adresat lui Vizira, ale cărui convulsiuni se potoliseră în mod vizibil:

— Ridică-te, te rog! Văzând că nu-i dispus să mă asculte, am completat cu asprime: Dacă nu te decizi s-o faci singur, am să te ajut eu!

N-a mai avut nevoie de alt îndemn. S-a adunat de pe covor, cu mișcări nesigure, ca de om bine băut.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat cu o voce pierdută, în timp ce se făcea că mă privește ca prin ceață.

— Să nu mai faci circ! l-am avertizat.

— Cine?... a repetat, făcându-se că nu m-a înțeles.

— Clovnii îmi plac, însă mazetele[66] îmi provoacă greață.

— Nu... Nu înțeleg... Nu mi-e bine... a bâiguit el.

---

[66] Jucător prost, neîndemânatic.

— Crișan, la arest! Când se va decide să se comporte cu seriozitate, vom relua discuția, am zis, întorcându-i spatele, pentru că simțeam că a început să mă înfurie modul în care insista cu prefăcătoria lui ieftină.

După ce a ieșit doctorul și a revenit Crișan, i-am spus să-l aducă sus pe următorul candidat la interogatoriu.

După ce a vorbit la telefon, s-a uitat la ceas și, făcând pe surprinsul, a exclamat:

— Formidabil! S-a și făcut ora patru după-amiaza. Și eu care nu înțelegeam de ce-mi emite stomacul semnale sonore...

— După ce terminăm și acest interogatoriu, mergem la masă, i-am promis, sesizând fina lui aluzie, pe când se deschidea ușa biroului.

— Să thrăiți, don șef, mi-a urat Bâțăilă, aplecându-se slugarnic din mijloc, mai-mai să atingă cu fruntea covorul.

— Ei, cum e? l-am consultat, fără să-l invit pe scaun.

— Chum să fie, don' șef?

— Te-ai mai gândit la ce-am discutat?

— M-ham gândit... Zău m-ham gândit, da' nu șthiu ce vreți de la mine... Banii ăia de care mă-ntrhebărăți i-am ghăsit... Zău că... a început el, ca o placă defectă și făcându-și de zor și cu repetiție semnul crucii pe piept.

— Bâțăilă, uită-te la mine! i-am cerut, ridicând puțin tonul, deoarece ochii îi fugeau în toate direcțiile, numai

spre mine, nu.

Mi-a făcut pe plac, fixându-și orbitele spre mine, dar ochii ținându-i spre nasturii sacoului meu.

— Monedele de argint, despre care discutam, le-ai primit de la Bonea, în seara în care a venit să doarmă la tine cu Precupețu.

Ochii i-au coborât mai jos, spre bombeul pantofilor mei, și a început să tremure de parcă intrase într-o criză de malarie.

— De altfel, tu nu ești străin de tâlhăria comisă împotriva Dumitrei Grețu! În afară de faptul că, la fel ca și în alte cazuri, i-ai furnizat informații lui Bonea despre victimă, ai participat și tu la atacarea victimei! am exagerat cu un țel precis.

— Nu-i adhevărat! Io nu m-am dus cu ei! Ei s-a dus singuri! a protestat el, speriat. Mhint dacă zic c-am fost cu ei! Zău că mhint!...

— Nu m-am exprimat eu bine, am manevrat ușor. Am vrut să spun că plănuiseși să participi la tâlhărie, dar văzând doi subofițeri de miliție, care te cunoșteau, ai. Renunțat de teamă că vor face repede o legătură între prezența ta și infracțiunea ce urma s-o comiteți. Ce ți-a spus Bonea, când a venit să înnopteze la tine?

Și-a ascuns capul între palme și a început să plângă și să sughită.

— Stai jos și povestește tot ce știi!

Pe când se așeza pe scaun, am făcut și eu același lucru, după ce am trecut în spatele biroului.

— Aștept să vorbești! Mai întâi, să-mi spui ce-ai primit de la Bonea în seara când a înnoptat la tine.

— Vă spun thot ce vrei... Să mă hardă focu dacă nu vă zic, da' s-hai milă de mhine, că-s bolnav de bojoci... a început el să se lamenteze, cu intenția evidentă de a mă convinge să-i acord circumstanțe atenuante.

— Asta numai de tine depinde. Dacă acum, în ceasul al doisprezecelea, te hotărăști să spui tot, dar absolut tot, voi vedea ce se poate face, i-am promis. Crișan, dă-i hârtie să scrie.

— Scriu, scriu tot ce vreți matale, da' nu știu charte...

L-am privit neîncrezător, apoi, ridicând din umeri, m-am adresat lui Crișan:

— Îmi pare rău, dar...

— Am înțeles. Îi voi scrie eu declarația, s-a angajat el, fără să se arate prea entuziasmat.

Am înțeles indispoziția care-l cuprinsese. Nu-i de șagă să trebuiască să-ți mai amâni masa cu o oră sau două, când și așa foamea fabrică în producție de masă crampe stomacale.

— Pot să-i iau declarația aici în birou?

— De ce nu? Barem satisfacția asta s-o ai, am glumit, făcând-o pe galantul și îndreptându-mă spre ușă.

Capitolul XVII

La ora șapte seara, ne aflam cu toții în birou.

— Deci, ținând seama de datele furnizate prin declarațiile infractorilor, se poate afirma că ne-am realizat prima parte a planului de anchetă. Adică, am stabilit autorii și gradul lor de vinovăție în toate spargerile comise în ultimele șase luni în Petroșani. Sub acest aspect, a mai rămas ceva de clarificat? l-am întrebat pe Dorobanțu, căruia îi dădusem sarcina să întocmească dosarul de trimitere în judecată.

— Nu. Totul e lămurit.

— De asemenea, suntem și în posesia listei persoanelor care au cumpărat de la infractori diferitele obiecte obținute prin furt...

— Da, dar această listă nu-i completă! Autorii, cum era și firesc, au vândut lucrurile furate și unor persoane necunoscute, pe care n-au mai fost capabili să le indice, s-a arătat rezervat Dorobanțu.

— Cu ajutorul miliției municipale, va trebui să-i dezdăunăm pe toți păgubașii, prin preluarea obiectelor respective din posesia persoanelor care le-au cumpărat de la hoți. Astfel, vom putea da o lecție usturătoare amatorilor de chilipiruri, deoarece confiscarea lucrurilor corp delict îi va lovi în mod nemijlocit în pungă. Și poate că, în acest mod, le va pieri apetitul

pentru achiziționarea obiectelor cu proveniență dubioasă.

— Și vor trage concluzia că „ocaziile” sunt cât se poate de nerentabile, m-a completat aprobativ Crișan.

— Întocmai! Și când vom reuși să generalizăm această concluzie, diminuând până la zero numărul celor care cumpără obiecte de proveniență incertă, „meseria” de hoț nu va mai avea nicio noimă. Pentru că răufăcătorii, puși în situația să nu aibă la cine transforma în bani lucrurile dobândite pe căi necinstite, vor pierde orice interes pentru furturi.

— Asta-i foarte adevărat. Dacă bunurile însușite de infractori își vor pierde caracterul de marfă, de marfă transformabilă în bani, va dispărea și rațiunea existenței mobilului care-i împinge spre hoție, mi-a dat dreptate și Dorobanțu.

— Oare se poate ajunge la o totală descurajare a chilipirgiilor? s-a arătat sceptic Crișan.

— Cu toate că e greu de răspuns la această întrebare, știu că numai prin perseverență se poate tinde către acest ideal, către desființarea adevăraților autori morali ai acțiunilor răufăcătorilor, am spus. Dar să revenim la probleme mai stringente! Lămurind toate problemele legate de furturi, precum și cele care privesc tâlhăriile comise împotriva Mariei Iancu și Dumitra Grețu, a venit momentul să ne ocupăm și de cea mai gravă faptă pe

care au comis-o... Uciderea cu cruzime a Ioanei Stan.

— E aproape ora opt seara, a constatat, cu subînțeles, Dorobanțu.

— Foarte bine. La ora zece vom fi în camerele noastre de la hotel, i-am promis. Și să vezi ce bine vom dormi, știind că am terminat cu toată bătaia de cap de până acum.

— Cu cine începem? s-a interesat Crișan, punând mâna pe receptorul telefonului.

— Bonea.

— Dacă e vorba de Bonea, am o ediție specială! a părut să-și amintească Dorobanțu, ridicându-se de pe scaunul lui și aducându-mi o foaie de hârtie.

— De unde ai mai scos-o și pe asta! am exclamat bucuros, după ce mi-am aruncat ochii pe concluziile raportului.

— Când ne-am înapoiat de la masă, am trecut pe la serviciul dactiloscopic, așa... în vizită de curtoazie. A fost un mare noroc, deoarece ofițerul căruia îi dădusem ceasornicul și-a amintit că nu-mi prezentase raportul de expertiză. Iar eu, mărturisesc, am și uitat de existența lui...

— Bravo! am aprobat, așezând raportul cu fața în jos pe birou. Acum suntem blindați.

*

— Am onoarea și plăcerea să vă salut! mi-a zis cu

exuberanță Bonea, câteva minute mai târziu, intrând în birou.

I-am răspuns printr-o înclinare a capului și i-am arătat scaunul din fața biroului.

— Credeți că scap cu cinci ani? a vrut să știe, pe când mă învăluia într-o privire plină de simpatie.

— Ca să fiu sincer, habar n-am. Sarcina mea se limitează numai la arestarea și probarea vinovăției. Problema aprecierii gravității faptelor și condamnarea acestora intră, așa cum sunt convins că știți, în atribuția magistraților.

— Deși este foarte adevărat ce spuneți, judecătorii țin întotdeauna seama de atitudinea infractorului după ce a fost arestat. Prin urmare, dacă dumneavoastră veți arăta că am colaborat cu dumneavoastră, indicându-vă în mod liber consimțit toate infracțiunile pe care le-am comis, sunt convins că mă voi putea bucura de circumstanțe favorabile, a rostit cu o voce mieroasă.

— Trebuie să înțeleg că-mi cereți să certific un neadevăr? m-am încruntat, ca și cum m-aș fi simțit ofensat de propunerea lui.

— Cum, nu-i adevărat că am făcut declarația în mod voluntar? s-a interesat el, cu ochii măriți de mirare.

— Domnule Bonea, eu nu neg că ați cooperat cu noi, dar, afirm că ați făcut-o incomplet. Că nu ați declarat toate faptele pe care le-ați comis.

— Nu se poate să fi uitat ceva! a protestat el. Făcând cu capul un gest de negație.

— Ați uitat.

A rămas cu privirea pierdută, de parcă s-ar fi străduit să-și amintească ce a omis. Apoi, ridicând din umeri, m-a anunțat:

— Nu-mi dau seama la ce vă referiți... Și dacă într-adevăr am uitat vreuna din infracțiunile comise, înseamnă că aceasta trebuie să fi fost cu totul și cu totul minoră.

— Dumneavoastră considerați că un omor este o infracțiune minoră?

Mut de uimire, a rămas cu gura deschisă.

— Eu și un omor? a zis câteva clipe mai târziu, zâmbindu-mi ironic.

Am confirmat, dând din cap că da.

— Cu regret, constat că mă confundați, a zis, privindu-mă mustrător. Credeam că aveți o părere mai bună despre mine. E adevărat și am admis că am furat, dar de aici și până la comiterea unui omor e un drum atât de lung, încât niciodată nu m-am gândit să-l străbat.

— Și totuși l-ați străbătut!

— Sunt obligat să vă contrazic. Resping orice acuzație de omor, m-a informat, adoptând o atitudine hotărâtă. În definitiv, așa cum am admis un purcoi de infracțiuni, dacă aș fi omorât pe cineva, aș fi recunoscut fără nicio

ezitare...

— Domnule Bonea, nu spuneți copilării, l-am mustrat. Oare vă imaginați că mai poate exista un subofițer de miliție stagiar care să nu cunoască tactica recunoașterii unor fărădelegi ușoare, pentru a le ascunde pe cele grave?

— Domnule căpitan, nu știu despre ce tactică vorbiți, dar știu că n-am de gând să mă încarc cu un omor, numai pentru că dumneavoastră aveți un caz nerezolvat! m-a avertizat.

— Nu e vorba de un caz oarecare, ci exact acela în care sunteți implicat! l-am repezit. Și din acest moment, vă acuz de uciderea Ioanei Stan, din Livezeni!

— Nu cunosc această persoană.

— Dacă n-o cunoașteți, de ce ați pândit-o împreună cu Precupețu într-o noapte?

— Precupețu se înșală dacă spune că...

— Nu se înșală! Ați fugit de acolo numai când v-a simțit câinele și a trezit victima, care a început să strige după ajutor. Ulterior, ați revenit și ați ucis câinele, ocazie cu care ați încercat să pătrundeți în casă găurind broasca unei uși. Însă n-ați reușit. Apoi, după câteva zile, ați pătruns peste victimă, spărgând ușa și ucigând-o!

— Repet, nu știu despre ce vorbiți, a spus, afișând un calm care se vedea că îi este străin.

— Nu acuz fără probe!

— Nu puteți avea probe.

— De ce? Pentru că ați purtat mănuși?

— Nu asta am vrut să spun...

— Când ați plecat din casa victimei, v-ați scos mănușile.

— Ați fost acolo și m-ați văzut? m-a persiflat.

— Am găsit unul din ceasurile luate de la victimă și pe care, ulterior, l-ați aruncat în apropierea câmpului infracțional. Amprentele dumneavoastră erau foarte bine imprimate pe el, am zis, fluturând raportul primit cu puțin timp mai înainte de la Dorobanțu.

A deschis gura să protesteze, cu o evidentă lipsă de convingere, dar am continuat:

— Fetița care a asistat la uciderea bunicii ei v-a recunoscut după fotografiile pe care i le-am arătat! am blufat.

— E o minciună! Nu putea să mă recunoască... a strigat, apoi, când și-a dat seama că a căzut în cursa pe care i-o întinsesem, vocea i s-a spart și și-a curmat brusc argumentarea.

— Pentru că erați mascat cu un ciorap de damă? l-am persiflat.

Roșu la față și transpirat, și-a lăsat capul în jos.

— Atât Viziru, cât și Cotârlă au făcut declarații complete, am zis, aruncând în joc ultimul atu. Trebuie

oare să vă mai spun că ambii susțin că omorul a fost comis de dumneavoastră, în exclusivitate! l-am provocat cu dezinvoltură.

— Nu-i adevărat. S-au înțeles să mă scoată pe mine țapul ispășitor! s-a opus, ridicând speriat privirea spre mine. Când a fost ucisă femeia, eu mă aflam în magazie, unde încercam să găsesc banii după care venisem! Iar când Cotârlă, care rămăsese cu ea, a venit să-mi spună că femeia a murit, am abandonat totul și am fugit. De frică, am aruncat și ceasul pe care spuneți că l-ați găsit. Acesta este adevărul curat și nu sunt cu nimic amestecat în omor.

— Viziru ce făcea în acest timp? am întrebat, cu intenția de a stabili cât mai bine rolul și contribuția fiecăruia dintre ei în monstruozitatea pe care au comis-o.

— Făcea de pază afară... Și deci minte când afirmă că eu am omorât femeia, pentru că, de fapt, el nici nu avea cum să știe de îndată ce a stat în curte! a argumentat el cu vehemență.

Se pare că reușisem să fac o primă selecție. Prin ieșirea lui Viziru de sub bănuiala de omor, trebuia să-mi concentrez atenția numai asupra lui Bonea și Cotârlă. Dar nu mai înainte de a verifica în continuare dacă chiar așa stăteau lucrurile.

— Cine a torturat victima? am întrebat, cu gândul la

sadismul cu care i se aplicase, metodic, zeci de lovituri de cuțit Ioanei Stan pentru a o forța să spună unde și-a ascuns banii.

— Cotârlă. După ce am terminat de căutat în camera în care ținea femeia imobilizată, Cotârlă a început s-o înțepe cu cuțitul și să-i ceară să indice locul unde-și ține banii. Apoi nu mai știu ce s-a întâmplat, deoarece am trecut în cealaltă cameră, unde, așa cum v-am mai spus, a venit Cotârlă să-mi anunțe moartea bătrânei... a zis, țintuindu-mă cu o privire prin care mă implora să-l cred.

— Vom mai reveni asupra acestui aspect. De unde aveați informația că victima deține bani?

— De la Bâțăilă. Se afla în piață și a asistat la momentul în care bătrâna a vândut ceva, nu știu dacă porci sau vite, și a încasat zece mii de lei. De altfel, tot de la el știam mai demult că are bani mulți. De aceea am mai încercat de două ori să intru în casă...

— Victima nu v-a spus că a depus banii la C.E.C.?

— Ba da, dar Cotârlă n-a crezut-o...

— Cine a pus la cale atacarea victimei? l-am întrerupt.

— Eu, însă la cererea lui Cotârlă și Viziru. Dar dacă știam că se va face moarte de om...

— Deocamdată, ajunge! am spus, ridicându-mă în picioare.

— N-am niciun amestec în omorârea... a spus, pe când

Crișan îl scotea afară din birou, iar eu deschideam fereastra cu dorința de a primeni aerul care, cu gândul la bestialitatea cu care fusese omorâtă femeia, începuse să mi se pară irespirabil.

— Cine urmează? a întrebat Crișan.

— Viziru, am răspuns, continuând să privesc întunericul în care se scufundase orașul.

Când și-a făcut apariția în birou, am constatat că era și mai ponosit ca la ultima audiere. Pantalonii îi stăteau ca două burdufe de acordeon, sacoul murdar cu var, și bărbia parcă i se pierdea în gulerul rulat al puloverului.

— Viziru, când n-ai să vrei să mai continui interogatoriul, să-mi spui și-l întrerup. Pentru atâta lucru nu merită să te dai cu capul de dușumea încercând să mă convingi că ești bolnav de epilepsie, l-am avertizat. E clar?

— Da... a confirmat, lăsându-și sfios ochii în jos.

— De asemenea, trebuie să-ți atrag atenția că din acest moment încep să te chestionez sub bănuiala de comitere a unei omucideri, am zis.

— Omor?! a exclamat surprins.

— Da, iar victima este Ioana Stan din Livezeni.

— N-am nicio legătură cu treaba asta! a negat cu promptitudine.

— Cotârlă și Bonea sunt de cu totul altă părere.

— Vor să mă bage la apă pe mine? a întrebat speriat.

— Și n-au dreptate? am făcut-o pe miratul.

— Sigur că nu! Eu am stat afară de pază...

— Și în casă n-ai intrat deloc?

— Ba da, dar numai în magazie, când m-au chemat ei să bem țuică dintr-un butoiaș.

— Ai băut cu Bonea și Cotârlă?

— Da, amândoi erau în magazie.

— Și atunci cine rămăsese cu victima?

— Nimeni, pentru că Cotârlă spunea că a adormit.

— Și nu te-ai dus s-o vezi?

— Nu. Am tras o gură bună de țuică din furtunul care fusese vârât în butoi și m-am dus să-mi continui paza în curte.

— Cum ai aflat de comiterea omorului?

— La vreo jumătate de oră după ce băusem țuica, Bonea și Cotârlă au ieșit din casă alergând și spunându-mi să vin și eu. Abia când am ajuns pe malul Jiului mi-au spus ce s-a întâmplat și am jurat cu toții că dacă va fi să fim prinși vreodată nimeni nu va vorbi despre atacarea femeii din Livezeni. Și tocmai ei, care sunt adevărații vinovați, au început să vorbească primii pentru a mă putea acuza pe mine! a spus, strângându-și cu furie maxilarele și pumnii.

— Care dintre ei a comis omorul?

— De unde să știu eu?

— De exemplu, de la ei, i-am sugerat.

— I-am întrebat, dar nu mi-au spus decât că trebuie să uit că am fost vreodată pe acolo.

— Care din ei avea la el cuțit?

— Amândoi. Iar când ne-am oprit pe malul Jiului, le-au aruncat în apă împreună cu două ceasornice.

„Ar fi fost interesante aceste cuțite, dar cum să le mai găsești într-o apă curgătoare?" mi-am spus.

— În legătură cu celelalte infracțiuni, te-ai hotărât să le recunoști? am întrebat.

— Da. Dați-mi hârtie și am să scriu tot ce știu.

— Să descrii în amănunt și atacarea locuinței femeii ucise, i-am mai spus, pe când Crișan ieșea cu el pe culoar.

— S-ar părea că încurcătura abia începe, a comentat Dorobanțu, căscând de zor.

— După ce discutăm cu Cotârlă, vom ști mai bine pe ce picior dansăm, m-am arătat eu mai optimist, în timp ce, molipsindu-mă de la el, am căscat și eu.

— Îl aducem și pe Cotârlă? a întrebat Crișan, intrând în birou.

— Să lăsăm pe mâine? l-am consultat.

— Poate că ar fi mai bine. E aproape unsprezece noaptea, a constatat cu timiditate Crișan.

— Cine rămâne cu Viziru până își termină declarația? mi-am amintit eu.

— Subofițerii de la arest. În definitiv, cine-i împiedică

să-și continue partida de țintar în aceeași cameră cu arestatul până își scrie compunerea?

— Nimeni, am conchis.

Capitolul XVIII

Am început ziua citind declarația lui Viziru. În afara infracțiunilor pe care i le stabilisem, mai recunoscuse încă douăsprezece spargeri și furturi din mașini.

— Sună după mușteriu, i-am spus lui Crișan, punând pe birou declarația la care mă uitasem.

Când și-a făcut apariția, Cotârlă își ținea umerii atât de aduși în față, încât părea cocoșat. Încruntat, mi-a aruncat o privire încărcată de ură și s-a așezat pe scaun, mutându-și ochii pe un perete și adoptând un aer de indiferență.

— Te-am chemat pentru a discuta împrejurările în care a fost ucisă Ioana Stan, l-am anunțat.

— Nu știu despre ce vorbiți, a bombănit scurt și a pufăit pe nas.

— Despre femeia pe care ai ucis-o la Livezeni, împreună cu Bonea și Viziru, m-am străduit să-i reîmprospătez memoria.

— N-am ucis pe nimeni și n-am fost niciodată la Livezeni! m-a informat, continuând să examineze peretele.

— Bonea și Viziru sunt de altă părere.

— Îi privește!

— Și pe dumneata. Și pot spune că te privește direct. Pentru că din declarațiile lor reiese că dumneata ești autorul omorului.

Pentru o fracțiune de secundă, și-a dezlipit ochii de la perete și m-a măsurat cu o privire disprețuitoare.

— Pe mine nu mă trageți în piept cu chestii de astea, ieftine, m-a informat, reîncepând să examineze peretele.

— Dorești să-ți citesc declarațiile lor?

— Păi ce, nu pot fi ticluite? a zis, făcând-o pe nepăsătorul și pufăind iar pe nas.

— Băiete, eu am misiunea de a stabili gradul de vinovăție al fiecăruia dintre voi, iar dacă dumneata ai să te menții pe poziția negării unei fapte probate, îți vei croi drumul spre plutonul de execuție, am ținut să-l avertizez.

— Pluton de execuție?! a pufăit el pe nas foarte disprețuitor. S-a schimbat codul penal și se condamnă la moarte pentru câteva găinării ori borfășerii, cum se spune la dumneavoastră. Sau trebuie să înțeleg că încercați să mă intimidați? mi-a rânjit cu obrăznicie.

— Băiete, am zis calm, pentru comiterea unui omor cu cruzime se poate condamna la moarte...

— Și ce mă privește pe mine?! Eu ce-am făcut am scris în declarație, și dacă în declarație n-am pomenit de

niciun omor, înseamnă că n-am comis niciun omor! Așa că, dacă vă trebuie un criminal, căutați-l! a zis, ducând un deget la o nară și suflând cu putere pe cealaltă.

— Cotârlă, dacă nu vrei să vorbești, nu te pot obliga s-o faci. Totuși, din punct de vedere uman, deși ție îți este străină această noțiune, sunt obligat să te avertizez că prezența ta în câmpul infracțiunii a fost probată.

— Oare? a spus sarcastic.

— Urmele lăsate de pantofii tăi erau foarte clar imprimate în pământul afânat pe unde ai sărit gardul în curtea victimei...

— Parcă numai eu port astfel de pantofi? a rostit, pufăind puternic pe nas și aruncându-mi o privire amuzată, mai înainte de a și-o fixa din nou pe perete cu un aer de plictiseală.

— Mărimea pantofilor în coroborare cu gradul lor de uzură sunt strict specifice! Nu știai? cum nu s-a înghesuit să-mi răspundă, am continuat: Și dacă la identificarea prin aceste urme adăugăm și declarațiile complicilor tăi...

— Nu recunosc declarațiile așa-zișilor mei complici! a strigat enervat, pufăind zgomotos de mai multe ori pe nas.

Aș fi putut să-i atrag atenția că nu trebuie să mai ridice glasul, dar n-am făcut-o. Probabil unde mă întrebam dacă modul zgomotos în care expulza aerul pe

nas se datorește unei maladii sau, pur și simplu, este un tic nervos.

— Cotârlă, să nu mizezi pe principiul: „Dubiile sunt întotdeauna în favoarea acuzatului!", pentru că în acuzația de omor pe care ți-o aduc nu-și au locul îndoielile. În mâna victimei s-a găsit un smoc de fire de păr. Mai e nevoie să-ți spun că el a fost smuls de pe capul tău?

A întors fața de la perete, s-a uitat la mine cu privire dezorientată și speriată, apoi și-a lăsat ochii în jos.

— Nu eu am omorât-o, ci Bonea... a spus, intempestiv, după o tăcere de aproximativ un minut.

— Erai acolo când a omorât-o?

— Nu, mă aflam în cealaltă cameră, unde-i magazia, și căutam banii despre care știam de la Bonea ca trebuia să-i aibă bătrâna.

— Și cum ai aflat de moartea victimei?

— A venit Bonea și mi-a spus, după care am plecat imediat.

— Cine a torturat victima cu cuțitul?

— Bonea. Eu, așa cum v-am spus, eram în cealaltă cameră.

— Numai Bonea a stat cu victima?

— La început, când am pătruns în casă și am imobilizat-o, eram cu toții, apoi Viziru s-a dus să facă de pază afară, iar eu am plecat în cealaltă cameră.

— Cine i-a spus nepoatei victimei că-i taie gâtul dacă nu trage pledul peste cap?

— Bonea.

— Numai el a stat cu victima?

— Da.

— Tot timpul?

— Da.

— Și atunci cum ați băut împreună țuică din butoi? Vădit deconcertat, pentru a câștiga timp, a tras o altă rafală de pufăituri pe nas.

— Aveți dreptate. La un moment dat, a apărut pentru câteva minute și mi-a spus că vrea să tragă un gât de țuică. După ce a băut, s-a înapoiat imediat la bătrână.

— Dacă te-am urmărit bine, din momentul în care ați tăbărât pe victimă și ați imobilizat-o, fiecare dintre voi a avut o sarcină precisă. Dumneata să cauți banii, în camera alăturată, Viziru să asigure paza, iar Bonea să forțeze victima să spună unde-și ține banii. Așa e?

— Da, așa e.

— Asta înseamnă că nici Bonea n-a venit la dumneata și nici dumneata nu te-ai mai înapoiat în camera în care se afla victima, m-am făcut eu că recapitulez situația cu glas tare.

— Exact. Numai el a venit după mine, atunci când a băut țuică...

— Nu i-a fost teapă că fuge victima?

— Asta l-am întrebat și eu când a apărut în magazie. Mi-a răspuns că bătrâna e cuminte.

— Să nu-i mai spui „bătrâna”, ci victimă, l-am corectat.

— Am înțeles, a replicat docil.

— În povestirea dumitale este ceva ce nu pricep, m-am arătat eu încurcat.

— Vă rog, m-a poftit el plin de solicitudine, precum un profesor de matematică gata să-și ajute elevul care nu poate pricepe de ce unu și cu unu fac taman doi.

— Dacă Bonea a venit după dumneata numai atunci când i s-a făcut chef de țuică, de unde a știut de existența ei?

— Pai, de unde să știu eu... a îngăimat încurcat, apoi a spus victorios: Probabil că știa că toți țăranii au țuică în casă.

— Cum explici prezența părului dumitale în mâna victimei?

— Probabil că mi l-a smuls când am intrat peste ea și am trântit-o pe dușumea.

— De fapt, cât timp v-ați aflat în locuința victimei?

— Două sau trei ore, a zis, încercând să ghicească ce urmăresc.

— Și victima a ținut în pumn părul dumitale atâta timp?

— Altă explicație nu văd.

— Eu văd. Contracțiile musculare apar numai la muribunzi. Deci, cu puțin timp înainte de sucombarea victimei și în pofida afirmației dumitale, te-ai aflat în imediata ei apropiere!

— Nu-i adevărat! a strigat înspăimântat. Eu eram dincolo...

— Mulțumesc! Deocamdată ajunge.

În timp ce continua să susțină că nu s-a mai apropiat de victimă după doborârea acesteia pe podea, Crișan l-a expediat pe culoar.

— A naibii încurcătură, a apreciat Dorobanțu cu foarte mult bun-simț.

— Cum putem să-i trimitem în judecată dacă nu stabilim partea de vină a fiecăruia dintre ei? l-a susținut și Crișan.

Din doi pași am fost la ușă, am închis-o și mi-am scos capul afară. Cotârlă și însoțitorii lui se aflau încă pe culoar, la vreo douăzeci și cinci de metri distanță.

— Subofițer! am strigat. Veniți înapoi! le-am spus, apoi, lăsând ușa deschisă, am revenit la birou.

— Ce intenționați? s-a mirat Crișan.

— Dă telefon să-l aducă sus și pe Bonea. Facem confruntarea! Dorobanțule, dă-mi să mai văd o dată raportul medicului legist.

În timp ce primeam filele cerute, a apărut și Cotârlă, arborând un aer intrigat. L-am poftit să ia scaunul din

fața biroului meu, să-l ducă lângă peretele din stânga și să ia loc. După ce mi-a executat ordinul, m-am așezat și eu îndărătul biroului și am început să parcurg raportul doctorului Târnăuceanu. Când, cu două zile mai înainte, Dorobanțu mă informase de sosirea lui, nu-i acordasem nicio atenție pentru că, de îndată ce ora morții Ioanei Stan fusese stabilită prin datele anchetei, nu vedeam ce precizări relevante mi-ar fi putut furniza. Acum însă, față de impasul în care intrasem, îmi puneam toate speranțele în constatările expertului.

Când, ajungând la descrierea rănilor victimei, am găsit exact ceea ce-mi trebuia, s-a deschis ușa și Bonea a fost introdus în birou.

Bonea și Cotârlă s-au privit mai întâi uimiți, apoi ochii lor au devenit întrebători, ca și cum ar fi vrut să facă un schimb de opinii pentru a-și putea organiza o apărare comună.

— Domnule Bonea, vă rog să luați acest scaun, să-l duceți la perete – am arătat spre zidul din dreapta – și să vă așezați cu spatele la noi. Cotârlă, te rog să-ți întorci și dumneata scaunul.

— Vom discuta despre victima Ioana Stan, i-am anunțat, când, executându-mi ordinul, s-au aflat cu spatele unul la altul, la o distanță de vreo patru metri. Cine a ucis-o? am întrebat scurt.

— Bonea! a zis Cotârlă.

— Cotârlă! a susținut Bonea.

— Adică Cotârlă și cu Bonea? i-am zgândărit.

— Nu, Cotârlă singur! Eu mă aflam în magazie când a fost ucisă femeia! a zis Bonea.

— E o minciună! Eu mă aflam în magazie când victima a fost omorâtă! a strigat Cotârlă.

— Dacă amândoi vă aflați în magazie, de unde știți când a decedat victima?

În încăpere s-a așternut pentru un moment liniștea?

— A venit și mi-a spus Cotârlă... s-a grăbit Bonea să-și pună placa.

— Minți! a urlat Cotârlă, apoi, în aceeași fracțiune de secundă, și-a întors scaunul și a sărit ca o vijelie spre Bonea, care, auzindu-i, s-a ridicat fulgerător de pe scaun și s-a întors cu fața spre adversar.

Până să decolez de pe scaunul meu, Cotârlă, mai înalt și mai voinic, își vârâse mâinile în gâtul lui Bonea și, ridicându-l cu o palmă de la dușumea, îl împingea cu creștetul capului în perete.

Am ajuns lângă ei atunci când Bonea, atârnând ca o cârpă, începuse să-și dea ochii peste cap.

Tăișul palmei stângi a descris un scurt arc de cerc și mi s-a oprit în carotida lui Cotârlă.

Agresorul a căzut imediat în genunchi, iar „victima”, scăpându-i dintre mâini, s-a întins pe covor, scuturat de spasme și respirând scurt și des.

Crișan și Dorobanțu rămăseseră înlemniți pe scaunele lor.

— Ce înseamnă asta, Cotârlă?! am strigat înfuriat, și chiar că eram. Te-ai obișnuit să-ți faci de cap pentru că ai avut de-a face numai cu femei neputincioase?! Treci imediat la locul tău!

Fără să zică nici pis, s-a ridicat în picioare și, masându-și partea gâtului pe care i-o lovisem, s-a dus spășit spre scaunul lui.

— Ce dement!... a bâiguit Bonea, adunându-se de pe dușumea.

— Așază-te pe scaun! i-am strigat și lui, așa, ca să se știe că sunt foarte nervos, deși, după ce depășisem momentul primului impuls, mă și calmasem. Întrucât fiecare dintre voi susține că celălalt este autorul omorului, vă cred... și vă acuz pe amândoi de uciderea de comun acord a victimei!

— Sunt nevinovat! a protestat Bonea, sărind în picioare și întorcându-se spre mine.

L-am amenințat cu degetul și i-am arătat scaunul. A mai deschis de câteva ori gura pentru a respinge acuzația, apoi, fără să scoată vreun sunet, și-a reluat locul.

— Acesta-i adevărul! Ambii ați participat în egală măsură la torturarea, respectiv, uciderea victimei...

— Numai Bonea! Eu nu... m-a întrerupt Cotârlă,

probabil revenindu-și din efectul neutralizator al loviturii pe care mă obligase să i-o dau.

— Tu și el! am zis. Și dacă vă imaginați că jucând teatru veți semăna niște îndoieli pe care să le puteți specula în fața judecătorilor, vă înșelați! Împreună ați torturat victima și sub acest aspect raportul medico-legal este precis, am zis, luându-l de pe birou și fluturându-l. Rănile înțepate făcute victimei au fost produse de două lame de cuțit diferite. E clar?!

Nu mi-au mai răspuns nimica.

— Constatarea medicului legist dovedește că amândoi ați torturat-o și, în consecință, că amândoi ați ucis-o. Chiar dacă moartea victimei a avut loc în brațele unuia dintre voi, asta nu-l absolvă de răspundere pe celălalt, deoarece, lucrând pe „schimburi”, ați participat în cote egale la omorârea Ioanei Stan.

Cum din nou s-a lăsat în birou o tăcere grea și, prin urmare, plictisitoare, i-am spus lui Crișan să-i expedieze pe criminali la arest.

*

Capturarea și trimiterea în judecată a tâlharilor care îngroziseră locuitorii orașului Petroșani fusese floare la ureche față de truda care a început pentru a recupera lucrurile cumpărate de chilipirgii și a le restitui păgubașilor.

Mai aveam încă mult de alergat, când mi-a parvenit

sentința Tribunalului județean Hunedoara, din 25 martie 1975. Principalii protagoniști ai bandei fuseseră condamnați la închisoare în funcție de periculozitatea lor socială: V.C. – 10 ani, C.S. – 24 de ani și B.G. – 25 de ani.

Epilog

Când am ieșit în stradă, am fost întâmpinat de mireasma teilor înfloriți. Am ridicat capul și am văzut cerul înstelat, străjuit de o lună rotundă și nepăsătoare. Mi-am privit ceasul și, constatând că în următoarele două minute va fi ora unsprezece și jumătate noaptea, am luat-o la picior, repede și ușor legănat, spre sediul miliției municipale.

Eram într-o formă excelentă, mai puțin picioarele, care, deși răspundeau perfect la comenzi, erau al naibii de grele. În ceea ce privește capul, funcționa suficient de bine dacă, deși aveam senzația că l-am cumpărat de ocazie de la solduri, era capabil să-mi șoptească că numai grăbindu-mă pot avea șansa să nu trebuiască să dorm pe vreo bancă din gară. Și avea dreptate. Riscul exista, deoarece, fiind prima zi din luna iunie și ultima mea seară în Petroșani. Îmi trimisesem geamantanul la Deva prin Crișan și Dorobanțu și renunțasem la camera pe care o avusesem reținută la hotelul „Jiul”.

De fapt și eu ar fi trebuit să mă aflu acum la Deva, într-o garsonieră cochetă și un pat curat din modernul hotel „Sarmis”. Dar n-a fost să fie, pentru că papa aghiuță și-a vârât coada și mi-a dat peste cap toate bunele mele intenții.

Eu, ca un om civilizat și bine crescut, am luat un buchet mare cu crini imperiali și am sunat la ușa doctorului Creangă. Chestie de politețe, pentru că, dacă îmi terminasem misiunea în Petroșani, era firesc să-mi iau la revedere de la amicul meu. E adevărat că în urmă cu o lună de zile, când i-am restituit butelia de care-l ușurase un oarecare spărgător, a încercat să mă coopteze la testarea unei sticle de Johnnie Walker, dar n-a ținut, deoarece – se știe! – eu sunt mai incoruptibil ca fostul meu coleg Eliot Ness[67]. Așa că, sunând la ușa lui la ora șase după-amiaza, eram convins că nimic nu se va pune în calea plecării mele spre Deva. Dar s-a pus!

De cum m-a instalat pe unul din fotoliile din camera lui de lucru, a și pus pe masă o fiolă, dar nu una de „Ion Plimbărețul”, cum îmi imaginasem eu, ci una de „Ballantine’s” veritabil. Și cum incoruptibilitatea are și ea o limită, am călcat-o voluntar. Eu probam licoarea „on the rocks”, sau, cum ar spune un translator de limba

---

[67] Faimos agent F.B.I. Din perioada prohibiției în S.U.A., însărcinat cu aducerea în fața justiției a lui Al Capone, și devenit în acest efort șeful „Incoruptibililor”.

engleză, cu gheață, iar domn' doctor Creangă sugea muncitorește din zeama ruginie, pentru că, susținea el, ar fi fost păcat s-o bea altfel decât o făcuse mama ei, în Scotland.

Cum era și firesc, când se întâlnesc doi foști jucători de rugby, am abordat în viteză un subiect intim: care sunt șansele echipei naționale de a intra în „Turneul celor cinci națiuni?" Cred însă că Dana mai auzise comentariile sorțului ei pe marginea acestui subiect. Altfel nu-mi pot explica de ce s-a grăbit să-mi ureze drum bun și să se evacueze cu fetița în cealaltă cameră.

Momentul care a impus sistarea dezbaterilor a fost marcat de constatarea că sticla ajunsese mai goală decât cutia de rezonanță a unei viori Stradivarius. În această situație, domn' doctor mi-a comunicat, nu tocmai coerent, că vrea să deschidă cercetările pentru descoperirea unei alte surate a sticlei care rămăsese pe masă în chip de vestigiu. Privindu-mi ceasul și văzând, cu oarecari dificultăți, că ar fi trebuit să mă aflu de mult la Deva, i-am respins cu hotărâre propunerea, deși nu pot nega că ca era foarte ispititoare.

El că da, eu că nu.

A consimțit s-o lase baltă numai după ce i-am promis, cu mâna pe inimă, că: „... altă dată, o s-o facem și mai lată!".

La despărțire, bineînțeles că ne-am pupat cu multă

înfocare.

*

Ajungând la sediul Miliției municipale, m-am înfipt drept în garaj. Am avut un fler ca niciodată. Un echipaj auto tocmai pleca în patrulare pe șoseaua Petroșani-Deva.

M-am instalat pe bancheta din spate și, într-o clipă, am și adormit, rezemat de una din portiere.

*

Când m-am trezit, aveam capul mai limpezit, mă aflam sub estacada hotelului „Sarmis" și limbile ceasului indicau ora două.

Am urat serviciu ușor echipajului și am intrat în holul hotelului.

Luând cheile de la recepție și ducându-mă spre lift, ușa acestuia s-a deschis pentru a-l lăsa să iasă pe Crișan îmbrăcat civil și cu ochii umflați de somn.

— Hei, ce-i cu dumneata aici? am exclamat surprins.

— Pe dumneavoastră vă căutam.

— Pe mine?! De ce? Soția dumitale dorește o referință scrisă că ți-ai văzut de treabă la Petroșani? am spus, convins că are o nevastă geloasă.

A făcut cu mâna un gest de silă.

— Tovarășe căpitan, s-a decretat punerea sub alarmă generală a forțelor miliției.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat aiurit.

A ridicat din umeri:

— Habar n-am. În urmă cu douăzeci de minute, m-a sculat ofițerul de serviciu și m-a anunțat că din ordinul inspectorului-șef trebuie să mă prezint cu dumneavoastră la inspectorat. Tot ce am putut scoate de la el a fost că are sarcina să mobilizeze tot efectivul Inspectoratului județean.

— Avem vreo mașină de serviciu? am întrebat, cu mintea brusc și complet limpezită.

— Nu, dar am venit eu cu a mea.

— Atunci, călare pe cai! m-am decis, ducându-mă să las la recepție cheile pe care abia le luasem.

*

În sala de ședințe se aflau strânși vreo zece ofițeri Printre ei și Dorobanțu, care s-a grăbit să vină lângă noi. Și el era îmbrăcat civil.

— Ce s-a întâmplat? n-am ezitat să-l întreb.

— Să fiu al naibii dacă știe cineva ceva, a arătat el spre ceilalți colegi. Am fost luat atât de repede, încât, uitați-vă cum m-am îmbrăcat... a zis, ridicându-și pantalonii pentru a ne arăta că poartă un ciorap bleumarin și celălalt gri cu dungi maro.

N-am mai avut când să-l compătimesc, deoarece s-a deschis ușa și au apărut inspectorul-șef, cu cămașa descheiată la gât și cu o cravată atârnându-i din buzunarul lateral al hainei, și comandantul miliției,

ținând în mână diagonala și centura sub care pendula tocul pistolului.

— Tovarăși, a spus inspectorul-șef de cum a pătruns în sală, în județul nostru, mai exact lângă Deva, s-a petrecut un fapt de maximă gravitate. În urmă cu aproximativ o oră, de la închisoarea Bârcea au evadat șapte infractori deosebit de periculoși. Cinci dintre ei sunt îmbrăcați cu uniformele subofițerilor pe care i-au atacat și, totodată, au intrat în posesia armelor automate ale acestora. Nu nouă ne revine sarcina de a examina cauzele care au facilitat această evadare, a mai spus, citind pe chipurile noastre uluiala ce ne-o provocase vestea comunicată. În schimb, avem misiunea de a-i captura suficient de repede pentru a nu le lăsa răgazul să-și folosească armele împotriva populației.

Infractorii evadați au de executat pedepse între zece și douăzeci și cinci de ani. Ei sunt următorii: Filip Sandu, Badea Vasile, Barițiu Victor, Sontay Domokos... inspectorul-șef s-a oprit, s-a uitat spre mine și a continuat:

— Căpitane Apostolescu, îți spun ceva aceste nume: Bonea Grigore, Cotârlă Ștefan și Viziru Carol?

Mai întâi n-am înțeles ce vrea. Sigur că-i cunoșteam, doar chiar în seara aceea sărbătorisem, la capătul a cinci luni de alergătură, completa terminare a afacerii!

— Și ei fac parte din lotul evadaților?! am exclamat,

înțelegând brusc tâlcul întrebării.

A confirmat printr-un gest și a completat:

— Organizarea evadării fiind făcută de domnul Bonea, în persoană!

În timp ce eu mă uitam uluit când la Crișan, când la Dorobanțu, care îmi răspundeau cu niște priviri tot atât de aiurite, a început să vorbească comandantul miliției:

— În momentul de față, se îndepărtează de închisoare într-un autoturism I.M.S. Al penitenciarului. În urmă cu... și-a ridicat mâna și și-a consultat ceasul, patruzeci de minute, un echipaj-auto, care venea spre Deva, s-a încrucișat cu mașina penitenciarului, dar, nefiind dată încă alarma, i-au lăsat să-și vadă de drumul lor. Și este mai bine că s-a întâmplat așa, pentru că altfel, față de armamentul pe care-l au infractorii, subofițerii noștri n-ar fi avut nicio șansă! Nu știm unde se află în acest moment, dar știm că n-au putut părăsi teritoriul județului, deoarece, urmare a alarmei generale date prin I.G.M., colegii noștri din județele limitrofe au ridicat baraje pe toate șoselele care pleacă de la noi. De asemenea, odată cu apariția zorilor, I.G.M.-ul ne va trimite trei elicoptere pentru căutarea aeriană a fugarilor, și-a încheiat punerea în temă colonelul.

A început apoi să vorbească din nou inspectorul-șef:

— Partea cea mai neplăcută – și vă promit că nu se va mai repeta! – este că și noi am fost prinși, ca să zic așa,

pe picior greșit. Șeful depozitului electrotehnic a plecat la niște rude de-ale lui și, până-l găsim, suntem lipsiți de aparate de radio portabile. La fel stând lucrurile și cu câinii de urmărire.

A tăcut când a intrat în sală ofițerul de serviciu și s-a apropiat de el pentru a-i înmâna o hârtie. După ce și-a aruncat ochii pe ea, ne-a spus:

— Am primit o notă telefonică de la Călan. Autori necunoscuți au spart un magazin cu autoservire și au furat alimente. Un martor, care privea pe fereastră, afirmă că hoții au plecat cu un autoturism cu însemnele miliției.

Deci, putem fi siguri că este mâna evadaților. Totodată, ținând seama de obiectul furtului și poziția geografică a Călanului, e de presupus că intenționează să părăsească șoselele și să traverseze munții Sebeșului, la adăpostul pădurilor. Și întrucât prin adoptarea acestei variante ni se vor reduce șansele de-ai captura curând, va trebui – ca în paralel cu deplasarea forțelor noastre de încercuire când va începe să se lumineze de ziuă – să trimitem imediat o echipă în urmărirea lor. Deși nu se pune problema luării contactului cu evadații, ci numai a urmăririi lor de la distanță, pentru a nu se pierde poziția și direcția lor de deplasare, misiunea este periculoasă, pentru că nu se poate exclude posibilitatea atragerii urmăritorilor într-o ambuscadă. Ce ar însemna

căderea într-o ambuscadă organizată de ei nu trebuie să vă mai explic, deoarece v-am mai spus că sunt în posesia a cinci arme automate. De aceea, echipa de urmărire va fi formată numai din voluntari, și din aceștia îi voi prefera pe cei fără copii. Cine dorește să plece în urmărirea evadaților? a întrebat el.

Toți ofițerii au făcut un pas înainte și și-au ridicat mâna dreaptă. Crișan și Dorobanțu au întors capul și m-au privit contrariați, probabil că nu se așteptaseră ca tocmai eu, vremelnicul lor șef, să le înșel atât de rușinos așteptările.

— Tovarășe inspector șef, cu permisiunea dumneavoastră, aș vrea să fac o remarcă, am zis, suficient de tare pentru a mă face auzit.

— Te ascult, căpitane, a zis el, binevoitor, în timp ce toți ofițerii din încăpere au întors capul spre mine intrigați.

— Fără a minimaliza importanța voluntarilor în situații-limită, apreciez că misiunea pe care ați descris-o ar putea fi cu mult mai bine îndeplinită de cei care-i cunosc pe infractori. Fie și numai pentru faptul că uniformele pe care aceștia le poartă vor putea genera suficiente confuzii capabile să pună oamenii noștri în situația de a se împușca între ei.

— Observația este corectă! a apreciat șeful. Ce propui, căpitane?

— Întrucât numai eu și locotenenții-majori Crișan și Dorobanțu. Cunoaștem personal pe cei mai mulți din infractorii evadați – am exagerat eu nițel, așa, ca să fiu mai convingător –, considerăm că misiunea ne revine de drept nouă.

Când mi-am terminat argumentarea, Crișan și Dorobanțu, care nu cu prea multe minute înainte mă priviseră ca pe o oaie neagră, au făcut un pas înapoi, m-au încadrat și au început să se uite cu superioritate la ceilalți, ofițeri.

— De acord, a zis inspectorul-șef. Îți mai atrag atenția că, până te vor ajunge din urmă forțele noastre de împresurare, vei fi complet izolat.

A văzut că-l privesc surprins și a continuat:

— Nu se poate folosi stația-radio, deoarece și mașina fugarilor are un post de emisie-recepție. Și nu consider că este necesar să-i ținem la curent cu mișcările de învăluire pe care le vom face. Atrăgându-ți încă o dată atenția că nu trebuie să intri în contact cu ei, deoarece eu n-am ce face cu niște eroi morți; te rog să te limitezi numai și numai la o urmărire de la o distanță care să vă țină în afara bătăii focului lor. Și pentru ca lucrurile să fie și mai clare, te fac răspunzător dacă li se întâmplă ceva băieților! m-a avertizat, arătând cu degetul când spre Crișan, când spre Dorobanțu.

— Am înțeles, tovarășe inspector-șef! l-am asigurat.

— Atunci, executarea!

Mai înainte de a coborî în curte, am trecut pe la depozitul de armament. Crișan și Dorobanțu și-au luat câte o pușcă automată de asalt, iar eu, o cutie cu cincizeci de cartușe de nouă milimetri. Pentru că, întâmplător, cunoșteam zicala: „Mai bine să prisosească, decât să lipsească!”.

*

Întrucât fugarii rulau cu un autoturism de teren I.M.S., mașina care ne aștepta afară era de același tip, deoarece s-a plecat de la ideea că o Dacie nu i-ar fi putut urmări în afara șoselelor asfaltate.

Un nor gros ascunsese luna și era atât de întuneric încât, dacă n-ar fi fost aprinse luminile de poziție ale mașinii care ne fusese repartizată, aș fi putut jura că am plonjat într-unul din cazanele cu smoală ale lui Scaraoțchi[68].

Ne-am suit în mașină și Crișan i-a spus șoferului să pornească cu toată viteza spre Călan.

E drept că nu alerga mașina cine știe ce, dar, în compensație, scutura atât de tare, încât începusem să mă tem că-mi face cocteil din rinichi, ficat și splină.

Tot ceea ce puteam să văd era șoseaua, măturată de lumina farurilor până la o distanță de vreo cincizeci de

---

[68] Nume popular al diavolului.

metri.

La vreo cinci minute de la plecare, Dorobanțu mi-a arătat ceva prin portiera din partea stângă, afară, în bezna nopții.

— Închisoarea Bârcea, de unde au evadat derbedeii.

— Modernă? l-am întrebat.

— Modernă? a repetat disprețuitor. Poate... pe vremea răscoalei lui Horea, Cloșca și Crișan.

— Deșteptul care și-a imaginat că poate izola niște indivizi de talia lui Bonea și Cotârlă într-o astfel de coșmelie va trebui să tragă niște concluzii din greșeala lui. Noi înnebunim alergând după ei până-i capturăm, și nu știu ce funcționar le creează toate condițiile pentru a putea s-o ia din loc după bunul-plac, l-a completat Crișan, privind cu acreală spre șoseaua luminată de faruri.

Fiind un fatalist convins, m-am rezumat numai la un gest de indiferență și am continuat să privesc prin parbriz. Cerul începuse să se lumineze, dar cu foarte multă timiditate.

Douăzeci de minute mai târziu, am virat la stânga și am pătruns în orașul Călan.

Începusem să ne strecurăm pe o stradă lată, la ale cărei rigole se aflau parcate autovehicule de diferite tipuri. În rest, nici picior de om.

Mai aveam circa douăzeci și cinci metri până la

capătul ei, când două autobasculante au demarat de lângă trotuarul din stânga și din dreapta și s-au oprit bot în bot în mijlocul drumului, blocându-ne calea.

Șoferul a apăsat puternic pe frână, oprind la cel mult doi metri de ele, și smucind înfuriat de portieră, a dat să scoată capul afară pentru a-și spune părerea despre pericolul public pe care-l reprezintă șoferii de autobasculantă. Dar n-a m-ai apucat să-și verse necazul.

— Nu vă mișcați! a strigat una din umbrele care ne amenințau cu pistoale dindărătul autobasculantelor, în timp ce a treia autobasculantă, venind din spate, ne-a tăiat retragerea. Ieșiți câte unul afară, cu mâinile în sus. Care iese cu armă îl împușcăm fără niciun alt avertisment! ne-a adus la cunoștință vocea.

Mai întâi, m-am gândit că am căzut ca niște ageamii în mâna bandiților, apoi, dându-mi seama că numărul umbrelor era cu mult mai mare de șapte, am priceput că nimerisem într-o ambuscadă a miliției.

— Dacă nu ieșiți afară, așa cum am ordonat, câte unul, cu mâinile în sus, deschidem focul asupra mașinii! Număr până la cinci! ne-a somat vocea pentru a doua oară. Unu... Doi...

— Afară, băieți! m-am dezmeticit eu primul din surpriză, deschizând portiera din dreapta și coborând încet cu mâinile deasupra capului.

— Suntem de la miliția județeană, i-am anunțat, dar,

bineînțeles, fără să mă încumet să las mâinile jos.

— Am mai auzit noi basme d-astea! Toți, afară din mașină! a replicat inexorabil vocea.

După ce au ieșit și ceilalți din mașină, milițienii care țineau pistoalele îndreptate spre noi au început să se apropie cu prudență. Când, încercuindu-ne, au ajuns la câțiva metri de noi, s-a desprins un ofițer și ne-a luminat cu o lanternă.

— Suntem ofițeri de miliție, am repetat.

— Arată-mi legitimația! Dar vezi să nu scoți altceva! a zis pe un ton care indica cu precizie cum va reacționa pistolul îndreptat spre pieptul meu, dacă mă abat de la recomandarea ce-o făcuse.

Am extras cu două degete obiectul cerut din buzunarul de sus al hainei și, când i l-am întins, am văzut că este un maior.

A făcut un pas înapoi, probabil pentru a nu-mi da posibilitatea să-i lovesc mâna în care ținea arma, și, deschizând legitimația, a luminat-o cu lanterna. O clipă mai târziu, mi-a luminat fața pentru a verifica dacă semăn cu fotografia de pe act.

— Sunteți lămurit? m-am interesat.

— Legitimațiile dumneavoastră, a zis către ceilalți, fără să-mi răspundă, dar faptul că a trecut la apelativul de reverență demonstra că certitudinea lui, că i-au căzut în mână evadații, începuse să se clatine.

— Cu cât ne faceți să întârziem mai mult, cu atât se reduc șansele noastre de a-i ajunge pe fugari, am zis, simțind cum încep să mă enervez.

— Scuzați-mă, a zis, restituindu-ne legitimațiile. Mi-am făcut numai datoria. În defitiniv, cine v-a pus să intrați în oraș cu o mașină la fel ca cea a urmăriților? a remarcat el cu bun-simț.

— Ce ne puteți spune despre ei? am zis, revenind la lucruri mai stringente.

— În urmă cu circa o oră și jumătate, a zis, privindu-și ceasul, care am văzut că indica ora patru fără câteva minute, au spart un magazin cu autoservire și și-au burdușit mașina cu alimente. Credeam că au părăsit orașul, dar, jumătate de oră mai târziu, au spart o agenție a C.E.C.-ului și au încercat să deschidă casa de fier. N-au reușit însă. De aceea, când ați apărut dumneavoastră, mi-am imaginat că iar dau târcoale prin oraș, a zis, ridicând din umeri.

— După ultima spargere, în ce direcție au plecat?

— Dacă e să ne luăm după spusele unui chefliu, care susține că i-a văzut când au ieșit din localul C.E.C.-ului, ar fi părăsit orașul pe drumul care duce spre valea Luncanilor.

— Mai există și un alt martor? era firesc să întreb.

— Nu.

— Atunci pornim și noi pe același drum. Vă rog să ni-

l arătați.

— Îl cunosc și eu, tovarășe căpitan, a intervenit șoferul.

— Pe la ce oră a avut loc tentativa de jefuire a C.E.C.-ului?

— În jurul orei trei, mi-a răspuns maiorul, făcând semn șoferilor de pe autobasculante să ne elibereze drumul.

— Încercarea lor de a pune mâna pe bani demonstrează că au intenția să se piardă în vreun oraș, a zis Crișan, după ce am început să rulăm.

— Firesc, dar nu foarte curând. Proviziile de alimente pe care le-au strâns arată că și-au făcut planul de a sta ascunși până încetează urmărirea. Abia după ce se vor asigura că li s-a pierdut urma, vor încerca să coboare la adăpostul aglomerației urbane, am spus.

Chiar dacă nu s-ar fi luminat afară pentru a putea vedea că ne angajasem pe un drum din pământ bătătorit, aș fi simțit, datorită faptului că hurducăiala devenise insuportabilă.

După aproximativ douăzeci de kilometri de scuturătură infernală, o placă de pe marginea drumului arăta că ne aflăm pe raza comunei Boșorod.

Am început să rulăm pe strada principală în căutarea unui indiciu al trecerii fugarilor. În afară de câțiva câini care ne lătrau, nicio urmă de viață. În partea ascunsă a

unei clădiri cu un etaj am zărit pe o bancă un individ moțăind. Apropiindu-ne de el, am văzut că purta bocanci cazoni, pantalonii gri înfășurați în meletiere și o manta ostășească fără epoleți. Pe bancă, alături de el, se afla o pușcă ZB. Pe cap purta o căciulă mare.

Când mașina a oprit lângă el și am sărit jos, s-a trezit și a întins mâna după pușcă.

— N-o atinge! i-am cerut.

Și-a retras mâna și a privit încă buimăcit de somn spre colegii mei care tocmai soseau și ei din mașină cu armele în cumpănă.

— Scoate-ți căciula! i-am ordonat.

După ce s-a conformat, am văzut că era tuns complet, ca în armată, sau la închisoare.

— Ce-i cu pușca asta? am întrebat.

— Ce să fie? E a mea... m-a informat, adoptând mimica unui copil care se teme că i se va lua jucăria cea mai dragă.

— De unde o ai? m-am interesat, arătându-i legitimația.

— Să trăiți! a zis, dând să se scoale de pe bancă.

I-am pus mâna pe umăr și l-am împiedicat s-o facă N-aveam nevoie de surprize.

— Io-s paznicul comunei! a exclamat cu disperare.

— Legitimația!

— N-am așa ceva... Dar mă cunoaște toată lumea...

Întrebați-l pe domn' Sandu, șeful de post, m-a rugat el.

— Buletin de identitate ai?

L-a scos dintr-o țiplă și mi l-a dat. L-am răsfoit și m-am edificat. Locuia în comuna Boșorod. Deci nu putea fi unul dintre fugari.

— Bine, poți să te ridici, i-am spus, restituindu-i actul.

A bâiguit ceva care aducea a mulțumire și a și pus mâna pe țeava pușții, ca pentru a demonstra că nu-i dispus s-o împartă cu altcineva.

— De când ai intrat în serviciu?

— De la nouă.

— Ai văzut persoane străine umblând în ultima oră prin comună?

— Nu.

— Dar o mașină ca a noastră ai văzut?

— Sigur. Înăuntru era mai mulți subofițeri de miliție. I-am și salutat când au trecut pe lângă mine, m-a anunțat cu mândrie, de parcă se aștepta să-l decorez.

— În ce direcție s-au îndepărtat?

— Așa... a zis, arătându-mi cu brațul întins o anumită direcție.

— De mult?

— Eu știu? Poate o fi o oră, poate o fi mai puțin... Da' ce-aveți cu alde Iepure? a întrebat, văzând că mă întorc să mă duc la mașină.

— Ce-am putea avea cu „alde Iepure"? l-am întrebat

intrigat, întorcându-mă iar cu fața spre el.

— Păi io de unde să știu! Da' îmi zise a lu' Ciobanu, de trecu p-aici puțin mai-nainte, că văzu cum milițienii deteră-n casă peste alde Iepure...

— Unde se află casa acestui Iepure? am întrebat imediat.

A ridicat iar brațul, și mi-a indicat o direcție.

— Hai cu noi în mașină și arată-ne casa! i-am cerut, pentru a nu fi nevoit să ametesc căutând prin toată comuna gospodăria lui „alde Iepure".

Când ne-am urcat în mașină, mi-am dat seama că nu-i displăcuse invitația. Probabil că și începuse să fabrice niște povești polițiste, în care el era prima vioară, pentru uzul consătenilor săi. Ca să vadă ei ce erou le păzește liniștea în comună!

În ciuda euforici care se vedea că îl stăpânește, ne-a condus cu precizie de-a lungul ulițelor comunei.

— Acolo e! a spus, după ce-am ieșit din comună, arătând prin parbriz o casă din bârne de lemn, la o distanță de vreo două sute de metri.

Casa se afla pe un dâmb care domina o pajiște în formă de potcoavă, cu partea deschisă spre comună, și partea închisă delimitată de liziera unei păduri. De la liziera din dreapta și până la casă erau vreo optzeci de metri.

— Crișan și Dorobanțu, jos. Șofer, dumneata și cu

paznicul comunei te duci să-l cauți pe șeful postului! am ordonat.

Când am coborât, și mașina a început să se îndepărteze cu spatele, am remarcat că paznicul compunea cea mai tristă figură ce-o văzusem vreodată. Ce puteam să-i fac dacă el își imaginase că venisem acolo pentru a ne juca de-a soldații?!

— Vom merge sub acoperirea lizierei, le-am spus băieților mei, pornind înainte.

Nu străbătusem nici jumătate din drum și pantofii mei erau deja uzi de la roua căzută pe iarbă.

— Voi mă acoperiți cu foc, până ajung la jumătatea distanței dintre lizieră și casă, le-am zis, câteva minute mai târziu, când am ajuns în punctul cel mai apropiat de casă. După ce eu m-am adăpostit, pleacă Crișan. Iar după el plec eu, Crișan mă acoperă și vii dumneata, Dorobanțule, să iei locul lui Crișan, care pornește după mine. Veți deschide focul de acoperire numai în caz de pericol iminent. Sunt întrebări?

Au dat din cap că nu.

Mi-am scos Waltherul de la subsuoară, i-am coborât piedica și, ridicându-i cocoșul, am început să înaintez aplecat de la mijloc. Ajungând la mijlocul distanței, m-am culcat pe burtă și l-am așteptat pe Crișan. Până să ajungă lângă mine, roua mi-a trecut prin haină și cămașă și am simțit-o pe piele de parcă aș fi plonjat

îmbrăcat într-un lac.

L-am lăsat pe Crișan să mă acopere și m-am lansat spre casă. N-avea gard și, odată ajuns la destinație, m-am apropiat de bârne, aplecându-mă sub nivelul* pervazului ferestrelor. M-am uitat spre drumul pe care venisem. Dorobanțu luase locul lui Crișan și acesta pornise spre mine.

strecurându-mă pe lângă bârne, am plecat în recunoaștere. Când am revenit de unde plecasem, lângă Crișan apăruse și Dorobanțu.

— În afară de fereastra sub care stăm, mai există încă una în partea opusă. Crișan, te duci acolo pentru a le tăia retragerea. Dorobanțule, te ocupi de fereastra asta. Eu voi încerca să pătrund în casă prin singura ușă a casei, i-am informat pe șoptite.

— Lăsați-mă pe mine să intru, doar am armă automată... a încercat Crișan să-mi ia pâinea de la gură, dar nu i-a mers, deoarece am și pornit spre latura din stânga.

N-ajunsesem încă la destinație, când am auzit dinspre comună o hurducăială cunoscută. Am întors capul și am văzut mașina noastră venind lansată ca un leu-paraleu către casa în care se adăpostiseră bandiții. Probabil că șeful de post, pus pe fapte mari, se hotărâse să demonstreze că Wyatt Earp, vestitul șerif din Tumbstone, fusese, în comparație cu el, un sărman copil

rahitic.

Cum eu intenționasem un atac prin surprindere, eventual chiar luându-i din somn, pentru a nu le da răgazul să pună mâna pe arme, am realizat că intervenția intempestivă a șefului de post va provoca o baie de sânge.

Când mașina a ajuns la vreo patruzeci de metri, și prin portiera care s-a deschis a apărut un braț ridicat, ceea ce anunța că posesorul lui se pregătește pentru ejectare, m-am decis să salvez ceea ce se mai putea salva.

Am sărit în fața ușii și am lovit puternic cu toată talpa piciorului drept în broasca ușii. Am rămas surprins de ușurința cu care a decolat din tocul ei, căzând pur și simplu pe spate, ca un copac tăiat de la rădăcină.

Odată cu înlăturarea ușii, printr-un salt cu o răsturnare în aer de o sută și optzeci de grade, am ajuns și eu în mijlocul încăperii, pe spate. Într-o mână pistolul, în căutarea vreunui bandit care încerca să pună mâna pe armă, iar în cealaltă lanterna, pe care însă n-am mai avut de ce s-o aprind; în cameră intrând suficientă lumină prin cele două ferestre laterale și ușa pe care o desființasem.

În clipa următoare eram în picioare și cercetam camera. În stânga, un pat-laviță, și pe acesta o pereche în jur de treizeci de ani, în capul oaselor și ținându-se în brațe, mă priveau speriați. Ea nu era îmbrăcată nici

măcar sumar. Drept în față, o altă laviță și o altă femeie, dar în etate, m-a privit și a oftat cu desperare:

— Dumnezeule, iar au venit?!

Nepricepând ce vrea să spună, am privit lavița așezată lângă peretele din dreapta, sub fereastră, de unde trei copii între cinci și șapte ani s-au pornit să urle în tonalitatea sirenelor de pe ambulanțele Salvării.

— Ce-aveți, domne, cu mine?... s-a interesat pe un ton nefericit bărbatul de pe laviță, în timp ce femeia de lângă el își trăgea repede pe ea o ie. Sunt om sărac... Mi-ați luat hainele... Ce vreți să vă mai dau?... Viața?

— Tovarășe căpitan, vreți să veniți puțin până afară? s-a interesat Crișan, din cadrul ușii, mai înainte de a fi avut timpul necesar pentru a răspunde la întrebările bărbatului de pe laviță.

Ieșind pe ușă, am văzut un plutonier-major, până în treizeci de ani, înalt, suplu, blond și frumos ca un star de la Hollywood. Era încadrat de Crișan și Dorobanțu și cu toții mă priveau amuzați.

— Să trăiți! mi-a spus plutonierul, chiar în clipa când mă pregăteam să-i întreb ce-au găsit nostim în încurcătura în care mă vârâsem. Permiteți-mi să raportez.

— Chiar te rog.

— De îndată ce paznicul comunei mi-a relatat discuția avută, am profitat de I.M.S.-ul dumneavoastră pentru a

ajunge cât mai repede aici. Din păcate, am ajuns totuși prea târziu, a zis, arătând spre ușa trântită pe podea, în casă.

— Și dacă ajungeai mai devreme ce se întâmpla?

— Vă raportam ceea ce paznicul comunal n-a știut. Și anume că, în urmă cu trei sferturi de oră, fusesem chemat aici pentru a cerceta jefuirea familiei Iepure de către un grup de hoți. Rezultând că parte din hoți purtau uni forma noastră, m-am grăbit să mă înapoiez la post pentru a sesiza miliția județeană. De unde mi s-a explicat despre ce este vorba și care este misiunea dumneavoastră.

De abia acum îmi explicam atitudinea de exasperare a familiei Iepure. Este mai mult decât neplăcut când dau buzna noaptea răufăcătorii peste tine, dar când după o oră mai năvălesc și alții, chiar că ai toate motivele să-ți iei lumea în cap.

— Ce au jecmănit? am întrebat, pe când îmi spuneam că ușa a cedat atât de ușor tocmai pentru că fusese spartă puțin mai înainte de către urmăriți.

— Haine.

Firesc, se pregăteau pentru momentul în care vor avea posibilitatea să coboare în vreun oraș.

— În ce direcție au plecat?

— Spre Cioclovina.

— Pe unde vine?

— Merg cu dumneavoastră.

— Nu-i cazul. Explică-i de aici șoferului ce are de făcut.

Nu i-a convenit refuzul meu, dar n-a discutat ordinul.

Mai înainte de a mă urca în mașină, l-am rugat pe șeful de post să-i explice cetățeanului de ce-am intrat peste el și să-i prezinte scuzele mele.

După douăzeci de minute de urcare în pantă, am ieșit din Cioclovina și ne-am oprit la poalele unui munte, de unde mașina nu ne mai era de folos.

— Dacă nu putem urca noi, n-au putut nici ei, a zis cu subînțeles Dorobanțu.

Cum pe drum întâlnisem câțiva săteni din Cioclovina care ne confirmaseră că suntem pe drumul urmat de I.M.S.-ul penitenciarului, nu m-am grăbit să dispun retragerea.

M-am dus spre un dâmb care domina pajiștea. În amonte, se vedea un drum îngust practicat prin pădurea deasă, la vreo două sute de metri. În stânga, într-o râpă, la vreo treizeci de metri, am observat printre frunze ceva sclipitor. Am coborât în direcția respectivă.

Ajungând acolo, am văzut un I.M.S. Cu însemnele miliției, răsturnat într-o rână și acoperit cu crengi proaspăt rupte, iar soarele, care începuse să se ridice pe cer, se reflecta într-un geam al mașinii. Încercarea de camuflare a vehiculului demonstra că suntem pe un

drum bun.

M-am întors înapoi la mașină și m-am apropiat de Crișan și Dorobanțu.

— De aici, nu puteau alege decât drumul acela, am zis, arătând peste pajiște drumul îngust care pătrundea în pădure. La fel vom face și noi. Vă atrag atenția că va trebui să producem cât mai puțin zgomot și ne vom înțelege numai prin semne. Vom înainta în șir indian, la o distanță de douăzeci de pași unul de altul. Eu voi fi în față, iar voi mă veți acoperi la nevoie cu foc, le-am ordonat, de fapt cu intenția de a-i feri de riposta bandiților, pentru că nu uitasem avertismentul pe care mi-l dăduse inspectorul-șef cu privire la răspunderea ce-mi revine dacă li se întâmplă ceva.

— Viu și eu cu dumneavoastră? s-a interesat șoferul.

— Ești înarmat?

— Sigur.

— Rămâi aici. Nu în mașină, ci lângă ea, cu arma pregătită. Deoarece nu trebuia exclusă posibilitatea ca bandiții să reușească să ne păcălească, lăsându-ne să trecem de ei, și apoi să se întoarcă din drum pentru a încerca să pună mâna pe mașina noastră. La voi a rămas ceva neclarificat? m-am uitat spre Crișan și Dorobanțu.

Au dat din cap că nu.

Mi-am scos pistolul din tocul de sub braț, i-am ridicat din nou cocoșul și am arătat cu el spre pușțile lor de

asalt.

— Băgați acum glonț pe țeavă, i-am sfătuit, și le-am întors spatele, pornind cu pistolul în prelungirea brațului drept în direcția drumului pe care-l zărisem.

În timp ce urcam pajiștea a început să mă ia cu frisoane. Răcoarea pădurii însumându-se cu hainele mele udate de rouă începuse să-și facă efectul.

Traversând suprafața deschisă, am constatat că ceea ce zărisem de jos era o cale de transport forestier, lată de cel mult patru metri și tăiată șerpuit printr-o pădure de stejari bătrâni. Vegetația era atât de densă pe marginea drumului, încât părea inexpugnabilă.

Am început să străbat drumul de pământ bătătorit într-o liniște și o pace totală, chiar ireală pentru un om crescut pe străzile asfaltate ale Bucureștiului. Câteodată, se auzea un tril scurt de cintezoi trezit mai matinal din somn, apoi liniștea se întrona din nou, parcă și mai profundă.

Probabil că datorită efortului muscular pe care-l făceam urcând în permanență muntele, am început să simt o jenă în coapsa dreaptă. Spunându-mi că trebuie să fie o ușoară întindere a fibrelor musculare, nu i-am acordat atenție. Dar jumătate de oră mai târziu, când durerea s-a transformat într-o arsură acută, curiozitatea mi-a sporit suficient pentru a mă decide să trec pistolul în mâna stângă și să pipăi cu dreapta locul dureros.

Când am atins coapsa, mi-am amintit. Acolo îmi înfipsese două gloanțe un prăpădit de gangster italiano-american, în urmă cu vreo șase luni. Duioșia care mă cuprinsese pentru sărmana mea coapsă a ținut numai câteva secunde, iar la capătul lor mă aflam într-un genunchi vârât în zidul de vegetație, pentru a mă camufla cât mai mult și cu Waltherul în mâna dreaptă, gata de tragere.

Pașii pe care-i auzisem s-au apropiat constant și, deodată după o bucată a drumului au apărut doi bărbați cu aspect rural. Mergând alături, țineau de capetele unui par de care era legat un sac.

— O clipă! am zis, ridicându-mă, când au ajuns în dreptul meu.

M-au privit uluiți. Apoi, în timp ce unul a rămas înlemnit de frică, celălalt a dat drumul la capătul parului, și-a luat picioarele în spinare și a început să sprinteze în direcția de unde venisem eu. N-am ezitat să mă apropii și să pun țeava pistolului în pieptul celui care nu găsise resurse să fugă.

— Miliția! O mișcare și te împușc! Mâinile sus! l-am somat.

A dat și el drumul parului și s-a executat cu gesturi automate, de somnambul, cu ochii măriți de spaimă fixați pe pistolul meu.

— Numele?

— Doagă... Doagă Toader.

— Arată-mi actele! Dar vezi cum le scoți! l-am avertizat, ca să știe că dacă scoate o armă sunt pregătit.

Cu mâna tremurând, mi-a întins un buletin de identitate.

Am făcut un pas înapoi și, continuând să țin pistolul spre pieptul lui, l-am deschis. Actul era veritabil, fotografia îi aparținea și numele înscris era cel spus.

— Ce cauți aici? am întrebat, înmânându-i actul.

Mai înainte de a-mi răspunde, s-au auzit, așa cum mă așteptam, pași din spate. Fără să întorc capul, m-am uitat cu coada ochiului spre înapoi. Tipul care spălase putina când a dat cu ochii de mine se apropia mergând cu spatele, împins în piept eu țeava pușții de asalt de Crișan, sub privirea aprobatoare a lui Dorobanțu.

— L-am legitimat. E localnic, m-a informat cu subînțeles Dorobanțu.

Era deci clar că nu făceau parte din lotul infractorilor pe care-i urmăream. Cum meseria mă obliga însă să știu de ce i-a speriat întâlnirea cu mine, m-am adresat lui Dorobanțu:

— Vezi ce este în sac!

S-a apropiat de sac, s-a aplecat și a deznodat sfoara care lega gura acestuia. După ce a privit înăuntru, a apucat sacul de fund și l-a răsturnat cu gura în jos. Pe pământul bătătorit al drumului, a apărut un porc

mistreț, de vreo treizeci de kilograme, legat fedeleș cu o altă frânghie, care ne mitralia cu o privire ucigătoare.

— Nu știți că braconajul e pedepsit prin lege? le-am sondat opinia, adoptând un aer sever, în pofida faptului că-mi venea să râd.

Mai întâi au afișat o atitudine pleoștită, apoi cel care încercase să fugă s-a pornit să-mi învârtească căciula pe cap:

— N-am făcut braconaj. Din contră, l-am găsit căzut într-o cursă și vream să-l ducem și să-l predăm la oficiul silvic.

— Ei, ca să vezi ce suflete caritabile! i-am luat ca martori pe Crișan și Dorobanțu.

— Zău că așa a fost, a prins curaj și celălalt.

— Și de ce ați fugit când v-am somat?

— Pentru că v-am văzut cu pistolul în mână și ne-am speriat... Vă rog să mă iertați, da' am crezut că sunteți tâlhar... a zis cel care fugise.

— Vă prind cu vânatul legat în traistă și-mi spuneți basme, ca la copii! Știi cu câtă închisoare se pedepsește braconajul? m-am interesat.

Nu mi-au răspuns dacă știu ori nu. Dar erau tare deprimați.

— De unde veniți? am trecut la subiectul care într-adevăr mă preocupa.

— Din vale, a arătat unul din ei spre direcția în care

mergeam noi.

— Cât mai ține drumul ăsta?

— Încă vreo patru kilometri și apoi coboară în vale.

— V-ați mai întâlnit cu cineva venind încoace?

— Da. Cu niște tovarăși milițieni și doi-trei civili.

— V-au întrebat ceva în legătură cu drumul?

— Nu, pentru că noi tocmai intrasem în desișul pădurii și ei nu ne-au văzut.

— Unde i-ați întâlnit? am întrebat, pricepând că în realitate preferaseră să se ascundă la vederea uniformelor albastre.

— Păi, tot pe drumul ăsta.

— De mult?

— Să tot fie o jumătate de oră.

Ținând seama de viteza de deplasare pe un drum în pantă, rezultă că infractorii se află la aproximativ doi kilometri înaintea noastră și cam tot atâta mai aveau de parcurs pentru a părăsi drumul forestier pe care-l străbăteau. Vestea era bună. În afară de faptul că reușisem să le luăm urma, reușisem și să recuperăm din întârzierea cu care plecasem după ei. Nerăbdător să-mi ating cât mai repede țelul, m-am decis să piui capăt discuției cu cei doi șmecherași.

M-am uitat la Crișan și pe urmă la mistreț. N-a mai avut nevoie de alte explicații. S-a apropiat de porc, scoțându-și un briceag din buzunar și, aplecându-se, i-

a tăiat legăturile. Și pentru că animalul, fără să simtă schimbarea condiției sale, continua să stea tolănit pe o rână, Crișan i-a tras o lovitură cu patul armei pe fund. Stimulentul oferit a avut ca rezultat un guiț de protest și un nor de praf prin care mistrețul s-a făcut nevăzut.

Fără să-mi pese de regretul cu care braconierii primiseră pierderea fripturii mult dorite, i-am avertizat cu un aer marțial:

— Am să țin minte numele voastre și dacă am să vă mai întâlnesc într-o situație similară, veți înfunda pușcăria!

— Vă mulțumim... a început unul din ei, cu ochii râzându-i de bucurie.

Nu i-am dat însă răgazul să-și continue tirada. Foarte sever, am pornit de-a lungul drumului, făcându-le semn lui Dorobanțu și Crișan să refacă distanța pe care convenisem s-o păstrăm între noi.

Am început să merg mai repede pentru a reduce și mai mult distanța care ne separa.

Zece minute mai târziu am auzit în față zvon de glasuri. De data asta știam că nu pot fi urmăriții și, în loc să mă ascund și să-i aștept pe cei care vorbeau, le-am ieșit în întâmpinare.

Erau două femei în vârstă și un bărbat. Când m-au văzut, cu pistolul în prelungirea brațului, au tăcut și s-au oprit, vădit speriați.

— Bună ziua, le-am urat.

Au răspuns fără niciun entuziasm.

— Veniți din vale?

Mi-au răspuns dând aprobator din cap.

— Pe cine ați întâlnit pe drumul forestier? am vrut să știu.

— Pe nimeni, a răspuns una din femei și ceilalți au susținut-o prin înclinări succesive de cap.

— Cum, n-ați întâlnit niște subofițeri de miliție?! am exclamat contrariat.

Au făcut semn că n-au întâlnit pe nimeni.

Crișan, care se apropiase la câțiva metri și auzise răspunsul sătenilor, se arăta la fel de intrigat ca și mine.

Am ridicat din umeri și, urându-le drum bun interlocutorilor mei, am pornit din nou la drum.

Ținând seama apropierea de câteva sute de metri dintre Braconieri și țărani, ultimii trebuiau în mod obligatoriu să se întâlnească cu infractorii... Și totuși nu i-au întâlnit! Unde puteau să se evaporeze? m-am întrebat îngrijorat. Să fi părăsit tunelul practicat în masa de verdeață și să se fi înfundat în pădure? Nu mi se părea plauzibil. În situația lor, nu-și puteau permite să zăbovească prin preajmă. Firesc era să încerce să se îndepărteze cât mai mult și cât mai repede de eventualii urmăritori. Și această posibilitate o putea oferi numai drumul bătătorit pe care mergeam și noi!

Am renunțat la fabricarea de prezumții, când s-a auzit un zgomot de motor. Dacă aveam noroc, venea vreo mașină din spate și străbăteam cu ea mai repede tunelul ăsta nenorocit, în care habar n-aveam dacă am ori nu ce căuta!

Ca de obicei, n-am avut noroc. Zgomotul venea din față și curând și-a făcut apariția un tractor care trăgea o remorcă încărcată cu bușteni, pe care călăreau patru oameni.

Am ridicat o mână și tractorul s-a oprit în fața mea.

— Veniți din vale? l-am întrebat pe tractorist.

— Da, a răspuns el, cercetându-mă într-un amestec de frică și curiozitate.

— Ați întâlnit pe cineva după ce-ați intrat pe acest drum?

— Nu, n-am văzut pe nimeni.

— N-ați întâlnit niște subofițeri de miliție? am zis, privind spre oamenii de pe remorcă.

Au clătinat cu toții capul.

— Nici chiar civili? am insistat, aducându-mi aminte că s-ar fi putut îmbrăca cu hainele jefuite de la gospodarul din Boșorod, peste care dădusem și eu buzna ca un ageamiu.

Iar au clătinat cu toții capul.

Am oftat și am pornit mai departe. Acum era evident că părăsiseră tunelul și se refugiaseră în adăpostul oferit

de această pădure seculară. Pentru o clipă am fost tentat să fac și eu la fel, dar am găsit tăria să mă opun acestei intenții. Ce-am fi putut face în pădure, fără nici cea mai mică orientare? Mai mult ca sigur că ne-am fi rătăcit și ar fi trebuit să ne oprim și să așteptăm să ne găsească colegii noștri. Frumoasă perspectivă! Nu, cel mai bine era să merg înainte spre vale... Frumoasă vale! Urcăm de ne trec toate apele de o oră și jumătate și zicem că mergem la vale. Oare cum ar sta lucrurile dacă am merge la deal? Și amărâtul ăsta de picior doare de mi se face milă de el! am monologat cu mine, de parcă m-aș fi tâmpit.

Brusc am auzit pași și chicoteli în față. Atunci am realizat că, datorită transpirației, patul pistolului îmi aluneca în podul palmei ca un pește scos din apă. L-am vârât în toc și m-am apucat să-mi zvânt palmele cu o batistă, tocmai când mi-a apărut în față o pereche de tineri frumușei, cu mutrișoare de studenți.

Erau atât de preocupați – el s-o sărute după ureche, și ea să-și îndepărteze firele de iarbă de pe fustă –, încât m-au remarcat abia când s-au aflat la cel mult un metru de mine.

— Vai, ce m-ați speriat! a zis ea, ducându-și o mâna la gură.

Ea suplă, înăltuță, obrazul roz, figura ovală, gura perfect desenată, nasul mic și delicat, ochi mari și verzi,

părul negru și lung, revărsat pe umeri.

Să întâlnești o astfel de apariție într-o pădure, când, sub tensiunea unei vânători de bandiți, ești încercat de teamă și îndoieli, este o treabă foarte tonică. Un semn care amintește că în afara preocupărilor și durității meseriei există viață, dragoste.

El, mai înalt decât ea, slăbuț, blond, cu ochi albaștri, ascunși îndărătul lentilelor unei perechi de ochelari care-i dădeau un aer de intelectual.

Pentru o clipă, amândoi mi-au zâmbit stingheriți, apoi, când și-au făcut apariția Crișan și Dorobanțu, surâsul li s-a crispat și, cuprinși de teamă, s-au strâns unul în celălalt.

— Nu vă speriați, copii, le-am spus cu afecțiune. Suntem ofițeri de miliție.

N-au părut prea convinși. Dar după ce le-am arătat legitimația s-au liniștit.

— Ce căutați atât de departe de oameni? i-am întrebat.

— Suntem în vacanță și am plecat să ne plimbăm... E atât de fermecător aici, încât am pierdut noțiunea timpului, mi-a explicat ea cu un glas suav.

— Părinții voștri nu v-au spus niciodată că o aventurare într-un astfel de loc poate prezenta mari riscuri, mai ales pentru tine? m-am uitat spre fată.

— Doar nu-i singură. E cu mine, a replicat el plin de

importanță.

— Acesta e și lucrul cel mai rău. Dacă nu era cu tine, nu era aici. Iar dacă e cu tine, e ca și singură!

Și-a umflat pieptul pentru a protesta, dar i-am tăiat avântul.

— Eu îți vorbesc cu experiența meseriei mele, care mă obligă să am de-a face cu situații de o bestialitate incredibilă, dar, din păcate, foarte reale.

N-au părut prea impresionați de spusele mele. Și nu m-am mirat. Probabil că așa trebuie să fie viața. Până nu probezi pe propria piele riscurile imprudenței, o iei în derâdere. Pentru că deși admiți că există nenorociri, crezi că ele îi lovesc numai pe alții.

— Copii, venind încoace, ați întâlnit pe cineva? am revenit la scopul misiunii mele.

— Nu. Am fost să căutăm mure și abia de câteva minute am revenit pe acest drum, a zis flăcăul, în timp ce fata s-a îmbujorat și a lăsat ochii în jos; probabil că ea știa bine pentru ce.

— Căutați pe cineva? a zis fata câteva secunde mai târziu, dovedind astfel că instinctul de curiozitate al sexului din care făcea parte este mai puternic decât acela pentru care se rușinase, câteva clipe mai înainte.

— Da, niște subofițeri.

— De miliție?

— Da, am devenit atent.

— I-am văzut, a zis băiatul. Mergeau pe acest drum în timp ce noi ne uitam după mure prin pădure.

— Așa că, dacă e atâta miliție pe aici, de ce spuneți că este periculos? a vrut să știe fata.

— Ei v-au văzut?

— Nu, pentru că ne despărțeau mai mulți metri de tufișuri și copaci. De altfel, mergeau foarte repede.

N-am considerat că trebuie să-i explic ce s-ar fi întâmplat dacă o vedeau „milițienii", niște criminali lipsiți de scrupule, dintre care mulți nu mai văzuseră o femeie de ani de zile.

— De mult i-ați zărit?

Băiatul și-a consultat ceasul și mi-a răspuns.

— De aproximativ treizeci de minute.

Deci tot oprindu-mă să cer relații celor pe care i-am întâlnit, distanța dintre noi a rămas constantă.

— Copii, voi în ce direcție mergeți? i-am întrebat.

— Am vrea să mergem la Boșorod, unde mai avem câțiva colegi, a zis fata.

— Altădată. Acum mergeți înapoi cu noi! m-am decis.

M-au privit contrariați, dar nu le-am dat răgazul să protesteze.

— Milițienii pe care i-ați văzut sunt, de fapt, niște bandiți periculoși. Și ați avut un noroc extraordinar că nu v-au văzut. Iar diavolul nu trebuie tentat de două ori!

— Da, dar... a încercat să se opună cavalerul.

— Astea nu le cărăm de plăcere cu noi, l-am întrerupt, arătând spre armele automate din mâinile lui Crișan și Dorobanțu. Avem de îndeplinit o misiune riscantă, așa că vă rog să nu ne faceți greutăți și să veniți după noi, urmărindu-l din ochi pe tovarășul locotenent-major, am arătat spre Dorobanțu. Iar dacă vedeți că dânsul începe să tragă cu arma, vă culcați imediat la pământ, fără să vă apropiați de el.

Când le-am vorbit despre posibilitatea utilizării armelor, am citit în ochii lor un mare interes pentru o astfel de eventualitate. Deci puteam fi convins că le-am stârnit curiozitatea suficient de mult pentru a putea rezista tentației de a se face nevăzuți. În consecință, m-am întors și am pornit la drum.

În timp ce mergeam în marș forțat, mă străduiam să înțeleg cauza contradicțiilor dintre martori cu privire la întâlnirea cu fugarii. Și unii și alții fiind categorici când susțineau că i-au întâlnit, ori că nu i-au văzut. Oare infractorii să se fi ascuns în desișul pădurii ori de câte ori simțeau că vine cineva în întâmpinarea lor, pe drumul forestier? Această versiune putând explica în egală măsură de ce țăranii și oamenii de pe tractor nu i-au întâlnit, iar cu braconierii și perechea de tineri situația s-a prezentat invers. Fugarii neputând sesiza prezența ultimei categorii de martori, deoarece aceștia,

din cu totul alte motive decât ale lor, au preferat ei să se adăpostească în desișul pădurii.

Un zgomot de motor m-a împiedecat să mai caut și alte explicații asupra contradicțiilor constatate.

Foarte curând a apărut din față un autoturism al armatei. Era decapotat și înăuntru se afla un locotenent îndărătul volanului și doi ostași pe bancheta din spate, cu puștile pe genunchi.

Când a oprit la semnul meu și m-am interesat dacă i-au văzut pe fugari, au răspuns negativ:

— Ce ar fi dacă ați întoarce mașina și ne-ați duce până la capătul drumului? l-am consultat pe ofițer.

— Regret, dar nu putem zăbovi. Avem o misiune specială, m-a refuzat el, în timp ce ostașii, parcă pentru a infirma spusele lui, au coborât din mașină pentru a se dezmorți.

Au făcut câțiva pași pe lângă mine, apoi, brusc, m-au înconjurat și și-au proptit armele în pieptul și spatele meu.

— Mâinile sus! mi-a strigat ofițerul, coborând de la volan cu pistolul în mână. Credeai că îți merge cu noi? a aruncat el disprețuitor.

Trebuie să recunosc că eram mai mult decât siderat. Oare să mă fi aflat în fața bandiților, care între timp puseseră mâna și pe niște uniforme ale armatei? Mi se părea imposibil, pentru că atât ofițerul, cât și ostașii

erau foarte tineri, aproape niște adolescenți.

Procesul de fabricare a explicațiilor mi-a fost curmat de intervenția lui Crișan.

— Stai!!! Nimeni nu mișcă! a strigat el, pe când arma sa și a lui Dorobanțu ocheau capetele militarilor.

Nu mi-a trebuit mai mult, în următoarea fracțiune de secundă m-am lăsat într-un genunchi pentru a le permite să deschidă focul la nevoie și, smucindu-mi pistolul, am împins țeava în abdomenul ofițerului.

— Lăsați armele jos, băieți! s-a decis ofițerul, realizând că în fața puștilor de asalt ale colegilor mei nu mai are nicio șansă să-și impună punctul de vedere.

— Ce dracu ți-a venit, omule?! A fost firesc să vreau să știu.

— Orice ați face, nu puteți să scăpați! Probabil că e numai o problemă de minute până miliția va trece prin piepten des toată pădurea, a ținut ofițerul să mă avertizeze, pe când îmi întindea pistolul său, ținându-l de țeavă. Dacă vă este dragă viața, vă sfătuiesc să vă predați, m-a avertizat în continuare.

— Omule, ți-a sărit o doagă? s-a uitat Dorobanțu compătimitor la ofițer. Suntem ofițeri de miliție.

— Știu totul, așa că mai bine urmați-mi sfatul, a replicat el, privindu-ne cu milă, de parcă am fi fost niște sărmani leproși.

— Nu fi egoist, împărtășește-ne și nouă din ceea ce

știi, l-a luat la vale Crișan.

— Știu că sunteți niște infractori evadați, și mai știu că miliția e pe urmele voastre...

Brusc, am înțeles adevărata cauză a contradicțiilor dintre martorii chestionați cu privire la prezența fugarilor pe drumul forestier și, totodată, am avut revelația prostiei mele, care era atât de monumentală, încât îmi câștigasem dreptul de a fi păstrat la Muzeul Antipa într-un borcan cu spirt.

— Fugi cu ursu', că rupe lanțu' și sperie copiii! a zis Crișan, râzând.

— Cine v-a spus că veți întâlni niște infractori evadați care vor pretinde că sunt ofițeri de miliție? am intervenit, pentru a obține certitudinea prezumției mele.

— Niște milițieni adevărați!

— S-au legitimat? am insistat.

— Nu era cazul. Erau în uniformă și am considerat că este de datoria mea să vă rețin dacă vă întâlnesc. N-am reușit, dar soarta voastră este oricum pecetluită.

— Vreți s-o priviți? am zis, întinzându-i legitimația.

Și-a aruncat ochii pe ea și, văzându-l șovăind, le-am făcut semn colegilor mei să-mi repete numărul.

— Acum pe cine să mai cred? s-a întrebat ofițerul, arătându-se mai puțin dârz și mai mult ezitant, nehotărât.

— Trei legitimații sunt mai convingătoare, cred, decât niște uniforme pe care le poate îmbrăca oricine.

— Aveți dreptate și vă rog să-mi primiți scuzele, s-a decis el, ridicând mâna la caschetă și salutându-ne militărește.

Înainte de a-i crede și a mă ambala în această încurcătură, trebuia să-i legitimez.

— Nu vă faceți procese de conștiință. Oricine ar fi putut să fie înșelat. Cum de altfel s-a și întâmplat, am zis, cu gândul la cei trei țărani și la muncitorii de pe tractor.

Acum, după ce ne cunoașteți adevărata identitate, ne-ați putea ajuta să recuperăm timpul pierdut cu...

— Bineînțeles! Vă rog să vă urcați în mașină, s-a oferit el imediat, cu vădita intenție de a-și răscumpăra greșeala.

— Au loc și copiii ăștia? am arătat eu spre perechea de frumușei, care se apropiase între timp de grupul nostru și urmăriseră ca hipnotizați disputa dintre noi și militari.

— Nu ține mașina, a zis cu regret.

— Nu-i putem lăsa aici de izbeliște.

— Vor rămâne și ostașii cu ei, apoi, după ce vă reped pe dumneavoastră, mă întorc și-i iau pe toți.

Propunerea fiind corectă, le-am făcut un semn de adio protejaților mei și m-am urcat în mașină, care a demarat

imediat într-un scrâșnet de pneuri. După câțiva zeci de metri drumul forestier a început să coboare într-o pantă pronunțată.

Cred că nu se scurseseră mai mult de trei minute și în fața noastră a apărut o vale transversală, îngustă și săpată adânc de vreun fost curs de apă între muntele de pe care venisem noi și altul opus acestuia.

Când am ajuns jos, în defileu, ne-am oprit elanul într-un punct în care drumul se bifurca la stânga și la dreapta. Peste drum, la vreo zece metri, pe pajiștea care se ridica de la piciorul muntelui opus, opt-zece oi erau supravegheate de o săteancă bătrână și un măgar.

— Aici m-am întâlnit cu „milițienii", m-a anunțat locotenentul. Ei coborau și noi am virat pentru a începe urcarea pantei.

— V-ați dat seama în ce direcție au plecat, după ce v-ați despărțit? l-am întrebat, în timp ce ochii mei se străduiau să mă ajute în alegerea drumului de urmat.

— Nu. Cu gândul la ce-mi povestise despre „niște infractori periculoși evadați", m-am grăbit să vă ies în cale. Și am reușit, nu? mi-a zâmbit el stingherit.

— Eu am reținut buna dumneavoastră intenție de a ajuta, organele de ordine. În rest, a fost vorba de o mistificare. Așa că totul este scuzat aprioric, am zis, sărind din mașină și îndreptându-mă către săteanca ce păștea oile.

— Bună ziua, maică, am zis.

— Bună, a răspuns, fără să mă privească.

— Au trecut niște subofițeri de miliție pe aici. Poți să-mi spui în ce direcție au plecat?

— Au trecut? a spus, parcă neîncrezătoare.

— Au trecut, am confirmat.

— Poate, da' io n-am văz't.

— Ești de mult aici? am luat-o altfel, pentru a mă putea edifica mai bine.

— Nu, numa de când a răsărit soarele.

Acest „numa'" însemna vreo patru ore, deci nu se putea să nu remarce trecerea fugarilor.

— Maică, uite... sunt de la Miliție, am zis, arătându-i legitimația.

— Nu știu a citi, ficior, mi-a replicat cu indiferență.

Am simțit că plesnesc de furie și m-am întors spre mașină, pentru a le cere însoțitorilor mei să se uite la mine dacă vor să vadă cum poate înnebuni un om. Dar, mai înainte de a-i anunța că nu-mi mai lipsește mult pentru a începe să mă cred Cleopatra, împărăteasa Egiptului și iubita lui Cezar, mi-am oprit ochii pe locotenent și m-am calmat, simultan cu o idee care mi s-a înșurubat în creier.

I-am făcut semn să coboare și, apropiindu-mă și eu de el, l-am pus în temă cu rezultatul negativ al demersului meu. Exprimându-mi totodată și speranța că uniforma

lui ar putea avea mai mult succes decât legitimația mea. S-a declarat de acord să-și încerce șansa.

— Măicuță, i-a zis femeii, când am ajuns lângă ea, mi-e teamă că ostașii mei s-au rătăcit, și dacă nu-i găsesc mai repede să-i duc la unitate, comandantul nostru o să-i pedepsească cu arestul. Mai ții minte în ce direcție s-au îndepărtat?

— Da', păi cum să nu știu, i-a zâmbit femeia. Ficiorii p-acolo o luară, a arătat ca cu mâna de-a lungul pajiștei ce urca spre muntele opus. Colo sus-i un pârâu și pă vadu lui s-or tot dus soldații...

I-am strâns mâna ofițerului și făcându-le semn colegilor mei să mă urmeze, am pornit cu un pas susținut spre direcția indicată.

Panta pe care m-am avântat era și mai abruptă decât cea urcată pe drumul forestier ce-l lăsasem în urmă. După un sfert de oră, când am ajuns la vadul pârâului de care vorbise femeia, suflam ca un cățel obosit și piciorul drept începuse iar să protesteze, prin junghiuri care mi se repercutau până în creier.

Pârâul, adânc de vreo trei palme și lat de până la un metru, cobora șerpuind dintr-o pădure de brazi groși și înalți. Am început să urmez cursul vadului, intrând în pădure printr-un tunel de vegetație, lat de un metru și ceva, și atât de scund că trebuia să înaintez cu capul aplecat în față. Încercând să evit lovirea capului de

crăcile care treceau peste pârâu, n-am mai putut să mă feresc de contactul cu apa care se scurgea peste picioarele mele. Era atât de rece, încât a început să-mi dea crampe în glezne și genunchi; la început scurte, apoi constante.

După aproximativ un sfert de oră, tunelul a început să se înalțe, iar cursul apei, îngustându-se, a oferit și un fel de mal, nu mai lat de o palmă, dar bine venit, pentru că picioarele începuseră să mi se anchilozeze din cauza maltratării lor continue cu apă rece ca gheața.

Brusc, am intrat într-o poiană circulară, cu un diametru de douăzeci-treizeci de metri. Am ezitat o clipă asupra direcției, apoi, în lipsa altui criteriu, m-am decis să nu renunț la urmărirea pârâului.

Când m-am reînfundat în pădure, eram sfârșit de oboseală, și piciorul drept, refuzând să mai răspundă la comandă, îl trăgeam după mine de parcă ar fi fost din lemn. Sunt convins că dacă m-aș fi întins pe iarbă pentru a-mi mai trage puțin sufletul, aș fi adormit în mod irevocabil. Și un somn în acompaniamentul ciripitului susținut al privighetorilor și cintezoilor era exact cea mai mare fericire pe care mi-o puteam dori în acest moment.

Pierdusem noțiunea timpului și nu mai aveam destulă voință pentru a ridica mâna la care aveam ceasul.

Continuam să înaintez mai mult în virtutea inerției, când, brusc, mi-a apărut în față un luminiș, lung de vreo zece metri și lat de vreo șase. Mai înainte însă de a apuca să pășesc în el, mi-a atras atenția ceva, ceva care nu era verde și se afla pe latura opusă celei de unde mă oprisem. Continuând să rămân pe loc, mi-am concentrat ochii asupra lucrului care făcea notă discordantă cu mediul înconjurător. În secunda următoare, am uitat avatarurile drumului ce-l străbătusem și mintea mi s-a limpezit.

Am realizat că în fața mea, imediat după liziera opusă a luminișului, în dosul unor tufișuri, se afla un subofițer de miliție. Îi distingeam bine cascheta și partea superioară a vestonului. Stătea cu spatele la mine.

Imediat, m-am culcat pe burtă și am început să înaintez pe coate, spre dreapta, pentru a ocoli luminișul la adăpostul vegetației. Datorită ierbii moi, de primăvară, m-am strecurat fără zgomot până la un metru de fugar.

— Stai! Nicio mișcare! i-am poruncit, ridicându-mă fulgerător și țintindu-i capul cu țeava pistolului.

El nu s-a mișca, iar eu, uluit, încercam să pricep de ce, în locul unei cefi omenești, vedeam o creangă de copac. În următoarea fracțiune de secundă, am înțeles. Am înțeles totul, inclusiv faptul că dacă m-aș privi într-o oglindă mi s-ar oferi șansa să-l văd pe cel mai mare

dobitoc pe care l-a găzduit vreodată Terra.

Nimerisem, ca un ageamiu, într-o cursă grosolană. Într-o ambuscadă pe care ar fi sesizat-o chiar și un recrut în prima lui zi de încorporare.

Tot ce-a urmat s-a petrecut ca într-un coșmar, când un pericol iminent se apropie de tine, iar tu reacționezi cu gesturi lente, ca într-un film rulat cu încetinitorul pentru a descompune mișcările.

Când o armă automată a început să latre în spatele meu, am văzut gloanțele zburându-mi peste cap, înfigându-se în bradul din fața mea și împroșcând cu mișcări lente așchii de lemn care porneau să planeze încet spre pământ, ca niște fulgi.

M-am lăsat să cad într-un genunchi, în timp ce mă roteam spre stânga, dar mișcările mele erau tot atât de lente ca și ale cosmonaut lor aflați în stare de imponderabilitate. După o pivotare ca e mi s-a părut fără sfârșit, mi-a apărut în câmpul vizual un plutonier de miliție care descărca un pistol mitralieră în direcția mea. Era Viziru Carol. Am văzut când glonțul a ieșit pe țeava pistolului meu și s-a dus direct spre fruntea banditului. L-am urmărit cum i se înfige între arcade, pătrunde și lasă în urma lui o gaură neagră. Cum mișcarea mea de rotație continua, în clipa când era gata să-mi iasă din câmpul vizual, am zărit cu coada ochiului drept cum gaura lăsată de glonte se umple cu o spumă

roșie-alburie care a pornit să i se reverse peste față, ca un noroi gros. La doi metri de Viziru se afla un alt subofițer de miliție, care mă țintea cu pistolul-mitralieră pe când se străduia să-l armeze. Glonțul i s-a înfipt în brațul drept și, lăsând să-i cadă arma, s-a învârtit și el pe aceeași direcție, împleticindu-i-se picioarele și căzând lateral. Cum o nouă rafală de gloanțe a început să-mi țârâie pe lângă urechi, mi-am continuat mișcarea de rotație până am avut în față un individ civil care trăgea spre mine, parcă speriat de reculul propriei sale arme. Întrucât cu o armă ca a lui nu era nevoie să se fi plasat pe primul loc în campionatul mondial de tir pentru a reuși să mă transforme până la urmă într-o strecurătoare de ceai, n-am ezitat să-i trimit un glonte în brațul care mi s-a părut cel mai apropiat de mine. Când a primi lovitura în brațul stâng, s-a răsucit pe jumătate în aceeași direcție și a căzut pe spate, înspre mine, cu arma pe piept.

Brusc, s-a așternut o liniște atât de nefirească, încât nici privighetorile nu s-au mai încumetat s-o tulbure cu ciripitul lor. Primul lucru pe care l-am făcut când m-am ridicat în picioare a fost să mă rezem cu umerii de un brad gros de peste o jumătate de metru, pentru a mă asigura că nu voi fi atacat pe la spate. Apoi am aruncat o privire circulară peste luminiș. La șapte-opt metri de mine, în dosul unui tufiș, cu fața îngropată în iarbă, se

mai afla un „milițian”.

— Tu, ăla din iarbă, la cea mai mică mișcare, te împușc! i-am strigat, în timp ce ochii mei îi căutau și pe ceilalți.

Dar, până să-i găsesc, a irupt în luminiș Crișan, cu arma ridicată pe brațe în căutarea țintelor.

— Ce s-a întâmplat, tovarășe căpitan? a zis ușurat, când m-a văzut stând încă pe propriile picioare.

— De ce ai venit atât de greu?

— Greu? Am început să alerg de îndată ce-am auzit primele focuri de armă... s-a mirat el de imputarea pe care i-o făceam. În ciuda celor circa douăzeci de metri de teren accidentat pe care a trebuit să-i străbat „nu cred să fi întârziat mai mult de zece secunde...

Brusc și-a făcut apariția și Dorobanțu cu pușca de asalt pregătită de tragere.

Fir-ar să fie! Ceea ce pentru colaboratorii mei a reprezentat o fracțiune de minut, pentru mine, datorită fricii care m-a încercat, aducea a ore, dacă nu chiar a infinit.

— Cercetați împrejurimile! mai lipsesc trei de la catalog, le-am cerut și, în timp ce ei au trecut la executarea ordinului, m-am dus să-i privesc pe cei împușcați, dar nu. Fără a-l supraveghea cu coada ochiului pe tipul adăpostit în iarbă.

Viziru, răsturnat pe spate, cu mâinile aruncate în

cruce, admira bucățica de cer circular care se zărea printre vârfurile brazilor, cu un dezinteres specific celor din categoria sa. Al doilea era leșinat Al treilea se ținea cu mâna dreaptă de brațul stâng. Amândoi pierdeau sânge. M-am dus către cadavrul lui Viziru, i-am desfăcut diagonala și am tras-o pe sub el. Apoi, desprinzând curelele, m-am apucat să le folosesc în chip de garouri pentru a opri hemoragia celor doi răniți.

Când am terminat, le-am adunat armele și le-am strâns în mijlocul luminișului.

În sfârșit, acum venise și rândul individului care continua să stea nemișcat, cu fața la pământ.

— Tu, ăla din iarbă, ridică-te! Cu mâinile la vedere! i-am strigat.

— Nu mă ridic, că mă împușcați, mi-a replicat, cu nasul ascuns în iarbă.

— Preferi să te împușc așa cum stai? l-am consultat. A rămas întins fără să-mi comunice care-i este opțiunea.

— Număr până la cinci. Dacă nu te ridici, trag fără să te mai somez! l-am avertizat. Unu... Doi... Trei...

Și-a strâns picioarele sub el și s-a ridicat repede; mai întâi arătându-mi palmele pentru a-mi dovedi că nu este înarmat, apoi așezându-le pe cascheta de milițian de pe capul lui!

Era de statură potrivită, blond, figura lunguiață, ochii verzi-galbeni, ca de pisică, nasul bine dezvoltat și

buzele groase.

— Domn' căpitan... Să trăiți! a exclamat bucuros, exact în clipa când l-am recunoscut și eu pe el.

— Filip! Ce dracului cauți tu în combinația asta?! am lăsat să-mi scape de mirare, deoarece, deși inspectorul-șef îi citase numele printre cele ale evadaților, nu m-am gândit nicio clipă că este vorba de un infractor pe care l-am anchetat și eu, pentru spargerea și furtul din vreo douăzeci de autoturisme.

— Ce să fac, domn' căpitan?! Dacă tot eram la pârnaie, mi-am zis că nu poate să-mi strice o excursie la munte. Mai ales că era gratuită, a zis, râzând amuzat.

— Te înșeli dacă crezi că a fost gratuită. Va trebui s-o plătești, Filip. Legile sunt lipsite de umor când e vorba de o evadare. O evadare care include, în mod sigur, maltratarea paznicilor, port de uniformă cu substituire de calitate, port și uz ilegal de armă, inclusiv o tentativă de omor împotriva unui ofițer de miliție în exercițiul funcțiunii. Așa că, vezi, excursia pe care ai făcut-o te va costa al naibii de scump, i-am atras atenția.

— Domnu' căpitan, doar mă cunoașteți... Credeți că am fost eu atât de idiot încât să ridic mâna asupra vreunui gardian ori să pun mâna pe o armă? Când ei – a arătat spre infractorii cu care mă confruntasem – au deschis drumul spre excursie, i-am însoțit. Atât și nimic mai mult.

— Și uniforma de pe tine? am întrebat pe când îmi vâram pistolul în toc.

— Mi-a fost oferită, pentru că celorlalți nu li se potrivea.

— Cine a pus la cale evadarea?

— Bonea, a spus el, confirmând afirmația inspectorului-șef.

— Unde sunt ceilalți?

— Nu știu, a spus ridicând din umeri. Noi patru – arătând din nou spre ceilalți infractori – am înaintat de-a lungul pârâului, adică pe drumul pe care ați venit și dumneavoastră, iar ceilalți trei au pornit să urce muntele prin partea stângă, luând pădurea pieptiș.

— Cine a organizat această ambuscadă?

— Viziru... Da' l-ați luat prin surprindere. El se aștepta ca urmăritorii să se apropie de sperietoare – a arătat spre uniforma și cascheta care erau să-mi tragă cea mai mare și ultima păcăleală din viața mea – trecând direct prin luminiș, putând astfel să-i împuște în liniște pe la spate... Când colo, dumneavoastră ați apărut dintr-odată tocmai în cealaltă parte a poienii... a zis el, parcă înveselit de festa pe care i-o jucasem lui Viziru.

— Și până unde v-ați imaginat că veți ajunge după evadare? am zis, cu speranța că voi găsi un răspuns care să justifice, fie și din punctul lor de vedere, acțiunea nebunească la care s-au dedat.

— Tot ceea ce s-a discutat și s-a analizat s-a referit în exclusivitate la modul în care putem evada. Din această cauză, de îndată ce ne-am aflat în afara închisorii, nu am știut ce să facem. Dar pentru că tot trebuia făcut ceva, ne-am declarat de acord cu propunerea lui Viziru de a ne ascunde în munți...

Am auzit foșnet de frunze și, ducând mâna sub braț, m-am răsucit pe direcția zgomotului.

Era Crișan și mi-am lăsat mâna în jos.

În timp ce-mi raporta că n-a găsit nicio urmă de trecere a celorlalți trei infractori, a apărut și Dorobanțu. După ce a făcut și el un raport asemănător, le-am relatat ce-mi spusese Filip despre scindarea grupului în două.

Cum totul confirma spusele infractorului capturat, iar noi – având pe cap un cadavru, doi răniți și un prizonier – nu mai puteam continua urmărirea, Dorobanțu a propus să ne înapoiem la Deva.

— Ușor de spus, dar cum să facem? a zis Crișan, arătând printr-un gest circular spre infractori. Unul dintre răniți poate merge singur, al doilea va putea fi ajutat de infractorul valid, s-a uitat el spre Filip. Dar cu cadavrul ce facem? Credeți că-l putem transporta în spate prin vadul pârâului, când noi, fără a căra greutăți suplimentare, abia ne-am putut strecura până aici?

— Să rămânem pe loc până ne ajung din urmă ajutoarele, a propus Crișan.

— Și cu ăștia ce facem? am spus, uitându-mă spre răniți. Dacă nu primesc o urgentă asistență medicală, le cangrenează brațele.

— Să-l lăsăm pe Viziru aici, și după ce ducem răniții jos. Revenim să-l luăm și pe el. Sunt convins că n-o să mai încerce să fugă, a glumit cu amărăciune Crișan.

Nu-mi surâdea ideea de a mai urca din nou muntele și m-am decis să procedez altfel:

— Tăiați patru crăci, lungi de vreo doi metri și cât mai drepte! le-am cerut.

Când, zece minute mai târziu, am avut prăjinile, le-am îmbrăcat cu vestoanele celor doi răniți, improvizând astfel două tărgi. După ce am așezat pe ele, rănitul leșinat și cadavrul lui Viziru, m-am adresat, pe rând, celuilalt rănit și lui Filip.

— Dumneata vei merge înaintea noastră, și dacă îți va mai trece prin cap să fugi, vei ajunge alături de Viziru, pe targă. Filip, tu, pentru a simți cât mai mult plăcerea „excursiei" pe care ai făcut-o, vei ține de barele primei brancarde împreună cu domnul locotenent-major Dorobanțu. Cu a doua targă voi veni eu și domnul locotenent-major Crișan, iar avertismentul pe care i l-am dat coechipierului tău la evadare e valabil și pentru tine!

*

Când am reușit să parcurgem vadul pârâului și ne-am

aflat de cealaltă parte a pădurii, palmele mi se transformaseră într-o rană vie și aveam senzația că brațele mi s-au lungit până la glezne, ca la cimpanzei.

Am făcut o haltă și, privind epuizat de-a lungul pajiștei, am văzut femeia care păzea oile. Și brusc, ochii mi s-au oprit pe măgarul care păștea alături de turmă.

— Un voluntar! am cerut. Cine se duce să-l aducă? am întrebat, arătând cu brațul întins spre urecheat.

Crișan și Dorobanțu erau atât de dărâmați, încât atunci când și-au ridicat capetele spre mine și le-am văzut ochii congestionați și vlăguiți mi s-a făcut milă de ei.

— Mă duc eu, domnule căpitan, s-a oferit Filip.

— Asta ar mai lipsi! Să-ți creez posibilitatea să-ți mai prelungești excursia!

— Zău că mă întorc, domnule căpitan.

— Filip, îți mărturisesc că sunt atât de extenuat, încât n-aș mai fi în stare să reîncep urmărirea ta, dacă ți-ar trece prin cap ideea de a spăla putina.

— Vă promit că...

— S-ar putea să fii bine intenționat, dar n-am curajul să-mi asum un astfel de risc, am zis, ridicându-mă.

— Mă duc eu, tovarășe căpitan, a intervenit Dorobanțu, adunându-se de pe iarbă și pornind să coboare pajiștea cu mișcări nesigure.

Cum coapsa dreaptă continua să mă înjunghie, am

găsit răgazul s-o privesc. Pe stofa pantalonului de culoare deschisă se formase o pată mare maronie, care se întindea până la genunchi. Nu trebuia să fiu medic pentru a ști că nenorocitele mele de răni s-au redeschis.

*

Cu Viziru legat pe spatele măgarului și cu o singură brancardă la care țineam în două schimburi, am reușit să coborâm și să ne angajăm pe drumul forestier.

*

Două ore mai târziu, când, lăsând în urmă drumul din pământ bătătorit, admiram din vârful muntelui satul Cioclovina, unul dintre elicopterele care patrulaseră tot timpul deasupra pădurii pe care o străbătusem ne-a reperat.

S-a învârtit de câteva ori deasupra noastră, apoi a coborât până la câțiva metri și ne-a somat prin megafon!

— Hei, voi cei de jos! Avem o mitralieră îndreptată asupra voastră și vă sfătuim să vă predați. Depuneți armele jos, îndepărtați-vă de ele și ridicați mâinile deasupra capului!

— Executați ordinul! m-am grăbit să le spun însoțitorilor mei, cu convingerea că nu este cazul să ne lăsăm împușcați tocmai acum, la spartul târgului, și încă de oamenii noștri.

Câteva minute mai târziu, din elicopterul care a aterizat la vreo douăzeci de metri de noi au irupt patru

gealați care ne amenințau cu tot atâtea puști automate de asalt.

A urmat figura cu arătatul legitimațiilor. Când cei patru s-au edificat, ne-au propus să le predăm lor cadavrul lui Viziru, pe Filip și cei doi răniți. De teamă să nu se răzgândească, fără cea mai mică umbră de reținere mi-am și dat acordul.

*

Pe măsură ce-mi recăpătăm forțele și mașina de serviciu care ne așteptase la intrarea în satul Cioclovina se apropia de Deva, emoțiile urmăririi se estompau pentru a face loc unei îngrijorări progresive. Ordinul cu care pornisem în misiune se referea numai la o supraveghere a fugarilor, nu la o ciocnire cu ei. Iar dacă îmi amintesc bine, inspectorul-șef fusese categoric când îmi ordonase să nu intru în contact cu ei. Așa că felul în care-mi îndeplinisem misiunea putea fi al naibii de bine calificat drept un act de indisciplină. Și cum eu fusesem exilat – după cum mi s-a spus – tocmai pentru că am încercat să mă afirm ca pistolar, salata era gata. În mod ireversibil.

Tocmai începusem să mă întreb cam pe unde mă va arunca noua măsură disciplinară, când mașina, rulând în curtea inspectoratului, mi-a dat posibilitatea să văd îndreptându-se spre autoturismul care-o aștepta, exact persoana pe care aș fi dat orice pentru a o putea evita.

Dar ghinionul cel mai mare a fost că și el ne-a zărit pe noi. Și când ne-a făcut semn să ne apropiem, era evident că zarurile erau aruncate.

Când mașina s-a oprit, am coborât și, cu o inimă care cred că ar fi putut fi depistată numai cu un microscop electronic, m-am îndreptat spre el cu entuziasmul unui condamnat la moarte mai înainte de a fi așezat pe scaunul electric. Probabil că această asociație de idei se datora și faptului că pășeam încadrat de Crișan și Dorobanțu, ca de doi paznici.

— Echipajul elicopterului mi-a transmis raportul vostru. Vă felicit a zis, strângând mâna fiecăruia din noi, adică și mie. Acum o oră – a continuat el, privindu-mă zâmbitor –, au fost capturați și dragii dumitale „prieteni" Bonea și Cotârlă. Al șaptelea evadat a fost depistat de elicoptere și ne așteptăm ca din moment în moment să ni se anunțe și reținerea lui. În consecință – și asta vă privește și pe voi –, am dispus încetarea alarmei. Deci astăzi sunteți liberi.

Cu gândul la șansa pe care mi-o oferea de a-mi azvârli costumul și pantalonii îmbâcsiți de noroi și transpirație, la dușul sub care aș fi nimerit fără niciun regret și la un pansament bun pe rănile de la coapsă, n-am ezitat să-i mulțumesc.

— Ah!... Căpitane, era să uit! a exclamat pe când îmi întindea mâna. De astăzi ești din nou la dispoziția

I.G.M.-ului. Zic de astăzi, pentru că de fapt șeful direcției dumitale te-a rechemat cu trei luni în urmă. Însă eu m-am opus, pentru că vroiam să termini ancheta pe care o începusei. Vreau să sper că nu ești foarte supărat pe mine...

Să mai fiu supărat când, în pofida temerilor mele, că iar am încurcat-o, îmi dăduse o veste la care nici nu mai îndrăznisem să sper?...

*

Trecuseră două luni de când lucram iar în Direcție, când Dan Simionescu a intrat în birou și mi-a întins o hârtie dactilografiată.

— Șefu', am găsit-o la secretariat și mi-am spus că poate te interesează.

Am luat-o și m-am uitat la ea. Era soluția rejudecării cauzei tâlharilor care terorizaseră localitatea Petroșani, prin însumarea cu infracțiunile comise după evadare. Prin sentința penală din 1 sept. 1976, Tribunalul Județean Hunedoara a decis: încetarea procesului penal împotriva lui V.C., urmarea decesului în timpul evadării din închisoare și aplicarea pedepsei cu moartea infractorilor B.G. Și C.S.

Deva-Petroșani-București
1980

De același autor:

CĂPITANUL APOSTOLESCU ANCHETEAZĂ
Editura Militară, 1970

CĂPITANUL APOSTOLESCU INTERVINE
Editura Dacia, 1971

CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI DUBLA ENIGMĂ
Editura Dacia, 1973

GREȘEALA CĂPITANULUI APOSTOLESCU
Editura Facla, 1973

CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI IDENTIFICAREA
Editura Facla, 1974

SURPRIZELE CĂPITANULUI APOSTOLESCU
Editura Dacia 1976

OBSTINAȚIA CĂPITANULUI APOSTOLESCU
Editura M. Eminescu, 1978

PIROMANUL
Editura Cartea Românească, 1979

În pregătire:
CIFRUL D-237